ROBYN YOUNG

REBELIUNEA

ROBYN YOUNG

Seria: Rebeliunea

Volumul 1

REBELIUNEA

Original: *Insurrection* (2010)

Traducere din limba engleză de:
LAURA CIOBANU

virtual-project.eu

NEMIRA

2016

„O, Doamne!
Ades Merlin zise-adevărul
În profeții, de stai să le citești!
Acuma două ape curg ca una
Ce-au fost de munți măreți ieri despărțite;
Și-s un ținut unit două regate
De doi regi stăpânite mai-nainte.
Acuma insularii sunt uniți
Alban adus sub semnele puterii
Sub Edward care-i rege și stăpân
Cornwall și Țara Galilor sunt în puterea lui
Marea Irlandă-i face doar pe voie
În nicio țară rege nu-i sau prinț
Asemeni lui ce astfel le-a unit.”

PETER LANGTOFT
(cronicar englez, 1307)

Prolog

1262

„Însuși Arthur, faimosul nostru rege, a fost rănit de moarte și a fost dus pe insula Avalon ca să-i fie îngrijite rănile. A înmânat coroana Angliei vărului său, Constantine, fiul lui Cador, duce de Cornwall: aceasta a fost în anul 542 după nașterea Domnului.”

Istoria regilor Britanici,
GEOFFREY DE MONMOUTH

GASCONIA, FRANȚA

1262

Caii nechezau. Spadele spintecau aerul, izbeau scuturi și înfundau coifuri. Bărbații scuipau amenințări și gâfâiau blesteme prin viziere, brațele și umerii le vibrau de durere ori de câte ori își luau avânt să lovească. Îmbulzeala ridica nori de praf de pe solul uscat, dând aerului de deasupra viei o culoare gălbuie. Mirosul strugurilor umflați de căldură era acru în gâtlejurile lor însetate și înțepătura sărată a sudorii le picura în ochi și îi orbea.

În centrul încăierării, un bărbat într-o tunică stacojie și aurie își înălță scutul, blocând o nouă lovitură. Calul de sub el se smuci. Readuse animalul la ordine strunindu-l cu genunchiul și atacă la rândul său, înfigându-și spada în coasta adversarului, străpungând țesătura și căptușeala și oprindu-se cu un scrâșnet în cămașa de zale de dedesubt. Alături, un alt bărbat, înveșmântat într-o mantie în dungi albe și albastre, brodată cu mici păsări roșii, lovi brutal cu spada în spinarea altuia, împroșcându-și obrăzarul cu scuipat din cauza efortului. Bărbatul pe care-l lovise se prăbuși cu fața în jos, scăpându-și spada. Calul i se poticni și fu azvârlit din șa. Se prăbuși în țărâna înnegrită de sucul strugurilor plesniți și se rostogoli, încercând să evite copitele cailor ce izbeau pământul în preajma lui. Una îl nimeri în tâmplă, strivindu-i coiful și lăsându-i trupul inert să fie lovit și călcat în picioare, în timp ce, deasupra, oamenii își continuau lupta.

Bărbatul în stacojiu și auriu își înălță spada în aer cu un strigăt fioros, imitat de alții.

— Arthur! *strigară aceștia. Arthur*!

O nouă putere le crescu în brațe, un suflu nou le umplu plămânii. Luptară în continuare, de data asta fără milă, fără să cedeze un pas. În timp ce tot mai mulți adversari erau doborâți sau trași jos de pe cal, deasupra încăierării se înălță un stindard, fluturând în vântul fierbinte. Era de un roșu stacojiu, având în centru un dragon ridicat pe labele din spate, înconjurat de flăcări, cu broderiile de aur care-i formau solzii strălucitoare ca lumina zorilor.

— Arthur! *Arthur*!

Bărbatul cu mantia în dungi albastre și albe își pierduse spada, dar continua să lupte în mijlocul înghesuielii, folosindu-și scutul drept armă, repezindu-i muchia superioară sub falca unui bărbat și apoi întorcându-l ca să lovească în viziera altuia. Înfuriat de un adversar ce refuza să se predea, îl înșfăcă de gât și îl trase jos din șa. În timp ce bărbatul aluneca printre cai, dând din brațe în căutare de sprijin și urlând de furie, se auziră trei sunete prelungi de corn.

La auzul acestora, cei aflați încă pe cai își coborâră spadele, unul câte unul. Respirând precipitat, se străduiră să-și înfrâneze armăsarii agitați. Cei căzuți la pământ ridicară cu greu, încercând să-și croiască drum prin mulțime. Erau înconjurați de pedestrași în așteptare, înarmați cu săbii scurte. Un bărbat care încercase să scape bâjbâind în patru labe prin vie fu târât înapoi și lovit până când renunță la împotrivire. Scutierii se apucară să adune caii rămași fără stăpân, care se împrăștiaseră pe parcursul luptei.

Bărbatul în stacojiu și auriu își scoase coiful ornamentat cu aripi argintii de dragon, dezvăluind o față tânără și osoasă, cu ochi cenușii și intenși, dintre care unul avea pleoapa ușor lăsată, dându-i o expresie șireată Trăgând lacom în piept aerul prăfos, prințul Edward îi măsură cu privirea pe bărbații înfrânți: ultimii dintre ei tocmai își predau armele. Câțiva fuseseră răniți în bătălie, vreo doi chiar serios, silindu-i pe scutierii lor să-i care. Un altul se clătina în strânsoarea tovarășilor săi, mormăind printre gingii, cu dinții din față sparți. Triumful cânta un marș înăuntrul lui Edward, în zvâcnetul sângelui încins din vinele sale.

— O nouă victorie, prințe.

Constatarea morocănoasă venea din partea bărbatului cu mantia vărgată în albastru și alb. William de Valence își scosese coiful și-și desfăcuse obrăzarul din zale, care îi atârna peste gulerul de fier ce fixa coiful. Fața lată îi șiroia de sudoare.

Înainte ca Edward să apuce să-i răspundă, unul dintre scutieri strigă:

— Aici e un mort!

Edward se răsuci și-l văzu pe scutier aplecat deasupra unui cadavru. Tunica mortului era acoperită de praf și coiful era înfundat într-o parte. Sângele îi țâșnise printr-una dintre orbite.

— Ia-i armura și spada, îi spuse Edward scutierului.

— Alteță, protestă unul dintre bărbații încercuiți și dezarmați. Făcu un pas înainte, dar fu îmbrâncit la loc de pedestrașii ce-l înconjurau. Reclam dreptul asupra trupului tovarășului meu.

— Poți să-i iei trupul pentru înmormântare după ce răscumpărarea pentru voi va fi stabilită și plătită. Dar armura i-a mea. Spunând acestea, Edward își întinse coiful cu aripi de dragon și scutul unui scutier și, luând frâiele, își îndemnă calul printre rândurile de butași de viță.

— Aduceți prizonierii, le porunci William de Valence pedestrașilor.

Restul oamenilor lui Edward îl urmară, cu stindardul cu dragon înălțându-se ca un pumn roșu deasupra capetelor lor, întunecat în apusul care-i învăluia. Lăsându-i pe scutieri să adune armele căzute și caii răniți, trupa părăsi podgoria, ignorându-i pe lucrătorii ce veneau în fugă și strigau la vederea viei distruse. Terenul pentru turnir, stabilit cu o noapte înainte, fusese, ca de obicei, așezat între două orașe, dar includerea lanurilor, pășunilor și chiar a satelor era inevitabilă[1].

Mânându-și calul la pas peste câmp, Edward își scoase mănușile de zale. Pe muchiile palmelor, pielea era bășicată, în ciuda căptușelii de piele. Flexându-și mâinile îndurerate, îi aruncă o privire lui Valence, care călărea alături. Bărbatul stătea relaxat, cu trupul masiv rezemat de spatele înalt al șeii, cu inelele îmbinate ale cămășii de zale clinchetind în atingere cu lemnul. Își trecea o bucată de țesătură peste lungimea spadei știrbite de atâta folosință. Lama părea mai ascuțită decât armele tocite pe care le folosiseră Edward și ceilalți.

Valence îi aruncă o privire. Văzând că Edward se uita la el, îi adresă prințului un zâmbet știutor.

— N-ai ce face când te pune dracu', nepoate. N-ai ce face.

Edward nu spuse nimic, dar dădu aprobator din cap, reîntorcându-și privirea spre drum. N-avea de gând să aducă vorba despre regulile turnirului, nu atâta timp cât unchiul său vitreg[2] îl ajutase să câștige majoritatea luptelor la care participase compania sa în acest sezon. Asta îi adusese suficienți cai, arme și armuri ca să echipeze o armată, ca să nu mai pomenim de zecile de tineri cavaleri de rang mic atrași de faima sa crescândă. Cu câteva luni mai înainte, la ospățul ce urmase unei victorii, unul dintre aceștia îl numise „noul Arthur" și numele prinsese, din ce în ce mai mulți oameni îmbulzindu-se să se alăture companiei sale sub stindardul cu dragon. Valence era un bărbat agresiv, iar faima cruzimii sale călătorise mult dincolo de granițele orașului francez de baștină. Dar abilitatea sa brutală în turniruri împreună cu faptul că era una dintre puținele rude ale lui Edward care nu-l abandonaseră îl făceau de neprețuit, așa că prințul îi

dădea unchiului său frâu liber, ignorându-i izbucnirile violente și nenumăratele gafe.

Privind în urmă, în timp ce oamenii începuseră un cântec deocheat de victorie, Edward văzu șiruri de fețe zâmbitoare, brăzdate de sudoare. Mulți bărbați erau, ca și el, abia trecuți de douăzeci de ani, mulți dintre ei fii mai mici ai nobililor francezi, atrași de promisiunea prăzii și a gloriei. După lunile petrecute în circuitul turnirurilor, Edward îi cunoștea bine. Toți aveau să lupte pentru el de-acum fără să pună întrebări. Încă vreo câteva săptămâni de antrenament și aveau să fie gata. În curând, avea să se întoarcă în Anglia în fruntea trupei sale, pentru a-și recâștiga onoarea și pământurile.

Trecuseră nouă luni de când tatăl său îl trimisese în exil. Chiar și mama lui cea iubitoare nu scosese un cuvânt în fața teribilei judecăți: revocarea dreptului asupra pământurilor sale din Țara Galilor, Irlanda și Anglia, care-i fuseseră date, la cincisprezece ani, ca parte a contractului de căsătorie. Regele Henric fusese sumbru, privind de pe docuri vasul ce ieșea în larg pe Tamisa, ducându-l pe fiul și moștenitorul său spre Gasconia[3], *către singurele pământuri care-i mai rămăseseră. Edward și-l reaminti întorcându-se, cu mult înainte ca vasul să se facă nevăzut, și îndreptându-se către porțile palatului Westminster fără să arunce o singură privire în urmă. Prințul scrâșni din dinți, alungând amintirea și concentrându-se asupra priveliștii oferite de cavalerii în culmea fericirii, urmându-i pe armăsarii lor obosiți și scandând cu toții numele lui Arthur. Tatăl său o să fie silit să-și ceară scuze când o să-l vadă pe războinicul care devenise, chemat de oamenii săi pe numele celui mai mare rege al tuturor timpurilor.*

Îmbujorarea serii pălise și lumina primelor stele străpungea bolta, când compania intră călare în curtea unei cabane de vânătoare din bușteni, înconjurată de dependințe și mascată de copaci. Edward descălecă. Dând calul unui rândaș și spunându-i lui William de Valence să închidă prizonierii în hambar, se îndreptă către clădirea principală, dornic să-și spele praful de pe față și să-și potolească setea înainte de apariția celorlalți comandanți și de negocierea răscumpărărilor. Silit să-și aplece trupul înalt pe sub pragul de sus, intră în conac și printre servitorii zoriți își făcu drum către încăperile de sus și către camera sa.

Pătrunse în încăpere, iar cămașa de zale și pintenii îi clincheteau pe când străbătea podeaua de lemn. Descheindu-și centura de care atârna spada, aruncă arma pe pat, simțind cum dispare apăsarea din jurul taliei.

Camera era întunecată, lucea doar o lumânare pe o masă, lângă fereastră. Dincolo de ea era o oglindă. Apropiindu-se și pătrunzând în băltoaca de lumină, Edward se văzu ivindu-se din adâncurile acesteia. Pe masă îl așteptau o carafă cu apă și un lighean. Îndepărtând cu piciorul scăunelul din fața mesei, turnă apă în lighean și se aplecă, făcându-și mâinile căuș. Apa era ca gheața pe fața lui înfierbântată. O adună din nou în palme și o simți alergându-i pe piele în pârâiașe înghețate, curățând praful și sângele. Când termină, întinse mâna și căută țesătura de olandă care ar fi trebuit să se afle alături de lighean. Degetele-i alunecară pe lemnul gol și se înfurie pe nepriceperea servitorilor. Ceva moale îi atinse în treacăt încheieturile degetelor. Apoi moliciunea îi căută palma și el zâmbi.

Luând cârpa, Edward și-o apăsă pe obraz și își șterse apa din ochi. Lăsând-o jos, privirea i se limpezi și-și văzu soția. Părul ei des cădea în valuri, îmbrățișându-i umerii și ajungându-i până la talie. Atât de ades era ridicat și ascuns sub văluri și diademe. Îi plăcea să-l vadă liber, să fie singurul bărbat căruia asta-i era permis.

Ochii migdalați ai lui Eleanor de Castilia se îngustară, când îi zâmbi.

— Ai câștigat.

— De unde știi? o întrebă el, trăgând-o mai aproape.

— Ți-am auzit oamenii cântând. Dar, chiar dacă nu i-aș fi auzit, ți-aș fi citit-o pe față. Îi mângâie obrajii țepoși și rochia ei din olandă albă alunecă, dezgolindu-i un umăr. Pielea ei măslinie părea catifelată în lumina lumânării.

Edward îi luă fața în mâini și o trase spre el ca să-l poată săruta. Își întredeschise buzele peste ale ei, simțind aroma de miere și de ierburi a săpunului adus din Țara Sfântă.

Eleanor se trase îndărăt râzând.

— Ești ud!

Edward zâmbi și-și sărută din nou tânără soție, trăgând-o către el în ciuda protestelor, acoperindu-i veșmântul fără pată cu praful de pe tunica și zalele sale. În cele din urmă îi dădu drumul și se uită împrejur după vin. Ridicându-se pe vârfuri ca să-i poată apuca umerii în palme, Eleanor îl sili să se așeze pe scaunul de lângă masă, poruncindu-i să stea jos cât timp îi turna ea.

Așezat, țeapăn în armura sa, dar prea obosit ca să se apuce s-o dea jos, Edward o urmări în oglindă pe Eleanor cum îi toarnă vin dintr-un urcior smălțuit pe care erau desenate pene de păun. Când ea lăsă urciorul jos și-și

trecu iute un deget pe sub buza acestuia, prinzând un strop răzleț pe care îl linse, el simți un fior de tandrețe. Era dragostea aceea dureroasă care vine odată cu conștiința a tot ce poate fi pierdut. În afară de unchiul lui, ea era singura care îl urmase în exil. Ar fi putut să rămână la Londra, în confortul și siguranța Windsorului sau a Westminsterului, pentru că judecata nu se extinsese și asupra ei. Dar ea nu scosese un singur cuvânt despre asta.

În ziua în care părăsise Londra, Edward plânsese pentru prima oară de când, copil fiind, își privise tatăl ridicând ancora din Dover ca să traverseze marea Angliei[41], îndreptându-se spre Franța fără el. În această zi, el era cel care pleca singur, iar tatăl său cel rămas în urmă. În timp ce își ștergea lacrimile de umilință și, recunoscu el, de frică, întrucât pierduse aproape tot, Eleanor îi luase mâinile și îngenunchease dinaintea lui în cala corăbiei. Îi spusese că nu aveau nevoie nici de rege, nici de regină, că n-aveau nevoie de naşul lui, intrigantul Simon de Montfort, cauza exilului său. N-aveau nevoie de nimeni. Fusese aprigă, cu vocea mai puternică și mai hotărâtă decât oricând. Mai târziu făcuseră dragoste în magazia cu miros stătut de sub punte. Erau căsătoriți de șapte ani, dar împreunările lor de până atunci fuseseră blânde, aproape politicoase. Atunci însă fuseseră flămânzi și aprigi, revărsându-și furia și teama unul într-altul până când rămaseră epuizați, în timp ce lemnul trosnea în jurul lor și marea îi ducea departe de țărmurile Angliei. Copilul lor, cel dintâi dus la termen, posibil fruct al acelei iubiri sălbatice, îi umfla stomacul, pe care oglinda îl arăta rotunjit sub veşmântul amplu.

Eleanor se apropie pe la spate și-i puse cupa în mâini. Edward luă o înghițitură și vinul îi înțepă gâtlejul uscat. Puse cupa jos și privirea i se opri asupra unei cărți aşezate la marginea mesei, chiar dincolo de cercul luminos al lumânării, unde o lăsase dimineață.

— O să trimit servitorii să-ți aducă de mâncare.

Auzind murmurul vocii ei și simțindu-i strânsoarea mâinii pe umăr, Edward își surprinse în oglindă fața, încruntată și plină de gânduri. Îi mângâie degetele, recunoscător că îl cunoștea atât de bine încât să înțeleagă că voia să fie lăsat singur. Ea se retrase, acoperindu-și umerii cu o mantie, și, prin oglindă, Edward o privi îndepărtându-se, cu părul ei negru topindu-se în umbre. Când ușa se închise, își întoarse privirea spre carte, trăgând-o către el pe lemnul zgâriat. Era veche acum, o avea din copilărie, cu scoarțe ce se desprindeau și cu paginile pătate. Cuvintele de

pe copertă, gravate în piele, erau aproape șterse, dar le mai putea întrezări contururile.

PROFEȚIILE LUI MERLIN
Traduse de Geoffrey de Monmouth[5].

Era unul dintre puținele bunuri pe care le adusese cu el din Anglia. O citise de multe ori de-a lungul anilor, împreună cu celelalte scrieri ale lui Monmouth: Viața lui Merlin *și* Istoria regilor Britaniei, *despre care se spunea că există în mai multe exemplare decât Biblia. Edward știa pe dinafară faptele lui Brutus, războinicul din Troia care navigase spre nord după războiul troian și înființase Britania[6], știa povestea regelui Leir[7] și povestea venirii lui Cezar. Dar poveștile lui Arthur îi plăceau cel mai mult, de la cea dintâi profeție pe care Merlin i-o făcuse lui Utherpendragon, că va fi rege și că fiul său, la rândul lui, va domni peste toată Britania, până la cumplita înfrângere a lui Arthur de la Camblam, când acesta îi trecuse coroana vărului său, Constantine, înainte să navigheze spre Avalon ca să fie vindecat. Când Edward asistase pentru prima oară la un turnir, la Smithfield, în Londra, îi privise cu venerație pe cavalerii costumați ca oamenii de la curtea lui Arthur, unul dintre ei jucând însuși rolul regelui legendar.*

Când Edward luă cartea, paginile ei învechite se deschiseră în locul unde fusese strecurată o bucată de pergament îngălbenit. Prințul contemplă scrisul familiar al scribului tatălui său, auzind în mintea lui cuvintele și tonul pompos cu care Henric le dictase. Citise scrisoarea de mai multe ori de când o primise. Furia pe care o simțise la început dispăruse. Rămăsese numai o nerăbdare mistuitoare.

Scrisoarea vorbea despre castele dărâmate și despre orașe jefuite, despre lanuri și pășuni pustiite, despre pământuri arse și străzi presărate cu cadavre a căror duhoare năpădea aerul. Bărbați aflați sub comanda lordului războinic Llywelyn ap Gruffudd ieșiseră la atac din fortărețele lor din munți, aflate în străvechiul regat Gwynedd[8], pătrunzând adânc în Cele Patru Cantrefuri[9] și în teritoriile lorzilor Hotarelor[10] ce se întindeau de-a lungul granițelor Țării Galilor, deținute de nobili normanzi din vremea Cuceritorului. Cu prilejul căsătoriei cu Eleanor, lui Edward îi fusese oferită, ca parte a moștenirii sale, zona îndelung disputată a Cantrefurilor,

așa că acum pământurile sale ardeau, conform spuselor tatălui său. Nu era prima oară.

Cu șase ani în urmă, când Edward avea șaisprezece ani, Llywelyn îi condusese pe oamenii din Gwynedd într-o răscoală împotriva ocupației engleze a Cantrefurilor. Invazia se dovedise eficientă și brutală și în câteva zile regiunea se află sub controlul lui Llywelyn, castelele englezilor erau în flăcări și garnizoanele silite să fugă. De îndată ce ajunseseră la el primele vești, Edward, neavând suficienți bani, se adresase tatălui său. Regele îi refuzase ajutorul, spunând că aceasta era șansa lui de a demonstra că este un războinic și un conducător de oameni. Realitatea, știa Edward, era că Henric era prea absorbit de strădaniile de a-și încorona fiul mai mic, Edmund, ca rege al Siciliei, ca să-i ofere lui bani sau sprijin. În cele din urmă, obținând un împrumut de la unul dintre unchii săi, se dusese însoțit doar de oamenii lui să-și salveze pământurile din Țara Galilor. Llywelyn îl nimicise. Silit să se retragă după numai o luptă, cu armata și reputația făcute una cu pământul, Edward încă-și mai amintea cântecele batjocoritoare al căror subiect fusese, galezii savurând triumfători umilitoarea sa înfrângere.

Între timp, la curte, Henric devenise din ce în ce mai nepopular din cauza demersului său sicilian absurd și al favoritismului față de frații săi vitregi, faimoșii Valence, care sosiseră de curând în Anglia. Capul protestelor față de rege fusese nașul lui Edward, Simon de Montfort, conte de Leicester. Montfort atrăsese mulți contestatari ai lui Henric, totul culminând printr-un parlament[III] ținut la Oxford, unde regele își pierduse mare parte din autoritate în favoarea baronilor. Înfuriat de acțiunile prosteşti ale lui Henric și de propria lui înfrângere în fața lui Llywelyn, Edward îi luase partea nașului său, care îl convinsese să semneze un pact secret împotriva propriului său tată. Regele, aflând despre această trădare, îi revocase moștenirea și îl trimisese în exil.

Edward citi scrisoarea pentru ultima oară, zăbovind asupra ultimelor pasaje. Ceea ce făcea această revoltă să fie diferită de altele era faptul că Llywelyn ap Gruffudd realizase incredibilul și-i unise pe galezi sub conducerea sa. Până acum, nordul și sudul fuseseră despărțite, și nu doar de bariera muntoasă a Snowdoniei. Timp de secole, lorzii războinici ce conduceau cele trei străvechi regate din Țara Galilor se războiseră pentru supremație, încăierându-se în mod constant unul cu altul și cu Lorzii Hotarelor care se învecinau cu ei la sud și la est. Fusese întotdeauna o țară

pradă frământărilor. Acum Llywelyn îi unise laolaltă pe aceşti inşi războinici şi învrăjbiţi şi, întorcând săbiile şi arcurile pe care le aţinteau unii asupra altora, le îndreptase spre est, către Londra. Henric scria că Llywelyn purta o coroană de aur şi se autointitulase Prinţ al Ţării Galilor. Coroana nu era una oarecare. Era Coroana lui Arthur.

Edward mai privi o clipă pergamentul îngălbenit, apoi îl ţinu deasupra lumânării. Pielea fumegă şi flacăra fâlfâi nebuneşte, înghiţind promisiunea tatălui său că, dacă s-ar fi întors şi l-ar fi înfrânt pe Llywelyn, pământurile lui i-ar fi fost redate. Era pregătit. Pregătit să se întoarcă acasă cu oamenii care se îmbulzeau sub stindardul lui, pregătit să-şi reia locul în Anglia şi să accepte scuzele părinţilor săi, pregătit să se confrunte cu Llywelyn. Poate că-i avea de înfruntat pe galezii uniţi pentru prima oară într-un singur regat, dar în asta consta vulnerabilitatea lor, expusă lui Edward de rândurile acelei scrisori. Constatase din experienţa proprie câtă putere căpătai îmbrăcând mantia unei legende. În mod cert, Llywelyn înţelegea şi el asta, căci n-ar fi putut alege un simbol mai puternic pentru a-i uni pe oamenii din Ţara Galilor. Pentru ei, Arthur nu era doar un apărător, era cel din urmă dintre marii regi ai Britanici, înaintea venirii saxonilor, înaintea normanzilor. Dar dacă un obiect atât de puternic putea uni un popor, oferindu-i o identitate comună, nu însemna că tot asta îi putea distruge?

Pe când pergamentul se zbârcea transformat în scrum negru, cineva bătu la uşă. Aceasta se deschise dând la iveală silueta masivă a lui William de Valence.

— Au sosit comandanţii să discute despre răscumpărarea oamenilor lor, prinţe.

Edward se ridică, lăsând rămăşiţele pergamentului să se transforme în cenuşă pe masă. Cartea rămase deschisă, cu literele întunecate pe pagină, în lumina mişcătoare a lumânării.

Partea I

1286

„Era noapte și lunii noi îi străluceau coarnele… Din vârful unui munte înalt, profetul privea drumul stelelor, vorbindu-și singur sub cerul liber. «Ce înseamnă această rază a lui Marte? Roșeața ei proaspătă înseamnă că un rege a murit și că va fi un altul?»”

Viața lui Merlin,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 1

Era vocea lui Dumnezeu. Și Dumnezeu era mânios.

Croindu-și drum printre mese și bănci, valetul regelui tresări când cerul se despică din nou, însoțit de un răget hidos ce răsună în depărtare. De cealaltă parte a sălii aglomerate, unul dintre servitorii mai tineri își înclină capul în ceea ce bătrânul valet presupuse a fi o rugăciune. Furtuna era deasupra lor, năpustindu-se asupra turnurilor și parapeților, stingea lumina vânătă a amiezii și scufunda castelul într-o noapte timpurie. Groaza, ațâțată cu câteva luni mai devreme de zvonuri, atinsese acum o asemenea intensitate, încât până și Guthred – care luase în râs ideea – nu putea să n-o simtă.

La următorul fulger, își ridică privirea spre încâlceala de grinzi aflată cu mult deasupra torțelor agitate, întrebându-se ce s-ar fi întâmplat dacă acesta ar fi lovit acoperișul. Văzu o scenă biblică: foc alb căzând ca o ploaie, trupuri arse împrăștiate pe podea, strângând încă în pumni cuțite și pocale. Așa cum căzuseră, aveau oare să se și ridice? Privi urciorul din mâinile sale acoperite de petele bătrâneții. Avea el să se ridice? Închizându-și pe jumătate ochii, Guthred începu să rostească o rugăciune, apoi se opri. Era absurd. Erau numai furtunile acestea cumplite de martie care le făceau pe bătrâne să se agite și pe clerici să facă proclamații. Dar, în timp ce-și continua călătoria printre mese, era greu să ignore vocea care murmura, reamintindu-i că zvonurile începuseră cu mult înainte ca nordul să-și caște botul și să urle cu glas de ninsoare, vijelie și tunet asupra Scoției.

Strângând bine urciorul, ca să nu verse nicio picătură din prețiosul lichid dinăuntru, valetul urcă treptele de lemn ale estradei care se întindea la unul dintre capetele marii săli. Cu fiecare pas, se ridica tot mai mult deasupra capetelor lorzilor, dregătorilor regali, servitorilor, câinilor și mulțimii de gură cască ce-și disputau dedesubt spațiul și atenția. Guthred îi văzuse deja pe ușieri, la ordinul Intendentului Coroanei, alungând câțiva tineri care reușiseră să se strecoare în sală fără să fi fost invitați. Zilele de ospăț erau întotdeauna un haos: grajdurile erau aglomerate, apartamentele unuia sau altuia dintre lorzi nu erau gata, mesajele se rătăceau, servitorii deveneau stângaci din pricina grabei, iar stăpânii lor își pierdeau răbdarea. Totuși, în

ciuda tuturor acestor dificultăți și a vremii furtunoase, regele părea binedispus. Când Guthred se apropie, acesta râdea de spusele episcopului de Glasgow. Chipul regelui era îmbujorat de băutură și de căldura puternică a vetrelor din sală și-și vărsase ceva pe robă. În jurul mesei ce ocupa estrada, paiele, proaspete de dimineață, erau lipicioase din pricina fărâmiturilor de plăcintă cu miere, a stropilor de vin și a petelor de sos însângerat. Guthred examină colecția de platouri și vase de argint, capabil să-și dea seama doar printr-o înclinare discretă a capului al cui pocal trebuia umplut. Vocile celor opt bărbați așezați de o parte și de alta a regelui erau ridicate, luându-se la întrecere unele cu altele, dar și cu furtuna, și bătrânul valet trebui să se aplece ca să se facă auzit.

— Mai doriți vin, stăpâne?

Fără să se întrerupă din conversație, regele Alexander își ridică pocalul, mai mare decât ale celorlalți și încrustat cu pietre prețioase.

— Credeam că am încheiat discuția asta odată cu primul fel de mâncare, zise el morocănos adresându-i-se bărbatului din dreapta sa. Valetul termină de turnat lichidul stacojiu și regele luă o înghițitură.

— Iertare, Maiestatea Voastră, zise bărbatul, punându-și o mână peste pocal când valetul dădu să i-l umple, dar cererea privind…

— Mulțumesc, Guthred, zise regele și valetul se apropie de episcopul de Glasgow, care avea pocalul pregătit.

Fălcile bărbatului se încleștară.

— Maiestate, cererea privind eliberarea prizonierului vine direct de la cumnatul meu și, atât ca rudă a sa, cât și ca justițiar[12] de Galloway, ar fi o dovadă de nepăsare din partea mea să nu îi acord atenția cuvenită.

Regele Alexander se încruntă, dar privirea întunecată a ochilor lui John Comyn rămase ațintită asupra lui. În lumina torțelor, chipul prelung al lordului de Badenoch era de culoarea cerii, iar expresia la fel de severă ca veșmintele: o mantie simplă, de postav, tivită la umeri cu blana cenușie a unui lup, care se potrivea atât de bine cu părul lui, încât era greu de spus unde se termina el și unde începea lupul. Regele fu izbit de cât de mult semăna acest bărbat cu tatăl său: aceeași purtare rece și aceeași expresie posomorâtă. Așa erau toți Comynii? Era în sângele lor? Privirea lui Alexander călători de-a lungul mesei către contele de Buchan, capul familiei Comynilor Negri. Fu recompensat de o față lungă și uscățivă și de o privire ferită. Dacă n-ar fi fost niște dregători atât de pricepuți, i-ar fi

îndepărtat de la curtea sa cu ani în urmă. Adevărul era că-l făceau să nu se simtă în largul lui.

— După cum am spus, o să mă gândesc. Thomas de Galloway a fost închis în urmă cu peste cincizeci de ani. Nu încape îndoială că va putea să mai îndure câteva săptămâni în celulă.

— Până și o zi este probabil o eternitate pentru un om nevinovat. John Comyn vorbise pe un ton degajat, dar provocarea era de neignorat.

— Nevinovat? Ochii albaștri ai lui Alexander se îngustară. Își puse jos pocalul, cu buna dispoziție risipindu-se. Omul s-a răsculat împotriva Coroanei!

— Omul ăla nu era decât un copil, Maiestate. Oamenii din Galloway l-au ales să-i conducă.

— Și tatăl meu a avut grijă ca ei să plătească pentru asta cu sânge. Vocea lui Alexander era vehementă, iar băutura care-i alerga fierbinte prin vene îi acoperise obrazul cu pete. Thomas de Galloway era un bastard. N-avea dreptul să fie lord și oamenii o știau.

— Erau în fața unei alegeri indigeste: să fie conduși de un bastard sau să-și vadă pământul împărțit între cele trei fiice. În mod sigur înțelegeți ananghia în care se aflau, maiestate.

Alexander surprinse o anumită viclenie în tonul lui Comyn. Încerca lordul de Badenoch să insinueze că propria lui situație era comparabilă cu ceea ce se petrecuse în Galloway cu peste jumătate de veac în urmă? Înainte să poată decide, o voce calmă răsună de undeva din lungul mesei.

— Împiedici prea grațioasa noastră gazdă să mănânce cu vorbăria ta, sir John. Consiliul s-a încheiat.

Ochii lui John Comyn fulgerară către cel ce vorbise. Întâlnind privirea liniștită a lui James Stewart, Marele Intendent al Coroanei, masca sa calmă alunecă pentru o clipă, dezvăluind o sticlire de ostilitate, dar înainte să poată răspunde, interveni energic Robert Wishart, episcopul de Glasgow.

— Bine zis, sir James. Acum gurile noastre nu trebuie decât să mănânce și să mulțumească bunului Dumnezeu pentru îmbelșugatele sale daruri. Wishart își ridică pocalul. Vinul e deosebit, maiestate. E din Gasconia, nu?

Răspunsul regelui se pierdu în bubuitul copleșitor al unui tunet care sperie câinii și îl făcu pe episcopul de St. Andrews să tresară, vărsându-și vinul.

Wishart zâmbi larg.

— Dacă aceasta este cu adevărat Ziua Judecății de Apoi, ne vom ridica din morți cu burțile pline.

Sorbi o gură zdravănă de vin, care-i pătă colțurile gurii. Episcopul de St. Andrews, pe atât de subțire și de grav pe cât era Wishart de îndesat și de vioi, dădu să protesteze la auzul acestor vorbe, dar Wishart îl acoperi.

— Știi la fel de bine ca mine, Sfinția Ta, că dacă fiecare zi proclamată ca Ziua Judecății de Apoi s-ar fi adeverit, ne-am fi ridicat din morți de vreo duzină de ori pân-acum!

Regele dădu să intervină, dar se opri la vederea unei figuri familiare ce înainta prin mulțimea de dedesubt. Era unul dintre scutierii reginei, un francez descurcăreț pe nume Adam. Mantia lui sclipea udă în lumina torțelor și ploaia îi lipise părul pe cap, întunecându-i culoarea. Când Adam trecu pe dinaintea unei vetre, regele observă frigul ridicându-se din trupul lui asemeni ceții. Scutierul urcă în grabă treptele estradei, strângând ceva în pumn.

— Maiestate. Adam se opri înaintea regelui, făcând o plecăciune și recăpătându-și suflul. Aduc un mesaj de la Kinghorn.

Alexander rupse sigiliul pergamentului și desfășură pielea moale și gălbuie, cu fruntea încruntată de nerăbdare.

— De la Kinghorn? Pe furtuna asta? întrebă Wishart privindu-l pe scutier.

Regele nu-l asculta. Un zâmbet îi juca în colțul gurii, iar roșeața pe care vinul i-o ridicase în obraji i se întindea pe gât.

— Adam, du-te și ia-l pe Tom din culcuș. Zi-i să-mi aducă mantia și să pună să-mi înșeueze calul. Plec la conac de îndată.

— Cum doriți, Maiestate.

— S-a întâmplat ceva? întrebă episcopul de St. Andrews în timp ce scutierul traversa grăbit estrada. Se simte regina…?

— Regina se simte bine, zise Alexander, zâmbind de-acum cu toată gura. Îmi solicită prezența.

Lăsă pergamentul pe masă și se ridică în picioare. Se auzi un scrâșnet sonor de banchete și un târșâit de picioare și toți ocupanții sălii se ridicară odată cu el, unii dintre ei înghiontindu-și vecinii amețiți de băutură ca să le urmeze exemplul. Regele își înălță mâinile și li se adresă, ridicând vocea:

— Vă rog, așezați-vă. Eu trebuie să plec. Dar voi rămâneți cu toții și bucurați-vă de sărbătoare. Îi făcu semn harpistului său care începu pe dată să cânte, notele metalice înălțându-se deasupra mugetului vântului.

Regele se îndepărtă de masă și James Stewart îi tăie calea.

— Maiestate, așteptați până dimineață, murmură el. E o vreme prea rea ca să călătoriți, mai ales pe acel drum.

Regele ezită la vederea îngrijorării înscrise pe chipul Intendentului Coroanei. Privind peste umăr, zări aceeași îngrijorare în ochii celorlalți bărbați, cu excepția lui John Comyn, care se înclinase peste masă ca să discute pe șoptite cu ruda sa, contele de Buchan. Regele șovăi o clipă, pe punctul de a-și relua locul pe scaun și a-i cere lui Guthred să-i mai aducă vin. Dar un impuls mai puternic îl îmboldea. Ultimele cuvinte ale lui Comyn îi stăruiau în minte ca un gust amar. „În mod sigur înțelegeți la ce ananghie se aflau.” Alexander înțelegea, și chiar prea bine, fiindcă problema unui moștenitor îl chinuia de vreo doi ani, de la moartea fiului său mai mare.

Prințul Alexander, care moștenise ochii lui cenușii, ar fi fost cel de-al patrulea rege al Scoției cu acest nume, dar moștenitorul în care-și pusese toate speranțele îi urmase pe soția regelui, pe fiica sa și pe fiul său cel mic în mormânt, dându-i o lovitură devastatoare. Linia lui de sânge fusese frântă, ca un cântec oprit înainte de refren. Se continua numai ca un vag ecou de cealaltă parte a Mării Nordului, sub chipul nepoatei sale Margaret, în vârstă de trei ani, copil al fiicei sale moarte și al regelui Norvegiei. Da, Alexander înțelegea foarte clar alegerea indigestă cu care fuseseră confruntați cei din Galloway cu cincizeci de ani în urmă, când lordul lor murise fără urmași de parte bărbătească.

— Trebuie să plec, James. Vocea regelui era joasă, dar fermă. Au trecut aproape șase luni din noaptea nunții mele și Yolande[13] tot nu-i însărcinată, și asta nu fiindcă n-am fi încercat. Indică pergamentul cu bărbia. Spune că în curând va veni din nou vremea sângerării ei și că atunci vom pierde încă o săptămână. Dacă sămânța mea va prinde rod în această noapte, cu voia lui Dumnezeu, până la anul pe vremea asta aș putea avea un moștenitor. Pot înfrunta o furtună pentru asta.

Scoțându-și diadema de aur pe care o purtase în timpul sfatului și la ospăț, Alexander i-o înmânã Intendentului. Își trecu o mână prin păr, turtit acolo unde-l apăsase coroana.

— Mă întorc în curând. Se opri cu ochii asupra lui John Comyn. Între timp, spune-i lordului de Badenoch că o să accept solicitarea cumnatului său. Ochii lui Alexander scânteiară. Dar așteaptă până mâine.

Umbra unui zâmbet arcui gura lui James.

— Maiestate.

Alexander străbătu estrada pe urmele noroioase ale scutierului său, cu broderiile de aur sclipind pe roba lui stacojie. Ușierul se înclină și deschise ușile duble ale sălii, iar regele ieși, cu sunetele harpei stingându-se în urma sa.

Ajuns afară, forța furtunii îl izbi ca un pumn. În timp ce cobora scările ce duceau în curte, o ploaie înghețată îi înțepa obrazul, aproape orbindu-l. Tresări când fulgerul brăzdă cerul mohorât. Norii erau atât de joși, că păreau să atingă acoperișurile clădirilor ce se întindeau înaintea lui până la zidurile interioare, dincolo de care terenul cobora brusc către fortificațiile exterioare. De la înălțime, regele putea privi pe deasupra zidurilor exterioare către orașul regal Edinburgh[14], înghesuit spre est pe spinarea marii stânci pe care era cocoțat castelul. În depărtare, la picioarele dealului, distingea silueta ștearsă a Abației Holyrood, îndărătul căreia lespezi negre de piatră formau pante nărăvașe, bătute de vânturi, ce se pierdeau în învelișul norilor. Spre nord, terenul devenea plat, transformându-se în pășuni și lanuri, apoi în mlaștini ce se contopeau cu vasta întindere a estuarului Forth-ului, pe care englezii îl numeau Marea Scoției. Dincolo de acea fâșie de apă, iluminate de pâlpâirile mute ale fulgerului, erau dealurile împădurite din Fife și cărarea pe care trebuia s-o urmeze. Kinghorn, aflat de o distanță de douăzeci de mile, părea mai îndepărtat ca oricând. Gândindu-se la cuvintele rău prevestitoare ale episcopului de St. Andrews, că așa va arăta în mod sigur Ziua de Apoi când va veni, Alexander ezită pe ultima treaptă, cu ploaia biciuindu-l. Apoi însă, îl zări pe Adam care alerga către el și își sili picioarele să coboare în noroiul curții, chemându-și dinaintea ochilor imaginea tinerei sale soții care-l aștepta într-un pat călduros. Avea să fie și vin aromat, sorbit la lumina focului.

— Maiestate, Tom a căzut bolnav, îi strigă Adam, ridicându-și vocea pe deasupra furtunii. Ducea mantia de călătorie a regelui.

— Bolnav? Fruntea lui Alexander se încruntă, în timp ce scutierul îi așeza pe umeri veșmântul căptușit cu blană. Tom, care îl servea de peste treizeci de ani, călătorea întotdeauna cu el. Adam o fi fost capabil, dar era favoritul reginei, venit în Scoția cu o toamnă în urmă ca parte din suita ei.

— Tom se simțea bine în după-amiaza asta. L-a văzut doctorul?

— Crede că a mâncat ceva ce nu i-a priit, răspunse Adam, conducându-l pe rege prin curtea îmbibată de apă. Fiți atent aici, sire.

Înaintea lor ardeau felinare, cu flăcările palpitând și lovindu-se de sticlă ca niște păsări în colivii. Vântul purta până la ei nechezat de cai și voci

bărbătești.

— Cine mă va însoți?

— Tom l-a trimis pe meșterul Brice să-i țină locul.

Încruntarea lui Alexander se adânci în timp ce Adam îl conducea în grajd. Mirosul înțepător de fân și bălegar îi umplu nările.

— Seară bună, Maiestate, spuse șeful grajdurilor. Ducea de frâu un splendid armăsar cenușiu. L-am înșeuat eu însumi pe Iarnă, deși nu mi-a venit să cred când mi-a spus meșterul Brice că plecați pe vremea asta.

Privirea lui Alexander căzu asupra lui Brice, un bărbat taciturn și cam încet la minte, aflat în serviciul lui de mai puțin de o lună, angajat să-l ajute pe Tom, pe care veghea asupra unui rege proaspăt căsătorit îl punea la grea încercare. Alexander tot voise să-i ceară Intendentului Coroanei să găsească pe cineva mai bun, dar, ocupat cu pregătirile pentru sfatul din acea zi, nu avusese vreme. Brice se înclină, dar nu scoase o vorbă. Mârâind nemulțumit și simțindu-se, deodată, treaz de-a binelea, Alexander își puse mănușile de călărie pe care i le înmână șeful grajdurilor. Urcându-se pe scăriță și avântându-se în șa, roba, care avea deja un tiv negru de noroi, i se ridică dezvăluindu-i pantalonul. S-ar fi schimbat dacă nu s-ar fi temut să nu piardă ce mai rămăsese din zi. În timp ce meșterul grăjdar strângea chinga cu o mișcare fermă ce-l făcu pe Iarnă să bată nerăbdător din copită, cei doi scutieri încălecară pe caii care fuseseră scoși din iesle pentru ei. Amândoi erau buiestrași, mai mici și mai ușori decât calul regelui. Adam călărea un cal odihnit, al lui fiind epuizat de drumul până la Edinburgh.

Vocea șefului grajdurilor îl urmă afară, în ploaie.

— Drum bun, Maiestate.

Adam o luă înainte prin curtea castelului. Caii călcau cu pași siguri pe pământul bătătorit. Nu era seară încă, dar torțe ardeau deja în ferestrele turnului porții, lumina împotrivindu-se fără vlagă întunericului și vremii aspre. Paznicii deschiseră porțile și cei trei bărbați coborâră pe cărarea abruptă de dincolo de ele. În curând, poarta se înălța în urma lor pe stâncile negre, cu ferestrele transformate în ochi chihlimbarii de lumina torțelor. Trecură pe sub o a doua poartă, săpată în zidurile exterioare, și gărzile îl salutară surprinse pe rege.

Strada principală ce străbătea orașul șiroia de apă de ploaie, dar nu era nici urmă de oameni sau căruțe, așa că regele și scutierii săi iuțiră pasul. Vântul dezlănțuit le smucea mantiile și părul și, când ajunseră la marginea orașului, erau uzi leoarcă și înghețați. De aici porniră să străbată în galop

milele de câmp deschis către estuarul Forth-ului, lăsând Edinburgh-ul în urmă.

La Dalmeny, loviți de rafalele ce veneau dinspre estuar, descălecară în fața locuinței podarului. Domnea de-acum un întuneric deplin. În timp ce Adam bătea la ușă, regele privi întinderea umflată de apă de culoarea cernelii, lată de două mile. Fulgerul pulsa deasupra dealurilor îndepărtate și tunetul se rostogolea ca un val către ei. Furtuna se deplasa spre nord, deasupra Fife.

Podarul deschise ușa, ținând un felinar.

— Da? zise el într-o scoțiană aspră. A, tot tu ești. Uitându-se dincolo de Adam, podarul păru uluit când zări chipul regelui în strălucirea felinarului său. Maiestate! Deschise mai mult ușa. Îmi cer iertare. Vă rog, nu stați în ploaie.

— Mă îndrept către Kinghorn, zise Alexander, trecând subit de la franceza pe care o vorbise toată ziua în consiliu la asprul dialect scoțiano-englez.

— Pe furtuna asta?! Podarul privi îngrijorat fâșia de nisip de dincolo de casa sa, unde umbra lată a bacului se legăna în beznă. Nu cred că-i o idee înțeleaptă.

— Regele tău ți-a dat un ordin, îi replică Adam cu asprime. Nu-l interesează ce crezi tu despre asta.

Trăgându-și gluga ca să se apere de ploaie, podarul trecu pe lângă Adam, apropiindu-se de rege.

— Maiestatea Voastră, vă implor, așteptați până se face dimineață. Pot să vă ofer găzduire, și oamenilor Domniei Voastre la fel. Nu-i pe măsura Maiestății Voastre, dar măcar e uscat.

— Mai devreme n-ai avut nimic împotrivă să-l treci râul pe omul meu.

— Asta era cu mult înainte să se dezlănțuie furtuna. Acum… ei bine, sire, e prea periculos.

Nerăbdarea lui Alexander izbucni. Încercarea de a ajunge la soția sa părea să întâmpine piedici la fiecare pas.

— Dacă te temi, o să-i pun pe scutierii mei să vâslească ei. Dar într-un fel sau altul o să traversez în noaptea asta.

Podarul își înclină capul consternat.

— Da, Maiestate. Dădu să intre în casă, apoi se întoarse. Domnul știe că n-aș putea muri într-o companie mai potrivită decât cea a fiului tatălui Vostru.

Alexander își încleștă fălcile, iar podarul dispăru înăuntru.

Reveni de îndată cu vâslele și cu doi bărbați care să-l ajute să le mânuiască, ambii călugări de la abația Dunfermline, care avea dreptul de a administra bacul din vremurile îndepărtate ale Sfintei Margareta. Veșmintele lor de postav și sandalele le ofereau probabil prea puțină protecție împotriva vântului mușcător, dar nu se plânseră, conducându-l pe rege spre malul apei. În urma lor veneau Brice și Adam, care legaseră scările de fier ale cailor în curele de piele, ca să le împiedice să se izbească de trupurile animalelor pe parcursul călătoriei.

Traversarea fu lungă și neplăcută, oamenii cocoșați sub ploaia care bătea neostenită în glugile lor, caii neliniștiți de mișcările neregulate ale vasului. Stropi ricoșau de pe suprafața agitată a apei și le acopereau buzele cu sare, în timp ce bacul se înălța și cobora. Alexander stătea ghemuit la prova, înfășurat într-o blană udă leoarcă pe care podarul i-o oferise ca să-i țină de cald. Tunetul se redusese la niște mormăituri îndepărtate, dar vântul nu dădea niciun semn că s-ar fi îmblânzit și cântecul trist al călugărilor în timp ce vâsleau prin beznă abia se auzea printre vaietele sale. Însă, în ciuda îngrijorării podarului, ceva mai târziu vasul ajunse în siguranță la țărm, în târgul regal Inverkheiting.

— O să urmăm cărarea de-a lungul țărmului, zise Alexander, în timp ce Adam îl conducea pe Iarnă jos de pe bac, pe nisipul ud. Într-unele dintre casele aflate dincolo de plajă se vedeau luminile unor focuri făcându-le ispititor cu ochiul. O să fie mai adăpostit așa.

— Nu în noaptea asta, Maiestate, îl preveni podarul, luând blana udă pe care i-o înmâna regele. Mareele de primăvară fac apa să urce până la stânci în anumite locuri. V-ați putea pomeni izolați.

— O s-o luăm pe înălțimi, sire, strigă Adam desprinzând scările regelui. O să fie mai rapid.

Stabilindu-și traseul, regele și scutierii săi își îndemnară caii pe drumul ce urca pantele împădurite de dincolo de Inverkheiting, ducând către cărarea de pe faleză. În bezna zbuciumată de sub coroana copacilor, înaintarea era înceată, dar măcar crengile le ofereau cât de cât adăpost. Ieșiți din pădure, fură din nou la mila furtunii, care li se împotrivi constant în vreme ce urmau cărarea ascendentă printre stânci, ce continua deasupra și dedesubtul lor. Terenul era mlăștinos și copitele cailor se scufundau adânc în noroi, silindu-i la un mers chinuit. Adam o luă înainte, îndemnându-l pe Brice să călărească în spatele lui și să-l prevină pe rege care erau cele mai

nesigure locuri. Alexander era un călăreț cum nu se poate mai experimentat, dar calul său, cu câteva palme mai mare decât buiestrașii scutierilor, găsea din ce în ce mai dificilă ascensiunea prin noroiul lipicios și, în curând, regele rămase în urmă. Strigătele oamenilor săi ajungeau până la el, purtate de vânt, dar nu-i mai zărea în bezna urlătoare. Scrâșnind din dinți și dojenindu-se că nu ascultase sfatul Intendentului, îl sili pe Iarnă să înainteze, înghiontindu-l din ce în ce mai tare, când înjurând, când blestemând, până când calul începu să fornăie neliniștit. În minte, regele încă mai adăpostea imaginea tinerei sale soții așteptându-l într-un pat cald. Dar acum era imaginea unui tărâm al salvării.

Alexander se luptă cu calul pe pantă. Animalul scutura din cap, împotrivindu-se smuciturilor aspre ale frâului. Era o nebunie. Trebuia să-l fi ascultat pe James, să fi așteptat dimineața. Vru să-și cheme scutierii, gândindu-se să se întoarcă. Puteau să caute adăpost în Inverkheiting până când trecea furtuna. Apoi fulgerul lumină noaptea și regele zări înaintea sa piscurile ridicându-se ascuțite deasupra cărării. Dincolo de acel promontoriu abrupt se afla Kinghorn. Nu era departe, numai la o milă distanță. Aplecându-se în șa, regele îmboldi flancurile lui Iarnă, zorind animalul obosit să înainteze. Drumul deveni și mai abrupt și, printre rafalele de vânt, Alexander distinse țipetele pescărușilor răsucindu-se, prizonieri ai furtunii. Nu-și mai auzea oamenii. Cărarea se îngustă, stânci goale la stânga lui și o pantă abruptă la dreapta deschizându-și chiar lângă el gura întunecată și amețitoare. Știa că până jos, pe țărm, nu erau mai mult de o sută de picioare, dar, la cât de puțin vedea, prăpastia putea să se întindă de-aici și până-n iad. Calul alunecă și el îi strânse brutal hățurile. Mâinile îl dureau din cauza efortului.

— Înainte! răcni el când armăsarul alunecă din nou, necheză de groază și dădu să se întoarcă. Înainte!

O formă întunecată se înălță înaintea lui.

— Sire!

Alexander se simți potopit de ușurare.

— Ia-mi frâiele, îi strigă el lui Adam peste zgomotul furtunii. O să trebuiască să cobor. Iarnă nu mă poate duce până sus.

— Așteptați, Maiestate, și o să vin lângă Domnia Voastră. Mai încolo terenul e mai ferm. Pot să vă conduc.

— Ai grijă, sunt pe marginea prăpastiei, îl preveni regele, simțind cum ploaia i se scurgea pe sub mantie, trasându-i o linie înghețată pe spinare.

Unde-i Brice?

— L-am trimis înainte. Adam își manevră buiestrașul între rege și stâncile ce se ridicau de cealaltă parte a cărării. Izbucnirea unui fulger îi lumină fața, dându-i la iveală expresia concentrată, în timp ce se întindea și apuca frâiele regelui, strunindu-și propriul cal cu genunchii.

— Bravo, omule, zise Alexander pregătindu-se. Un ultim efort.

— Un ultim efort, Maiestate, îl îngână Adam aruncându-se asupra lui.

Cel dintâi lucru pe care-l simți Alexander fu o hurducătură când calul de sub el se împletici. Realiză într-o clipă că animalul fusese schilodit și țipătul ascuțit al acestuia i-o confirmă. Propriul lui strigăt se pierdu în vânt în timp ce se prăbușea înainte, cu stomacul lovindu-se de oblâncul de lemn. Se prinse de gâtul animalului căutând sprijin și simți o nouă durere, de data aceasta în picior, când ceva i-l strivi venind din lateral. Avu timp să înțeleagă că era calul lui Adam și că scutierul lăsase din mână frâiele lui. Apoi el și Iarnă se prăbușiră în beznă.

•

În timp ce strigătul regelui se pierdea, Adam se luptă să-și readucă sub control calul cuprins de panică. După o clipă, reuși să-l calmeze suficient cât să descalece. Ținând frâiele cu o mână, se aplecă să curețe sângele de pe pumnalul pe care-l strângea în cealaltă, ștergându-l de iarba udă ce răsărea pe cărare. Când termină, își ridică pantalonul scurt și vârî lama în teaca de piele prinsă în jurul gambei. Apropiindu-se cu prudență de marginea prăpastiei, așteptă, pufnind din pricina apei de ploaie ce i se aduna pe vârful nasului. După câteva minute, fulgerul se ivi din nou. Ochii agili ai lui Adam distinseră o formă mare, cenușie, pe țărmul de dedesubt. Așteptă. Ar fi trebuit să fie o noapte cu lună, dar furtuna o acoperise. Totuși, vântul și ploaia ar fi reușit să împiedice strigătul regelui să ajungă la urechile lui Brice, deși de-acum prostănacul trebuia să fi fost suficient de departe ca să nu-l fi auzit. Fulgerul se dezlănțui din nou, în trei scăpărări succesive. Calul rămăsese acolo unde se prăbușise și de data aceasta Adam zări o siluetă mai mică zăcând în apropiere. Roba stacojie a regelui era strălucitoare ca un steag. Satisfăcut, scutierul își vârî piciorul în scară și urcă în șa. Chiar dacă regele ar fi supraviețuit căderii, avea să moară de frig înainte să-l găsească cineva. Adam avea să se asigure de asta. Dând pinteni, își continuă urcușul pe cărarea stâncoasă către Kinghorn, repetând minciunile pe care plănuise să i le spună tinerei regine.

•

Jos, pe țărm, calul muribund își întoarse capul. Sângele țâșnea din tăietura adâncă de la piciorul din față, care îi secționase tendoanele și-i distrusese echilibrul. La câteva picioare distanță zăcea povara sa regală, cu brațele deschise și cu gâtul răsucit într-un unghi imposibil. Vântul zdrențuit ce venea dinspre Forth smucea un colț al mantiei regelui, făcându-l să fâlfâie pe nisip, dar în afară de asta nu se vedea nicio mișcare.

Morții n-aveau să se ridice în acea zi.

Capitolul 2

Băiatul respira iute și chinuit, în timp ce calul se năpustea în tunet de copite pe plajă, răscolind bulgări umezi de nisip și purtându-l din ce în ce mai departe de strigătele ce răsunau în urma lui. Strângând frâiele cu o mână, se lăsă pe spate în șa, stând în scări aproape în picioare, străduindu-se să oprească animalul până când simți că-i zvâcnesc mușchii de efort. Vântul aspru îi șfichiuia părul în ochi, orbindu-l, iar lancea, coborâtă, îi sălta în strânsoarea mâinii. Pe neașteptate, calul țâșni înainte, smucind dureros frâiele din pumnul încleștat al băiatului. Animalul schimbă direcția, pornind într-un galop furios către brizanții ce se spărgeau de țărm, iar băiatul scăpă lancea care căzu în nisip, frângându-se sub una dintre copitele calului. Vag, în depărtare, auzi pe cineva strigându-i numele.

— Robert!

Înșfăcând căpăstrul în ambele mâini, băiatul se luptă cu animalul, țipând de frică și frustrare în timp ce acesta continua să gonească nebunește spre apa învolburată. Marea, orbitor de albă în lumina soarelui, se apropia iute, umplându-i universul cu iureșul și dezordinea ei. Tunetul ei îi invadă urechile. Dintr-odată simți un zvâcnet violent sub el. Cerul i se rostogoli prin fața ochilor și, pentru o clipă, zări nori și un pescăruș rotindu-se. Apoi se prăbuși în valuri cu capul înainte.

Răceala îl lovi, făcându-l să tragă convulsiv în piept apa sărată, în timp ce dispărea sub valurile în fierbere. Fu răsucit, apoi tras la fund, nemaiștiind unde erau susul și josul din pricina șocului provocat de răceală și de panica sa tot mai mare. Pieptul i se contracta, neîncăpător. Nu putea să respire. Deodată, piciorul său atinse fundul apei. Se împinse în sus și ieși la suprafață respirând convulsiv. Un alt brizant îl lovi din spate, dar, doborât în genunchi și purtat înainte, reuși să-și țină capul deasupra apei. Cu ochii ațintiți asupra țărmului, se luptă să iasă din valuri, cu tunica lipindu-i-se de trup. Împleticindu-se pe nisip și scuipând apă de mare, își dădu seama că forța apei îi smulsese încălțările. Cioburile scoicilor sparte de pe linia țărmului îi înțepară picioarele desculțe, în vreme ce se îndoia de șale, lăsând apa să i se scurgă din nas și din urechi.

— Robert!

La auzul strigătului, băiatul se îndreptă și zări o siluetă ce se apropia de el cu pași mari, de-a lungul plajei. Inima i se strânse când văzu în mâna maistrului său lancea frântă, o versiune mai mică a marilor lănci pe care le purtau bărbații.

— De ce n-ai scurtat frâiele? Bărbatul se opri înaintea băiatului ud leoarcă, fluturând lancea ruptă. E distrusă! Și asta numai pentru că n-ai fost în stare să respecți o comandă simplă!

Robert, tremurând în bătaia vântului, înfruntă privirea furioasă a maistrului său. Bărbatul îndesat ca un taur era roșu la față și transpirat după ce alergase să-l ajungă din urmă. Asta, măcar, îi oferi o oarecare satisfacție.

— Am încercat, meștere Yothre, zise el încordat, privind în susul plajei unde animalul se oprise, cu frâiele atârnându-i. Calul scutură din cap și fornăi de parcă ar fi râs. Cuprins de furie, Robert își aminti cum fusese condus la grajduri cu patru săptămâni în urmă și cum încântarea față de această nouă etapă a pregătirii sale îi pierise când văzuse că unicul animal înșeuat din grajdurile tatălui său era masivul cal de luptă. Învățase să călărească pe un buiestraș blând, pe care bunicul i-l oferise mamei sale ca dar de nuntă. Animalul cel negru nu se compara nicidecum cu iapa lui. Era ca și cum l-ai fi călărit pe Diavol. Privirea lui Robert se reîntoarse către Yothre.

— Tata are mai bine de douăzeci de cai în grajduri. De ce l-ai ales pe Picior de Fier? Nici măcar rândașii nu se apropie de el. E prea puternic.

— Nu lipsa puterii e problema ta, mârâi Yothre, ci lipsa dibăciei. Calul o să te asculte dacă faci cum îți spun eu. Și oricum, adăugă el, cu vocea pierzându-și din acreală, nu ți l-am ales eu. L-a ales tatăl tău.

Robert amuți. Privi spre mare, cu lumina soarelui sclipindu-i pe obrajii uzi. Fața, palidă sub bretonul negru, era încordată. Dincolo de brizanții ce se spărgeau de țărm, apele erau de un verde transparent, profund. Și mai departe, lângă cocoașa Piscului Ailsa, Stânca Zânelor, se întunecau făcându-se cenușii ca ardezia și, mai departe încă, înspre îndepărtata insulă Arran, deveneau negre. Aici, pe coasta Carrickului, era o zi senină și vântoasă de primăvară, dar deasupra dealurilor Arranului se adunase pe parcursul dimineții o mulțime de nori, trăgând după sine perdele de ploaie, ultimă rămășiță a furtunilor violente ce răvășiseră Scoția de la începutul anului. Întorcându-se spre maistrul său, Robert deslușì în zare, spre sud, pata care însemna cel mai nordic capăt al Irlandei. Întrezărind acea vagă dâră de

uscat, atât de des înconjurată de ceață sau neguri, se gândi la fratele său, Edward, și-i simți lipsa ca pe un junghi.

— Vino, o luăm de la capăt, spuse Yothre, făcându-i semn lui Robert să-l urmeze și îndreptându-se de-a lungul plajei către Picior de Fier. Și de data asta, dacă faci cum îți zic, putem să evităm alte…

Cuvintele-i fură întrerupte de un strigăt pițigăiat.

Un băiețel alerga spre ei peste dune. În spatele lui se înălța castelul Turnberry, cocoțat deasupra mării agitate pe promontoriul lui de stâncă, cu parapetele încoronate de siluetele cormoranilor și pescărușilor ce le dădeau ocol.

Robert zâmbi la vederea băiatului care alerga tot mai repede, ridicând un nor de nisip cu picioarele lui scurte.

— Niall!

Cel mai mic dintre frații săi se opri dinaintea lui cu răsuflarea tăiată, ignorându-l cu voioșie pe Yothre, care părea furios.

— Au venit niște bărbați și – Niall trase aer în piept cu lăcomie – și bunicul!

Pe chipul lui Robert se ivi un zâmbet larg și plin de încântare. O rupse pe dată la fugă de-a curmezișul plajei alături de Niall, cu tunica udă plesnindu-i picioarele.

— Domnișorule Robert, lătră Yothre în urma lor, nu ți-ai terminat lecția! Băieții se întoarseră, iar bărbatul arătă cu lancea frântă către Picior de Fier. O să-l încaleci din nou înainte să terminăm pe ziua de azi!

— O să-l încalec mâine.

— O să-i povestesc tatălui tău despre nesupunerea asta.

Robert își îngustă ochii albaștri ca furtuna.

— N-ai decât, zise el, iuțind pasul pe urmele fratelui său.

Ajunși dincolo de dune, cei doi băieți trecură pe lângă mica aglomerare de case, bărci pescărești și ferme care compuneau satul Turnberry și străbătură în fugă cărarea nisipoasă ce ducea spre castel. Aici Robert căpătă viteză, lovind cu putere pământul cu picioarele lui lungi și lăsându-l pe Niall cu mult în urmă. Pământul de sub tălpile lui desculțe era răscolit de urmele proaspete ale mai multor cai. Plămânii îi ardeau, iar efortul îi gonise frigul din oase și, odată cu el, și amenințările lui Yothre.

Pe când se apropia de porți, care erau deschise larg, unul dintre paznici îi strigă:

— Domnișorule Robert! Paznicul zâmbea larg. Ce ți-a făcut diavolul ăla astăzi?

Ignorându-l, Robert încetini, pătrunzând în curtea castelului. Înăuntru se aflau mai mulți bărbați și cai, cărora șeful grajdurilor le dădea ordine. Printre animalele ce se mișcau lent, Robert își întrezări familia, care ieșise cu mic, cu mare să întâmpine neașteptații oaspeți. Privi nerăbdător către cei doi frați ai săi, către mama sa și către cele trei surori, dintre care una urla în brațele doicii. Ochii îi stăruiră o clipă asupra tatălui său, contele de Carrick, apoi se ațintiră asupra nou-veniților. Îl recunoscu, oarecum surprins, pe James Stewart. Înaltul Intendent al Coroanei Scoției stătea alături de un alt bărbat, pe care Robert îl văzuse cu câțiva ani în urmă, un conte influent din est, din câte își amintea el. Mai erau și alții, dar toți păliră în clipa în care privirea i se opri asupra bărbatului leonin din mijlocul lor, cu coama lui imensă de păr argintiu și cu fața dură și ridată. Robert Bruce, lordul de Annandale. Bărbatul al cărui nume îl purtau atât el, cât și tatăl lui.

Auzindu-l pe Niall care-l ajungea gâfâind din urmă, Robert se îndreptă către bunicul său. Zâmbetul îi îngheță când zări expresia gravă a bătrânului. Era oglindită, își dădu el seama, și pe chipurile celorlalți adulți. Mama lui arăta șocată, tatăl clătina din cap. Apoi, Robert auzi cuvintele. Păreau imposibile, dar expresiile adulților demonstrau că erau adevărate. Vorbi tare, fără să se gândească, repetându-le sub forma unei întrebări.

— A murit regele?

Toți se întoarseră să-l privească, stând acolo ud până la piele, cu ierburi de mare în păr și o dâră de nisip pe obraz. Văzu îngrijorarea mamei sale și dezaprobarea tatălui, apoi vocea bunicului umplu tăcerea.

— Vino-ncoace să te văd, băiete!

Și ochii aceia întunecați și feroci ca ai unui șoim se ațintiră asupra lui.

Capitolul 3

Neașteptata sosire a marilor lorzi le dădu de lucru până târziu servitorilor castelului, ocupați să aprindă focul în camere goale și să găsească locuri în grajd. Nicăieri nu era mai mare agitație decât la bucătărie, bucătarul fiind silit să transforme o masă pentru familia stăpânului său într-un ospăț pentru șapte nobili și armata lor de servitori. Numărul acestora crescu după-amiaza târziu, când alți șase bărbați intrară călare pe porțile castelului. Pentru Robert, ce urmărea totul de la fereastra camerei pe care o împărțea cu frații săi, ziua părea să aibă ceva de rău augur, o senzație de tăcere și așteptare nu întrutotul legată de moartea regelui. Se întreba ce însemna asta și ce avea să se întâmple, în vreme ce jos, în curte, paznicii închideau porțile în urma celor șase călăreți. Undeva în castel sună un clopot. Ultimele raze se stingeau înspre vest, unde fulgerul dansa tăcut deasupra dealurilor Arranului.

Bărbații intrară în sala de mese și servitorii se strecurară înăuntru odată cu ei, turnând vin în pocale. Afară, vuietul înăbușit al mării era o prezență constantă. Fuseseră aduse două mese suplimentare pentru a se putea așeza toată lumea și sala era plină. Robert aștepta nerăbdător ca oamenii să termine de intrat. Alături de el erau frații săi mai mici, Alexander, Thomas și Niall, și sora sa mai mare, Isabel. Când trecu pragul și cel din urmă dintre oaspeți, un tânăr cu niște ochi uimitor de albaștri, care le făcu cu ochiul copiilor în așteptare, Robert dădu să înainteze, decis să găsească un loc cât mai aproape cu putință de bunicul său. Îl opri vocea mamei sale.

— O să mâncați în camera voastră în seara asta.

Robert se întoarse năucit de anunț. Figura înaltă și impunătoare a mamei sale, contesa de Carrick, grație căreia tatăl lui devenise conte peste acest ținut sălbatic, ieși din umbrele coridorului. Părul ei, negru ca pana corbului, era încolăcit pe creștet într-un aranjament complicat de cosițe prinse cu o plasă de argint. Rochia ei de olandă albă i se întindea fluidă peste pântecele umflat de cel de-al zecelea copil.

Îl țintui din priviri pe Robert, în vreme ce înainta către el ținând de mână o fetiță aflată la vârsta primilor pași.

— M-ai auzit?

— Mamă, începu Isabel.

— Spuneți-le noapte bună tatei și bunicului și sus cu voi. O zisese în galeză și copiii știau că asta însemna încheierea oricăror discuții. Nu vorbea în galeză decât când era furioasă sau când li se adresa servitorilor. Haideți, zise ea, trecând din nou la franceză, limba preferată de soțul ei.

Intrând în sală, Robert se apropie de tatăl său, așezat în capul mesei. Încercă să-i prindă privirea, căutând semne ale furiei care, știa bine, ar fi trebuit să apară dacă tatăl ar fi aflat că sărise peste antrenamentul zilnic. Contele era cufundat în discuție cu un om ca un urs, înfășurat în blănuri negre. Robert îl recunoscu drept unul dintre bărbații care ajunseseră mai pe seară.

— Noapte bună, tată, murmură el.

Contele îi aruncă o privire, dar își continuă discuția, preocupat. Cu ușurarea înmugurind în suflet și întrebându-se dacă nu cumva întâmplările neobișnuite ale zilei îl împiedicaseră pe Yothre să-l pârască, Robert se apropie pe tăcute de bunicul său, așezat în celălalt capăt al mesei. Lordul de Annandale o ridicase în brațe pe surioara lui, Christian, care tropăise până la el însoțită de mama lor.

— Ce i-ai dat să mănânce, lady Marjorie? întrebă Bruce, punând copilul jos cu un icnet.

Mama lui Robert zâmbi, trecându-și o mână peste stomacul ei bombat.

— Ce le-am dat tuturor. Grâul câmpurilor, apa *loch*-urilor și…

— Și focul inimii mele, încheie lordul, cu ochii încrețindu-se la colțuri.

— Haideți acum, zise contesa, conducându-și copiii care trăgeau de timp spre ușa unde dădaca lor îi aștepta, gata să-i ducă la etaj.

În timp ce Robert adăsta plin de speranță, vocea dură a tatălui său se abătu asupra lui.

— Ai auzit-o pe maică-ta. Afară!

Lordul de Annandale îi aruncă o privire lui Robert, apoi se concentră asupra contelui.

— După tine, fiule, băiatul este capul familiei. Ar trebui să asiste la asta. Bătrânul înclină din cap în direcția lui Marjorie. Cu permisiunea dumitale, doamna mea.

Înainte să apuce contesa să răspundă, tatăl lui Robert vorbi din nou.

— Capul familiei? Vocea lui era ca un bici. La unsprezece ani și neînstare să rămână în șa cu lancea în mână?

Fierbințeala cuprinse obrajii lui Robert, care-și lăsă capul în jos având impresia că toți oamenii din încăpere îi puteau vedea rușinea.

De fapt, niciunul nu-l privea. Atenția lor era împărțită între bărbații aflați la cele două capete ale mesei, ale căror priviri erau încleștate într-un război tăcut, doi ochi negri și feroci, cu o privire arogantă și dură ca oțelul, ceilalți de un albastru glacial, îngustați de dezgust și trufie.

— Nu mă supăr dacă Robert rămâne. Contesa se apropie de soțul ei și-și puse mâinile, liniștitor, pe umeri.

Contele mormăi ceva, în vreme ce soția se așeza pe scaunul cu perniță pregătit anume, dar Robert nu ascultă. Își mușcă buza ca să-și ascundă zâmbetul, iar bunicul îi indică bancheta cea mai apropiată. Cei trei bărbați așezați pe ea, dintre care unul era însuși înaltul Intendent al Coroanei, se traseră să-i facă loc. Robert surprinse privirea plină de gelozie a fratelui său Alexander, ceea ce făcu victoria încă și mai dulce, apoi ceilalți copii fură conduși afară și ușa fu închisă. Privind în jur când se așeza, Robert văzu că stătea lângă tânărul cu privirea albastră care-i făcuse cu ochiul. Înclină din cap, un gest între un salut și o plecăciune, neștiind dacă tânărul avea dreptul la simpla politețe sau la un respect profund. Tânărul îi răspunse printr-un zâmbet.

— Domnia ta, Înalte Intendent, începu bunicul lui Robert cu vocea tăioasă și autoritară, deschide te rog acest sfat împărtășind fiului meu și lordului de Islay veștile de la curtea regală pe care noi ceilalți le știm. Înclină din cap către bărbatul asemeni unui urs înveșmântat în blănuri ce discuta cu contele. Mesajul meu, Angus, ți-a adus la cunoștință vestea tristă, care este cauza adunării noastre din această seară, dar sunt alte amănunte pe care nu puteam risca să le dezvălui într-un mesaj și…

— Cred, tată, îl întrerupse contele, că, înainte să începem, s-ar impune să facem prezentările. Tovarășii noștri aici de față se vor fi știind unul pe altul după nume, dar nu și după chip.

Nu așteptă un răspuns, ci se ridică și-și întinse brațul către un bărbat lat în umeri, cu păr negru și unsuros:

— Sir Patrick, conte de Dunbar.

Robert își desprinse privirea de pe chipul rigid al bunicului, iar tatăl continuă.

— Sir Walter Stewart, lord de Menteith, și fiii săi, Alexander și John.

Contele își îndreptă mâna către cel mai vârstnic dintr-un grup de trei bărbați ce aveau același păr roșcat și aceeași piele rumenă și pistruiată. Făcu

apoi semn către bătrânul lord din Islay, așezat la dreapta sa, învăluit în blănuri:

— Sir Angus Mór MacDonald.

Înclină din cap, în lungul mesei, către un bărbat îndesat, cu o expresie sinceră, și către tânărul cu ochi albaștri de lângă Robert:

— Fiii săi, Alexander și Angus Og.

În cele din urmă, contele făcu semn către Intendentul Coroanei:

— Și, firește, sir James Stewart și fratele său, John. Se așeză din nou alături de contesă și-și desfăcu brațele expansiv. Lady Marjorie și cu mine suntem onorați să vă urăm bun venit la masa noastră, în ciuda împrejurărilor.

Înclină din cap către James, în timp ce servitorii intrau purtând castroane mari cu fiertură aburindă.

— Lord James, vă rog, începeți. Sunt nerăbdător să aud veștile în amănunt.

Robert privi de jur împrejurul mesei, punând fețelor din jurul lui nume și istorii. Știa că se afla în tovărășia unora dintre cei mai puternici bărbați din regat, ceea ce era suficient de emoționant ca să anuleze amărăciunea produsă de faptul că, făcând prezentările, tatăl său îl ignorase.

Intendentul Coroanei se ridică.

— Ați aflat cu toții dureroasa veste că nobilul nostru rege și stăpân, Alexander, a murit luna trecută în timp ce mergea călare la Kinghorn să-și viziteze regina. A fost despărțit de escorta sa de o furtună. Se pare că armăsarul său s-a poticnit, căzând în prăpastie cu el cu tot. În cădere, regele și-a frânt gâtul.

Cuvântarea gravă a Intendentului Coroanei era acompaniată numai de scrâșnetul lingurilor în castroane. Nările lui Robert fură invadate de o aromă de legume și de berbec, în timp ce un servitor îi umplea cu supă castronul din pâine dinaintea lui. Bucata de pâine avea în centru o scobitură care să absoarbă zeama. Aruncându-i o privire tatălui său, Robert observă că acesta se aplecase înainte, ascultând concentrat. Pipăind după lingură, realiză că nu i se dăduse una. Servitorul trecuse mai departe și Robert nu îndrăzni să-l strige. Nu mai mâncase de dimineață și stomacul i se zvârcolea de foame.

— Nici nu i s-a descoperit bine trupul și Comynii au și încercat să preia conducerea. O notă de furie se strecură în vocea calmă a Intendentului. Din fericire, o bună parte dintre dregătorii regelui se aflau în Edinburgh pentru

un sfat și am reușit să punem frâu ambițiilor lor. Înclină din cap către contele de Dunbar. Sir Patrick și cu mine, cu sprijinul episcopului de Glasgow, am forțat alegerea unui consiliu de șase Protectori care să domnească în perioada de tranziție.

— Cine sunt cei șase? întrebă lordul de Islay, cu vocea sa tunătoare umplând încăperea. Franceza îi era aspră și stângace, întrucât limba lui maternă era galeza.

— Eu însumi, răspunse Intendentul, episcopii de Glasgow și St Andrews, contele de Fife și capii Comynilor Roșii și Negri.

— Un echilibru de putere, murmură contele de Carrick, înfundându-și lingura în fiertura fierbinte. Păcat că n-ați putut înclina balanța mai mult în favoarea taberei voastre, Lord Intendent.

— Ca Justițiar al Badenochului unul și al Scoției[15] celălalt, lordul de Badenoch și contele de Buchan dețin două dintre cele mai puternice funcții din Scoția. Comynii nu puteau fi ținuți deoparte.

Robert își privea cina, întrebându-se dacă putea s-o mănânce cu mâna, când dinspre dreapta o lingură se strecură în raza vederii sale. Angus Og MacDonald scoase un cuțitaș dintr-o teacă de la centură, tăie o bucată din castronul său de pâine și și-l îndesă în gură, cu ochii albaștri strălucind în lumina torțelor. Robert îi mulțumi fiului lordului de Islay înclinând din cap, apoi își vârî lingura în fiertura densă. Îi arse interiorul gurii, dar era atât de flămând, că nu-i păsa.

— Cunoaștem cu toții foarte bine strădaniile Comynilor de a avea controlul asupra tronului, continuă James. Așa au procedat întotdeauna, uneori chiar prin forță, după cum unii dintre noi ne amintim prea bine. Ochii Intendentului se îndreptară către lordul de Annandale, care dădu din cap, dar nu spuse nimic. Însă există ceva mai îngrijorător decât goana lor după putere. Li se adresă din nou tuturor celor prezenți. La curte am învățat că merită să știi ce gândesc cei aflați în apropierea regelui. De multă vreme mi-am pus propriii mei oameni să vegheze asupra mesajelor trimise către și dinspre casa regală. După moartea regelui, una dintre iscoadele mele a interceptat o scrisoare de-a scribului lui John Comyn. La început i s-a părut de mică importanță. Vorbea despre moartea lui Alexander și despre faptul că regele promisese eliberarea unui prizonier la solicitarea făcută de Comyn în timpul sfatului, dar încheierea i-a atras atenția omului meu. Ultimul rând, imediat deasupra sigiliului lui Comyn, spunea „vom vorbi în curând, frate, căci se apropie vremea în care leul va roși”.

Fruntea contelui de Carrick se încreți.

— Pentru cine era scrisoarea?

— Pentru cumnatul lui Comyn, John Balliol, lord *de facto* al Gallowayului.

— Balliol? mârâi contele. Clătină din cap, rămânând încruntat. Blazonul lui Balliol este un leu alb pe fond azuriu, dar cum și de ce să roșească? Dacă nu cumva…

Tatăl lui Robert se opri brusc. Îl privi de Intendent.

— Credem că țintesc tronul, zise James, dând din cap la vederea expresiei contelui.

Lingura lui Robert se opri la jumătatea drumului spre gură. Privi în jurul mesei, la chipurile sumbre ale oamenilor, dar niciunul nu-l lămuri cum se ajunsese la această uluitoare concluzie. În timp ce oamenii discutau între ei, își lăsă lingura jos. Dintr-odată făcu legătura. Leul de pe stindardul Gallowayului era alb. Leul de pe stindardul regatului Scoției era roșu. Când leul alb va roși.

Vocea groasă a lordului de Islay răsună pe deasupra celorlalte.

— E o acuzație gravă adusă unor bărbați care au depus un jurământ de credință. Angus Mór MacDonald se înclină, cu blănurile sucindu-se pe trupul uriaș. Au trecut numai doi ani de când lorzii Scoției au jurat să o recunoască pe nepoata lui Alexander ca moștenitoare a lui. Acum Margaret e cea care are dreptul la tron. Toți am depus jurământul. Nu-i iubesc pe cei din ramura Comyn, dar să-i acuzi pe ei și pe Balliol că-și încalcă jurământul…?

— Câți dintre noi și-au imaginat că vom fi siliți să-l respectăm? contraatacă Patrick de Dunbar, trecându-și o mână prin părul unsuros. Am jurat pentru că ne-a poruncit-o regele nostru, da, dar mai ales pentru că nu ne-am așteptat la un viitor fără el. Alexander era un om în floarea vârstei, proaspăt însurat, cu o soție tânără și frumoasă. Recunoașterea nepoatei sale din Norvegia ca moștenitoare a fost doar o precauție înțeleaptă. Nu era o realitate cu care vreunul dintre noi să se aștepte să fie confruntat. Credința pe care i-am jurat-o în acea zi ne apasă umerii tuturor. Câți se vor mulțumi să stea deoparte și să fie conduși de la distanță de o regină-copilă aflată la o curte străină? Făcu un semn aprobator către Intendent. N-am nicio îndoială că Balliol, împins de ambițiile Comynilor, țintește tronul.

— Trebuie să ne mișcăm cât mai iute, zise contele de Carrick. Nu putem să-i lăsăm pe Comyni să-și pună ruda pe Piatra Destinului. Dădu cu pumnul

în masă, făcând lingurile și pocalele să zăngăne. Nu putem să-i lăsăm să ne ia ce-i al nostru! Se opri, aruncându-i o privire lordului de Annandale. Ce-i al tău, tată! se corectă el. Dacă un bărbat din acest regat ar trebui să ia tronul, acela ești tu. Dreptul tău e mai mare decât al lui Balliol.

— Nu prin primogenitură, zise încet contele de Menteith, cu ochii pe lordul din Annandale, care rămăsese tăcut. După legea primului născut, pretențiile lui Balliol au câștig de cauză.

— Tatăl meu poate reclama tronul nu numai pe baza legăturilor de sânge. A fost desemnat ca succesor prezumtiv de tatăl regelui!

În timp ce bărbații începură să vorbească toți deodată, Robert își privi bunicul. Bătrânul lord îi povestise despre asta o singură dată, cu câțiva ani în urmă. Robert își amintea bine expresia de mândrie de pe chipul bunicului său când rememora în cele mai mici amănunte ziua în care regele Alexander al II-lea îl numise succesorul său. Erau la vânătoare și regele căzuse de pe cal. Nu fusese rănit grav, dar în mod evident întâmplarea îi deșteptase niște griji, căci îi silise pe toți lorzii care erau cu el să îngenuncheze în praf pe cărăruia din pădure. Acolo le ceruse să-l recunoască pe sir Robert Bruce, în vinele căruia curgea de asemenea sânge regal, ca moștenitor al său dacă s-ar fi întâmplat să moară fără copii. Bunicul său avea atunci optsprezece ani. Doi ani mai târziu, regele avusese un fiu și continuitatea stirpei regale fusese asigurată, dar promisiunea făcută rămăsese în mintea lui Bruce în toți acești ani. Lui Robert, când o auzise, i se păruse o poveste incredibilă; adevărată, dar legată numai de trecutul îndepărtat, ca poveștile eroului Finn MacCool[16] pe care le auzise în Irlanda. Acum, stând în sala tatălui său alături de acești mari oameni, povestea căpătă o concretețe care-i trimise fiori pe șira spinării.

Bunicul lui ar fi putut să fie rege.

Când conversația dintre bărbați deveni mai zgomotoasă, amenințând să degenereze în ceartă, lordul de Annandale se ridică, cu lumina flăcărilor răspândind o strălucire roșiatică pe chipul său brăzdat.

— De-ajuns! Vocea sa îi întrerupse, reducându-i pe toți la tăcere. L-am iubit pe Alexander nu doar așa cum își iubește un supus regele, ci cum își iubește un tată fiul.

La aceste cuvinte, Robert văzu o roșeață suind în obrajii tatălui său.

— Am promis să-l servesc până la ultima mea suflare, continuă lordul, privindu-i pe rând pe fiecare. Și asta înseamnă respectarea jurământului pe care eu, pe care noi toți l-am făcut: să o recunoaștem drept regină pe

nepoata lui. Trebuie să-l împiedicăm pe Balliol să ia tronul. Trebuie să-l apărăm. Dar pentru ea. Un om care-și încalcă jurământul nu merită aerul pe care-l respiră, încheie el cu asprime și se așează la loc.

— Sunt de acord, zise în liniștea ce urmă James Stewart. Dar cum să apărăm tronul? Dacă familia Comyn intenționează ca Balliol să devină rege, nu va lua seama la protestele nimănui. Consiliul e divizat, da, dar mă tem că familiile Comynilor au destulă putere în ținut ca să reușească să se impună, cu sau fără sprijinul Protectorilor.

— Consilii și Protectori, nu ăsta e răspunsul, replică lordul de Annandale. M-am gândit mult la asta pe drum încoace. Singurul lucru de care știu Comynii este forța. Îi privi pe ceilalți. Trebuie să înconjurăm Gallowayul cu un inel de oțel. Printr-o serie de atacuri, vom ocupa fortărețele-cheie deținute de John Comyn, Justițiarul, și de Ballioli. Putem, dintr-o lovitură, să anulăm prezența Comynilor în Galloway și să-l discreditățm pe Balliol, ca pe un om slab care nu poate nici măcar să-și apere propriile granițe, darămite să mai fie și rege.

Robert știa prea bine cât de mult îi ura bunicul său pe Comyni, care, de câteva generații, controlau regiuni întinse din Scoția și aveau influență în cercurile regalității. Când cei dintâi Comyni traversaseră Marea Angliei împreună cu William Cuceritorul, n-o făcuseră în calitate de stăpâni ai unor proprietăți bogate în Normandia, ca strămoșii lui Robert, ci ca umili funcționari. În această calitate prosperaseră în Anglia, sub șirul de regi ce urmaseră cuceririi, venind mai târziu și în nord, în Scoția. Prin negoț și prin viclenie, averea lor atinsese asemenea dimensiuni încât un Comyn și nu un Bruce devenise cel dintâi conte normand din Scoția, asigurându-și chiar, prin căsătorie, și o pretenție minoră la tron. Fiii funcționarilor n-aveau ce căuta printre nobili, susținuse întotdeauna bunicul lui Robert. Și totuși ura bătrânului păruse întotdeauna să fie mai mult decât un simplu dispreț. Robert nu înțelesese niciodată pe deplin acest fapt și, până acum, nu se gândise să întrebe de ce.

— Ar trebui să luăm legătura cu Richard de Burgh, zise tatăl lui Robert. Contele de Ulster va fi mai mult decât dornic să ne asigure arme și soldați. Oamenii din Galloway i-au stat mereu ca un ghimpe în coaste, cu atacurile lor împotriva Irlandei. Ar mai trebui să-l informăm și pe regele Edward. În calitate de cumnat al lui Alexander[17], va fi implicat în succesiune de îndată ce va afla de moartea lui.

— Regele Angliei a fost primul din afara Scoției care a fost informat, răspunse Intendentul Coroanei. Episcopul de St Andrews i-a trimis un mesaj maiestății sale Edward în Franța, chiar în ziua în care a fost descoperit trupul lui Alexander.

— Un motiv în plus să luăm legătura noi înșine cu el, zise contele, privindu-și tatăl. Dacă Margaret e adusă aici să domnească, va avea nevoie de un regent care să guverneze în locul ei până când ajunge la majorat și va trebui desemnat și un moștenitor prezumtiv. Ocupând castelele Comynilor, vom demonstra că merităm să fim numiți în această funcție. Ne vom demonstra de asemenea puterea. Iar puterea, adăugă el, este ceva ce regele Edward apreciază.

— O să-i trimitem o cerere lui sir Richard de Burgh dacă se va ivi nevoia, acceptă lordul de Annandale după o pauză. Dar nu-i nevoie să-l amestecăm pe regele Edward în afacerile noastre prezente. E un bun prieten și aliat și familia noastră îi datorează mare parte din averea ei, dar este un ins independent și va face ceea ce este în interesul regatului său și nu al altuia.

Contele îl mai privi o clipă pe bătrânul Bruce, apoi aprobă scurt.

— O să-i mobilizez pe cei din Carrick.

— Și eu mă pot lipsi de niște oameni, zise lordul de Islay.

— Trebuie să știi că nu te putem susține deschis, zise James Stewart, nu cu armele. Regatul ăsta a fost destul de divizat de-a lungul anilor. Nu pot lăsa o dușmănie între clanuri să devină un război în toată regula. Se opri. Dar sunt de acord. Tronul trebuie să-i revină lui Margaret.

Lordul de Annandale se rezemă de spătar și-și ridică pocalul.

— Fie ca Dumnezeu să ne dea putere.

Capitolul 4

Gâfâind, Robert se lăsă în genunchi pe iarbă. Stătea cu capul plecat, cu sângele bubuindu-i în tâmple și sudoarea-i șiroia pe obraji. Când petele negre din fața ochilor dispărură, se prăbuși pe spate, privind nemărginirea albastră a cerului, cu pieptul ridicându-i-se și coborând. Auzea cum se apropie voci întretăiate de oboseală și pași înăbușiți lovind pământul. Sprijinit în coate, cu ochii mijiți în lumina soarelui, își privi cei trei frați care gâfâiau urcând dealul către el.

Primul sosi Thomas, cu fruntea aplecată, concentrat asupra urcușului. Niall era în urma lui, poticnindu-se în patru labe, încercând cu disperare să-l întreacă pe Thomas, deși era cu doi ani mai mic. Alexander era ultimul, la mare distanță, urcând cu o încetineală deliberată. Thomas câștigă și se prăbuși pe iarbă alături de Robert, respirând printre dinții încleștați. Tunica-i era leoarcă.

Câteva clipe mai târziu, Niall li se alătură.

— Cum de ești atât de iute? întrebă el.

Robert îi zâmbi fratelui său cel mai mic și se lungi la loc, lăsând durerea să-i dispară din mușchi.

Abia peste câteva minute sosi și Alexander. Umbra lui căzu asupra lui Robert.

— Am fi ajuns mai repede dacă urmam poteca, zise el, încercând în mod evident să-și mascheze respirația precipitată.

— N-am mai urcat pe-aici de ani de zile. În plus, zâmbi Robert și mai larg, voiam să văd dacă mai pot.

— Mereu o să ne întreci. Ești cel mai mare, murmură Thomas, ridicându-se în capul oaselor și înfășurându-și brațele în jurul genunchilor. Părul lui, ud de sudoare, îi atârna în ochi. Era cârlionțat și blond ca al surorii lor, Christian. Ceilalți copii aveau părul ca pana corbului, ca mama lor, cu excepția surorii lor vitrege, Margaret, acum măritată și dusă de-acasă.

— Alexander e mai mare decât tine, Niall, replică Robert, și l-ați întrecut amândoi.

— Nu mi-am dat osteneala, zise Alexander încordat. Acum c-ai câștigat, putem să mergem acasă?

Robert se ridică suspinând. Nu avea astâmpăr după atâtea săptămâni fără antrenament și fără școală. Castelul fusese în fierbere din cauza pregătirii atacului asupra Gallowayului, iar adulții, încordați și preocupați. Ceva mai devreme, el și frații săi fuseseră trimiși la unul dintre vasalii tatălui lor, aflat într-o vale învecinată, ca să-i transmită omului că trebuia să mobilizeze o armată pentru asalt. Libertatea, departe de atmosfera aceea apăsătoare, fusese o ușurare, iar după-amiaza târzie și aurie era una dintre cele mai frumoase de când se întorsese Robert din Irlanda, cu o iarnă în urmă. Nu-i venea s-o irosească.

— Hai să mai stăm puțin.

— Ar trebui să-i spunem tatei că am transmis mesajul.

— O să afle în curând. Ce mai înseamnă o oră în plus?

— Vrei să zici că nu vii?

Robert își privi fratele, care stătea deasupra lui cu pumnii încleștați pe lângă trup. Alexander fusese întotdeauna serios, până și când era un băiețel de vârsta lui Niall, dar în ultima vreme devenise sumbru ca un călugăr. Robert era surprins de schimbare, pe care o observase încă de când se întorsese din Irlanda. Crezuse că avea legătură cu tatăl lor: fusese oare contele dur cu fratele lui cât timp el lipsise? Dar tatăl lor părea în continuare să fie cel mai mulțumit de Alexander și de Thomas, unul cel mai supus, celălalt cel mai tăcut dintre cei cinci frați. Dintr-odată ghici răspunsul. Cu el și Edward trimiși sub tutelă în Irlanda, Alexander devenise practic fiul cel mai vârstnic din gospodărie. Acum că el se întorsese, se credea poate fratele său jefuit de dreptul lui? Robert nu reușea să simtă păreri de rău față de el. Alexander n-avea habar cât de norocos era că nu de el depindeau toate speranțele familiei.

— Du-te dacă vrei, zise el întinzându-se din nou și închizând ochii. Eu rămân.

— Ar trebui să veniți amândoi, zise Alexander adresându-li-se lui Thomas și Niall. Dacă nu cumva vreți să-i explicați tatei de ce ați întârziat.

Robert întredeschise un ochi când Thomas se ridica în picioare. Simți un nod de furie întărindu-se în el în timp ce băieții coborau împreună panta dealului. Fusese o vreme când Thomas, la fel ca Niall, ar fi făcut orice i-ar fi spus. Își culcă din nou capul pe iarbă, ascultând zumzetul albinelor din tufele de iarbă-neagră și dorindu-și ca Edward să-i fie alături. Celălalt frate al său, numai cu un an mai mic, era în continuare la Antrim, având încă șase luni de petrecut sub tutelă. Edward era un fanatic cu sabia de antrenament,

putea să se cocoațe în copaci mai sus ca oricine, știa cum să mintă convingător și ar fi făcut față oricărei provocări. Era plictisitor fără el.

Niall se trase aproape, în patru labe.

— Ce să facem?

După o pauză, Robert sări în picioare, decis să nu-l lase pe Alexander să-i strice după-amiaza.

— O să te învăț să lupți.

Alergând către un pâlc de copaci bătuți de vânt, înhăță o ramură subțire și trase cu putere de ea până când o rupse. Frângând-o în două, Robert o curăță de frunze și-i întinse bățul mai lung fratelui său, care-l privea cu ochi avizi.

— O să ne antrenăm acolo.

Indică o întindere plată de iarbă. În depărtare, dealurile înalte din Carrick mărșăluiau spre est. Pantele mai joase erau îmbrăcate de copaci, dar culmile erau sterpe. Robert obișnuia să se gândească la ele ca la niște bătrâni chei, înconjurând protectori Turnberry.

— Uite-așa, zise el, proptindu-se pe picioarele depărtate și apucând bățul cu ambele mâini.

Niall, cu chipul serios, își imită fratele. Iarba îi pătase genunchii pantalonilor.

Robert avântă încet bățul prin aer, coborându-l într-un arc către gâtul băiatului.

— Acum blochează-mi lama.

Niall lovi cu putere bățul lui Robert.

— Prea repede. Trebuie să începi încet. Așa. Robert ridică din nou bățul, ținându-l perpendicular pe trup, apoi îl roti lent în jur, întâi într-o parte, apoi în cealaltă, apoi deasupra capului. Acum mai repede, zise el și bățul prinse viteză în mâinile lui, șuierând în timp ce tăia aerul. Prefă-te că te lupți cu cineva, îi strigă el peste umăr.

— Cu cine? strigă Niall, alergând după el.

— Cu un dușman! Cu un Comyn!

Niall biciui iarba cu bățul.

— Uite, Robert! Am doborât doi!

— Doi?! Robert arătă cu bățul în josul dealului. Acolo i-o armată întreagă! Scoase un strigăt și se repezi la atac în josul pantei abrupte, cu bățul înălțat deasupra capului. Moarte tuturor Comynilor!

Niall veni în urma lui și strigătele i se preschimbară în hohote de râs când Robert se împiedică și căzu lat. Fratele său ateriză peste el cu un țipăt victorios și Robert gemu. Se rostogoliră împreună la vale, abandonând în iarbă, în urma lor, armele improvizate. Se opriră cu respirația tăiată aproape de poale, fără să observe silueta care stătea și-i urmărea.

— Ce faceți?

Auzind vocea aceea nefamiliară, Robert deschise ochii. Realiză că se uita, de-a-ndoaselea, la o fată. Își împinse fratele jos de pe el și se ridică, privind-o. Fata era subțire ca o nuia, cu un păr negru și lung care îi cădea pe umerii osoși în lațe răsucite, pleoștite ca niște cozi de șobolani. Purta o rochie zdrențuită care fusese albă cândva, dar care acum era cenușie de murdărie, și strângea un săculeț în mâna ei soioasă. În jurul ei era un miros amețitor de pământ și flori, dar pe Robert îl atraseră cel mai mult ochii, care păreau nespus de mari, îi dominau fața slabă.

— Ce te privește? răspunse el în galeză, stânjenit de privirea ei intensă.

Fata își înclină capul într-o parte.

— Cine ești?

— E moștenitorul contelui de Carrick, stăpânul acestor pământuri.

Robert îi aruncă lui Niall o căutătură menită să-l amuțească, dar fata nu păru să observe. Privirea ei cercetătoare se mută de la tunica lui îmbibată de sudoare la fața mânjită de praf. Când ochii fetei poposiră asupra părului lui, buzele îi tresăriră. Ridicându-și mâna într-un gest inconștient, Robert descoperi o crenguță de iarbă-neagră înfiptă în breton. Se frânse în mâinile lui, iar fata ridică din umeri.

— N-arăți a conte, zise ea, întorcându-se și îndepărtându-se prin iarbă.

Privind-o cum pleacă, Robert observă că nu avea pantofi, nici măcar acei saboți de lemn pe care îi purtau țăranii la muncile câmpului. Îi știa după chip pe toți locuitorii din Turnberry și pe mulți cei din împrejurimi: servitorii și vasalii tatălui său, fermierii și pescarii, soțiile și copii acestora, chiar și negustorii și oficialitățile din Ayr și din alte orașe învecinate. De ce, atunci, n-o cunoștea pe fata aceasta îndrăzneață, care umbla de una singură prin sălbăticie?

— Cum de îndrăznește să-ți vorbească în felul ăsta? bombăni Niall.

Robert nu-l asculta.

— Vino, murmură el, înaintând prin iarbă către copacii ce îmbrăcau pantele mai joase ale dealului.

— Mergem în direcția greșită, zise Niall, privind în josul văii, către mare, vizibilă în depărtare ca o fâșie plată de albastru. Alerga ca să țină pasul cu picioarele lungi ale fratelui său. Robert!

— Liniște! zise Robert cu asprime, în timp ce pătrundeau printre copaci. Fata pășea fără grabă de-a lungul unei cărări pietroase ce urma curbele unui pârâu puțin adânc. Vag, prin vântul cald, pe deasupra bolboroselii apei, o auzi cântând. Ajunsă la un vad din pietre, ea își ridică poalele rochiei cenușii și sări, continuându-și apoi urcușul pe dealul acoperit de ferigi de pe partea cealaltă. Robert studie terenul, amintindu-și de o vânătoare la care îl luase bunicul său, prin pădurile din Annandale. Bătrânul îl instruise cu privire la importanța găsirii ascunzătorii potrivite, care să-l ferească pe vânător de ochii prăzii. Între el și malul apei se aflau un pâlc de scoruși, o mică movilă și câțiva bolovani.

— Fă ce fac eu, îl instrui pe Niall, luând-o la fugă către copaci în timp ce fata își continua urcușul.

Era un joc, dar era la fel de serios ca o vânătoare, cei doi băieți săgetând de la un copac la o movilă, de la o stâncă la un tufiș, în timp ce o urmăreau pe fată dincolo de râu, trecând de coama dealului și coborând în valea următoare, mai împădurită decât cea de dinainte. Din când în când, fata se oprea și se uita în jur, iar băieții se aruncau în tufișurile încâlcite sau se lipeau de câte un trunchi pentru a nu fi văzuți. Ea părea să-i conducă pe un traseu întortocheat, peste pâraie și pe sub copaci prăbușiți. După un timp, urcă un alt mal abrupt.

Când dispăru dincolo de creasta lui, Robert porni după ea. Cum Niall nu-l urmă, privi îndărăt.

— Haide!

— Știu unde suntem, șopti Niall. Fața lui, pe jumătate umbrită de ramurile ce se legănau, era tulburată.

Robert aprobă nerăbdător.

— Știu, nu suntem departe de Turnberry. Vedem unde se duce și după aia mergem acasă.

— Robert, așteaptă!

Neascultându-și fratele, Robert se cățără pe mal. Ajuns în vârf, întrezări o strălfulgerare cenușie în pădurea de dedesubt și se furișă la vale, apucându-se de rădăcinile sinuoase ca să găsească sprijin. Ajungând jos, simți miros de lemn ars. Se întrebă dacă venea dinspre sat, dar Turnberry se afla la vreo două mile spre vest. Înaintea lui, copacii se răreau. Robert se opri. Fata

pătrunsese într-o vale înverzită, umbrită de un deal mătăhălos ce se înălța vertiginos, presărat cu pietre și cu grozamă cafenie. Culmea sa era îmbujorată în lumina apusului, dar valea era acoperită de o umbră răcoroasă. La poalele dealului se ghemuia o căsuță din lut și șindrilă. Fumul ieșea răsucindu-se printr-o gaură din acoperiș. Lângă casă, într-un țarc din pari legați între ei, doi porci mătăhăloși scurmau în țărână. Robert își întoarse privirea spre fratele lui care se apropia din spate.

— E casa ei, murmură el privind din nou spre locuința cea scundă.

— Asta spuneam și eu, șopti Niall, părând în același timp satisfăcut și înfricoșat.

Fata ajunsese aproape la ușă și dispăru în umbra unui stejar imens. Prin desișul de frunze, Robert zări un soi de împletituri atârnate de ramurile mai joase ale acestuia. Mai fusese de câteva ori aici și văzuse copacul, dar nici măcar Edward nu îndrăznise vreodată să se apropie suficient ca să afle ce erau împletiturile acelea ciudate.

— Hai să mergem, se rugă Niall apucându-l de braț.

Robert ezită, cu ochii ațintiți asupra casei. Bătrâna care locuia acolo era renumită, pentru că era vrăjitoare. Avea doi câini cărora Edward le spunea Lupii Iadului. Odată, unul dintre ei îl fugărise și îl mușcase pe Alexander. Robert îl privise din ușa dormitorului părinților săi pe medicul care cususe rana. După ce aceasta fusese tratată, în timp ce medicul își curăța acul, Robert îl văzuse pe tatăl său strângând umerii lui Alexander până când băiatul tresărise. „Să nu te mai apropii niciodată de casa ei”, murmurase contele cu intensitate. „Niciodată.”

Robert era cât pe ce să-l lase pe Niall să-l tragă de-acolo, când fata se opri în prag. Se întoarse, își ridică brațul și flutură din mână în direcția lor. Robert făcu ochii mari. În timp ce fata deschidea ușa și dispărea înăuntru, auzi lătratul unui câine, apoi se făcu liniște. Se scutură din strânsoarea lui Niall și porni în josul pantei. Tocmai petrecuse un an sub tutela unui lord irlandez influent. Era fiul mai vârstnic al puternicei familii Bruce, care se pregătea să pornească la război împotriva dușmanilor ei. Într-o zi, avea să moștenească străvechile ținuturi Carrick și Annandale și tot ce era în ele. Și putea să meargă oriunde avea chef.

Călcă pe o creangă putredă, făcând să răsune un trosnet puternic de lemn frânt. Robert privi îndărăt, sperând că Niall nu-i văzuse tresărirea. Rânji îndrăzneț, apoi se răsuci fulgerător la auzul unui lătrat dezlănțuit. De după latura casei înaintau două umbre uriașe. Robert mai apucă să zărească niște

colți încleștați și o blană neagră, încâlcită, apoi alergă către copaci, cu Niall înaintea lui, țipând îngrozit.

Capitolul 5

Deasupra dealurilor din Galloway răsăreau zori cenușii. Ceața se aduna pe câmpuri și în albul ei vitele deveneau siluete stranii, cu mugetele despărțite de trupuri. Se anunța o zi fierbinte, dar fără soare, iar cerul înspre est promitea numai o mohoreală umedă. Pescărușii trasau cercuri lente pe deasupra apelor cafenii ale râului Urr, cercetând malurile nămoloase. Apa era puțin adâncă, retrăgându-se odată cu mareea către estuarul Solway.

Pe malul vestic, ridicat pe o movilă masivă de pământ, se afla un castel, apărat de râu pe o parte și un șanț adânc îl proteja dinspre uscat. Fundul acestuia era acoperit cu lut lipicios, roșu, și singurul drum pe deasupra lui era pe puntea mobilă, ridicată pe timpul nopții. Un șir dublu de stâlpi de lemn se înălța din adâncuri ca niște ciocli la o înmormântare, așteptând să-și preia povara odată cu primul dangăt matinal de clopot. La baza stâlpilor, învăluiți în beznă, invizibili pentru paznicii castelului care patrulau mult deasupra lor, pe creasta zidului, se aflau șapte bărbați. Lutul li se lipise de mâini și brațe și de pieptul tunicilor lor căptușite. Le mânjea fețele umbrite de glugi de lână și le păta pantalonii și cizmele. Erau acolo de peste o oră, în mocirlă până la genunchi, cu picioarele transformându-se în stane de piatră din pricina frigului. Nimeni nu vorbea. Numai țipetele nepăsătoare ale pescărușilor și conversațiile înăbușite ale străjerilor se strecurau până jos la ei. Din când în când, se priveau unii pe alții în ochi, lacuri de lumină schimbătoare, dar își fereau iute privirile, scufundați fiecare în lumea lui tăcută, așteptând sunetul clopotului și întrebându-se dacă avea să răsune înainte să se împrăștie ceața care îi ascundea sau înainte ca văzduhul să se lumineze până la o nuanță mai deschisă de cenușiu.

Minutele se târâră până când din pântecele castelului se ridică un dangăt. La auzul lui, bărbații din șanț încremeniră. Câțiva își îndoiră precauți mâinile și se mutară de pe un picior pe altul în noroiul lichid. Murmurele paznicilor se transformară în strigăte răstite, în timp ce aceștia se apucau să-și îndeplinească însărcinarea zilnică de a coborî puntea mobilă. Aceasta se lăsă, zguduindu-se la capătul funiilor ei groase și răsucite, și bărbații din șanț își ridicară capetele ca să-i privească întunecimea pogorând asupra lor, tulburând cețurile. Podul se opri pe vârfurile stâlpilor cu un bufnet.

Zăvoarele porților pocniră și pașii gărzilor răpăiră pe scândurile de deasupra.

Unul dintre paznici păși către marginea podului mobil. Căscând zgomotos, își dădu deoparte poalele tunicii și își descheie pantalonii.

— Folosește latrina, Boli.

Paznicul privi peste umăr.

— Senioria sa lipsește. Nu mă vede nimeni.

— În afară de noi, zise un altul. Și nici măcar nevastă-ta nu vrea să-ți vadă cocoșelul ăla zbârcit.

Boli mârâi o înjurătură către camarazii săi care chicoteau și continuă să urineze în șanț.

Șuvoiul galben se scurse de-a lungul unui stâlp, se adună o clipă în crăpăturile acestuia, apoi curse în șanț, prelingându-se fierbinte peste mâinile unuia dintre oamenii lipiți de lemn. Acesta întoarse capul.

În timp ce Boli își vâra mădularul înapoi în pantaloni, se auzi un duruit îndepărtat. Întorcându-se înspre drumul de pământ ce ducea de la pod către pădure, paznicul zări două siluete care ieșeau din ceață. Tovarășii săi le văzuseră și ei. Toți amuțiseră și-și duseseră mâinile mai aproape de spade. Duruitul deveni mai tare și Boli mijì ochii în întuneric. După o clipă, își dădu seama că erau doi bărbați ce rostogoleau un butoi.

— Stați! strigă el, îndreptându-și tunica și ieșindu-le în întâmpinare. Făcu semn către butoi. Ce vindeți?

— Cel mai bun mied de pe partea asta a Forth-ului, răspunse unul dintre bărbați, oprindu-se la marginea podului mobil. Stăpânul nostru a venit la târgul din Buittle, dar ne-a trimis cu darul ăsta pentru lordul John Balliol. Poate dacă senioria sa îl va găsi pe plac, stăpânul nostru i-ar putea furniza mai mult, la un preț rezonabil.

— Sir John nu-i aici. Boli ocoli butoiul, examinându-l.

— Ce este? strigă un alt paznic, înaintând pe pod cu mâna pe mânerul spadei.

— Mied pentru sir John.

— Și pentru noi nimic?

Boli rânji către negustori.

— O să luăm câte-o gură, să vedem dacă face vreo para. Desprinse o cană de lut smălțuit de la centură, unde aceasta stătea alături de o spadă lată, vârâtă în teacă. Și toarnă-mi ca pentru un lord.

Negustorul luă cana, pe când celălalt ridica butoiul în picioare. Aplecându-se, bărbatul își făcu de lucru cu cepul. Undeva în lungul podului, o mână mânjită de lut roșu se prinse de muchia unei scânduri. Dintr-odată, negustorul se îndreptă. Cu o mișcare brutală, își repezi pumnul, în care încă mai ținea cana, în obrazul străjerului.

Vasul se izbi de falca lui Boli, spărgându-se sub forța loviturii și înfigându-i un ciob de lut în obraz. Acesta căzu pe-o parte, cu sângele țâșnindu-i din obrazul și buzele sfârtecate. Celălalt paznic țipă și o luă la fugă, iar cel de-al doilea neguțător își ridică piciorul, dând la iveală strălucirea zalelor de sub tunică. Lovi cu putere butoiul. Lemnul subțire îi plesni sub cizmă și bărbatul își scufundă mâinile în deschizătură, scoțând la iveală smocuri de lână de miel asemeni unor nori, din care smulse două săbii scurte. Îi azvârli una tovarășului său, exact în clipa în care Boli, revenindu-și, își trăgea propria spadă cu un urlet de furie și groază. În timp ce bărbații se repezeau unul la altul, se auziră alte țipete. Ceilalți paznici văzuseră siluetele care se săltau peste marginile podului.

Cel dintâi ivit strângea între dinți un cuțit. Când un paznic se repezi la el, se sălță pe pod și se rostogoli apucând cuțitul în mână. Paznicul lovi cu sabia. Aruncându-se într-o parte, bărbatul se înălță și-i înfipse lama în dosul piciorului, între curelele apărătorii gambei. Când paznicul se prăbuși scoțând un strigăt, atacatorul său își retrase lama și i-o înfipse în ochi. Paznicul se nărui, cu trupul cutremurat de spasme. Atacatorul privi dincolo de ceilalți, care urcau pe pod, spre locul unde cei doi bărbați cu butoiul încă se mai luptau. Nu avu timp să se ducă după o armă, fiindcă un alt paznic îl atacă. Evită prima lovitură de spadă, dar cea de-a doua îl nimeri în stomac. Umplutura pieptarului vătuit absorbi o parte din forța loviturii, dar aceasta îl propulsă cu putere îndărăt. Piciorul îi nimeri în gol și plonjă în șanț.

Boli, cu sângele țâșnindu-i din obrazul în care încă mai era înfipt ciobul de lut, își avântă spada înspre bărbatul care-l rănise, mârâind de durere și furie. Atacatorul pară lovitura, apoi își repezi palma în obrazul lui Boli, împingând ciobul și mai tare în rană. Boli urlă și încercă să se retragă, dar atacatorul său se aplecă înainte, folosindu-și greutatea împotriva lui. Dându-i un brânci în piept cu mâna liberă, atacatorul îl doborî pe paznicul însângerat în șanț.

În timp ce tovarășii săi continuau lupta, bărbatul îngenunche lângă butoiul spart și scoase alte câteva spade scurte din lâna de miel dinăuntru. Alergă pe pod către ceilalți, care erau neînarmați, cu excepția cuțitelor ce nu

le ofereau cine știe ce protecție împotriva spadelor gărzilor. Alți doi fuseseră deja uciși. Dar acum, când atacatorii rămași se retraseră să ia armele aduse de el, sorții se echilibrară.

În vreme ce atacatorii se regrupau și-și întețeau asaltul, un clopot începu să sune. Hărmălaia trezise restul gărzii castelului. Săgeți țâșniră în jos de pe metereze. Una se înfipse în pământ în urma bărbatului care le adusese arme camarazilor săi și care acum alerga cu iuțeală de-a lungul punții mobile. Sărind peste un paznic mort, acesta ajunse la porți exact când un apărător se repezea afară să-l întâmpine. Avântul îl făcu pe paznic să se înfigă în spada atacatorului. Lama străpunse țesătura și umplutura, pătrunzând în carnea moale a stomacului. Atacatorul își lăsă greutatea pe lamă, înfigând-o mai adânc, apoi o retrase cu o răsucire brutală. Lăsându-l pe străjer să se prăbușească în genunchi, cu mâinile încleștate pe rana roșie ce-i înflorea pe pieptarul brodat cu un leu alb, atacatorul îl ocoli, îndreptându-se către vinciul podului mobil, aflat dincolo de poartă. Izbi funia cu spada, făcând ca fâșii din aceasta să se desprindă sub lovituri. În timp ce funia ceda și se lăsa, bărbatul scoase un corn din tunică. Ducându-l la buze, lansă o singură notă neîntreruptă.

Zgomotul ce urmă chemării cornului începu ca un bubuit înăbușit dinspre pădurea din vecinătatea castelului. Crescu până la intensitatea unui răpăit de tobă și de sub liziera pădurii ieșiră șaizeci și ceva de bărbați, douăzeci călare, iar restul pe jos, alergând din răsputeri pe cărare în urma călăreților. Când se apropiară de podul mobil, un călăreț se desprinse de restul grupului și se avântă peste acesta, cu copitele potcovite ale calului bubuind pe scânduri. Într-o mână ținea o lance coborâtă, iar de celălalt braț era prins în curele un scut care purta un V răsturnat de culoare stacojie pe fond argintiu. Sub mantia sa albă, arborând același blazon, avea o cămașă de zale și pantaloni de zale ce îi înfășurau picioarele, terminându-se în vârfuri ascuțite. O sabie pentru două mâini atârna de o centură dublă, ornamentată, care îi strângea tunica în jurul taliei groase, iar fața îi era acoperită de un coif închis. Călărețul își îmboldi calul către poartă. Împrăștiind paznicii rămași, care se străduiau să le închidă, plonjă în curte.

Ignorând străjile care o rupseseră la fugă, călărețul își opri iapa în fața unei clădiri largi. Auzind strigăte și țipete izbucnind în spatele său, pe măsură ce tot mai mulți călăreți pătrundeau înăuntru în galop, își înfipse vârful de fier al lăncii în uși și împinse. Acestea se întredeschiseră suficient cât să-și îndemne calul înăuntru, aplecându-și capul pe sub pragul de sus. În

sala dinaintea lui, numai câteva torțe ardeau slab, dar era suficientă lumină ca să vadă că locul era pustiu. Judecând după castroanele împrăștiate pe o masă, coșul de rufe răsturnat pe podea și spațiul mai deschis la culoare de pe un perete, unde fusese în mod clar o tapiserie, locul părea să fi fost părăsit în grabă. Călărețul îndemnă calul mai departe, cu copitele răsunând cavernos pe lespezi. Dincolo de o masă aflată pe un podium, un imens stindard albastru, împodobit cu un leu alb ridicat în două picioare, atârna pe perete. Singurul său ochi vizibil era încruntat. Lăsând lancea să-i cadă pe podea, călărețul își scoase coiful, dând la iveală o față cu oase proeminente și cu ochi albaștri, duri. Robert Bruce, conte de Carrick, înfruntă privirea leului.

— Balliol, murmură el.

Contele auzea zgomotele luptei de afară, dar castelul era apărat numai de o garnizoană mică. Era clar că ocupantul său principal nu mai era aici, în ciuda zvonurilor ce susțineau contrariul. Înclinându-se, își puse coiful pe una dintre mesele aflate pe căpriori și-și desprinse scutul de pe braț. Iapa lui mușca zăbala, cu spume la bot. Scoțându-și picioarele din scări, contele descălecă și armura de zale i se rearanjă pe trup cu un foșnet metalic. Apropiindu-se de una dintre torțele aproape stinse, o scoase din suportul ei și se îndreptă spre estradă. Cu fălcile încleștate, urcă treptele și mișcarea sa învioră flacăra. Se opri, cu ochii asupra leului alb, apoi întinse torța către partea de jos a stindardului. Mătasea fragilă se aprinse pe loc și contele făcu un pas înapoi, cu un zâmbet subțire, răutăcios și copilăresc jucându-i pe buze.

Stătea acolo, urmărind flăcările care învăluiau lacome stindardul, când simți un ghiont în spate. Contele tresări, scăpând torța, care se rostogoli pe estradă și se stinse. Se răsuci clătinându-se și văzu un bărbat cu ochii măriți de spaimă ce ținea în mână un cuțit de bucătărie. Dându-și seama că armura își făcuse treaba, abătând lovitura, contele înaintă cu un mârâit, repezindu-și pumnul înmănușat în fier în obrazul bărbatului. Bărbatul se împletici îndărăt, căzând de pe estradă și prăbușindu-se peste o masă care se frânse sub el, în zăngănitul farfuriilor de argint ce se împrăștiară pe podea. Contele coborî treptele podiumului, scoțându-și sabia. Dând deoparte un scaun cu o lovitură de picior, se aplecă asupra bărbatului care zăcea pe spate printre frânturile de lemn.

— Te rog, gemu omul ridicându-și mâinile. Te rog, eu…

Contele lovi, înfigându-și vârful spadei în gâtlejul omului. Bărbatul scoase un gâlgâit sugrumat, care se sfârși într-un jet de sânge negru. Acesta țâșni din gura lui căscată și din rană, iar contele înfipse spada tot mai adânc, până când lama se lovi de podea și nu mai avu încotro să înainteze. Trupul bărbatului se zvârcoli ceva clipe, apoi se cutremură și încremeni. În timp ce contele se apleca să-și șteargă lama pe tunica mortului, ușile se deschiseră și o trupă de soldați intră înăuntru.

În fruntea lor se afla lordul de Annandale, ținându-și coiful sub braț, cu părul argintiu aproape transparent în lumina ce se strecura prin uși. Tunica sa arbora un leu albastru, vechiul blazon al familiei Bruce de pe vremea regelui David I, care îi făcuse lorzi peste Annandale. Deasupra inimii avea prinsă o frunză uscată, cafenie. Era o bucată de frunză de palmier din Țara Sfântă, o amintire pioasă a timpului petrecut luptând în Cruciade.

Contele privi cu neplăcere lucrul acela sfărâmicios. Era încă una dintre prețiozitățile demodate ale tatălui său.

Privirea lordului învălui stindardul care se chircea în flăcări în spatele fiului său stropit de sânge.

— Garnizoana s-a predat. Buittle ne aparține.

Cuvintele fură acoperite de un țipăt ascuțit. Venea dinspre un tânăr, unul dintre cei câțiva oameni reținuți de cavalerii sosiți odată cu lordul. Se smulse din mâinile paznicilor săi, luându-i prin surprindere, și alergă spre bărbatul ce zăcea printre rămășițele mesei. Prăbușindu-se în genunchi, îndepărtă scândurile rupte și luă în mâini capul bărbatului. Băltoaca de sânge îi îmbibă hainele. Ochii lui se îndreptară către conte, a cărui spadă încă mai avea pe ea o dâră lată de sânge.

— Ticălosule! șuieră el, ridicându-se. Ticălosule!

Ochii contelui se îngustară.

— Omorâți-l pe mucosul ăsta, zise el făcând semn către doi dintre vasalii săi, ambii cavaleri din Carrick.

Cavalerii înaintară, dar lordul din Annandale îi opri.

— Am spus că s-a terminat. Garnizoana e liberă să plece.

Cavalerii priviră de la conte la lord, coborându-și armele.

— Poți să pleci, îi zise tânărului lordul din Annandale, ignorând furia de pe chipul fiului său. Nu ți se va face niciun rău.

— Nu plec fără tatăl meu, zise tânărul printre dinți. A fost intendentul lui sir John Balliol. Merită o înmormântare cum se cuvine.

După o pauză, lordul făcu semn către doi dintre oamenii săi.

— Ajutați-l.

Purtând trupul însângerat al tatălui său, ajutat de doi cavaleri din Annandale, tânărul trecu pe lângă contele de Carrick.

— Fie ca blestemul Sfântului Malachy[18] să te urmărească pretutindeni, șuieră el.

Contele scoase un râs batjocoritor, ca un lătrat.

— Malachy? Păstrează-ți blestemele pentru cine crede-n așa ceva, mârâi el înaintând.

Lordul îl opri.

— Lasă-l.

Glasul îi era ferm.

Dar privindu-l pe tânărul care căra cadavrul în lumina cenușie a dimineții, chipul lordului de Annandale era copleșit de frică.

Capitolul 6

— Vă rog, senioria sa își face rugăciunea. Dacă vreți să așteptați la vorbitor, aș putea să…

Ignorând protestele călugărului, John Comyn împinse în lături ușile bisericii Sfânta Maria. Naosul se întindea înaintea lui, pierzându-se într-o umbră întunecată cu miros de tămâie. Lăsându-și ochii să se obișnuiască cu bezna, observă la jumătatea drumului o siluetă îngenuncheată dinaintea unui altar strălucind de lumânări. Comyn dădu să înainteze, dar călugărul i se postă înainte.

— Domnule, vă rog. A cerut să nu fie deranjat.

— O să facă o excepție, zise Comyn înaintând hotărât către silueta îngenuncheată.

La apropierea lui Comyn, omul își ridică brusc capul. Furia de pe chipul său dispăru, înlocuită de ușurare.

— Frate, exclamă el ridicându-se și întinzându-și brațele ca să-l întâmpine. Slavă Domnului, ai primit mesajul meu! Îl goni fluturând din mână pe călugărul care se ținea prin preajmă nesigur, apoi își întoarse privirea spre Comyn, examinând apreciativ armura masivă de sub mantia bărbatului, împodobită cu trei snopi albi de grâu pe fond roșu, blazonul Comynilor Roșii. Ești o bucurie pentru o minte frământată.

Întâlnind privirea zeloasă a lui John Balliol, Comyn simți un val de revoltă. Îi era greu să și-o rețină, chiar și în timp ce accepta îmbrățișarea cumnatului său. Atenția lui Comyn fu atrasă de altarul pe care-l vedea peste umărul lui Balliol. Pe acesta, înconjurată de un cerc de lumânări aprinse, dedesubtul unei statui zvelte a Fecioarei, se afla o raclă de fildeș. Zărind-o, revolta lui Comyn se transformă în furie. Ținutul natal al lui Balliol era sub asediu. Dușmanii îi invadaseră pământul asupra căruia avea să-și asume stăpânirea deplină odată cu moartea mamei sale și iată-l în genunchi, în această mănăstire izolată, rugându-se dinaintea inimii răposatului său tată. Dacă Comyn și-ar fi pus degetul pe arborele genealogic al propriei familii și ar fi urmat rândurile acelea lenețe în latină suficient de mult îndărăt, și el s-ar fi putut pretinde descendent al casei regale Canmore[19]. Ce nestatornic era sângele, cât de capricios decidea în cine să se arate puternic. Zdrobi iute

aceste gânduri. Comynilor Roșii le mersese întotdeauna bine îndărătul tronului. Regele nu era decât un instrument, spunea tatăl său. Ei erau muzicanții.

Balliol urmări privirea cumnatului său ațintită asupra raclei de fildeș. Aprobă sumbru, luând expresia îngândurată a lui Comyn drept compasiune.

— Ăsta a fost primul lucru pe care l-a luat mama din Buittle când am plecat. Încă îi mai păstrează un loc la cină în fiecare seară. Ridicându-și brațele ca să cuprindă stâlpii deși ce formau arcade de ambele părți ale naosului, Balliol se întoarse descriind un semicerc. Nu-i incredibil ce gesturi poate să inspire iubirea? Mama a construit această mănăstire în memoria tatălui meu. I-am spus să îngroape inima aici când a fost terminat altarul principal, dar refuză să se despartă de racla asta până la moarte, când a poruncit să fie îngropată împreună cu ea. Mă minunez în fața puterii ei, o femeie rămasă văduvă în iarna vieții, capabilă să încheie o creație ca asta. Privirea distantă a lui Balliol se concentră din nou, revenind asupra lui Comyn. Crezi că ar fi în stare s-o distrugă?

— Ce să distrugă? îl întrebă Comyn, încă cu gândul la racla ce ținea prizonieră inima fostului lord de Galloway.

— Locul ăsta. Balliol începu să umble de colo colo. Puii ăia de curvă o să vină după mine aici?

Comyn îl privi pe Balliol, care-și trecea o mână prin părul castaniu ca al surorii sale, cu care Comyn se căsătorise cu unsprezece ani mai înainte. Asemănarea se încheia acolo. Balliol nu avea nici firea pătimașă a surorii lui, nici mintea ei vicleană. Comyn fusese întotdeauna de părere că femeile familiei Balliol fuseseră dăruite cu porția de caracter a bărbaților.

— Știi care le sunt pozițiile?

— Da, știu, repetă Balliol cu amărăciune. Clanul Bruce a ocupat Buittle.

Comyn digeră cu încetineală vestea cea proastă. Atacurile familiei Bruce asupra castelelor din Wigtown și Dumfries loviseră la rădăcina puterii Comynilor în sud-vestul Scoției, dar, deși capturarea celor două cetăți rănise mândria familiei, nu produsese pagube prea mari planurilor pe termen lung ale Comynilor. Buittle, locul nașterii lui Balliol și principala sa fortăreață, era cu totul altceva.

— De unde știi că a căzut castelul? În mesajul tău spuneai că pleci la mănăstirea Dulcii Inimi ca măsură de precauție.

— Fiul intendentului meu m-a informat. L-am lăsat pe tatăl lui la Buittle împreună cu o garnizoană, ca să apere bunurile pe care nu le-am putut lua

cu mine. Intendentul a fost ucis în timpul atacului de ticălosul ăla de conte de Carrick. Balliol scuipă numele. Alături de alți opt dintre oamenii mei. Opt!

— Când s-a-ntâmplat asta? insistă Comyn.

— Acum două săptămâni.

— Și de-atunci nu mai știi nimic despre mișcările familiei Bruce?

— Din câte am aflat s-au oprit în Buittle.

Comyn se încruntă îngândurat.

— Fiul intendentului tău e încă aici?

— Da. L-am recrutat în armata din Galloway. Ura lui față de familia Bruce îl va face un luptător de nădejde în timpul răfuielii ce va urma.

— Vreau să vorbesc cu el.

Balliol îl urmă pe Comyn, care pornise înapoi prin naos.

— Firește, dar hai să facem mai întâi rânduială pentru oamenii tăi. În spatele curții mănăstirii este un câmp unde-și pot așeza tabăra. O să-l pun pe unul dintre călugări să-ți arate.

— N-o să fie nevoie. N-am cu mine decât câțiva scutieri.

Balliol se opri locului.

— Doi scutieri? Atunci unde ți-e armata?

Comyn se întoarse spre el.

— N-am nicio armată. Am venit singur.

— Dar în mesajul meu ți-am spus că am nevoie de oameni și de arme ca să opresc înaintarea familiei Bruce. Vasalii mei sunt împrăștiați, n-am avut cum să organizez rezistența. Cum pot să lupt de unul singur?! Vocea lui Balliol se ridică, ascuțită, mânioasă. Contam pe tine, atât ca frate al meu, cât și ca Justițiar al Gallowayului. Își ridică brațele spre ceruri. Pentru numele lui Dumnezeu, atunci de ce-ai mai venit?

— Lasă-mă să vorbesc cu omul ăla și-o să-ți spun.

Balliol dădu să se împotrivească, dar, văzând expresia încăpățânată a lui Comyn, făcu semn către ușile bisericii.

— Vino, atunci, zise el țeapăn, Dungal e probabil la mormântul tatălui său. Aproape că nu l-a părăsit deloc.

Clipind în lumina soarelui, crudă după penumbra bisericii, Balliol îl conduse prin mănăstire. Soarele amiezii nu era blând cu chipul lui, subliniindu-i umbrele de sub ochi, accentuând curba lăsată a gurii sale și urmele de vărsat din copilărie care-i brăzdau obrajii. La treizeci și șapte de

ani, era cu zece ani mai tânăr decât Comyn, dar părea mai bătrân decât acesta, arătându-și anii prin pielea pătată și părul ce se rărea.

— Ceilalți Protectori au măcar idee ce se petrece în Galloway? Balliol avea vocea amară. Nu le pasă?

— Rapoartele care au ajuns la Edinburgh au fost confuze, dar acum toată lumea de la curte știe despre atacul familiei Bruce.

— Ei, păi nici n-au făcut vreun efort să-l ascundă, răspunse Balliol. Am auzit că au mărșăluit prin provincie cu stindardele la vedere.

Își strânse mâinile în pumni, înaintând către chilii. Doi dintre frații mireni ce-i ajutau pe călugări să administreze mănăstirea stropeau cu apă plantele din grădină, uscate de soarele de iulie.

— S-ar zice chiar că vor ca toată Scoția să știe ce fac.

— Vor să te discrediteze, zise Comyn după o pauză. Cred că ăsta e motivul din spatele atacurilor lor. De când au venit primele rapoarte, m-am temut că familia Bruce ne-a descoperit planul. Acum, odată cu căderea Buittle, sunt sigur de asta.

— Ar fi trebuit să fii mai prudent, să te asiguri că nimeni nu află ce am pus la cale.

— Intențiile noastre de a te așeza pe tine pe tron n-ar fi putut rămâne prea mult timp secrete. Comyn se încruntă. Deși admit că, dacă s-ar fi aflat mai târziu, am fi fost mai bine pregătiți să ne opunem competitorilor.

— Lordul din Annandale nu se luptă pentru tron. A declarat că luptă în numele Fecioarei Norvegiei.

— Fecioara Norvegiei?

— Așa-i spun ei nepoatei lui Alexander, Margaret. Balliol își privi cumnatul în ochi cu intensitate. În curând, toți o să-l vadă ca pe un soi de salvator, și pe mine, în cel mai bun caz, ca pe un brigand și, în cel mai rău caz, ca pe un netrebnic trădător care și-a încălcat jurământul și vrea să fure tronul de la un copil! E posibil să fi pierdut tot, John, și asta numai pentru că oamenii tăi nu și-au putut ține gura!

— Deocamdată nu s-a terminat, frate, și nu mi-aș face griji cu privire la reputația ta. Lordul de Annandale și-o strică mult mai rău pe-a sa. Atacând Galloway, familia Bruce amenință să destabilizeze întreaga țară. M-am asigurat că resentimentul tot mai mare față de ei e folosit în avantajul nostru.

Balliol nu răspunse, căzând într-o muțenie tensionată, în timp ce treceau de chilii, urmând o galerie acoperită ce ducea către o poartă din zidul

incintei. Dincolo de ea unduiau cât vedeai cu ochii câmpuri aurii distorsionate de arșiță. Aerul era înțesat de insecte care roiau în jurul celor doi bărbați, pe când aceștia se îndreptau către cimitirul aflat în spatele bisericii înalte, ale cărei ziduri de cărămidă roșie își aruncau umbra asupra rândurilor neregulate de cruci de lemn. Când se apropiară, Comyn văzu un tânăr îngenuncheat înaintea unei movile de pământ proaspăt răscolit.

La apropierea lor, tânărul se ridică în picioare.

— Stăpâne, zise el, înclinându-se înaintea lui Balliol și privindu-l neliniștit pe Comyn. Mi-am îndeplinit sarcinile. Jur că rugile pentru tata nu mă rețin de la îndatoririle mele.

— N-am venit să te pedepsesc, răspunse Balliol. Omul acesta e cumnatul meu, sir John Comyn, Justițiar de Galloway și lord de Badenoch. Vrea să-ți vorbească.

Tânărul îi aruncă din nou o privire și Comyn văzu cât de înfundați în orbite îi erau ochii. Părea să nu fi dormit de câteva zile. Comyn presupuse că se afla spre finalul adolescenței. Îi făcu semn tânărului să-l urmeze, îndepărtându-se de mormânt.

— Dungal, așa te cheamă?

— Da, domnule, Dungal MacDouall.

— Povestește-mi despre atacul de la Buittle, Dungal.

Comyn îl ascultă pe tânăr. Vocea acestuia, mai întâi șovăitoare, deveni în curând mai limpede și mai puternică, până când, în timp ce descria moartea tatălui său de mâna contelui de Carrick, i se înăspri de mânie.

— Și ai venit aici ca să-i spui lui sir John ce nenorocire s-a abătut asupra Buittle? întrebă Comyn când Dungal termină.

— Nu de îndată, răspunse Dungal. Ceilalți oameni care-au fost eliberați au pornit spre mănăstirea Dulcii Inimi ca să le dea veste lui sir John și lui lady Devorguilla. Eu am lăsat trupul tatei în grija lor și m-am oferit să supraveghez castelul și să văd încotro se vor îndrepta cei din neamul lui Bruce.

Comyn fu oarecum impresionat de hotărârea tânărului.

— Cât ai stat?

— Zece zile.

— Și în timpul ăsta familia Bruce n-a dat semn că ar pleca? Comyn se întoarse către Balliol. Când au ocupat Wigtown și Dumfries, Brucii au instalat garnizoane în fiecare și au plecat mai departe, fără să stea nicăieri mai mult de câteva zile. În mod clar, ceva i-a reținut în Buittle.

— A venit un călăreț, zise încet Dungal, privindu-l pe Comyn. Cred că în a patra dimineață după ce ocupaseră castelul. L-am văzut bine din ascunzătoarea mea din pădure. I-au dat drumul înăuntru imediat. Dungal își înclină capul către Balliol. Iertare, uitasem asta. Ochii îi alunecară înspre mormântul tatălui său.

— Călărețul avea vreun însemn?

— Scutul lui era auriu, cu o bandă în pătrățele albastre și albe.

— Blazonul casei Stewart, zise imediat Balliol.

Comyn își înăbuși mânia stârnită de dovada că Înaltul Intendent era implicat cumva în asalt.

— Momentul se potrivește, zise el încordat. Bănuiesc că Brucii au aflat de la călăreț ceea ce noi ceilalți, cei de la curte, știm și că de aceea s-au oprit. Se desprinse de zid, făcându-i semn lui Balliol să-l urmeze. Cred că lupta s-a încheiat, zise el încet în timp ce pășeau pe terenul neregulat dintre morminte. Deocamdată. Comyn se opri la o oarecare distanță de Dungal și-l privi în ochi pe Balliol. Nu se știe încă public, dar se va afla în curând. De aceea am venit. Voiam să-ți spun chiar eu.

— Ce să-mi spui?

— John, regina e însărcinată.

Balliol rămase ca trăsnit.

Comyn continuă:

— Probabil a rămas grea doar cu câteva săptămâni înainte de moartea lui Alexander. Moașa care a examinat-o a proclamat-o însărcinată în luna a cincea. Se pare că mai avusese semne înainte, dar s-a presupus că suferea din cauza morții regelui.

— Atunci totul a fost degeaba? Toate riscurile?! Degeaba?! Balliol îl privi pe Comyn cu chipul schimonosit. Mi-am pierdut casa, oamenii! Respectul!

— Nu s-a terminat, zise Comyn cu brutalitate.

— Ba da! Ăsta nu e un copil de la o curte străină! Copilul ăsta va fi adevăratul moștenitor al regelui!

— Da, dar copilul ăsta, fie el băiat sau fată, va trebui să fie sub tutela unui consiliu de regenți până la vârsta majoratului. Comyn prinse privirea lui Balliol, silindu-și cumnatul să se uite la el. Optsprezece ani sunt vreme lungă. Se poate întâmpla orice.

Capitolul 7

Strângând mai tare frâiele, Robert smuci îndărăt capul imens al lui Picior de Fier, care se împotrivea comenzilor sale. Înjură animalul printre dinții încleștați, folosind un cuvânt pe care îl învățase de la frații săi adoptivi din Irlanda, apoi își coborî lancea.

— Scurtează frâul! lătră Yothre.

Murmurând din nou cuvântul la adresa instructorului său, dar ținându-și ochii fixați asupra țintei, Robert își înfipse călcâiele în flancurile musculoase ale calului de luptă. Picior de Fier țâșni de-a lungul plajei, trecând iute la galop. Băiatul se aplecă înainte pentru a se acorda cu ritmul lui furios. Înaintea sa, scutul fixat pe unul dintre brațele mobile ale țintei se apropia cu iuțeală. Sacul umflat de nisip ce atârna de cealaltă parte a grinzii părea să-l aștepte. Robert atacă, repezindu-și brațul înainte. Durerea îi săgetă prin degete și, în ultima clipă, lovitura devie. Lancea lovi aerul de deasupra scutului, trecând pe lângă țintă.

Robert smuci frâiele lui Picior de Fier, care se năpustea înainte, abătându-se către mare, în acea zi de un azuriu calm. Yothre țipa, dându-i indicații. Proptindu-și picioarele în scări, Robert se lăsă pe spate, oprind calul printr-o manevră bruscă și stângace care aproape că îl aruncă din șa.

— Prost! îi strigă Yothre. Înc-o dată!

Robert potoli calul, recăpătându-și echilibrul. Respira greu, iar durerea din degete era cruntă. Două dintre ele erau prinse în atele, slăbindu-i strânsoarea asupra lăncii. La un antrenament, săptămâna trecută, lovise ținta dintr-un unghi nefericit cu atâta forță, încât degetele i se dăduseră peste cap odată cu lancea, atât de tare că oasele se frânseseră. Și le îndoi, recunoscător pentru vântul răcoros și sărat, ignorând țipetele lui Yothre care-i cerea să se întoarcă. Era septembrie, dar căldura era la fel de cumplită ca în iulie. Lunga vară era înscrisă pe pielea bronzată a lui Robert, iar ziua în care împlinise doisprezece ani venise și trecuse fără vreun mesaj de la tatăl sau bunicul său. Erau plecați de trei luni. Coborând lancea în poziție, întoarse calul și îl alinie cu ținta.

— Concentrează-te! strigă Yothre.

Robert înghionti coastele calului de luptă. Castelul Turnberry îi umplu vederea, dar îl zări numai ca pe o umbră mătăhăloasă încoronată de o felie de cer, concentrându-și toată atenția asupra micului scut ce se apropia de el cu iuțeală. Scoase un strigăt și atacă, lovind cu vârful lăncii, fiecare parte a lui mișcându-se la unison cu calul de sub el, devenind, pentru un moment de grație, un singur trup. Lancea nimeri centrul țintei cu un pocnet și aceasta fu împinsă în lături. Brațul pivotant se roti cu iuțeală. Robert se aplecă, așteptându-se ca sacul de nisip să-l lovească în ceafă, dar trecuse de el. Zâmbi.

— Bine, domnișorule Robert. Înc-o dată.

Fără să-i permită lui Picior de Fier să-și încetinească trapul, Robert descrise un cerc larg, nerăbdător să dea o nouă lovitură și decis să procedeze la fel ca mai înainte. Calul de luptă se mișca bine, supunându-se fiecărui zvâcnet al frâielor și fiecărui imbold al genunchilor lui. Era ca și cum ar fi călărit din nou pe iapa sa, dar mai iute și mai pasionant. Scutul revenise din nou aproape în poziția lui inițială. Robert dădu pinteni calului la galop și se înălță în șa. Ținti. Dinspre apă se ridică un țipăt ascuțit și un vârtej nebunesc de aripi: doi pescărușii ce se înălțau din valuri luptându-se pentru un pește. La auzul sunetului pătrunzător, Picior de Fier își smuci capul. Schimbând direcția, țâșni de-a lungul plajei.

Goniră pe nisip, îndepărtându-se de silueta alergândă a lui Yothre, apoi în susul dunelor și peste câmpurile mlăștinoase ce înconjurau castelul. Săltând nebunește în șa și înțelegând că Picior de Fier nu avea să fie ușor de oprit, Robert aruncă lancea. Pe neașteptate, calul sări peste un pârâu îngust. Robert fu propulsat înainte și ambele picioare îi ieșiră din scări. Scăpă frâiele din mână, prinzându-se de oblâncul înalt al șeii. Calul se năpusti înainte, îndreptându-se spre pădurea ce ducea către dealurile de dincolo de Turnberry. Robert se ținu bine, încercând să intre în ritmul armăsarului, cu picioarele fluturând neajutorate pe flancurile animalului, străduindu-se să le strecoare în scările ce se legănau. Copacii se înălțară dinaintea lui. Dintr-odată erau înăuntru, sub coroana pădurii, cu ramurile șuierând pe lângă ei.

Calul își continuă goana nebună, mai departe, mai adânc. O ramură îl plesni pe Robert peste față, arzându-i obrazul. Se aplecă și își închise ochii, ca să nu fie orbit de o alta. Se întinse înainte, încercând să apuce frâiele. Degetele lui le atinseră, dar nu reușiră să le prindă. Picior de Fier se abătu spre stânga ca să ocolească un copac și Robert se clătină, scoțând o exclamație. Aceasta se transformă într-un țipăt când unul dintre genunchii

săi șterse trunchiul în treacăt. Cu toată atenția distrasă de acel fulger de durere, nu văzu, înaintea sa, creanga ce se apropia cu repeziciune. Îl lovi și se pomeni aruncat pe spate din șa. Aterizã brutal, ridicând în jurul său un nor de praf și de frunze. Picior de Fier continuă să alerge, croindu-și drum printre copaci, lăsându-l pe Robert nemișcat pe solul pădurii.

O lumină îi dansa pe dinaintea ochilor. Se chinui să-i deschidă și strălucirea îl făcu să tresară. Întorcându-și capul într-o parte, zări un șir neregulat de ferigi dincolo de care răsăreau copaci. Ciuperci cărnoase, otrăvitoare, se îngrămădeau pe trunchiurile lor. Avea ceva pe față. Îl simțea târându-i-se în jos pe obraz. Încercă să se ridice și capul îi pulsă atât de tare, încât crezu c-o să vomite. Prăbușindu-se la loc, Robert rămase nemișcat, până când lumea nu-i mai jucă pe dinaintea ochilor. Mult deasupra lui, copacii țeseau plase de lumină. Își duse mâna la față și își pipăi fruntea. Când le retrase, degetele îi erau roșii. În vreme ce bubuitul din cap se domolea, devenind un zgomot surd, monoton, simți alte dureri asaltându-l. Genunchiul lui era o revărsare de agonie. Proptindu-și mâinile în pământ, Robert se săltă în capul oaselor, gâfâind din pricina efortului. Degetele frânte îi pulsau. Pantalonul era sfâșiat în genunchi, cu marginile întunecate de sânge. Își vedea pielea de dedesubt julită și udă. Privi în jur, încercând să-și dea seama unde era. Copacii îl înconjurau din toate părțile, pierzându-se în umbre verzui. Pe plajă fusese o după-amiază târzie, dar de atunci ziua se transformase într-un amurg arămiu. Își dădu seama că pădurea din jurul lui era tăcută. Auzea trosnetul crengilor și vântul prin frunziș, dar nici urmă de cântece de păsări, nici de zgomotele micilor animale prin tufișuri. Apoi auzi ceva: un mârâit surd.

Privind spre stânga, Robert văzu ferigile mișcându-se. Își întoarse brusc capul la auzul unui mârâit venit, de data aceasta, din dreapta. Sprijinindu-se în mâini, luptându-se cu valurile de durere, încercă să se ridice, dar încremeni când ferigile se dădură la o parte și dintre ele se ivi un cap imens, negru. Pentru o clipă crezu că era un lup, dar falca ascuțită și capul lat erau cele ale unui câine. Acesta își răsfrânse buzele, dând la iveală gingii vineții deasupra dinților dezgoliți. Mușchii umerilor îi jucară în timp ce se furișa către el, cu capul întins înainte. Dinspre tufișurile din dreapta apăru un altul, cu ochi injectați, ce aveau o expresie sălbatică. Robert țipă la ei din răsputeri, dar asta nu-i făcu decât să mârâie și mai tare. Degetele lui cotrobăiră printre frunze, căutând o piatră, un băț, orice. De undeva dintre

copaci se auzi o chemare aspră. La auzul sunetului, ambii câini se lăsară cu burțile la pământ. Cel cu ochi sălbatici scânci.

O bătrână se ivi, croindu-și drum printre tufișuri, cu un toiag noduros într-o mână și o pungă de piele în cealaltă. Purta o mantie cafenie ale cărei poale erau acoperite de mărăcini și mânjite cu noroi. Părul des îi cădea pe spinare, întunecat, dar cu rădăcinile înspicate cu alb. Crenguțe și frunze se încâlciseră în el. Avea o față brutală. Pomeții ascuțiți se bolteau deasupra gurii lipsite de umor, înainte să se înalțe către fruntea proeminentă, cu brazde acoperite de sudoare și praf. Robert o mai văzuse în pădure și, o dată, mai demult, în sat. Era vrăjitoarea din casa din vale, iar câinii care o priveau cu dragoste erau cei care-i fugăriseră pe el și pe Niall.

Văzându-l, femeia se opri și-l examină cu fruntea încruntată. Scoase printre dinți un șuierat care făcu stomacul lui Robert să se chircească, dar acesta nu-i era adresat. La auzul sunetului, câinii se ridicară și alergară către ea. În timp ce femeia se apropia, Robert văzu ceva mișcând în interiorul pungii, picioare sau solzi frecându-se de pielea acesteia. Rezemându-și toiagul de un copac, ea se aplecă deasupra lui, întinzând o mână uscățivă. Robert dădu înapoi, scârbit de mirosul ei, dar mai ales temându-se s-o lase să-l atingă. Ochii femeii se îngustară ca două crăpături.

— Atunci stai acolo, scuipă ea cuvintele, și n-ai decât să te mănânce lupii.

Galeza ei era clară și pură, de parcă n-ar fi vorbit nicicând altă limbă. Era mai bună decât a lui, a cărui gură forma cuvinte în franceză, scoțiană, latină și galeză încă de când învățase să vorbească. Înhățându-și toiagul, se îndreptă către tufăriș, cu câinii după ea. Când Robert încercă să se ridice, durerea îi săgetă genunchiul.

— Stai!

Femeia continuă să meargă. Aproape dispăruse, cu ramurile închizându-se în urma ei.

— Te rog!

Urmă o clipă de tăcere, apoi desișurile se mișcară și ea reveni. Robert îi întinse mâna. Fără o vorbă, femeia o apucă. Fu surprins de forța strânsorii ei. Se ridică iute, prea iute, înăbușindu-și un țipăt când genunchiul îi preluă greutatea.

— Ia, zise ea posacă, întinzându-i toiagul.

Robert îl luă, gândindu-se la o imagine pe care o văzuse cândva într-o carte, aceea a unui vrăjitor trăgând cu toiagul un cerc pe pământ, în timp ce

în centrul acestuia un demon negru se înălța din foc și fum. Aproape că se aștepta ca toiagul să nu aibă deloc consistența lemnului, dar o avea. În locul unde-l ținuse ea, era călduț.

Împreună, femeia ținându-l de un braț pe o parte, el înfigând toiagul în pământ de cealaltă, înaintară încet prin pădure, cu câinii alergându-le înainte. După un timp, copacii se răriră și terenul coborî într-o vale adăpostită. Zărind coliba de sub deal, Robert își dădu seama că Picior de Fier îl purtase mai în afundul pădurii decât crezuse el. În timp ce câinii goneau către casă, se întrebă ce se întâmplase cu calul și de ce Yothre nu venise să-l caute. Tresărind de durere la fiecare pas, Robert își ridică privirea când se apropiară de stejarul ce se înălța deasupra colibei. De aproape, vedea mai bine formele împletite atârnate de crengi, împletiturile erau din nuiele jupuite de frunze și de coajă, cu membrele lor albe ca osul legate laolaltă astfel încât formau niște colivii rudimentare. În centrul fiecăreia se aflau obiecte, atârnând ca niște păianjeni diformi la capătul unor bucăți de sfoară împletită. Robert apucă să distingă o fâșie de țesătură galbenă, un mic pumnal argintiu cu lama pătată, un sul de pergament decolorat, apoi femeia deschise ușa casei și intrară înăuntru.

Un foc trosnea în mijlocul camerei, scuipând scântei și revărsând o băltoacă de lumină chihlimbarie spre umbrele aglomerate din jur. Câinii se culcară lângă foc, gâfâind. Când ochii i se obișnuiră cu lumina schimbătoare, Robert văzu că încăperea era plină de lucruri. Oale și tigăi se aglomerau atârnate pe grinzile de deasupra, unele atingând ușor capul femeii. Între ele se aflau snopi de ierburi și flori. Robert avu senzația că se afla în adâncul pământului, privind rădăcinile plantelor ce creșteau în jos. Mirosul teluric îi făcea capul să i se învârtă. Lipit de peretele din fund se afla un pat acoperit cu blănuri. Pe podea înaintea lui erau împrăștiate cranii și oase: de animal, înțelese el după o clipă. Erau pietricele netede culese de pe plajă, unelte din lemn și piatră și o pereche de păsări cu ochii lor morți ca niște mărgele mici. Cel mai surprinzător lucru era un teanc de cărți, stivuite într-un colț lângă un maldăr de piei. Unele dintre ele erau în mod evident foarte vechi, cu coperțile desprinse. Robert îi aruncă o privire femeii, care își pusese punga ce se zvârcolea pe o poliță, alături de un șir de oale de lut și de câteva cuțite cu aspect amenințător. Se îndreptă către cărți, intrigat. El și frații și surorile lui fuseseră învățați să scrie și să citească, dar acestea erau abilități rezervate de obicei clerului, nobilimii și câtorva negustori și comercianți bogați. Femeia aceasta nu se încadra în niciunul dintre aceste

grupuri. Dar nici nu se încadra în vreun altul: era o femeie cu stare și cu bunuri, trăind de una singură în sălbăticie.

Femeia reveni din umbre ducând un scăunel pe care-l puse dinaintea focului.

— Brigid!

Robert tresări când grămada de blănuri de pe pat se mișcă, dezvăluind dedesubt o siluetă. Era fata pe care o urmărise până aici cu luni în urmă. Aceasta căscă adânc și se ridică din pat, cu rochia ei cenușie căzând mototolită în jurul ei. Ochii ei mari se fixară asupra lui, plini de curiozitate și surpriză.

— Stai jos, îi zise bătrâna lui Robert, luând toiagul, și tu adu-mi apă, îi spuse ea fetei pe nerăsuflate.

Robert se așeză, fata ieși afară, iar femeia își făcu de lucru lângă un raft, măcinând pumni de ierburi cu un pisălog. Se înălță un miros amărui. Fata reveni cărând o găleată, cu brațele încordate din pricina greutății. O așeză lângă foc, apoi traversă încăperea, apropiindu-se de bătrână. Amândouă murmurară ceva ce Robert nu reuși să audă. O privi neliniștit pe fată, care se apropia de el ținând o cârpă făcută sul. Îngenunchind lângă găleată, ea scufundă cârpa înăuntru. Rochia îi atârna pe trupul slab și Robert putea vedea prin despărțitura ei, până la oasele ce i se răsfirau pe piept. Ridicându-se, ea se apropie, cu cârpa făcută ghem picurându-i printre degete.

Când își întinse mâna, Robert se trase înapoi.

— Pot și eu.

Lăsându-l să ia cârpa, Brigid se așeză pe vine lângă foc, înfășurându-și brațele în jurul genunchilor osoși. Unul dintre câini își înălță capul și scânci înspre ea. Ignorându-l, ea îl privi pe Robert, care-și curăța sângele de pe față.

— L-o fi atacat cineva? își dădu ea cu părerea adresându-i-se femeii.

— Am căzut de pe cal, zise Robert.

— E conte, să știi.

— Fiul unui conte, răspunse Robert brusc, stânjenit că fata vorbea de parcă el n-ar fi auzit-o.

— Știu cine este, zise bătrâna, ieșind din umbre cu un castron cu o substanță întunecată. Eu l-am moșit.

Robert încremeni, cu cârpa la obraz. Când vorbi, propriul glas i se păru strident.

— Nu. Nu-i adevărat. Mama a avut aceeași moașă pentru toți copiii. Clătină din cap, enervat de expresia neschimbată de pe fața femeii. N-ar fi lăsat o… Vocea i se pierdu.

Bătrâna nu-i răspunse, dar luă o mână din fiertura de ierburi. Dând la o parte țesătura sfâșiată a pantalonului său, o întinse într-un strat gros pe genunchiul jupuit, făcându-l să tresară, apoi îi dădu toiagul.

— Du-l în pădure, Brigid. Știe drumul către casă. Ochii ei îi sfredeliră pe ai lui. Să nu mai vii aici, zise ea cu ferocitate. Nici tu, nici altcineva dintr-ai tăi.

Robert se lăsă condus de fată în amurgul de afară. După căldura înăbușitoare dinăuntru, aerul era proaspăt și se înfioră trecând pe sub stejarul cu podoaba lui de împletituri ce se roteau ușor. Își simțea capul mai limpede și răceala ierburilor îi amorțise genunchiul, deși la fiecare pas simțea că i se înfig ace în os. O privi pe fată, care mergea alături tăcută în timp ce el șchiopăta în susul dealului.

— E mama ta?

— Mama a murit. Am venit astă-iarnă să locuiesc cu Affraig. E mătușă-mea.

— E vrăjitoare?

Drept răspuns, Brigid ridică din umeri.

Robert era cât pe ce s-o întrebe dacă nu credea că mătușa ei mințise spunând ceea ce spusese, când auzi niște strigăte în depărtare. Își deslușì numele.

— Ăla e maistrul meu, îi spuse el fetei.

— La ce-ți trebuie maistru?

— Mă învață să călăresc.

Buzele fetei se arcuiră într-un zâmbet.

— Ar trebui să-ți găsești unul mai bun, zise ea, luând-o la fugă prin iarbă.

Robert o privi îndepărtându-se, apoi porni prin pădure, răspunzând chemărilor cu propriul său strigăt.

În grupul care-l căuta erau, alături de Yothre, doi servitori de la castel și frații lui Robert. Niall îl zări cel dintâi. Scoase un țipăt de ușurare și se repezi către el, apoi se opri brusc, șocat. Yothre veni din urmă cu pași largi, împingând crengile din drumul său.

— Unde-i Picior de Fier? întrebă Robert, în timp ce instructorul său îi înconjura mijlocul cu brațul său gros, sprijinindu-l. Își păstră toiagul.

— L-am găsit rătăcind de capul lui în apropierea satului, zise Thomas cu răsuflarea tăiată, apropiindu-se odată cu Alexander și cu servitorii.

— Am căzut.

— Dar unde-ai fost?

— Haide, zise Yothre cu bruschețe, să-l ducem acasă. Fără îndoială, maică-sa o să vrea să-l vadă medicul.

Tot drumul până la castel, mintea lui Robert fu plină de dezvăluirile bătrânei. Era sigur că mințise, deși nu vedea la ce i-ar fi folosit ei să spună neadevăruri, decât poate din cruzime. Dar nu asta făceau vrăjitoarele? Se jucau cu emoțiile oamenilor și se foloseau de slăbiciunile lor? Speculațiile lui Robert fură întrerupte brusc când, apropiindu-se de Turnberry, zări o trupă pătrunzând pe porțile castelului.

Bărbații se întorseseră de la război.

Robert încercă să meargă mai iute, schimonosindu-se de durere și frustrare când frații săi o luară la fugă înaintea lui, țipând bucuroși. La auzul țipetelor copiilor, câțiva bărbați priviră în jur, cu chipurile ostenite și arse de soare. În urma lor veneau două căruțe trase de boi. Robert scoase o exclamație zărindu-și bunicul în mijlocul oștirii. Ceva mai înaintea lordului de Annandale călărea contele de Carrick pe iapa lui albă. Robert fu năpădit de emoții contradictorii zărindu-și tatăl, apoi, când una dintre căruțe se apropie de el, atenția îi fu distrasă de un miros neplăcut. Mirosul se agravă, silindu-l să ducă o mână la nas. Din dosul căruței se auzea un bâzâit sonor. Robert și Yothre se opriră la vederea roiului negru de muște. Căruța era plină cu cadavre. Erau înfășurate în pânză, dar mișcarea căruței deranjase lințoliile și Robert zări ieșind de sub ele membre umflate și vinete, acoperite de răni întunecate, colcăind de viermi. În spate, zări un chip cunoscut: unul dintre membrii gărzii tatălui său. Bărbatul părea să fi murit mai de curând decât ceilalți, care se aflau într-un stadiu mai înaintat de putrefacție. Pielea îi era ca de ceară, gura îi era acoperită de sânge uscat și capul i se legăna. Robert nu reuși să-și ia ochii de la bărbat nici când Yothre îl îndepărtă și căruța cu cadavre hurducăi mai departe. Mai văzuse o dată cadavre mutilate: bandiți atârnați în colivii în apropierea unui castel aflat pe drumul către Annandale, cu carnea mâncată de păsări. Dar acelea avuseseră ceva ireal. Nu fuseseră oameni pe care-i știa.

Capitolul 8

Robert traversă camera șchiopătând, atent să nu deranjeze siluetele adormite ale fraților săi. Alexander era ghemuit pe o parte, cu fața frământată de cine știe ce preocupare în lumina lăsată aprinsă pentru noapte. Thomas dormea pe spate, cu un braț azvârlit peste marginea patului, cu pătura încurcându-i-se în jurul picioarelor. Trecând pe lângă Niall, Robert văzu că ochii fratelui său erau deschiși, urmărindu-l. Ducându-și un deget la buze, se strecură pe ușă afară.

Străbătu culoarul întunecos folosind peretele ca sprijin, cu zgomotul mării acoperindu-i pașii. Trecu pe lângă camera pe care o împărțeau surorile sale. Ceva mai departe, un plânset imperios se auzea dintr-o mică încăpere învecinată cu camera prinților săi. Ușa era deschisă și prin ea se revărsa lumina unei lumânări. Robert se furișă mai aproape, cu genunchiul pulsând sub cârpa înfășurată strâns. Întrezări spinarea doicii, care se răsucea încet în cerc legănând-o pe sora lui, Matilda, sursa plânsetelor. Apoi înaintă din nou, îndreptându-se către camera părinților săi.

Se opri afară, temându-se să nu audă vocea tatălui său. Să se fi terminat deja sfatul? Dar nu, era devreme încă și nu auzise pașii tatălui pe scări. Dincolo de ușă era liniște. Robert o împinse în lături, făcând flăcările lumânărilor din încăpere să joace.

— Tu ești, Robert?

Vocea mamei sale venea dinspre pat, al cărui căpătâi era înconjurat de perdele roșii ca vinul.

— Nu, murmură Robert, știind că ea se referea la tatăl lui.

Învelitorile se mișcară și ea se ridică. Despărți perdelele, cu părul căzându-i pe umeri. Umbrele din încăpere îi jucau pe chip, învinețindu-i ochii și umplându-i obrajii scobiți. Nașterea Matildei, cu o lună în urmă, nu fusese ușoară, și de atunci mama sa abia de se mai dăduse jos din pat.

— Te doare?

În vocea ei obosită se strecură îngrijorarea.

Pe Robert îl durea genunchiul, la fel și tăietura de la cap, pe care medicul i-o cususe, dar nu voia ca asta să stea în calea scopului pentru care venise.

— Nu, zise el, șchiopătând mai aproape de pat, nereușind să-și imagineze că bătrâna din acea colibă înghesuită din vale pusese vreodată piciorul în această cameră elegantă, împodobită cu draperii, covoare și mobilă sculptată. Povestește-mi despre nașterea mea.

Pe chipul mamei se văzu cum e copleșită de surpriză, apoi ea își feri privirea. Robert simți o gheară încleștându-se înăuntrul său. Fusese vinovăție în privirea ei.

— De unde așa o întrebare?

— Eu… Se poticni. Plânsul surioarei sale umplu tăcerea. Matilda, zise el deodată. M-a făcut să mă întreb cum a fost la nașterea mea. A fost la fel de dificilă ca a ei?

Mama sa îl privi, apoi suspină.

— Da. Zâmbi ușor. O vreme am crezut că n-o să vii pe lume. Se aplecă și-i atinse obrazul. Dar ai venit.

Robert se feri de atingerea ei, nerăbdător să primească răspunsuri. Se hotărî să fie direct.

— Azi am mințit. O văzu încruntându-se și privi în jos, trăgând de o unghie care i se rupsese în cădere. N-am fost singur în pădure. Cineva m-a găsit. M-a ajutat.

Mama lui se trăsese îndărăt.

— Bătrâna aceea cu câinii.

Mâna ei se încleștă pe cuverturi.

— Mi-a zis ceva. Robert înfruntă privirea mamei sale. Mi-a zis că ea m-a moșit.

— Da, murmură contesa.

Robert clătină din cap, refuzând să creadă.

— Dar e o vrăjitoare! Cum ai putut s-o lași…

Nu reuși să termine. Gândul că mâinile murdare ale bătrânei fuseseră primul lucru care-i atinsese corpul gol îl îmbolnăvea. Nici măcar nu se gândi că, atunci, ea trebuie să fi fost mai tânără. În mintea lui, fusese dintotdeauna o cotoroanță zbârcită.

— Unii ar numi-o vrăjitoare, spuse încet mama sa, iar alții tămăduitoare.

— Am crezut că m-a moșit Ede. Mi-ai spus că ea ți-a adus pe lume toți copiii, chiar și pe Margaret.

Robert observă încordarea ce se ivise pe chipul ei când el o pomenise atât de imprudent pe sora sa vitregă. Cel dintâi soț al mamei sale fusese un cavaler care murise în Cruciade în timp ce ea era însărcinată cu copilul lor.

Camaradul său de arme, sir Robert Bruce, se întorsese din Țara Sfântă ca să-i spună contesei văduve ce se întâmplase și, în câteva luni, cei doi erau căsătoriți și el devenea unul dintre cei treisprezece conți ai Scoției.

— Ede te-a moșit sau cel puțin a încercat. Mureai înăuntrul meu, Robert. Ochii ei străluceau în lumina lumânării. Facerea dura prea mult. Pe vremea aceea, Affraig locuia în sat. Era renumită pentru talentul ei de tămăduitoare. Ți-a salvat viața. Și pe a mea.

Robert știa că mai era ceva. Alte întrebări dădeau buzna. De ce părinții săi nu pomeniseră despre asta niciodată, nici măcar după ce Alexander fusese mușcat de unul dintre câinii ei? Și de ce păruse femeia atât de furioasă? „Nu mai veni aici", spusese ea. „Tu sau altul dintr-ai tăi." Auzind pași pe coridor, Robert privi în jur. Mama lui nu părea să-i fi remarcat.

— De ce a plecat din sat? întrebă el grăbit. De ce s-a dus pe dealuri?

— A fost izgonită, îi răspunse șovăitor mama sa. Tatăl tău… Se opri brusc, auzind pașii. Obrajii i se umplură de pete. Înapoi în pat cu tine, Robert, îi porunci ea, vorbind nefiresc de tare.

Auzind ușa ce se deschidea în spate, Robert se întoarse și zări chipul îngândurat al tatălui său.

Contele se încruntă la el și deschise ușa mai larg.

— Pleacă.

Robert dădu să iasă, dar simți mâna rece a mamei cuprinzând-o pe a sa.

Ea se aplecă, depunându-i un sărut ușor pe rana de pe frunte.

— Nu mai pomeni de asta acum, îi șopti ea la ureche, în timp ce soțul ei își lepăda roba căptușită cu blană, agățând-o de un cuier pentru haine.

Robert ieși din încăpere, aruncându-i o privire tatălui său, care se așezase pe un scăunel ca să-și scoată cizmele. În lumina lumânărilor, fața contelui era lividă. Robert se întrebă ce se întâmplase în Galloway. Ar fi vrut să se ducă să-și vadă bunicul și să afle, dar era târziu, rănile îl supărau și deja mintea îi era prea plină de întrebări care-și căutau răspunsurile.

•

Marjorie își urmări fiul șchiopătând afară din cameră. Soțul ei, masându-și piciorul ros de cizmă, nu ridică privirea. Putea fi atât de tandru. Nu putea să-i arate și băiatului puțin din acea tandrețe? Întotdeauna îi spusese că nu voia ca moștenitorul lui să devină un mototol și că de aceea se purta atât de dur cu el, dar Marjorie știa că nu acesta era adevărul adevărat.

— Ce-i?

Realizând că o surprinsese privindu-l, ea se sili să zâmbească.

— Pur și simplu sunt obosită. Se încruntă când el își trase din nou cizma, cu o tresărire. Nu vii în pat?

— Într-o clipă, zise el, traversând camera către ea.

Marjorie își odihni capul pe pernă. El o sărută și ea închise ochii. Nu era obosită, era epuizată. Nașterea parcă storsese din ea ultimele rămășițe de tinerețe. Să porți zece copii era mult pentru orice femeie.

— Odihnește-te.

Simți patul mișcându-se când el își retrase mâna, apoi îl auzi umblând prin cameră, turnându-și vin într-un pocal, deschizând un cufăr. Începu să alunece în somn, zgomotele familiare făcute de soțul ei reconfortând-o după atâtea luni de singurătate. Ceva mai târziu, auzi un ciocănit în ușă. Marjorie se deșteptă, îngrijorată că Robert se întorsese cu și mai multe întrebări. Băiatul nu avea idee cât de tare s-ar fi înfuriat tatăl său dacă ar fi știut că fusese la Affraig acasă. Dar nu era fiul ei. Era unul dintre oamenii din suita soțului ei. Îl privi pe conte dându-i omului o pungă, în cealaltă mână, soțul ei ținea o bucată de pergament rulată.

— Ai aici destul cât să-ți plătești traversarea spre Franța și înapoi. Ai grijă.

— Nu vă temeți, stăpâne, zise bărbatul, luând punga și îndesând-o într-un săculeț prins la centură, alături de spadă. O să-l duc în siguranță în Gasconia.

— Dă-i-l direct regelui Edward. Nu vreau să-l citească vreo slugă.

Bărbatul se înclină și plecă, luând pergamentul cu el. În timp ce soțul ei închidea ușa, contesa își coborî pleoapele. După o clipă, simți mișcarea familiară a saltelei când greutatea lui se lăsă alături de a ei. Era mai puțin liniștitoare acum.

Capitolul 9

Robert se zori prin pădure, cu gluga ridicată ca să-l apere de ploaia ce picura printre ramuri. Copacii, zbuciumându-se în vânt în jurul lui, acopereau mugetul îndepărtat al valurilor de pe plaja din Turnberry. În acest an, primele furtuni ale toamnei veniseră devreme. Săptămâna trecută, oamenii din Carrick încă mai trudeau sub un cer senin, strângând ultima recoltă. Câteva zile să fi întârziat și recoltele de ovăz și orz s-ar fi înecat pe câmpuri. Acum vitele erau coborâte de pe pășunile înalte. Cele care nu puteau fi hrănite pe parcursul lunilor de iarnă aveau să fie tăiate pentru carne. Era o perioadă ocupată, când toți cei apți de muncă erau chemați să ajute la lucrul pământului. Bărbaților pe care îi pierduseră în atacul asupra Gallowayului avea să li se simtă amarnic lipsa.

Mâinile lui Robert erau pline de răni după ce încărcase baloți de fân în hambar. Bășicile îl mâncau în timp ce lovea pământul cu toiagul noduros, fiecare pas purtându-l mai adânc în pădure. Se simțea prost să folosească toiagul drept scuză, dar era singura la care fusese în stare să se gândească. Și de gândit se gândise, cu toată agitația din ultimele săptămâni.

Victoriile și capturarea castelelor Wigtown, Dumfries și Buittle fuseseră toate anihilate de sarcina reginei, a cărei veste se răspândise cu iuțeală în tot regatul. Robert nu fusese invitat să asiste la niciunul dintre sfaturile ce avuseseră loc de la întoarcerea bărbaților, dar, prinzând ici și colo fragmente de conversații, știa că bunicul său decisese să se retragă din Galloway, lăsând o mică garnizoană în fiecare castel până când regina avea să nască, punând astfel capăt ambiției Comynilor și a lui Balliol. Tatăl său fusese în mod evident înfuriat de decizia de a se retrage și, când bătrânul Bruce plecase cu două săptămâni în urmă, reîntorcându-se la Annandale alături de cavalerii săi, cei doi fuseseră tăcuți și încordați. În ciuda agitației din sânul familiei sale, Robert fusese preocupat de propriile lui gânduri, dar aceasta era prima zi de la începutul culesului când reușise să dispară neobservat.

Copacii începură să se rărească și zări casa de sub deal. Bălțoace mari se întindeau la poalele stejarului, ale cărui frunze erau arămii și aurii. Ultimul triumf al verii muribunde. Porcii erau înghesuiți într-un colț al țarcului, aproape de streașină. Li se alăturaseră trei juninci frumoase, roșcate.

Întrebându-se de unde avusese bătrâna bani ca să cumpere animalele, Robert coborî panta noroioasă a dealului, folosind toiagul ca să-și păstreze echilibrul.

Când se apropie de ușă se auzi un lătrat fioros. Cei doi câini negri se iviră de după casă, lătrând și mârâind. Rezistând impulsului de a o rupe la fugă, Robert rămase locului. Câinii încetiniră, târându-se cu pântecele pe pământ, cu umerii încordați. Robert își întinse mâna liberă, cu palma deschisă, către animale, cum făcea cu câinii de vânătoare ai bunicului său. Ploaia îi picura ritmic de pe vârful nasului. Cel mai mare dintre câini se apropie, mârâind. Ridicându-și capul, își întinse nasul către palma lui deschisă. Robert răsuflă ușurat când limba animalului se descolăci, trandafirie și udă, în mâna lui. Ușa se dădu de perete, înfățișând-o în cadrul ei pe bătrână. Câinii se furișară către ea printre bălțoace.

— Ți-am spus să nu mai vii aici. Pe deasupra potopului, vocea ei era aspră.

Robert se apropie de ea, întinzându-i toiagul.

— Voiam să-ți dau ăsta înapoi. De îndată ce o spuse, își dădu seama ce neconvingător suna, ca o minciună. Văzu pe chipul femeii un rânjet disprețuitor. Când ea dădu să închidă ușa, el strigă: Și s-o văd pe Brigid.

Femeia se opri, cu o expresie ce oscila între amuzament și iritare. Ambele erau batjocoritoare.

— A plecat, băiete.

— A plecat?

— La Ayrshire. Unui potcovar i-a plăcut de ea. Affraig făcu din cap un semn către toiag. Lasă-l afară, zise ea închizând ușa.

Robert privi lemnul poros care-i închidea drumul. Simți un val de furie, hrănită de umilință și de dezamăgire. Până în acel moment nu realizase că ultima parte a scuzei sale fusese adevărată: voise s-o vadă iar pe fata cea ciudată. Își încleștă pumnul și bătu în ușă. Aceasta se deschise.

— De ce-ai lăsat-o să plece?

Un amuzament crud se ivi pe chipul femeii.

— Dac-aș fi știut că un fiu de conte e interesat de ea, aș fi așteptat. Poate că mi-ar fi adus mai mult decât trei vaci.

Robert se simți scârbit când buzele ei se întredeschiseră, dând la iveală dinți îngălbeniți într-o gură ce râdea. Aruncând toiagul în noroi, dădu să plece. Apoi, găsindu-și dintr-odată puterea, se întoarse.

— Când o să fiu eu conte o să mă asigur că rămâi izgonită în continuare. N-o să mai pui niciodată piciorul în Turnberry.

Râsul ei disprețuitor se stinse.

— Cât de mult semeni cu taică-tu, murmură ea. N-aș fi crezut că din mărețul lord de Annandale pot să se nască doi nevolnici, dar iată-te, dovada năruirii acestui puternic neam. Vocea ei scăzu și mai mult. Rușine. Mare rușine.

Obrajii lui Robert se îmbujorară.

— Nici măcar nu-l cunoști pe bunicul!

Bătrâna ațintì un deget osos către crengile din vârful stejarului. Întorcându-se, Robert zări una dintre împletituri legănându-se în vânt. Nu o observase când fusese aici mai înainte, iar copacul fusese plin de verdeață. Colivia de nuiele era decolorată și cu un aspect fragil. Înăuntru se afla o frânghie subțire, înnegrită de ploaie. Forma un nod ca de spânzurătoare.

— Ce e aia? se interesă el, privind îndărăt. Dar bătrâna dispăruse în casă. Ușa, însă, era deschisă. Robert șovăi, dar curiozitatea era mai mare decât mânia, așa că înaintă, trecând pragul.

— Ce legătură are cu bunicul?

Affraig ațâța focul. Scântei zburau în jurul ei. Nu-i răspunse.

— Ce e copacul ăla? insistă el.

— Un stejar, replică ea brutal.

— Voiam să zic ce înseamnă…

— Știu ce voiai. Affraig se îndreptă și-l privi în ochi. Îl examină în penumbră, cu ploaia duruind pe acoperiș. Închide ușa. O să iasă toată căldura din cauza ta.

Robert o ascultă. Împingându-și pe spate gluga udă leoarcă, își dădu seama că mantia și cizmele sale făcuseră băltoace pe podea. Bătrâna nu părea să fi observat. Se așezase pe un scăunel, ghemuită în fața focului, cu ochii ațintiți asupra unui punct strălucitor dinăuntrul acestuia. Părul îi cădea pe umeri, atârnând ca o perdea încâlcită. Câinii i se tolăniseră la picioare, cu capetele odihnindu-se pe labele imense, cu trupurile ridicându-se și coborând în strălucirea roșiatică.

— Destine.

Robert scutură din cap auzind-o, fără să înțeleagă ce însemna cuvântul. O așteptă să continue.

— Când bărbații și femeile își doresc ceva, vin la mine. Le împletesc acele dorințe în destinele lor. Folosesc puterea stejarului ca să le fac să se

împlinească.

— Ar trebui să se ducă la biserică și să se roage. Să-i ceară binecuvântarea lui Dumnezeu, răspunse Robert intrigat, dar și stânjenit de sinceritatea ei. Știa un cuvânt pentru ceea ce sugera ea, un cuvânt încă și mai puternic decât vrăjitorie. Erezie. Numai Dumnezeu putea face viitorul să se întâmple, numai el decidea soarta omului.

Ochii ei se abătură asupra lui.

— Sunt unele rugăciuni care nu pot primi răspuns. Nu de la acest Dumnezeu.

Robert simți un fior de groază, dar mai făcu un pas către foc, uitând de hainele lui ude.

— Nu există altul.

— Ce știi tu despre pământul de sub picioarele tale? Vocea ei era iarăși mușcătoare, poruncitoare. Despre trecutul sălbatic?

Robert își aminti de un tutore care-l silise să scrie iar și iar numele regilor Scoției, de la Kenneth mac Alpin[120] la Malcolm al III-lea din Casa Canmore și Alexander, până când le învățase cum trebuie.

— Mama mea a moștenit titlul de conte de la tatăl ei, Niall de Carrick, iar de la mama ei, pământurile noastre din Antrim. Când tata s-a întors din Țara Sfântă…

— Crezi că istoria începe cu familia ta? îl întrerupse ea. Nu, băiete. Ce știi despre insulele-astea? Își desfăcu larg brațele. Scoția, Anglia, Irlanda, vechile regate din Țara Galilor?

Imagini vagi, disparate, umplură mintea lui Robert și-și auzi din nou tutorele descriindu-i venirea romanilor, mărșăluind în șiruri lungi de-a latul Britaniei, cu săbiile lor scurte și cu coifurile cu panaș, ucigându-i pe toți cei ce le stătuseră împotrivă, împingându-i pe britani înapoi înspre dealurile din Țara Galilor și Cornwall. Saxonii, bălai și îmbrăcați în blănuri, dezlănțuind măceluri și violuri pe coastele de vest ale ceea ce avea să devină cunoscut drept Anglia. Apoi normanzii, sub stindardul Cuceritorului. În punctul acesta, tonul tutorelui său se schimba de fiecare dată, devenind mai blând și mai curtenitor. Numai după ce, în Irlanda, auzise alte versiuni ale poveștii, lui Robert îi trecuse prin minte că omul îndulcise povestea venirii Cuceritorului ca să i se potrivească elevului său, un descendent al lordului normand Adam de Brus. Vocea tutorelui său se stinse, înlocuită de glasul morocănos al bunicului său, povestindu-i despre luptele cu nordicii în corăbiile lor cu balauri sculptați la prova, la Largs, abia cu douăzeci de ani

în urmă. Apoi mai erau, firește, și sfinții, Columba și Ninian, Andrew și Margaret. Erau prea multe imagini și nume și Robert nu știa de unde să înceapă. În cele din urmă, ridică din umeri drept răspuns.

Affraig scoase printre dinți un sunet ascuțit, care-l făcu pe unul dintre câini să-și înalțe capul și să latre. Ea îi dădu un șut și acesta scoase un scâncet și amuți.

— Bine, au fost romanii, zise Robert oftând sonor, saxonii, normanzii. Știu de ei.

Affraig îl privi.

— Pe zeul creștin îl venerau romanii în temple, aducându-i sacrificii?

— Erau păgâni până la împăratul Constantin, recunoscu Robert.

— Și oamenii din est? Cu zeii lor cum rămâne? Cum rămâne cu Woden și Frigg?

— Saxonii au devenit și ei creștini, replică Robert.

— Dar strămoșii tăi irlandezi dinspre partea mamei, cu zeii lor cum rămâne? Dar cu zeii Britaniei? Dar cu Lugh cel cu sabia strălucitoare și cu Dagda? Cu Rhiannon și cu Bel? Continuă înainte ca Robert să-i poată răspunde. Ei sunt ceilalți zei ai tăi, băiete.

— Dar sunt zei falși ai lumii vechi. Nimeni nu se mai roagă la ei.

— Nu? Pe cine cheamă femeile să le ușureze durerile facerii? Trebuie să fi auzit rugăciunile mamei tale.

— Pe Sfânta Bride, zise Robert de îndată. O sfântă creștină.

— Cândva se numea Brigantia, zeița nașterii și a primăverii. Affraig se aplecă și luă un alt buștean, pe care îl aruncă în foc. Preoții se fac că uită.

Flăcările îi luminară fața și Robert își dădu seama că nu era atât de bătrână pe cât crezuse el la început, poate doar cu câțiva ani mai bătrână decât mama lui. Dincolo de sudoare și mizerie, surprinse ceva remarcabil pe chipul ei, un ecou al fetei, Brigid, dar totul în piatră, os și tărie de fier. Se întrebă cum de știa ea atât de multe și-și reaminti de cărțile a căror vedere îl surprinsese data trecută. Robert aruncă o privire către grămada lor, abia vizibilă în lumina focului, apoi puse întrebarea care rămăsese încă fără răspuns.

— De ce ai arătat către… împletitura aia din copac când te-am întrebat de bunicul?

— Ai auzit sigur de Sfântul Malachy. Affraig râse când Robert se închină, dar de data asta cu respect. Da, a fost puternic blestemul aruncat asupra familiei tale de către sfânt, după ce l-a rugat pe strămoșul tău să cruțe viața

unui hoț și a doua zi l-a văzut pe cel acuzat atârnând în spânzurătoare. Destul de puternic ca să facă râul să iasă din matcă la Annan și să ia cu el castelul. Destul de puternic încât să planeze ca o umbră asupra familiei Bruce după mai bine de o sută de ani de când l-a rostit Sfântul Malachy.

Robert o aprobă tăcut. Văzuse, la Annan, ruinele fostului castel al familiei sale și știa cumplita poveste a ieșirii râului din matcă. Înțelegea acum de ce funia dinăuntrul coliviei împletite avea forma unui nod de spânzurătoare.

— Pe drumul de întoarcere din Țara Sfântă, bunicul tău a aprins lumânări la altarul sfântului. Dar cu ani în urmă a venit la mine. Crezând că rugăciunile lui nu au fost ascultate, m-a rugat pe mine să-i ridic blestemul. Voia ca neamul său să fie, în cele din urmă, eliberat de el.

Robert observă o expresie stranie pe fața ei, poate de afecțiune, dar aceasta îi dispăru imediat din minte, alungată de uimitoarea revelație că bunicul său îi ceruse unei vrăjitoare să facă farmece pentru el. Totuși, era curios.

— Când o să fie ridicat?

Affraig scutură din cap.

— Asta nu pot să spun. Stejarul trebuie să-și facă treaba. Când e gata, colivia o să cadă.

Robert se întrebă dacă nu putea fi tăiată, dacă tot ce trebuia era să cadă, dar își imagină că ea avea să-i spună că nu așa mergeau lucrurile. Mai era ceva ce nu înțelegea încă. În ziua în care Alexander fusese mușcat de câine, tatăl îi spusese fratelui său să nu se mai apropie niciodată de casa femeii. Robert presupusese că asta era din cauza pericolului reprezentat de câini, nu din cauza femeii înseși, căci contele își manifestase întotdeauna disprețul față de orice superstiție. Însă, de când mama lui îi dăduse de înțeles că exilul lui Affraig i se datora contelui, se pomenise întrebându-se dacă ordinul tatălui său nu ascundea mai mult.

— De ce te-au gonit din Turnberry?

Chipul ei se închise dintr-odată și ea se trase înapoi.

— Ar trebui să pleci, zise, ridicându-se și îndreptându-se către raftul unde îi pregătise compresa pentru genunchi.

Dar Robert ajunsese prea aproape de răspunsuri ca să se lase dat deoparte atât de ușor.

— Spune-mi. Vreau să știu.

— Ți-am zis să pleci. Apucă un ghem de rădăcini și luă un cuțit, stând cu spatele la el.

— Pot să-l întreb pe tata.

Ea se răsuci, cu lama ridicată sclipindu-i în pumn. În fața furiei din ochii ei, Robert făcu câțiva pași îndărăt. Pentru o clipă, crezu că voia să-l atace. Apoi expresia ei se schimbă, liniile aspre înmuindu-se și devenind doar riduri lăsate de vârstă. Coborî încet cuțitul, cu mâinile tremurând.

— Cândva, i-am împletit tatălui tău o plasă a destinului.

Robert se holbă la ea. Dezvăluirea despre bunicul său fusese un șoc, dar pe tatăl său pur și simplu nu și-l putea imagina cerându-i acestei cotoroanțe aprige să-i facă o vrajă pentru viitor. Ideea era atât de ridicolă, că îl pufni râsul. Robert și-l aminti pe tatăl său batjocorind veghea zeloasă a bunicului dinaintea altarului sfântului Malachy, într-un efort de a desface blestemul aruncat asupra familiei lor, și felul în care-i ridiculiza pe fermierii locali când vorbeau despre demonii din pădure. Se încrunta și poruncea să se facă liniște ori de câte ori Robert povestea despre eroii irlandezi despre care aflase în timpul tutelei sale.

— Am atârnat-o într-un stejar, murmură Affraig, dar s-a întâmplat ceva. Unul dintre oamenii lui… Fruntea i se încruntă și privi cuțitul din mână. I-am cerut ajutorul, i-am cerut să facă dreptate. M-a refuzat. Își ridică sfidătoare capul, întâlnind privirea lui Robert. Așa că i-am dat jos destinul și i l-am lăsat făcut bucăți lângă zidul castelului.

În ciuda susceptibilității sale, la auzul acestei declarații Robert fu străbătut de un fior.

Affraig se îndepărtă și puse cuțitul la loc pe raft.

— După asta, m-a izgonit din sat. Știu că voia să mă alunge și din Carrick, dar mama ta l-a împiedicat, pentru că salvasem viața întâiului ei născut. Tu, încheie ea fără să se întoarcă.

Un buștean alunecă și pocni în foc, dar Robert nu-și luă ochii de la bătrână.

— Care era destinul tatălui meu? După o pauză, Affraig îi răspunse:

— Să fie regele Scoției.

•

Cei șase bărbați se înghesuiau în camera înăbușitoare, respirându-și unul altuia mirosul de transpirație. Servitoarea clădise înalt focul din vatră, insistând ca întreg conacul să fie încălzit, chiar dacă dormitorul se afla la o oarecare distanță pe hol. Nu era, însă, atât de departe încât bărbații să nu

poată auzi țipetele. Printre acele sunete chinuite, ajungeau până la ei voci de femei, ridicate și imperioase. Din când în când, țipetele se reduceau la scâncete și vocile femeilor scădeau, devenind greu de distins. Bărbații, care și-așa de-abia vorbeau, amuțeau în aceste momente, pregătindu-se să audă următorul țipăt. Lucrurile se petreceau astfel de câteva ore, încordarea crescând odată cu căldura.

James Stewart se rezema de perete, lângă ușă, și răceala pietrei de sub spinarea lui îi oferea ușurare. Perdele groase acopereau ferestrele, de dincolo de care se auzea țârâitul vag al ploii. Se întrebă ce oră va fi fost, dar rezistă impulsului de a traversa camera și de a da perdelele la o parte. Probabil că zorii veniseră deja. James își schimbă poziția, încercând să-și alunge durerea din picioare. În încăpere nu erau decât două scaune și acestea fuseseră rechiziționate de Comynul Negru, contele de Buchan, și de obezul conte de Fife, care avea dreptul ereditar de a încorona un nou rege. Intendentul Coroanei aruncă o privire către episcopul de St Andrews care se ruga lângă foc. Se întrebă cum de avusese bătrânul acela fragil puterea de a rămâne în genunchi în tot acest timp. Silueta solidă a lui Robert Wishart îi pătrunse în câmpul vizual. Episcopul de Glasgow trecu mai departe și James își încrucișă privirea cu cea a lui John Comyn, care stătea lângă fereastră. Lordul de Badenoch îi susținu privirea cu o provocare sau o amenințare în ochi.

Un alt urlet chinuit străpunse liniștea, mai lung și mai puternic decât celelalte, mai mult un răcnet de groază decât un țipăt de durere. Fu urmat de o tăcere îndelungată, apoi de sunetul unor pași zoriți pe culoar. Privirea lui James se desprinse de Comyn. Episcopul de Glasgow încetă să se mai plimbe, iar episcopul de St Andrews își ridică privirea dinspre mâinile împreunate. Contele de Buchan se ridică de pe scăunel. Numai contele de Fife, care adormise cu bărbia lui dublă în piept, nu se clinti când se deschise ușa.

Femeia care apăru se opri o clipă, măsurându-i din priviri pe bărbații în așteptare. Șorțul ei alb era plin de sânge. James îi simțea izul coclit. Privirea ei se opri asupra lui.

— Un băiat, excelență, declară ea.

— Slavă Domnului, zise Wishart.

James, însă, nu-și luă ochii de la chipul grav al femeii. După o clipă, ea răspunse întrebării ce se forma în mintea lui.

— Era mort în pântece, domnule. N-am putut să-l ajut cu nimic.

Wishart înjură în gura mare.

James se întoarse, înfigându-și o mână în păr. Făcând-o, surprinse expresia avidă de pe chipul lui John Comyn.

Capitolul 10

Orașul Bordeaux se deștepta. Clopotnița catedralei revărsa o cascadă de dangăte deasupra labirintului străzilor. Păsări își luau zborul de pe acoperișuri, cu aripile ca o ninsoare albă pe cerul albastru, curat. Obloanele se deschideau lovindu-se de fațadele prăvăliilor, gălețile cu dejecțiile nocturne erau golite în șanțuri și, începându-și ziua de muncă, cizmarii și coropcarii, fierarii și potcovarii se strigau unul pe altul, făcând străduțele înguste să răsune de bolboroseala lor morocănoasă.

Adam își conduse buiestrașul prin orașul ce se trezea, sunetul clopotelor catedralei umplându-i auzul. Era ciudat să se afle din nou pe meleagurile natale după atâta timp petrecut într-o țară străină. Orașul i se părea ciudat de nou și de plin de promisiuni și nicidecum un loc la fel de familiar ca propria piele. Și totuși știa fiecare colț și cotitură a acestor alei și recunoștea mirosurile care-l întâmpinau la fiecare colț, de la duhoarea de sânge a măcelăriilor de lângă porțile orașului, până la mirosul înțepător al târgului de vite și acreala sărată a râului Garonne. Aerul era călduț, vântul iernii mai puțin crud, iar greutatea secretului îi căzuse de pe umeri, permițându-i să simtă fiecare sunet care-l întâmpina, fiecare miros care-l asalta, fiecare conversație pe care-o auzea, fiecare încăierare la care asista fără să-i evalueze fie pericolul, fie avantajele.

După ce clopotele catedralei amuțiră, lăsând în urmă ecoul sunetului lor, Adam își zori calul în susul străzii ce ducea către zidurile impunătoare ale castelului înălțat deasupra orașului. Stindarde și steaguri fluturau pe turle, ca niște proclamații vesele înscrise pe cer. Un stindard stacojiu, mai mare decât celelalte și împodobit cu trei lei aurii, reținu privirea lui Adam în timp ce acesta se îndrepta spre porți, apoi atenția îi fu distrasă de paznicii în pieptare bine croite și pantaloni colorați care voiau să știe cu ce treburi venea. Descălecând, Adam scoase un sul de pergament din sacul prins de șa, a cărui piele era mânjită de călătoria prin Franța. Un paznic derulă pergamentul și examină sigiliul aplicat în partea de jos, în timp ce celălalt îi punea întrebări. Găsindu-i răspunsurile mulțumitoare, se dădură la o parte, permițându-i să treacă pe sub dinții de fier ai porții mobile.

Deși era dimineață, curtea fremăta de servitori și funcționari regali. Eleganța clădirilor pale și veșmintele bogate ale bărbaților și femeilor pe lângă care trecea Adam treziră în el o dulceață după iarna lungă petrecută în Edinburgh, naufragiat pe acel munte aspru și întunecat unde urletul vânturilor bântuia sălile, alături de tot atâția scoțieni cu fețe palide. Văzând oamenii care desfășurau steaguri colorate și le prindeau de pereții clădirilor, realiză cu surprindere că probabil se apropia sărbătoarea Crăciunului. Blândețea climei, care se accentuase pe măsură ce călătorise tot mai spre sud, îl amăgise că venise primăvara. O fată cu părul castaniu ca scorțișoara trecu pe lângă el mânând trei gâște dolofane. Adam își oferi o clipă în care să admire legănarea agilă a coapselor ei tinere, înainte să se îndrepte către grajduri. Lăsându-și buiestrașul pe mâna unui grăjdar, porni către turnul din colțul estic al incintei, în vârful căruia flutura stindardul stacojiu cu cei trei lei.

La intrarea turnului avu parte de alți paznici și alte întrebări, dar în cele din urmă fu condus pe o scară în spirală până într-o încăpere mică, unde mirosul de tămâie abia camufla izul astringent de vopsea proaspătă. Așteptă, în timp ce pajul care-l condusese bătu la ușă. Când aceasta se deschise și însoțitorul său se strecură înăuntru, Adam întrezări un alt servitor. Apropiindu-se de singura fereastră a camerei, privi printre ochiurile de geam în formă de romb care distorsionau imaginea orașului. Ușa se deschise și el se întoarse nerăbdător, dar pajul porni în jos pe scări fără alt cuvânt sau indicație. Adam se rezemă de zid, pentru că în încăpere nu se afla nicio mobilă, doar o tapiserie înfățișând un grup de tineri cavaleri purtând cu toții scuturi stacojii, împodobite cu simbolul pe care Adam îl cunoștea la fel de bine cum își cunoștea propriul blazon: un dragon auriu în două picioare, învăluit de flăcări.

După un timp, ușa se deschise din nou și dindărătul ei un bărbat îi făcu semn lui Adam să intre. Solarul strălucea în lumina dimineții, care năvălea înăuntru prin ferestrele boltite. Venind din penumbră, lui Adam îi trebui un moment să-și obișnuiască ochii cu lumina. Când o făcu, văzu un bărbat așezat în dosul unei mese de scris acoperite cu stive ordonate de pergamente. Având peste șase picioare[21], bărbatul rămânea în continuare unul dintre cei mai înalți inși pe care-i întâlnise Adam. Părul lui lung până la umeri, înspicat cu fire albe, era întors la vârfuri așa cum cerea moda, dar roba lui de olandă vopsită într-un albastru solemn avea o tăietură simplă, departe de dungile și mătăsurile extravagante ale curtenilor săi. Era perfect

croită pe silueta lui atletică și încinsă cu o centură de piele împodobită cu argint. Chipul îi era auster, cu o barbă de culoarea cenușii, tăiată scurt și îngrijit în jurul unei guri nezâmbitoare. Numai ochii săi intenși, cenușii, îi trădau câte ceva din gânduri, fiind plini de o nerăbdare vigilentă. Una dintre pleoape era puțin lăsată, singurul defect pe un chip cu trăsături altminteri regulate. Era mai evident în aceste zile, remarcă Adam, decât fusese cu douăzeci și patru de ani în urmă, când se cunoscuseră, pe vremea când bărbatul dinaintea lui fusese un tânăr prinț aprig, aflat în exil. Acum, la aproape cincizeci de ani, era duce al Gasconiei, Înalt Lord al Irlandei și Țării Galilor și rege al Angliei.

— Maiestate, îl salută Adam, înclinându-se adânc.

Ochii palizi ai regelui se întoarseră către pajul ce aștepta lângă ușă.

— Lasă-ne!

Pe când pajul părăsea camera, Adam observă o scenă pictată pe peretele din fund. Nu fusese acolo ultima oară când el se aflase în încăpere. Îi înfățișa tot pe cavalerii cu dragon pe scuturi, dar de data aceasta erau adunați în jurul unui bărbat așezat pe un tron de piatră, purtând o coroană de aur. Într-o mână, bărbatul ținea o spadă a cărei lamă era ruptă, în cealaltă un toiag zvelt, aurit. Dinaintea frescei era poziționat un pupitru sculptat cu înfloriturі. Pe el, Adam observă o carte mare, legată în piele. Zări cuvinte scrise cu foiță de aur pe copertă. Nu mai văzuse cartea până atunci, dar știa ce era.

— Te așteptam mai curând.

Trezit din gânduri de vocea lui Edward, Adam privi peste umăr.

— Regina a născut mai târziu decât ne așteptam, Maiestate.

— Să înțeleg că ai terminat treaba?

Tonul lui Edward, de obicei calm, era strident din pricina iritării. Îngrijorarea din privirea regelui era și mai puțin obișnuită. Se aplecă înainte, punându-și mâna brăzdată de vine pe masă.

— Dumnezeu a lucrat pentru noi. Copilul era mort în pântece.

Edward se îndreptă.

— Bine, zise el după o clipă. Asta-i bine. Se așeză în scaunul înalt de dincolo de masă, cu privirea devenind dintr-odată dură și acuzatoare. Afacerea asta ar fi trebuit terminată deja de luni de zile, dinainte ca regina să apuce măcar să rămână însărcinată.

Mânia îl năpădi pe Adam, deși avu grijă să n-o arate. Merita laude din partea lui Edward, nu dojeni. Adevărat, sarcina reginei fusese o complicație

neașteptată, dar nu-i fusese ușor să-l ucidă pe rege. Dacă ar fi fost vorba de un omor de la depărtare, o săgeată de arbaletă în gâtlej, Adam l-ar fi putut săvârși cu mult înainte ca regina să prindă rod. Dar Edward insistase ca moartea aceea să arate a accident și așa fusese Adam desemnat să pornească în nord, spre Scoția, în suita noii soții a lui Alexander, un slujitor fără chip printre atâția alții.

Otrava, prima sa idee, fusese exclusă aproape imediat: n-ar fi putut să se apropie de bucătării fără să fie observat și, în plus, regele avea degustători. Fiecare rol într-o gospodărie regală cădea în sarcina unui servitor anume și fiecare bărbat sau femeie își făcea datoria cu zel. Trecuseră câteva săptămâni până să ajungă Adam la o decizie, după ce parcursese cărarea trădătoare de pe coastă între Edinburgh și conacul de la Kinghorn. Chiar și după ce alesese locul, îi luase timp să planifice fapta în sine: să se bage pe sub pielea reginei și să aștepte ocazia potrivită, care apăruse în cele din urmă sub forma ospățului. Regele avea să fi băut, fiind astfel mai ușor de învins dacă se ajungea la luptă, iar mareele de primăvară făceau ca poteca de pe stânci să fie unicul drum viabil. Singurul lucru pe care trebuise să-l facă fusese s-o convingă pe regină să scrie scrisoarea prin care pecetluise fără să știe soarta soțului ei, întinzându-i o capcană dulce, și să se asigure că servitorul cel mai priceput al regelui n-avea să-l poată însoți, lăsându-l să se descurce numai cu idiotul de Brice. Furtuna fusese un dar pe care Adam nu l-ar fi putut anticipa, deși simetria poetică a anunțatei Zile a Judecății îl lăsase mai degrabă rece.

— Totuși, zise Edward, eliberându-l pe Adam de sub privirea lui fixă, s-a făcut.

Regele răscoli grămada de pergamente de pe masă și alese unul, iar Adam zări un sigiliu mare aplicat în partea de jos. Îl mai văzuse. Aparținea curiei papale din Roma.

— Am acordul Sfinției Sale, zise Edward netezind pergamentul cu palma. O să finalizez problema când mă întorc în Anglia. Deocamdată am griji mai imediate aici, în Gasconia. Vărul meu, regele Philippe[{22}], își încordează mușchii cei tineri de pe noul lui tron din Paris. Nu-i place că am mai multă putere în ducat decât are el. Cred că-l face să se simtă nervos. Rostind acestea, în ochii lui Edward era satisfacție.

— Vă puteți permite să așteptați atâta vreme, Maiestate? După cum v-am informat în ultima mea scrisoare, în Scoția sunt frământări de când cu

moartea regelui. Familia Bruce a ridicat armele împotriva Balliolilor, acuzându-l pe lordul de Galloway că ar complota să ocupe tronul.

— Familia Bruce nu mă îngrijorează. Contele de Carrick mi-a scris deja ca să-și ofere sprijinul indiferent ce decizie voi lua cu privire la viitorul regatului. Va face ce-i spun eu. Cât despre restul nobililor scoțieni, o să le trimit scrisori, poruncindu-le să se supună Consiliului Protectorilor până când copila va putea fi adusă din Norvegia.

— Credeți că nobilii se vor supune?

— Niciunul nu-și va risca pământurile din Anglia ca să mă sfideze pe mine.

Adam știa ce făcuse acest bărbat în Anglia, în Țara Galilor și în Țara Sfântă; știa ce realizase de-a lungul anilor și cum anume. Înclină din cap, copleșit de respect la vederea siguranței neabătute din ochii lui Edward.

— Ce vreți să fac acum, stăpâne?

— Poți să te întorci la postul tău. Luând pergamentul cu sigiliul Papei, Edward se ridică și traversă către o ușă de fier încastrată în peretele interior al solarului. Într-o parte a ei, Adam văzu o broască. Edward o deschise și puse pergamentul înăuntru. Scoase afară o pungă de piele legată cu un șnur.

— Uite, zise el, oferindu-i-o lui Adam. Plata finală. Îmi cer iertare pentru praful care s-a adunat pe ea.

— Mulțumesc, Maiestate, murmură Adam. Șovăi, apoi întrebă un lucru care îl frământase încă de când regele îi încredințase periculoasa misiune. Ați mai spus cuiva din cadrul Ordinului despre implicarea mea în chestiune?

Ochii lui Edward îi sfredeliră pe ai săi.

— Moartea regelui Alexander a fost un accident. Și-așa rămâne.

— Da, Maiestate, zise Adam îndesându-și la centură punga umflată. Un accident.

Ușa din spatele lor se deschise și o voce dulce, muzicală, se strecură înăuntru.

— Îmi pare rău. Nu știam că ai un oaspete.

Adam se întoarse și zări o femeie înaltă, zveltă, cu piele măslinie și trăsături delicate. Părul ei negru era ascuns sub o podoabă de cap în urma căreia plutea un văl subțire de mătase, iar rochia cu trenă era bogat brodată. Adam n-o mai văzuse de câțiva ani și ridurile ce brăzdau obrazul reginei îl surprinseră.

— Te las atunci.

— Nu-i nevoie, Eleanor, zise Edward înaintând către ea. Sunt doar vești din Anglia.

Chipul lui Eleanor se umplu de îngrijorare.

— Copiii?

— Sunt bine, zise Edward, cu chipul dur îmblânzindu-i-se într-un zâmbet tandru, rar și surprinzător. E vorba de politică, nimic altceva.

Punându-și o mână pe umărul delicat al soției lui și conducând-o în încăpere, Edward privi către Adam și zâmbetul îi dispăru.

— Omul meu tocmai pleca.

Cu greutatea mulțumitoare a pungii în mână, Adam porni spre ieșire. Trecând pe lângă rege și regină, aruncă o ocheadă frescei și pupitrului de sub ea. Scrisul complicat în aur de pe coperta enormei cărți sclipi în lumină, dezvăluind cuvintele.

CEA DIN URMĂ PROFEȚIE A LUI MERLIN

Partea a II-a

1290-1292

„Nu așteaptă să ia regatul în mod legiuit,
ci umblă să pună mâna pe coroană.”

Viața lui Merlin,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 11

Pretutindeni în jur sunau corni, înălțându-și chemările stridente pe deasupra lătratului câinilor. Simțind mirosul din ce în ce mai puternic, haita gonea din răsputeri. Își urmărea prada de ore în șir, din zorii reci și până la primele ore ale dimineții, când cețurile dese se luminaseră devenind un abur transparent. Acum moartea era aproape și câinii se năpusteau nerăbdători în întâmpinarea ei, mânați de corni.

Robert își îmboldi calul pe urmele lor, în timp ce pădurea străfulgera pe lângă el. Copacii erau presărați cu muguri tineri, verzi, și mirosul vegetal al mlădițelor proaspete îi umplea plămânii în timp ce se străduia să țină pasul, cu calul supunându-se fiecărei smucituri a frâielor din mâinile lui înmănușate. Înaintea lui era un copac prăbușit, victimă a furtunilor iernii. Înghionti cu putere coastele calului și acesta se înălță. Buiestrașul sări peste trunchiul căzut și galopă înainte, ridicând sub copite o jerbă de frunze. Câinii dispăruseră dincolo de un taluz abrupt. Robert le auzea urletele, mai puternice decât cornii, răsunând la o oarecare distanță înainte. Arzând de nerăbdare, îndemnă calul în susul pantei. Din vârf, terenul cobora până într-o poiană în formă de castron, la capătul căreia se afla un mal înalt de pământ, din care se țeau rădăcinile copacilor. În mal se deschidea o gaură largă. Câinii se adunaseră în fața ei și lătrau spre întunericul dinăuntru.

Înțelegând că prada scăpase din cursă, Robert descălecă blestemând și coborî către câini. Aici ceața era mai deasă, la fel și aroma umedă de mușchi și de pământ. Întinse mâna către cornul ce-i atârna la centură. Chiar când îl atinse, auzi un sunet în interiorul grotei. Era ca un tunet surd. Degetele lui Robert se îndepărtară de corn, apucând mânerul spadei. Câinii mai bătrâni mârâiau, cu urechile lipite de capete, cu blana zburlită. Unii dintre cei mai tineri scânceau, cu picioarele dindărăt tremurând de epuizare și frică. Cu orice alt vânat, fie el un cerb adult sau un mistreț fioros, n-ar fi fost atât de temători. Robert își trase spada și înaintă prin rândurile lor, cu hotărârea punându-i nervozitatea pe fugă. Își auzi numele strigat undeva departe, în ceață, dar nu-i dădu atenție.

Apropiindu-se cu respirația tăiată, văzu că grota nu era una adâncă, ci mai degrabă o scobitură acoperită de rădăcini. Înăuntru vedea o formă

ghemuită, mai întunecată decât umbrele. Era mai mare decât se așteptase, deși nu atât de mare pe cât susțineau unele relatări. Fața îi era prelungă și îngustă, cu falca împinsă înainte și cu buzele retrase dezvăluind colții curbați. Blana era deasă și neagră, o blană de iarnă incomplet lepădată. Duhoarea lui era oribilă, un miros tăios de animal cum Robert nu mai simțise vreodată. Dar cel mai uimitor lucru erau ochii, bălțoace gemene de aur topit. Câte creaturi, se întrebă el, muriseră privind în acei ochi arzători? Pe parcursul iernii văzuse dezastrul sângeros de pe pășunile de lângă oraș: oi sfâșiate, vite doborâte și eviscerate. Lupul, îl învățase bunicul său, nu ucidea numai de foame, ci și de plăcere. Foamea lui era dintre cele care nu puteau fi potolite numai cu sânge. Avea întuneric în inimă și otravă în mușcătură.

Cornii amuțiseră. Robert auzea strigătele bărbaților și duduitul copitelor pe măsură ce alți vânători se apropiau de poiană. Strângându-și spada cu mânerul ud de sudoare, se pregăti să se repeadă asupra umbrei din grotă. Lupul fu mai rapid. Țâșni afară, cu ochii arzând. Robert îl lovi, dar nu reuși decât să-i zgârie coastele când animalul trecu pe lângă el. Lupul clănțăni din dinți către unul dintre câini, apoi, văzându-se încolțit, se întoarse și sări asupra lui Robert. Acesta se feri, dar piciorul i se prinse de o rădăcină strâmbă și căzu, urlând când fălcile lupului se încleștară în jurul gleznei sale. Apucându-și spada căzută, Robert se răsuci și lovi, înfigând-o în gâtul creaturii. Lama ascuțită străpunse blana stufoasă și pătrunse în țesutul gros de dedesubt. Lupul îi dădu drumul, pregătindu-se să sară din nou asupra lui, dar urlă când trei câini îl atacară de la spate, înfigându-și dinții în picioarele dinapoi și în șezut. Rostogolindu-se departe de membrele ce se zvârcoleau, Robert se ridică în picioare, în timp ce alți doi câini atacau, țintuind animalul la pământ. Acesta urla de furie și durere în timp ce ei îl sfâșiau. Sângele împroșca pământul prăfos. Înaintând cu ambele mâini pe mâner, Robert își coborî spada și o înfipse în coastele lupului. Sângele țâșni, îi stropi tunica și fața și mirosul lui fierbinte îi făcu gâtlejul să se contracte. Tocmai își întorcea capul, încercând să nu vomite, când hărmălaia oamenilor și cailor pătrunse în poiană.

Hăitașii sosiră primii, alergând în josul dâmbului, cu crăcane în mâini, gata să țintuiască prada. Încetiniră zărindu-l pe Robert aplecat deasupra lupului, înconjurat de câini. Doi dintre ei desprinseră bice de la centură, gata să îndepărteze ogarii cu forța. Alții pregătiră zgărzile. Robert îi auzi strigându-l, dar privi cum se stinge focul auriu din ochii lupului. Capul

fiarei căzuse pe spate și aceasta gâfâia precipitat. În cele din urmă, se cutremură și rămase nemișcată. Robert se forță să se ridice în picioare și-și retrase sabia dintr-o smucitură. În timp ce hăitașii se apropiau, gonind câinii cu bicele, el se întoarse să-și privească bunicul. În spatele acestuia veneau fratele și tatăl său, împreună cu alți câțiva localnici chemați să se alăture vânătorii. Robert întâlni privirea de oțel a bunicului său. Mândru, vru să zâmbească, dar bătrânul păși pe lângă el apropiindu-se de locul unde hăitașii adunau câinii. Lupul zăcea inert în praf, cu sângele băltind în jurul lui. Doi câini fuseseră răniți în luptă. Bătrânul lord se aplecă asupra unuia, examinând rana din coasta animalului. Era Scáthach, cățeaua lui preferată. Robert își privi îngrețoșat urmele de dinți de pe cizmă.

Bătrânul lord se ridică și se întoarse către el.

— De ce nu ți-ai folosit cornul?

Robert își linse buzele uscate.

— N-a fost timp, minți el, simțind cum sentimentul victoriei începe să se destrame.

Încruntarea bunicului său se accentuă. Le făcu semn hăitașilor.

— Asigurați-vă că rănile alea sunt curățate bine.

— Cât de rău e rănită? întrebă sumbru tatăl lui Robert, apropiindu-se să examineze câinii, fără să-i arunce măcar o privire fiului său.

Dat uitării în mijlocul lor, Robert privi bărbații adunați în jurul câinilor răniți, cu entuziasmul vânătorii stins, mort precum lupul. Întorcându-se, porni printre copaci, împingând crengile din calea sa. Găsind o buturugă putredă, își azvârli sabia mânjită de sânge și se așeză. Degetele-i tremurau pe când își scotea cizma. Încet, își ridică pantalonul. Două linii de un roșu stins înconjurau pielea palidă de pe gleznă.

— Ți-a dat sângele?

Tresărind, Robert se uită în jur și-l văzu pe Edward apropiindu-se. Privi din nou semnele.

— Nu, îi zise fratelui său. N-a ajuns la piele.

— Ai noroc. Am auzit că singurul leac pentru mușcătura de lup este să te scalzi gol pușcă în mare de nouă ori.

Robert nu spuse nimic, dar își făcu de lucru punându-și cizma. Edward ajunse alături și se sprijini de un copac aflat în fața lui, blocându-i vederea. Robert îl privi, conștient deodată cât de înalt părea fratele lui rezemat cu nonșalanță de trunchi. Tunica verde și pantalonii cafenii îl făceau una cu pădurea, iar ciuful lui întunecat de păr era ascuns sub o pălărie cu pană. La

paisprezece ani, obrazul îi era plin și copilăros și încă mai făcea gropițe în obraji când zâmbea. Chipul acesta nu se mai potrivea cu trupul său în creștere. Deși între ei era diferență de un an, semănaseră întotdeauna, așa spuneau toți, și acum Robert se întreba ce schimbări se vor fi produs în el însuși în cele două veri de când venise la Annandale pentru a-i sluji drept scutier bunicului său. Nu-și mai văzuse fratele, care de-abia se întorsese din Irlanda înainte să plece el, de peste un an.

— Era o bestie, continuă Edward ușurat. Dacă l-aș fi ucis eu, l-aș fi împăiat și l-aș fi atârnat în sală, deși duhoarea lui mi-ar fi pus oaspeții pe fugă. Se strâmbă. Mirosea precum cizmele tatii!

Robert își mușcă buzele, dar nu-și putu ascunde zâmbetul.

Edward râse și clătină din cap.

— Trebuie să ai focul lui Marte în tine, să te repezi la el așa, când era încolțit.

Zâmbetul lui Robert se șterse. Își apucă spada, luă o mână de frunze și șterse sângele de pe lamă.

— Trebuia omorât. Suntem pe urmele lui de luni de zile. Am omorât restul haitei, dar el ne-a scăpat de fiecare dată.

Robert se ridică și-și privi fratele. Voia să strige că Edward nu văzuse câmpurile însângerate după trecerea lupilor, nu umblase pe-afară în plină iarnă alături de oamenii din Annan și Lochmaben, punând capcane, muncind până mult după lăsarea întunericului, cu degetele amorțite de frig și cu respirația ridicându-se în aburi când își treceau unul altuia burdufurile cu vin. În ziua primei sale vânători, când ajutase la mânarea unui lup în capcană, unul dintre bărbați îi trăsese pe frunte o dâră cu sângele animalului, spunându-i că de-acum devenise bărbat. Robert se întoarse, cu vorbele oprindu-i-se în gât. Nu erau pentru fratele lui. Erau pentru tatăl lor. Contele sosise la castelul Lochmaben abia cu două zile în urmă și Robert deja se simțea de parcă ar fi avut doisprezece ani. Putea vâna și ucide o fiară crudă, dar era neputincios în fața dezaprobării înghețate a tatălui său.

— Am crezut că s-ar putea să fie lupi și în pădurile de lângă Turnberry iarna trecută, zise Edward, privindu-l pe Robert care se lăsase pe vine și continua să-și curețe arma. Au fost furați niște miei. Tata credea că trebuie să fi fost unul dintre câinii bătrânei.

— Affraig? zise Robert, așezându-se pe călcâie. Nu se mai gândise de mult la bătrână și la copacul ei cu colivii.

— Tot nu-mi vine să cred ce mi-ai povestit înainte să pleci. Edward tăcu. L-ai întrebat pe bunicul despre asta?

Robert făcu semn că da, frecând mâna de frunze de-a lungul lamei.

— Și? îl îmboldi Edward.

— Nu vrea să vorbească despre asta sau despre ea.

— N-a negat?

— Nu. Dar nici n-a recunoscut. Robert se ridică, vârând spada în teaca atârnată de centură. Avea s-o curețe cum trebuie mai târziu. Presupun că nu l-ai întrebat pe tata?

— Nu mi-aș fi dorit biciuiala care-ar fi urmat. Tata e cam iute la mânie în ultimul timp. Săptămâna trecută l-a bătut pe Niall cu cureaua. A avut o febră cu câteva luni în urmă și mama dă vina pe ea pentru proasta lui dispoziție. Edward sforăi batjocoritor. Dar l-am auzit țipând despre Salisbury de suficiente ori ca să știu că medicul poate să-i pună și o sută de lipitori și tot n-o să-i readucă buna dispoziție.

— Ce spunea? întrebă Robert, cu interesul deșteptându-i-se.

— Că nu e corect ca el să nu fie implicat în negocierile cu regele Edward. Că ar fi trebuit să fie la Salisbury cu bunicul și cu ceilalți.

Robert simți o satisfacție. Adevărat, el unul nu fusese prezent la sfatul pe parcursul căruia se semnase Tratatul de la Salisbury, dar călătorise până în oraș în suita bunicului său și văzuse falnica delegație de la Westminster sosind la negocieri.

După ce regina dăduse naștere unui fiu mort, tensiunile amenințaseră să escaladeze, dar în scurt timp din Franța sosiseră scrisori în numele regelui Edward, cerându-le oamenilor de neam să se supună Consiliului Protectorilor până când copila Margaret putea fi înscăunată. Bunicul lui Robert, mulțumit de această hotărâre, își retrăsese restul oamenilor din Galloway și, pentru binele regatului, le returnase lui Balliol și Comynilor castelele capturate. După asta atmosfera se mai calmase, mulți fiind de acord cu poruncile lui Edward, iar cei care nu erau nu doreau să-și riște proprietățile din Anglia refuzându-l pe rege, care nu avea numai voința, ci, în calitate de cumnat al lui Alexander, și dreptul de a interveni. În momentul în care Robert fusese luat să se alăture casei bunicului său, în regat era din nou pace.

Toamna trecută, regele Edward se întorsese după trei ani petrecuți în Gasconia și luase legătura cu Protectorii ca să discute despre transportul micii Margaret, acum în vârstă de aproape șapte ani, din Norvegia în Scoția.

Lordul John Comyn plănuise să conducă delegația scoțiană care avea să călătorească spre Anglia pentru a lua parte la discuții, alături de episcopii de Glasgow și St Andrews, dar, cu ajutorul lui James Stewart, lordul de Annandale fusese ales să facă parte din grup. Robert călătorise spre sud cu bunicul său către unul dintre cele mai importante sfaturi ale deceniului, în care se căzuse de acord ca Margaret să vină în Scoția până la finele anului. Acum mai rămăseseră de stabilit doar amănuntele, ceea ce urma să se facă în curând, la adunarea ce avea să fie ținută în orașul Birgham, aflat în apropiere.

Robert își dorea ca tatăl său să nu fi fost invitat la aceste ultime discuții, dar, fiind unul dintre cei treisprezece conți ai Scoției, asta n-ar fi fost posibil. Era decis, oricum, să nu-l lase să disprețuiască statutul pe care și-l câștigase în timpul petrecut la Annandale. Vânătoarea nu fusese succesul sperat. Încercând să demonstreze ce putea, fusese neglijent, dar acum că știa ce frustrări avea propriul său tată, parcă nu se mai simțea chiar atât de neputincios.

— Haide, îi spuse fratelui său, hai să urmărim eviscerarea.

Cei doi frați porniră printre copaci către restul grupului, unde hăitașii trecuseră deja la eviscerarea lupului. După ce aveau să-i scoată stomacul, carcasa urma să fie spălată și umplută cu un amestec de carne de oaie și ovăz. Apoi câinii aveau să fie eliberați și lăsați să se îndestuleze, acest amestec dulce fiind recompensa ce li se cuvenea pentru succesul vânătorii. Bărbații își treceau de la unul la altul burdufuri cu vin, într-o dispoziție acum jovială.

Robert se îndreptă către bunicul său, ținându-și capul sus când trecu pe lângă tatăl lui.

— Scáthach o să se facă bine? întrebă el, privind cățeaua care își lingea rănile.

— E o fată dură, îi răspunse bunicul său după o pauză.

Robert îl privi.

— Îmi pare rău, bunicule, zise el încet. Ar fi trebuit să te aștept.

Bătrânul lord mârâi.

Dojenit, Robert dădu din cap și porni să-și vadă de cal, care păștea tufele din apropiere. Vocea bunicului său răsună în urma lui.

— Dar pun rămășag că păstorii din Annandale o să doarmă mai liniștiți la noapte.

În timp ce lua frâiele buiestrașului, un zâmbet larg se întinse pe chipul lui Robert.

Capitolul 12

Dimineața călduroasă era plină de mirosuri dulci de iarbă și de flori. Păsările țâșneau din copacii de pe marginea drumului, deranjate de șirurile greoaie de cai și căruțe ce se îndreptau toate către micul orășel de graniță numit Birgham. Pe o pajiște aflată dinaintea unei biserici semețe, fuseseră ridicate șiruri de corturi colorate. Aburi se înălțau din oalele suspendate deasupra focurilor de tabără, iar bărbații discutau adunați în grupuri, rupând împreună pâinea și împărțind berea, în timp ce scutierii le îngrijeau caii. Întregul loc avea o atmosferă festivă. Era până și un grup de menestreli care cântau.

În timp ce înaintau greoi de-a lungul drumului, Robert se ridică în scări, încercând să zărească mulțimea adunată. Bunicul lui călărea în fruntea trupelor, alături de contele Patrick de Dunbar, puternicul lord de la Hotar care participase cu patru ani în urmă la discuțiile de la Turnberry și la al cărui conac stătuseră în ultimele trei nopți. Tatăl lui Robert călărea în urma lor, însoțit de șase cavaleri din Carrick, iar el și fratele său încheiau coloana alături de scutieri.

— Îi vezi pe englezi? întrebă Edward, urmărind privirea lui Robert și întinzându-și gâtul. Au ajuns deja?

— Suntem prea departe, replică Robert nerăbdător, în timp ce bunicul lor continua să înainteze cu pas lent, tacticos, cu copitele cailor clefăind pe terenul accidentat.

Treptat, zgomotul de voci și muzică deveni mai tare, iar mirosurile de bălegar și fum mai puternice, până când în sfârșit pătrunseră pe pajiște, în urma altui grup de călători. Robert privi în jur, la oamenii pe lângă care treceau, dintre care unii păreau să acorde multă atenție familiei lui. Nu toate aceste priviri erau prietenoase.

— Robert!

La chemarea bunicului său, Robert se lăsă să alunece din șa și-și conduse calul către lord, care se oprise lângă șirul de corturi. Luă frâiele armăsarului pag[123] al bunicului, în timp ce bătrânul descăleca crispându-se. Auzind cum cineva striga ordine, Robert se întoarse și văzu oameni ducând bănci dincoace de zidul bisericii.

— Planul era ca adunarea să aibă loc în biserică, îi explică bunicul său, privind cum băncile erau adunate în mijlocul pajiștii, unde fusese înălțată o platformă sub ramurile umbroase ale unui stejar. Dar acoperișul a fost lovit de fulger.

Mijindu-și ochii în lumina soarelui, Robert zări o gaură înnegrită pe o latură a acoperișului, unde o parte din acesta se năruise.

— Poate e un semn, murmură Edward, venind din urma lui și ținând frâiele iepei albe a tatălui lor.

Bunicul nu păru să fi auzit. Se întorsese, fiind salutat de un bărbat slab, cu părul arămiu și pielea roșcată, care șchiopăta către el însoțit de doi bărbați mai tineri.

Robert îi recunoscu.

— E Sir Walter, lord de Menteith, cu fiii lui, îi spuse fratelui său. Erau la Turnberry când bunicul a plănuit atacul din Galloway.

În timp ce vorbea, privirea îi fu atrasă de un grup ce traversa câmpul pe dinaintea lor. Robert privi fața lungă și uscățivă a lui John Comyn, pe care îl văzuse pentru prima oară în Salisbury. Mantia lordului, tivită cu blană de lup, purta blazonul cu trei snopi albi de grâu pe fond roșu. Părul lui cărunt îi cădea liber pe umeri.

— Uite. Diavolul însuși.

Edward se încruntă.

— Cine?

Robert își coborî vocea, fiindcă drumul bărbaților se încrucișase cu al lor.

— Ăla e lordul de Badenoch, capul Comynilor Roșii.

În urma lordului pășea un tânăr palid, cam de vârsta lui, cu păr negru, lins. Semăna prea mult cu Comyn ca să nu-i fie rudă. Un fiu, presupuse Robert.

— Îl credeam mai înalt, zise Edward. Cine-i ăla de lângă el?

Robert urmări gestul fratelui său și zări un bărbat cu păr rar, castaniu, piele ciupită de vărsat și o expresie încordată ce pășea alături de Comyn.

— Cred că e lordul de Galloway, John Balliol.

Balliol privi în jur și, preț de o clipă, Robert crezu că îl auzise, dar nu se afla în raza auzului acestuia și, pe deasupra, atenția lordului era fixată asupra tatălui și bunicului său. Faptul că Balliol încetinise pasul îi făcu și pe ceilalți să se uite în jur. Un moment, cele două grupuri șovăiră, cei doi Bruce oprindu-se din conversația cu conții de Menteith și Dunbar. Robert observă în suita lui Balliol un tânăr purtând un pieptar de piele cu ținte și

ducând o lance. Dar nu armura sau arma îi atrăseseră atenția, ci mai degrabă ura profundă de pe chipul bărbatului. Acesta îl privea fix pe tatăl lui.

— Domnii mei. Bun venit.

Vocea lui James Stewart risipi tensiunea momentului. Înaltul Intendent înainta prin iarbă către lordul de Annandale și contele de Carrick. Îl însoțea un bărbat solid, cu o tonsură și un chip îmbujorat și transpirat. Era Robert Wishart, episcopul de Glasgow. Robert îl întâlnise o singură dată, pe fugă, și simțise o teamă respectuoasă față de clericul cel plin de energie.

În timp ce Balliol și Comyn își continuau drumul către platformă, Robert îl zări pe tânărul cu sulița scuipând în iarbă înainte să-și mute privirea plină de ură de la contele de Carrick și să-l urmeze pe lordul de Galloway.

James Stewart și lordul de Annandale se îmbrățișară în chip de salut. Înaltul Intendent, remarcă Robert, îl salută pe tatăl lui mai cordial.

— Sfinția Voastră, spuse bătrânul Bruce, îngenunchind să sărute mâna episcopului de Glasgow. Mă bucur să vă văd.

— Și încă într-o împrejurare atât de fericită, admise episcopul. În sfârșit, după marea tragedie care s-a abătut asupra țării, tronul regatului nostru va fi din nou ocupat. E un semn bun că noua noastră regină are același nume ca una dintre sfintele noastre cele mai dragi. Fie ca Domnul s-o aducă pe tânăra Margaret cât mai iute pe țărmurile noastre.

Robert văzu chipul tatălui său crispându-se la auzul cuvintelor celuilalt. Dintr-odată, pricepu ce însemna această zi. Destinul pe care tatăl lui îl visase era pe punctul de a se încheia. În curând, Margaret avea să ia tronul Scoției și din ea urma să răsară o nouă linie dinastică, o linie ce se îndepărta de familia Bruce și de dreptul lor la tron. În aceeași clipă, înțelese că era o pierdere și pentru el. Prin minte îi străfulgeră imaginea lui Affraig sfâșiind plasa pe care o împletise pentru tatăl lui și se întrebă dacă vrăjitoarea contribuise, cumva, la cele ce se întâmplau acum. Apoi însă auzi trompete răsunând și se întoarse odată cu ceilalți pentru a vedea o procesiune impunătoare făcându-și drum pe câmp, cu stindardele fluturând în volburi colorate deasupra rândurilor de călăreți. Veniseră englezii.

În fruntea lor era John de Warenne, conte de Surrey și nepot al Mareșalului, unul dintre cei mai măreți cavaleri pe care-i dăduse Anglia. Warenne însuși nu era un neofit într-ale bătăliilor și, la șaizeci de ani, era veteranul a numeroase campanii sub comanda lui Henric al III-lea și a fiului său, Edward. Contele luptase pe timpul rebeliunii lui Simon de Montfort și în războaiele sângeroase purtate de Edward în Țara Galilor, ajungând să fie

unul dintre cei mai importanți comandanți de oști ai regelui. Faima sa îl preceda și Robert simți nu puțin respect privindu-l pe contele îndesat, cu părul de culoarea cremenii, călărind imperios pe un armăsar de luptă masiv, întunecat. Era îmbrăcat într-o manta somptuoasă de brocart albastru și auriu, trasă de pe un umăr pentru a dezvălui sclipirea zalelor dedesubtul tunicii și o spadă cu mânerul aurit.

În spatele contelui venea un bărbat robust într-o robă violetă, care, deși era cu douăzeci de ani mai tânăr, avea o reputație aproape la fel de formidabilă. Anthony Bek, episcopul de Durham, își începuse ilustra carieră în rândul clerului după ce terminase universitatea din Oxford. Reîntorcându-se din Cruciade alături de regele Edward, fusese numit conetabil al Turnului Londrei, apoi, cu șapte ani în urmă, episcop al Durhamului, cunoscut și drept Pământul Sfântului Cuthbert, dioceza ce forma apărarea cea mai nordică a Angliei. Puterea pe care i-o conferea funcția făcea din el aproape un rege al propriei sale eparhii. Și, într-adevăr, lui Robert i se păru nu atât un om al sutanei, cât mai degrabă un prinț războinic, călărind pe calul său de război, cu o suită de treizeci de cavaleri, toți pe armăsari acoperiți cu cioltare bogate.

Robert îi văzuse pe ambii bărbați cu prilejul discuțiilor de la Salisbury, dar aici, pe această pajiște luminată de soare, în sunetul trompetelor, păreau încă și mai impunători. Poate era vorba doar de măreția ocaziei sau poate de contrastul cu bărbații ce-i așteptau pe câmp. Mulți dintre nobilii scoțieni purtau broșe bătute cu pietre prețioase sau lanțuri de argint care le prindeau mantiile tivite cu blană, pene la pălării, spade zdravene și pumnale în teci împodobite. Dar hainele lor, din lână vopsită sau bumbac, erau mai simple și mai nerafinate decât cele purtate de englezi și foarte puțini dintre ei aveau zale. Nu veniseră la luptă. Părea că englezilor nu le spusese nimeni asta. Toți, de la conte și episcop până la călăreți și scutieri, purtau armură de un soi sau altul, fie și numai pieptare căptușite, și mulți călăreau pe cai cu armură. Hainele le erau elegante și viu colorate: mătăsuri brodate și catifele cu ape, în nuanțe tari, care-l făceau pe Robert să se gândească la un stol de fluturi gigantici plutind pe deasupra ierbii.

Descălecând, John de Warenne se îndreptă mai întâi către Balliol și către Comyni, care traversaseră să-i iasă în întâmpinare. Nu era nicio surpriză, căci Balliol era însurat cu fata contelui de Surrey, dar acesta era în mod evident un motiv de tensiune pentru tatăl lui Robert, care-i urmări salutându-se cu o încruntare pe chip. În timp ce ceilalți magnați începură să

se apropie de estradă, așezându-se pe băncile din fața platformei, James Stewart îi îndemnă pe lordul de Annandale și restul grupului său să-l urmeze. Robert înaintă, dar lordul se întoarse către el.

— Tu rămâi aici cu caii.

Robert dădu să protesteze, dar bunicul său deja se îndepărtase.

— Credeam că mergem la adunare? comentă Edward de lângă el.

Frații priviră cum bărbații traversau câmpul către mulțimea tot mai mare de conți și baroni, episcopi și abați care vorbeau în numele regatului, lăsând la marginea câmpului cete de cavaleri și scutieri, paji și rândași care să aibă grijă de cai sau să se ocupe de focurile de tabără. Menestrelii se opriseră din cântat și leneveau în iarbă, înlocuind lăutele cu cupe de bere.

Încântarea pe care Robert o simțise pe drum se destrămase. Își apără ochii de soare în timp ce bărbații se așezau. Episcopul Bek urca pe estradă, iar contele de Surrey îl saluta pe bunicul său, care manevrase să se așeze alături de Balliol.

— Poate c-o să-i auzim de-aici? zise el, dar vedea că bărbații vorbeau și că, în afara vocilor ocazional ridicate, discuția nu putea fi auzită de la acea distanță.

Edward se mută de pe un picior pe altul, apoi se apropie de unul dintre cavalerii mai tineri din Carrick, ducând cu el buiestrașul și iapa albă a tatălui lor.

— Duncan, vrei tu să ții caii?

Cavalerul râse ușor ironic.

— Asta e treaba ta, domnișorule Edward.

John de Warenne urcase pe platformă alături de episcopul de Bek și se adresa adunării. Erau mai mulți oameni decât bănci și cei care nu găsiseră locuri se adunaseră în spate. Robert nu-și mai vedea tatăl și bunicul. Se uită în jur când Edward vorbi din nou.

— Te rog, Duncan.

— De ce-aș face eu una ca asta?

Edward tăcu o clipă.

— Dacă o faci, n-o să-i spun tatei că ai încercat s-o săruți pe Isabel odată.

Cavalerul râse.

— Pe sora ta? Nici n-am vorbit cu ea vreodată.

— Da, dar tata nu știe.

— Îți arde de șagă, zise cavalerul, dar zâmbetul îi dispăruse.

Edward nu răspunse.

Fața cavalerului se înăspri și acesta întinse mâna să ia frâiele.

— Oriunde vă duceți, să faceți bine să vă întoarceți înaintea contelui.

Edward îi făcu semn lui Robert care, rânjind în fața îndrăznelii fratelui său, conduse buiestrașul lui și gonaciul bunicului său către cavalerul indignat. Cei doi tineri traversară iute câmpul, ignorând privirile curioase ale celorlalți scutieri.

În timp ce ei înaintau pe ascuns prin mulțime, John de Warenne vorbea.

— De o sută de ani regatele noastre s-au bucurat de pace. Scoția și Anglia au devenit buni vecini, înflorind grație comerțului și darurilor de pământ și funcții și prin sfânta uniune a căsătoriei. Regele Alexander, Dumnezeu să-l odihnească, a înțeles avantajele îmbinării puterilor noastre prin căsătoria cu cea dintâi soție a sa, fiica regelui Henric și sora grațioasei sale Maiestăți Edward.

Robert și Edward se strecurară până în spatele unor egumeni ale căror capete cu tonsuri străluceau în soare.

— Și dacă moartea sa a fost o tragedie împărtășită de noi toți, din trista lui pieire răsare o nouă speranță ce ar putea aduce regatele noastre într-o alianță și mai strânsă. Speranța există în forma nepoatei sale, Margaret a Norvegiei. Așa cum s-a stabilit prin Tratatul de la Salisbury, copila va fi transportată de îndată în Scoția, unde va fi întronată pentru a vă fi regină.

Cuvintele sale fură urmate de murmure aprobatoare. Robert se ridică pe vârfuri și încercă să vadă peste capetele egumenilor. Printre umerii lor distingea doar silueta masivă a episcopului Bek, violetul țipător al robei sale. Episcopul strângea ceva în pumn. Era un sul gros de pergament.

— Cu doi ani înaintea morții sale, Alexander i-a scris regelui Angliei despre posibilitatea unei căsătorii între casele regale ale Angliei și Scoției.

Pe când contele vorbea, Robert îl văzu pe episcopul Bek desfăcând sulul de pergament. Avea un sigiliu mare aplicat în partea de jos, depășind marginile pielii.

— Acum, dorința ambilor regi poate fi, în sfârșit, împlinită. Avem o dispensă de la Sanctitatea Sa din Roma, care permite căsătoria lui Margaret cu prințul Edward de Caernarfon, fiul și moștenitorul regelui.

Preț de o clipă după ce contele de Surrey rosti aceste cuvinte, fu liniște. Apoi mulțimea izbucni într-o furtună de strigăte de uimire și protest.

Capitolul 13

— Știai despre asta, mărite Intendent?

Întrebarea contelui de Menteith răsună pe deasupra vocilor ridicate ale celorlalți. Unul câte unul, bărbații așezați în jurul mesei se întoarseră să-l privească pe James Stewart, ținta acestei întrebări.

Intendentul Coroanei întâlni privirea cercetătoare a mai vârstnicului conte.

— Nu, Walter. A fost o surpriză la fel de mare și pentru mine ca și pentru tine.

— Dar tu, sir Robert? Menteith se întoarse către lordul de Annandale. Ai fost în Salisbury la semnarea tratatului. Contele de Surrey și episcopul Bek nu ți-au pomenit despre această propunere? Sau vouă, Excelență? îl întrebă el pe episcopul de Glasgow, care avea un aer îngândurat, cu bărbia împinsă în față, odihnită pe mâinile împreunate.

— Nimeni n-a știut de ea, spuse James cu fermitate.

— Crede cineva de-aici că Maiestatea Sa Alexander i-a făcut o asemenea propunere lui Edward? întrebă un tânăr bărbat cu păr negru și cârlionțat și cu o expresie intensă. Nu-mi pot închipui că ar fi propus o căsătorie regală fără să o discute cu curtea sa.

— Vrei să spui că englezii mint, John?

Bărbatul mai tânăr se rezemă de spătar, ridicând sfidător din umeri.

— Poate.

Câteva voci se ridicară ca răspuns, dar Robert, stând alături de fratele lui la marginea estradei sălii, își menținu privirea asupra bărbatului cu păr creț care vorbise. Îl cunoscuse pe sir John cu un an în urmă, la puțin timp după ce tânărul moștenise titlul de conte de Atholl. Contele, care era și șerif al Aberdeenului, avea faima de a fi iute din fire, dar Robert găsise că francheța lui îndrăzneață era o schimbare plăcută prin comparație cu comportamentul precaut al celorlalți lorzi pe care-i știa. John era însurat cu fiica unuia dintre cei mai apropiați camarazi ai bunicului său, bravul conte de Mar.

Donald însuși fu acela care se întoarse către ginerele său, cu vocea ridicându-se deasupra celorlalte.

— John, păzește-te să faci asemenea acuzații îndrăznețe fără dovezi. Maiestatea Sa Alexander era tulburat în mod firesc de moartea celui din urmă fiu al său. Chiar și după ce i-a determinat pe oamenii de neam să-i jure credință lui Margaret, era preocupat de dorința de a găsi un moștenitor mai potrivit, de aceea și-a și căutat o nouă soție. Nu putem ști ce va fi promis sau cui în acele vremuri nesigure.

Robert îl simți pe Edward aplecându-se și șoptindu-i la ureche:

— Se pare că regii Scoției promit multe.

Robert ghici că fratele lui se referea la angajamentul luat de tatăl lui Alexander când îl numise pe bunicul lor moștenitor prezumtiv. Ochii i se îndreptară către bătrânul lord, care părea scufundat în gânduri. Robert luă o gură de bere din cupa pe care i-o oferise unul dintre servitorii lui sir Patrick. La întoarcerea din Birgham, fuseseră conduși în sala conacului contelui odată cu ceilalți bărbați. Pe băncile din jurul meselor puse pe căpriori nu existase suficient loc, așa că frații se așezaseră direct pe estradă. Robert se așteptase să le ceară cineva să plece, dar toți păreau prea preocupați ca să le observe prezența, așa că stătuseră tăcuți, ascultându-i pe bărbații care se certaseră pe tot parcursul acelei după-amiezi umede.

— Orice o fi promis Maiestatea Sa Alexander, nu scuză gestul lui Edward de a-l consulta pe Papă în privința acestei căsătorii pe la spatele nostru. Vocea lui John de Atholl era categorică. Este încă un exemplu al dorinței regelui Angliei de a-și extinde granițele. Nu uitați ce-a făcut în Țara Galilor. Acolo războiul s-a terminat abia acum șapte ani, prin subjugarea poporului și moartea prințului. Poate vrea să facă același lucru și aici, dar mai degrabă prin legăturile căsătoriei decât cu puterea fierului.

— Vorbești despre lucruri despre care nu știi mai nimic, îl întrerupse cu grosolănie contele de Carrick.

Robert își privi tatăl, care luptase într-o campanie alături de regele Angliei împotriva lui Llywelyn ap Gruffudd, cel din urmă prinț al Țării Galilor. În anii dinainte, familia sa plătise necesara taxă de scutire de serviciul militar cu care era datoare pentru pământurile deținute de familia Bruce în Essex și Yorkshire. Dar, în urma unei revolte în Țara Galilor, tatăl său alesese să servească cu cota sa de cavaleri și scutieri. Robert avea opt ani când contele plecase însoțit de oamenii săi, dintre care numai doi se mai întorseseră acasă. Robert își amintea de schimbarea survenită în firea tatălui său la întoarcerea în Carrick: nesomnul, faptul că bea mai mult între mese, furia. Tatăl lui nu vorbise niciodată despre război, dar Robert înțelesese de

la bunicul său că acesta luase parte la unele dintre cele mai grele lupte din campanie, una dintre multele din lungul război purtat, cu intermitențe, de decade întregi între prinții Țării Galilor și regii Angliei.

— Cu tot respectul, sir Robert, continuă John de Atholl, cred că serviciul tău loial în slujba regelui Angliei îți influențează opiniile în această privință.

Contele de Carrick miji ochii.

— Sper că-i voi servi cu loialitate pe toți cei cărora le-am jurat credință.

— Credința ca vasal e una, răspunse John, ridicându-și vocea ca să-l acopere pe James Stewart care încerca să se alăture discuției, dar intimitatea ta cu regele Angliei e bine cunoscută. Ți-ai botezat chiar cel de-al doilea fiu după el. Îl indică pe Edward, care stătea pe estradă alături de Robert. Abia cel de-al treilea fiu al tău a primit numele de Alexander.

Robert își privi fratele, care, în fața atenției ce i se acorda, stătea mai drept.

— Nu mi-am dat seama că există o regulă despre cum să-ți botezi propriii copii, mârâi contele.

— N-ajungem nicăieri așa, zise James Stewart, cu vocea tensionată. John de Warenne și episcopul Bek așteaptă răspunsul nostru peste două zile. Trebuie să luăm o hotărâre.

— Nu vorbești în numele tuturor Protectorilor, mărite Intendent, îl preveni contele de Mar. Orice decizie luăm noi aici, va trebui să fie aprobată de Comyni și de ceilalți.

— Lasă-ne pe mine și pe episcopul Wishart să ne facem griji în privința asta, Donald, răspunse James. Deocamdată, haideți să încetăm cearta și să tragem o concluzie. Se întoarse către lordul de Annandale, care stătea încovoiat și tăcut. Ai fost foarte tăcut, prietene. Vreau să știu ce gândești.

Câțiva dintre ceilalți dădură aprobator din cap.

Se făcu liniște. John din Atholl se foi pe scaun în timp ce tăcerea se prelungea. Robert crezu că bunicul său avea de gând să nu răspundă.

În cele din urmă, bătrânul lord își înălță capul leonin.

— După părerea mea, sunt două întrebări la care trebuie să răspundem înainte să ajungem la orice concluzie. Prima este ce câștigăm acceptând propunerea. A doua este ce am putea pierde dacă o refuzăm. Răspunsul la cea de-a doua poate fi rezumat prin ceea ce ne-a oferit regele Edward celor mai mulți dintre noi. Puțini nu deținem pământ sau funcții în Anglia sau n-am primit măcar anumite beneficii din partea regelui. Cred că e foarte probabil ca aceste daruri să ne fie retrase dacă respingem căsătoria. Am fost

întotdeauna în relații bune cu regele, dar știu la fel de bine ca oricine că, pe cât de iute răsplătește, pe atât de rapid pedepsește.

Contele Patrick de Dunbar își exprimă acordul cu un aer sumbru.

— Dar e ceva ce mă îngrijorează mai mult decât pierderea propriei averi, continuă lordul după o tăcere grea. Și acesta este costul pentru regatul nostru. Margaret e tânără. Și-a trăit puținii ei ani la o curte străină și va fi prima femeie care a stat vreodată pe Piatra Destinului. Vreme de mulți ani, va avea nevoie de un regent sau de un consiliu care să domnească în numele ei. Mi-amintesc bine cum a fost când Alexander a luat coroana, la vârsta de opt ani. Am fost martor la manevrele Comynilor și la încercările lor agresive de a-l controla, punând mâna pe el și ținându-l captiv împotriva voinței sale. Alexander și-a petrecut tinerețea ca un pion, folosit și disputat. Numai când a devenit bărbat și-a putut impune voința în fața celor ce încercau să-l domine. Margaret nu va putea face asta niciodată. Poziția ei nu va fi asigurată decât prin căsătorie. Într-o zi, cu voia Domnului, va purta un fiu și prin el va reveni puterea noastră.

— Atunci să se mărite cu un scoțian, zise John de Atholl. Dacă Margaret se mărită cu fiul lui Edward, el va deveni, prin ea, rege al Scoției și regatul nostru își va pierde libertatea. Când prințul va prelua tronul tatălui său, Scoția va deveni numai o parte a trupului din ce în ce mai umflat al Angliei, cu el în frunte. Sir James, se rugă John, întorcându-se către Intendent, vrei ca înalta ta funcție să fie luată de un englez? Și Voi, Excelență, gesticulă el către Wishart, care se încrunta, vreți ca Biserica Scoției să fie supusă eparhiei din York și Canterbury? Și voi, ceilalți? Vreți să vi se pună taxe până veți ajunge să flămânziți ca galezii?

— Îți înțeleg temerile, John, zise lordul de Annandale, înfruntând privirea pătimașă a tânărului cu ochii săi convingători. Dar nu se compară cu situația din Țara Galilor. Englezii sunt aici ca să negocieze, nu ca să se războiască. Putem decide în ce condiții va avea loc căsătoria. Bătrânul Bruce se aplecă înainte. Punându-și mâinile mari pe masă, îi privi pe ceilalți. Ne putem hotărî viitorul.

•

John Comyn intră călare în tabără când soarele apunea în spatele unei mulțimi de nori purpurii. Un vânt dinspre apus se înteți pe parcursul după-amiezii și corturile din poiană fâlfâiau sălbatic în jurul stâlpilor și funiilor. Uriașii copaci ai Pădurii se legănau de jur împrejur, cu ramurile lor străvechi trosnind. Venea furtuna.

Lăsând scutierii ce veniseră cu el de la Birgham să aibă grijă de cal, lordul de Badenoch se îndreptă prin apusul bătut de vânt către cel mai mare dintre corturi, cu jerbe de conuri de pini trosnindu-i sub cizme. Dădu la o parte perdeaua cortului și intră.

John Balliol se ridică repede de pe canapeaua joasă și acoperită cu blănuri pe marginea căreia stătuse. Privindu-l pe Comyn, se schimbă la față.

— Lăsați-ne, se răsti el la paji.

Înainte ca servitorii să iasă din cort, se și apropiase de Comyn.

— Au făcut-o, nu-i așa? Ți se citește pe față. Chiar și când spunea aceste cuvinte, în vocea lui își făcea loc speranța, de parcă ar fi putut interpreta greșit expresia cumnatului său.

Comyn i-o zdrobi printr-o înclinare din cap.

— N-am avut destule voturi.

Balliol se lăsă să cadă pe canapea.

Comyn continuă.

— Ceilalți s-au întâlnit în după-amiaza asta cu englezii ca să le comunice consimțământul cu privire la căsătorie.

Balliol ridică spre el o privire prostită.

— Nu-mi vine-a crede că lordul din Annandale a fost de acord cu-așa ceva.

— De ce nu? În felul ăsta primește ceea ce a cerut tot timpul: fecioara Norvegiei va ocupa tronul, așa cum a intenționat Alexander.

— Dar prin această căsătorie Bruce și ceilalți au renunțat la suveranitatea noastră!

— Protectorii au acceptat ca această căsătorie să aibă loc numai dacă vor fi respectate niște condiții foarte stricte. Comyn înșiră condițiile cu o voce inexpresivă: Libertățile și obiceiurile Scoției trebuie păstrate. Funcțiile oficiale vor fi deținute numai de scoțieni. Taxele vor fi mărite numai în funcție de necesitățile regatului nostru. Niciun scoțian nu se va supune decât legilor țării și niciun parlament străin nu se va amesteca în afacerile noastre. Regatele noastre, deși unite prin căsătorie, vor rămâne independente, conduse în mod separat de rege și de regină.

Când Comyn termină, se lăsă liniștea, întreruptă numai de vântul care se lovea de pereții cortului.

— Stau aici de câteva ore, temându-mă de ce-i mai rău, zise Balliol în cele din urmă. Dar în acest timp am întrevăzut o rază de speranță. Se ridică în picioare. Hai să mergem la socrul meu. Hai să-i cerem lui sir John de

Warenne să-i vorbească regelui Edward, să-l convingem pe conte să încerce să-l facă pe rege să se răzgândească folosind glasul rațiunii.

— N-ai văzut bula papală pe care a scos-o episcopul Bek? Era datată cu patru ani în urmă. Edward pune asta la cale de când a aflat de moartea lui Alexander. Niciun fel de argumente nu-l vor face să se răzgândească.

Balliol se înfurie.

— Și gata? întrebă el, înfruntând ochii întunecați ai cumnatului său. Nici n-o să încerci?

— N-are rost. Lucrurile s-au pus în mișcare.

Balliol făcu un pas către el, ridicându-și mâinile de parcă ar fi fost gata să și le încleștеze în jurului gâtului lui Comyn.

— Am renunțat la tot pentru șansa asta! O șansă pe care tu m-ai convins s-o urmez. Făcând asta am devenit vulnerabil la atacuri din partea dușmanilor și mi-am pătat bunul nume. Mama a intrat în mormânt după atacul asupra Buittle. Sunt sigur că ar mai fi trăit încă mult dacă nu s-ar fi întâmplat asta! Acum te aștepți să mă resemnez la o viață de… de…

Balliol se întoarse pe călcâie, căutându-și cuvintele, apoi le găsi și, întorcându-se, i le scuipă în față lui Comyn:

— De disperare mută! O roșeață aprinsă îi păta obrajii ciupiți de vărsat. Ei bine, frate, poți să fii sigur că, indiferent ce condiții vor fi stabilit Protectorii și englezii, s-a zis cu poziția familiei tale din umbra tronului. Chipul îi căpătă o expresie preocupată de sine și pizmașă. Oi fi eu ruinat, dar n-o să fiu singur în beznă, căci îmi voi împărți declinul cu puternicii Comyni!

John Comyn își păstră calmul în fața mâniei lui Balliol.

— Nu cred că trebuie neapărat ca vreuna dintre familiile noastre să fie ruinată.

— Ce-ai putea să faci ca să te asiguri de asta? fumegă Balliol. Ce? O s-o iei ostatică pe tânăra regină, cum a făcut familia ta mai demult cu Alexander? Să ceri ca recompensă pentru ea anumite condiții? Scutură din cap. Până la urmă, răpirea aia n-a mers chiar atât de bine pentru Comynii Roșii. Au avut grijă cei din familia Bruce. Mă îndoiesc că acum vei avea ocazia să recurgi la un asemenea gest.

— Dacă mâine începe o luptă pentru tron, poziția noastră va fi alta decât acum patru ani. Castelele ne-au fost returnate și sunt considerabil întărite. N-am stat degeaba în acest interregnum și nici Comynii Negri sau Comynii

din Kilbride. Toți am încheiat alianțe și ne-am consolidat pozițiile și teritoriile.

Balliol lăsă să-i scape o exclamație de frustrare.

— De ce vorbești în continuare de luptă? Fecioara navighează spre Scoția spre a se logodi cu moștenitorul Angliei. S-a terminat, ascultă-mă pe mine!

Pereții cortului se umflară în vânt scoțând un plesnet și Comyn se uită în jur. Ascultă zgomotele taberei de-afară. Se întoarse și îl privi pe Balliol în ochi.

— Nu și dacă fata nu pune piciorul pe țărm.

Balliol dădu să vorbească, să-și reverse în continuare furia asupra lui Comyn. Se opri, schimbându-se la față, când înțelesul spuselor lui Comyn i se dezvălui cu o claritate de cristal înaintea ochilor minții.

— Sper, murmură el, că nu te referi la ce cred eu.

— E singurul mod în care regatul poate să supraviețuiască, indiferent ce spun Protectorii, indiferent ce condiții pun ei pentru căsătorie. Pentru numele lui Dumnezeu, prințul are șase ani! N-o să aibă treabă cu ocârmuirea regatului ani de-acum încolo și, până când o să aibă, taică-su o să ne lege cu niște noduri legale atât de strâmte, că n-o să ne mai eliberăm nicicând. Nu te păcăli, regele Edward plănuiește să preia controlul asupra Scoției prin fiul său. Comyn se opri, cu chipul sumbru. Eu unul așa aș face.

Balliol se apropie de el.

— Vorbești de infanticid, nu, de regicid! Nu vreau să iau parte la o asemenea netrebnicie.

— E o netrebnicie să protejezi regatul și libertățile lui? Pentru că asta fac. Fata o să fie o pagubă de război. Un sacrificiu necesar. O viață în schimbul viitorului țării noastre. E un preț mic.

— Un preț mic? Atâta costă să ajungi în iad?

— Protectorii au stabilit ca o escortă de cavaleri scoțieni să navigheze către Norvegia și să se întoarcă împreună cu copila. Pot să mă asigur că unul dintre oamenii noștri face parte din acea escortă.

— Ascultă-te ce spui! Balliol trecu pe lângă Comyn îndreptându-se către ieșirea din cort.

— Nu, John, tu să mă asculți, zise Comyn din spatele lui Balliol, cu vocea căpătând duritatea fierului. Dacă fata aia pune piciorul pe țărmul Scoției, tu n-o să te așezi niciodată pe Piatra Destinului. Spune-mi, vrei să renunți la unica ta șansă de a deveni rege?

Balliol apucă marginile perdelei cortului, cu capul plecat între brațele întinse, învăluit în lumina roșiatică a focurilor de tabără.

Capitolul 14

Galera spinteca marea, cu capul ei de dragon săltând pe valuri, cu patruzeci de vâsle ridicându-se și coborând de o parte și de alta ca niște aripi. Soarele după-amiezii târzii scotea în evidență poleiala de pe solzii pictați ai fiarei și aurul se reflecta pe suprafața apei, formând o imagine străbătută de vălurelele care navigau dedesubtul vasului care brăzda Marea Nordului înspre vest.

Episcopul Navre din Bergen stătea ghemuit la pupa, transpirând în blănurile sale. Era o vreme blândă pentru luna septembrie, chiar și în largul mării, deși știa că avea să fie bucuros că le are atunci când soarele avea să apună și el avea să fie silit să se culce pe punte, alături de restul echipajului. La patru zile și jumătate de când părăsiseră coasta Norvegiei încă se mai simțea întors pe dos, nesfârșita goană și fierbere a valurilor făcându-i capul să se învârtă și genunchii să se înmoaie. Privind în lungul corăbiei, peste capetele celor optzeci de oameni care se înșirau pe bănci, Navre încercă să-l zărească pe căpitan, nerăbdător să știe când credea omul că vor ajunge la Orkney[24]. Regele Eric îi spusese că drumul spre insulele norvegiene n-ar fi trebuit să dureze mai mult de cinci zile cu un vânt prielnic, dar briza abia umflase pânzele de când plecaseră din Bergen, silindu-i să se bazeze în cea mai mare parte a drumului pe vâslași.

Episcopul se lăsă la loc, nereușind să-l vadă pe căpitan dincolo de pânzele lăsate care-i blocau vederea și nedorind să întreprindă călătoria nesigură până la prova, peste coastele de lemn ale navei și peste picioarele și scuturile atâtor oameni. Galera, numită Ormen Lange, Marele Șarpe în limba alor săi, era înțesată nu numai cu membrii echipajului, ci și cu cavaleri scoțieni și englezi care sosiseră la curtea Norvegiei la câteva săptămâni unii după alții, ambele părți insistând să însoțească prețiosul lor transport. Episcopul se alesese cu o oarecare satisfacție de pe urma refuzului aspru cu care regele Eric întâmpinase galera plină cu daruri pentru copilă trimisă de Edward al Angliei. Poate că scoțienii câștigau o regină, iar englezii o soție pentru prințul lor, dar ea avea să le fie trimisă într-o corabie norvegiană, în onoarea tatălui ei și a regatului în care se născuse. Nu trecuseră decât douăzeci și șapte de ani de la înfrângerea Norvegiei în

bătălia de la Largs și douăzeci și patru de la semnarea Tratatului de la Perth, prin care insulele vestice și insula Man fuseseră cedate scoțienilor. Pentru un popor ce fusese stăpânul mărilor timp de decenii, această călătorie pe corabia cu fiorosul ei dragon în frunte marca încheierea unei ere printr-un ultim act de sfidare și mândrie.

Auzind un râs de copil venind dinspre structura de lemn ridicată la pupa, Navre privi în jur. Construcția era abia mai mult de o colibă în care puteau să încapă un copil și un adult, dar fusese clădită frumos din lemn de tisă, cu o mică ușă boltită și un acoperiș înclinat. Galera nu avea o cală care să ofere adăpost, iar regele își dorise ca fiica lui să călătorească cu tot confortul. Ușa se deschise și Margaret țâșni afară cu mâinile pline de turtă dulce. Avea firimituri în jurul gurii. Îi zâmbi episcopului, apoi se cocoță pe o bancă și privi apa de dincolo de copastie. Îngrijorat că fata se înclina atât de mult în afară, dădu să se ridice de la locul său, dar servitoarea ei ieșise deja din adăpost și o făcea să se așeze. Se lăsă la loc, în timp ce Margaret arăta, râzând încântată, un pește. Era bucuros s-o vadă veselă, pentru că plânsese amarnic când o luaseră de la tatăl ei și o conduseseră pe corabie. Zâmbetul lui Navre se stinse când se gândi din nou spre ce anume se îndrepta copila aceasta, pe care o știa de când se născuse. În acest moment chiar, lorzii Scoției se adunau la Scone, străvechiul loc al întronării. Avea șapte ani și pe umerii ei apăsau speranțele unui întreg regat.

Copila traversă către babord ca să se uite la apă și o aromă puternică de turtă dulce ajunse până la episcop. Stomacul i se revoltă.

— N-ar trebui să-i mai dai, îi spuse el cameristei. O să i se facă rău.

— Maiestatea Sa a spus…

— Știu ce-a spus tatăl ei, îi tăie Navre vorba femeii. Ar fi zis orice numai s-o facă să nu mai fie nefericită. Dar un cufăr cu acadele n-o să rezolve asta.

Episcopul privi îngrețoșat cum copila își vârî în gură ultima bucată de turtă dulce. Deși regele Eric trimisese îndărăt corabia engleză, acceptase darurile pe care scoțienii le aduseseră fetei în onoarea mamei ei moarte, fiica răposatului Alexander.

— Când ajungem la Orkney? întrebă Margaret, așezându-se lângă el și scuturându-și firimiturile de pe rochie.

— În curând, copilă.

Margaret începu să îngâne un cântec pe care-l auzise de la vâslași, iar episcopul își dădu capul pe spate și închise ochii, lăsând ultimele raze ale soarelui să-i încălzească fața.

Navre se deșteptă simțind mâna cuiva pe braț. Deschizându-și năuc ochii, episcopul o văzu pe servitoare privind în jos, către el. Dincolo de ea, cerul era un cearșaf alb, ușor vălurit. După o clipă, își dădu seama că vela fusese ridicată pentru noapte și că galera se legăna la ancoră într-un amurg albăstrui.

— Ce-i? zise el, săltându-se cu un geamăt în capul oaselor. Gâtul îl durea din cauza poziției nefirești în care dormise.

— Vă rog, veniți, Sfinția Voastră!

Navre se ridică nesigur și o urmă pe cameristă către adăpost. Se aplecă, opintindu-se să-și strecoare trupul masiv prin intrarea îngustă. Primul lucru care-l izbi fu mirosul amar al bolii. Margaret era ghemuită pe patul ei acoperit de blănuri, cu fața pământie în lumina singurei lămpi. Își încleșta mâinile pe stomac. Se aplecă deasupra ei și îi atinse fruntea. Era lipicioasă, iar părul îi era umed. Pe bărbie și pe rochie se vedeau pete de vomă cafenie. Navre se întoarse către servitoare, care șovăia îngrijorată în pragul ușii.

— Ți-am spus să nu-i mai dai dulciuri, murmură el furios.

— Nu i-am mai dat, Sfinția Voastră, șopti camerista.

Navre se întinse și ridică un castron de pe podea. Pe marginile acestuia se întărea o fiertură pe jumătate mâncată. O adulmecă.

— Mâncarea era proaspătă, zise slujnica cu indignare în glas. I-am gătit-o chiar eu. O fi mâncarea străinilor. Sau o fi având febră.

Fata scânci arcuindu-și capul pe spate, cu chipul schimonosit de durere. Vene albăstrui i se desenau sub piele. Ochii i se îngustaseră ca două crăpături. Episcopul puse castronul jos și ieși pe lângă slujnică.

Aproape frângându-se de mijloc pe sub velă, parcurse toată lungimea navei, în timp ce aceasta se clătina pe valuri. Se împiedică de un scut și își continuă drumul. Își lovi fluierul piciorului de o scândură, se îndreptă tresărind de durere și se izbi cu capul de pânza întinsă de deasupra sa. Își reluă drumul, împiedicându-se de picioarele vâslașilor, sprijinindu-se cu mâna de capetele lor. Nava intră în tangaj. Căzu pe-o parte și cineva îl prinse de braț.

— Ai grijă!

Navre murmură o mulțumire către umbra aglomerată. În cele din urmă ajunse la prova, unde găsi un grup de bărbați care beau mied râzând la auzul unei povești pe care o spunea căpitanul.

Zărindu-l pe episcop, căpitanul se opri brusc.

— Sfinția Voastră?

— Cât de departe de uscat ne aflăm?

— Dacă ridică pânzele în zori, o să ajungem la Orkney până la amiază.

— Trebuie să ajungem mai devreme. Navre își coborî vocea. Prințesa este bolnavă.

Căpitanul se încruntă, apoi încuviință.

— O să trezesc oamenii. O să vâslim toată noaptea. Făcu semn către un membru al echipajului. Svein e tămăduitor. O să vadă copila.

În timp ce episcopul și vindecătorul se întorceau, un clopot începu să sune și căpitanul strigă echipajului să ridice pânzele. Pe navă se răspândi o șoaptă. „Prințesa e bolnavă."

Unul dintre cavalerii englezi, deșteptat de zgomot, îl opri pe episcop din drumul său către pupa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el în latină, limbă pe care o știau amândoi. Se aude că fata e bolnavă. Ce putem face?

— Vă puteți ruga, zise Navre, aplecându-se să intre în adăpost.

Bărbații trăgeau și împingeau vâslele, propulsând nava prin beznă, cu capul de dragon strălucind în lumina stelelor. În adăpost, fata se zvârcolea și transpira învelită în blănuri, strigându-și din când în când tatăl, dar cel mai adesea suferind în tăcere, cu fața cenușie și chinuită în lumina lămpii. Vindecătorul încercă să-i dea apă sărată ca să-i provoace greață și să-i curețe trupul de orice stricăciune ce va fi fost în mâncare, în ciuda insistențelor slujnicei care susținea că hrana fusese proaspătă. Dar copila era prea slăbită ca să bea. În cele din urmă, bărbatul se mulțumi să-i pună o cârpă udă pe frunte, încercând să-i mai scadă febra. Navre îngenunche alături. Își luase crucifixul din cufărul cu bunurile sale și-l ținea deasupra capului ei, ca să alunge orice demoni care i-ar fi putut da târcoale, rugându-se în tot acest timp pentru sufletul fetei.

Câteva ore mai târziu, o linie mai întunecată apăru spre vest. Cerul, presărat de stele, se lumina încet. Vâslașii, epuizați și acoperiți de sudoare, găsiră noi puteri la vederea pământului și, după un timp, galera se apropie de o fâșie pustie de nisip de pe insula Orkney.

Echipajul sări peste bord în apă și apucă funiile. Cu ajutorul fluxului, trase corabia cea largă pe nisip. Navre se aplecă s-o ridice pe Margaret în brațe. Răsuflarea ei era stinsă și de ceva vreme nu mai plânsese. Temându-se de apropierea morții, el îi pusese cele șapte întrebări și-i administrase ultima împărtășanie. Pielea ei era palidă ca marmura, semn că ajunsese deja pe tărâmul umbrelor. O scoase afară, în lumina zorilor, unde vântul răcoros

îi flutură părul. Svein și slujnica dădură să-l ajute, dar episcopul refuză să-i dea drumul fetei, pășind grijuliu pe schelă.

Oamenii amuțiră când episcopul de Bergen înaintă prin valurile puțin adânci, cu marea trăgându-l de poalele mantiei. Cavalerii scoțieni și englezi se îmbulziră în urma lui, cu chipurile încordate. Când episcopul o culcă pe fată pe nisipul uscat, capul ei îi căzu pe braț. O privi. Ochii lui Margaret erau deschiși, ațintiți către cerul palid.

Capitolul 15

Lordul de Annandale înainta către biserică și mantia împodobită cu blazonul leului albastru flutura în jurul său în bătaia brizei. În lumina muribundă, clădirea din gresie avea o nuanță sângerie. Dinspre târgul regal Scone, aflat dincolo de terenul mănăstirii, o aromă de fum se ridica în aerul răcoros. În curând era Ziua Morților[25]. Alături de Bruce se zoreau doi călugări, cu sutanele fâlfâind în efortul de a ține pasul cu el. În urma lor venea contele de Carrick, însoțit de zece cavaleri, toți înarmați. Contele își ținea mâna pe mânerul spadei și cămașa de zale îi sclipea pe sub tunică și mantie.

— Sir Robert, vă rog, repetă unul dintre călugări adresându-i-se lordului de Annandale, nu intrați înarmați în casa Domnului.

Bătrânul Bruce, însă, continuă să mărșăluiască hotărât în direcția bisericii. Ușile erau închise, dar ferestrele boltite erau pline de lumina pâlpâitoare a torțelor.

Robert privi în jur, în timp ce mergea alături de Edward pe urma tatălui și a bunicului său. Frații purtau spade vârâte în teci la șold și aveau amândoi pieptare de piele îmbibate cu ulei și ceară ca să le întărească. Dincolo de clădirile mănăstirii, Robert zări panta Dealului Sfatului înălțându-se în amurgul roșiatic. Vârfurile copacilor ce încercuiau vechiul loc de întronare ardeau arămii în lumina muribundă. Unul dintre cavalerii tatălui său îi distrase atenția de la deal.

— Stați în spatele nostru, îi preveni bărbatul, întorcându-se către cei doi frați, în timp ce trupa se apropia de biserică.

Ignorând rugămințile călugărilor, lordul de Annandale împinse ușile în lături. Afară se revărsă un tumult de voci, odată cu lumina febrilă a torțelor. Când ușile se izbiră de perete, vocile se întrerupseră.

Înaintând în urma cavalerilor, Robert zări vreo douăzeci de oameni întorcându-se să-i privească. Pe cei mai mulți îi cunoștea de la adunarea din Birgham, ce avusese loc cu cinci luni în urmă: episcopii de Glasgow și St Andrews, contele Patrick de Dunbar, contele Walter de Menteith și alții. Restul erau călugări augustinieni din mănăstire, îmbrăcați în sutanele lor. În

spatele acestui grup se întindea naosul încadrat de îngeri și sfinți, cu chipurile de piatră întoarse către altar.

— E adevărat? întrebă Bruce cu voce biciuitoare. Chipul îi era îmbujorat și coama lui de păr, ciufulită de călăria până la mănăstirea Scone, i se zburlea sălbatic în jurul capului.

Robert nu-și văzuse niciodată bunicul atât de mânios. Era surprins, până acum bătrânul păruse destul de liniștit, în ciuda întâmplărilor nefericite din ultimele luni.

Familia Bruce era pe drum spre Scone ca s-o întâmpine pe prințesa Margaret, când veștile despre moartea copilei ajunseseră până în sud și la urechile lor. Zvonurile povesteau că galera care o adusese pe fată la Orkney se întorsese de îndată, traversând Marea Nordului pentru a-i duce trupul acasă, nava matrimonială transformată acum în corabie funerară. Brucii se despărțiseră imediat, lordul călărind aprig către Annandale pentru a se asigura că cetățile sale de la Annan și Lochmaben erau fortificate, iar tatăl lui Robert revenind la Carrick pentru a întări Turnberry și a-și preveni vasalii. Atmosfera optimistă care se răspândise în întreaga Scoție pe timpul verii, când oamenii se pregătiseră pentru o urcare pe tron și o logodnă, se risipise. Succesiunea la tron era din nou deschisă.

Robert se afla cu bunicul său la Lochmaben, când sosiseră vești încă și mai rele, de această dată din Galloway. Chiar și atunci bunicul său își păstrase calmul, așteptându-și fiul să revină înainte ca trupa, întărită cu cavalerii lor, să se îndrepte cu toată iuțeala spre Scone, unde se adunau restul nobililor.

Acum calmul lordului dispăruse.

— Spuneți-mi, i-adevărat? mârâi el iarăși, măturând cu privirea mulțimea tăcută. John Balliol s-a proclamat rege?

— Da, zise o voce.

Robert o recunoscu pe dată și, înaintând din spatele cavalerilor, îl zări pe James Stewart ieșind din mulțime.

— Dar nu e susținut de toți cei de-aici.

— Susținut? se auzi vocea aspră a lui John Comyn. Mărite Intendent, vorbești de parcă succesiunea la tron ar putea fi decisă de un sfat. E un drept al sângelui!

— Mai sunt și alții în afară de lordul de Galloway care au un drept al sângelui, replică James neînduplecat. Cum altfel decât prin vot se va decide a cui pretenție e mai îndreptățită?

— Lordul John Balliol e cel mai îndreptățit, răspunse Comyn. Și noi toți cei de-aici o știm. Dreptul de primogenitură…

— Regatul nostru urmează legi mai vechi decât dreptul de primogenitură, îi tăie vorba contele de Carrick. După acele vechi obiceiuri, tatăl meu e cel care are dreptul la tron. Li se adresă celorlalți bărbați, cu vocea răsunându-i imperios în naosul înalt. Odată linia lui Alexander încheiată, succesiunea se întoarce la stră-străbunicul său, regele David, fiul cel mai tânăr al lui Malcolm Canmore. Urmașul cel mai apropiat al lui David a fost contele de Huntingdon. Ca fiu al uneia dintre cele trei fiice ale contelui de Huntingdon, tatăl meu este cel mai apropiat de linia regală ce s-a născut din casa Canmore.

— Dar este fiul celei de-a doua fiice, îl contrazise Comyn. Ca nepot al celei dintâi născute a lui Huntingdon, John Balliol ar trebui să fie rege. Prin dreptul de primogenitură pe care contele de Carrick preferă să-l dea uitării când îi vine bine, deși în toate celelalte privințe e cu încăpățânare normand, linia cea mai veche e cea care are întâietate.

Contele dădu să-l contrazică, dar lordul din Annandale interveni.

— Trăim vremuri grele și întunecate. Privirea lui se plimbă pe deasupra adunării. Am pierdut un rege și acum ne-am pierdut și speranțele de-a avea o regină. Regatul are nevoie de forță și de unitate. Alegeți-l pe Balliol și o să aveți parte de-un om slab, condus de alții.

— Și dacă te-ar alege pe tine? întrebă Comyn. Se întoarse către nobili. Nu uitați că acest bărbat, care intră înarmat într-un lăcaș de rugăciune, e acela care, în timpuri de restriște, a invadat Gallowayul. Acum vorbește despre unire? Trupul regelui Alexander nici nu se răcise bine în pământ când familia Bruce și-a atacat vecinii! Vreți să aveți un rege tiran?

La auzul acestor cuvinte, Robert, care urmărise schimbul de replici, făcu un pas, cu mâna încleștată pe mânerul spadei. Fâșiile de piele ce-l înfășurau erau fierbinți sub degetele sale. Câțiva dintre cavalerii bunicului său înaintară și ei, cu fețele întunecate de furie la auzul insultei aduse lordului lor. Câțiva nobili se retraseră îngrijorați, dar Comyn rămase locului, aruncându-i lordului de Annandale o uitătură războinică. La vederea amenințării din ochii întunecați ai lui Comyn, Robert își trase puțin spada din teacă.

— Vă rog! strigă unul dintre călugări, căutând din priviri sprijinul celorlalți nobili. Nu e locul potrivit!

— Am dreptul să fiu ascultat, zise lordul de Annandale fierbând de furie, în timp ce dădea să-l ocolească pe James Stewart, care i se așezase în cale. Dreptul meu nu poate trece neluat în seamă.

— Încetează, frate, spuse James.

— N-ai niciun drept, Bruce, îi răspunse Comyn. S-a terminat.

— Ba nu s-a terminat, pe numele lui Dumnezeu! fumegă contele de Carrick, deschizându-și drum prin mulțime și înaintând prin naos cu ochii arzând.

Robert văzu că tatăl său se îndrepta către altar, pe care se afla un bloc mare de piatră. Era de culoare crem și un soi de nisip cristalin prins înăuntru scânteia în lumina torțelor. Avea fixate la capete două inele de fier și era așezată pe o țesătură de mătase aurită pe care zări, mototolite, ghearele și capul unui leu roșu. Robert știu de îndată că era Piatra Destinului, vechiul tron ce avea să fie cărat sus pe Dealul Sfatului pentru instalarea unui nou rege. Fusese adusă în Scone cu mai bine de patru sute de ani în urmă de cel dintâi rege al scoțienilor, Kenneth Mac Alpin, dar originile ei se pierdeau în negura timpului. Era tronul pe care șezuse Macbeth[26] înainte să fie detronat de marele său rival, Malcolm al III-lea din casa Canmore, al cărui sânge curgea prin vinele lui Robert.

— O să iau cu forța ceea ce i se cuvine familiei mele!

Lordul de Annandale strigă după fiul său, care se repezea către Piatră. Alți nobili scoaseră la rândul lor strigăte de protest. Profitând de agitație, Comyn se apropie de lord, ducând mâna la cuțitul pentru hrană pe care-l purta la centură.

Robert se avântă înainte, trăgându-și spada. Urmă un șuierat de metal frecat de piele și o scânteiere de oțel. Toți bărbații se întoarseră către tânărul cu ochi mânioși ce stătea între lordul de Annandale și lordul de Badenoch, cu spada ațintită asupra beregatei lui Comyn. Contele de Carrick se oprise pe culoar, între șirurile de îngeri de piatră, și-și privea uluit fiul.

Robert, cu inima bătându-i nebunește, înfruntă privirea lui Comyn, cu vârful spadei tremurând la două degete de beregata acestuia. Voia să le spună celorlalți că lordul n-avea niciun drept să-l acuze pe bunicul său, care fusese îndreptățit să se împotrivească planului secret al lui Comyn de a-l pune pe tron pe Balliol, sfidând dorința regelui Alexander. Voia să le strige că bunicul său era mai bun și mai înțelept decât ei și că ar fi fost o onoare să-l aibă ca rege. Dar, înainte să apuce, simți o mână pe umăr.

— Lasă spada, Robert, îi zise bunicul, cu o voce joasă și implacabilă.

Robert îi dădu ascultare, încet, simțind că îi iau foc obrajii când își dădu seama că atenția tuturor celor aflați în biserică era ațintită asupra sa. În rândurile cavalerilor din Carrick își zări fratele privindu-l uluit.

— Nu putem decide nimic în seara asta, zise James Stewart, cuprinzând din priviri mulțimea amuțită. E o hotărâre la care trebuie să ia parte toți oamenii de rang. Propun să ne adunăm din nou când o să ne mai răcorim capetele și când toți vor fi prezenți și-și vor face auzită vocea.

— Sunt de acord, zise Robert Wishart. Consimțământul său fu urmat de altele.

Adunarea începu să se împrăștie, murmurând agitată. Contele de Carrick parcurse culoarul înapoi, cu fața întunecată ca o furtună. Când lordul de Annandale se întoarse să plece, John Comyn îl prinse de braț, apropiindu-și fața de a lui. Robert, prins între cei doi, simți un miros amar dinspre lord, a cărui mantie neagră era tivită cu blană de lup. Îl auzi șuierând:

— Tata ar fi trebuit să te ucidă în chilia aia din Lewes, când a avut prilejul. O să descoperi că eu nu-s atât de binevoitor.

Lordul de Annandale se smulse din strânsoarea lui Comyn. Împingându-l pe Robert înaintea lui, porni spre ieșirea bisericii, trecând pe lângă episcopul de St Andrews, care îi vorbea insistent lui Wishart.

— O să se lase cu vărsare de sânge, spunea episcopul. Doar dacă nu lămurim chestiunea cât mai iute.

Capitolul 16

Ieșind în înserarea de afară, Robert își auzi tatăl strigându-i numele cu asprime. Nu privi însă înapoi, ci se strădui să țină pasul cu bunicul său.

— Ce a vrut să spună Comyn? Despre Lewes? Se încruntă. Bunicule!

Lordul se opri brusc.

— Nu ridica vocea la mine, băiete! Îl apucă brutal pe Robert de bărbie. Și nu trebuia să tragi spada. Nu împotriva unui nobil. M-ai auzit?

— Am crezut că vrea să te atace, zise Robert, smulgându-se din strânsoarea de fier a bunicului său. Ce-ți pasă c-am tras spada împotriva lui? Doar îl urăști!

— Da! se răsti bătrânul lord. Și ura asta are puterea să rupă țara-n două. Îl zări pe conte apropiindu-se de ei cu pași furioși și se opri. Întorcându-i spatele lui Robert, porni către caii lor.

Robert îl urmă cu încăpățânare, nevoia de a primi răspunsuri depășind respectul pe care-l simțea față de leul acesta de bărbat.

— M-ai învățat să călăresc și să vânez, m-ai pregătit să lupt. M-ai luat la Salisbury și la Birgham și m-ai prezentat celor mai puternici oameni din regat. Dar, ori de câte ori te-am întrebat, nu mi-ai povestit mai nimic despre trecutul tău sau despre ura ta față de Comyni. Vreau să aflu adevărul, bunicule!

— Ești prea tânăr ca să-l știi.

Robert se opri locului.

— Dacă devii rege, o să fiu moștenitorul tronului. Dreptul ăsta nu-i determinat de vârstă. Adevărul de ce-ar trebui să fie?

Lordul din Annandale se răsuci, cu chipul său brăzdat schimbându-și expresia, furia transformându-se în surprindere. După o clipă, lordul se apropie de el și-l apucă de umăr.

— Vino. Privi în jur și-l zări pe tatăl lui Robert apropiindu-se însoțit de ceilalți cavaleri și de Edward. Înșeuați caii. O să venim și noi. Până să apuce contele să răspundă, lordul îl îndrumă pe Robert să traverseze curtea.

Când ieșiră dintre clădiri, Robert își dădu seama că bunicul său îl conducea către Dealul Sfatului. Împreună, urcară panta până în vârful pleșuv. Soarele apusese și umbrele se adunau în jurul lor. Când ajunseră în

vârf, respirația lor era o ceață în aer. În mijlocul inelului de copaci, o plintă de piatră se înălța din pământ. Robert ghici că acolo era plasată Piatra Destinului în timpul ceremoniilor de încoronare. Lordul din Annandale o privi, cu fața încordată, apoi se răsuci către Robert.

LEWES, ANGLIA
1264

Consiliul de război se încheiase și fuseseră schimbate scrisori ostile. Vremea cuvintelor se terminase. Acum numai săbiile aveau să mai facă declarații, exprimându-se în carnea dușmanului.

Una câte una, cele trei divizii ale armatei regale părăsiră siguranța zidurilor orașului, călărind fiecare în urma comandantului său. Nori albi se fugăreau pe cerul dimineții, măturând cu umbrele lor vaste dealurile calcaroase ce înconjurau Lewesul. Flori de mai cădeau ca o ninsoare, scuturându-se din copaci peste capetele cavalerilor, cailor și pedestrimii ce venea în urma lor. Lumina soarelui apărea și dispărea, scânteind pe vârfurile lăncilor și strălucind pe suprafețele mișcătoare ale zalelor. Călărind pe un teren mai ridicat și mai ferm, cu stindardele fluturând, lăsară dedesubt orașul. Turnul castelului se mai zări o vreme, răsărind de pe movila sa ierboasă dincolo de care pământul cobora abrupt către o vale străbătută de un râu. Înaintea lor, din ce în ce mai aproape, se aflau oamenii pe care veniseră să-i înfrunte.

Dușmanul era aliniat pe panta dealului în forma a trei contingente ce se întindeau pe o jumătate de milă. Aveau avantajul terenului mai ridicat și zona din spatele lor era presărată la nord și la vest cu copaci. În fruntea uneia dintre companii se înălța un stindard pe jumătate alb, pe jumătate roșu, despărțit la mijloc printr-o linie zdrențuită. Era o imagine cum nu se poate mai potrivită a divizării țării, care îi adusese pe acești oameni, cândva frați și tovarăși, față în față pe dealurile englezești încununate de nori. Cavalerii armatei regale, care sosiseră călare din Lewes, priveau acel stindard ca arcașii care nu-și iau ochii de la o țintă, cu toată atenția concentrată asupra pânzei ce unduia în depărtare, ce concentra asupra ei atâta ură și era motivul pentru care se aflau acolo: *blazonul lui Simon de Montfort, conte de Leicester.*

Sir Robert Bruce, lord de Annandale, șerif al Cumberlandului și guvernator de Carlisle, urmărea liniile dușmane nemișcate care se

apropiau cu fiecare pas al calului său. Oamenii săi călăreau în jur, unsprezece lănci cu totul și un purtător de steag care să-i ducă stindardul. Zgomotul harnașamentului lor i se părea prea sonor, acoperind larma tunătoare a companiei numărând trei mii de oameni și condusă de regele Angliei în mijlocul căreia se afla. Dincolo de cercul cavalerilor lui se aflau compatrioții, care, ca și el, traversaseră granița convocați de regele Henric pentru a-l servi în luptă ca preț pentru pământurile deținute în Anglia. Printre ei se aflau John Balliol, lord de Barnard Castle, și John Comyn de Badenoch. Amândoi erau trecuți de cincizeci de ani, cu zece ani mai bătrâni ca el, cărunți și burtoși, dar erau gata de luptă și oamenii lor se aliniaseră în jur cu lăncile ridicate.

Bruce nu se mai aflase atât de aproape de John Comyn de la sosirea sa în Anglia. Până acum, cei doi bărbați păstraseră distanța, dar antipatia lor clocotea, nevăzută, între ei. Nu trecuseră decât șapte ani de când Comynii îl răpiseră pe regele Alexander, într-o încercare de a câștiga controlul asupra Scoției. Deși de atunci Alexander fusese repus pe tron și se ajunsese la un acord de pace, pentru Bruce nu trecuse suficient timp ca să ierte trădarea comisă împotriva tânărului rege pe care-l privea ca pe un fiu. Nici pentru Comynii Roșii nu trecuse suficient timp ca să uite că Bruce îi susținuse pe dușmanii lor pe parcursul acestei crize și avusese un rol de seamă în restaurația lui Alexander, act care aproape că le distrusese familia.

Astfel, neliniștit și cu ochii în patru, călărea lordul de Annandale pe dealurile măturate de umbre, conștient că dușmanul de alături putea fi mai periculos decât cel aliniat pe coasta dealului. O lovitură de sabie în spate. O săgeată rătăcită. Asemenea lucruri ar fi încălcat toate codurile cavalerești, căci nobilii nu ucideau deliberat alți nobili, nici măcar în luptă. Dar Comynii aveau prea puțin sânge nobil în vine, în ciuda poziției lor înalte. Asta era evident chiar și acum, una dintre ramurile familiei lor, Comynii din Kilbride, se afla în rândul forțelor rebele. Luptând pentru Simon de Montfort, sperau fără îndoială să obțină o felie din gloria deja deținută de ramurile mai influente ale Comynilor Roșii și Negri.

Auzind sunetul strident al unui corn, Bruce privi către locul unde stindardul regelui Henric indica poziția acestuia, în fruntea flancului stâng al armatei regale. Primele rânduri ale companiei regelui începeau să încetinească. Bruce trase de frâiele calului și oamenii săi se strânseră alături. Prin pădurea de lănci vedea alte două contingente întinzându-se pe

panta dealului. Centrul era comandat de fratele lui Henric, contele de Cornwall, iar flancul drept de fiul regelui, prințul Edward. Prințul se vedea până și de la această distanță, inconfundabil în veșmintele sale stacojii și aurii. Se întorsese din Franța cu un an în urmă în fruntea unei armate de nobili gasconi, cu intenția de a-și elibera pământurile din Țara Galilor de sub Llywelyn ap Gruffudd. În schimb, se pomenise antrenat în conflictul dintre tatăl și nașul său, care ajunsese acolo unde nimeni nu s-ar fi gândit. La război civil.

Vreme de șase luni, prințul îi urmărise pe Montfort și pe susținătorii săi prin toată țara, prin teritoriile Lorzilor Hotarelor și de acolo chiar și în Țara Galilor, înfruntând munții și amenințarea lui Llywellyn. Bruce, care fusese în serviciul regelui de la începutul anului, contribuind la înfrângerea forțelor lui Montfort la Northampton și la păstrarea Celor Cinci Porturi[27]*, auzise multe despre isprăvile lui Edward. În ciuda rezervei pe care i-o inspirau firea impetuoasă și temperamentul agresiv al prințului, fusese impresionat.*

Privind silueta îndepărtată, în stacojiu și auriu, punându-și coiful, Bruce își imagină nerăbdarea lui Edward, setea lui de luptă. Nu mai văzuse niciodată un bărbat atât de încrezător înainte de o bătălie, atât de avid. Regele Henric îi poruncise unuia dintre baronii săi să conducă șarja flancului stâng, iar contele de Cornwall îl pusese pe fiul său cel mare în fruntea atacului centrului. Prințul Edward, însă, avea să își conducă el însuși oamenii. Contele de Leicester putea să aibă avantajul terenului mai înălțat. Dar cam atât. Armata regelui, numărând zece mii de oameni, depășea forțele rebele cu doi la unu. Montfort ajunsese la jumătatea vieții și nu luptase în nicio bătălie pe viață și pe moarte. Edward avea douăzeci și patru de ani, era plin de hotărâre și de un simț al invulnerabilității specific tinereții și primise botezul sângelui cu o vară în urmă, în turnirurile din Franța.

În ambele tabere, curelele scuturilor erau strânse, coifurile trase peste glugile căptușite, apărătoarele gambelor și scările ajustate, chingile verificate. Cavalerii își luau lăncile din mâinile scutierilor, strângând cozile din lemn de frasin în pumnii înmănușați. Nici urmă de capete bifurcate care să redistribuie forța loviturii, nici de vârfuri tocite. Erau lănci făcute pentru război. În spatele rândurilor cavaleriei regale, contingentele mai mici, printre care și al lui Bruce, se pregăteau, fără să-și pună deocamdată coifurile. Aveau să facă parte din al doilea val de atac. În urma lor,

pedestrimea acoperea pantele cu un hățiș de lănci, ciocane și spade. Rândul ei nu venise încă. Primii erau cavalerii.

Cornul sună iarăși, limpede și puternic, dinspre rândurile lui Henric, urmat de un sunet mai profund, ca un răspuns, venit dinspre liniile inamice: două fiare, urlând una la alta pe deasupra dealurilor înverzite. Cavalerii armatei regale porniră atacul. Începură la pas, călărind unul lângă altul. Pe deal, forțele rebele ale lui Montfort rămaseră nemișcate, stăpânindu-și caii. Acești oameni purtau crucile albe ale Cruciaților, un semn că slujeau o cauză sfântă, cauza cea dreaptă. Regaliștii se aplecară înainte în șei ca să-și ajute caii pe panta ascendentă. Mersul se transformă în trap, cu clopoțeii valtrapurilor cântând. Pe măsură ce se apropiau de dușman, distanțele dintre cele trei companii deveniră mai mari, flancul stâng al lui Henric îndreptându-se către cel drept al lui Montfort, iar centrul năpustindu-se asupra centrului. Forțele lui Montfort continuau să aștepte. Dinspre regaliști se înălțară strigăte de bătălie, țâșnind din gâtlejuri: sunete sălbatice, scoase de niște oameni care știau că aceasta putea fi ultima lor șarjă. Acum trapul se transformă în galop și pământul se cutremură. În ultima clipă, ca și cum ar fi vrut să-și cruțe cât mai mult forțele pentru lupta ce urma, Montfort dădu drumul cavaleriei sale. Cavalerii lui își îmboldiră caii și plonjară în josul dealului în întâmpinarea oștii ce se apropia. Caii deschiseră răni albicioase în iarbă, brăzdând cu copitele calcarul de dedesubt. Lăncile fură îndreptate către dușman și tone de oțel și mușchi se năpusteau unele asupra altora.

Când armatele se izbiră, lordul de Annandale, care privea împreună cu restul flancului regal, simți venerație în fața șarjei cavaleriei grele engleze. Lănci se sfărâmară, cai se ridicară în două picioare, bărbați căzură din șa. Sângele țâșni din răni ce se deschideau sub muchiile sau vârfurile ascuțite ce spintecau căptușeala și armurile. Doborârea, rănirea și capturarea dușmanului erau de dorit, cadavrele nu aduceau cine știe ce răscumpărare, dar, în haosul orb al atacului, moartea era o târfă căreia nu-i păsa pe cine atrăgea în bezna ei, cavaler experimentat sau tânăr necopt.

Compania prințului Edward pătrunse prin flancul stâng al dușmanului ca un pumn prin pergament, deschizând găuri mari în rândurile inamice. Lăncile, frânte sau făcute țăndări, erau azvârlite în lături pe măsură ce rândurile se întrepătrundeau, trăgându-și săbiile și lovindu-le unele într-altele. Trosnetul oțelului izbind scuturile și strigătele oamenilor și cailor se contopeau într-o larmă cumplită. Mai căzură și alți cavaleri, cei doborâți

de pe cal ridicându-se și trăgându-i pe cei aflați călare în încăierarea de dedesubt. Acolo, jos, le smulgeau spadele din mâini și-și trăgeau pumnalele. În îmbulzeală, toate noțiunile de cavalerism erau date uitării. Arme împungeau și tăiau, căutând orice deschidere a pavezei. Brațe și degete se frângeau sub copite, spinări erau rupte, pântece spintecate cu lovituri de pumnal.

În focul luptei, duhoarea de sânge devenea din ce în ce mai puternică, în timp ce compania lui Edward o presa pe cea a rebelilor, jumătate dintre oamenii prințului angajând flancul stâng într-o luptă cruntă, iar ceilalți dând ocol și încercând să-l înconjoare. Oamenii lui Montfort se luptară cu înverșunare, dar în curând fură împresurați. Cei încă în șa se pomeniră că le sunt atacați caii, doborâți cu lovituri de lance sau cu picioarele din spate tăiate de spade. Oamenii prințului lansară strigătul său de luptă, o chemare ce atrăsese mulți tineri cavaleri ambițioși sub stindardul lui, de pe terenurile de turnir din Franța la războiul din Țara Galilor. Încet, dar sigur, rândurile inamice începură să se risipească sub atacul hotărât al forțelor lui Edward. Oamenii erau separați de camarazii lor, trași de pe cal și doborâți. Corni sunau a încurajare, pe când prințul și cavalerii săi pătrundeau adânc în rândurile destrămate ale flancului stâng al armatei lui Montfort.

Celelalte două contingente ale armatei regale erau angajate într-o luptă mai puțin aprinsă cu flancul drept și centrul armatei lui Montfort. Rebelii folosiseră mai puțină energie în atacul inițial, permițând terenului superior pe care se aflau să-și facă efectul, obosind forțele regale pe parcursul asaltului lor la deal. Montfort însuși și cavalerii săi cei mai experimentați erau concentrați în centru, împotriva contelui de Cornwall. Fiul lui Cornwall condusese o șarjă mai degrabă neglijentă, oamenii săi răsfirându-se tocmai în clipa crucială a impactului. Prin contrast, Montfort își ținuse rândurile strânse, formând o barieră de netrecut, de care cavalerii lui Cornwall se izbiseră ca valurile de stânci. De atunci, bătălia pentru centru se întinsese pe toată panta. În câteva rânduri, forțele lui Cornwall încercaseră să-i înconjoare pe rebeli, dar cornii lui Montfort chemaseră arcașii să-i respingă pe cavaleri cu o ploaie de săgeți care îi orbiseră și îi dezorientaseră.

Regele Henric și baronii săi, în fruntea flancului stâng, duceau o luptă mai lentă și mai tradițională. Chemând și contingentele mai mici, înregistrau progrese împotriva aripii drepte a armatei lui Montfort, dar,

spre deosebire de atacul feroce al lui Edward, ce spulberase liniile dușmane, ei nu reușeau decât să ciobească apărarea rebelilor care, îndârjiți, refuzau să cedeze.

De cealaltă parte a pantei, deasupra haosului din aripa stângă a lui Montfort, oamenii prințului Edward ridicară un stindard stacojiu având în centru un dragon, o teroare învăluită în flăcări aurii, un semn că nu avea să existe îndurare. Nobilii care supraviețuiseră bătăliei urmau să fie luați prizonieri și răscumpărați, dar oastea pedestră din spatele lor nu avea să aibă parte de un asemenea tratament cavaleresc. Era compusă mai ales din lucrători londonezi, care n-aduceau cine știe ce recompensă. Nu reprezentau decât o ocazie de a da frâu liber setei de sânge, nu erau decât hrană pentru viermi și păsări. Ocolind rămășițele călărimii care încă se mai lupta, cavalerii lui Edward se năpustiră asupra lor. Când infanteria, incapabilă să facă față unei asemenea forțe brute, se întoarse și o rupse la fugă către siguranța pădurii din spate, oamenii lui Edward o urmară, concentrați ca niște câini care au prins un miros. Avântându-se în susul dealului într-un galop tunător, dispărură de partea cealaltă.

Înainte se afla o masă de lănci în mișcare, flancul drept al lui Montfort presând cu încăpățânare compania regelui Henric. Lordul de Annandale își apucă lancea, ținând-o nemișcată în timp ce calul de sub el era îmbrâncit și dezechilibrat. Coiful îi reducea vederea la două despicături prin care irupea haosul, iar genunchiul îi era strivit, prins între șaua sa și armăsarul altcuiva. Abia avea loc de manevră, iar căldura înăbușitoare dinăuntrul coifului său și mirosul sudorii erau sufocante. Uneori, când apărea vreo deschidere, Bruce răcnea către oamenii lui, strânși în continuare împrejuru-i, și își îmboldeau cu toții caii înainte ca s-o închidă, împungând și lovind pe oricine încerca să treacă. Compania prințului Edward dispăruse demult, la fel și pedestrașii pe care-i urmărise. Numai centrul și aripa dreaptă a lui Montfort rămăseseră, dar, dacă efectivele lor erau inferioare, curajul nu le era. Dispariția prințului lăsase trupele lui Cornwall expuse unui atac din lateral și Montfort se folosea din plin de acest avantaj, conducându-și cavalerii veterani să înconjoare forțele contelui.

Gloata dinaintea lui Bruce se despărți din nou și prin ea pătrunse încă unul dintre oamenii lui Montfort. Era împroșcat de sânge, cu scutul înfundat și crăpat în centru. Se repezi drept spre Bruce, o siluetă fără chip învelită în oțel, având numai însemnele de pe tunică și ailette[28] *care să*

ofere vreun indiciu despre identitatea sa. Ambele îi erau necunoscute lui Bruce, care își repezi lancea spre el. Aceasta izbi coiful omului din lateral. Vârful de fier scrâșni pe obrăzarul de metal, apoi alunecă mai departe. Bărbatul se clătină sub impact și își roti spada, lovindu-l pe Bruce în cap. Lordul de Annandale simți lovitura ca pe un ciocan în creștet. Cu capul bubuind din cauza impactului, mârâi împotrivindu-se durerii și își repezi lancea, dar cavalerul dispăruse deja, tras jos de pe cal de unul dintre oamenii lui Bruce, pentru a fi făcut una cu mocirla compusă din noroi, iarbă și sânge ce se învolbura sub copitele cailor. În jurul lui, Bruce auzea țipete și gemete, punctate ici-colo de nechezatul cailor răniți. Tot mai mulți dintre oamenii lui Montfort reușeau să pătrundă, deschizând cu sulițele lor spărturi în rândurile oștii lui Henric.

Alături de Bruce, un cal se ridică în două picioare, trimițându-și călărețul grămadă peste acesta și smulgându-i lancea din mână. Smucind frâiele armăsarului său panicat și nepermițându-i să întoarcă, Bruce își recăpătă echilibrul și-și smulse spada din teacă taman când un alt rebel se repezea la el. Deși calul bătea din picioare și se cabra sub el, îl nimeri pe om în gât cu o lovitură nimicitoare, a cărei forță făcu armura acestuia să plesnească. Lama se înfipse în carne și lordul o eliberă într-o ceață de sânge întunecat. Undeva suna un corn.

Contele de Cornwall fusese înconjurat de forțele lui Montfort. Descoperindu-se prins în mijlocul unei mări de soldați inamici și văzându-și cavalerii incapabili să ajungă la el, fratele regelui se luptă cu disperare să se elibereze. Smulgându-se din încăierare, dădu pinteni calului, gonind de-a latul câmpului. Trupele casei sale îl urmară sunând din corni retragerea și bătălia pentru centru se dezintegră. Fără comandant și lovită de panică, restul armatei contelui începu să se împrăștie, iar rebelii urlară cu încântare, repezindu-se pe urmele ei. Centrul, dezintegrându-se pe pantă, lăsă flancul regelui expus atacului. Văzând forțele regelui într-o asemenea dezordine, oamenii lui Montfort, încurajați, își întețiră asaltul și, cu iuțeală, noi spărturi apărură în primele rânduri ale companiei lui Henric, ai cărui cavaleri fură siliți să se retragă. Simon de Montfort proclamase un Război Sfânt împotriva regelui. Acum, se pare, Dumnezeu era de partea lui.

Strigătul se înălță. „Retragerea! Retragerea!”

Regele Henric și cavalerii regali conduseră retragerea, cu stindardul regelui fluturând roșu în urma sa, pe când acesta își îmboldea armăsarul în

josul dealului, către Lewes. Retragerea se transformă în panică Lordul de Annandale se pomeni luat pe sus și purtat pe pantă în îmbulzeala oarbă ce urmă. Înaintea lui, un bărbat se prăbuși, cu calul izbind pământul într-un nor de praf. Bruce îi îmboldi armăsarul și sări pe deasupra, iar copitele potcovite ale calului izbiră calcarul dealului când aterizâ cu forță pe cealaltă parte. Stegarul său îi era alături, cu mâinile încleștate pe stindard. Unii dintre oamenii săi veneau în urmă. Putea doar să-i întrezărească prin fantele coifului. Tot restul era confuzie, pedestrimea regelui împrăștiindu-se pe pantă dinaintea iureșului propriilor cavaleri.

În tot orașul Lewes ardeau torțe. Flăcările pâlpâiau în amurg, eliberând o ceață cu miros acru de fum care plutea peste acoperișuri. În jurul unei clădiri aflate la o oarecare distanță de castel și având propria sa curte, torțele alcătuiau o constelație densă în umbra ce se adâncea.

Într-o chilie din abația din Lewes așteptau patru oameni. Unul se așezase pe unicul pat din încăpere, cu capul în mâini, altul se rezumase de peretele de lângă ușă, cu ochii închiși și un al treilea ședea pe podea, cu genunchii la piept. Cel de-al patrulea stătea la fereastră, privind pe deasupra contururilor întunecate ale acareturilor mănăstirii, către punctele tremurânde de foc ce luminau o mulțime.

Prin aerul înserării Bruce auzea țipetele cailor care, prea grav răniți în luptă ca să mai poată fi salvați, erau uciși. Pe deasupra acestor sunete jalnice se ridicau râsete brutale și cântece. Oamenii lui Montfort nu șovăiseră să-și sărbătorească victoria. Bruce îi vedea prin fereastra acoperită cu pânze de păianjen a chiliei. Auzind un scâncet, se uită în jur. John Comyn, aflat lângă ușă, își ținea în continuare ochii închiși, iar Balliol ședea cu capul în mâini. Bruce înțelese că sunetul venea de la cea de-a treia siluetă, ghemuită pe podea. Scutierul nu putea să fi avut mai mult de optsprezece ani, nu cu mult mai tanăr decât fiul său cel mare, aflat acasă, în Scoția. În beznă, ochii îi erau ca două băltoace. Bruce mârâi privindu-l pe Balliol, stăpânul scutierului, care nu-și ridicase privirea. După o clipă se reîntoarse către fereastră, nevrând să ofere alinare omului altcuiva. În plus nici nu avea mare lucru de oferit, ce alinare exista în fața capturării și a înfrângerii?

Cu câteva ore mai devreme, după ce bătălia de pe dealuri se transformase în haos, forțele regelui Henric fugiseră spre siguranța reședinței călugărilor, care fusese tabăra regelui de la sosirea în Lewes. Alți

membri ai cavaleriei ajunseseră în oraş, dar se adăpostiseră altundeva. Pedestraşii, probabil, nu fuseseră atât de norocoşi. Neputând să ţină pasul cu retragerea rapidă a cavalerilor, vor fi constituit ţinte uşoare pentru urmăritorii din rândurile armatei lui Montfort. Sfârşitul lor, deşi brutal, va fi fost măcar rapid. Umilinţa de a fi închis, aşteptând ca un altul să-i decidă soarta, i se părea lui Bruce mai rău decât moartea. În luptă, un bărbat avea mai multe alegeri privind felul în care lupta, felul în care murea. Era încă liber. Aici nu exista nicio alegere. Ura să-şi vadă moartea controlului, de care se temea mai tare decât de moartea cărnii.

Nu trecuse mult de când regele şi oamenii săi se baricadaseră în mănăstire, că trupele lui Montfort năvăliseră în oraş. Abaţia fusese înconjurată şi Montfort făcuse să defileze pe afară câţiva dintre prizonierii luaţi pe câmpul de luptă, inclusiv contele de Cornwall. În mod limpede, lui Montfort îi făcuse plăcere să-i strige lui Henric că laşul de frate-său fugise de pe câmpul de luptă şi se ascunsese într-o moară. Apoi ameninţase că îl va executa pe conte în faţa abaţiei dacă regele refuza să accepte condiţiile capitulării sale. O asemenea ameninţare părea incredibilă, în Anglia niciun conte nu mai fusese executat de mai bine de două secole şi era împotriva tuturor codurilor războiului. Dar Montfort nu era angajat într-o luptă oarecare. El purta război împotriva regelui său, încercând să preia controlul ţării. Montfort ceru ca Henric să renunţe la luptă şi să se lase la mila lui. Regele avea să accepte prevederile stabilite de parlamentul de la Oxford şi să lase un consiliu al baronilor să domnească în locul său. Avea să rămână rege doar cu numele, orice urmă de autoritate fiindu-i smulsă şi dată consiliului.

Bruce se aflase în refectoriu cu cavalerii săi, dintre care doi erau răniţi şi îngrijiţi de călugări, când înăuntru năvăliseră cinci persoane. Unul, grav rănit, era sprijinit de doi dintre tovarăşii săi. Toţi erau acoperiţi de sânge şi murdărie şi îi însoţea o duhoare năucitoare. În fruntea lor se afla prinţul Edward. Bruce ascultase alături de ceilalţi în timp ce prinţul îi povestea unuia dintre baronii regelui cum nimicise pedestrimea pusă pe fugă a lui Montfort, urmărind-o mile întregi, numai pentru a se întoarce şi a descoperi că bătălia se terminase. Compania sa fusese atacată când încerca să intre în oraş. Reuşise să scape şi, dându-şi seama că tatăl său se retrăsese în abaţie, se târâse printr-un canal colector, nevăzut de forţele lui Montfort. La puţin timp după aceea, regele intrase şi-şi croise drum prin sala aglomerată către fiul său. Îngrijorarea şi uşurarea ce inundaseră

chipul ridat al lui Henric se transformaseră iute în mânie, pe când îl ocăra pe prinț întrebându-l de ce părăsise câmpul de luptă. Edward se menținuse pe poziții, dominându-și părintele de la înălțimea sa. Spusese cu aroganță în glas că își crezuse tatăl în stare să-și apere singur flancul. Se lăsase tăcerea, iar Henric păruse să se dezumfle, cu furia părăsindu-l laolaltă cu curajul și-i spuse fiului său că nu aveau de ales decât să se predea. Edward se împotrivise, replicând că aveau provizii și puteau să-i reziste lui Montfort săptămâni întregi. Dar acum era rândul regelui să se țină tare. Montfort amenința să-i execute fratele dacă nu accepta prevederile de la Oxford. Se terminase.

— Ne-ai pecetluit soarta când ai părăsit câmpul de luptă, încheie Henric. Vei îndura amărăciunea capitulării. Se întorsese către mulțimea amuțită: Toți o veți îndura. Asta este decizia mea.

Negocierile dintre forțele regale și rebelii de afară mai continuaseră un timp, dar nu erau decât o formalitate. La ordinul lui Montfort, oamenii dinăuntrul abației fuseseră împărțiți în funcție de rang și regiune, predând armele. Abația, sanctuarul lor, devenise închisoarea unde aveau să aștepte ca Montfort să le decidă soarta. Edward avea să devină ostatic, în timp ce regele urma să se întoarcă la Londra, umilit dinaintea baronilor. Avea să poarte în continuare o coroană pe cap, dar putea la fel de bine să fie una de spini.

Bruce strânse din fălci la auzul unui nou scâncet înăbușit de-al scutierului. În fond, dintre cei patru aflați în chilie, tânărul avea cele mai mari șanse să scape nevătămat. Nu era un pedestraș de condiție modestă, așa că, dacă Montfort nu-și punea în cap să-i execute pe nobili, nu avea să fie ucis, iar răscumpărarea pentru eliberarea lui avea să fie neglijabilă. Pentru lordul de Annandale perspectiva unei răscumpărări era una hidoasă. Era unul dintre demnitarii regelui Henric și un lord influent al Scoției. Montfort n-avea să-l lase să scape prea ușor. Asta putea însemna ruina familiei sale preț de câteva generații. Închise ochii și cuvintele mânioase ale Sfântului Malachy străbătură deceniile până la el ca o dâră de foc, pârjolindu-i neamul de la strămoși până la fii.

Zăngănitul unui zăvor îi făcu pe toți patru să ridice privirile. Balliol se opinti să se salte în picioare, crispat de durere, cu o hotărâre încăpățânată pe chipul său îmbătrânit și încruntat. Ușa se deschise și se ivi un bărbat ce ținea o torță. Bruce îl recunoscu. Îl mai văzuse înainte, în Edinburgh. Era William Comyn, capul Comynilor din Kilbride.

John Comyn rupse tăcerea cu o voce morocănoasă.

— Ei vere, se pare că ai ales şi tu o dată tabăra bună.

William Comyn zâmbi sumbru.

— Comynii Roşii şi-au avut vremea lor în care au fost la putere şi ne-au condus familia cu mână de fier. Poate că acum ne-a venit şi nouă rândul.

— Dacă ai venit aici ca să te bucuri, poţi să-şi economiseşti suflul, mârâi John. Orice-mi va face mie Montfort, Comynii Roşii vor continua. Fiul şi moştenitorul meu o să aibă grijă de asta.

În spatele cuvintelor se ascundea o ameninţare.

Zâmbetul lui William Comyn păli.

— Din contră, vere, am venit să te eliberez.

La auzul acestor vorbe, Balliol pufni disprețuitor, deşi scutierul său se ridicase plin de speranţă.

— Nu mi-am dat seama că măreţul conte de Leicester primeşte ordine de la un scoţian.

— Sir Simon îi răsplăteşte pe cei care-i sunt loiali. I-am cerut eliberarea rudelor mele şi mi-a dat dreptul la trei prizonieri în schimbul serviciilor mele.

— Şi de ce ai face una ca asta? *murmură John.*

— Poate nu ne înţelegem noi întotdeauna, vere, dar dincolo de ambiţiile fiecăruia suntem toţi Comyni. Nici mie, nici Comynilor din Kilbride nu ne-ar folosi la nimic să te vedem ruinat de o răscumpărare. În schimbul eliberării tale, vreau o felie mai mare din influenţa familiei noastre. O poziţie la curtea regelui.

Totuşi John nu părea convins.

— Numai răscumpărarea mea şi l-ar îmbogăţi pe Montfort. De ce să elibereze trei oameni?

— Montfort are destui prizonieri cu sânge nobil, inclusiv pe prinţul Edward, ca să-şi umple cuferele de patru ori şi în plus pe el nu aurul îl interesează. Înţelege că tu nu făceai decât să-ţi îndeplineşti obligaţiile de vasal. Ar prefera să fiţi cu toţii liberi ca aliaţi cooperanţi, decât ca prizonieri care-l urăsc, adăugă William privindu-i pe Bruce şi pe Balliol.

Balliol dădu aprobator din cap.

— Ei bine, poate fi sigur de asta. La fel şi Comynii din Kilbride. Familia Balliol îţi rămâne îndatorată, sir William.

— Domnule? *întrebă înspăimântat tânărul scutier, în timp ce Balliol se îndrepta către uşa deschisă.*

Balliol privi îndărăt.

— Răscumpărarea ta va fi plătită, zise el disprețuitor.

— Domnule, vă rog, nu mă lăsați aici, îl imploră scutierul.

— Haideți, zise William Comyn făcându-i nerăbdător semn lordului de Annandale.

Bruce înaintă, dar John Comyn se așeză în ușă.

— Nu el, spuse, înfruntând privirea lordului de Annandale cu ochii ce-i sticleau întunecați în lumina torțelor.

— Vere?

John Comyn nu-și luă ochii de la Bruce.

— Bruce rămâne aici.

— Sir Simon de Montfort mi-a promis eliberarea a trei oameni.

— A spus care să fie aceia trei?

— Nu, dar…

— Atunci el este al treilea, zise John, făcând semn către scutier, al cărui chip fu năpădit de ușurare.

— Recompensa unui scutier e o nimica toată, vere. Nu merită.

— Pentru mine merită, replică John Comyn. Colțul gurii i se arcuise, strâmbându-i fața, iar în zâmbetul său nu era nici urmă de umor. Îți amintești, sir Robert, cum a venit familia mea la tine și ți-a cerut sprijin împotriva dușmanilor noștri, atunci când Alexander a urcat pe tron la o vârstă atât de fragedă? *Trebuie să-ți amintești, pentru că erau vremuri disperate și nimeni n-a simțit-o mai tare ca familia mea, averea și influența pe care le-am obținut prin decenii de muncă grea și loialitate față de coroană păreau să ne alunece printre degete. Erai singurul care ne-ar fi putut ajuta, care ar fi putut să mențină echilibrul puterii pe perioada în care regele era minor, și n-am mai fi fost siliți să trecem la fapte cum am făcut-o mai târziu, în încercarea de a supraviețui.*

— Să supraviețuiți? *șuieră Bruce făcând un pas înainte. Ne-ați ținut regele captiv împotriva voinței lui*!

— Dar îți aduci aminte ce mi-ai spus? *îl întrerupse John Comyn. Că preferi să-l servești pe Diavol decât pe niște fii de funcționari dintr-un neam de rând*? *Ți-am spus că într-o zi o să plătești decizia care aproape mi-a ruinat familia. Ziua aceea a sosit.*

După ce William Comyn păși în lături, iar Balliol și scutierul său îl urmară afară din chilie, John Comyn închise ușa. Ultimul lucru pe care-l zări lordul de Annandale fu chipul lui Comyn strălucind în lumina torțelor.

Capitolul 17

Orașul Lincoln era potopit de ploaie. Norii se îngrămădeau pe cer, revărsând un puhoi nesfârșit de apă peste capetele mulțimii adunate dinaintea catedralei. Mame și copii, breslași și fermieri, hangii și cerșetori, pioși și gură-cască, toți stăteau adunați laolaltă în ploaia torențială, așteptând să mai arunce o privire asupra procesiunii regale ce pătrunsese în bezna boltită a catedralei cu o oră în urmă. Deasupra, clopotul continua să bată, sunetul reverberând peste capetele mulțimii tăcute, peste piața îmbibată de apă și pe străzile pustii de dincolo de aceasta.

În interiorul cavernos al catedralei, o adunare sumbră ședea cu capetele plecate în rugăciune, umplând stranele până la Corul Îngerilor. Lorzi și doamne, baroni și cavaleri, slujnice și oficiali regali, toți erau îmbrăcați în negru, cu fețele acoperite de glugi sau voaluri. Cavalerii arborau scuturi învelite în pânză care le ascundea culorile și blazoanele, făcându-i anonimi, egali în fața durerii. Și catedrala era decorată de doliu, cu fâșii de mătase neagră, fină, atârnate de bolți. O lumină palidă pătrundea prin ferestrele trilobate și cvadrilobate de la nivelul mediu, iluminând vârtejuri fantomatice de tămâie și fuioare de fum de lumânare. Ploaia începătoșa marea fereastră dinspre est, bătând în vitraliu un ritm al ei ce putea fi auzit printre dangătele rare de clopot.

Pentru Edward, care stătea dinaintea altarului principal, îndurerat, în catifeluri negre precum cerneala, sunetul acela de clopot era ca bătaia unei inimi pustii. În spatele său se afla pluteul[29], dincolo de care se întindeau până departe arcade solide, arcuindu-se rând pe rând deasupra naosului ca niște coaste grotești din calcar de Purbeck zgrunțuros și marmorat cu vinișoare. În fața regelui, plasat pe o năsălie și înconjurat de aura luminii lumânărilor, era un coșciug. Fusese acoperit cu un giulgiu de mătase venețiană, brodat cu sute de flori mici, de aur, așa că prin el nu i se zărea decât forma: întunecată, cu muchii ascuțite, de mărimea unui trup omenesc. Înăuntrul acelui coșciug era soția sa.

Edward era năucit de iuțeala cu care viața îi fusese făcută țăndări de pumnul morții. La numai câteva zile după ce aflase că Margaret a Norvegiei, viitoarea soție a fiului său, murise în drum spre Scoția, Eleanor

se îmbolnăvise. În Gasconia suferise de o boală care o lăsase slăbită și medicul bănuia că aceasta fusese pricina febrei vorace care o copleșise cu atâta iuțeală. Edward pusese ca Eleanor să fie mutată la Lincoln, pentru a fi mai aproape de altarul Sfântului Hugh din Avalon, dar nimic, fie rugăciuni sau promisiuni, fie leacuri sau miracole, nu reușise s-o salveze.

Eleanor, regina lui spaniolă, îi fusese alături timp de treizeci și șase de ani. În ziua căsătoriei lor, ce avusese loc în regatul Castiliei, el avea cincisprezece ani, iar Eleanor doar doisprezece. În tot acest timp, arareori îl părăsise, alăturându-i-se în timpul Cruciadei de pe Pământul Sfânt, susținându-l pe parcursul campaniilor din Țara Galilor și al revoltei sângeroase a lui Simon de Montfort. Îi fusese alături la boală și înfrângere, în exil și în triumf, la nașterea a șaisprezece copii și moartea a unsprezece dintre ei. Fusese rațiunea și cugetul lui, compasiunea și înțelepciunea lui. Acum era un cadavru într-o ladă de lemn, organele interne îndepărtate pentru a fi păstrate în raclă în Lincoln, iar trupul urmând să fie transportat la Londra cu tot ceremonialul pe care i-l putea oferi Edward. Plătise deja credincioși care să fie trimiși în toată țara să răspândească anunțul morții ei și în curând toate orașele din Anglia aveau să răsune de dangătul funerar al clopotelor, din Winchester până în Exeter și din Warwick până în York.

Episcopul intona un psalm din Breviar și regele auzi lângă el un plânset. Privi în jur și-și zări fiul, pe prințul Edward de Caernarfon, stând alături de cele patru surori mai mari. Băiatul plângea cu fața în palme și umerii i se zgâlțâiau. Regele se întoarse fără o vorbă. Propria lui durere era zăgăzuită înlăuntrul lui, întrețesută cu mușchii și tendoanele, ghemuită în stomac și în piept. S-o elibereze ar fi însemnat să se prăbușească și să se sfarme. Nu voia să facă una ca asta. Poate că-și pierduse iubirea. Dar nu-și pierduse țelul.

Când episcopul intonă ultimele cuvinte ale recviemului, congregația începu să se foiască. În timp ce acoliții stropeau coșciugul cu apă sfințită picurând din mănunchiuri de isop, lorzii și episcopii din strana corului înaintară pentru a-și prezenta omagiile în fața soției sale moarte și a lui. Edward nu voia nici simpatia, nici mila lor, care, în cazul unora, nu era decât prefăcătorie. Câțiva dintre baronii săi cei mai rebeli fuseseră nemulțumiți de șederea lui prelungită în Franța și își făcuseră cunoscute aceste nemulțumiri ceva mai devreme, în parlament. Lui Edward expresiile lor întristate i se păreau doar niște măști și nu putea suporta să le vadă chipurile imobile, la fel cum nu putea privi coșciugul inform. Făcându-i un semn brusc lui John de Warenne, aflat în primul rând, regele se îndreptă

către o ușă aflată în transeptul de nord și pătrunse în pasajul ce ducea către mănăstire. Contele de Surrey îl urmă un moment mai târziu, cu pași largi, sonori.

Edward ajunse în mănăstire, unde ploaia cădea stăruitoare pe pătratul înierbat încadrat de galeriile cu arcade. Închise ochii și trase în piept aerul rece de noiembrie, revigorant după mirosul sufocant al tămâii. Privi în jur tocmai când John de Warenne îl ajungea din urmă. Îmbătrânit, contele, care era cu câteva degete mai scund decât el, făcuse de curând puțină burtă. Hălcile de mușchi dezvoltați în anii de antrenamente și lupte se înmuiau, transformându-se în grăsime și amplificând statura deja masivă a lordului. Regele fu izbit de schimbarea suferită de cel mai abil dintre comandanții săi de oști și se întrebă dacă aceasta nu era cumva o metaforă a întregii sale domnii. Se înmuia și el? Devenea bicisnic? De asta oare toate planurile sale merseseră atât de prost? Gândul îl făcu să strângă din fălci.

— Spune-mi încă o dată ce a zis episcopul de St Andrews în mesajul său.

John de Warenne șovăi, părea să se gândească ce anume să răspundă.

— Ei? zise Edward.

Contele își drese glasul.

— Iertați-mă, Maiestate, e oare momentul pentru o asemenea discuție? N-ați vrea mai degrabă să așteptați și…

— Dimpotrivă, zise Edward cu răceală, vreau să încep să-mi plănuiesc următoarea mișcare înainte ca scoțienii să strângă rândurile și să ne lase pe dinafară. Răspunde-mi la întrebare.

— Episcopul spune că sir John Balliol s-a proclamat rege după moartea lui Margaret, dar că sir Robert Bruce de Annandale i-a contestat pretențiile. Nobilimea este divizată între cei doi și episcopul se teme că această ruptură va face să izbucnească un război. Vă imploră să veniți în nord și să-i ajutați la reinstaurarea păcii. Crede că magnații Scoției vă vor asculta. Vrea să luați parte la alegerea unui succesor la tron.

Edward privi dincolo de iarba muiată de ploaie, contemplând apa ce șiroia pe arcade.

— Situația nu-i la fel ca aceea cu care s-a confruntat tatăl meu când Alexander a preluat tronul?

John de Warenne mormăi.

— Sunt asemănări, dar n-aș zice că e la fel, Maiestate.

— Dar scoțienii au cerut intervenția tatălui meu după ce Alexander a moștenit tronul fiind copil încă, zise Edward nerăbdător. Și, prin-această

intervenție, tatăl meu a reușit să aranjeze căsătoria surorii mele cu regele.

Contele dădu din cap.

— Da, deși căsătoria i-a dat Maiestății Sale Henric prea puțin control asupra tronului Scoției. Stăpânirea lui asupra ținutului a fost în cel mai bun caz nesigură.

— Tata n-a știut niciodată cum să întoarcă o situație în avantajul său, răspunse Edward. Ce zici de Balliol și Bruce? Ce fel de rege ar fi fiecare dintre ei?

— Păi, întrucât omul e însurat cu fiica mea, pe sir John îl cunosc mai bine decât pe Bruce. Warenne își mișcă umerii lați. Balliol e un om maleabil, aș zice. Nu e un conducător înnăscut. Se simte mai bine când primește ordine decât când le dă. Bruce, pe de altă parte, este viclean și cu o voință tare, deși a fost întotdeauna un aliat loial al Maiestății Voastre și pământurile pe care le deține în Anglia îl fac în egală măsură supusul Domniei Voastre, ca și al lui Alexander.

Încruntarea de pe fruntea lui Edward se adânci.

— Când Alexander a vorbit despre posibilitatea unei căsătorii între casele noastre, am crezut că am găsit o cale să-mi ating țelul fără mari cheltuieli și fără pierderi de vieți omenești. Știi cât m-au costat războaiele din Țara Galilor. Nu-mi pot permite o campanie militară atât de costisitoare. Nu acum, când baronii fierb de supărare din pricina îndelungatei mele absențe. Edward se întoarse către Warenne. Dar nici n-o să permit ca eforturile mele să fi fost în van. Tata s-o fi dovedit orb față de ocazia oferită de apelurile scoțienilor care-i cereau să intervină. Eu nu-s. De îndată ce trupul soției mele va fi înmormântat, o să pornesc spre nord, să termin ceea ce am început cu șase ani în urmă. Cred că Profeția poate fi îndeplinită fără război.

•

Affraig își strânse mantia pe lângă trup și ieși afară în seara târzie de decembrie. Vântul îi mușcă pielea și-i făcu ochii să lăcrimeze. Cerul era cenușiu și dealul se înălța cafeniu și sumbru. Doar câteva frunze se mai agățau de ramurile dezgolite ale stejarului, iar dedesubt solul era acoperit cu crenguțe și cu un covor ruginiu, sfărâmicios. Affraig observă că alte două destine căzuseră în timpul nopții, smulse de pe ramuri de vijelia care dansase ca diavolul prin vale, lovind cu pumnii în pereții ei. Mai târziu avea să le aducă înăuntru, să ardă crengile și funiile ce le legau și să îngroape obiectele, oferindu-le țărânii.

Îngenunchind, Affraig lăsă deoparte piua și pisălogul pe care le adusese cu ea și își plimbă degetele pe pământ. Era dur ca stânca. Apucând pisălogul cu amândouă mâinile, îl înfipse în sol și dădu deoparte țărâna neagră. Se încălzi în timp ce muncea, oprindu-se din când în când să-și îndepărteze părul din ochi. Pe măsură ce pământul de la picioarele ei se sfărâma în bulgări, aerul se umplea de un miros umed. Puse pisălogul în piuă și scoase o punguță de la brâu. Vedea deja un vierme gras târându-se afară dintr-un bulgăre de lut, cercetător și orb. Îl apucă, smulgându-i din noroi trupul lung și trandafiriu. Se zvârcoli între degetele ce-l țineau, în timp ce ea îl îndesa în pungă. Mâinile ei întoarseră bulgării, căutând și alții. Astfel, adună șapte râme. Închise punga, își luă piua și se ridică.

Când intră în casă, câinii o priviră plini de speranță. Fără să-i ia în seamă, se îndreptă către spațiul ei de lucru, unde puse jos piua și punga. Femeia avea să ajungă în curând. Scuturând în piuă un pumn de orz cu un iz mucegăit, Affraig scoase râmele, una câte una, și le așeză deasupra boabelor. Viermii se târâră unul peste altul, cu trupurile segmentate lucind în lumina unicei lumânări. Affraig își puse palma peste gura vasului, lăsând suficient loc ca să poată manevra pisălogul prin despărțitura dintre degetul ei mare și arătător, apoi înfipse vârful rotunjit al instrumentului de piatră în piuă. Acesta alunecă și jucă preț de câteva clipe, până când trupurile râmelor plesniră și ea găsi un punct de sprijin, începând să manevreze pisălogul cu mișcări energice. Închise ochii și murmură o înșiruire de cuvinte, înainte să scoată pisălogul și să-l lovească de marginea piuei. Înăuntru era un amestec crud și lunecos, pe care orzul îl îngroșa. Se întrebă dacă n-ar fi fost cazul să presare pe deasupra flori uscate de levănțică, dar decise să n-o facă. Femeia n-o plătea îndeajuns pentru asta.

Affraig tocmai curăța piua când câinii săriră în sus și porniră să latre. Șuieră către ei în timp ce traversa camera înghesuită și ei se potoliră de îndată. Deschizând ușa, zări două femei care coborau panta dealului, cu vântul agitându-le mantiile de postav. Auzi un hohot de râs venind dinspre cea mai solidă dintre ele. Sunetul o înfurie pe Affraig. Fusese o vreme când oamenii veneau la ea într-o tăcere respectuoasă, cu ochii plini de spaimă și venerație. Acum femeile râdeau și se tachinau una pe alta când făceau coadă la ușa ei pentru poțiuni de dragoste și alte farmece. Într-un sens, ea se îndoia că ele chiar credeau cu adevărat, în ciuda banilor pe care i-i dădeau. Era ceva ce făceau doar pentru că n-avea cum să strice, o șansă în plus în cazul în care Dumnezeu nu le-ar fi ascultat rugile. Uitaseră zilele de odinioară,

când femei războinice invocau blesteme care-i loveau pe dușmanii lor ca trăsnetul din cer, zilele când druizii pășeau pe pământul Britaniei și toți își plecau ochii, neavând voie să-i privească pe oamenii cei sfinți. Vechea magie se stingea. Se stingea de foarte multă vreme.

Cele două femei intrară în casă, lipite una de alta, cu ochii pe câini. Affraig se apropie de polița ei și luă o pungă de pânză legată cu sfoară în care pusese amestecul de viermi și orz. Se apropie de femeia mai solidă.

— E gata.

— Ce trebuie să fac? întrebă femeia, apucând cu nerăbdare punga cu degetele ei boante.

— Pune-i-o în mâncare săptămâna viitoare, când e lună plină. Trebuie să te asiguri că o mănâncă pe toată. Când o va face, va fi gata să se îndrăgostească.

Femeia își linse buzele privind punga.

— Și o să mă ceară de nevastă?

— O să tânjească după tine, asta sigur.

— Cum o să i-o pui în mâncare? o întrebă cealaltă femeie privind peste umărul dolofan al tovarășei sale.

— O să mă asigur că sunt în bucătărie înainte să se servească cina în sala gărzilor.

— Să faci bine să te asiguri că primește porția care trebuie, chicoti tovarășa ei, altfel o să te pomenești curtată de țapul ăla bătrân de Yothre.

Femeia se încruntă la prietena ei, apoi îi aruncă o căutătură neliniștită lui Affraig.

— Și dacă n-o mănâncă până la următoarea lună plină?

— Atunci n-o să meargă. Vraja o să-și piardă puterea.

Femeia solidă se încruntă.

— E încă în Annandale, slujindu-l pe lordul Robert. Crezi că se va întoarce la timp? o întrebă ea pe cealaltă.

— Trebuie să vină dintr-o zi într-alta sau cel puțin așa mi-a zis lady Marjorie.

— Contele de Carrick este în Annandale? le întrerupse Affraig.

— Da, răspunse femeia cea grăsană, cu ochii însuflețindu-i-se, nerăbdătoare să bârfească. N-ai auzit? O să se facă un mare sfat ca să decidă cine se va urca pe tron, acum că biata prințesă Margaret a murit. Lady Marjorie spune că regele Angliei plănuiește să vină în nord la primăvară și să țină un parlament. A fost de acord să-i ajute pe Protectori să aleagă un

urmaș la tron. Contele Robert urmează să revină la Turnberry să-și pregătească pledoaria.

— Pledoaria? Vocea lui Affraig era încordată. Nu e dreptul contelui, ci al tatălui său, lordul de Annandale, să urce pe tronul regatului nostru.

Femeia mai solidă nu părea convinsă.

— Lordul e bătrân ca dealurile astea. N-o să poarte mult timp coroana. Contele îi va urma în scurt timp. Zâmbi satisfăcută. Iar cavalerii lui vor avea de profitat de înălțarea lui în rang.

— Și la fel și tu, dacă te vei mărita cu unul, murmură tovarășa ei, ciupind-o de braț și făcând-o să chicotească.

Grăsana își întinse brațul liber către Affraig.

— Uite-ți plata.

Affraig simți monedele fierbinți căzându-i în palmă. Învingându-și impulsul de a le azvârli în obrazul păstos al femeii, își încleștă degetele reci peste metalul lipicios și se îndreptă spre ușă. O deschise fără o vorbă, cu chipul sumbru. Cele două femei se zoriră să iasă pe lângă ea în vântul tăios de afară. Affraig le privi cum urcau dealul, cea dolofană ținând punga ridicată și cântând cu o voce de fetișcană, în timp ce cealaltă chicotea. Ochii lui Affraig se îndreptară către stejarul ce se înălța deasupra ei, cu ramurile profilându-se ca niște coarne pe cerul alburiu. Privirea ei călători către împletitura uzată ce atârna de una dintre crengile de sus, cu nodul zvelt legănându-se înăuntru. În mintea ei, se revăzu cum o țesea și fredona o incantație împotriva blestemului aruncat la mânie de Malachy. Își aminti mâna lordului așezându-i-se pe umăr, șuierul focului, răsuflarea lui pe ceafă și, afară, stelele căzând ca o ploaie de foc. Privirea ei se îndreptă spre apus, către Turnberry. Când se gândi la conte, amintirile-i deveniră mai întunecate, dar apoi gândurile i se întoarseră către fiul acestuia și mintea i se limpezi. Și în noaptea în care se născuse el căzuseră stele. Își aminti că-l zărise pe Marte, plin și roșu, ca un ochi însângerat clipind în beznă.

Capitolul 18

Albia largă a râului Tweed șerpuia printre pajiști și ogoare. Malul sudic marca locul unde se sfârșea regatul Angliei, iar dincolo de apa ciufulită de vânt începea regatul Scoției.

O meandră largă și lenește a râului adăpostea, pe partea engleză, mica așezare numită Norham. Orășelul, toropit de căldura densă ca melasa a unei după-amiezi de vară, era dominat de un castel de piatră, una dintre principalele fortărețe ale lui Anthony Bek, episcopul de Durham. Zidurile sale simple, văruite, reflectându-se pe suprafața sticloasă a râului, erau pline de guri de tragere, toate orientate către malul nordic tivit cu trestii. Pe cel mai înalt turn era arborat un stindard stacojiu, împodobit cu trei lei auriți.

Între zidurile castelului era adunată o mulțime. Grinzi se încrucișau în spațiul abrupt de deasupra capetelor lor, iar pereții vopsiți erau împodobiți cu tapiserii. Pe o jumătate de perete, tapiseriile înfățișau scene ale mântuirii. Cealaltă era dominată de judecata păcătoșilor. În fundul încăperii, un vitraliu îl înfățișa pe arhanghelul Mihail cântărind sufletele oamenilor, cu chipul sumbru compus din sute de cioburi de sticlă roșie. Sub fereastră, în centrul unei estrade, se afla un tron. Pe el ședea regele Angliei. În jurul lui Edward se aflau principalii săi dregători, printre ei numărându-se contele de Surrey și episcopul Bek. Pe platformă li se mai alăturaseră alți treisprezece oameni.

Robert, stând alături de fratele său în mulțimea de magnați scoțieni, privea, împreună cu restul adunării cum, pe rând, cei treisprezece traversau estrada pentru a îngenunchea dinaintea regelui. În sală domnea o tăcere nefirească. Acesta ar fi trebuit să fie un eveniment crucial și într-adevăr era, dar nu așa cum își imaginaseră scoțienii. Robert observă că singurii din toată adunarea care păreau mulțumiți de această ceremonie erau englezii. Și aveau și de ce, dat fiind că regele lor era, acum, Suzeran al Scoției.

Doar cu o lună în urmă, așteptaseră sosirea lui Edward cu nerăbdare. Adevărat, unii îndemnaseră la prudență, mai ales episcopul de Glasgow, care își exprimase îngrijorarea față de o intervenție străină, dar în cea mai mare parte atmosfera fusese una plină de speranță. După cinci ani de frământări, în sfârșit problema succesiunii lui Alexander avea să fie decisă.

Protectorii și nobilimea rămăseseră împărțiți între Balliol și Bruce, în ciuda sfaturilor ținute la Scone, așa încât regele Edward urma să acționeze ca mediator între cei doi. La finele lui aprilie, magnații începuseră să se adune în târgul regal Berwick, pe malul nordic al Tweedului, în așteptarea regelui. Dar când Edward sosise în cele din urmă, nu venise în chip de frate sau prieten, ci sub înfățișarea unui viitor cuceritor, înconjurat de o armată de avocați și sfetnici și însoțit, pe coastă, de o flotă de război, iar pe uscat de șase sute de arbaletrieri și cinci sute de cavaleri. Aici, în castelul Norham, Edward îi anunțase că le va alege un rege, dar că, mai întâi, trebuia să-l recunoască drept suzeranul lor. Le spusese că a adus dovezi sub forma unui maldăr de documente cu care erau înarmați funcționarii săi și care dovedeau că are un drept străvechi la o asemenea poziție. Protectorii, conduși de episcopul Wishart, protestaseră vehement față de această cerere, dar regele păstrase o atitudine sfidătoare și rece pe parcursul disputelor încinse ce urmaseră și, în tot acest timp, armata sa își menținuse prezența amenințătoare pe malurile Tweedului.

În cele din urmă, neputând să respingă pretențiile regelui, magnații scoțieni se văzuseră siliți să se dea bătuți. Protectorii fuseseră obligați să își cedeze autoritatea, după care Edward îi reinvestise, adăugând în rândurile lor un reprezentant al Angliei, iar conetabilii cedaseră controlul castelelor regale. Exista totuși, printre aceste condiții, una la care Protectorii refuzaseră să consimtă. Edward fusese silit să jure că va acționa ca suzeran numai până când va fi desemnat un nou rege. În două luni de la întronare, avea să redea controlul castelelor regale și să renunțe la autoritatea lui în favoarea regelui Scoției, urmând ca, după aceea, să nu mai ridice nicio pretenție. Edward fusese de acord, punându-și sigiliul pe înțelegere, apoi îi anunțase pe magnații tăcuți că era un om onest și că aceasta avea să fie o judecată cinstită, ceea ce însemna că toți așa-zișii pretendenți aveau dreptul să-și pledeze cazul.

Robert văzu un bărbat în haine extravagante, care sosise în Berwick cu o săptămână în urmă, cu o suită numeroasă, traversând estrada ca să îngenuncheze înaintea regelui Angliei.

Vocea episcopului Bek bubui din nou în sala mare a Norhamului.

— Sir Florence, conte de Olanda, accepți judecata celui mai luminat dintre principi, prin gloria Domnului ilustru Rege al Angliei, Înalt Lord al Țării Galilor și al Irlandei și Suzeran al ținutului Scoției? Și accepți, în fața

tuturor celor prezenți, că el are dreptul legal de a-ți judeca pretenția la tronul acestui regat?

Contele cel plin de culoare se înclină adânc în fața tronului și, asemeni celorlalți nouă bărbați dinaintea sa, răspunse afirmativ. Acum în partea stângă a estradei mai stăteau în așteptare numai trei bărbați.

Apoi fu rândul lui John Comyn să străbată platforma până înaintea tronului. Când lordul de Badenoch îngenunche, Robert observă că nu-și înclinase capul la fel de adânc precum ceilalți. De fapt, trupul țeapăn al lordului abia de păruse să se aplece. Robert simți un ghiont și își privi fratele. Edward îi făcu semn din cap în lungul șirului de bărbați de lângă ei, dincolo de tatăl lor, înspre un tânăr palid cu părul negru și lins. Era fiul cel mai mare și moștenitorul lui John Comyn, cel care avea același nume ca lordul. Robert îl văzuse de câteva ori după adunarea din Bingham, de la care trecuse un an, dar nu-și vorbiseră niciodată. Privirea tânărului părea pironită asupra siluetei îngenuncheate a tatălui său și o roșeață îi împestrița obrajii palizi. Avea pe chip o expresie de mândrie.

— Chiar crede că există vreo speranță ca tatăl său să fie ales? murmură Edward.

— Probabil știe că n-are, murmură Robert ca răspuns. Comyn nici măcar nu stăruie asupra pretenției lui. Tot îl mai vrea pe Balliol ca rege. Bunicul crede că voia pur și simplu să i se înregistreze cererea, o formalitate.

Tânărul John se uită în jur și mândria de pe chipul său se transformă în ostilitate, întâlnind privirile fraților Bruce.

Atenția lui Robert reveni asupra bărbaților adunați la dreapta regelui, cărora acum li se alăturaseră contele de Olanda și John Comyn. Cei mai mulți dintre ei, așijderi lui Comyn, nu păreau să creadă cu adevărat că pretențiile lor erau suficient de întemeiate ca să le aducă tronul. În ciuda promisiunii regelui privind o judecată dreaptă, toți știau că era doar un spectacol. În realitate, existau numai doi oameni în această competiție. Cei doi erau ultimii rămași să înainteze și să se supună autorității regelui. Primul fu John Balliol, cu ochii nerăbdători și zâmbetul pe buze.

— Dacă se înclină mai tare, o să se rupă, șopti Edward.

Urmă lordul de Annandale și fu rândul lui Robert să simtă mândria învăluindu-l. Bunicul său îngenunche încet, cu o expresie chinuită, cu trupul său masiv protestând față de poziția stânjenitoare la care era silit. Dar, chiar și plecându-se, lordul nu-și pierdu nicio câtime din autoritatea sa.

În timp ce episcopul Bek i se adresa bunicului său, Robert îl examina pe regele Angliei, încercând să citească pe chipul acestuia care avea să-i fie decizia. Dar nu putu distinge nicio emoție în ochii aceia cenușii, cu excepția poate a unei triste ți îndepărtate. Și poate că și pe aceea doar și-o imagina, pentru că veștile despre moartea reginei Eleanor îl precedaseră pe rege și toată lumea auzise că Edward le poruncise zidarilor să înalțe cruci imense, care să marcheze locurile unde trupul soției sale poposise pe parcursul procesiunii dinspre Lincoln spre Londra. Robert își imaginase aceste jaloane ale durerii presărate de-a lungul Angliei. Auzise multe despre omul ce ședea pe tron dinaintea lui: cruciat valoros, luptător abil și neînfricat, om de stat viclean, vânător pasionat și iubitor de turniruri. Fusese surprins de purtarea rece și amenințătoare a regelui, căci păruse a nu se potrivi cu omul despre care tatăl lui vorbise adesea cu admirație.

Bunicul său se ridică, adus de spate, ca să li se alăture celorlalți pretendenți – Rivalii, cum fuseseră porecliți. În timp ce episcopul Bek se adresa adunării, Robert simți un val de nerăbdare, dar și-o domoli, știind că judecata avea să dureze câteva luni sau poate chiar mai mult. După ziua de astăzi, când petiția bunicului său fusese înaintată, aveau să se întoarcă la casele lor, la fel ca toți ceilalți, pentru a aștepta decizia noului suzeran al Scoției.

Capitolul 19

— Se uită la tine.

Robert luă o gură din vinul de un purpuriu întunecat, pe când Edward se apleca spre el, cu o veselie poznașă în voce.

— Serios?

Robert se rezemă cu nonșalanță de perete, dar ochii i se furișară peste capetele săltărețe ale dansatorilor, către partea opusă a sălii.

Fratele său îi văzu privirea și râse.

— Nu, nu-i adevărat.

— Potaie, mârâi Robert. Măsură din priviri mulțimea, căutând vălul stacojiu care fusese acolo cu numai câteva minute în urmă. Sala era plină de muzică, plânsetul cimpoaielor înălțându-se peste tropăitul ritmic al bărbaților și femeilor. Mesele puse pe capre, pe care fusese servit ospățul ceva mai devreme, fuseseră împinse deoparte pentru a le face loc dansatorilor. Un șir de femei traversa râzând sala în întâmpinarea bărbaților, blocând vederea lui Robert. Își întoarse privirea și, făcând-o, surprinse o strălucire stacojie pe estradă. Era ea.

O chema Eva și era fata contelui Donald de Mar, unul dintre cei mai fideli aliați ai bunicului său. Robert o întâlnise de câteva ori în ultimul an, tatăl ei călătorise adesea spre Annandale ca să-l susțină pe lord pe parcursul judecății. Nu era prima femeie care-i atrăgea privirea. Existau una sau două fete în Lochmaben care-i reținuseră atenția pe parcursul ședерii sale, inclusiv nepoata unuia dintre vasalii bunicului său, ea îl făcuse bărbat într-un hambar plin de pânze de păianjen de la marginea pădurii. Dar Eva era altfel. Era de rangul său și, fiind o tânără educată și de neam, era mai sigură pe sine decât fetele de la oraș. Robert se temea că se va dovedi greu de impresionat.

Sub ochii săi, Eva se aplecă asupra tatălui ei, punându-și brațul cu un gest prietenos în jurul umerilor lați ai bătrânului conte. Faldurile mătăsoase ale voalului ei stacojiu, ținute locului de o cununiță împletită, îi alunecară peste umeri, încadrându-i fața. Câteva șuvițe de păr blonde ca mierea îi fluturau în jurul obrajilor înroșiți de căldură și de vin. Zâmbi când lordul de Annandale se înclină și-i spuse ceva contelui. Desprinzându-se de zid cu un

gest hotărât și ignorând zâmbetul fratelui său, Robert își croi drum prin mulțime. În foșnet de fuste și râzând în hohote, o femeie se învârti pe dinaintea lui și apoi îndărăt în brațele bărbatului ce o aștepta. Robert își duse pocalul la buze și dădu pe gât ce-i mai rămăsese din vinul tare, înainte să i-l înmâneze unui servitor aflat m trecere. În noaptea aceasta nu era paj. În noaptea aceasta era fiul unui conte și nepotul unui bărbat ce putea să ajungă rege.

Trecuse un an de când cei treisprezece bărbați îngenuncheaseră înaintea regelui Edward în castelul Norham. Un an de când regele Angliei preluase controlul Scoției. Judecata începuse în târgul regal Berwick vara trecută, cu petiții scrise, înaintate de fiecare pretendent, însoțite de suluri de pergament care le prezentau genealogia. Fusese ales un tribunal compus dintr-un număr de o sută patru bărbați, dintre care optzeci fuseseră aleși de cei doi pretendenți principali, lordul de Annandale și Balliol, iar ceilalți de Edward însuși. Regele trimisese genealogiile în Franța, să fie examinate în detaliu de savanții de la Sorbona. Acum aproape că se terminase. Regele urma să-și anunțe verdictul de la o zi la alta și lordul de Annandale pregătise acest ospăț în Lochmaben pentru a le mulțumi unora dintre cei care-l susținuseră. Bătrânul Bruce, intrat de acum în cel de-al șaptezecilea an, era încrezător, Robert o știa. Și avea motive. Lordul avea un drept prin sânge egalat numai de cel al lui Balliol și era un vasal fidel al regelui Angliei, servind sub comanda lui Edward în Țara Sfântă și luptând pentru Henric împotriva lui Simon de Montfort. Și, mai important decât toate, lordul avea susținerea a șapte dintre cei treisprezece conți ai Scoției, care, în virtutea legii strămoșești, puteau alege un rege.

Robert se apropia de estradă, cu ochii pe Eva, când se auzi strigat pe nume. Se întoarse și-și zări mama. Părul negru ca pana corbului al lui lady Marjorie, presărat cu șuvițe argintii, curgea de sub o plasă de păr căptușită, din mătase albastră, de aceeași culoare cu rochia. În ochii lui Robert arăta ca o regină, frumoasă și cu ținuta dreaptă. Numai când se apropie de ea îi zări cercurile vineții din jurul ochilor și pielea întinsă pe oase. Realizând că bunicul său nu era singurul împovărat de această judecată, se rușină că nu se gândise deloc la ea în lunile ce trecuseră. Robert aruncă o privire spre tatăl său, aflat sus pe estradă. Contele strângea un pocal cu băutură în pumn și fața, întunecată în umbrele adânci aruncate de torțe, îi era posomorâtă și încruntată. Se îndoia că omul se dovedise ușor de suportat.

— Fiule, zise contesa, examinând apreciativ statura înaltă a lui Robert, în pantaloni negri și tunică încheiată la nasturi. Ești atât de chipeș.

Auzind un chicotit, Robert își zări una dintre surori trăgând cu ochiul de după fusta contesei. Era cea mai mică, Mathilda. Chicotind în continuare, alergă către restul surorilor, care stăteau alături de dădaca lor. Nu-i venea să creadă cât de mult se schimbaseră de când le văzuse ultima oară. Mary avea șapte ani și era nesupusă și, s-ar părea, gata să dea mereu de bucluc ca Edward. La nouă ani, Christian, cu părul ei blond și buclat, era serioasă și sensibilă, iar Isabel devenise o mândrețe de tânără. Își dori ca și ceilalți frați ai săi să fi putut să participe la banchet în această seară, dar Niall și Thomas erau sub tutelă în Irlanda, iar Alexander se pregătea să intre în rândurile clerului. Se vorbea că va merge la Cambridge să studieze teologia.

— Nu te-am văzut încă să dansezi, continuă contesa, punându-și o mână răcoroasă pe obrazul lui înfierbântat.

— E încă devreme, zise Robert, cu privirea întorcându-se către estradă.

Lady Marjorie îi aruncă o privire cunoscătoare.

— Invit-o, murmură ea, înainte să se piardă din nou în mulțime.

Descumpănit de perspicacitatea mamei sale, Robert urcă estrada, ridicându-se deasupra capetelor mulțimii. Se apropie de masă, pe care erau împrăștiate rămășițele ospățului, trecu pe lângă tatăl său cel morocănos și se apropie de bunicul său și de contele de Mar. Contele de Atholl, sir John, era și el acolo împreună cu soția sa, o fiică mai vârstnică a contelui Donald, îmbrăcată, ca și sora ei, în roșu. Robert se apropie de bărbați, încercând să ignore strălucirea stacojie care amenința să-i asalteze vederea. Deschise gura, sperând ca din ea să iasă ceva suficient de curtenitor, dar bunicul său i-o luă înainte.

— A, Robert, tocmai vorbeam de tine. Chipul lordului era pătat și vinișoare purpurii îi brăzdau nările.

— Da, chiar vorbeam, zise John de Atholl. Bunicul tău ne povestea despre isprăvile tale de la vânătoarea de azi. Tânărul și aprinsul conte se înclină spre Robert cu un zâmbet avid, cu părul ondulându-i-se în jurul frunții. Am auzit că tu ai dat lovitura ucigașă. Îmi pare rău c-am ratat-o.

— Un cerb cu șaisprezece ramificații, zise lordul de Annandale, lăsându-se pe spate cu un geamăt de satisfacție și apucându-și pocalul. Cel mai bun și cel din urmă din sezonul ăsta.

Robert nu se mai putu abține. Privirea îi fulgeră către pata stacojie ce-i asedia coada ochiului. Ochii lui îi întâlniră pe ai Evei. Și ea zâmbea, dar era

un zâmbet mai distant și mai calculat decât ale bărbaților, ca și cum încă l-ar mai fi cântărit și n-ar fi fost impresionată. Ochii ei erau de un albastru mai palid decât ai lui. Culoarea cerului primăvara, decise el.

— Eva.

Ea se întoarse către una dintre surorile mai tinere, o fată subțire al cărei păr era mai degrabă cafeniu șoriciu decât auriu ca mierea și care urca șovăitoare treptele.

— Da, Isobel?

— Vrei să dansezi cu mine?

Strângând încă o dată umerii tatălui ei, Eva coborî ușoară de pe estradă, de mână cu surioara ei. Îi aruncă lui Robert o scurtă privire peste umăr, înainte să dispară în aglomerație, lăsând o dâră stacojie să stăruie pe dinaintea ochilor lui.

Contele de Atholl se ridică și luă brațul drăgălașei sale soții.

— Cred că o să le urmăm. John zâmbi larg. Fii atent, Robert. Dacă nu, cele mai bune fete vor fi în curând luate.

Tânărul le făcu cu ochiul contelui de Mar și lordului de Annandale, care chicoteau amândoi într-un fel ce-l făcu pe Robert să înțeleagă că discutaseră și despre altceva decât despre abilitățile lui de vânător. Dornic să schimbe subiectul, își fixă privirea asupra frunzei uscate de palmier prinse de mantia bunicului său.

— Crezi că regele Edward va răspunde chemării Papei la Cruciadă?

Văzând că expresiile celor doi bărbați devin serioase, Robert își dori să se fi gândit la un subiect mai puțin sumbru de conversație. Trecuseră șase luni de când sosiseră veștile despre căderea cetății din Acra, ultima fortăreață a Cruciaților în Țara Sfântă. Zvonurile vorbeau despre bărbați și femei care se aruncaseră în mare ca să scape de spadele sarazinilor, de haos și foc, de străzi pe care sângele curgea în voie și de nave târându-se în toate porturile creștinătății, pline până la copastie cu refugiați zdrențăroși. De atunci, Papa chemase la o nouă Cruciadă, dar nu se stabilise nimic.

— Poate, când pe tronul nostru va sta cineva, vom reuși cu toții să răspundem chemării sale, zise bunicul său cu o voce joasă. Își goli pocalul.

Contele Donald dădea din cap a aprobare.

— Ne trebuie sânge nou pentru Războiul Sfânt. Înclină din cap către Robert. Dacă un tânăr prinț va lua Crucea, și alții îi vor urma.

Din cealaltă parte a mesei se auzi un șuierat. Se răsuciră și-l zăriră pe contele de Carrick încruntându-se la ei, cu ochii întunecați presărați cu

vinișoare sângerii.

— Un tânăr prinț!

Se ridică în picioare clătinându-se și își împinse scaunul îndărăt cu un scârțâit. Întinse brațul către Robert, strângând în continuare pocalul în pumn. Vinul împroșcă masa.

— Dacă asta e speranța ta pentru recucerirea Pământului Sfânt, Domnul să ne aibă în pază!

Cuvintele îi erau împleticite, dar destul de clare ca să răsune în urechea lui Robert ca un dangăt de clopot.

— Ajunge! mârâi lordul de Annandale.

— Spun doar adevărul. N-a fost în niciun război. Știe numai cum să ucidă fiare, nu și oameni. Sânge proaspăt? Contele se strâmbă. Sângele curge subțiat prin vinele fiilor noștri. Subțiat ca vinul îndoit cu apă. Cum o să facem cruciați dintr-o asemenea turmă slabă? Contele își continuă șuvoiul veninos al vorbelor, dar Robert nu stătu să-l mai asculte.

Se întoarse și coborî treptele, pătrunzând în mulțime. Ignorând protestele oamenilor, își făcu drum cu brutalitate până ajunse la uși și ieși în noapte, lăsând muzica și glasurile să se stingă în urma sa, înghițite de beznă. Traversă curtea fortificată, trecând pe lângă capelă și bucătării, pe lângă grajduri și pe lângă cuștile câinilor, clădirile conturându-se în lumina palidă a unei luni în primul pătrar. Înaintea lui, deasupra acoperișurilor, se înălța cocoașa întunecată a dâmbului, cu laturile sale abrupte învelite în lut. Deasupra movilei de pământ fortificat, un turn rotund ațintea un deget bont către stelele îndepărtate. În loc să urce dâmbul spre turn, unde locuia alături de bunicul său, Robert se îndreptă către palisada care înconjura perimetrul castelului. Ajunsese aproape de poartă când se auzi strigat pe nume. Se întoarse și o văzu pe Eva apropiindu-se, cu vălul ei stacojiu înnegrit în lumina lunii.

— Nu mai stai la petrecere?

— Aveam nevoie de o gură de aer. Nevrând să mai rămână în castel nicio clipă, nici măcar de dragul ei, Robert își continuă drumul către palisadă.

— Pot să vin și eu?

Robert nu se întoarse, dar făcu semn că da. Eva își potrivi pasul după al lui, cu poalele rochiei foșnind pe pământul înghețat. Era toamna târziu și copacii se răsfirau goi pe cer. Paznicii palisadei îl salutară pe Robert când acesta se apropie. Unul deschise poarta, cu privirea stăruind asupra Evei.

— Fii atent cum umbli, domnișorule Robert, îi strigă el cu un zâmbet cunoscător în voce. E ud acolo jos la *loch* în noaptea asta.

Robert o conduse printre copaci de-a lungul cărării întunecate către *loch*-ul Kirch. Niciunul nu vorbea. Mintea lui Robert devenise ciudat de calmă, încremenită la jumătatea drumului între furie și o speranță ce înmugurea. Într-o clipă, copacii le dispărură din cale și o mică suprafață lichidă se ivi înaintea lor, sclipind în lumina lunii, mărginită jur-împrejur de trestii. Castelul bunicului său, reședința familiei lui de peste un secol, fusese înălțat, strategic, în apropierea apei, dar spre deosebire de fortăreața strămoșească din Annan, dâmbul și curtea fortificată erau la o distanță sigură de malul lacului, familia Bruce aflase între timp prețul blestemului lui Malachy.

Robert se opri, privind dincolo de apă. Alături de el, Eva se înfioră în aerul rece.

— E frig, suspină ea, cuprinzându-se în brațe.

Robert știa ce ar fi trebuit să facă, știa chiar și ce aștepta ea de la el, dar fața schimonosită a tatălui său i se ivi din nou în minte, cu vorbele scurgându-i-se din gură ca veninul. Încleștă din fălci. Eva, însă, se trase mai aproape. După un minut, Robert simți ceva în mână și realiză că erau degetele ei, împletindu-se cu ale sale. Undeva în pădure țipă o bufniță. Inima lui Robert își iuțise bătăile, iar răsuflarea îi ieșea de pe buze în nori albi. Imaginea tatălui său se ștergea, gonită de căldura concretă a mâinilor ei. Îi simțea pulsul, rapid și puternic ca al său. Se întoarse brusc către ea, nerăbdător să alunge ce mai rămăsese din gândurile sale. Când îi căută gura, ea se trase îndărăt, părând surprinsă de nerăbdarea lui, apoi se lipi de el, moale. Avea gust de vin.

Robert auzi un duruit îndepărtat de tobă și presupuse că era sângele bubuindu-i în tâmple, până când sunetul crescu în intensitate și el își dădu seama că era un zgomot de copite. Trei, poate patru călăreți. Se trase de lângă Eva.

— Alți oaspeți? murmură ea. Buzele-i străluceau umede în lumina lunii.

Vederea lor îi trimise un spasm în tot trupul și când vorbi vocea-i era înecată.

— Nu. Își drese glasul. Toată lumea e aici.

Ezită. Voia să rămână acolo, cu ea, dar tropotul acela îl distrăsese. Era o oră prea târzie pentru călători.

— Vino.

O luă de mână și o conduse înapoi prin pădure, lăsând *loch*-ul amuțit și netulburat în urma lor.

Apropiindu-se de palisadă, Robert își dădu seama că nu mai auzea cimpoaiele. Intrând pe poartă, auzi voci ridicate răsunând dinspre sală. Își iuți pasul și Eva fu silită să alerge alături de el, strângându-și fustele cu mâna liberă. În curte erau cai și mirosea a bălegar proaspăt. Robert se îndreptă către sala de ospețe, ale cărei uși fuseseră date de perete. Vedea oameni îngrămădindu-se, o masă de fețe. Edward se ivi din mulțime. Zărindu-l pe Robert, se apropie. Robert nu-l mai văzuse niciodată pe fratele său arătând atât de sumbru.

— Ce este?

— S-a anunțat, frate. John Balliol va fi rege.

Capitolul 20

Robert călca pe poteca întunecată din pădure cu capul plecat și cu degetele mari vârâte la centură. Vântul zgâlțâia ramurile dezgolite ale copacilor și-i împrăștia la picioare frunze moarte. Cățelușa sa, Uathach, unul dintre ultimii pui ai lui Scáthach, le fugărea descriind cercuri nebunești și clănțănind din fălci către covorul lor învârtejit. De obicei, comportamentul tinerei cățele îl amuza, dar în acea zi abia o lua în seamă. Mintea lui Robert, tulburată de gânduri, era pierdută în sine, iar dispoziția îi era la fel de întunecată ca după-amiaza de noiembrie.

Trecuse o săptămână de la ospăț și atmosfera din Lochmaben nici că putea să fi fost mai diferită decât cea de dinaintea sosirii veștii. Mulți dintre cei care-l susținuseră pe bunicul său cât timp durase judecata se scuzaseră și plecaseră, luând distanță de parcă familia ar fi contractat o boală contagioasă. Robert știa că probabil aceste gânduri erau nedrepte, fără îndoială conții de Mar, Atholl și Dunbar, fuseseră uluiți și mâniați de decizia regelui Angliei. Dar castelul era neobișnuit de tăcut în ultimele șapte zile și nu se putea nega că, în calitate de dușman al noului rege al Scoției, poziția familiei Bruce stătea acum sub semnul întrebării.

Tatăl și mama lui Robert rămăseseră la Lochmaben, deși prezența mânioasă a contelui nu contribuise la dispariția tensiunii. Bătrânul lord își petrecuse cea mai mare parte a săptămânii singur în camerele sale, părăsindu-le numai ca să meargă la capelă și să se roage. Cu două nopți în urmă, Robert își găsise bunicul prăbușit în genunchi dinaintea unei mări de lumânări ce străluceau pe altar, repetând cu înflăcărare o rugăciune, iar și iar, cu răsuflarea mirosind a băutură. Blestemul, mormăise el, în timp ce Robert îl ajuta să se ridice. Trebuie să ne căim.

Robert se ținuse deoparte, ocupându-și zilele cu plimbări prin pădure, evitându-l până și pe fratele său. Ținutul din jurul Lochmabenului era tăcut, acum că sezonul de vânătoare se sfârșise. Ploile toamnei șterseseră urmele lăsate de cai și oameni, pădurea reclamându-și teritoriul. Robert nu-și dăduse seama cât suflet pusese în lupta pentru tron până când nu auzise verdictul regelui. Avea optsprezece ani, viitor cavaler cât de curând și moștenitorul averii familiei. Dar ce avea să devină acum acea avere cu un

dușman pe tron și cu Comynii promovați în dregătorii și mai înalte? Aveau să fie în siguranță Annandale și Carrickul sau poate că Balliol avea să-și ia revanșa față de cei care îi invadaseră pământurile cu șase ani în urmă? Auziseră că acesta îl numise de curând pe Dungal MacDouall căpitan al armatei din Galloway. Robert știa că tatăl lui MacDouall fusese ucis de tatăl său în timpul atacului asupra Buittle. Fără îndoială că oamenii din Galloway cloceau de mult timp o dorință de răzbunare. E adevărat, dacă se ajungea aici, familia sa deținea proprietăți bogate în Anglia, dar asta era o slabă consolare ținând cont de decizia regelui Edward, care încă nu fusese explicată. Poate să se retragă pe pământurile lor din Irlanda? Asta ar fi arătat prea tare a înfrângere și, în timp ce ieșea dintre copaci, Robert goni ideea.

Castelul Lochmaben domina peisajul dinaintea sa, cu turnul înălțându-se pe dâmbul său deasupra curții fortificate și a orașului. Plasat strategic între două lacuri, alcătuia poarta către vestul Scoției. Fumul se întindea în fuioare zdrențuite, smuls de pe acoperișuri de vântul lacom. Ziua era pe sfârșite și mirosul de mâncare ce venea dinspre oraș făcu stomacul lui Robert să ghiorțăie. Fluieră către Uathach, care fugărea un stol croncănitor de ciori, și se îndreptă către poarta de sud, săpată în zidul de pământ al orașului. Era mai rapid să străbați așezarea decât să-i dai ocol. Paznicii îl salutară, dar fără obișnuitele lor glume sau discuții. Îndepărtându-se, Robert simți în spinare privirile lor îngrijorate și întrebătoare.

Se apropia de piață, plină de negustori ce plecau după ziua de târg, când zări o figură cunoscută pe treptele bisericii. Era bunicul său. Coama lui argintie era prinsă sub o tocă de fetru și spinarea-i era dureros de adusă, cu umerii parcă prea grei pentru silueta sa. Lordul vorbea cu cineva și această a doua figură îi reținu atenția lui Robert. Era o bătrână într-o mantie cafenie, murdară, sprijinită într-un toiag noduros. Era departe de el, dar îi vedea limpede chipul.

Affraig.

S-o vadă era un șoc, ca și cum o parte din copilăria sa ar fi apărut deodată într-un colț din viața lui de adult, copleșindu-l cu amintiri și sentimente de mult uitate. Robert era prea departe ca să audă ce-și spuneau, dar expresiile lor erau încordate. Păreau să se certe. Vântul smulse gluga lui Affraig, dându-i la iveală părul, acum mai mult alb decât negru. Robert înaintă printre grupurile de negustori care-și împachetau mărfurile, pe lângă cai și căruțe. Își zări bunicul dându-și capul pe spate și privind cerul. Apoi

bătrânul făcu un semn afirmativ din cap. Affraig își ridică mâna și-i atinse obrazul, cu un gest familiar și afectuos care îl surprinse și-l tulbură pe Robert, apoi se depărtă sprijinindu-se în toiag. După o clipă, dispăru pe după biserică. Robert porni către bunicul său. Bătrânul se îndrepta spre poarta ce ducea la castel. Înainte ca Robert să-l ajungă din urmă, cineva îi tăie calea. Era unul dintre vasalii bunicului său, un cavaler de pe o moșie învecinată.

— Domnișorule Robert, îl salută bărbatul cu stânjeneală în voce. De câteva zile am tot vrut să-i cer o audiență lordului. Vreau să-i prezint regretele mele pentru că n-a fost ales să fie regele nostru. Îl rog pe sir Robert să-mi ierte întârzierea, dar, cu furtunile astea, am fost ocupat până peste cap cu o inundație și cu tot soiul de…

— O să-i transmit regretele domniei voastre, îl întrerupse Robert, ocolindu-l. De cealaltă parte a pieței se opri, dându-și seama că bunicul său dispăruse, apoi se repezi către biserică. Ocolind clădirea, pătrunse pe străzi înguste ca o vizuină, căutând-o pe Affraig. Dar după câteva minute de căutări infructuoase, se întoarse și porni din nou pe unde venise, către castel.

Robert traversa curtea când auzi voci ridicate venind de la etajul superior al casei de oaspeți. Recunoscând mârâitul mânios al bunicului său, apoi răspunsul lătrat al tatălui, se apropie de ușă. Aceasta se deschise tocmai când întindea mâna spre ea și două slujnice ieșiră, ducând coșuri cu rufărie. Se dădură în lături, înclinând politicos din cap. Robert simți un miros acru și pe unul dintre cearșafuri zări ceva ce părea o pată de sânge diluat, apoi pătrunse înăuntru și urcă scările către etaj. Poposi pe holul din fața încăperii unde fuseseră găzduiți părinții săi. Vocile tatălui și bunicului se auzeau limpede prin ușă.

— Nu pot să cred că ai ascultat-o pe cotoroanța aia! Ești un nătâng afurisit! Vocea contelui se auzea plină de furie. O relicvă a trecutului, crezând încă în blesteme și în magie, ca o babă puțină la minte. Nici nu-i de mirare că Edward l-a ales pe John Balliol și nu pe tine. Cel puțin fiul ăla de curvă se poartă ca un normand!

— Cândva și tu credeai în astea, din câte-mi amintesc.

— Am fost beat când am căutat-o pe scorpia aia, șuieră contele. Beat de sângele pe care-l văzusem vărsat pe dealurile din Țara Galilor, beat de morțile oamenilor mei. Nu eram stăpân pe mintea mea.

Vocea bunicului lui Robert se frânse, pradă unei emoții bruște.

— Ți-ai trimis omul după ea fiindcă ți-a fost rușine? Ai vrut s-o pedepsești pentru că a făcut ce i-ai cerut?

— N-am avut de-a face cu asta, mârâi contele.

— Dar nici nu i-ai făcut dreptate așa cum merita.

— Dreptate? Urmă un hohot de râs plin de cruzime. O femeie care trăiește singură și-i duce pe oameni de nas cu șarlataniile ei o să capete ceea ce merită, mai devreme sau mai târziu.

Urmă un moment de tăcere. Când bătrânul lord vorbi din nou, glasul îi era rece ca marmura.

— Singurul lucru care contează acum este ca pretenția noastră la tron să fie păstrată.

— N-avem niciun drept, blestemat să fii!

Bunicul lui Robert continuă ca și cum contele nici n-ar fi vorbit.

— O să-ți cedez acest drept ție astăzi, dar mâine tu o să i-l cedezi lui.

Robert făcu un pas înapoi, încruntând din sprâncene.

— Nu vreau să am de-a face cu nebunia asta!

Se auzi un zgomot de pași apropiindu-se de ușă.

— Îmi vei da ascultare! bubui vocea lordului de Annandale. Sau mă jur pe Dumnezeu că o să te las fără nimic!

Pașii se opriră brusc.

— Știu că m-ai trădat și că l-ai informat pe regele Edward despre atacul nostru asupra Gallowayului. Știu că de atunci ai ținut legătura cu regele, informându-l despre planurile noastre.

Robert fu șocat de dezvăluire, dar și de furia clocotitoare din vocea bunicului său.

— În Carrick există oameni care-mi sunt loiali mie, continuă lordul. Sunt scârbit că a trebuit să-mi iscodesc propriul fiu, dar niciodată nu mi-ai dat motive de încredere. N-am spus nimic despre trădarea ta. Am lăsat de la mine, la fel cum am făcut cu multe alte fărădelegi ale tale, dar asta mi-a demonstrat în cele din urmă că, dacă familiei ăsteia i-a mai rămas vreo speranță, aceasta nu e în tine.

— O fi în tine, atunci? O să porți giulgiu înainte s-ajungi să porți coroana! Eu sunt cel care s-a asigurat că familia asta are putere când m-am însurat cu Marjorie!

— Grăbit mai ești să uiți că, însurându-te cu Marjorie fără consimțământul regelui Alexander, ai atras mânia regelui asupra capetelor

amândurora. A fost cât pe ce să pierzi tot! Numai la rugămintea mea regele te-a iertat și i-a redat soției tale Carrickul.

— Și mereu m-ai urât din pricina asta, nu? N-o să renunț la ceea ce-mi aparține pe drept!

— Dacă n-o faci, n-o să moștenești Annandale și titlul de lord. N-o să capeți nici pământurile mele din Anglia, nici averea mea. La moartea mea n-o să capeți nimic.

— N-o să faci una ca asta. Te-am salvat din închisoarea aia din Lewes. Dacă n-aș fi fost eu, nici n-ai fi avut ce moștenire să oferi.

— Așa-i, fiule, și îți promit că o să ai un trai îmbelșugat până la sfârșitul zilelor tale. Refuză-mă și mă jur pe Domnul c-o să te las fără nimic.

Scările trosniră. Robert se întoarse tresărind și o zări pe mama sa. Ținea o lumânare și, în lumina ei, fața îi era pământie.

— Ce faci aici, Robert?

Vocile de cealaltă parte a ușii amuțiră la auzul întrebării ei severe. Un zgomot de pași fu urmat de zăngănitul unei încuietori. Ușa se deschise și Robert întâlni privirea bunicului său.

Bătrânul lord deschise ușa mai larg.

— Înăuntru, băiete!

Robert îi aruncă o privire mamei sale, apoi intră. Bunicul său nu-i mai zisese „băiete” de ani de zile. Asta-l făcea să se simtă tânăr și nervos. Tatăl lui stătea în centrul camerei, alb la față de furie. În spatele lui, un pat domina încăperea. Cearșafurile de pe el fuseseră luate. Robert se gândi la petele de sânge din coșul de rufe, apoi auzi în spate vocea bunicului său.

— Tatăl tău are ceva să-ți spună.

Contele se îndreptă către ușă. Trecând fără o vorbă pe lângă Robert, se opri alături de tatăl său.

— Îmi doresc pe ce-am mai sfânt să te fi lăsat în Lewes, murmură el înainte să iasă din încăpere.

Falca lordului zvâcni. Vru să vorbească, dar umerii i se lăsară și traversă în schimb încăperea către patul dezgolit, pe care se lăsă să cadă. Robert își privi bunicul în tăcere. Părea din cale-afară de fragil. Mâinile sale, încleștate pe genunchi, erau noduroase și tremurau, iar pielea-i era subțire ca pergamentul. Ridurile vârstei deveniseră brazde adânci, încrețite în jurul ochilor și gurii. Robert auzise odinioară un poet proclamând că era mai bine ca bărbații să moară în luptă, tineri și în plină glorie, decât să-și vadă

tinerețea și puterea jefuite de Timp, acest mare tâlhar. Își privi propriile mâini cu pielea elastică, brăzdată numai de vene solide, albăstrui.

— Nu știu cât anume ai auzit, zise bătrânul lord, dar ar trebui să știi că am de gând să renunț la pretențiile mele la tron în favoarea tatălui tău. Este un drept de sânge al familiei noastre și nu poate fi ignorat, indiferent ce ar decide regele Edward sau altcineva. Vreau să fie ținut viu de cineva care-i demn de această onoare.

Se ridică încet și traversă încăperea către Robert.

— În schimb, tatăl tău va renunța la acest drept în favoarea ta și, odată cu el, la titlul de conte de Carrick. Lordul de Annandale îl apucă pe Robert de umeri. Mâine vei fi făcut cavaler și învestit ca unul dintre cei treisprezece conți ai Scoției. Ochii de șoim ai lordului se afundară într-ai lui Robert. Promite-mi că o să respecți pretenția familiei noastre la tron și că o s-o afirmi cu demnitate și cinste în anii ce vor veni, indiferent de impostorii ce stau pe tronul acela sfidând dreptul nostru.

— Promit, domnule, murmură Robert. Vocea îi suna ciudat, de parcă altcineva ar fi vorbit în locul lui. Mintea i se învârtea.

Ochii bunicului său se umplură de tristețe.

— Îmi pare rău, Robert, că-ți încredințez această povară. Să știi însă că nu ți-aș trece-o ție dacă nu te-aș crede capabil s-o porți.

— Nu-i o povară, bunicule. E o onoare.

Bunicul său nu zise nimic, dar îi strânse și mai tare umerii.

•

Procesiunea înainta încet pe Dealul Sfatului prin ploaia de iarnă, doamnele ridicându-și fustele ca să le apere de noroi, lorzii și cavalerii pășind atenți pe pământul îmbibat de apă. Copacii se legănau, biciuind cu stropi grei mulțimea ce se aduna pe culmea dealului de lângă abație. Din rândurile lor ieșiră doi bărbați purtând un drug solid de fier, de care era atârnată prin inele de fier o piatră uriașă, de culoare crem. Fețele bărbaților erau roșii și încordate în timp ce cărau Piatra între ei pe pământul mocirlos, până pe soclul ce se afla în centrul cercului de copaci. Călugării abației din Scone priviră neliniștiți cum Piatra era coborâtă pe soclul larg și acoperită cu o țesătură aurită, brodată cu un leu roșu. Restul adunării se concentra asupra bărbatului uscățiv, îmbrăcat în robe stacojii muiate de ploaie și purtând la brâu o sabie dezgolită, care se ivise și înainta către piatră.

Îl urmau James Stewart, episcopul de St Andrews și abatele din Scone. John Balliol nici nu-i așteptă bine să ajungă înainte să se așeze pe Piatra

Destinului, privind mulțimea, cu ploaia lipindu-i de creștet părul ce se rărea și scurgându-i-se în șuvoaie pe obrajii ciupiți de vărsat. Intendentul înaintă, purtând un sceptru încrustat cu nestemate. În tăcere, îi înmână acest simbol al autorității lui Balliol, a cărui față se crispă într-un zâmbet. Apoi, fragilul episcop de St Andrews așeză pe umerii lui Balliol o mantie peste care abatele puse o stolă din blană de hermină albă ca zăpada. Cei trei bărbați păşiră îndărăt, așezându-se dinapoia tronului, în timp ce genealogia lui John Balliol era citită cu solemnitate mulțimii înmuiate de ploaie.

Așezat la dreapta soclului, sub un baldachin ținut de paji, regele Edward îl privea pe clericul care intona numele unor regi și prinți de mult trecuți. Vântul ridică un colț al stofei brodate pe care ședea Balliol, dând la iveală un colț palid de piatră.

John de Warenne se aplecă spre urechea lui Edward.

— Când intenționați să treceți la fapte, Maiestate?

— În curând, replică Edward, fără să-și ia ochii de la Balliol.

Partea a III-a

1294-1295

„… și-atunci a apărut o stea strălucitoare și măreață din care izvora o singură rază. Și la capătul razei era o minge de foc ce se-ntindea luând formă de dragon.

(Uther) a luat în păstrare coroana insulei. Cu acordul tuturor celor prezenți, a fost uns rege. (…) Din acea clipă, a fost numit Utherpendragon, ceea ce în limba britanilor înseamnă „cap de dragon”. I s-a dat acest titlu pentru că printr-un dragon a profețit Merlin că el va ajunge rege.”

Istoria regilor Britaniei,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 21

Săptămânile și lunile de după primirea lui Robert în rândul cavalerilor se dovediră unele întunecate pentru membrii familiei Bruce, ocoliți de aliați și amenințați de dușmani. Soarta lor nu mai fusese atât de lovită de dezastru de pe vremea Sfântului Malachy și bătrânul lord își petrecu multe nopți în genunchi în capela din Lochmaben, rugându-l pe sfânt să-și ia îndărăt blestemul și ura. Robert i se alătură uneori, îngrijorat de dispoziția schimbătoare a bunicului său și chinuit de gânduri despre Affraig și copacul destinelor. Căzuse oare împletitura ce conținea nodul sau atârna încă de copac, bătută de vremuri, la fel de încăpățânată ca sfântul care le blestemase neamul? Sfâșiat între dorința de a pleca acasă, în Carrick, acum moșia sa, și cea de a sta cu bătrânul la Lochmaben, hotărârea îi fusese smulsă în acel decembrie înghețat de mâna rece a morții.

La puțin timp după întronarea lui John Balliol, când susținătorii lor se îndepărtau, nedoritori sau temându-se să ia apărarea dușmanilor jurați ai noului rege al Scoției, lady Marjorie căzuse la pat în Turnberry. Sănătatea contesei fusese de câtva timp fragilă, nu reușise să-și revină după nașterea Matildei, dar treptat starea ei se înrăutățise, accesele de rău și febră devenind din ce în ce mai dese, până ce, într-o noapte tristă, se stinsese din viață. Când vestea despre moartea ei ajunsese la Lochmaben, Robert se dusese la Carrick și stătuse, în haine negre, lângă mormântul ei, confruntat cu tăcerea înghețată a tatălui său. Moartea ei îi despărțise. Era de parcă ea ar fi fost legătura care ținea familia laolaltă și acum, că murise, nu puteau să nu se îndepărteze.

După numai câteva săptămâni, tatăl lui Robert, privat de titlul său și lovit de această pierdere, o luase pe fiica sa cea vârstnică, Isabel, și navigase spre Norvegia, unde rămăsese ca oaspete al regelui Eric. La scurt timp de la plecarea sa, Robert primise prima sa însărcinare ca proaspăt cavaler, bunicul său poruncindu-le lui și lui Edward să viziteze proprietățile familiei Bruce din Yorkshire și Essex și să adune dările anuale. Robert, rămas singur între zidurile bătute de valuri ale casei copilăriei sale, unde se străduia să facă față morții mamei lui și complexității rolului de conte, acceptase bucuros. Și, la începutul noului an, lăsând Carrickul pe mâinile unui vasal

capabil, el și fratele său, însoțiți de doi scutieri, traversară Granița către Anglia.

•

Calul de luptă își smuci capul masiv, cu ochii măriți și albi rostogolindu-se prin deschizăturile cioltarului negru ce-i acoperea trupul uriaș. Când cavalerul din șa se întinse să ia lancea de la scutierul său, tunica îi flutură, dând la iveală scânteierea de solzi de pește a armurii. Strunindu-și armăsarul cel aprig, trase frâiele cu mâna stângă, adăpostită de scutul prins în curele pe braț. Scutul, plat în partea de sus și ascuțit la nivelul genunchiului, era negru, având în centru o harpă roșie. *Ailettele* de lemn de pe umeri purtau același însemn, singura sa distincție, restul fiind ascuns de armura greoaie și de coiful de oțel.

Uralele mulțimii ce se îngrămădea pe terenul de turnir de la Smithfield atinseră culmea când, de cealaltă parte a arenei, un al doilea cavaler își luă lancea. Acesta era înveșmântat în albastru, cu o dungă diagonală ce-i brăzda tunica printre șase lei auriți. Scutul său avea un desen izbitor. Era vopsit într-un roșu intens, sângeriu, cu un dragon auriu în mijloc.

Răsună un corn. Cavalerii înfipseră pintenii în pântecele cailor, care țâșniră înainte dinspre părți opuse ale arenei, avântându-se în galop prin noroi și peste așchii de lănci sfărâmate. Cavalerul cu dragon pe scut fu cât pe ce să piardă controlul calului și să se abată de la linia dreaptă, dar îl readuse la ordine cu o smucitură a frâului chiar la timp ca să-și coboare lancea. De-a lungul și de-a latul câmpului, mulțimea se îmbulzea să vadă ciocnirea. Vârful de fier izbi lemnul scutului și coada lăncii zbură în țăndări. Impactul fu brutal. Cavalerul cu harfa roșie pe scut fu împins îndărăt, cu propria lance fluturând prin aer, și căzu pe spate din șaua înaltă, în timp ce calul își continua galopul. Izbi pământul în scrâșnet de metal, împroșcând în jur apă noroioasă. Mulțimea urlă.

Apropiindu-se de capătul arenei, cavalerul cu dragon pe scut își încetini calul la trap, iar privitorii se poticneau ferindu-se din calea animalului în armură. Răsucindu-se în ultimul moment, își trase din teacă spada și-și îndemnă calul înapoi, spre locul unde adversarul său zăcea pe spate. Se opri, gata să descalece și să continue lupta pe jos. Cavalerul căzut rămase nemișcat. Un corn sună și trei scutieri purtând blazonul harfei roșii pătrunseră pe câmp în fugă, unul alergând să prindă frâiele calului, ceilalți doi să își îngrijească stăpânul căzut. Cavalerul cu dragon pe scut așteptă pe calul său care bătea din copite. Mulțimea se scufundase într-o tăcere plină

de nerăbdare. Bărbatul era leșinat sau tocmai asistaseră la o moarte, aici, în această dimineață londoneză de mai bătută de o ușoară briză? Era o priveliște obișnuită în turniruri, deși în prezent lăncile aveau vârfuri cu trei dinți menite să redistribuie forța impactului, iar săbiile erau din os de balenă.

Pe jos se văzu mișcare, întrezărită printre picioarele scutierilor, un braț ridicat, niște degete descleștându-se. Scutierii se traseră înapoi, iar cavalerul se ridică cu greu în picioare, cu scutul zgâriat ținându-i-se pe braț doar într-o curea, cu lancea, nefrântă, zăcând pe jos. Clătinându-se pe picioare, își scoase coiful, dând astfel semn că nu avea de gând să continue lupta. Cavalerul cu dragon pe scut își înălță spada în aer și dădu pinteni calului de-a lungul terenului, într-un iureș de mătase albastră, însoțit de urale dezlănțuite.

Robert, așezat alături de fratele său în tribuna regală, aplaudă aprobator în timp ce cavalerul rănit era condus de pe câmp și alți doi adversari pătrundeau în arenă în trapul cailor. Era de-abia a treia confruntare a zilei și deja asistase la o desfășurare de abilitate și forță cum nu mai văzuse. Participase la câteva turniruri în Scoția, dar niciunul nu se compara cu această demonstrație luxoasă. Totul aici era mai mare: caii mai solizi, veșmintele cavalerilor mai fine, de la fanioanele de mătase de pe lănci până la panașele ce le împodobeau coifurile. Și publicul era mai numeros. Robert încă mai vedea oameni care pătrundeau în împrejmuire printre șiruri de corturi dungate, controlați de cavalerii regelui ca să nu aibă arme, care erau interzise la turniruri. Era o lege destul de veche, dată după ce nu doar un turnir se transformase într-o încăierare cu zeci de victime. De atunci, luptele individuale deveniseră mai populare decât încăierările[30], și turnirurile se transformaseră în întreceri rafinate, cu judecători și premii, la care puteau să participe numai cavalerii de neam, fiecare trebuind să plătească o taxă însemnată. Chiar și așa, cavalerii regelui păreau să fi adunat o recoltă de pumnale și cuțite.

Robert își întoarse privirea către arenă și atenția i se abătu asupra gazdei turnirului. Aflat la câteva rânduri mai în față, regele Edward stătea drept pe un tron așternut cu perne, cu tunica brodată pe spate și pe piept cu trei lei auriți, cu părul său cenușiu încrețit cu grijă la vârfuri. În jurul lui, loja regală era plină de la un capăt la altul de baroni și lorzi de vază din toată Anglia, însoțiți de doamnele lor în veșminte presărate cu nestemate și podoabe de cap instabile, ale căror mătăsuri fluturau ca niște stindarde în vântul

înviorător. Paji în tunici de un albastru strălucitor așteptau pe margini precum canarii, gata să se repeadă să îndeplinească orice ordin. Privirea lui Robert stărui asupra regelui. Nu-i vorbise încă lui Edward, deși sosise în Londra de aproape o săptămână, chemat să participe la parlamentul ce urma să fie ținut peste două zile, pentru a discuta planurile regelui privind o nouă Cruciadă. Reținerea lui Edward îi aducea o oarecare ușurare lui Robert, fiindcă nu știa cum anume să i se adreseze după evenimentele de anul trecut și încă îi mai purta pică regelui care, alegându-l pe John Balliol, îi lipsise familia de tron. Știa însă că nu se cuvenea să lase să i se vadă sentimentele. Nu aici, în măreția și agitația Londrei, a cărei curte regală părea plină de lupi.

Robert își mută atenția către noii adversari ce înaintau în trap pe câmp, urmați de scutierii care le duceau lăncile. Simți un junghi de invidie, dorindu-și să se afle el acolo, pe cel mai bun armăsar pe care-l putea cumpăra, adorat și admirat. Dificultățile gestionării moșiilor din Anglia – să asculte plângerile arendașilor și să pună capăt unor gâlcevi mărunte – îl apăsaseră greu în anul ce trecuse. Ca băiat, își imaginase că a fi cavaler era o experiență mai exaltantă. Realitatea se dovedise oarecum dezamăgitoare. Dar acum încântarea turnirului și spectacolul Londrei îl redeșteptaseră, vorbindu-i despre alte posibilități ce existau dincolo de povara responsabilității.

Aplaudă odată cu restul mulțimii când cavalerii înconjurară arena, ridicându-și pumnii în aer ca să obțină urale mai asidue. Unul avea ca blazon un leu argintiu, în timp ce celălalt purta mătase galbenă împodobită cu un vultur verde. Robert ezită în aplauzele sale, văzând că și cavalerul cu vulturul verde purta un scut roșu sângeriu cu un dragon aurit în centru. Se aplecă spre fratele său.

— Vezi scutul ăla? zise el ridicându-și vocea deasupra larmei. E la fel ca al câștigătorului de adineauri.

— Poate că aparțin aceleiași case? își dădu Edward cu părerea, pe când cavalerul își îmboldea calul și trecea pe lângă loja regală, făcându-i regelui o plecăciune.

— Atunci de ce au blazoane diferite pe tunici?

Edward clătină din cap a neștiință. În timp ce cavalerii se îndreptau la trap spre locurile lor, fiecare la un capăt al câmpului, arătă către marginea arenei, unde alți bărbați așteptau alături de scutierii lor.

— Uite! Mai sunt și alții acolo!

Robert zări treisprezece cavaleri, diferind între ei prin blazoane, dar purtând cu toții același scut decorat cu dragon. Nu mai văzuse nicicând așa ceva. De obicei, scutul unui cavaler era pictat cu blazonul casei sale. Privi în jur, gândindu-se să-l întrebe pe vreunul dintre lorzii din tribune, dar toți se ridicau în picioare să vadă confruntarea. Nevrând să piardă spectacolul, Robert se ridică alături de ei, iar cavalerii își coborâră lăncile într-un vârtej de noroi și tropote.

•

Procesiunea regală șerpuia pe drumul prăfuit, precedată de sunetul tobelor. În frunte călărea regele Edward alături de dregătorii săi, printre care contele de Surrey, sir John de Warenne, și Anthony Bek, episcopul de Durham. În urma lor veneau cavalerii ce participaseră la turnir, majoritatea după ce-și schimbaseră coifurile și cămășile de zale cu cămăși de olandă și mantii brodate. Călăreau îmbujorați și triumfători pe armăsarii lor de luptă. Câțiva încă mai arborau favorurile de la doamne pe care le purtaseră pe timpul turnirului, fâșii smulse din văluri și mâneci, fine ca aripile de fluture. Buna lor dispoziție era o schimbare plăcută după cele câteva zile mohorâte în care curtea fusese preocupată de tensiunile crescânde din Franța, unde fratele regelui Edward ducea tratative, ca urmare a unei bătălii navale ce avusese loc cu o vară în urmă între corăbiile englezești de mărfuri și flota franceză.

În urma cavalerilor veneau scutierii, purtând rămășițele turnirului: lănci și spade frânte, scuturi sfărâmate și un bărbat năucit și însângerat pe o targă. Cai de povară transportau restul echipamentelor. Copii cu chipuri cenușii alergaseră un timp pe lângă ei, de-a lungul străzilor noroioase de dincolo de Smithfield, cerșind câțiva bănuți. Acum procesiunea pătrundea în Libertățile Exterioare[31], trecând prin livezi liniștite și răcoroase, unde flori albe cădeau din pomi ca o ninsoare.

Robert, călărind alături de fratele său și de cei doi scutieri ai lor, privi în jos, către amestecul noroios de petale strivite de prea multe picioare și copite. El și fratele său se aflau aproape de coada procesiunii, alături de alți nobili străini și de aceia poate cândva apropiați regelui care se pomeniseră în dizgrație. Așa fuseseră crescuți și ei, în acest sistem de ranguri și favoritisme, în care masa principală sau apartamentele cele mai bune dintr-un castel erau folosite ca momeală pentru a ține în frâu vasalii recalcitranți sau pentru a recompensa supușii credincioși. Dar aici, în Londra cea înțesată de nobili care, începând de la cei mai puternici dintre conți și până

la cei mai lacomi cavaleri, erau veșnic nesătui de pământ sau avere, aceste simboluri ale rangului erau numai o parte dintr-un labirint năucitor de etichetă și abilități sociale pe care Robert nu era sigur că-l va înțelege vreodată. În Scoția tocmai începuse să fie în largul său printre cei ce constituiau elita regatului. Aici se simțea stângaci ca un paj nou-sosit, împiedicat și nesigur.

Răsunară urale când din coloana de cavaleri se desprinse un bărbat îmbrăcat în albastru, cu o dungă albă îndrăzneață trasată pe spate. Era câștigătorul turnirului, cel care își doborâse cel dintâi adversar și continuase, frângând paisprezece lănci. Își înălță trofeul, un pumnal frumos modelat, și noi urale răsunară. Robert fusese surprins la sfârșitul turnirului, când cavalerul își dăduse jos coiful și se înfățișase dinaintea lojei regale ca să-și primească premiul, pentru că acel cavaler cu obrazul proaspăt n-avea cum să fie cu mult mai vârstnic decât el. Se mai văzu o străfulgerare roșiatică, venită de la rubinul încastrat în mânerul pumnalului, apoi tânărul cavaler victorios dispăru, absorbit din nou în rândurile celorlalți. Procesiunea ieși de sub coroanele pomilor și la stânga se ivi Turnul Londrei. Zidurile masive ale citadelei regelui Edward se întindeau către cer și coborau vertiginos spre șanțul de dedesubt. Construit de Cuceritorul însuși, turnul suferise noi adăugiri de-a lungul secolelor din ordinul unui lung șir de regi, dar nimeni, i se spusese lui Robert, nu făcuse câte făcuse Edward, care, în cei douăzeci de ani ai domniei sale, îl transformase dintr-o fortăreață sumbră într-un centru prosper ce cuprindea Monetăria Regală, armoreria, mai multe capele, livezi de viță-de-vie și mori.

Fruntea procesiunii ajunsese deja pe podul de piatră de la buza șanțului de apărare și în curând Robert și Edward călăreau printre cele dintâi dintre fortificațiile care vegheau la fiecare pas drumul de intrare în fortăreața regelui. Odată ce trecură peste pod, pătrunseră într-un turn semicircular, înconjurat de apă și păzit de soldați. Urmă turnul celei dintâi dintre porți, la care se ajungea prin poduri mobile, vegheate de grilaje de fier și de deschizăturile întunecate ale gurilor de tragere. Dedesubt, în apele verzui, foșgăiau umbrele neliniștite ale peștilor. Dincolo de docurile regale care îngrădeau șanțul, Tamisa curgea lenește de-a lungul zidurilor sudice, unde apartamentele regelui, încoronate cu turnuri zvelte ca niște fluiere, erau construite deasupra apei.

Trecură de cea de-a doua poartă și străbătură apoi curtea exterioară printre două rânduri de ziduri. Procesiunea încetini ca să se strecoare printr-

o arcadă, cu zgomotul tobelor ricoșând din ziduri. Străbătând alături de ceilalți o arcadă, apoi o a doua, Robert și Edward trecură pe lângă poarta-ecluză unde barja regală era trasă dedesubtul apartamentelor regelui. Aici se pomeniră în umbra unei alte porți colosale, cea din urmă și cea mai impresionantă dinainte să pătrundă în curtea interioară. Înaintară prin întunericul prelungit, ieșind în lumina de pe cealaltă parte, și Turnul Alb se ridică dinaintea lor. Perla strălucitoare din inima coroanei lui Edward.

O cale largă, flancată de ziduri, îi conduse către imensul turn, ale cărui dimensiuni îi făcură să se simtă ca niște pigmei. Robert se gândi la castelul tatălui său din Lochmaben, cu dâmbul și curtea sa fortificată, o casă de jucărie prin comparație. Încă o poartă, aceasta întesată cu stindarde, și se aflau în curtea centrală, în care o scară imensă de piatră se înălța până la intrarea Turnului. Cavalerii și lorzii descălecară, iar rândașii duseră caii la grajduri, în vreme ce slujitorii călăuzeau nobilimea către Turn.

Robert îi dădu frâiele scutierului său, Nes, un tânăr liniștit, al cărui tată, un cavaler din Annandale, era vasalul bunicului său. În timp ce Nes, însoțit de scutierul lui Edward, conducea caii către grajduri, cei doi frați porniră nerăbdători către marea scară. Larma tobelor se estompase și spre ei pluteau sunete mai dulci de fluier și liră. Apropiindu-se de ușile imense, auziră oamenii din jurul lor murmurând surprinși. Pătrunseră împreună într-un hol imens. Șiruri de stâlpi de marmură încadrau spațiul vast, cu pereți acoperiți de tapiserii, dar nu arhitectura fusese cea care-i împietrise pe frați, ci mai degrabă șirurile de plante și copaci ce umpleau încăperea cu o verdeață atât de abundentă, încât ai fi spus că înăuntru răsărise o pădure. Tulpini întunecate de iederă șerpuiau în jurul stâlpilor și parfumul covorului de petale ce acoperea pardoseala înmiresma aerul. Edward șuieră admirativ printre dinți, când un șir de fete îmbrăcate în veșminte eterice se ivi înaintea lor dintre copaci. Erau vânate de bărbați țopăitori, ce purtau măști grotești din care ieșeau coarne de cerb.

Muzica se auzea mai tare. O scară de lemn aflată înaintea lor suia din pădurea fermecată către etajul de deasupra. Robert era atât de preocupat de ceea ce se afla dincolo de scară, încât nu văzu ce stătea de pază la piciorul acesteia, până când Edward nu-l apucă de braț, arătând cu degetul. Acolo, ținută de trei paji, se afla o fiară imensă cu o coamă neagră, lățoasă. Lanțuri groase erau fixate de zgarda de fier ce înconjura gâtul creaturii, dar chiar și așa se vedea că pajii făceau eforturi să țină locului animalul care se smucea și mârâia la mulțimea ce trecea. Mușchii îi jucau sub pielea ocră, brăzdată

de cicatrici palide, dezgolite, lăsate de bice. Robert nu mai văzuse decât imagini ale acestei făpturi, pe scuturi și tunici. Leul era de departe mai amenințător decât își imaginase. Mârâitul său era ca un tunet care-i vibra în piept și în stomac, iar mirosul de fiară îl făcea să fie cu toți nervii în alertă. Ajunși în capătul scării, de unde Robert mai privi o dată peste umăr la auzul unui urlet de-al fiarei, intrară în Marea Sală.

Capitolul 22

În timp ce regele Edward și dregătorii săi se îndreptau către podiumul sălii, slujitorii îi conduseră pe oaspeți la locurile lor. Locurile cele mai apropiate de platformă erau rezervate pentru cavalerii ce participaseră la turnir. Robert și fratele său se aflau pe la mijlocul sălii, la o distanță politicoasă, dar evidentă de masa regelui.

Mesele erau încărcate cu pocale și carafe smălțuite și cu lighenașe pline cu apă și petale de trandafiri în care oaspeții să se spele pe mâini. În timp ce în jurul său lorzii și doamnele se așezau, cu mantiile și rochiile foșnind pe banchete, Robert își privi hainele și se simți stânjenit. Pieptarului său negru îi lipsea un nasture, iar pantalonii erau scămoșați acolo unde se frecaseră de șa. Servitorii intrară aducând lebede fripte cu carnea sfârâind de fierbinte ce era. Mai erau somoni murați din Irlanda, cu garnitură de lămâi dulci de Spania, castroane cu unt galben, brânză de Brie cu miros puturos și smochine zbârcite. După ce toată lumea se așeză, episcopul Bek dădu tonul rugăciunii. Degustătorul regelui încerca felurile de mâncare de la masa principală pentru a se asigura că nu sunt otrăvite, iar servitorii începuseră să toarne vinul.

— Sunteți sir Robert Bruce?

Robert își ridică privirea către un bărbat subțire și bine îmbrăcat care i se adresa de pe cealaltă parte a mesei, peste zăngănitul cuțitelor. Îl salută cu o înclinare din cap.

Bărbatul, aplecându-se să taie o felie de brânză din calupul aflat între ei doi, nu-și spuse propriul nume, adresându-se în schimb femeii grase de alături, care purta o rochie mult prea strâmtă, ale cărei flancuri legate cu panglici stăteau să plesnească.

— E din Scoția.

— Adevărat? Femeia se holbă la Robert. Am auzit că e un loc foarte sălbatic. Se înfioră. Un tărâm sărac și dezolant, pradă frigului și ploii nesfârșite.

Înainte să apuce Robert să răspundă, Edward dădu din cap cu un aer serios.

— Așa este, doamnă. De fapt este atât de frig, încât nu putem face baie decât timp de trei zile, în luna iunie, când gheața care acoperă *loch*-urile se topește suficient de mult.

În timp ce tăia brânza ordonat în feliuțe, bărbatul cel slab se încruntă neîncrezător.

Femeia clătină din cap.

— Cât de mult trebuie să vă bucurați că vă aflați în Anglia!

Edward zâmbi larg.

— Ei bine, nu mai duhnesc ca un porc!

Femeia scoase un țâțâit nervos și se concentră asupra feliei de friptură de vită din farfuria ei, din care se prelingeau dâre de sânge. Bărbatul privi în altă parte, strângând din buze.

În timp ce cuplul începea o conversație cu altcineva, Robert se înclină către fratele său.

— N-o să-ți faci prea mulți prieteni dac-o ții așa!

Zâmbetul lui Edward se șterse.

— Ai auzit cum vorbesc despre regatul nostru! Singurul lucru bun este că ne consideră civilizați și nu barbari ca pe galezi sau pe irlandezi.

— Poți să-i acuzi că orice nu-i ca asta li se pare inferior? Robert își luă pocalul și gesticulă cu el către opulența a Sălii Mari. Să nu-mi spui că nu ești impresionat.

— Oi fi impresionat, dar asta nu înseamnă că îmi place să fiu tratat ca un mocofan. Edward își îngustă provocator ochii. Regele nici măcar nu te-a primit încă în audiență, frate. Suntem aici de aproape o săptămână. Ar trebui să fii primit și onorat ca un oaspete de seamă.

— Nu cred că regele a avut vreme să stea de vorbă cu mulți dintre cei prezenți aici, răspunse Robert, iritat de adevărul din spusele fratelui său. Se simțise ușurat că nu fusese silit să îl întâlnească pe rege imediat, dar așteptarea prelungită nu mai era un răgaz, ci începea să aducă a insultă. Presupun că problemele cu Franța i-au ocupat timpul.

— Franța?

La auzul acelei voci morocănoase, Robert privi în jur și zări un bărbat mai vârstnic, purtând o mantie de brocart prinsă la gâtul său ridat cu o pafta împodobită cu pietre prețioase. Gura lui mânjită de mâncare era arcuită într-un rânjet batjocoritor.

— Deci până și vecinii noștri îndepărtați din Scoția au auzit de nebunia regelui?

Robert auzise despre bătălia de la care începuse totul chiar în vara precedentă, la puțin timp după ce aceasta avusese loc. Flota franceză atacase câteva nave comerciale cu echipaje compuse din marinari englezi și gasconi, în aparență fără să fi fost provocată, dar în încăierarea ce urmase, englezii fuseseră cei victorioși, capturând trei corăbii și punându-le pe celelalte pe fugă. Înainte ca Robert să apuce să explice că se afla în Anglia de un an, bătrânul nobil continuă.

— Ține minte ce-ți spun, hârâi bărbatul, gesticulând cu cuțitul din capătul căruia o felie de carne se desprinse și alunecă pe masă, turnirurile și ospețele n-o să-i mențină pe baroni binedispuși prea multă vreme. Moralul o să li se scufunde ca un pietroi de îndată ce va începe parlamentul. Pe rege îl așteaptă o reuniune dificilă. Bătrânul dădu din cap cu entuziasm. O, da!

Bărbatul slab și bine îmbrăcat din fața lui Robert își drese glasul în mod semnificativ, aruncând avertismente din priviri.

— Știi că am dreptate, mârâi bătrânul către el. Maiestatea Sa Edward n-ar fi trebuit să-l trimită pe idiotul lui de frate să ducă tratative cu Philippe în numele său. Dacă s-ar fi dus el însuși, nu s-ar mai confrunta acum cu ieșirea Gasconiei de sub stăpânirea engleză. Pierderea asta noi o s-o suferim. De unde o să-și ia arendele anuale dacă nu le mai încasează de la gasconi și viile lor? Din cuferele noastre, îți spun eu, zise el ciocănind cu degetul în masă. Din niște taxe și mai mari!

— Din câte am auzit eu, spuse Robert privind de la unul la altul, cedarea terenurilor regale din Gasconia este numai temporară, până când se va încheia un tratat de pace cu regele Philippe al Franței. A fost un gest menit să demonstreze buna-credință.

— Așa este, spuse cu emfază bărbatul cel subțire. Maiestatea Sa Edward trebuia să înapoieze navele capturate și să cedeze ducatul. Când se va duce în Franța să facă pace cu Philippe, Gasconia îi va fi redată. Aceștia sunt termenii la care a convenit prințul Edmund la Paris.

— Bah! exclamă bătrânul nobil. Nu te-ai întrebat cum se face că vreo două copăi englezești au reușit să înfrângă flota franceză?

Bărbatul cel slab se încruntă.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Spun că a fost o cursă și că regele nostru a intrat direct în ea! Încă de la începutul domniei sale, Philippe a arătat limpede că nu dorește niciun rege englez care să domnească peste vreo parte a Franței. Le-a spus

căpitanilor corăbiilor ălora să se lase capturați ca să-i dea un motiv să ceară să-i fie predată Gasconia.

— Ridicol! îl luă peste picior bărbatul cel slab, dar în tonul lui se simțea o ușoară neliniște.

— Și știu de ce regele Edward a fost atât de repede de acord cu condițiile lui Philippe, zise bătrânul, arătând cu cuțitul către podiumul unde regele ședea înconjurat de dregătorii săi. Își arcui sprâncenele stufoase. A fost ispitit cu cărniță proaspătă!

Robert se înclină nerăbdător înainte. Auzise zvonuri despre un contract de căsătorie ca parte a negocierilor privind cedarea Gasconiei, dar acestea nu fuseseră confirmate.

— Sora regelui Philippe, prințesa Marguerite, murmură cu încântare bătrânul, dând din cap către Robert. Numai treisprezece anișori. Ține minte ce-ți spun. Își înfipse cuțitul într-o bucată însângerată de friptură și o înfulecă de pe lamă. Regele nostru și-a cedat vastele lui moșii franțuzești pentru o găurică strâmtă de franțuzoaică.

Acestea fiind spuse, își linse cuțitul ca să-l curețe și împinse deoparte platoul cu mâncare. Ignorând privirile celor care îi auziseră tirada, se îndepărtă de masă târșâindu-și picioarele și se pierdu în mulțime.

Slăbănogul începu să șușotească la urechea unui ins aflat alături.

Robert își privi fratele.

— După cum spuneam, murmură el, regele a fost ocupat.

Edward se lăsă pe spate, scobindu-se în dinți.

— Eu tot sunt de părere că ar fi trebuit să te întâmpine așa cum se cuvine, indiferent cât de ocupat e. Ești conte și nu cu mult timp în urmă bunicul nostru ridica pretenții la tron.

Robert se întoarse la mâncarea sa într-o tăcere tensionată. La început, mânia față de pierderea tronului fusese înăbușită de suferința provocată de moartea mamei sale, dar, în ultimele câteva luni, înconjurat de prosperitatea nobilimii engleze, aceasta se trezise din nou și nu-i dădea pace. Singura consolare palidă era aceea că domnia noului rege al scoțienilor nu era una fericită.

În ultimele luni, câteva cazuri fuseseră judecate în afara jurisdicției Scoției, contrar angajamentelor luate de Edward privind garantarea libertăților pe perioada interregnumului. Din motive cunoscute numai de avocații englezi, reușise să rămână suzeran al Scoției și după încoronarea lui Balliol ca rege și acest fapt punea la grea încercare autoritatea regelui

John. Din câte știa Robert, John Comyn era în fruntea protestelor față de permanentul amestec al regelui Angliei în treburile Scoției, dar Edward nu dăduse niciun semn că ar ceda. Regele John, în doliu după recenta moarte a reginei, soția sa, fusese chiar chemat la Westminster pentru a fi judecat într-unul dintre aceste cazuri, fiind tratat nu ca un rege în deplinătatea prerogativelor sale, ci ca omul lui Edward în Scoția. Acestei insulte i se adăugase încă una când, neputând să facă față interogatoriului avocaților lui Edward, Balliol fusese condamnat să i se confiște trei orașe cu tot cu castelele lor.

Fratele lui Robert comentase că Balliol era silit să soarbă dintr-o cupă otrăvită și că lor le era mai bine lipsiți de ea, dar Robert nu putea să nu-și spună că bunicul lor ar fi fost capabil să i se opună mai ferm regelui Angliei. De atunci, gândurile sale făcuseră loc bănuielii sumbre că acesta era temeiul de căpătâi pentru care nu bunicul său fusese cel ales. În ultimele câteva luni, Robert își amintise nu doar o dată spusele episcopului Wishart de Glasgow și ale aprigului conte John de Atholl: că regele Edward era interesat numai să-și extindă propriile granițe, pe socoteala vecinilor săi. Bunicul lui îl însărcinase să onoreze pretenția familiei Bruce la tronul Scoției, indiferent cine ședea pe el și le sfida drepturile. Dar se părea că lupta pentru controlul acestui tron era deja în plină desfășurare și el nici măcar nu se număra printre competitori.

Robert își termină vinul și împinse farfuria deoparte, iar servitorii se apucară să strângă masa. Menestrelii începură o melodie vioaie și un șir de bărbați și femei se aliniară în centrul sălii, gata de dans. Oamenii începură să bată din palme, în timp ce cele două șiruri se întrepătrundeau. Edward vorbea din nou cu femeia cea grasă, povestindu-i despre monștrii care cutreierau dealurile Scoției răpind copiii de prin sate.

— Domnule, domnia ta ești contele de Carrick?

Auzind întrebarea, Robert strânse din fălci. Privi în jur, fără niciun chef de conversație, și descoperi un bărbat într-o mantie albastră cu o dungă albă, îndrăzneață. De aproape, cavalerul arăta chiar mai tânăr decât în arena de turnir. Avea un păr castaniu care îi cădea în ochii de un verde izbitor, plasați pe un chip lat, sincer. Iritarea lui Robert pieri.

— Da, eu sunt. Domnia ta ești sir Humphrey de Bohun, conte de Hereford și Essex?

Humphrey zâmbi făcând o gropiță în obraz.

— Nu chiar. Tatăl meu e contele. Dar întrucât sunt moștenitorul său, presupun că titlul nu-i chiar greșit.

— Dă-mi voie să ți-l prezint pe… Robert vru să-l indice pe fratele său, dar Edward se ridicase și o conducea pe femeia cea grasă înspre centrul sălii, de unde dansatorii le făceau semne oaspeților să li se alăture. Robert se întoarse către interlocutorul său.

— Felicitări pentru victoria de azi. A fost binemeritată. Voia să continue spunându-i lui Humphrey că nu mai văzuse o asemenea demonstrație, dar se opri, nedorind ca tânărul cavaler să-l creadă lipsit de sofisticare.

— Eu ar trebui să te felicit, sir Robert. Decizia domniei tale în disputa dintre cei doi lorzi de la granița moșiei din Essex a părintelui tău i-a luat tatei o povară de pe umeri. Șerifii lui au fost hărțuiți de cei doi luni în șir. Tata m-a rugat să-ți vorbesc. A spus că nu știe cum anume ai făcut, dar că i-ai adus mai multă pace în viață și că pentru asta îți trimite mulțumirile sale sincere.

— Am pus pur și simplu să se taie câțiva copaci pentru ca reclamantul să aibă mai mult spațiu pe pășunea ce-i revenea. N-a fost mare lucru.

— Pentru tata a fost. S-a interesat de familia domniei tale.

— S-a interesat? Păi fratele meu Alexander este la Cambridge studiind teologia, iar sora mea Christian urmează să se mărite cu fiul și moștenitorul contelui de Mar. Robert se gândi la Mary și Mathilda în Lochmaben și la Niall și Thomas, aflați în Irlanda, pregătindu-se să devină cavaleri, dar presupuse că tânărul cavaler era pur și simplu politicos și nu l-ar fi interesat. Și cred că tata e bine, zise el cu răceala strecurându-se în voce. Este în Norvegia, la curtea regelui Eric.

— Ah, da, noul vostru cumnat.

Robert fu uluit. Cu câteva luni în urmă, primise un mesaj cu anunțul surprinzător că sora sa urma să se mărite cu regele Norvegiei. Scrisoarea fusese scurtă, de complezență, fără nicio urare din partea tatălui său. Robert îi trimisese lui Isabel o broșă de argint în formă de trandafir, sperând că era un cadou potrivit pentru o femeie care urma să devină regină, dar de dincolo de mare nu-i mai parvenise nicio veste. Nu se așteptase să se știe deja despre logodnă.

Văzându-i surpriza, Humphrey râse.

— O să descoperi în curând că aici treaba ta e treaba tuturor.

— Sunt puțin în urmă.

— O să prinzi pasul. Ține ochii deschiși și păzește-ți spatele. Zâmbetul binevoitor al lui Humphrey nu se potrivea cu avertismentul. Bucură-te de serbare.

Robert se ridică.

— Poate am putea vorbi mai târziu? Ard de nerăbdare să știu cum m-aș putea înscrie la turnir.

— Adevărat? Humphrey păru interesat, apoi clătină din cap cu regret. Altă dată. Mă tem că în această seară trebuie să particip la o întrunire.

— Firește, zise Robert încercând să-și ascundă dezamăgirea. Comportamentul degajat al lui Humphrey era ca o gură de aer proaspăt după rezerva arogantă a majorității nobililor pe care-i cunoscuse. Așezându-se jos în timp ce cavalerul se îndepărta, își făcu de lucru cu pocalul și-și privi fratele învârtindu-se cu femeia cea grasă până ce acesteia i se tăie răsuflarea. Poate că dacă nu ar fi fost fiul de care atârnau toate speranțele familiei Bruce, ar fi fost și el la fel de lipsit de griji. Singur, la sute de mile depărtare de casă, se simțea de parcă soarta întregii familii ar fi stat pe umerii săi. Fiind fiul cel mai mare, Robert știuse că ziua va sosi, dar, la nouăsprezece ani, aceasta venise mult mai devreme decât se așteptase. Până la această vârstă, bunicul său fusese desemnat moștenitor la tron și se căsătorise cu fiica unui conte englez, asigurându-și astfel în Anglia proprietăți ce puteau rivaliza ca întindere cu moșiile lui din Scoția. Avea multe de confirmat și nici cea mai mică idee de unde să înceapă.

Privirea lui Robert căzu asupra lui sir Humphrey, care revenea la masa lui.

Tânărul cavaler avea un aer șovăitor, dar zâmbea.

— Vrei să vii cu mine?

După o clipă, Robert se ridică, simțind că în fața acestei oferte precaute o acceptare tăcută era mai bună decât recunoștința. Urmându-l pe Humphrey prin sala aglomerată, încercă să prindă privirea fratelui său, dar Edward era prea absorbit de dans ca să-l observe și apoi se deplasau prin înghesuiala de trupuri, ieșind pe o ușă ce dădea într-un coridor îngust.

Humphrey îl conduse pe lângă gărzile vigilente, pe un culoar care se întindea pe toată lungimea meterezelor curții centrale. Ziua se transformase în seară și o mulțime de nori sosiseră dinspre est, întunecând cerul. Un vânt răcoros le flutura mantiile pe când înaintau de-a lungul parapetului și coborau pe treptele de piatră către un turn uriaș, rotund.

— Acestea sunt fostele apartamente ale regelui Henric, zise Humphrey și trecură pe lângă gărzile de la intrarea turnului. Maiestatea sa Edward ne lasă să le folosim din când în când.

Întrebându-se cine erau acei „noi”, Robert dădu din cap, dar nu zise nimic. Simțea nerăbdarea înghiontindu-l. Urcând în urma lui Humphrey scările spiralate dinăuntrul turnului, auzea voci și râsete venind de sus. Humphrey deschise ușa cu arcadă din capătul scărilor și Robert îl urmă într-o cameră spațioasă, cu tavanul boltit, ai cărei pereți erau vopsiți într-un verde închis presărat cu stele galbene. Canapele acoperite cu blănuri fuseseră plasate de o parte și de alta a unei vetre imense. În încăpere se aflau zece bărbați, câțiva dintre ei fiindu-i cunoscuți lui Robert din timpul turnirului. Înainte să încerce să asocieze chipurile tinerilor cu un nume sau altul, atenția îi fu atrasă de un stindard mare, atârnat în suporți pe un perete. Materialul era ros și fusese cârpit ici și colo, dar, deși pălise, culoarea era un stacojiu inconfundabil, iar broderia, chiar și descusută, înfățișa un dragon auriu învăluit în flăcări. Robert ar fi vrut să-l întrebe pe Humphrey ce semnificație avea simbolul, același care le decora scuturile, dar bărbații din încăpere amuțiseră și-l priveau.

— Ce-i asta, Humphrey?

Cel care vorbise era un bărbat cu brațe și picioare lungi, bine făcut, cu părul negru pieptănat pe spate dezgolind un chip dur, colțuros. Vorbea în franceza nordică, asemeni multora de la curtea Angliei, dar accentul său era mai precis, ca și cum aceasta ar fi fost limba lui maternă. Îl indică pe Robert cu pumnul în care strângea un pocal de cositor.

— Cine este?

— Ți-ai lăsat bunele maniere în arena de turnir? îl întrebă Humphrey și tonul său, deși glumeț, avea în el un avertisment. E un oaspete.

Cavalerul cu păr negru continuă să-l privească pe Robert.

— Asta-i o reuniune privată.

Ignorându-l, Humphrey li se adresă celorlalți.

— Vi-l prezint pe sir Robert Bruce, conte de Carrick.

— Desigur, zise un cavaler, înclinând din cap spre Robert de pe canapeaua pe care se tolănea. Era îndesat, cu un păr blond și des și un zâmbet leneș care nu se răsfrângea însă și în ochii săi de un albastru rece. Familia ta deține pământuri lângă a mea, în Yorkshire. Tatăl meu îl cunoaște bine pe tatăl tău. Eu sunt Henry Percy, baron de Alnwick.

În tonul bărbatului era o semeție înnăscută, care-i era deja familiară lui Robert. Recunoscuse numele și știa că tânărul baron era nepotul contelui John de Warenne.

Un alt tânăr, abia ieșit din adolescență și arborând un zâmbet îndrăzneț, își ridică mâna în semn de salut.

— Thomas.

Robert înclină din cap. Ceilalți își reluaseră discuțiile ca și cum el n-ar fi fost acolo. Chiar și cavalerul brunet își întorsese privirea ostilă în altă parte.

— Nu-l lua în seamă pe Aymer, murmură Humphrey, conducându-l pe Robert către un servitor care aștepta cu o carafă de vin. La un semn al lui Humphrey, servitorul le umplu două pocale. E pur și simplu supărat că l-am înfrânt astăzi.

— Aymer?

Humphrey luă o gură de vin.

— Aymer de Valence. Îl indică discret pe cavalerul cu părul negru. Fiul și moștenitorul lui sir William de Valence, contele de Pembroke. Trebuie să fi auzit de el.

Robert auzise. Bunicul lui luptase alături de William de Valence în bătălia de la Lewes și, mai târziu, tatăl său îl însoțise pe acesta în campania din Țara Galilor. Familia Valence sosise în Anglia pe parcursul domniei regelui Henric, fratele vitreg al lui William, și fusese una dintre cauzele războiului dintre Simon de Montfort și rege, care cuprinsese toată țara nu după mult timp. Dacă Aymer era fiul lui William, asta însemna că era vărul regelui Edward.

— Cunosc familia Valence după reputație, zise el prudent.

Humphrey chicoti, părând să înțeleagă sensul ascuns al spuselor lui, apoi arătă către tânărul care se prezentase drept Thomas.

— Cel de colo e Thomas de Lancaster, fiul prințului Edmund și nepotul regelui.

— Nu cred că l-am văzut azi în turnir.

— N-aveai cum. N-are decât șaisprezece ani. Humphrey strânse din buze cu un aer apreciativ. Dar o să participe de îndată ce va fi învestit cavaler. N-am mai pomenit pe cineva care să fie atât de bun de tânăr. Terminându-și vinul și întinzându-i servitorului pocalul ca să-i fie umplut, Humphrey arătă, pe rând, către ceilalți bărbați din încăpere.

Robert ascultă sorbind vinul tare, copleșit de lista impresionantă de titluri, căci toți erau lorzi, baroni și moștenitori ai comitatelor Angliei. Fără

îndoială, fratele său ar fi subliniat că, în calitate de conte nu prezumtiv, ci cu drepturi depline, rangul lui Robert era mai mare decât al tuturor, dar nu puteai nega puterea ostentativă deținută de acești tineri care se întrețineau în apartamentele fostului rege.

Înainte ca Humphrey să fi terminat prezentările sale discrete, ușa se dădu de perete și un băiat năvăli înăuntru. Trântind-o în urma lui, plonjă în spatele unei canapele.

Câteva clipe mai târziu, ușa se deschise din nou și apăru un bărbat mai vârstnic.

— Domnii mei, gâfâi el, cuprinzând grupul din privire, l-ați văzut cumva pe tânărul stăpân?

— A venit și a plecat, zise Thomas de Lancaster, făcând semn către o ușă aflată de cealaltă parte a camerei.

— Vă mulțumesc, domnișorule Thomas, gâfâi omul, pornind în direcția indicată. O seară bună, domnii mei!

După ce bătrânul dispăru și zgomotul pașilor săi se stinse, băiatul se săltă peste spătarul canapelei, făcându-și loc între Thomas, care zâmbea larg, și Henry Percy. Era subțire, cu un păr blond și pufos și un chip foarte familiar. Robert realiză că se holba de-a dreptul abia când Humphrey se aplecă spre el.

— Seamănă mult cu tatăl său, nu?

Robert înțelese pe dată de unde venea acea impresie de familiaritate. Semăna cu regele însuși. Băiatul era probabil fiul său, prințul Edward de Caernarfon, moștenitorul tronului Angliei. Robert își aminti de întrunirea ce avusese loc cu ani în urmă, după Birgham, cea la care atâția bărbați discutaseră despre viitorul acestui băiat și despre căsătoria lui cu regina Scoției. Părea straniu să se afle acum în prezența acestuia.

Thomas, vărul prințului, pocni din degete către servitor, care umplu un pocal cu vin.

— Dacă îi spui tatălui tău, n-o să recunosc nimic, îl avertiză el pe Edward, căruia servitorul îi înmâna pocalul. Vinul nu-i pentru cei mici și prostuți, intonă el, ca și cum ar fi citat ceva ce spusese cândva un adult. E pentru bărbați.

Încruntându-și fruntea palidă, prințul luă pocalul și bău, pătându-și buzele cu vin.

— Tatei nu-i pasă ce fac, atâta timp cât n-o fac în văzul lui. Ridică din umeri. Cel puțin așa e de când a murit mama. Îl zări pe Robert și

încruntarea i se adânci. El cine este?

Humphrey dădu să răspundă în locul lui Robert, dar se opri la auzul sunetului unor pași zoriți, venind de afară. Ridică dintr-o sprânceană.

— Câți preceptori vă caută în noaptea aceasta, tinere prinț?

Ușa se deschise și apăru un bărbat înveșmântat într-o mantie galbenă pe care era brodat un vultur verde. Robert recunoscu blazonul pe care-l văzuse în timpul turnirului.

Bărbatul aruncă o privire iute prin cameră. Zărindu-l pe Humphrey, traversă încăperea către el.

Zâmbetul cu care îl întâmpinase Humphrey păli la vederea expresiei sumbre a bărbatului.

— Ralph, ce s-a întâmplat?

— Prințul Edmund s-a întors din Franța.

La auzul numelui tatălui său, Thomas de Lancaster se ridică în picioare.

— Regele Philippe și-a încălcat cuvântul și a confiscat Gasconia. Și-a retras invitația făcută regelui Edward pentru încheierea unui acord de pace și și-a trimis armatele în ducat. Cavalerul își plimbă privirea peste bărbații tăcuți din încăpere. E o declarație de război.

Capitolul 23

Duse erau muzica și dansatorii, platourile de argint încărcate cu delicatese și carafele cu vin. Dusă era și veselia. Tot ce mai rămăsese din ospăț erau un miros stăruitor de carne arsă și câteva petale strivite de trandafir, uitate de măturile servitorilor. Sala Mare era plină de bărbați și răsuna nu de cântece sau de râsete, ci de voci mânioase. Parlamentul de primăvară, convocat de rege să discute despre speranța lui de a elibera Țara Sfântă, fusese deturnat către problema Franței. Regele Philippe însuși promisese, nu cu mult timp în urmă, că va oferi susținere unei noi Cruciade și își construise o flotă pentru deplasarea spre răsărit. Acum, se pare, acele corăbii întorceau armele spre Anglia.

Regele Edward se afla pe estradă deasupra adunării de nobili, cu degetele încleștate pe brațele tronului. În această dimineață, cei cincizeci de ani ai săi îl apăsau greu, iar lumina palidă ce se strecura prin ferestrele înalte ale sălii îi transforma părul în argint brut și îi scotea în evidență pleoapa căzută, defect moștenit de la tatăl său. John de Warenne și Anthony Bek i se alăturaseră pe platformă, împreună cu câțiva funcționari în haine negre. Ceilalți erau înghesuiți pe bănci așezate cu fața la tron, cu capetele întoarse către seneșalul Gasconiei, care vorbea.

— După ce am primit ordin din Anglia să cedăm temporar orașele, am așteptat ca oamenii regelui să vină să ne ia locul. Seneșalul își ridică privirile spre Edward. Dar n-au venit numai dregătorii, sire. A venit o armată. Vocea i se înăspri. Oamenii regelui ne-au spus că Philippe a decretat că ducatul e confiscat și că el va fi noul conducător. Cavalerii regelui care au intrat în Bordeaux și Agenais, în Bayonne și în Blaye, le-au spus șerifilor noștri același lucru. Au spus că Gasconia nu mai este teritoriu englezesc și că, dacă ne vom mai întoarce, pământul se va îmbiba de sânge englez.

— Nu înțeleg cum de s-a întâmplat asta, zise contele de Arundel, ridicându-se de cum terminase seneșalul de vorbit. Maiestate, spuse el întorcându-se către Edward, nimeni dintre cei de față nu putea ști că regele Philippe nu avea intenția să vă returneze Gasconia odată intrat în posesia ei sau că acordul de pace și contractul de căsătorie nu erau decât niște șiretlicuri menite să vă determine să predați ducatul fără luptă. Dar nu pot

înțelege cum se face că minciunile lui au fost crezute cu atâta ușurință? Privi roată prin sală. Și de ce niciunul dintre noi nu a fost consultat asupra condițiilor cu care s-a întors prințul Edmund de la Paris? Cred că vorbesc în numele mai multora când spun că am fi insistat pentru a grăbi semnarea tratatului de pace înainte de cedarea ducatului.

Robert, aflat ceva mai în spate, își întinse gâtul ca să-l zărească pe prințul Edmund, care ședea tăcut pe una dintre bănci. Mai întâi fusese surprins să-l vadă pe fratele regelui așezat în sală împreună cu lorzii și cavalerii și nu pe estradă, dar poate că aceasta era o pedeapsă pentru felul în care se achitase contele de Lancaster de tratativele de la Paris, încheiate cu acest dezastru. Dacă Edward intenționase într-adevăr să facă un exemplu din fratele său mai mic, nu părea să-i meargă, căci prea puțini dintre nobilii prezenți îl învinuiau pe prințul cel retras, mânia lor fiind în schimb îndreptată asupra tronului.

— Maiestatea Sa Edward s-a consultat cu dregătorii săi, zise cu asprime John de Warenne.

Contele de Surrey, cu părul său cenușiu precum cremenea tăiat foarte scurt și cu privirea belicoasă, părea mai agresiv decât și-l amintea Robert. Se întrebă dacă această schimbare de temperament fusese provocată de moartea recentă a fiicei sale, soția și regina lui John Balliol.

Contele de Gloucester, unul dintre Lorzii Hotarelor, un bărbat vânjos cu un păr arămiu ce începea să se rărească, se ridică în picioare. Robert îl zări pe bancă, alături de conte, pe nobilul mai în vârstă care îl criticase pe rege la ospăț cu o seară în urmă.

— Poate că i-a consultat, zise Gloucester cu vocea sa stridentă și sonoră, dar, din câte am auzit, domnul și stăpânul nostru nu a ținut cont de sfatul apropiaților, preferând să facă după voia sa. Cancelarul l-a sfătuit să refuze termenii propuși la Paris, așa cum am fi făcut și noi, ceilalți, dacă ne-ar fi fost înfățișați. Își întoarse privirea războinică spre rege. Întrebarea mea, Maiestate, e de ce. Dacă nu cumva cunosc deja răspunsul.

În timp ce cuvintele contelui de Gloucester răsunau acuzator, Robert își păstră privirea ațintită asupra regelui. Nu-și imaginase niciodată că bărbatul ce ședea pe acel tron, mai presus de toți în afară de Dumnezeu, atât de privilegiat, atât de puternic, putea să pară vulnerabil, dar Edward așa arăta, vulnerabil și singur, țeapăn ca un catarg deasupra unei mări de chipuri acuzatoare. Robert recunoscu ceva ce întrezărise uneori la tatăl sau bunicul său și își dădu seama că vedea singurătatea ce venea odată cu puterea. Poate

că neamul Comynilor știa mai bine ce făcea, stând suficient de aproape de tron ca să-l controleze, dar nu atât de aproape încât să devină ținta nemulțumirii oamenilor.

— Lord Gilbert, îl preveni John de Warenne, te-aș sfătui să păstrezi un limbaj civilizat.

— De ce? întrebă Gloucester. De ce, când va fi nevoie de spada mea ca să recâștigăm ducatul? De oamenii mei care vor fi chemați la luptă? Dacă noi toți cei de-aici am fi fost la rândul nostru trădați de Franța, am fi stat alături de regele nostru, uniți în mânia și ura noastră. Dar nouă nu ni s-a dat ocazia să respingem termenii lui Philippe. Nici nu ni s-a fluturat prin față ca momeală mâna unei franțuzoaice virgine. Nu noi am fost cei duși de nas. De ce ar trebui atunci să-i fim serviți pe tavă lui Philippe?

Un cor de voci, unele indignate, altele luându-i partea, izbucni în sală, iar Robert se uită la contele de Gloucester. Era surprins de această izbucnire, bătrânul conte tocmai se căsătorise cu una dintre fiicele regelui. Dar poate acesta și era motivul acestei căsnicii. Regele Edward, descoperi Robert, părea să prefere să-și țină baronii cei mai importanți aproape, îmblânzindu-i cu funcții, pământuri sau căsătorii. Amintindu-și poveștile bunicului său despre războiul dintre Simon de Montfort și regele Henric, Robert bănuia că Edward învățase prea bine din experiența tatălui său că un baron nefericit era un baron periculos.

Și alți conți se ridicară în picioare, unii exprimându-și acordul față de acuzațiile lui Gloucester, alții sărind în apărarea regelui. Robert observă că unul dintre susținătorii regelui, care acum se ridicase să-l mustre pe contele de Gloucester, stătuse lângă Humphrey de Bohun. Comportarea prietenoasă a tânărului cavaler dispăruse și acesta privea solemn în sus, către bărbatul care vorbea și a cărui față lată semăna atât de mult cu a lui, încât Robert ghici că trebuia să fie tatăl său, conte de Essex și Conetabil al Angliei. Hereford nu era singurul care-l apăra pe Edward. Vocea lui Anthony Bek răsună, spunând că Gloucester nu merită decât dispreț din cauza lipsei lui de respect față de rege, care își pierduse de curând soția mult iubită și acum fusese înșelat, nu din cauză că tânjea după o nouă mireasă, ci din pricina vicleniei nelegiuitului său de văr care, ca un lup în piele de oaie, propusese pace, dar le oferise în schimb ticăloșie. Franța, și nu regele lor, le merita mânia, fumegă el, înălțându-și pumnul către adunare de parcă ar fi fost în amvon.

Edward se ridică de pe tron.

— Ajunge!

Ordinul rostit cu asprime îi făcu pe toți să amuțească, iar cei aflați în picioare începură, unul câte unul, să se așeze. Un timp regele nu spuse nimic, mulțumindu-se să stea neclintit, în roba lui neagră, ca un stâlp întunecat de mânie. Apoi, deodată, furia păru să îl părăsească și își lăsă capul în jos.

— Lord Gilbert are dreptate.

Oamenii schimbară priviri nedumerite. Mulți se uitară la Gloucester, care se holba la Edward cu neîncrederea și stânjeneala crescându-i pe chip.

Edward își ridică privirile.

— Am fost un prost să mă încred în Philippe.

Preț de o clipă, Robert avu impresia că îl vede pe rege luptându-se cu mânia, apoi aceasta dispăru, lăsând în urmă o expresie de remușcare.

— Recunosc că oferta unei căsătorii mi s-a părut o binecuvântare. Majoritatea copiilor mei au murit. Nu am decât un moștenitor de parte bărbătească, și unul nu-i de-ajuns.

Robert se pomeni dând aprobator din cap, cu gândul la regele Alexander.

— Nu poftele, ci datoria față de această țară și față de supușii mei m-a îmboldit să acționez astfel. Pripit cum voi fi fost, imprudent cum voi fi fost.

Baronii amuțiseră cu toții. Gloucester părea stingherit și nu-l mai putea privi pe rege în ochi. Edward se depărtă de tron și coborî treptele estradei. Stătu o clipă în fața adunării, apoi se lăsă în genunchi dinaintea șirurilor de bănci. Robert se ridică pentru a-l vedea mai bine pe monarhul îngenuncheat. Cu părul lui ca oțelul în lumina dimineții, cu roba învolburându-se în jurul lui ca o băltoacă întunecată, Edward arăta mai regal ca oricând.

— Vă cer iertare. Vocea regelui răsuna în toate cotloanele sălii. Nu ca rege al vostru, ci mai degrabă ca om supus greșelii, ca oricare altul născut din neamul lui Adam. Își înălță capul. Și la fel cum vă implor iertare pentru nebunia mea, făcută de dragul regatului, vă implor și ajutorul pentru a lua înapoi ceea ce ne-a fost furat nouă tuturor. Stați alături de mine, bărbați ai Angliei, și nu vă voi mai dezamăgi!

Contele de Hereford se ridică.

— Vă voi urma, Maiestate, în viață și în moarte.

Alături de tatăl lui, Humphrey de Bohun se ridică și el, cu capul sus și cu privirea plină de mândrie ațintită asupra regelui său.

Încet îi urmară și alții, ridicându-se și jurându-i susținere lui Edward.

— Cavaleri ai Angliei, încălecați-vă caii! tună de pe podium Anthony Bek. Luați-vă lăncile! Să mergem să recâștigăm pământurile regelui nostru!

Robert privi în jur și văzu cum conții de Norfolk și de Arundel și alții care îi ceruseră socoteală regelui începeau să se ridice și ei în picioare, fie sincer mișcați de cuvântarea uluitoare a lui Edward, fie prea stânjeniți să facă parte din minoritatea care rămăsese așezată. Robert se ridică în tăcere odată cu ei. Când contele de Gloucester se sculă și el în picioare, posomorât, dar înfrânt, regele se ridică, dominându-i, cu capul și umerii înălțându-se deasupra lor. Robert, stând în picioare în mijlocul cavalerilor și lorzilor, știu, cu un fior de neliniște, ce însemna acest gest. Tatăl său era vasalul regelui și el se afla aici ca să-l reprezinte. Venise în Anglia ca să scape de problemele familiei sale. Acum urma să plece la război.

Capitolul 24

Apusul învăluia munții într-o lumină albăstruie. Stelele încununau cerul boltit deasupra masei de stâncă și pante acoperite de grohotiș ce alcătuia Snowdonul. În umbra celor mai înalte piscuri, un pârâiaș iute curgea în josul spinării unei culmi, printre maluri năpădite de copaci și tufișuri țepoase. De-a lungul cursului său alergau doi bărbați, se cocoțau pe bolovani și plescăiau pe prundișul tăios, cu zgomotul apei asurzindu-i. Pârâul era rece ca gheața până și acum, la sfârșitul lui august, când câmpurile Gwyneddului, aflate mult dedesubt, erau aurii și arse de soare. Țipătul unei păsări de noapte îl făcu pe unul dintre bărbați să-și ridice privirea. Se opri o clipă să-și tragă sufletul, cu apa rece ca gheața curgându-i peste picioare, apoi, la o privire peste umăr aruncată de însoțitorul său, își continuă drumul, înfigându-și sulița în fundul pârâului ca să se sprijine.

Ajunși la o veche bornă de piatră ce ieșea din apele învolburate, bărbații urcară malul, pătrunzând într-un hățiș de copaci pe care noaptea-i făcea să pară și mai deși. În jur se înălța un miros de pământ și de ierburi sălbatice și fluturi de noapte se izbeau moale de fețele lor. După un timp, unul dintre ei se opri brusc, înălțând mâna pentru a-l împiedica pe celălalt să înainteze. Tufișurile foșniră abia perceptibil și din întunericul cețos se iviră câteva siluete.

— Cine-i?

— Rhys și Hywel din Caernarfon, răspunse unul dintre bărbați. Trebuie să-l vedem pe Madog.

După o pauză, siluetele întunecate se dădură la o parte și cei doi trecură.

Copacii se răriră și terenul se înălță abrupt către un platou ierbos, dominat de silueta Snowdonului. În lumina lăptoasă a stelelor, fortăreața care se ridica pe un dâmb stâncos părea argintie și netedă. Rhys și Hywel știau că, la lumina zilei, cicatricile sale nu ar fi fost la fel de ușor de ascuns, petele lăsate de foc și spărturile din zid stând mărturie trecutului ei violent. Timp de opt ani de la căderea sa, castelul rămăsese în ruine, locuit numai de păianjeni harnici și de șoimii pelerini care vânau pe înălțimi. Restaurarea lui fusese un proces anevoios și schele încă mai stăteau într-un echilibru precar pe stâncile din jurul fațadei vestice, unde pietrele acoperite de mușchi,

culese din grămezile de sfărâmături unde zăcuseră mucegăind, erau puse la loc cu încetineală.

Suind grăbiți cărarea ce șerpuia în jurul stâncilor, cei doi se apropiară de poarta castelului. Torțe pâlpâiau pe parapetele pe care se mișcau siluete de bărbați. După ce dădură socoteală, străbătură zoriți curtea, unde behăiau zgomotos capre și oi. Bărbați în mantii de lână și tunici scurte treceau din mână în mână căni cu bere. De-a lungul zidurilor se înșirau colibe din turbă și lemn și mirosul de mâncare se amesteca în mod neplăcut cu duhoarea dezgustătoare a latrinei. Urcând treptele exterioare ale turnului principal, pe lângă și mai multe gărzi, cei doi bărbați pătrunseră într-o sală slab luminată, cu crăpăturile din podea și tavan înverzite de licheni. Un foc trosnea într-o vatră săpată în centru și fumul se înălța către tavanul plin de găuri. Șuvițele de fum se învârtejeau prin spărturi către etajul de deasupra, apoi către acoperișul care se deschidea într-o parte spre cerul semănat cu stele. Pe bușteni în jurul focului se aflau câțiva bărbați. Îi priviră pe Rhys și Hywel când aceștia intrară.

Unul dintre ei, cel mai tânăr, cu ochi ageri sub un breton de culoarea funinginii, se ridică în picioare.

— Nu trebuia să vă părăsiți postul pentru încă două luni.

Hywel înaintă.

— Dafydd, unde este lord Madog?

— Aici.

Un bărbat lat în umeri cobora treptele scârțâitoare de lemn dinspre etajul de sus. Părul lui negru era ciufulit de somn, iar bărbia acoperită cu țepi aspri. Coborî ultimele câteva trepte și traversă sala înspre ei, strângându-și mai bine pe trupul musculos mantia tivită cu blană. Îi aruncă o privire tânărului de lângă foc.

— Stai jos, frate, zise el înainte să-și întoarcă privirea către cei doi bărbați. De ce-ați venit?

— Madog, englezii pleacă, zise Hywel. Gâfâia din cauza efortului pe care i-l ceruse urcușul îndelungat, dar ochii îi străluceau. Se opri să-și dreagă vocea.

Madog făcu un semn către unul dintre bărbații de lângă foc.

— Dă-le ceva de băut.

— A început de mai bine de-o săptămână, zise Hywel, acceptând recunoscător cana cu bere care îi fusese întinsă. Sorbi din ea cu lăcomie, apoi i-o trecu lui Rhys. A venit veste din Anglia că regele Franței a confiscat

ducatul Gasconiei, așa că regele Edward i-a declarat război. Garnizoana din Caernarfon a fost chemată la oaste.

— La fel s-a întâmplat și în Conwy și Rhuddlan, din câte ne spun oamenii noștri de acolo, interveni Rhys. În întreg Gwyneddul și în cele Patru Cantrefuri, pretutindeni, soldații englezi pleacă. Numai câțiva mai rămân în castele. Madog, asta-i șansa noastră!

— Dar orașele sunt în continuare pline de englezi stabiliți aici, zise Dafydd, apropiindu-se de fratele său mai mare.

— Fără soldați care să-i apere sunt ca mieii la tăiere. Ochii lui Madog se înălțară către tavanul fisurat, concentrați.

— Mai e ceva, zise Hywel. Regele Edward a dat dispoziții care sunt citite în tot Gwyneddul de oficialități. Bărbații din Țara Galilor trebuie să lupte. Am fost cu toții chemați la oaste ca să servim sub comanda lui în Franța.

În penumbră, chipul lui Madog deveni aspru.

— Adună oamenii, zise el, apoi se întoarse către Dafydd. Și tu adu-mi cufărul vărului meu.

Bărbații din jurul focului, căpeteniile sale, se ridicaseră cu toții în picioare.

Madog dădu aprobator din cap, ca răspuns la întrebarea nerostită de pe fețele lor.

— A sosit clipa.

Torțe ardeau de jur împrejurul curții, scântei învârtejindu-se în întuneric înainte să se stingă în nimicnicie. Madog stătea pe treptele donjonului, înfășurat în mantia lui căptușită cu blană, cu turnul brăzdat de cicatrici înălțându-se în spatele lui. Lângă el se aflau căpeteniile sale, inclusiv fratele său mai mic, Dafydd, la picioarele căruia se afla un cufăr de lemn pe care erau gravate cu argint cuvinte în vechea limbă a britanilor. Dedesubt, fețele oamenilor săi erau roșietice în lumina torțelor. Toți amuțiseră în așteptare. Madog le privi chipurile ridicate spre el, văzând speranță și teamă, foame și nerăbdare.

Unii dintre ei îl însoțiseră în sălbăticie ani întregi, de la moartea lui Llywelyn ap Gruffudd, al cărui sânge se scursese, printr-o ramură îndepărtată a familiei, în venele lui Madog. Mult timp stătuseră ascunși, lingându-și rănile făcute de englezi în ultima bătălie, cu mai bine de zece ani în urmă, lupta în care speranțele lor privind eliberarea Țării Galilor fuseseră spulberate de cavaleria de fier a englezilor. Alții, refuzând să trăiască sub jugul oficialităților engleze și al legilor lor străine, li se

alăturaseră pe dealuri de-a lungul anilor, pe măsură ce coloniștii străini umpluseră orașele și porturile ca o maree, amenințând să înece tot ce mai rămăsese din poporul lor. Alungați în vestul muntos cu secole în urmă de romani și de saxoni, britanii își întemeiaseră aici un trai care, deși nu la fel de îmbelșugat ca al vecinilor lor stabiliți pe pășunile netede ale Angliei, era totuși îndestulător. Englezii care pătrunseseră în orașele lor, preluându-le comerțul și afacerile, fermele și ogoarele, îi împinseseră și mai adânc în citadela neospitalieră a Snowdoniei. Nu mai aveau unde se duce. Erau cu spatele la munți.

Madog începu să vorbească.

— Jos, la adăpostul zidurilor orașelor și castelelor, în sălile îmbelșugate ale oficialităților străine, ni se spune nelegiuiți. Dar nu asta suntem, doar legea englezilor nu o respectăm, urmăm însă legile regatului Gwynedd. Unii dintre voi vă credeți prizonieri, închiși în citadela noastră din munți. Eu spun că nu suntem nici nelegiuiți, nici prizonieri. Aici sus, în libertate, suntem regi!

Cuvintele sale fură urmate de exclamații răzlețe de aprobare. Unul sau doi oameni râseră apreciativ.

Madog continuă.

— Mult timp am așteptat șansa de a ne recâștiga pământurile. Acum a sosit. Orașele lui Edward au rămas fără apărare, soldații lui au fost chemați la război. Am fost și noi convocați să luăm parte la lupta lui de către acest rege ai cărui funcționari ne-au gonit din casele și de pe pământurile noastre, care ne-au luat mijloacele de trai și ne-au sărăcit cu taxele lor. Dar nu o să ne ridicăm sulițele pentru un tiran!

Strigătele oamenilor răsunară mai tare.

— O să le ridicăm împotriva lui!

Aceste cuvinte fură urmate de un urlet și oamenii loviră pământul cu cozile sulițelor.

Vocea lui Madog se înălță deasupra tunetului glasurilor lor.

— Avem aliați în munții de la sud și vest, oameni care se vor alătura acestei cauze. Avem arme. Avem voință.

Strigătele continuară, mai aprige acum, fără urmă de umor.

— Vreme de secole, oamenii noștri au tot vorbit despre *mab darogan*: războinicul care ne va conduce la victorie împotriva cotropitorilor străini, bărbatul care ne va călăuzi către o nouă eră. Profeții spun că el va veni

însoțit de semne și minuni. Madog îl făcu atent pe fratele său. Eu spun că acesta-i semnul nostru! Minunea noastră!

Dafydd îngenunche lângă cufărul din lemn gravat și îl deschise. Cu mișcări grijulii și pline de respect ridică o coroană subțire de aur, al cărei metal era îndoit și zgâriat. În timp ce i-o înmâna fratelui său, strigătele bărbaților se răriră și se stinseră.

Madog stătea dinaintea lor, cu vântul nopții fluturându-i părul negru în jurul feței.

— Această coroană a fost purtată de un bărbat al cărui sânge îmi curge prin vine. Înainte să cadă în luptă, Llywelyn mi-a dat-o mie. Am ascuns-o de regele Edward când a venit s-o caute, îi dorea puterile pentru sine.

Madog înălță coroana, cu inima bătându-i nebunește. Viața lui, de mai bine de zece ani, dusese către acest moment.

— Acum a venit vremea să ieșim din adăpostul nostru dintre dealuri, vremea să ațintim dușmanul cu sulițele noastre. Și eu vă voi conduce, nu ca Madog ap Llywelyn, ci în calitate de prinț al vostru, fiindcă țin în mână Coroana lui Arthur, și oricine o poartă, spune profeția cea străveche, va fi prințul Țării Galilor.

CAERNARFON, ȚARA GALILOR
1284

Afară, păsările cântau anunțând dimineața, de parcă erau mesagerii lui Dumnezeu, cele dintâi care să-l audă ordinul de a se trezi atunci când acesta cobora din ceruri. Pescăruși și gâște sălbatice, bâtlani și cormorani cu aripi zdrențuite, mici dragoni cum le spuneau unii dintre soldații englezi care nu mai văzuseră niciodată marea.

Edward stătea culcat în tăcere, ascultându-le țipetele înăbușite și privind, prin despărțitura perdelelor patului, peretele pe care un petic de lumină tot creștea de vreo oră. Cearșaful de olandă de sub spinarea lui era umed, iar mirosul înțepător al sudorii, care îmbibase salteaua de puf, se ridica în jurul lui. Dormise poate numai două ore toată noaptea, dar nu era obosit. Nu mai simțise oboseală de săptămâni întregi și în fiecare noapte dormea tot mai puțin.

Corului păsărilor i se adăugă o nouă tânguire, disperată și flămândă, răsunând pe coridor și pătrunzând pe sub ușa dormitorului. Edward își privi soția, al cărui trup cald era întins alături, cu părul negru presărat cu

fire albe răsfirat pe pernă. Ea nu se clinti. După o clipă, el se ridică în capul oaselor, făcând învelitoarea căptușită cu blană să-i alunece până la talie. Dădu în lături perdelele roșii și se ridică în picioare. Podeaua de sub tălpile sale era îmblânzită de un covor moale, unul dintre multele pe care Eleanor insistase să le ia cu ei, odată cu patul și cu restul mobilierului. Patul și covoarele acestea călătoriseră de-a lungul tuturor comitatelor Angliei, peste Hotar și în inima muntoasă a Snowdoniei.

Edward traversă camera cu pielea înfiorându-se în răcoarea zorilor. Își luă pantalonii până la genunchi de pe o laviță cu pernuțe unde-i lăsase împăturiți servitorul său și și-i puse. Prinzându-i sus cu un șnur subțire care să-i țină locului, rulă materialul peste acesta până ce pantalonii i se ajustară comod pe șolduri. Când întindea mâna după cămașă, își surprinse imaginea în oglindă. În penumbră stătea o siluetă înaltă, cu picioarele lungi, cu mușchi ca niște lespezi, cu pieptul larg și cu brațele conturându-se distinct din întuneric. Campania îl oțelise, călindu-i trupul și transformându-l în muntele de forță care fusese în tinerețea sa, întărind mușchii moi ai abdomenului și fălcile lăsate, provocate de confortul proprietăților sale regale. Nu-i putea însă șterge cenușiul din păr și nici ridurile de pe frunte, care, dimpotrivă, se adânciseră. Își aniversase cea de-a patruzeci și cincea zi de naștere cu două luni în urmă și anii aceștia se vedeau în colțurile ochilor și în asprimea pielii, cafenie și tăbăcită de soare și vânt. Întorcând spatele oglinzii, Edward își puse cămașa, apoi o robă de pânză albastră pe care și-o prinse la mijloc cu o curea și, în cele din urmă, o pereche de cizme de piele zgâriate și prăfuite în ciuda lustrului zdravăn pe care li-l dăduse pajul său. Ieșind din cameră, porni pe coridor.

Tânguitul era mai sonor acum și i se alăturase un cântec discret de leagăn. Edward se opri în fața ușii închise, cu urechile asaltate de plânsetele flămânde, ascuțite, care străbăteau lemnul și i se înfigeau în minte. Auzi pașii doicii pe podea, în intervalul în care bebelușul amuți cât să tragă aer în piept, înainte să urle din nou din rărunchi. Edward închise ochii și-și puse mâna pe lemnul ușii, lăsând sunetul să vibreze în jurul lui. Numai cu o săptămână în urmă, mesageri sosiseră din Londra anunțându-l că fiul său cel mai mare murise la Westminster, fără de veste, ca atâția alți copii ai săi de-a lungul anilor.

Primul lui născut fusese mort în pântece, fără nicio șansă la viață. Cel de al doilea, dulcea lui Katherine, născută în Gasconia, murise la șase luni după bătălia de la Lewes, în vârstă de trei ani. Joan nu reușise să trăiască

decât opt luni, John ajunsese la cinci ani, iar Henry la șase. Zece în total, morți unul câte unul, și acum Alfonso, frumosul său băiat, despre care fusese atât de sigur că va trăi și va purta coroana, li se alăturase. Copilul furios de dincolo de ușă, cel de-al șaisprezecelea, născut în timpul unui război și botezat după el însuși, era acum singurul său fiu și unicul moștenitor al tronului Angliei. Țipetele lui pline de forță erau liniștitoare și Edward mai rămase câteva momente să le asculte, înainte să coboare scările apartamentelor regale, ieșind în zorii de afară.

Cerul de deasupra munților îndepărtați era năpădit de o lumină aurie și trandafirie, iar deasupra apelor strâmtorii Menai și a cocoașei înguste a insulei Anglesey era de un albastru rece, încă luminat de o lună albă ca laptele. Păsările pluteau, ocolind țărmurile nămoloase ale estuarului care curgea pe lângă zidurile de sud ale castelului, vărsându-se în strâmtoare. Edward simțea mirosul sărat al râului pe deasupra izului dulceag de talaș ce venea dinspre clădirea pe care tocmai o părăsise. Apartamentele improvizate fuseseră construite pentru el și pentru regina lui însărcinată în anticiparea sosirii lor la Caernarfon, în primăvară. Aici, Eleanor îl născuse pe fiul lor, așa cum dorise el: o dovadă adusă unei națiuni îngenuncheate că acest pământ îi aparținea acum lui și moștenitorilor lui. Castelul masiv de piatră care se înălța treptat în jurul apartamentelor lor din bârne era încă la început, dar deja putea vedea măreția construcției ce avea să devină.

Șanțul fusese săpat și căptușit, temeliile marilor turnuri și ziduri așezate de sute de săpători, piatra scoasă din carierele de Anglesey și transportată cu barca peste strâmtoare. Zidurile castelului și orașul de dincolo de ele se ridicau piatră cu piatră. Fiecare punct al imensului șantier era înțesat de schele, iar aerul era încețoșat din pricina prafului. În anumite locuri se vedea deja baza zidurilor, groase de douăzeci de picioare. Cadre de uși se deschideau spre nicăieri, porți dosnice găureau ziduri nefinisate, scări șerpuiau spre niciunde. Numai un turn, cel mai mare, care se înălța în fața lui dominând strâmtoarea, ajunsese până la primul etaj. Edward văzuse planurile pe care le desenase meșterul zidar, James din St George, și în mintea lui putea umple albastrul gol al cerului cu un turn ce se înălța pe trei etaje, încununat cu trei turle ascuțite, având în vârf vulturi de piatră în mărime naturală.

Clădit pe locul unde, cu o mie de ani mai devreme, un castru roman se încruntase pe deasupra strâmtorii către fortăreața druidă de pe insula

Anglesey, Caernarfon trebuia să devină cel mai mare castel din inelul de fier pe care îl crease de-a lungul coastei prezența sa fixată în piatră. Măreția Romei se năruia, acoperită de mușchi, dincolo de zidurile noului oraș, dar Edward nu ignorase puterea acelei istorii și noua lui fortăreață, construită să semene zidurilor romane ale Constantinopolului, avea să emane forță imperială în inima cuceritei Țări a Galilor.

Îndreptându-se către turnul neterminat, Edward zări semne de viață în jurul său, pe măsură ce muncitorii și soldații începeau să se deștepte. Rândașii se îngrijeau de cai, servitorii se zoreau de colo colo ducând coșuri cu provizii, iar scutierii ațâțau focurile de tabără sau ședeau și curățau armurile stăpânilor lor. Un șir de femei cu coșuri de rufe pe umeri se îndreptau spre poarta dinspre râu, cu vocile acoperite de țipetele pescărușilor. Unii oameni se înclinară când le zăriră traversând curtea noroioasă, în timp ce alții își văzură de treburi, neștiind că alături de ele trecea regele lor, o siluetă singuratică în umbrele diluate de lumina zorilor, mai înalt decât mulți, cu ochii bântuiți de lipsa somnului. Pășind printre șirurile de corturi aparținând comandanților săi, a căror pânză grea era îmbibată de rouă, Edward observă butoaiele golite de bere și simți izul amar al vomei. Sărbătoarea pe care o organizase în orașul Nefyn, la sud de Caernarfon, era, se pare, încă în desfășurare. Nu le putea reproșa asta, pentru că fusese o campanie grea, cea de-a treia pe care o dusese în aceste ținuturi neîmblânzite ce dăduseră naștere atâtor rebeliuni împotriva lui și-l siliseră să bage mâna adânc în pungile supușilor săi.

Cu doi ani mai înainte, Llywelyn ap Gruffudd, Prinț al Țării Galilor și blestemul domniei sale, se ridicase din nou la luptă și oamenii se uniseră la chemarea lui împotriva coloniștilor englezi. Citând istoria așa cum fusese ea consemnată de Geoffrey de Monmouth, Llywelyn ceruse să i se restituie cele Patru Cantrefuri, pretinzând că acestea făceau parte dintre pământurile date în vechime moștenire unuia dintre fiii lui Brutus, fondatorul Britaniei, al cărui sânge ajunsese, de-a lungul secolelor, până în vinele lui Llywelyn. Mâniat de proclamațiile prințului cu privire la profețiile și drepturile străvechi, înfuriat peste poate de acest rebel și de coroana faimoasă pe care o purta pe frunte, Edward pătrunsese în regiune cu o mare armată, decis să termine ceea ce începuse cu ani în urmă.

Aici, în Gwynedd, suferise unul dintre cele mai mari dezastre din viața sa. Cei mai buni dintre comandanții săi, trimiși în recunoaștere, conduseseră un asalt pripit asupra coastei nordice, contând pe o victorie

rapidă în fața forțelor inferioare ale galezilor. Luați prin surprindere pe terenul nefamiliar, fuseseră copleșiți de oamenii lui Llywelyn și astfel se pierduseră sute de vieți de englezi. Când Edward aflase despre triumful rebelilor, ecourile cântecelor pe care le cântau galezii despre el, pe vremea când era prinț și armata sa fusese anihilată de Llywelyn, se întorseseră peste timp să-l sfideze. Posomorât și decis, cu reputația din nou în joc, Edward purtase război pe parcursul întregii ierni galeze, hărțuit de furtuni și de viclenia adversarilor. Armata sa devenise un mecanism pe care îl mânase cu neînduplecare de-a lungul ținutului, înaintând greoi printre dealurile sterpe, prin vânt și ninsoare. Castele și așezări căzuseră în fața puterii sale, rând pe rând, după lupte înverșunate, până când rebelii fuseseră puși pe fugă și voința lor sfărâmată.

Ajuns la baza Turnului Vulturilor, dedesubtul unui labirint îngust de schelărie, Edward trecu pe lângă gărzile care-l salutară, intră în hol și urcă scările spre primul etaj. Camera imensă, cu zece laturi, care i se deschise înainte, era înceţoşată de praful ce stăruia în aer în straturi mișcătoare. Aici fuseseră puse la păstrare cele mai multe dintre posesiunile regale, astfel încât de-a lungul pereților se înșirau cufere și mobile. În centru se afla o masă rotundă, cu lemnul negeluit încă proaspăt, de culoare deschisă.

Edward se apropie de ea, urmărind cu ochii săi palizi inscripțiile în latină de pe margini, unde fiecare cioplitură măiestrită a dulgherului însemnase un nume în lemnul de stejar. Kay, Galahad, Gawain, Mordred, Bors, Perceval. Douăzeci și patru de nume, douăzeci și patru de cavaleri. Ceruse să-i fie făcută pentru serbările de la Nefyn, ca să marcheze astfel sfârșitul războiului și începutul unei noi ordini, o ordine a oamenilor care îl urmaseră în iad, loialitatea lor contopită cu el în cercul nesfârșit al Mesei. Dincolo de aceasta, fixat pe zidul de piatră netedă, se afla stindardul cu dragon pe care îl purtase cândva în turniruri în Gasconia, cu peste douăzeci de ani în urmă. Atunci fusese Arthur doar cu numele, o strategie de turnir menită să inspire teamă dușmanilor și respect partizanilor săi. Acum era Arthur după faimă, pământurile sale se întinseseră, domnia sa asupra Britaniei era pe cale de a deveni absolută. Realizase ceea ce atâția regi ai Angliei, printre care și tatăl său, plănuiseră și doriseră, dar niciodată nu reușiseră: cucerirea și subjugarea Țării Galilor. Llywelyn căzuse în luptă și, odată cu el, se sfârșise și cea din urmă împotrivire. În timp ce lumina aurie ce se strecura în încăpere deveni mai vie, strălucind

de-a curmezişul mesei şi pe stindard, pentru Edward victoria avea gust de cenuşă.

Capul tăiat al lui Llywelyn ap Gruffudd împodobea acum parapetul Turnului Londrei. Cel din urmă din neamul său fusese nimicit, iar oamenii săi prinşi sau ucişi. Poeţii cântau acum cântece de jale, rugându-l pe Dumnezeu ca marea să le acopere ţara, scutindu-i de această soartă, pe când coloniştii englezi se revărsau în oraşe, alungându-i pe galezi. Se făceau legi pentru şerifii şi vătafii lui Edward, care urmau să guverneze regiunea sub conducerea unui judiciar, iar castelele din piatră ale lui Edward răsăreau de-a lungul coastei, înlocuind fortăreţele rebelilor. Dar, pentru el, o piesă vitală, una dintre ultimele cioburi ale rezistenţei pe care o sfărâmase, încă lipsea.

Apropiindu-se de unul dintre cuferele înşirate de-a lungul zidului, Edward se aplecă să recupereze un obiect înfăşurat în mătase neagră. Apropiindu-se de masă, îl aşeză pe lemnul acesteia şi desfăcu stofa, dând la iveală o carte. Lumina soarelui străluci pe scrisul de pe copertă.

CEA DIN URMĂ PROFEŢIE A LUI MERLIN

Răsfoind paginile moi, simţi mirosul cernelii făcute din pietre preţioase măcinate şi amestecate cu ou şi vin. Culorile erau vii, glorioase. Pe margini, animale fabuloase erau încolăcite printre flori şi păsări şi pe câteva pagini imaginile ilustrau drama povestită de cuvinte. Le-o arătase cavalerilor săi la Nefyn, locul unde fuseseră găsite Profeţiile lui Merlin, pe care Geoffrey de Monmouth le tradusese lumii întregi. Pe o pagină, un bărbat stătea dinaintea unei cetăţi măreţe, în spatele căreia se înălţau nişte munţi imenşi. În mâinile sale ridicate ţinea o coroană simplă din aur. Era imaginea pe care Edward o vedea de luni întregi, ori de câte ori se culca şi distracţiile zilei se risipeau în tăcere. Îi întrebase pe acei partizani ai lui Llywelyn pe care îi prinsese şi îi torturase, dar aceştia fie nu ştiuseră, fie refuzaseră până şi în faţa morţii să spună unde se afla lucrul pe care Edward jurase să-l găsească în urmă cu douăzeci de ani: obiectul care îi unise pe galezi împotriva lui. Coroana lui Arthur.

Capitolul 25

Focul se înteți când paznicul scormoni în tăciuni. Cu ochii mijiți din pricina căldurii, bărbatul luă doi bușteni din coș și îi aruncă în flăcări. Focul se întinse de-a lungul lemnului și insecte fugiră din crăpăturile scoarței. Aprinzându-se, arseră cu o strălucire vie, dispărând în flăcări.

— Hugh.

Paznicul se întoarse și-l zări pe Simon, care-i întindea o cană cu bere. Cel mai bătrân dintre ei, Ulf, ședea pe un butoi, cu piciorul scrântit în urma unei căzături întins înaintea sa. Toiagul îi era rezemat de perete și în mâinile lui noduroase strângea o cană.

— Câte una de fiecare? întrebă Hugh ridicându-se cu o tresărire și ștergându-și pe pieptar cenușa de pe mâini. Nu împărțim?

— De ce să împărțim? se interesă Simon, scuturând cana în direcția lui. Ne-au rămas mai multe rații, acum că ceilalți au plecat.

Zâmbi dezvăluind cioturile cafenii ale dinților și Hugh luă cana.

— Numai să nu ne vadă comandantul, îi preveni Hugh, așezându-se la loc pe scaunul de lângă vatră.

— Poate să ne vadă de la o jumătate de milă distanță? întrebă Simon, înghițind berea care îi lăsă o spumă albă pe mustață.

În lumina focului, Hugh sorbi încet din lichidul dulceag cu gust de malț. Poate că erau niște avantaje în a te număra printre cei lăsați în urmă.

Simon se aplecă cu un râgâit umed, rezemându-și brațele de coapse.

— Crezi că am fi primit mai mulți bani în Franța? cugetă el, încruntându-se spre Hugh.

Înainte să apuce Hugh să răspundă, Ulf mârâi din umbră.

— La vârsta noastră? Regele Edward a vrut armăsari de luptă, nu mârțoage.

— Sunt cu zece ani mai tânăr ca tine, mârâi Simon.

Ignorând gâlceava lor, Hugh dădu pe gât restul de băutură.

— Mă duc să mă mai uit o dată.

— Și în curând, culcarea, bombăni Ulf rezemându-și capul de perete. Mă jur pe Dumnezeu că straja durează din ce în ce mai mult de la o noapte la alta.

— E toamnă și se întunecă mai iute, zise Hugh, trecând pe lângă șirul ordonat de săbii, arcuri și scuturi rezemate de zid și înclinându-se pe sub arcada ce ducea către vârful turnului porții.

Curentul care sufla pe scara spiralată de piatră era rece și Hugh se înfioră pe măsură ce căldura focului i se scurse din față și din mâini. Când se apropie de vârf, vântul îi suflă praf în ochi, silindu-l să lase capul în jos. Trecuseră câțiva ani de când fuseseră terminate turnul porții duble și zidurile orașului din care acesta se înălța, și totuși praful încă umplea aerul. Mult timp, Hugh simțise mirosul oțetului ce fusese turnat peste calcar ca să facă mortarul cel cenușiu. Unul dintre ucenicii zidarului îi spusese că se proceda astfel ca să apere zidurile de proiectilele aprinse aruncate de mașinăriile de asediu, dar Hugh nu știa dacă era adevărat.

Ieșind pe meterezele bătute de vânt ale turnului, își trase mai bine pe urechi boneta de pâslă. Cu respirația aburind, privi pe deasupra orașului Caernarfon. Cerul nocturn era acoperit de nori înceți, dar prin deschizăturile lor zdrențuite vagi sclipiri albăstrii anunțau zorii. Încă o oră și se putea duce la culcare. Dedesubtul lui se întindeau șiruri de străzi tăcute, mărginite de case și ateliere. Își plimbă privirea peste livezile întunecate, către peticele grădinilor de legume, majoritatea lipsite de roadele puse la conservat pentru iarna ce urma. Punctulețe tremurătoare de lumină indicau locurile unde oamenii se treziseră și ațâțau focul sau aprindeau lumânările, dar acestea erau puține. Orașul fusese tăcut în ultima lună, după ce majoritatea garnizoanei și mulți dintre bărbații mai tineri plecaseră, luați la oaste să lupte în Gasconia.

Privirea lui Hugh se deplasă spre zidurile din sud-vest, care se întindeau de-a lungul apelor strâmtorii Menai, cu focurile din turnurile de gardă presărate la intervale mari, pentru că garnizoana era întinsă cât se putea de-a lungul zidurilor orașului și castelului, care se înălța în distanță ca o umbră colțuroasă. Turnurile dinspre mare ale castelului erau terminate, dar schelăria încă mai înconjura zidurile dinspre oraș, care, în anumite locuri, nu erau mai înalte de douăzeci de picioare. Șanțul și baricada de lemn care apăraseră clădirea în cei zece ani de când începuseră lucrările rămăseseră încă pe loc, dar erau mai degrabă inutile de când construcția zidurilor orașului se încheiase. În curând avea să vină Ziua Morților și lucrul la castel să se oprească până în primăvară, mulți muncitori întorcându-se la casele lor. Hugh se gândi în treacăt la propria lui casă, departe, în Sussex, apoi privi castelul întrebându-se cum o fi să se construiască ceva atât de măreț la

un simplu ordin de-al tău. Era ceva ce te făcea să fii deopotrivă cu Dumnezeu, dar regele Edward, creatorul său, nici nu văzuse construcția terminată.

Auzind behăitul oilor, Hugh traversă vârful turnului ca să scruteze pe deasupra șanțului ce încercuia orașul peisajul întunecos, copaci zgribuliți și câmpuri cețoase care se ridicau treptat către munții din zare. Behăiturile agitate ale oilor răsunau acum mai tare. Hugh se încruntă, scormonind bezna cu privirea și întrebându-se ce anume le deranjase. Era prea devreme pentru lupi. Puteau fi hoții, dar păstorii și câinii lor îi puneau de obicei pe fugă. Le vedea: o turmă mare împrăștiindu-se pe câmpia largă. Ochii săi surprinseră altă mișcare în locul dinspre care fugeau oile. Forme întunecate mișcându-se iute de-a lungul lizierei. Ochii lui Hugh alergară de colo-colo, distingând alte umbre, de cealaltă parte a copacilor, sute chiar. Fugeau toate în aceeași direcție: către șanț, către oraș. Pielea lui Hugh se încrâncenă de șoc. Desprinzându-se de parapet, se năpusti în jos pe scara în spirală, strigând în timp ce cobora:

— Ridicați puntea!

În coborârea sa nebunească se poticni și fu cât pe ce să se rostogolească de-a berbeleacul pe scările abrupte, zgâriind cu degetele pereții prăfuiți. Recăpătându-și echilibrul, își reluă drumul continuând să strige. Aproape de capătul scărilor se ciocni de Simon, care se repezea în sus să vadă ce se întâmpla.

— Ridicați puntea! îi strigă Hugh în față, împingându-l înaintea lui.

În camera gărzilor, Ulf era în picioare, cu ochii cețoși și confuz.

— Suntem atacați?

— Ia! zise Hugh, apucând două săbii și aruncându-i una.

Simon păli, dar luă un scut și o sabie din teancul ordonat de arme.

— Câți sunt?

— Sute sau poate mai mulți, se răsti Hugh.

— Doamne Dumnezeule! gâfâi Ulf cu privirea limpezindu-i-se în timp ce îi urma pe Hugh și Simon prin arcada ce ducea, pe niște trepte strâmte, către catul de jos al turnului, unde o cămăruță săpată în grosimea zidului adăpostea vinciul, atașat la capătul unui lung pod de lemn care traversa șanțul.

În zilele de început ale construcției, la puțin timp după război, când zidurile și turnurile orașului se înălțau lent, podul fusese întotdeauna ridicat pe timpul nopții. Dar în ultimii ani, cu muncitorii tot ducându-se și venind,

se bazau de obicei doar pe grilaj ca să împiedice intrarea hoților și cerșetorilor.

Când Hugh ajunse jos, îi strigă peste umăr lui Ulf, care cobora șchiopătând chinuit pe piciorul lui rănit.

— Dă alarma. Ne ocupăm noi de vinci.

De dincolo de apă se auziră zgomote înăbușite, tropăitul surd al mai multor picioare pe pământul acoperit cu gheață.

Hugh și Simon pătrunseră în camera vinciului, iar Ulf se poticni pe ultimele trepte, ieșind în tunelul boltit dintre turnuri, închis cu grilajul. O torță ardea într-un suport din zid. Ulf se opri în lumina ei, privind printre gratiile de fier ale grilajului, dincolo de pod, către celălalt mal al șanțului. O maree de oameni se scurgea dintre copaci, vizibilă în lumina crescândă a zilei. Ulf făcu ochii mari. Zări scările cărate de șiruri de oameni și armele din mâinile lor ridicate, care nu erau spade sau sulițe, ci securi, ciocane și târnăcoape, de parcă ar fi fost o ceată de lucrători nebuni repezindu-se să-și înceapă ziua de lucru. Funiile podului suspendat se încordară și scândurile se clătinară, iar Ulf îi auzi pe Hugh și Simon gemând de efort, în vreme ce vinciul, nefolosit de mult, protesta scrâșnind. Primul val de atacatori se înghesui pe pod.

Ulf, încremenit în strălucirea torței, nu văzu cum un bărbat de pe mal trage o săgeată de la centură și o potrivește în arcul pe care-l ducea, țintind și eliberând apoi coarda. Săgeata străbătu bezna, invizibilă până în ultima secundă, când Ulf, care se întorcea către turnul unde se afla clopotul, îi zări străfulgerarea. Prea târziu. Soldatul cel vârstnic fu azvârlit îndărăt când săgeata i se înfipse în trup, străpungându-i pieptarul. Nu apucă să țipe, forța aceea teribilă îl sfâșie, răpindu-i suflul. Dincolo de grilaj, podul se ridica încet, dar cei dintâi atacatori săreau pe scândurile sale și greutatea lor îl forța să se coboare la loc.

— Ulf! În numele lui Cristos! țipă Hugh luptându-se cu vinciul. Alarma! Neauzind decât bubuitul pașilor, îl lăsă pe Simon să se lupte cu mânerul și ieși în fugă. Se azvârli îndărăt și o săgeată șuieră pe lângă el. Ulf zăcea la pământ, la câțiva pași distanță. Hugh blestemă și se lăsă pe vine, privind pe după marginea deschizăturii. Dincolo de ea se afla o mare de oameni care murmurau ațâțați. Galezii nu veneau în Caernarfon decât pe timpul zilei, pentru negoț. Cei mai mulți fuseseră alungați când regele Edward stabilise că acesta avea să fie sediul noii sale guvernări, casele fiindu-le dărâmate ca să facă loc fundațiilor orașului, iar lemnul lor folosit la construcții. Hugh nu

le înțelegea limba. Aici, în acest oraș englezesc din inima Țării Galilor, nu avusese nevoie s-o știe.

Și mai mulți oameni se înghesuiau pe pod. O scară fusese coborâtă pe malul mlăștinos care se întindea în jurul zidurilor de apărare. Hugh auzi plescăituri, în timp ce oamenii dispăreau dincolo de margine, coborând în nămolul puțin adânc. Simon se lupta cu vinciul strigând după ajutor. N-avea niciun rost. Nu-l mai puteau ridica. Singura lor speranță era să prevină restul garnizoanei că erau atacați. Hugh se trase îndărăt.

— Lasă-l, îi zise el lui Simon. Sunt prea mulți. Ulf a murit.

Simon se mai agăță o clipă de vinci, apoi îi dădu drumul și funia se descolăci la loc cu iuțeală. Îl privi pe Hugh care-și înălțase scutul.

— Ce faci?

— Trebuie să ajung la clopot.

Hugh se opri în ușă, privind pe deasupra fâșiei înguste de teren luminat de torțe către arcada de la intrarea celuilalt turn. Aplecându-se, cu scutul ridicat ca să-și apere flancul stâng și capul, trase aer în piept, refuzând să se uite la Ulf, care zăcea pe spate cu piciorul rupt sub el. Hugh murmură o rugăciune, apoi se avântă în spațiul deschis dintre turnuri. Deasupra rumorii de dincolo de grilaj se ridică un strigăt, urmat de un șoc în brațul său stâng, în clipa când ceva se lovi de scut. Hugh se poticni sub impact, apoi simți o altă lovitură, de data aceasta în gambă, urmată de o durere feroce. Se prăbuși țipând, cu scutul căzând peste el. În timp ce zăcea urlând, o altă săgeată i se înfipse în coapsă. Pe sub marginea scutului, cu ochii îngustați de durere, zări mai mulți bărbați sărind de pe pod pe mal. Privirea lui încețoșată poposi asupra unui ins aflat în mijlocul lor, un bărbat cu umeri largi și păr negru purtând o mantie căptușită cu blană. Ținea în ambele mâini un ciocan masiv și purta pe cap o bandă de aur zgâriată și îndoită. Arăta ca un rege războinic venit dintr-un trecut întunecat și îndepărtat. Hugh simți cum cineva îl apucă de subțiori și se suci, zărind chipul schimonosit al lui Simon. Săgeți zburau pe lângă ei, în timp ce soldatul îl căra înapoi în siguranța turnului.

Hugh strânse din dinți, lăsându-și capul pe podeaua de piatră a cămăruței vinciului și simțindu-și trupul scăldat în sudoare. Înghețа, cu excepția celor două fulgere de durere ce-i sfâșiau gamba și coapsa.

— Sus, șuieră el printre dinți. Alertează castelul.

Simon șovăi o clipă, cu ochii la el, apoi dispăru pe scările turnului. Hugh rămase întins, gâfâind, și-i ascultă pașii cum se sting. De mai aproape se

auzeau bubuiturile înăbușite ale ciocanelor izbind piatra. Sunau de parcă uneltele ar fi fost înfășurate în cârpe.

Ajungând în camera gărzilor, Simon se opri, privind înnebunit împrejur. Să alerteze castelul, dar cum? Putea să strige, însă era puțin probabil să-l audă cineva. Văzu focul. Se apropie, privind pierdut strălucirea flăcărilor, apoi zări toiagul lui Ulf, rezemat în continuare de zid. Își descheie cureaua cu mâini tremurătoare, își scoase pieptarul căptușit cu fân și-și trase peste cap cămașa. Apucând toiagul lui Ulf, înfășură cămașa în jurul capătului acestuia, apoi sfâșie pieptarul. Ghemuindu-se lângă coșul cu bușteni, cu căldura arzându-i pieptul dezgolit, îndesă fân și așchii de lemn în cutele cămășii. Vârî capătul toiagului în foc și acesta se aprinse într-o învolburare gălbuie. Simon se ridică și goni pe scări spre vârful turnului, înjurând când vântul abătu flacăra către el, amenințând s-o stingă. Ajunse în vârf și se ghemui, legănând torța încolo și încoace, în timp ce crenguțele și fânul se aprinseră și materialul începu să ardă, acoperindu-i pieptul și umerii cu o ploaie de scrum.

Capitolul 26

Cerul de deasupra Londrei era jos și plumburiu, amenințând să reverse peste străzile noroioase ale orașului și mai multă ploaie. În curtea interioară a Turnului, pe o fâșie lată de teren de lângă livezi, se adunase un grup numeros de bărbați, ducându-și cu ei caii. Mantiile de iarnă cu glugi erau înfășurate în jurul trupurilor, cizmele lungi de călărie și pantalonii le erau năclăiți de noroi, fețele le erau pătate din cauza frigului. Câțiva duceau păsări de pradă priponite, care își încleștau ghearele pe mâinile lor înmănușate. Cavalerii purtau șoimi sacri pestriți din Țara Sfântă, scutierii, șoimi estici fumurii. Printre tinerii bărbați se aflau și câteva fete, cu poalele rochiilor îmbibate de noroi. Vântul le smucea mantiile și împrăștia rafale de frunze de culoarea ruginii din grămezile pe care servitorii aflați în livezi încercau în van să le adune.

Toamna se pogorâse din seninul cerurilor liniștite ale lunii septembrie, vânturile precedând cu urletul lor potopul care inundase comitatele Angliei vreme de o săptămână. Tamisa crescuse și ieșise din albie, inundând un șir de măcelării și acoperind străzile cu o mocirlă însângerată. Zidarii Turnului fuseseră ocupați până peste cap să astupe infiltrațiile din grajd și din dormitorul regelui, unde apa de ploaie distrusese un covor ce-i aparținuse lui Eleanor. Covorul distrus era cea din urmă grijă a regelui Edward, pentru că furtunile loviseră coasta de sud tocmai când prima jumătatea a flotei sale își ridica pânzele către Gasconia. Vântul cel trădător purtase înapoi în Portsmouth jumătate dintre corăbiile pornite la drum, silindu-le pe celelalte să se adăpostească în josul coastei, la Plymouth. Vremea aspră nu fusese de altfel singurul factor care stânjenise deplasarea lui Edward către Franța și către vărul său cel dornic de război.

După parlamentul de primăvară, regele se apucase să adune bani pentru campanie și numai suma necesară pentru corăbiile ce urmau să transporte oamenii, caii și proviziile era enormă. Se adresase mai întâi bancherilor italieni din oraș, care îi finanțaseră Cruciada cu douăzeci de ani mai înainte, dar aceștia îl refuzaseră. Atunci se întorsese către Biserică. Mai întâi, preoții nu fuseseră dispuși să-și deschidă cuferele pentru cauza lui, dar umbla zvonul că un Edward mânios amenințase să-i scoată în afara legii și, în cele

din urmă, decanul de la Sfântul Paul se înmuiase în fața solicitărilor lui furioase. Nu era nicio îndoială că această amânare îi permisese lui Philippe să-și consolideze stăpânirea asupra Gasconiei, iar oamenii lui Edward, mulți dintre ei neputând să se întoarcă pe moșiile lor cât durase așteptarea, deveniseră agitați.

La auzul unui hohot de râs, Robert își ridică privirea de la scara pe care o ajusta. În spatele lui, două fete priveau un servitor care fugărea frunzele hoinare înarmat cu o mătură. Una, abia mai mult decât o copilă, purta o rochie cenușie ca penele de porumbel, sub o mantie căptușită cu blană de hermină adunată în jurul gâtului ei palid. Elizabeth, fiica cea mai mică a regelui, moștenise picioarele lungi ale tatălui ei și părul negru al mamei, ale cărui șuvițe se eliberaseră de sub glugă și îi fluturau pe obraz. Robert o văzu dându-și cu un gest nerăbdător o asemenea șuviță după ureche și aplecându-se să-i șoptească fetei mai vârstnice de alături, Helena, care avea un păr roșcat, ondulat, și o piele ca laptele, îmbujorată provocator în obraji și pe buze. Pe mâna ei înmănușată se afla un șoim de iarnă cu aripile ciufulite de vânt. Fata cu părul ca focul, una dintre fiicele contelui de Warwick, era logodită cu un cavaler din suita regelui, dar de ceva timp Robert nu reușea să-și ia ochii de la ea, în ciuda avertismentelor discrete ale lui Humphrey. Observă cu coada ochiului un tânăr care-l privea. Cavalerul cel înalt, cu părul roșu și expresia sumbră, era fratele Helenei, Guy de Beauchamp, moștenitorul lui Warwick. Robert se întoarse către calul său, scurtându-i scara dintr-o smucitură zdravănă.

— Sir Robert, ești gata? îi strigă Humphrey îndreptându-se către el.

Cavalerul cel înalt avea un burduf de vin într-o mână. Gesticulă către întinderea de pământ noroios, unde fuseseră ridicați doi stâlpi. Între ei atârna o frânghie subțire pe care se legăna un mic inel de fier, invizibil de la această distanță.

— Ai două șanse, da?

Robert răspunse zâmbetului provocator al cavalerului.

— O să am nevoie deci de una mai puțin ca tine, sir Humphrey.

Humphrey, care nu reușise să prindă inelul în vârful lăncii din cele două încercări ale sale, își îngustă ochii la auzul provocării și câțiva cavaleri râseră.

Edward îl bătu pe Robert pe spate când acesta își vârî piciorul în scară.

— Arată-le sudicilor ăstora din ce material sunt croiți scoțienii, frate, murmură el.

Robert se ridică în șa și apucă frâiele, în timp ce Nes, scutierul său, strângea chinga. Calul, un armăsar dereș[32] splendid numit Vânătorul, era unul dintre cele mai iuți și mai cooperante animale pe care le avusese Robert, o adevărată plăcere să-l călărești. Dar această fire plăcută îl costase, caii din rasa Vânătorului nu erau ieftini și cele șaizeci de mărci pe care i le plătise geambașului i se păruseră o avere. Forțat să intre în arendele pe care le adunase, își reproșase un timp decizia, dar în cele din urmă se convinsese că îi trebuia un cal bun, care urma oricum să-l poarte în curând în războiul cu Franța. Ignorase insinuările fratelui său, care spunea că asta avea mai mult de-a face cu faptul că iapa solidă provenită din grajdurile tatălui său părea modestă în comparație cu armăsarii franțuzești și spanioli ai cavalerilor englezi. După aceea, Robert băgase din nou mâna în banii din arendă, pentru a cumpăra haine noi pentru el și pentru Edward.

Nes îi dădu lui Robert lancea, pe care și-o prinse cu mâna înmănușată. Pielea fină a mănușii era încă alunecoasă, nefiind purtată, așa că trebui să strângă pumnul mai tare ca să țină sulița locului.

— Sir Robert, așteaptă! se auzi din mulțime o voce de copilă.

Robert privi în jur și o zări pe prințesa Elizabeth, căreia i se spunea cu afecțiune Bess, întinzându-i un pumn de mătase albă. Părea să fi făcut cândva parte dintr-un văl. Sub ochii săi, prințesa îndesă țesătura mototolită în mâna Helenei, cu un zâmbet fugar. Obrajii Helenei se îmbujorară și mai tare și îi aruncă prințesei o căutătură furioasă, dar se desprinse stingherită din mulțime. Robert simți că i se taie respirația când ea ridică țesătura și-i întâlni privirea. Când Robert se aplecă să ia favorul, șoimul de pe mâna ei își desfăcu aripile așteptând să-și ia zborul, iar Bess aplaudă în glumă. Apucând mătasea, degetele lui le atinseră în treacăt pe ale Helenei și își dori din tot sufletul să nu fi purtat mănuși. Ea se retrase zorită în mulțime, cu capul plecat, în timp ce el înfășură fâșia fluturândă de mătase în jurul lăncii, ignorând privirea mânioasă pe care știa că i-o arunca Guy de Beauchamp. Liniștindu-se, Robert se întoarse către stâlpii îndepărtați și-și înfipse călcâiele în burta Vânătorului.

Servitorii din livadă se opriră din măturat ca să-l privească pe Robert care se avântă de-a lungul curții cu lancea ridicată în timpul trapului, gata s-o coboare când avea să-și îmboldească animalul la galop. Noroiul se împrăștie, stropindu-i cizmele cele noi. Inelul de fier se apropia cu iuțeală și își concentră atenția asupra lui. Degetele lui Robert se încleștară pe lance, mănușa alunecându-i pe lemn când se năpustea către stâlpi cu mătasea

favorului fluturând în urma sa. Mintea lui se umplu cu imaginea Helenei, cu brațul ridicat și cu mâneca alunecând și dezvăluindu-i pielea. Îi străfulgerase prin gânduri numai o clipă, dar destul ca să-l distragă. Lovi o secundă prea devreme. Vârful lăncii atinse fugar cercul de fier, dar nu pătrunse prin el. Lăsând inelușul să se legene nebunește în urma lui, Robert zbură dincolo de stâlpi, înjurând. Încetinindu-l pe Vânător, descrise un cerc larg pe câmpul plin de noroi răscolit, revenind la tovarășii săi.

Humphrey ridică burduful cu vin.

— Mai ai una! strigă el râzând.

— Fac pariu că a doua oară reușește, zise Edward cu ochii sclipind provocator, întorcându-se către cavalerul care zâmbea.

Humphrey chicoti binevoitor și clătină din cap, dar Henry Percy, nepotul contelui de Surrey, înclină din cap către Edward.

— Accept pariul, zise baronul cel îndesat și blond cu zâmbetul lui leneș. Pe braț avea un uliu șorecar splendid, care-și încleșta ghearele pe o mănușă groasă. Henry gesticulă către Robert și uliul scoase un țipăt.

— Pe zece șilingi că nu ia inelul.

La auzul sumei uriașe, Robert își privi fratele și clătină discret din cap. Regele îi ordonase să se prezinte la războiul din Franța cu trei cavaleri și nouă scutieri, taxa datorată regelui pentru moșiile deținute de familia Bruce în Essex. Îi convocase pe cavalerii aflați pe proprietate, iar fratele său, încă neînvestit cavaler, avea să ia parte și el, împreună cu cei doi scutieri scoțieni ai lor, dar restul oamenilor trebuiau aduși din Essex. Era datoria lui Robert să le asigure întreținerea pe timpul campaniei și, după cheltuielile făcute recent, era decis să țină bine strânse băierile pungii. Un pariu nesăbuit era ultimul lucru de care avea nevoie.

Edward, însă, nu-i luă în seamă privirea.

— Bine, îi spuse el cu răceală lui Henry Percy.

Alți câțiva cavaleri aplaudară, dornici de distracție. Se antrenau de luni întregi, pe tot parcursul amânării din vară, și savoarea adăugată antrenamentelor era binevenită.

Nemaiputând să dea înapoi, acum, că pariul fusese făcut, Robert întoarse calul și își ocupă poziția, strângând din dinți și înălțând lancea. Alungând orice altceva din minte, se aplecă înainte, așteptând acel moment unic, perfect, în care toate, calul de sub el, lancea din mână, privirea lui ațintită asupra inelului aflat la distanță se aliniară. Când aceasta se petrecu, se simți parcă propulsat înainte. Își înfipse pintenii și Vânătorul țâșni, galopând prin

mijlocul câmpului către stâlpi și către deschizătura dintre ei. Vântul se năpusti asupra lui smulgându-i lacrimi din ochi și biciuindu-i obrajii, dar Robert nu-și desprinse privirea încețoșată de la inel. În plin galop, se aplecă înainte, coborând lancea. O străfulgerare albă îi tăie calea. Zărind mișcarea, Vânătorul își smuci capul. Calul rată următorul pas, una dintre copitele din față îi alunecă în noroi și căzu zdravăn. Se lovi de pământ cu toată viteza, contorsionându-se în cădere și azvârlindu-l pe Robert din șa.

Robert căzu și se rostogoli, în timp ce în urma lui se auzea nechezatul de durere al Vânătorului. Nu purta armură, ci numai un pieptar căptușit. Căptușeala de pâslă mai absorbi din forța impactului, dar chiar și așa se simți de parcă o mână uriașă ar fi dat cu el de pământ. Se opri cu bruschețe și rămase întins, gemând, simțind durere în tot trupul. Ca de la distanță, auzi strigăte și pași apropiindu-se în fugă, iar mai aproape răsuna nechezatul Vânătorului. Robert se rostogoli și se propti în brațe, clătinându-se și scuipând sânge și noroi. Simți cum cineva îl cuprinde și-l ajută să se ridice. Chipul lui Humphrey se ivi înaintea lui ca din ceață.

— Ești rănit?

Robert se desprinse din mâinile lui și făcu câțiva pași nesiguri, cu vederea începând să se limpezească. Își vedea calul chinuindu-se să se ridice. Nes luase frâiele și încerca să liniștească animalul îngrozit. Edward alerga către ei cu fața exprimând nu îngrijorare, ci mânie. Preț de o clipă, Robert crezu că fratele său era furios din pricina căzăturii lui, apoi văzu că Edward nu se uita la el. Atenția fratelui său era fixată asupra unor persoane care apăruseră la marginea câmpului, doi bărbați și o tânără femeie. Unul dintre ei era mai înalt decât ceilalți, cu părul dat pe spate dezvăluind un chip colțuros. Pe încheietura lui Aymer de Valence, înghițind o bucată de carne, se afla un șoim de un alb imaculat. Robert își aminti străfulgerarea albă care îl speriase pe Vânător și își dădu seama că fusese fâlfâitul aripilor unei păsări.

— Ce-ai avut în cap, Aymer? întrebă Humphrey, în timp ce Robert își ștergea sângele izvorât din buza plesnită.

— Credeam că astăzi ne scoatem păsările la un zbor. Tonul lui Aymer era calm, dar când vorbea, îl privea pe Robert și ochii îi străluceau amuzați. Îmi cer iertare, sir Robert. N-am vrut să-ți distrag atenția.

Alături, sora lui, Joan de Valence, înaltă și brunetă ca și el, avea pe chip un mic zâmbet arogant, pe jumătate ascuns în dosul mâinii. Privirea lui Robert trecu de la Joan la tânărul de lângă ea, cu piele palidă și păr negru,

lins: noul ei soț, John Comyn. Acesta nici măcar nu se ostenea să-și ascundă veselia. Era întinsă pe tot chipul lui îngust sub forma unui rânjet larg.

Fiul lordului de Badenoch sosise la Londra cu două luni în urmă, împreună cu fratele său și cu alți magnați scoțieni, convocați de regele Edward să lupte în Franța ca serviciu pentru moșiile lor din Anglia. Se spunea că la sosire, lordul John, susținut de tovarășii săi scoțieni, îi dăduse regelui un ultimatum, spunând că niciunul dintre ei nu va servi în acest război străin lor, decât dacă Edward va respecta prevederile convenite la Birgham și îl va lăsa pe Balliol să-și conducă regatul fără amestecul Angliei. Robert și ceilalți cavaleri nu știau dacă regele acceptase aceste condiții. Ce știau era că, la puțin timp după sosirea scoțienilor în Turn, avusese loc o nuntă pripită între fiul și moștenitorul de optsprezece ani al lui Comyn și tânăra verișoară a lui Edward, fata contelui de Pembroke. Apropierea tot mai mare dintre cei doi cumnați accentuase răceala dintre Robert și Aymer, care nu-l plăcuse de altfel niciodată. Robert simțea că pe cavaler îl nemulțumea prietenia crescândă dintre el și Humphrey, dar până atunci Aymer își manifestase dezaprobarea doar prin comentarii sarcastice și manifestări arogante care fuseseră ușor de ignorat.

Edward se apropie de cei trei, mâniat din pricina trucului ieftin care îi rănise fratele și îl făcuse pe el să piardă pariul.

— Ți-ai asmuțit pasărea aia intenționat, Valence. Oricine o poate spune. Îi aruncă o privire lui John. Șterge-ți zâmbetul ăla dezgustător de pe față, Comyn, sau ți-l șterg eu.

Fruntea lui Aymer se încruntă disprețuitor.

— Și oamenii acuză familia mea că e neonorabilă. Vocea îi era imperioasă, părând să i se adreseze lui Humphrey, care se încruntă.

Henry Percy se apropie, mângâind leneș pieptul bălțat al uliului său.

— Eu zic că-i cinstit, spuse el, privind de la Aymer la Robert. Ne pregătim de război. Crezi că pe câmpul de bătălie n-o să fie lucruri care să te distragă?

Alți câțiva oameni dădură aprobator din cap, dar Humphrey scutură din cap cu încăpățânare.

— Aici nu suntem pe câmpul de luptă. Există reguli.

Robert privi în jur la chemarea lui Nes. Scutierul îngenunchea lângă Vânător.

— Cred că o să șchiopăteze, domnule, zise îngrijorat tânărul.

Robert privi chipul preocupat al scutierului, gândindu-se câți bani plătise pentru acest animal splendid, cea mai bună armă a sa în războiul ce urma. Întorcându-se spre Aymer, simți că îl năpădește mânia. Își duse mâna la spadă, gata să-l provoace pe cavalerul francez, dorind o reparație pentru pierderea banilor și a mândriei, dar, înainte s-o facă, dinspre livadă se auzi un strigăt.

Un tânăr se apropia de ei alergând printre copaci. Era Thomas de Lancaster.

— Tocmai am aflat de la tata, gâfâi el oprindu-se înaintea lor. E o rebeliune în Țara Galilor.

— O rebeliune? întrebă iute Humphrey. Condusă de cine?

— De un bărbat pe nume Madog. Tata spune că e un văr de-al lui Llywelyn ap Gruffudd.

— Toți cei din neamul lui Llywelyn au fost prinși și executați în ultimul război, zise Henry Percy. Regele Edward s-a asigurat de asta.

Thomas respinse argumentul cu o ridicare din umeri.

— Oricine-o fi, regele are de gând să împartă armata. Jumătate va merge în Gasconia. Cealaltă jumătate o va conduce el însuși în Țara Galilor.

Toți bărbații începură să vorbească deodată, dar vocea arogantă a lui Aymer le domină pe celelalte.

— Regele n-o să lase Gasconia pe mâna nimănui după toate pregătirile pe care le-a făcut.

Încântarea sclipi în ochii lui Thomas.

— Ba da, pentru Coroana lui Arthur.

Humphrey se întoarse pe dată, făcându-i semn lui Aymer și altor câțiva cavaleri să-l urmeze. Micul grup se îndepărtă vorbind încet și lăsând în urmă restul luptătorilor care murmurau nedumeriți. Robert o surprinse pe Helena privindu-l. Ochii ei se abătură asupra lăncii rupte în cădere și a favorului de mătase ce fâlfâia pleoștit într-o băltoacă. În timp ce fratele ei îi punea o mână pe umăr, luând-o cu sine, Robert îl auzi pe Nes strigându-l.

Capitolul 27

Robert luă o înghițitură din burduf, savurând căldura vinului care-i inundă gâtlejul. Atât de departe în nord-vest era mai frig și iarna se apropia. Cerul de deasupra umbrarului zdrențuit al copacilor era de un albastru înghețat. Limpezimea aerului îi amintea de cel din Carrick, atât de diferit de atmosfera londoneză înțesată de duhoarea mulțimilor sale foșgăitoare.

Punând burduful la loc în desagi, Robert se lăsă înapoi în șa, dându-i voie Vânătorului să-și găsească singur drumul pe cărarea răscolită. Ramurile stejarilor și mestecenilor alb-argintii erau aproape goale, iar pământul era acoperit de frunze putrede. În jurul lui, oameni, cai și căruțe înaintau printre copaci, târșâind picioare, tropăind din copite sau zdruncinându-se pe roți de-a lungul făgașelor adânci făcute în sol de cei dinaintea lor.

Părăsiseră Chesterul de șase zile și Robert era surprins de pacea ținutului prin care călătoreau. Auzind poveștile tatălui său despre munți neîmblânziți și plaiuri stâncoase, dealuri măturate de furtuni și o coastă bătută de ploi, își imaginase ceva cu totul diferit de tărâmul verde cu coline blânde ce li se deschidea lent dinainte. Nici urmă de piscuri dezolante sau de cascade amețitoare, ci doar de dealuri răsărind din ceața îndepărtată a terenului împădurit ca încheieturile unor degete.

La fiecare pas se deschidea o groapă noroioasă acolo unde un copac fusese scos din rădăcini de sutele de tăietori de lemne și căruțași pe care regele Edward îi angajase să deschidă calea armatei. Acea forță de muncă masivă i se păruse exagerată lui Robert, dat fiind că pădurea era destul de rară, dar nu se plângea, căci, deși Vânătorul se vindecase de pe urma rănii sale și era mai puternic decât îndrăznise el să spere, era încă prudent și nu forța animalul. Mânia față de festa răutăcioasă pe care i-o jucase Aymer de Valence pe terenul de antrenament nu i se diminuase, în ciuda vindecării Vânătorului, dar nu avusese ocazia să-i dea frâu liber, nu-l mai văzuse pe cavaler din ziua căderii, când șocul cu care fuseseră întâmpinate știrile din Țara Galilor era îndreptat de regele Edward către pregătiri de război ce absorbiseră cu totul curtea regală.

Intensitatea cu care regele se concentra asupra Țării Galilor era vizibilă în modul în care își împărțise forțele, redirecționând pe dată mulți dintre

comandanții, infanteria și proviziile din Portsmouth destinate inițial să pornească spre Franța. Lăsându-l pe seneșalul Gasconiei în fruntea unei flote mult împuținate, regele își stabilise bazele înaintării, una la Cardiff, celelalte la Brecon și Chester, un atac cu trei vârfuri menit să-i lovească pe rebeli din toate părțile. Conform rapoartelor care începură să curgă în curând, fiecare mai disperat decât cel dinainte, pretutindeni în Țara Galilor castelele englezești erau asediate, orașele arse și oficialitățile ucise, revolta începută de Madog ap Llywelyn în nord întinzându-se în toată regiunea, din Conwy și Caernarfon până în Gwent și Glamorgan.

Robert, care primise chemarea la arme odată cu ceilalți vasali ai lui Edward, fusese plasat în divizia regelui, alături de cei trei cavaleri și șase scutieri de pe proprietățile sale din Essex. Spre satisfacția sa, nici Aymer de Valence, nici John Comyn nu erau de față. William de Valence, veteran al multora dintre campaniile lui Edward, conducea divizia din Cardiff și fiul său îl însoțea. În schimb, John Comyn fusese trimis la luptă în Franța, alături de alți nobili scoțieni. Pe drumul dinspre Westminster, fratele său își imaginase cu încântare diversele moduri în care tânărul cavaler și-ar fi putut afla moartea pe câmpul acela ostil de luptă, pe meleaguri străine.

La Chester, compania regelui, numărând mai mult de șase sute de lăncieri, fusese sporită cu șiruri de pedestrași ce soseau dinspre Shropshire și Gloucestershire. Erau urmați de șaptezeci de arbaletrieri îndemânatici, conduși de un funcționar regal îngâmfat și dezgustător de gras, pe nume Hugh de Cressingham, care deja fusese silit să schimbe trei cai, epuizați sub greutatea lui. De aici, principala sa forță, numărând câteva mii de oameni, trecuse frontiera în vechiul regat galez Powys, masa de oameni transformându-se, pe cărările deschise de tăietorii de lemne, într-un șir lung care se târa încet și întunecat ca o dâră de ulei pe fața ținutului.

Compania era împărțită în contingente mai mici, fiecare mișcându-se în ritmul său, așa încât se împrăștiase de-a lungul drumului. Robert și oamenii lui fuseseră plasați sub comanda comună a lui John de Warenne și a contelui de Lincoln, care avusese parte de prima acțiune a acestei campanii când galezii din districtul său din Denbigh se răsculaseră, silindu-l să se retragă spre graniță. Henry Percy se afla și el în această companie, la fel și Humphrey de Bohun. Robert fusese surprins de prezența cavalerului, dat fiind că tatăl lui Humphrey se afla în sud, conducând înaintarea dinspre Brecon, dar, în timp ce mărșăluiau, Humphrey îi mărturisise că tatăl său și regele voiau să le dovedească de ce era capabil. Era așadar capul unui steag

de oaste, având dreptul să arboreze propriul său stindard dreptunghiular și să câștige patru șilingi pe zi. În calitate de conte, Robert avea voie să arboreze propriul său stindard cu blazonul Carrickului și i se alocase o indemnizație de patru șilingi, de două ori mai mult decât primea un cavaler și o avere în comparație cu plata pedestrașilor. Mulți dintre magnații mai vârstnici refuzaseră banii regelui, considerând în continuare că trupele plătite erau mercenari, așa cum scria în Magna Carta. Respectau tradiția, efectuându-și cele patruzeci de zile de serviciu militar obligatoriu ca să-și păstreze onoarea și drepturile feudale, dar mulți dintre cei mai tineri acceptaseră banii fără ezitări, printre ei fiind și Robert, nerăbdător să recupereze ceea ce plătise pentru Vânător.

Robert auzi înaintea lui tonul arogant al lui Henry Percy și îl zări pe baron potrivind pasul calului lângă cel al lui Humphrey.

— Bunicul o să poruncească un popas. Mai încolo terenul devine mai accidentat.

Trăgând de frâul Vânătorului, Robert îndemnă calul să iuțească pasul, lăsându-și fratele să se încrunte în urma lui. Când ajunse lângă ei, cavalerii își ridicară ochii, întrerupând discuția.

— Ne oprim pe vârful dealului ăstuia, îi zise Humphrey indicând din cap cărarea care urca printre copacii dinaintea lor.

— Ai zis că mai încolo devine mai accidentat?

— Așa spune bunicul, răspunse Henry.

Humphrey făcu semn către Vânător.

— Cum îi merge?

— Cred că mai rezistă câteva ore. Robert mângâie gâtul calului și-l văzu pe Henry privind în altă parte, cu ochii albaștri și reci exprimând o totală lipsă de interes. În mod clar nu-i păsa de cal, acum că-și primise cei zece șilingi datorați de Edward după pierderea pariului. Robert încă mai era supărat pe fratele său din această pricină. Îndrăzneala lui Edward îl amuzase când fuseseră copii, dar aici i se părea o nechibzuință inutilă.

Terenul începu să urce și caii să facă eforturi la suiș. Stejarii noduroși făcură locul mestecenilor și frasinilor. Solul era mai uscat și mai tare, dar se vedeau mai multe adâncituri unde copacii fuseseră scoși din rădăcini, făcuți surcele și îndepărtați.

— În ritmul ăsta o să ajungem la Conway abia de Crăciun, zise Humphrey, așezându-se mai bine în șa și adulmecând aerul rece.

— Și, cu voia Domnului, până de Paște vom fi înapoi în Westminster, cu coroană cu tot, zise Henry cu un zâmbet dușmănos.

Humphrey îi aruncă o privire, dar baronul nu păru s-o ia în seamă.

— Majestatea Sa Edward speră să găsească la rebeli coroana? întrebă Robert pe un ton nepăsător care-i ascundea curiozitatea. E valoroasă?

Înaintea lui, voci bărbătești răsunară când avangarda ajunse pe coama dealului.

— E momentul să ne odihnim, zise Humphrey.

Robert își stăpâni impulsul de a insista pe lângă cavaler. În călătoria prin pădurea nesfârșită avuseseră multe ocazii să vorbească și, de câteva ori, auzise pomenindu-se despre Coroana lui Arthur. Îl întrebase pe Humphrey ce era cu această coroană și de ce regele părea gata să-și riște victoria împotriva Franței de dragul ei, însă cavalerul schimbase de fiecare dată subiectul, politicos, dar ferm. Acesta stăruise în mintea lui Robert, care bănuia acum un motiv mai însemnat în spatele campaniei precipitate, în plin decembrie. La beție, tatăl său povestise despre perioada când luptase în Țara Galilor pe timp de iarnă: furtunile și frigul cumplit care puteau ucide un om pe parcursul nopții, lupii care se adunau după o bătălie, furișându-se pe câmpul de luptă încă dinainte ca învingătorii să plece și înfigându-și dinții în carnea caldă înainte ca aceasta să înghețe. Părea să fie vorba despre ceva mai important decât potolirea unei rebeliuni, o chestiune mai degrabă personală, care îi determina pe rege și pe cavaleri să riște în asemenea condiții. Ceva care îi făcuse pe bărbații mai vârstnici să devină tăcuți și îngândurați, iar pe fiii lor – agitați și nerăbdători.

Auzind un murmur de surprindere înaintea lor, Robert își luă privirea de la Humphrey ca să vadă care era cauza. Înaintea lor, dealul cobora abrupt, plonjând într-o vale unde copacii deveneau o perdea impenetrabilă, ramuri dezgolite de mesteacăn și salcie întrețesute cu tisă deasă și ilice și pini enormi. Lui Robert i se părea că seamănă cu Pădurea Selkirk, a cărei vastitate întunecată se întindea de la Granițele Scoției până în Carrick la vest și până în Edinburgh la est. De fiecare parte a văii, dealurile se ridicau în valuri, mantia copacilor urcând până aproape de vârf, unde lăsa loc unor muchii de granit. Pădurea deasă, întinsă cât vedeai cu ochii, era destul să-ți taie răsuflarea, dar și mai izbitoare era cărarea largă ce fusese croită prin mijlocul ei de tăietorii regelui: o cicatrice cenușie, largă, ce brăzda peisajul.

— Poate nu chiar până la Paște, murmură Henry, contemplând priveliștea cu ochii îngustați.

Oamenii descălecară, răsfirându-se printre copacii de pe culmea dealului ca să le facă loc celor ce veneau din urmă. Butoaie de bere fură descărcate dintr-o căruță și, scoțându-și cupele din desagi, cavalerii se apropiară să-și ia rația, conții, baronii și stegarii primindu-și primii porția. Lăsându-l pe Vânător în grija lui Nes, Robert îi urmă pe Humphrey și pe Henry către căruță, croindu-și drum prin mulțimea de oameni, mulți cu privirile ațintite asupra întinderii de copaci încâlciți. John de Warenne se afla lângă căruță alături de doi bărbați purtând pieptare jumătate galbene, jumătate roșii. Apropiindu-se, Robert zări un șir de cruci aurii brodate pe piepturile lor. Recunoscu și culorile, și blazonul. Îi aparțineau contelui de Warwick. Alături, contele de Lincoln se încrunta privind pe deasupra pădurii. Robert se îndreptă către căruță curios. Compania lui Warwick plecase din Chester înaintea lor, iar oastea mai mare și mai înceată a lui Warenne și Lincoln nu o mai zărise de câteva zile. În acea companie se aflau soția și fiii lui Warwick și fiica acestuia, Helena.

Mulți dintre baronii și cavalerii de rang înalt își aduseseră familiile cu ei, neștiind cât de mult putea dura campania. Cei care refuzaseră banii îi datorau lui Edward numai cele patruzeci de zile de serviciu militar, dar de obicei la sfârșitul termenului erau încheiate noi contracte și nimeni, indiferent de drepturile sale, nu-și abandona cu ușurință regele în plin război. Alături de femei și copii mai erau bucătari, croitori, medici și preoți, toți instalați în Conway. Alți însoțitori ai armatei, neinvitați de nimeni, dar bine-veniți pentru mulți, erau vânzătorii de indulgențe, menestrelii și târfele pentru care armata era un convoi mișcător de bani.

John de Warenne vorbea cu unul dintre oamenii lui Warwick. Când nepotul său se apropie, însoțit de Robert și Humphrey, se întoarse către el.

— Ce s-a întâmplat, domnule? întrebă Henry, întinzându-i cupa unuia dintre oamenii de lângă butoi ca să-i fie umplută.

— Oamenii lui Warwick au văzut fum în pădurea din față. Compania lor era prea departe ca să se mai întoarcă, așa că ne-au așteptat. Henry, vreau să mergi în recunoaștere. Warenne făcu semn din cap către Humphrey și Robert. Mergeți și voi cu el. Probabil nu-i nimic, doar braconieri sau tâlhari. Dar nu suntem departe de Denbigh și acolo a fost atacat Lincoln.

Contele de Lincoln dădu din cap cu seriozitate.

— Mi-am pierdut mulți oameni uciși de mâna rebelilor. Era o forță însemnată, înarmată mai ales cu sulițe, dar unii știau să folosească arcul scurt.

— Ar trebui să fim recunoscători măcar pentru asta, murmură Warenne. Pembroke se va confrunta cu cei din Gwent, cu arcurile lor lungi. Iisus știe că nu există armă mai precisă și mai ucigătoare. Nici măcar arbaleta. Se răsuci din nou către nepotul său: Întoarce-te și raportează-mi ce descoperi, Henry. Dacă dușmanul e aici, o să-l atacăm. Nu vrem să ni se taie retragerea spre casă.

Humphrey, Robert și Henry își goliră cupele de bere, ascultându-i pe cercetașii lui Warwick care descriau locul unde văzuseră fumul. După o scurtă odihnă, cei trei se întoarseră la caii și oamenii lor. Edward bombăni când Robert îi explică misiunea pe care o aveau, dar își dădu băutura pe gât și săltă în șa. Nes desfășură stindardul lui Robert și cele trei trupe, compuse din patruzeci și opt de cavaleri și scutieri, își călăuziră caii printre pâlcurile de soldați către cărarea ce tăia o dâră lată prin vale.

Capitolul 28

Soarele iernatic le bătu neînduplecat în ochi cât timp coborâră pe cărarea curățată cu cele trei stindarde pocnind în bătaia vântului. Leul albastru pe fond auriu al lui Henry Percy era în frunte, urmat de steagul lui Humphrey, albastru și brăzdat cu alb între șase lei aurii, și de V-ul răsturnat pe fond argintiu al lui Robert. Mirosul de rășină umplea aerul și copacii se pierdeau în umbre din ce în ce mai întunecate pe măsură ce înaintau. Robert îi lăsă frâu liber Vânătorului, permițându-i calului să se uite după cioturi și rădăcini ieșite din pământ, dar drumul era ușor de străbătut, poteca deja bătătorită de sute de picioare și copite, frunzele amestecate cu noroiul, crengile, moarte și uscate, adunate pe margini ca niște grămezi de oase. Chiar dacă era obosit după dimineața de călărie, Robert se simți ușurat de schimbarea ritmului, grupul mai mic fiind capabil să se miște mai iute acum decât în coloana ce abia se târa, îngreunată de căruțe și de infanterie. Privindu-l pe Humphrey, care îi răspunse cu un zâmbet, văzu că și moralul celorlalți se ridicase. Până acum nu-și dăduse seama cât de apatici deveniseră din pricina corvezii marșului.

După vreo două mile, pe fundul văii, unde terenul devenea plat, compania ajunse la o potecă ce se pierdea printre copaci de o parte și de alta a drumului tăiat pentru ei. O zdreanță roșie și galbenă flutura legată de o creangă, lăsată acolo de cercetașii lui Warwick ca să însemneze drumul.

— Asta este. Humphrey își întinse gâtul ca să privească linia copacilor, care începea să urce. Au spus că au văzut fum dincolo de dealul ăsta.

— Trebuie să ducă spre vreun cătun, zise Henry examinând poteca. Pare veche.

— Dar nu prea folosită, adăugă Robert, privind covorul de ferigi cafenii. Cărarea era largă doar cât să treacă un cal, iar ramurile atârnau deasupra ei periculos de joase.

Henry făcu semn către doi dintre cavalerii săi.

— Voi sunteți avangarda.

Bărbații ieșiră de pe drumul curățat și călăriră unul în spatele altuia prin penumbră, aplecându-se pentru a se feri de crengi, dar pânzele de păianjeni tot li se lipeau de fețe. Terenul urca abrupt și păsări protestau în desișuri,

mâniate de intruziune. Bărbații erau distrași de un freamăt constant, de la foșnetul tufișurilor și până la străfulgerările roșietice întrevăzute vag, când, în depărtare, cerbii țâșneau printre copaci. Ramurile se îndeseau, ascunzând cerul și transformând ziua într-un amurg verzui. Dacă în acei copaci se aflau oameni, era îndoielnic că i-ar fi putut zări prin frunzișul sufocant. Erau dezorientați, până când nu mai știură în ce direcție mergeau, ci numai că dealul continua să urce înaintea lor, chinuitor, și că tânjeau cu disperare după cer și lumină. În curând, dorința li se îndeplini. Când ajunseră în vârful dealului, copacii se răriră treptat, permițându-le cavalerilor să călărească doi câte doi într-un trap susținut, cu zgomotul copitelor înăbușit de pământul acoperit de mușchi.

Robert era aproape de capul coloanei, alături de Humphrey, când unul dintre oamenii lui Henry șuieră un avertisment. Oprindu-și calul, Robert îl văzu pe cavaler arătând printre copaci către două forme mari, atârnate de ramurile unui stejar. Erau cerbi, cu gâturile lungi bălăbănindu-se moi. Pântecele le fuseseră golite și buzele rănilor vineții, tivite cu grăsime gălbuie, atârnau desfăcute. În aer se simțea mirosul sângelui stătut.

— Poate ar fi mai bine să continuăm drumul pe jos? zise Robert. Ușurarea adusă de libertatea de a călări îi dispăruse la vederea cerbilor. Simțea aceeași schimbare și în ceilalți, unii punând mâinile pe mânerele săbiilor, cu chipurile încordate.

— Nu, zise Henry. Putea să-i fi ucis oricine. Nu vreau să pierdem vremea abia târându-ne prin pădure din pricina unor braconieri. O să mai mergem o milă, apoi ne întoarcem. Fumul n-avea cum să fie mult mai departe, altminteri iscoadele nu l-ar fi văzut.

Fără să aștepte răspunsul lor, Henry își îndemnă calul înainte, urmat de oamenii săi.

Nu mergeau decât de puțin timp, când simțiră mirosul: aroma subtilă a lemnului ars. Departe, dincolo de labirintul copacilor, pădurea se deschidea către panta goală a unui deal, chihlimbarie în lumina soarelui după-amiezii târzii. În centrul acestei suprafețe dezgolite se aflau ruinele unei așezări. Grămezi năruite de pietre și scânduri rupte, unele mai păstrând încă forma vagă a unui zid sau a unui cadru de ușă, se înălțau din pământ. Frunze uscate de ferigă ascundeau pe jumătate alte construcții, acoperind dovezile existenței oamenilor într-un giulgiu sfărâmicios, portocaliu și cafeniu. S-ar fi părut că nimeni nu mai locuise în acel loc de zeci de ani, dacă nu ar fi existat urme evidente de viață. În mijlocul clădirilor ruinate, un foc trosnea

și scânteia într-o groapă imensă, înălțând spre cer o pală de fum cenușiu. Adăposturi provizorii făcute din crenguțe și iarbă se sprijineau de cochiliile prăbușite ale clădirilor, vizuini întunecate ce abia puteau adăposti câțiva oameni. La o oarecare distanță de așezare, pădurea se închidea din nou, pierzându-se într-o altă vale înțesată de frunze și umbre.

Cavalerii se aliniară în liniște, mulți concentrându-și atenția asupra taberei dintre copaci, ceilalți scrutând prudenți umbra împestrițată cu pete de soare.

— Nu văd pe nimeni, murmură Humphrey.

— Nici eu, dar focul ăla a fost aţâţat de curând. N-au cum să fi ajuns prea departe.

Henry apucă frâiele ca și cum ar fi vrut să-și îndemne calul înainte, dar Humphrey îl opri.

— Ce faci?

— Trebuie să ne uităm mai îndeaproape.

— Cel mai probabil, după dimensiunile taberei, e compania care l-a atacat pe contele de Lincoln. Trebuie să-l anunțăm pe sir John înainte să fim văzuți.

— De ce să mai pierdem încă o oră, când putem să ne ocupăm acum de potăile astea? O să se întunece înainte să mai putem aduce alți oameni aici sus și, dacă plecăm, până dimineață pot să dispară.

— Se pare că au stat aici ceva vreme, zise Robert, apropiindu-se de Humphrey. Mă îndoiesc că o să se ducă altundeva.

Henry îl privi iritat.

— N-ai de unde să știi. Se concentră asupra lui Humphrey, vorbindu-i cu insistență. Voiai să arăți de ce ești în stare în această campanie. Ei, asta-i șansa ta. A noastră. Tații și bunicii noștri s-au umplut de glorie sub comanda regelui Edward. Trebuie să le arătăm că suntem demni să le luăm locul. Că suntem niște demni urmași ai lor. Vocea sa deveni și mai pătimașă. Știi ce vrea el, Humphrey. Nu-ți dorești un loc la Masa Regelui când Profeția va fi îndeplinită? Nu vrei o parte din noul său regat?

— Ai grijă, murmură Humphrey, indicându-i din ochi pe ceilalți.

Când privirea sa o întâlni pe a lui Robert, acesta se încruntă întrebător, dar Humphrey nu spuse nimic.

Baronul continuă neabătut.

— Irosești o șansă, poate unica pe care o s-o avem în campania asta.

— Contele de Lincoln a spus că grupul care l-a atacat avea cel puțin o sută de oameni. Dacă ăștia sunt, ne depășesc cu aproape doi la unu. Nici măcar n-avem toată armura pe noi.

— Lincoln e bătrân ca dealurile astea și moale ca oile care-l pasc. S-a lăsat luat prin surprindere. Noi avem un avantaj.

Humphrey privi în depărtare, părând să se lupte cu alegerile sale. În cele din urmă, îngustă ochii și-și trase spada.

Henry zâmbi, cu ochii albaștri sclipind în soare.

— Hai să ne ocupăm de scursorile astea, mârâi el, îndemnându-și calul înainte.

— Humphrey, strigă Robert, în timp ce cavalerul dădea să-l urmeze pe celălalt. Își privi tovarășul. Nu astea au fost ordinele noastre.

Chipul lui Humphrey se înăspri.

— Atacăm, zise el și-și înfipse pintenii în coastele calului.

Robert privi peste umăr către Nes, care îi ducea stindardul, și către Edward, care se încrunta nedumerit. Cum ar fi arătat dacă ar fi refuzat să-și conducă oamenii înainte, dacă Henry și Humphrey s-ar fi întors la Warenne triumfători, după ce i-ar fi lichidat pe rebeli în timp ce el se ascundea printre copaci? Dacă aceasta era șansa celor doi de a-și demonstra valoarea în fața regelui, atunci pentru el era o ocazie să le arate lor ce putea. Până acum, acești tineri moștenitori ai conților Angliei îl ținuseră la distanță, dar văzuse puterea pe care o aveau și și-o dorea pentru sine. Tatăl și bunicul său serviseră amândoi în război sub comanda unor regi ai Angliei și fuseseră recompensați cu titluri și pământuri. Robert venise în Anglia nu numai ca să adune arendele, ci și în speranța de a recupera o parte din influența pe care familia Bruce o pierduse odată cu întronarea lui Balliol. Dar, în loc să sporească averea destrămată a familiei sale, nu făcuse decât s-o cheltuiască.

Cuvintele rostite de tatăl său în noaptea în care aflaseră că Balliol avea să fie rege îi răsunară în minte la fel de limpezi ca în clipa în care fuseseră rostite:

„Sângele curge subțiat prin vinele fiilor noștri. Subțiat ca vinul îndoit cu apă. Cum o să facem cruciați dintr-o asemenea turmă slabă?”

Suferise multă vreme din pricina acestor cuvinte, ultimele simțăminte pe care le exprimase tatăl său înainte să plece în Norvegia. O parte din el se revoltase împotriva lor, spunându-i că fuseseră inspirate de furia provocată de băutură și că nu aveau nici urmă de adevăr, ci doar de fiere amară, ca de obicei. Altă parte, mult mai convingătoare, îi spunea că aceste cuvinte erau

adevărate. Nu putea trăi la nivelul cruciaților dinaintea sa, el, crescut pe timp de pace, având numai o țintă mobilă de pe o plajă părăsită pe care s-o nimerească cu lancea. Aceasta era șansa lui să-i demonstreze bunicului că putea să ducă la îndeplinire ceea ce se aștepta de la el. Șansa să-i demonstreze tatălui său că se înșela.

Făcându-le semn fratelui și oamenilor săi să fie prudenți, Robert îl îmboldi pe Vânător.

Henry nu se oprise la lizieră, ci călărise cu îndrăzneală dincolo de ea, pe panta luminată de soare, apropiindu-se la trap de așezare. Orice avantaj al surprizei pe care l-ar fi avut dispăruse și oamenii săi îl urmară, trăgându-și spadele. Henry călări printre șirurile de colibe și grămezile de pietre, cu Humphrey și Robert pe urmele sale. Focul cel imens strălucea în mijlocul taberei, răspândind valuri de căldură. Cavalerii se împrăștiară prin așezare, însoțiți de trosnetul flăcărilor. Pământul era acoperit cu grămezi de ferigi uscate, care fuseseră tăiate de pe pantă și presărate prin toată tabăra. Lângă foc erau plasați câțiva bușteni, poate în chip de scaune, și cercul de cenușă era presărat cu oase carbonizate de animal. Două sulițe fuseseră înfipte în noroi la mică distanță de adăposturi și câteva butoaie și lăzi uzate erau stivuite în apropiere. Cu excepția acestora, locul părea părăsit.

Henry își îndemnă calul către unul dintre adăposturi și lovi cu spada acoperișul fragil, împletit din rămurele. Acesta cedă într-o ploaie de ferigi și frunze. Înăuntru, o piele prăpădită de cerb acoperea podeaua de pământ. Aplecându-se, înfipse vârful spadei în blană și o ridică, legănând-o în vârful lamei înainte s-o azvârle cât colo cu o strâmbătură.

Humphrey descălecă și se apropie de foc. Două străchini de lemn zăceau trântite în iarbă și pe un ciot de copac se afla o oală mare de fier. Îngenunchind, luă una dintre străchini și o adulmecă. O aruncă strâmbându-se.

— Probabil ne-au auzit venind, zise el ridicându-se și privindu-l pe Henry. Robert avea dreptate. Când am văzut cerbii, ar fi trebuit să continuăm drumul pe jos.

Robert rămăsese în șa și măsura din priviri așezarea. Să nu fi fost focul acela bine alimentat, ai fi spus că nimeni nu mai călcase pe acolo de mult.

— Nu e cine știe ce tabăra asta.

La auzul vocii lui, Humphrey privi în jur, dar unul dintre cavalerii săi îi distrase atenția.

— Domnule, nu i-am putea urmări prin pădure? Să încercăm să le dăm de urmă?

Câțiva dintre cavalerii lui Henry descălecaseră și doborau adăposturile cu lovituri de picior, căutând obiecte de valoare.

Humphrey scutură din cap, studiind copacii ce-i înconjurau.

— Am putea să căutăm zile în șir și să nu-i găsim.

Robert îl îndemnă pe Vânător către cele două sulițe înfipte în noroiul de dincolo de adăposturi. Cozile acestora erau ciobite de folosință, cu lemnul tocit și lucios în locurile de unde fuseseră ținute. Apucă una și o smulse din pământ, întrebându-se de ce o lăsase acolo stăpânul ei. Pe jos se vedeau găuri de unde fuseseră desprinse alte sulițe și urme de pași imprimate în noroi, dar solul era, în cea mai mare parte, acoperit de grămezi de ferigi. Plimbându-și privirea peste frunzișul mort, Robert observă că frunzele sclipeau. Se uită mai bine și văzu că erau acoperite de o substanță. Dâre din aceasta, cenușii și vâscoase, mânjeau tufișurile din jur. Robert străpunse câteva frunze cu vârful lăncii, apoi o întoarse ca să se uite mai de aproape. Luă câteva între degetul mare și arătător. Erau lipicioase și miroseau a grăsime de animal. Se întoarse, presupunând că ferigile fuseseră folosite ca să curețe de grăsime vreo oală, apoi observă că și alți cavaleri, încă cercetând așezarea, murmurau scârbiți. Robert îl zări pe unul dintre ei mirosindu-și degetele. Altul își ștergea mâinile pe pieptar. Unul ținea în mâini o mantie pe care se vedea grăsimea strălucind în lumina soarelui. Robert simți un fior. Prin minte îi fulgerară amintiri ale vânătorilor la care participase alături de bunicul său: cum pregăteau capcanele și cursele, cum lăsau dâre de sânge și atârnau de copaci cadavre de oi ca să atragă lupii.

Ținând în continuare lancea cu vârful muiat în grăsime, Robert îl întoarse pe Vânător:

— Humphrey!

Cavalerul se răsuci tresărind la auzul strigătului, dar chiar în clipa când acesta părăsea buzele lui Robert, cerul se umplu de stele căzătoare ce țâșneau din pădurea din jurul lor. Acestea își continuară o clipă traiectoria ascendentă, se arcuiră aproape leneș pe deasupra lor, apoi se năpustiră asupra taberei. Oamenii apucară să-și dea seama că erau săgeți aprinse înainte ca proiectilele să aterizeze pretutindeni în jurul lor. Cavalerii și scutierii își ridicară scuturile deasupra capetelor sau se aruncară în dosul adăposturilor, dar săgețile nu fuseseră țintite asupra lor. Când vârfurile ascuțite se înfipseră în grămezile de ferigi uscate, câlții aprinși fixați în

spatele capetelor săgeților pâlpâiră câteva clipe, apoi izbucniră în flăcări. Oriunde loveau, pământul acoperit cu grăsime se aprindea imediat, focul izbucnind în dâre strălucitoare care se întindeau pe sol. Caii se cabrară în timp ce focul se răspândea și căldura izbucnea, bruscă și intensă. Câteva animale se întoarseră și o rupseră la fugă.

Mai multe săgeți căzură și cavalerii strigară alarmați, iar cei care descălecaseră alergară către animalele lor cuprinse de panică. Edward își ridică scutul înaintea unei săgeți ce se năpustea către el. Aceasta se înfipse cu putere în lemn, cu flăcările lingând centrul pictat. Calul lui Humphrey necheză îngrozit văzând fumul ce se ridica și, sărind pe deasupra unei dâre subțiri de foc, porni în galop spre pădure. Humphrey strigă în urma lui, dar fu silit să se ferească de o altă grindină de săgeți. Câteva dintre acestea nimeriră în vatră și focul se învolbură, înghițindu-l pe unul dintre scutierii lui Henry. Bărbatul se împletici îndărăt, cu mantia în flăcări. Trase de paftaua acesteia, dar flăcările îl învăluiră în îmbrățișarea lor arzătoare. Unul dintre cavalerii lui Humphrey se chinuia să încalece când fu lovit de o săgeată în spate. Vârful acesteia nu-i străpunse pieptarul, dar se înfipse în țesătura acestuia. Omul își zgârie spatele cu mâinile, în timp ce săgeata aprinsă îi pârlea gâtul. Părul i se aprinse, arzând ca o torță, iar calul o rupse la fugă cu piciorul omului încă în șa. Cavalerul căzu și impactul cu solul făcu săgeata să se înfigă în material și în plămân. Se zvârcoli cu sângele curgându-i din gură, iar calul îl târa mai departe în goana sa.

Robert se chinui să păstreze controlul asupra Vânătorului, privind pe cer după săgeți. Țipă la fratele său și la oamenii lui, încercând să-i țină aproape. Edward și Nes erau alături. În scutul lui Edward se vedea o despicătură înnegrită pe margini, de unde smulsese săgeata. Oamenii din Essex fuseseră împrăștiați prin tabără când începuse atacul, dar acum călăreau spre el, îndemnându-și caii să ocolească flăcările, căutând o cale. Auzind un vuiet, Robert își ridică privirea și zări sute de siluete năpustindu-se în susul dealului către ei, cu sulițe în mâini. La vederea lor, Henry strigă și-și chemă la el cavalerii, dar puțini reușiră să-i asculte ordinul, caii erau prea panicați ca să li se supună.

Robert se luptă cu Vânătorul, care se ridicase în două picioare. Pentru o clipă rămase suspendat în mijlocul haosului, sfâșiat între dorința de a fugi și cea de a lupta. Sulița pe care o smulsese din pământ era încă în mâna lui și simți impulsul de a-și îndemna calul în josul dealului, către hoarda ce năvălea. Dar în aceeași clipă înțelese că era inutil. Nu puteau să se

regrupeze și să atace, fiind despărțiți de flăcări. Câțiva dintre ai lor fugiseră în pădure fie din proprie inițiativă, fie ca urmare a voinței cailor. Aruncând sulița deoparte, Robert îi dădu pinteni Vânătorului, sărind peste o grămadă fumegândă de ferigi care împrăștie scrum încins în urma lui.

— Retragerea! strigă el întinzând un braț către copaci.

Henry, cu obrazul roșu de căldură și furie, îl auzi. Își arcui buzele într-un rânjet de frustrare, dar își întoarse calul și-și conduse oamenii după Robert. Unul câte unul, fugiră, iar în urma lor rebelii ajungeau la marginile taberei și-și aruncau sulițele pe deasupra flăcărilor. Un scutier căzu la pământ cu o suliță înfiptă în coaste. O alta străpunse crupa unui cal, făcând animalul să tresară violent și să-și arunce călărețul din șa. Cavalerul ateriză pe acoperișul unui adăpost aprins, într-o ploaie de scântei.

Robert era aproape de linia copacilor, pe urma fratelui și a oamenilor săi, când auzi un strigăt mai puternic decât răcnetele nedeslușite ale rebelilor. Se răsuci și-l zări pe Humphrey alergând peste pajiște, cu flăcările luminând panta din spatele lui. Cavalerul fugea pe viață și pe moarte, urmărit de o mulțime de bărbați care chiuiau însuflețiți de o bucurie ucigașă. Robert îl făcu pe Vânător să se întoarcă. Își auzi fratele strigând un avertisment, dar nu-i dădu ascultare. Lovind brutal coastele calului cu călcâiele, galopă către cavaler și-l opri brusc pe Vânător. Humphrey se agăță de partea din spate a șeii și calul se poticni sub greutatea suplimentară. Robert îl apucă pe Humphrey de spatele tunicii, încercând să-l ajute. Humphrey îl prinse de mijloc și se propulsă în sus până când ajunse să stea într-o parte, în spatele lui. Robert dădu să-l îmboldească pe Vânător, apoi zări o altă siluetă alergând către ei. Era unul dintre scutierii de pe moșia din Essex. În urma lui veneau rebelii. Tânărul scoase un țipăt disperat, cu chipul schimonosit de groază.

— Mișcă! țipă Humphrey.

Robert șovăi o clipă. Chipul scutierului se umplu de speranță și reuși să alerge și mai iute. Câțiva rebeli se opriră, trăgându-și brațele îndărăt. Robert strigă un avertisment chiar când sulițele lor se avântau prin aer. Scutierul se arcui străpuns în spate de una dintre ele. Pieptul îi fu împins înainte și brațele îi fluturară, pe când vârful ascuțit îi ieșea prin pieptar.

— Robert! îi strigă Humphrey la ureche.

Robert îl îmboldi pe Vânător și, în spate, scutierul se prăbuși. Alți rebeli se opriră să țintească, dar sulițele lor se înfipseră în iarbă, iar calul îi purtă pe cei doi bărbați către copaci, lăsând așezarea să ardă în urma lor.

Capitolul 29

Robert stătea rezemat de parapet, privind pe deasupra estuarului scăldat în lumina lunii. Dincolo de canal, cocoașa promontoriului se ridica deasupra mării îndepărtate ca o fiară ghemuită, cu spinarea argintie în lumina fantomatică. Apele estuarului, brăzdate de fâșii lungi de nămol, scânteiau ca niște cioburi de sticlă.

Era târziu, dar orașul Aberconwy, care se învecina cu castelul, era scăldat în lumina torțelor, ce se deplasau pe străzi pe măsură ce soldații erau îndrumați către cazărmile lor, iar cei care urmau armata se instalau în noile lor locuințe. Oamenii șerifului aveau să fie ocupați până târziu în noapte. De cealaltă parte a râului care tivea zidurile de nord și est ale castelului, alte bălțoace de lumină, unele mai aproape, altele mai departe, arătau unde poposiseră companiile care nu reușiseră să ajungă la bărci înainte de căderea întunericului. Fără îndoială, oamenii aveau să se scurgă peste râu zile în șir, bărcile cărând oameni, cai și provizii.

Compania contelui de Surrey ajunsese la mal cu câteva ore mai devreme, când soarele apunea. Pe aflorimentul său stâncos, profilându-se pe cerul întunecat, de culoarea vinului, castelul Conwy le păruse soldaților epuizați ca ieșit dintr-un vis, cu pereții săi văruiți albi precum chiciura, coborând către râu să se oglindească în adâncurile de culoarea cernelii, cu șirurile de torțe de pe parapete scânteind pe suprafața apei ca niște diamante. Compania regelui sosise deja și în vârfurile a patru turnuri zvelte de pe donjoanele dinspre nord-est flutura stindardul său roșu cu blazonul compus din trei lei. Scuturi cu același blazon decorau crenelurile și altele, în culori și cu blazoane diferite, atârnau de diverse turnuri, indicând unde fuseseră găzduiți numeroșii conți și baroni. Dincolo de castel și de orașul fortificat, presărat cu douăzeci și unu de turnuri, dealurile se ridicau abrupt unul după altul și se pierdeau în înălțimile întunecate ale Snowdonului, înveșmântat în nori și în întunericul ce se lăsa.

Vederea castelului provocase ușurare în rândurile companiei lui Warenne, făcându-i pe oameni să zâmbească și să pălăvrăgească pentru prima oară după zile întregi. Asaltul de pe panta dealului dovedise că pădurea cea întinsă adăpostea un dușman care nu numai că știa bine terenul, dar avea și

viclenia de a-l folosi, așa că oamenii deveniseră încordați și prudenți. În timp ce bărcile îi purtau dincolo de râu, până la un debarcader de lemn, ducând către un drum de piatră ce se arcuia printre stânci până la o poartă, câțiva începuseră chiar să fredoneze un cântec.

Robert nu zâmbise și nici nu se alăturase conversațiilor oamenilor înveseliți. Pe parcursul traversării râului, se pomenise așezat în fața unuia dintre cavalerii din Essex, tatăl scutierului care murise în ambuscadă. Cavalerul nu-i spusese nimic despre moartea fiului său, ducând pur și simplu la îndeplinire ordinele zilnice într-o tăcere sumbră. Imaginea tânărului scutier, alergând cu disperare prin poiană în timp ce în spatele lui rebelii țințeau, nu se dădea dusă din mintea lui Robert când privea fața dură a bărbatului mai vârstnic, vrând să spună ceva, dar neputându-și găsi cuvintele.

După ce părăsiseră în fugă așezarea în flăcări, goniseră pe poteca acoperită de vegetație până găsiseră cărarea, cu Humphrey agățându-se de Robert. O vreme auziseră zgomotele urmăririi, dar chiotele rebelilor se stinseseră cu mult înainte să ajungă pe cărarea curățată și să se alăture restului companiei lor. Acolo, Humphrey, Henry și Robert fuseseră siliți să-i explice unui foarte furios conte de Surrey cum de se năpustiseră direct în capcană. În dimineața următoare, Warenne și Lincoln își conduseseră pe dealuri cavalerii veterani, iar cei trei tineri, mustrați și ocărâți, fuseseră siliți să rămână în urmă. În ziua următoare, cavalerii reveniseră însângerați și satisfăcuți. Oamenii lui Warenne luaseră urma rebelilor, de la așezarea arsă în care fuseseră momiți tinerii cavaleri până la adevărata lor bază, aflată în pădure câteva mile mai la nord. Aici, galezii fuseseră făcuți să plătească pentru îndrăzneala lor, fiind măcelăriți până la unul. Contele de Surrey le refuzase însă oamenilor lui orice victorie, arătându-i cu degetul pe cei trei comandanți a căror pripeală dusese la pierderea a doi cavaleri, patru scutieri și șase cai. Humphrey recunoscuse în fața contelui mânios că Robert îi prevenise să nu intre în tabără, dar Warenne nu manifestase decât prea puțină înțelegere și le reținuse solda pe șase zile. Patru șilingi pentru fiecare viață pierdută.

Desprinzându-se de zid înțepenit de frig, Robert porni de-a lungul culoarului ce străbătea meterezele ce înconjurau curtea interioară, pe deasupra acoperișurilor plumbuite și a hornurilor ce râgâiau fum. În curtea interioară aglomerată, cu pavaj de piatră și clădiri învelite în scânduri, domnea haosul. În lumina torțelor, scutierii ridicau desagi pe umeri,

urmându-și cavalerii către apartamentele acestora, iar servitorii se zoreau de colo colo cărând stive de pături și găleți cu apă. Coborând câteva trepte de pe metereze, Robert se apropie de turnul unde fusese cazat împreună cu oamenii săi, când se auzi strigat pe nume. Se întoarse și-l zări pe Humphrey.

— Te-am strigat de trei ori, zise cavalerul.

— Nu te-am auzit. Robert îi întâlni privirea, apoi se uită pe deasupra curții interioare ce fierbea de activitate. Nu vorbise prea mult cu Humphrey de când cu atacul, cu excepția momentului când cavalerul, palid la față, își exprimase recunoștința pentru că-i salvase viața. Pe Henry îl evitase cu totul. Nu fusese greu. Toți trei se izolaseră, având senzația palpabilă că restul membrilor companiei îi acuză.

— Voiai ceva?

— Vreau să vii cu mine.

Robert își întoarse privirea spre el și se încruntă. În acea noapte era ceva diferit în privința lui Humphrey. Chipul îi era încordat nu de teamă, ci de nerăbdare.

— Ar trebui să mă ocup de oamenii mei.

Humphrey îl prinse de braț.

— Te rog, Robert.

— Unde să merg cu tine? Vocea lui Robert era mai aspră decât voise.

Humphrey ezită, apoi îl privi stăruitor.

— Ai încredere în mine?

Robert nu răspunse imediat. Avusese încredere în Humphrey, dar amintirea felului în care cavalerul pătrunsese în așezarea părăsită, închizându-se în sine, gonind cu încăpățânare vocea rațiunii, îl făcea să ezite. Nu mai văzuse până atunci această latură a camaradului său și îl surprinsese. Dar încă îi mai plăcea tânărul, asta nu se schimbase, și ca să fie sincer, îi cam lipsise compania acestuia în ultimele zile.

— Am.

— Vino atunci.

Cavalerul îl conduse de-a lungul meterezelor, pe lângă turnurile dinspre nord-est care se înălțau deasupra unor grădini și livezi împrejmuite, dedesubtul cărora drumul de piatră șerpuia în jos către debarcaderul de lemn unde proviziile erau descărcate din ultimele bărci sosite. De-a lungul parapetului, străji ghemuite ca să se apere de vânt îi priviră trecând. În cele din urmă, ajunseră la un turn ce privea pe deasupra acoperișurilor orașului

către dealurile scăldate în lumina lunii. Humphrey deschise ușa, iar Robert observă stindardul albastru al cavalerului atârnat de o fereastră deasupra sa.

Încăperea rotundă de dincolo de ușă era, la fel ca propriile lui apartamente, complet goală, cu excepția unei vetre imense și a câtorva pernițe decolorate de pe locul de la fereastră, încadrat de stâlpi de piatră. Fereastra era din sticlă plumbuită, ale cărei pătrățele mici reflectau focul din vatră, iar pe lângă pereți se înșirau saci și cufere deocamdată nedesfăcute. Singura diferență între camera lui Robert și cea a lui Humphrey era grupul numeros care o umplea.

La fereastră, cu tunica galbenă decorată cu un vultur verde, se afla Ralph de Monthermer, unul dintre cavalerii ce formau garda personală a regelui și care, spre deosebire de alți vasali care erau convocați la nevoie, se aflau în permanență în slujba regelui. Așezat pe pernițe alături de Ralph era tânărul Thomas de Lancaster, care se alăturase campaniei în chip de scutier pe lângă prințul Edmund. Lângă vatră ședea Henry Percy, cu trupul îndesat luminat de foc și cu privirea rece ațintită asupra lui Robert. Alături de el se zărea silueta musculoasă a lui Guy de Beauchamp, fratele Helenei. Mai erau de față încă un cavaler al regelui, un bărbat curtenitor și discret pe nume Robert Clifford, și alte trei persoane. Toți amuțiră când Humphrey închise ușa. Robert observă că fiecare avea câte un scut pe podea, la picioare. În umbre, stacojiul părea aproape negru, dar dragonii din aur lichid străluceau orbitor în lumina focului, siluetele lor pictate pe lemn părând să șerpuiască însuflețite. Observă că în centrul încăperii fusese plasat un scut fără proprietar. La vederea lui simți un fior de nerăbdare.

— Vrem să ni te alături.

Robert se întoarse către Humphrey, a cărui față lată părea mai aspră în penumbră. Cavalerul le făcu semn celorlalți, care își luară scuturile și formară un cerc în jurul scutului solitar. La început, după turnirul din primăvară de la Smithfield, Robert presupusese că scuturile făceau parte din recuzită, ceva de purtat pe parcursul unor isprăvi îndrăznețe. În lunile ce urmaseră, văzând acest grup aparte în mijlocul curții, gravitând în jurul lui Humphrey, începuse să creadă că această trupă avea un țel mai vast. Bănuiala se transformase în certitudine pe parcursul marșului din Țara Galilor, când auzise conversațiile lor ferite despre Coroana lui Arthur și o anumită profeție. Robert voia să fie parte a acestui cerc nu numai din curiozitate, ci și fiindcă văzuse stima de care se bucurau acești tineri la curte și în ochii regelui.

Odată cu întronarea lui John Balliol, familia sa pierduse, dintr-o lovitură devastatoare, dominația asupra Scoției. Vreme de decenii, cei din neamul Bruce se aflaseră în cercurile cele mai înalte ale puterii, favorizați de regi și respectați de egalii lor. Nu mai era cazul. Acum parcă erau leproși, disprețuiți și ponegriți. Aliațele lor se sfărâmaseră, iar averile li se împuținau. Regele Edward fusese cel care provocase această prăbușire alegându-l pe Balliol și Robert îi purta pică pentru asta, dar, realizând ce i se oferea în această cameră înroșită de lumina flăcărilor, resentimentul îi păli. Avea șansa de a recâștiga influența familiei sale, dacă nu în Scoția, atunci în Anglia, unde perspectivele de a acumula avere și putere erau mult mai mari. Nu era oare mai bine să fie vasalul favorizat al unui rege extraordinar decât marioneta aceluiași rege pe un tron încătușat?

Fără o vorbă, Robert păși în mijlocul cavalerilor și Humphrey închise cercul în urma lui.

— Ridică scutul, începu Humphrey. Când Robert se aplecă, acesta ridică mâna într-un gest de avertisment. Dar numai dacă vrei să devii una cu întregul, o parte din acest cerc care ne unește în loialitatea față de rege și cauza lui.

Simțind că ar fi fost bine să asculte mai întâi, Robert se îndreptă, în timp ce Humphrey continua.

— Acum zece ani, după înfrângerea lui Llywelyn ap Gruffudd, regele Edward a creat un ordin de cavaleri cărora le-a încredințat cea mai mare cunoaștere a vremurilor noastre. După căderea lui Llywelyn, regele nostru se afla la Nefyn, un sat nu foarte îndepărtat de locul unde suntem acum, unde Profețiile lui Merlin au fost descoperite și mai târziu traduse de Geoffrey de Monmouth. Acolo, în fortăreața lui Llywelyn, Maiestatea Sa Edward a găsit cea din urmă dintre aceste profeții. Una care nu fusese tradusă de Monmouth. Una care a rămas ascunsă timp de secole, ținută secret de prinții galezi ai Gwyneddului.

Robert știa despre Monmouth și scrierile sale. Fratele său Alexander avusese o copie a *Istoriei regilor Britaniei,* pe care o frunzărise și el o dată, dar nu citise *Profețiile* și nu avea nicio idee că încă una fusese descoperită de curând.

— Regele Edward a pus ca Ultima Profeție să-i fie tradusă de un galez care îi era loial și le-a înfățișat-o cavalerilor săi, care s-au jurat să-l ajute să o ducă la îndeplinire. Ca simbol al țelului lor comun, regele a pus să fie cioplită o Masă Rotundă asemănătoare celei de la curtea lui Arthur.

Cavalerii aceia au fost tații, bunicii și frații noștri, continuă Humphrey, plimbându-și privirea peste bărbații ce stăteau tăcuți în jurul lui Robert. Acum, noi le călcăm pe urme. Țelul nostru este să dovedim că suntem demni să ne servim regele așa cum au făcut-o ei și, într-o zi, să ne luăm locurile în jurul mesei sale, împărtășind gloria domniei lui.

— Suntem Cavalerii Ordinului Dragonului, zise Henry Percy cu vocea sa puternică venind din spatele lui Robert, numiți astfel după semnul care i s-a ivit în vis lui Utherpendragon, semnul prin care Merlin a profețit că Uther va fi rege, iar fiul său, Arthur, va domni asupra întregii Britanii.

Henry amuți și Thomas de Lancaster preluă firul povestirii, cu o voce tânără și limpede.

— Geoffrey din Monmouth ne povestește despre ruina care s-a abătut asupra Britaniei după moartea lui Arthur, pe parcursul invaziei saxonilor. Spune că în acele vremuri Dumnezeu a trimis o voce angelică pentru a le spune britanilor că nu vor mai fi stăpânii regatului lor. Dar într-o zi din viitor, într-un moment prevestit de Merlin, dacă relicvele Britaniei vor fi adunate împreună, ea ar putea fi din nou unită, un regat al păcii, binecuvântat cu bogății.

— În cea din urmă profeție, găsită acum zece ani la Nefyn, aceste relicve sunt desemnate ca fiind un tron, o spadă, un toiag și o coroană, zise Ralph de Monthermer. Ele sunt însemnele Britaniei, folosite prima oară de întemeietorul acestei țări, Brutus din Troia. La moartea lui, cele patru relicve și regatul au fost împărțite între fiii săi. Această împărțire a fost începutul lungului declin al Britaniei prin război, foamete și sărăcie. Cea din urmă profeție ne spune că pământurile noastre vor fi confruntate cu distrugerea finală dacă, în momentul ales de Dumnezeu, aceste relicve nu vor fi adunate din nou în mâna unui singur rege.

Humphrey vorbi din nou:

— Coroana din profeție este diadema purtată de însuși Brutus și trecută apoi de la un rege al Britaniei la altul. Este coroana purtată de Arthur, care i-a trecut-o vărului său la Camblam, de unde aceasta a căzut în uitare, până când Llywelyn ap Gruffudd s-a folosit de puterea ei pentru a-i uni pe galezi sub conducerea sa. Această coroană noi trebuie s-o aflăm. Dacă vrei să te dedici acestei căutări și să te dovedești într-o zi demn să fii primit la Masa Rotundă, atunci ridică scutul.

Când Humphrey amuți, Robert știu că venise rândul său. Gândurile la comori și aventuri cavalerești îi umpleau capul, deopotrivă cu poveștile

eroice pe care le ascultase cât fusese sub tutelă în Irlanda. Nu păreau reale, dar chipurile bărbaților gravi și tăcuți din jurul său exprimau un adevăr și o solemnitate care-i făcură pielea de pe gât să se înfioare ca de frig. Ezită o clipă, conștient că făcea un jurământ. Dar cuvintele lui Humphrey îi răsunau în minte: „să ne luăm locurile în jurul mesei sale, împărtășind gloria domniei lui”. Aplecându-se, Robert ridică scutul.

Atmosfera se însenină pe dată, bărbații dând aprobator din cap și zâmbind.

Humphrey se apropie.

— Fii binevenit, zise el și-l îmbrățișa.

Robert ezită, nevrând să întineze solemnitatea momentului, dar trebuia să întrebe.

— Am fost acceptat de toți?

Aflase destule ca să știe că Aymer de Valence făcea parte din Ordin.

— Celorlalți li se va spune mai târziu. Humphrey păru să înțeleagă la ce se referea. Dar nu te pot refuza. Regele a fost de acord.

— Regele Edward știe?

— Am vorbit cu sir John de Warenne, care i-a înaintat personal o petiție regelui, cerând admiterea ta.

Ralph de Monthermer se apropie de ei cu două pocale de vin pe care li le înmână.

Robert luă unul.

— Dacă una dintre relicve este Coroana lui Arthur, care sunt celelalte trei?

— Se crede că una dintre ele este Curtana, zise Ralph înainte să apuce Humphrey să răspundă. Cunoscută și ca Spada Îndurării[33]. Spada a fost mânuită cândva de Sfântul Edward Confesorul[34], dar adevăratele ei origini nu i se cunoșteau până la găsirea Profeției. Regele o ține la Westminster.

— Și toiagul? Tronul? Le are și pe acestea?

— Nu încă, răspunse Humphrey, ridicând pocalul. Acum bea, frate!

Robert ridică pocalul și bău, cu privirea intensă a lui Humphrey ațintită asupra lui.

Capitolul 30

— Unde-ai fost azi noapte?

La auzul întrebării, Robert se întoarse brusc. Fratele său, Edward, era ghemuit lângă zidul armurăriei ce mărginea curtea exterioară, cu mâinile pe genunchi. Un sunet aspru, hârșâit, umplea văzduhul: era Nes, care rostogolea încolo și-ncoace un butoi cu nisip unde se afla armura lui Robert, ca să curețe rugina de pe metal. Împrejur se mai aflau și alți bărbați, reparând zale și curățând săbii. Curtea era străbătută de rafale de vânt înghețat care le azvârleau nisip în ochi. Săptămâna trecută, la puțin timp după Crăciun, o pală de ninsoare sosise pe aripile acestui vânt, dar nu durase. Judecând însă după cerul amenințător, cenușiu ca ardezia, n-avea să treacă mult până să cadă alta.

— Noaptea trecută? Robert privi în altă parte. Am fost cu Humphrey.

— Abia dacă te-am văzut în ultimele zece zile. Ce-ai făcut?

Robert ridică din umeri, îndepărtând întrebarea.

— M-am antrenat.

Nu era chiar o minciună. În cele zece zile de când armata regelui ajunsese la Conwy, nu prea avuseseră altceva de făcut decât să aștepte, în timp ce trupe de cercetași fuseseră trimise să adune informații despre poziția dușmanului. Până acum, de la încăierarea cu rebelii din pădure, nu mai zăriseră pe nimeni, cu excepția unor țărani ce-și munceau ogoarele, ținutul părând nefiresc de liniștit. Antrenamentele îi mai țineau ocupați. Dar aceasta nu era singura cauză a absențelor lui Robert.

Edward se ridică, schimbat la față. Scrâșnetul butoiului îi acoperi murmurul vocii:

— Ți-am văzut scutul cel nou, frate.

Realizând că Edward nu ghicise adevăratul secret, Robert se simți ușurat. Apoi vinovat. Humphrey îl convinsese că era necesar ca secretul Profeției să rămână în interiorul Ordinului, dar îi spusese că are libertatea de a se intitula Cavaler al Dragonului și de a purta scutul la turnir și în război. Totuși, Robert ținuse secretă primirea sa în rândurile lor, având rețineri în a i se confesa lui Edward. Simțea o rușine stranie, știind în sinea sa că fratele

lui nu avea să aprobe jurământul pe care îl făcuse alături de acești bărbați. Își mască sentimentele în spatele mâniei:

— Mi-ai umblat prin lucruri?! N-aveai dreptul!

— Eram în camera ta. L-am văzut din întâmplare.

— Era sub pat. Înfășurat în pânză de sac.

Nes le aruncă o privire și Robert se îndepărtă, făcându-i semn fratelui său să-l urmeze. Când nu mai puteau fi auziți, se întoarse spre el:

— Nu tot ce fac eu e treaba ta!

Edward strânse din buze.

— Sunt unul dintre oamenii tăi. Crezi că nu e de datoria ta să-mi spui ce planuri ai în campania asta?

— Fiind unul dintre oamenii mei, ar trebui să mi te supui și să nu pui întrebări ca orice alt scutier, zise Robert cu asprime.

Zărind expresia ofensată a fratelui său, se uită în altă parte.

— Vreau să spun că…

— Mi-a fost clar ce-ai vrut să spui, i-o tăie Edward. Acuma sunt mai prejos decât tine?! Nu sunt demn fiindcă nu-s cavaler ca noii tăi tovarăși?!

Robert se rezemă de peretele armurăriei scoțând un oftat. Știuse că trebuia să se întâmple una ca asta. Prima oară observase schimbarea la fratele său imediat ce devenise cavaler. Pe parcursul călătoriei în Anglia apropierea dintre ei crescuse datorită faptului că se aflau pe un tărâm străin, nefamiliar, și resentimentul pe care-l simțise venind dinspre Edward păruse să scadă. Dar în timpul verii petrecute la Londra și al prieteniei sale tot mai strânse cu Humphrey, acesta ieșise din nou la iveală. Se întrebase care era cauza comportamentului din ce în ce mai nesupus al lui Edward: felul în care îi înfrunta pe cavaleri de parcă i-ar fi fost egali, maniera disprețuitoare în care vorbea despre unii dintre baroni, plăcerea sa de a provoca anumiți oameni, atât în conversații, la ospețe, cât și pe câmpul de antrenament, cu lancea. Indiferent de motiv, Robert era din ce în ce mai enervat de comportamentul fratelui său și mai puțin dispus să facă tocmai ceea ce voia Edward cel mai mult.

— De ce nu mă investești?

Iat-o: întrebarea la care Robert se aștepta.

— Am spus c-o să discutăm despre asta după ce ne întoarcem acasă.

— Asta a fost înainte de război. Suntem deja plecați de optsprezece luni și nu știi cât o să dureze campania asta. Edward păși în fața lui Robert,

silindu-l pe acesta să-l privească. Frate, tu ești conte. Poți să mă faci cavaler și mâine, dacă așa vrei tu.

— Numai dacă-l vând pe Vânător. N-ai idee cât costă: cal nou, armură nouă, spadă nouă.

— O să ți-i dau înapoi din solda regelui. Robert, fac nouăsprezece ani la anul!

— Asta înseamnă că ești încă tânăr ca să fii făcut cavaler. Ai răbdare. Robert își puse mâna pe umărul lui Edward. Hai să terminăm ce-am venit să facem aici și pe urmă îți promit că o să am grijă să fii făcut cavaler. Își înteți strânsoarea. Nu te-am considerat niciodată mai prejos de mine.

Edward șovăi, luptându-se cu propria încăpățânare. În cele din urmă, dădu aprobator din cap.

În clipa când Robert îi dădu drumul, clopotul orașului începu să bată, anunțând slujba de seară. La auzul sunetului, simți o încleștare în stomac, o încordare plină de nerăbdare, ca atunci când dădea pinteni calului îndreptându-se către o țintă.

— Trebuie să plec, îi spuse fratelui său.

Strigă către scutier:

— Vezi ce face Vânătorul după ce termini, Nes.

— Desigur, domnule.

— Antrenament plăcut, strigă Edward în urma lui cu o voce tăioasă, sarcastică.

Robert nu privi înapoi, traversând în schimb aglomerata curte exterioară către treptele ce duceau spre metereze. Până când ajunse sus, clopotul încetase să mai bată, lăsând ecoul dangătelor sale să se împrăștie pe deasupra estuarului. În timp ce se zorea pe culmea zidului, având ca țintă turnul dinspre nord-vest, o voce dinăuntrul lui îl acuza că lucrează cu două măsuri: cu numai câteva clipe mai înainte blestemase nechibzuința fratelui său și iată-l acum, nesăbuit ca un copil care se dă huța pe cea mai înaltă creangă a unui copac, fără să îi pese ce se află dedesubt sau de la ce înălțime ar cădea. Robert alungă glasul acela, lăsând emoția să-l stăpânească, să-l poarte dincolo de punctul în care rațiunea sau precauția mai conta.

Trecând pe lângă turnul ce se înălța deasupra porții principale, văzu o companie de câteva sute de oameni îndreptându-se către castel. Cei mai mulți erau călare, sub stindarde ce păreau stridente în lumina furtunoasă. Oamenii tot sosiseră în ultimele două săptămâni, parte a unor divizii ce

fuseseră trimise în sud să elibereze castelele asediate de rebeli. Aceasta era cea mai mare de până acum. Robert se întrebă dacă aduceau vești despre mișcările inamicului. Ar fi fost în multe privințe o ușurare să părăsească granițele din ce în ce mai înghesuite ale castelului. Dar era ceva ce avea să-i lipsească.

Robert ajunse lângă turnul ce se înălța deasupra estuarului vast. Un miros de canal se ridica din locul unde jgheaburile latrinelor se deschideau deasupra stâncilor. Pescărușii țopăiau pe pietrele lucioase, certându-se pe pradă. Robert deschise ușa turnului și pătrunse în bezna unei scări ce spirala în jos, urmând linia peretelui. Ajuns la etajul de dedesubt, înaintă cu prudență printr-o încăpere largă, rotundă, a cărei unică lumină pătrundea prin gurile de tragere tăiate în pereți. Se opri în penumbră, zărind pe podeaua prăfuită urme vagi de pași ce duceau către un șir de saci de grâne puși unii peste alții. Acum erau mai puțini decât la începutul săptămânii, când descoperise locul. Podeaua din jurul lor era pudrată cu făină în care se vedeau și mai multe urme de pași. Afară răsunau țipetele pescărușilor. Printre ele, surprinse o voce șoptită care-i rosti numele.

Robert înaintă, strecurându-se printr-o deschizătură dintre sacii îndesați, mai strâmtă acum că aceștia fuseseră deranjați. Frecându-se de materialul aspru, se împinse înăuntru, simțind cum boabele se mișcă la atingerea lui ca mușchii sub piele. Mirosul de mucegai îi aminti de vremea recoltei pe ogoarele din Carrick, de mâinile lui zgâriate până la sânge după ce încărcase snopi de ovăz în căruță alături de oamenii tatălui său, cu fața cafenie arsă de soarele sfârșitului de august. Dintr-odată se afla de partea cealaltă, dinaintea unui loc de șezut la fereastră cu două banchete de piatră așezate una în fața alteia. Se terminau în dreptul unei deschizături ce se îngusta, formând o gură de tragere. În picioare între cele două băncuțe, cu silueta conturându-se în fâșia îngustă de lumină, se afla Helena de Beauchamp, cu părul adunat în vârful capului ca o aureolă înflăcărată.

Fetele din Lochmaben fuseseră drăgălașe și cooperante, dar nu-l satisfăcuseră, ca și cum ar fi lovit o țintă cu lancea de pe loc, fără furia călăriei. Eva, pe care o sărutase pe malul *loch*-ului în noaptea în care familia sa pierduse tronul, fusese altfel și îi stăruise în memorie ispititoare, dar evenimentele ce urmaseră puseseră capăt acestei vânători. Helena, fiica unui conte englez, în vârstă de șaisprezece ani și logodită cu alt bărbat, era o țintă și mai necugetată, dar asta nu făcuse decât să-i sporească dorința lui Robert. I se pusese dinainte. Ce putea el să facă altceva decât să atace?

Helena purta o rochie de un albastru închis, strânsă pe talie cu o centură împletită și căzând în falduri ample până la podea. În acest veșmânt întunecat, cu silueta ei subțire, părea aproape băiețoasă, dar Robert știa că moliciunea maleabilă de sub haine nu era nicidecum masculină. Ea îi zâmbi, dar nu vorbi. Întâlnirile lor de până acum nu avuseseră de-a face cu cuvintele. Lui Robert îi convenea. Aici, în această vizuină umedă, dincolo de sacii de grâne, exista un singur scop. Un scop de la care până acum fusese abătut și la care râvnea cu și mai mare înflăcărare în fiecare după-amiază.

Se apropiară unul de altul și Robert luă chipul Helenei în mâini, cu palmele arzând pe marmura obrajilor fetei, în timp ce-și punea buzele peste ale ei. Simțea parfumul de acum familiar de ulei de măsline care, din câte-i spusese ea, era de la săpunul pe care-l folosea, adus tocmai din Spania. Gura ei era caldă și răsuflarea fierbinte se contopea cu a lui ori de câte ori își desprindeau buzele. Mâinile ei urcară timid spre gâtul lui, încolăcindu-și degetele în părul negru, în timp ce ale lui îi părăsiră obrazul, alunecându-i pe umeri și apoi în josul spinării. Când mâinile lui călătoriră tot mai jos, furișându-se către acea curbă suplă unde trupul ei încordat devenea surprinzător de moale și de plin, Helena se trase îndărăt cu răsuflarea poticnindu-i-se. Robert se încordă, luptându-se cu o frustrare ce amenința să învingă buna-cuviință. Ăsta era. Punctul de unde începea provocarea. Aveau să stea aici o vreme, el readucându-și mâinile la baza spinării ei, ea cedând din nou, pasiunea întețindu-se, mâinile lui mutându-se iarăși și ajungând poate puțin mai departe, înainte ca ea să se tragă înapoi și întreaga luptă s-o ia de la capăt.

Ceva mai târziu, când Robert abia își găsise locul, cu mâinile poziționate cu încredere, ușa încăperii se deschise. La auzul vocilor și pașilor, Robert și Helena se smulseră ca fripți unul de lângă altul. Întrezărind mișcare prin deschizătura dintre saci, Robert o trase îndărăt. Ea privi dincolo de el, cu ochii mari, obrajii în flăcări și părul în dezordine. Inima lui galopa și își imagină că o simțea și pe a ei, îngânându-i pulsația rapidă a sângelui. Dincolo de saci, două voci masculine își vorbeau.

— Asta ar trebui să fie de ajuns pentru oamenii Domniei Voastre, domnule. Puteți lua camera de deasupra. Mă tem că suntem cam nepregătiți. Regele nu vă aștepta atât de devreme. Va trebui să mutăm imediat sacii care-au mai rămas.

— Așa să faci. Cavalerii mei sunt osteniți.

Robert se încruntă la auzul acelei voci aspre cu accentul ei apăsat. Înțelese dintr-odată. Era bătrânul conte de Pembroke, William de Valence.

— Desigur, domnule.

Pașii se îndepărtară și ușa se trânti. Robert așteptă o clipă, ascultând vocile ce se stingeau, apoi se întoarse către Helena.

— O să plecăm separat. Eu mă duc primul să mă asigur că drumul e liber.

Când dădu să plece, Helena îl prinse de mână.

— Unde o să ne întâlnim de acum, sir Robert? șopti ea.

— O să găsesc eu un loc.

Robert se aplecă și o sărută, de data asta cu tandrețe, înainte să-și croiască drum printre saci cu Helena pe urmele lui. Ascultă la ușă, apăsându-și umărul de lemn. Neauzind nimic, o întredeschise puțin. Scara de dincolo era goală. Se întoarse și-i aruncă un zâmbet liniștitor Helenei, apoi ieși, lăsând ușa deschisă pentru ea. Urca scările, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru sacii în dosul cărora se adăpostiseră, când auzi două perechi de picioare coborând. Vru să se întoarcă, dar nu era timp și trebuia să-i dea Helenei o șansă să plece. Dacă auzea voci, ea avea să-și dea seama că trebuia să coboare și nu să urce.

Cizmele celui dintâi ins apărură cenușii de praf. O tunică în dungi albastre și albe, pătată de noroi și decorată cu mici păsări roșii, flutura deasupra lor în ritmul coborârii. Pentru o clipă, zărind blazonul, Robert crezu că era Pembroke însuși, apoi, când apăru fața dură și colțuroasă, înțelese că era fiul acestuia.

La vederea lui, Aymer de Valence se opri. Falca îi era întunecată de tuleie și pe obraz avea o rană zimțată ce fusese cusută de curând. În urma lui se afla scutierul cu desagii atârnați pe umăr și ducând în brațe o boccea de haine pătate de sânge. Și mai mult sânge se vedea pe tunica lui Aymer, mari pete care înghițeau păsările cele roșii.

— Mi s-a spus că acesta este adăpostul nostru, zise cu asprime Aymer, privind peste umăr către scutierul său.

— Așa este, domnule, răspunse bărbatul, privindu-l nesigur pe Robert.

Câteva trepte mai sus era un palier, unde o gură de tragere dădea deasupra estuarului. Robert urcă într-acolo și se dădu la o parte.

— Continuați, zise el cu nonșalanță, neluându-și ochii de la cavaler.

Aymer ezită o clipă, apoi continuă să coboare, însoțit de scutier și urmat de mirosul coclit al sângelui. Robert își văzu de drum fără să privească

îndărăt, până când ieși pe ușă afară și vântul tăios îi atacă obrazul înfierbântat.

Capitolul 31

Revenit în camera sa, Robert se spălă pe mâini în ligheanul aflat la fereastră. Se aplecă și-și stropi fața cu apă, apoi își propti palmele pe polița de lemn și închise ochii.

Aproape că se întunecase și norii lunecau peste turlele castelului. Camera, cu salteaua ei de paie, era scufundată în penumbră, cu excepția unui singur ciot de lumânare. Robert auzea dedesubt vocile fratelui său și ale celorlalți oameni care ședeau împreună la masă. Printre crăpăturile podelei se vedea o lumină portocalie, caldă. Edward spunea o poveste sau o glumă, ridicându-și vocea deasupra râsetelor celorlalți. De obicei Robert li se alătura, dar în această noapte nu voia companie. Întreruperea întâlnirii sale cu Helena și neașteptata sosire a lui Aymer de Valence îl făcuseră încordat și iritabil.

Cineva ciocăni la ușă. La auzul acelui zgomot brusc, Robert deschise ochii. Traversând camera, deschise ușa. Înaintea lui stătea Humphrey, cu chipul pe jumătate luminat de strălucirea palidă a lumânării. Nu zâmbea.

— Ce e? întrebă Robert, care, văzând fața gravă a tovarășului său, își închipui că poate iscoadele trimiseseră veste despre pozițiile inamice.

— Ia-ți spada.

Recomandarea păru să confirme bănuielile lui Robert, dar în comportarea sumbră a lui Humphrey era ceva care lăsa loc îndoielii. Totuși, își luă spada.

— A fost văzut inamicul? întrebă el, prinzând în jurul taliei centura de care era atașată teaca armei. Suntem atacați?

Robert întinse mâna după pieptar, dar Humphrey îi făcu semn.

— Ăla nu, zise el inexpresiv, doar spada.

Porni pe culoar de parcă s-ar fi așteptat ca Robert să-l urmeze. După o clipă, Robert o făcu.

— Ce s-a întâmplat, Humphrey?

Humphrey nu-i răspunse, conducându-l în sus pe trepte către o ușă ce dădea pe meterezele castelului.

Robert se strâmbă când ieși în aerul rece. Nu purta decât pantaloni și o cămașă de lână desfăcută la gât. O pulbere de ploaie, purtată de vântul înghețat, îi umezi părul. În timp ce Humphrey îl conducea către turnurile

dinspre nord-est, căută semne ale atacului iminent, dar castelul era liniștit, iar jos în curți torțele licăreau luminând mici grupuri de străjeri. Dincolo de ziduri, străzile Aberconwyului erau scufundate în beznă. După câteva momente în care Humphrey continuă să meargă înaintea lui în tăcere, Robert decise că-i ajunsese.

Humphrey se întoarse când Robert se opri.

— Vino!

— Numai după ce-mi spui încotro mergem. Nici măcar nu ești înarmat.

Chipul împietrit al lui Humphrey se mânie. Se apropie de Robert cu pași mari, până când ajunseră față în față.

— De ce-ai făcut asta? Ți-am spus să n-o faci!

— Ce să fac? întrebă Robert, simțind cum nedumerirea i se transformă în furie.

— Helena.

Robert amuți șocat, cu ecoul numelui plutind între ei.

— Cum…? Vocea i se înecă. Cum de-ai știut?

— Aymer, zise Humphrey mușcător. A văzut-o părăsind turnul.

— Și ea i-a spus? murmură Robert, nevenindu-i să creadă. Helena risca să aibă necazuri la fel de mari ca el dacă era prinsă.

— Aymer a bănuit ceva după ce v-a văzut pe amândoi plecând din turn. Pur și simplu a făcut-o să-i confirme.

— A făcut-o? zise Robert cu asprime.

— A amenințat-o că o să-i povestească totul tatălui ei dacă nu-i spune adevărul. Ce-a fost asta, Robert? Vreun soi de joc ca acelea pe care le joacă fratele tău? Așa se fac lucrurile în familia voastră? În Scoția?

Robert îl privi fix. În toate lunile de când îl cunoștea pe Humphrey, nu surprinsese niciodată în tonul acestuia vreo urmă de dispreț față de ținutul său natal, spre deosebire de alții. Dincolo de șoc, se simți jignit.

Humphrey păru să-și dea seama că mersese prea departe, tonul său își mai pierdu din vehemență.

— Nu te-ai gândit că ați putea fi surprinși?

— Aymer i-a spus tatălui ei?

Acum că șocul inițial se risipise, realitatea se impunea, înghețându-l pe Robert. Contele de Warwick se bucura de favoarea regelui. Era posibil să-și fi riscat poziția pe care tocmai și-o asigurase prin primirea sa în rândurile Ordinului. Îngrijorarea în sine nu era una nouă: o simțise din primele momente înfrigurate petrecute cu Helena, dar se convinsese că nimeni nu le

va descoperi secretul. Era așadar adevărat ce spuneau poeții și preoții: o femeie putea distruge un bărbat mai temeinic decât o spadă. Se gândi la Eva cu mărul ei și la tatăl lui, căsătorindu-se cu mama sa fără permisiunea regelui: această pasiune fusese cât pe ce să-l coste pământurile.

— Nu, răspunse Humphrey încet. I-a spus fratelui ei.

Simțind greutatea solidă a spadei pe coapsă, Robert își dădu seama către ce anume îl conducea Humphrey.

— N-am putut să împiedic asta, zise Humphrey, citindu-i schimbarea de pe chip. Am încercat, dar ceilalți… Trase aer în piept. Guy face parte din cercul nostru de patru ani, iar tatăl său este unul dintre membrii Mesei Rotunde. A cerut să se facă dreptate într-o manieră care să nu distrugă reputația surorii lui. S-a căzut de acord că așa trebuie procedat.

Robert avu o senzație de greață în stomac, dar își strânse mâna pe mânerul spadei și hotărârea îl făcu să lărgească pasul. Era greșeala lui, era adevărat. Dar nu avea de gând să plătească pentru ea cu viața. Nu de bunăvoie.

Humphrey îl conduse în jos, prin interiorul turnului din colț, către grădinile amenajate pe o terasă aflată între zidul interior și cel exterior al castelului, acesta din urmă înălțându-se deasupra stâncilor de lângă râu. Trecând pe lângă patru gărzi, dintre care una îl salută pe Humphrey, ieșiră pe poartă și își continuară drumul pe calea pietruită care șerpuia printre stânci până la debarcaderul de lemn. O clipă, Robert crezu că Humphrey voia să ia o barcă, dar după ce ocoliră un stâlp de piatră zări pe dig un grup de oameni luminat de torțe. Unul dintre ei, aflat în centru, învârtea o spadă. Robert privi peste umăr și-și dădu seama că, exceptând cele patru gărzi de la poartă și o mică secțiune a coamei zidului, aflată mult deasupra, digul era invizibil. Nu așa se lupta de obicei în dueluri, fără arbitru și fără judecată.

Creste albe, ridicate de vânt, alergau pe suprafața râului. Robert își suflă în pumni, încercând să-și încălzească degetele amorțite. Guy avusese probabil timp să facă încălzirea, dar mușchii lui erau țepeni. Humphrey o luă înainte pe dig. Sunetul cizmelor lui pășind de pe piatră pe lemn era sonor în tăcerea încordată, fiind întrerupt numai de apa care clipocea în jurul stâncilor. Bărbații se întoarseră și îi priviră. Guy renunță să-și mai învârtă spada și încremeni, cu părul roșu ca al surorii sale poleit în bătaia torțelor ce luminau digul. La capăt, o barcă goală se legăna în sus și-n jos, frecându-se de scânduri. Privirea cavalerului era umbrită, mânia ținută în frâu, gata să fie eliberată în luptă. De față mai erau Thomas și Henry, alături

de Ralph și de alți câțiva. Robert îi măsură pe toți din priviri și ochii i se opriră asupra lui Aymer de Valence. La vederea chipului cavalerului se simți copleșit de dispreț. Aymer părea nerăbdător, ca și cum ar fi flămânzit după așa ceva, ca și cum s-ar fi putut hrăni cu asta.

Humphrey înaintă și-i blocă vederea.

— Sir Guy, ești pregătit?

Guy făcu semn că da, fără ca privirea lui să părăsească chipul lui Robert. Purta o cămașă neagră, lungă până la coapse, pe sub care avea pantaloni de lână și cizme de piele înfășurate în cruciș și în curmeziș cu fâșii de piele care să țină locului materialul moale. Centura sa cu ținte de metal era petrecută de două ori în jurul taliei și purta mănuși de piele.

Humphrey se întoarse către Robert.

— Regulile sunt acelea ale duelului, sir Robert. Vă veți lupta până când unul dintre voi este înfrânt, fie prin predare, fie prin rănire. Atunci, învingătorul va decide în ce termeni va avea loc predarea.

Vorbise tare, ca să fie auzit de întregul grup, apoi își coborî vocea și-și scoase mănușile.

— Uite, zise el întinzându-i-le lui Robert, astea ar trebui să-ți fie de folos.

În timp ce Robert își trăgea mănușile mototolite ce păstrau căldura mâinilor lui Humphrey, cavalerul regelui, Robert Clifford, înaintă ducând două scuturi rotunde. Robert luă unul dintre micile scuturi pe care i le întindea Clifford, apucând mânerul din centrul discului, a cărui parte din față avea o formă rotunjită, ca de castron. Nu mai folosise un scut rotund din vremea când se antrena cu Yothre. În comparație cu scuturile largi cu un capăt ascuțit pe care le purta când era călare, acesta părea incredibil de mic, lăsând cea mai mare parte a trupului expusă loviturilor. Și-l aminti pe Yothre răstindu-se la el pe plaja din Turnberry după ce fusese doborât pe spate, scutul rotund zăcând pe nisip, lângă el, și bărbatul cel certăreț strigându-i că oricare dintre surorile lui l-ar fi mânuit mai bine. De câte ori îi străpunsese maistrul său apărarea? Robert alungă gândul și-l înfruntă pe Guy.

Dacă se aplicau regulile duelului, atunci Beauchamp n-ar fi trebuit să încerce să-l ucidă, dar era greu de zis după expresia de pe chipul cavalerului. Burnița devenise mai grea, perlând părul bărbaților și umezindu-le hainele. Picături de apă bolboroseau și șuierau în contact cu flăcările torțelor.

Robert își trase spada cu lama străbătută de un șanț central[35]. Lungimea acesteia era echilibrată de o măciulie rotundă de bronz, albăstrită de atâta folosință, iar mânerul din piele înfășurată pe os era tocit. Primise arma când fusese făcut cavaler de bunicul său, care o purtase în bătălie în Țara Sfântă. Oțelul era de Damasc, cel mai puternic din lume, și spada, îi spusese bunicul său, fusese botezată cu sângele sarazinilor. Spada lui Guy părea mai nouă, lama era mai lungă, iar măciulia în formă de lacrimă a mânerului mai largă, pentru a compensa. Mânerul era înfășurat cu un șiret roșu și albastru, culorile familiei Beauchamp. Ținea arma confortabil în mâna dreaptă, iar scutul rotund îi proteja brațul stâng. Robert își răsuci spada de câteva ori, folosindu-și degetul mare ca pivot, învârtind-o întâi într-o direcție, apoi într-alta, cu încheietura moale. Fandă de vreo două ori, deprinzând echilibrul pe scândurile digului și întinzându-și mușchii încordați ai coapselor. Apoi se trase îndărăt și rămase nemișcat, cu ochii ațintiți asupra lui Guy.

Răsună vocea lui Humphrey:

— Duelul poate începe. Dumnezeu să vă aibă în pază!

Guy nu așteptă, ci se repezi asupra lui, avântându-și spada într-un arc teribil ce țintea gâtul lui Robert. Robert își ridică iute spada ca să blocheze lovitura și cele două lame se ciocniră în zăngănit de oțel. Robert presă, îndepărtând spada lui Guy și recâștigându-și spațiul de manevră. Cavalerul fu împins îndărăt câțiva pași, dar trecu imediat la represalii, dându-i lui Robert prea puțin timp să se redreseze. Guy lovi țintind flancul lui Robert și armele li se ciocniră din nou.

Continuară astfel preț de câteva minute, Guy ataca rapid și furios, Robert se apăra viguros. Torțele străluceau pe chipurile privitorilor, făcând să sclipească dinții albi ai lui Aymer, care zâmbea savurând asaltul mânios al lui Guy. Nici Robert, nici Guy nu-i vedeau, concentrându-și fiecare atenția asupra celuilalt, în timp ce se împungeau și loveau și parau, cu ploaia lovindu-i în obraz.

Robert scutură apa care îi lipise părul de creștet și i se scurgea în ochi. Scândurile docului deveneau alunecoase sub picior. Guy atacă din nou, țintindu-i pieptul. Robert abătu lama printr-o lovitură cu scutul, care scoase un trosnet aspru. Făcând-o, simți cum îl cuprinde un iureș fierbinte care goni orice scrupule ce-i mai rămăseseră. Îl mai simțise înainte, la antrenamente, izbucnirea a ceva feroce care sfârâia înăuntrul lui: dorința de a învinge. Erau în joc mândria lui, reputația lui, poate chiar viața. Guy era furios, asta îl mâna în luptă, dar furia îi făcea pe oameni să se pripească. Nu

puteai folosi mânia prea mult într-o asemenea luptă. Te făcea să cheltuiești la fiecare lovitură mai multă energie decât era necesar, obosind iute. Dacă Robert folosea asta împotriva lui, îl putea învinge. Putea câștiga.

Revenindu-și, îl presă pe Guy cu un atac propriu, silindu-l să riposteze. Cavalerul roșcat mârâi printre dinții încleștați și-i respinse atacul. Buzele lui Robert se traseră înapoi într-un rânjet care nu făcu decât să-l atâțe și mai tare pe celălalt, până când ajunse să blesteme în timp ce se ciocneau din nou și din lame săreau scântei, mici aschii de metal încinse până la incandescență în urma impactului. Robert fentă spre stânga. Guy își repezi spada în întâmpinarea sa, iar Robert reveni presându-l. Fandă, dar cizma îi alunecă pe scândurile ude, făcându-l să-și piardă echilibrul la jumătatea mișcării. Văzând deschiderea, Guy își repezi spada îndărăt, spre el. Lamele se întâlniră în scrâșnet de metal. Guy înaintă, folosindu-și greutatea trupului ca să încline spada lui Robert în jos, pe când lovea cu scutul. Robert apucă să vadă cercul de fier apropiindu-se de fața lui și se feri într-o parte, își ridică scutul și lovi cu el mâna lui Guy. Marginea pavezei îl nimeri pe Guy în încheietură, azvârlindu-i mâna cât colo și făcându-l să scoată un strigăt de durere. Acesta se împletici îndărăt, unii dintre privitori se retraseră, apoi, repunându-și în poziție spada și scutul, se năpusti din nou, decis să-l facă pe Robert una cu pământul.

Robert își ridică spada și păru un rever ațintit asupra capului său și lamele se încrucișară în aer. Guy mârâi și-și abătu spada în jos cu toată forța. Robert se eschivă brusc. Strecurându-se pe sub lovitura în gol a lui Guy, își repezi scutul în stomacul acestuia. Guy se îndoi sub impact. Cu răsuflarea tăiată, se prăbuși în genunchi pe scândurile ude, scăpând spada. Gâfâind, își ridică scutul, așteptându-se la o lovitură în cap, dar Robert nu lovi. În schimb dădu îndărăt, lingându-și sarea de pe buze și îndepărtându-și părul ud din ochi. Ceilalți amuțiseră. După o clipă, Guy își înhăță spada și se ridică cu greu, strâmbându-se de efort. Amândoi erau uzi leoarcă și obrajii le erau brăzdați de dâre de apă și sudoare.

Tăcut acum, cu excepția respirației lui șuierătoare, Guy înaintă. Atacă din nou, trei lovituri aprige, rapide, menite să străpungă apărarea lui Robert. Dar Robert era pregătit. În ciuda bătăilor și insultelor de pe plaja din Turnberry, Yothre îl pregătise bine, ca și bunicul lui. Vedea înfrângerea în ochii adversarului, oboseala aceea groaznică, durerea sfâșietoare din braț și umăr. Și el le simțea, dar nu-și consumase atâta energie în primele atacuri, așa cum făcuse Guy. Loviturile lui mai lente și mai chibzuite îi lăsaseră

suficientă putere ca să termine. La cea de-a patra lovitură, prinse spada lui Guy între propria sa lamă și scut, apoi smuci în lateral, trăgându-l pe Guy cu sine. În timp ce erau amândoi aplecați, lovi cu piciorul, nimerindu-l pe cavaler deasupra genunchiului. Piciorul lui Guy se îndoi și cedă, trimițându-l grămadă pe scândurile docului. De această dată, Robert își puse cizma pe spadă, zdrobind sub talpă degetele lui Guy, apoi își apropie propria armă de beregata lui, unde aceasta rămase vibrând, cu ploaia scurgându-se pe lamă. Îngenuncheat, Guy privi de-a lungul spadei și întâlni ochii albaștri ca furtuna ai lui Robert. Și-i închise pe ai săi înfrânt.

Robert dădu înapoi, îl lăsă pe Guy să gâfâie îngenuncheat și își ridică spada în aer, respirând cu nesaț.

— Gata, spuse Humphrey cu respect în glas. Sir Robert de Carrick e învingător. Trebuie să decizi acum termenii predării lui sir Guy.

Robert scutură din cap, chinuindu-se să vorbească printre două respirații.

— Nu vreau nimic de la el.

Câțiva dintre cavaleri se încruntară surprinși. Guy respira printre dinți, cu privirea ațintită asupra lui Robert, de parcă tot ce și-ar fi dorit ar fi fost să continue lupta, deși de-abia se ținea pe picioare.

— Robert, ai câștigat duelul, zise Humphrey. E dreptul tău.

— Nu-mi datorează nimic. Dar asta s-a încheiat, zise Robert, adresându-i-se lui Guy. Se referea la dispută, dar și la întâlnirile lui cu Helena.

Guy îl privi. După o clipă, dădu aprobator din cap, părând să fi înțeles. Aymer de Valence se apropie de el cu chipul încordat, dar Guy îl împinse mânios la o parte și se ridică, dându-i scutul său lui Clifford. Întâlnind privirea lui Aymer, Robert înțelese că duelul fusese ideea acestuia. Înfruntând căutătura răutăcioasă a cavalerului, îi zâmbi rece, triumfător.

Capitolul 32

Coloana șerpuia lent printre dealurile sterpe. La dreapta, iarba sfărâmicioasă acoperea câmpiile cafenii ce coborau spre mare, iar la stânga, terenul urca abrupt către piscurile acoperite de copaci încâlciți.

Aproape de fruntea coloanei călărea regele Edward, armăsarul său călcând cu pas sigur pe pământul înghețat. Bayard, favoritul lui, era un cal de luptă imens și musculos, lucru necesar ținând cont de povara pe care o purta. Un valtrap vătuit acoperea animalul de la cap la coadă și ascundea cămașa de zale ce i se legăna țeapănă în jurul picioarelor. Pe deasupra acestei învelitori, care avea nevoie de doi rândași ca să fie săltată pe spatele animalului, se afla șaua de lemn în care regele stătea comod, calul preluând cea mai mare parte din greutatea armurii sale: o cămașă de zale cu mâneci lungi peste care purta un pieptar din plăci metalice încheiat în curele la spate. Mănuși de piele, acoperite și acestea cu plăcuțe de oțel, îi apărau mâinile, iar jambiere din zale îi protejau picioarele, în timp ce capul îi era apărat de o scufie căptușită și de o glugă de zale al cărei obrăzar atârna desfăcut la gât. Gradele superioare din armata lui Edward, care călăreau alături de el în avangardă, erau îmbrăcate similar, deși nu cu tot atâta bogăție, în timp ce cavalerii mai mărunți și scutierii se descurcau cu tunici din piele fiartă, iar pedestrașii cu pieptare căptușite cu fân. Dar toți, fie de rang sau nu, purtau un soi sau altul de armură, fiindcă pătrunseseră adânc pe teritoriul inamicului, iar undeva pe aceste dealuri înghețate se furișau Madog și oamenii săi.

Cu patru zile mai devreme, iscoadele lui Edward îi aduseseră veștile pe care le așteptase cu nerăbdare. Dușmanul fusese văzut la sud de Caernarfon, nu departe de satul Nefyn. Adunându-și cavalerii în jurul Mesei, regele își anunțase decizia de a înainta. Câțiva îl sfătuiseră să n-o facă, temându-se că vremea s-ar fi putut înrăutăți de la o clipă la alta și că ninsoarea, care amenința de câteva săptămâni să cadă, avea în cele din urmă să se pornească. Mai mulți ar fi preferat să aștepte sosirea celorlalte companii dinspre sud, ca să poată conta pe forța numărului. Contele de Pembroke, proaspăt revenit după reușita atacului asupra unei facțiuni rebele ce asediase

un castel deținut de englezi lângă Cardiff, sporise trupele cu ale sale, dar încă vreo câteva divizii urmau să li se alăture.

Edward tratase cu dispreț ideea că armata sa, compusă predominant din cavalerie grea, nu putea să se opună forțelor inferioare ale insurgenților, înarmate cu sulițe și arcuri scurte. Reticența lor îl înfuria, le vorbise despre îngrijorările sale cu zece ani în urmă, în jurul aceleiași mese, cu numele cavalerilor lui Arthur proaspăt cioplite în lemn. Atunci aproape aceleași fețe îl priviseră când le explicase că era necesar să pună mâna pe coroana ce alimentase rebeliunea lui Llywelyn și unise Țara Galilor. Nu-i împărtășiseră întrutotul îngrijorarea, nici măcar John de Warenne sau William de Valence. Acum se dovedise că temerile sale fuseseră îndreptățite. Coroana lui Arthur apăruse pe capul altuia, așa cum fusese prevestit, și țara era cuprinsă de flăcările revoltei. Madog trebuia ucis, da. Dar mai important de-atât, coroana trebuia capturată.

În ziua următoare, compania regelui părăsise Conwyul, coborând fâșia subțire de coastă dintre Snowdonia și mare. Primul oraș important la care ajunseseră fusese Caernarfon. Edward știa că rebelii atacaseră cel mai mare dintre castelele sale. Toate rapoartele i-o spuseseră. Se oțelise pentru această perspectivă neplăcută, așteptându-se să fie întâmpinat de distrugere, dar nu fusese pregătit pentru devastarea totală care-i ieșise în cale. Orașul devenise vizibil cu câteva mile înainte ca armata engleză să pătrundă în el și dezastrul se dezvăluise lent dinaintea lor, în timp ce oamenii amuțeau nevenindu-le să creadă. Pe alocuri, zidurile Caernarfonului se prăbușiseră în ruină, linia fortificațiilor fiind întreruptă de spărturi, ca și cum ar fi sfârtecat-o niște gheare gigantice. Orașul de dincolo de ele era de nerecunoscut. Casele erau cochilii arse, iar copacii din livezi fuseseră reduși la cioturi înnegrite și contorsionate. Mirosul amar de fum încă mai persista în aer.

Edward călărise printre ruine cu ochii asupra castelului: locul unde i se născuse fiul și moștenitorul și a cărui construcție îl costase o treime din venitul său anual, mărețul său vis pe care nu-l văzuse nicicând realizat. Zeci de trupuri zăceau în șanțul de la baza zidurilor, cu carnea sfâșiată de prădătoare dând la iveală oase cenușii. Ciori dădeau ocolul crenelurilor, umbre ale morții plutind pe cerul iernii. Două forme scheletice, purtând rămășițele zdrențuite ale unor tunici ce aparținuseră conetabilului și judiciarului, atârnau de unul dintre turnuri. Păsările croncănitoare țopăiau

pe parapetul din apropiere, atente la oamenii ce se mișcau dedesubt, dar râvnind la ultimele fâșii din cina lor.

În curtea castelului, terenul era acoperit de dărâmături: zidărie sfărâmată, săgeți frânte și mai multe cadavre de cai și oameni. Acolo unde acoperișurile clădirilor se prăbușiseră în flăcări se vedeau grămezi de lemnărie arsă. Lui Edward i se păruse că ultima oară când stătuse aici fusese într-o altă viață. Atunci pătrunsese călare în castel, însoțit de larma tobelor și trompetelor, și pe buzele oamenilor era un cântec victorios. Pământul fusese auriu în apogeul verii și soția sa îi fusese alături, cu parfumul ei îndulcind aerul. Țara Galilor se afla sub controlul său, dușmanii lui erau morți sau împrăștiați. Fiul său Alfonso era în viață, la Londra, și gândurile sale erau ocupate cu planuri de viitor, iar tâmplarul dobora deja copacii pentru Masa lui. Stând aici, în mijlocul ruinelor fumegânde, castelul năruit i se părea că simbolizează prăbușirea întregii sale domnii. Rămăsese mai puțin de o oră printre dărâmături, înainte să întoarcă spatele priveliștii și să se îndrepte spre sud, către Nefyn, cu mintea plină de gânduri ucigașe.

Râsete îl smulseră pe rege din amintirile sale mohorâte. Întorcându-se să vadă ce se petrecea, Edward îi zări pe Humphrey de Bohun și Henry Percy, aflați chiar în spatele lui, în fruntea unui grup de tineri cavaleri. Humphrey vorbea, zâmbind larg. Buna lor dispoziție era o priveliște încurajatoare, dar una care avea totuși un iz amar. Ziua părea să se încheie pentru el și oamenii lui, amurgul rece se apropia. Amiaza îndrăzneață era pentru cei cu sânge tânăr, acești cavaleri care urmau să ia în curând locul taților lor în jurul Mesei sale sau a Mesei fiului său. Pe chipurile lor nebrăzdate de griji, Edward văzu viitorul și trecutul: trecutul lui și viitorul lor. Erau bărbați bravi, loiali și energici, dar netestați încă în bătălie, ca metalul topit într-o matriță de sabie, numai foc și pară, dar fără formă, necălit, netransformat încă în oțel.

Privirea calculată a lui Edward se îndreptă asupra lui Robert Bruce, care călărea lângă Humphrey. În ultimul timp, contele părea inseparabil de fiul lui Hereford. Regele cântărise cu grijă decizia de a-l accepta în Ordin la propunerea lui John de Warenne, pentru că în Londra Bruce îi păruse reticent, poate chiar neprietenos. Dar tatăl tânărului fusese întotdeauna maleabil și cooperant, iar aliații scoțieni aveau să se dovedească fără îndoială importanți în lunile ce urmau. După toate dificultățile ce urmaseră morții lui Alexander – sarcina Yolandei, pierderea lui Margaret și procesul prelungit pentru desemnarea succesorului –, lucrurile făceau în sfârșit

progrese în nord. Comyn părea să se fi lăsat îmbunat de căsătoria fiului său cu fiica lui Pembroke, iar Balliol pierdea teren rapid înaintea avocaților lui Edward. În curând, omul avea să-și piardă și cea din urmă rămășiță de credibilitate. Când asta avea să se întâmple, Edward avea să lovească. Nu se hotărâse încă pe cine să numească în poziția de ajutor al regelui părăsit, poate pe John de Warenne, deși acesta detesta Scoția, sau poate pe Hugh de Cressingham, funcționarul. Cressingham era un broscoi, dar un broscoi ambițios și servil. Mai avea, însă, timp să se gândească la toate acestea. Câte o campanie pe rând.

— Maiestate.

Edward privi în jur și John de Warenne își apropie calul de al lui.

— Ar trebui să ajungem la Nefyn înainte de lăsarea întunericului, dar căruțele cu provizii sunt la câteva mile în urmă. Warenne făcu semn din cap și-i indică drumul dinaintea lor, unde trei dealuri se înălțau din câmpia mohorâtă. Suișul către sat le va încetini și mai tare. Să găsim un loc de mas mai apropiat în noaptea asta?

Coloana de bagaje nu conținea numai lucrurile lui Edward, ci și corturi, lemn de foc, fân și butoaiele de bere și carne și sacii de cereale care-i aprovizionau armata. Aveau puține ocazii să găsească mâncare în sălbăticie, iarna, și aproape totul fusese luat de la Conwy ca să-i hrănească în această campanie. La Nefyn i-ar fi așteptat o noapte de foame dacă ar fi întârziat căruțele, dar regele clătină din cap, cu nerăbdarea mai puternică decât apetitul. Nefyn era așezarea cea mai apropiată și avea să fie o bază numai bună de unde să trimită iscoade în căutarea dușmanului.

— Suntem prea expuși aici. Continuăm drumul.

Lungul șir de bărbați își continuă târâiala nesfârșită pe terenul ce urca încet, cu fiecare milă înghețată pe care o străbăteau. Aerul mirosea a zăpadă, norii coborâseră apăsători. În curând pierdură marea din vedere, ocolind pantele inferioare ale dealurilor unde se deschideau văi largi prin care șuiera vântul. În urma lor, în depărtare, Snowdonul se încrunta sub un cer verzui, amenințător. Urcușul la deal era lent pentru grosul armatei lui Edward și încă și mai lent pentru convoiul cu bagaje, bicele plesnind necontenit ca să îndemne boii osteniți să înainteze pe solul aspru. Avangarda mergea prin bezna tot mai deasă, deschizând drumul printr-o serie de defileuri din ce în ce mai înguste, tivite de praguri stâncoase. Apoi, deodată, marea se învolbură înaintea lor într-un golf vast, plin de brizanți imenși și albi ce se năpusteau vuind asupra uscatului unul după altul.

•

Descălecând în satul Nefyn, Robert privi în jur, încercând să-și imagineze așezarea aceea părăsită ca fiind leagănul Profeției. Câteva case dărăpănate se ghemuiau în jurul unei biserici, într-o despărțitură de pământ aflată între două pante împădurite ce se ridicau la est și la sud. Pe drumul din urma lor, dincolo de pantele abrupte și de marea agitată, o dâră pâlpâitoare de lumină de torțe marca restul companiei regelui care încă înainta, ca un colier de foc încolăcit în jurul dealurilor.

Oamenii din avangardă se împrăștiau, unii ca să cerceteze casele părăsite, alții în căutare de apă proaspătă pentru cai, și mai mulți coborând pe țărm ca să adune lemn pentru foc. Pe o fâșie de nisip, scăldată în lumina albastră a înserării, se vedeau câteva bărci, lăsate astfel de cei care își abandonaseră locuințele la începutul războiului, îndreptându-se către pădure și mânându-și vitele dinaintea lor ca să nu cadă pradă englezilor ce înaintau. Lăsaseră în urma lor un ținut bântuit de ecouri în tăcerea înghețată a iernii. Cavalerii erau tăcuți, trăgeau cu degete amorțite de chingile harnașamentului și de desagi, cu aburii respirațiilor ridicându-se în aer, cu mușchii chinuiți de marș.

— Unde să ne facem culcuș?

La auzul vocii fratelui său, Robert privi în jur. Edward purta o mantie groasă peste tunica și cămașa de zale, dar fața lui avea o nuanță albăstrie și buzele-i erau crăpate până la sânge. Aerul era rece ca gheața.

— Acolo, lângă copacii ăia.

Robert indică un pâlc de stejari acoperiți de chiciură, aflați lângă o casă dărăpănată.

— O să facem un foc.

Jumătate de oră mai târziu, se rezema de trunchiul unui stejar ale cărui ramuri de jos erau luminate pe dedesubt de foc. Trupul i se dezgheța lent în căldura ce înmugurea, în timp ce se odihnea ascultând numai pe jumătate murmurul conversațiilor, punctat ici-colo de nechezatul cailor. Oamenii săpau gropi pentru foc și alegeau crengi uscate din stiva de lemne ce începea să se înalțe în centrul orașului. Nes și ceilalți scutieri se duseseră să mai adune lemne. Privindu-i pe oameni cum își împărțeau drojdia de pe fundul burdufurilor, frângând pâine veche, pe care o înghițeau cu greutate, Robert simți o durere de stomac. Nu mai avea nimic în desagi, iar până la sosirea căruțelor cu provizii aveau să mai treacă încă vreo câteva ore.

Humphrey se afla în apropiere, la fel ca alți câțiva care călăriseră în avangardă.

De când cu duelul, Robert se ținuse departe de ei, nu voia ca animozitatea ce persista între el și Guy să fie observată de cei din afara cercului lor, dar și pentru că se simțea jignit de faptul că sfârșitul flirtului său cu Helena fusese decis de alții, că alegerea nu-i aparținuse. Duelul cu Guy nu părea să-i fi periclitat statutul în cadrul Ordinului, ba chiar Humphrey, Thomas și Ralph îl respectau și mai mult, dar ruptura care existase înainte devenise mai limpede, liniile trasate, de neșters. Dușmănia dintre el și Aymer, care mai înainte fusese abia ceva mai mult decât o antipatie adolescentină, se transformase în ceva solid, matur și periculos.

— Ai încredere în el?

La auzul întrebării, Robert își privi fratele, dându-și seama că acesta îl surprinsese cum se uita la Humphrey. Edward stătea de cealaltă parte a vetrei, cu focul zvârcolindu-se între ei și luminându-i fața. Erau singuri, cavalerii din Essex plecaseră să aibă grijă de cai. Cum Robert nu răspunse, Edward continuă, cu vocea lui joasă abia auzindu-se peste trosnetul flăcărilor.

— Știu că nu vrei să vorbești despre grupul ăsta sau ce o fi el în care ai fost acceptat, dar mă întrebam dacă te-ai gândit vreo clipă din ce anume faci parte.

Edward ridică o așchie de lemn care sărise din foc și fumega pe iarbă. O azvârli din nou în flăcări, cu fața încordată în strălucirea chihlimbarie.

— Acești cavaleri îi sunt loiali unui om care ne-a lipsit familia de tronul ce i se cuvenea, frate. Să nu uiți asta.

— Este ușor să dai vina pe rege pentru ghinioanele noastre, murmură Robert privind în jur. Îmi închipui că, dacă lucrurile ar fi stat altfel, acum Balliol ar fi fost cel care ar fi avut această conversație. Regele Edward nu ne-a lipsit de nimic. În cele din urmă a avut de ales și a ales. Balliol avea o pretenție la fel de îndreptățită la tron ca familia noastră. Așa au căzut zarurile.

— Sunt surprins să te aud că spui una ca asta, dat fiind că tu ai moștenit dreptul de a pretinde tronul. Bunicul nostru te-a ales pe tine pentru această onoare, peste capul tatălui nostru chiar. Edward tăcu o clipă, cu privirea dură. Să fi fost eu cel ales, nu mi-aș fi uitat jurămintele așa curând.

— Dar n-ai fost, zise Robert cu asprime. Și n-ai fost de față când am depus jurământul. A fost o demonstrație. Bunicul nu se gândea cu adevărat

că eu o să iau tronul. Cum ar fi putut? A fost o demonstrație, menită să le arate tuturor că nu acceptă alegerea regelui. Asta a fost tot.

— Dacă e așa și devii un luptător pentru regele care a făcut acea alegere, nu arăți că ai acceptat-o?

Robert privi dincolo de el și-i zări pe Nes și pe ceilalți care se apropiau cărând legături de lemne. Își privi din nou fratele.

— Nu tu ești cel de care depinde viitorul familiei noastre. Dacă ai fi fost, poate ai fi înțeles că fac asta pentru noi toți.

Amuți când ceilalți se așezară în jurul focului. Edward acceptă înclinând din cap un burduf de vin pe care i-l întindea un scutier, cu privirea stăruind asupra lui Robert, care se rezemă din nou de trunchi și închise ochii.

•

Ceva mai târziu, Robert fu deșteptat din ceața unui vis neliniștitor de sunetul unor voci răstite. Se ridică ametit, simțindu-și gâtul țeapăn. Fratele lui era în picioare, privind în întuneric, dincolo de băltoaca de lumină a focului lor. Ridicându-se, Robert zări oameni zorindu-se pe lângă el, cu chipurile tulburate în lumina flăcărilor. Vocile ridicate deveniră mai sonore, mai urgente, întrezări silueta solidă a lui John de Warenne îndreptându-se spre biserica în care fusese adăpostit regele. Robert se apropie de fratele său.

— Ce-i?

— Uită-te, murmură Edward.

Urmărindu-i privirea înapoi către dealurile de unde veniseră, Robert zări o vagă strălucire portocalie în spatele unei culmi. Era un foc mare, aflat la câteva mile distanță. Atenția îi fu distrasă de câțiva bărbați care ieșiră din bezna dinaintea lui. Cărau între ei o a treia figură, iar aceasta își apăsa pe gât un ghem de cârpă. Când trecură pe lângă el, Robert văzu că era pătat de sânge.

— Atac! strigă cineva. Suntem atacați!

— Trezește-i pe ceilalți, îi zise Robert fratelui său, aplecându-se să-și ia cămașa de zale. Își trăgea gluga de luptă când Humphrey se apropie de el, îmbrăcat și înarmat. Scutul de pe brațul său nu purta blazonul lui, ci pe cel cu dragonul auriu.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Robert.

— Coloana cu provizii a fost atacată. Regele vrea să vii cu noi.

— Nes, pune șaua pe Vânător, îi strigă Robert scutierului său care înclină din cap și se făcu nevăzut. Au fost forțele lui Madog? întrebă el, întorcându-

se spre Humphrey.

— Nu știm. Câțiva dintre bărbații care au supraviețuit asaltului au ajuns până aici, dar relatările lor sunt neclare. Humphrey îl privi pe Robert, care își scotea spada din desagi. Ia-ți scutul. Ne întâlnim lângă cai. Vino doar tu, adăugă el, aruncându-i o privire lui Edward. Regele vrea ca toți ceilalți să rămână aici, în caz că-i doar o diversiune care să ne abată atenția de la un atac major. Contele de Warwick va comanda.

Humphrey se pierdu în agitația taberei ce se deștepta, iar Robert îngenunche lângă sacul cu scutul. Șovăi o clipă, apoi îl scoase afară, simțind o gheară în piept când stacojiul acestuia înflori însângerat în lumina flăcărilor. Ridicându-se, întâlni privirea lui Edward.

Nes îl strigă:

— Vânătorul e pregătit, domnule!

Aruncându-și mantia pe umeri, Robert porni pe urma scutierului.

— Frate, zise Edward prinzându-l de braț.

— Warwick îți va spune ce să faci, zise Robert, trecu pe lângă el și se pierdu în beznă.

Regele Edward încălecase deja pe Bayard și în jurul lui se adunase un grup numeros. Torțe ținute de câțiva cavaleri ardeau, reflectându-se pe dragonii de pe scuturile lor. Chipul regelui era plin de mânie, o mânie îndreptățită și arzătoare ce nu avea să fie potolită decât cu vărsare de sânge. Dușmanul îi lovise fără avertisment, nu om la om pe câmp deschis, ci în beznă, exploatându-le slăbiciunea, într-un atac hoțesc, laș, cum nu se poate mai străin cavalerilor englezi și codurilor lor de război.

Regele își înfipse pintenii în coastele lui Bayard și trupa, numărând câteva sute de oameni, îl urmă cu hotărâre afară din Nefyn. Robert, călărind alături de Humphrey, își zări fratele singur, lângă foc, încingându-și spada. Strângând scutul, îi dădu pinteni Vânătorului, în mijlocul celorlalți cavaleri, toate dușmăniile lăsate pe moment la o parte, toată ura adunată la un loc și îndreptată în afară, către inamicul invizibil de pe coasta dealului. Pentru prima oară pe parcursul acestei campanii lungi, Robert simți exaltare. Era într-adevăr parte din compania regelui acum, ales și de încredere. Fratele său nu înțelegea.

Urcară panta, cu valurile spărgându-se zgomotos dedesubtul lor. Robert vedea crestele albe rostogolindu-se de-a lungul țărmului, vagi în lumina cenușie ce se insinua dinspre răsărit. Încă o oră și ceva și aveau să sosească zorii. Simți o moliciune pe obraz și-și dădu seama că era zăpadă.

După două mile, timp în care strălucirea de la orizont crescuse treptat, ocoliră o pantă abruptă și zăriră flăcările răbufnind dintr-o vale stâncoasă aflată între două culmi. Ninsoarea se îndesise. Trupa încetini și oamenii priviră înălțimile umbrite aflate de o parte și de alta, așteptându-se la un atac. Devastarea se distingea în lumina flăcărilor, pe când călăreau printre rămășițele convoiului cu provizii. Pe jos erau presărate cadavre, pudrate cu un strat ușor de zăpadă. Dintr-unele ieșeau săgeți, iar altele fuseseră în mod evident implicate într-o luptă corp la corp cu un adversar înarmat cu arme primitive: securi și sulițe mai ales, fapt pentru care stăteau martore rănile adânci și zdrențuite de pe trupurile lor. Gâturi fuseseră sfârtecate, fețe sfâșiate, capete crăpate până la creier, membre retezate. Cei mai mulți morți erau căruțași sau scutieri ale căror armuri nu fuseseră pe măsura forțelor ce îi atacaseră.

Cavalerii companiei regelui descălecară și loviră cu piciorul trupurile câtorva galezi pe ale căror veșminte mohorâte de lână strălucea sângele. Mirosul puternic al morții era anihilat de fumul care se ridica învolburat deasupra focului ce cuprinsese un grup mare de căruțe. Boii morți erau forme mătăhăloase printre cadavrele oamenilor. Unul, rănit, mugi jalnic la apropierea cavalerilor. Se ridică cu greutate, cu măruntaiele atârnându-i prin tăietura din pântece. La apropierea oamenilor, animalul făcu câțiva pași împleticiți, cu un șirag de intestine alunecând afară odată cu mișcarea, apoi se prăbuși în genunchi.

Din șa, regele Edward contemplă tăcut distrugerile. Câțiva cavaleri se împrăștiaseră la ordinul lui John de Warenne, cercetând panta după vreo urmă de-a dușmanului, dar era limpede că acesta dispăruse, topindu-se din nou în bezna care-i slujise de acoperire. Mai rămăseseră câteva butoaie împrăștiate prin vale și altele vizibile printre flăcări ca niște forme încețoșate, dar majoritatea proviziilor lor fuseseră fie distruse sau arse, fie luate.

— Ticăloșii, murmură Humphrey.

În lumina cenușie, Robert văzu neaua așternându-se pe umerii cavalerului.

— Aici e unul viu, sire!

Regele se întoarse cu repeziciune, în timp ce doi bărbați săltau în picioare o siluetă dintre două butii de bere sfărâmate. Omul era îmbrăcat într-o mantie de lână cafenie și o tunică. Gemu de durere când oamenii îl târâră spre rege. O parte a trupului îi era scăldată în sânge.

Edward vorbi, cu vocea tăioasă răsunând în văzduhul plin de fum.

— Unde-i Madog?

Cum bărbatul nu răspunse, unul dintre cavaleri îl lovi cu pumnul în coaste.

— Răspunde-i regelui tău! zise el cu asprime, retrăgându-și pumnul înroșit.

Bărbatul scoase un strigăt și se înmuie între cei doi cavaleri, cu sudoarea și zăpada sclipindu-i pe obraz. Își linse buzele și înfruntă privirea lui Edward. Schimonosindu-se, șuieră printre dinți cuvinte în galeză, înainte să-și ferească ochii.

Edward îl privi o clipă.

— Aruncați-l în foc!

Când cavalerii care îl țineau începură să-l târască spre căruțele în flăcări, bărbatul țipă și se zbătu în strânsoarea lor, cu sângele țâșnindu-i din rană.

— Nu! Vorbesc! Vorbesc!

Engleza lui avea un accent pronunțat.

Edward ridică un braț.

— Unde-i Madog? repetă el când cavalerii se opriră.

— Snowdon, gâfâi rebelul, smucind din cap către întunecimea zimțată din zarea îndepărtată. Munte.

— Unde pe Snowdon? întrebă unul dintre cavaleri.

— Nu știu unde. *Dinas tomen*… Omul clătină violent din cap, izbucnind într-un șuvoi de cuvinte în galeză. Nu știu! încheie el.

— A zis ceva despre o fortăreață, spuse încruntându-se unul dintre cavaleri. O fortăreață ruinată de pe un deal de la poalele Snowdonului. Nu cred c-a fost acolo.

— Sunt câteva fortărețe la poalele Snowdonului, dar numai două ruinate. Tonul lui Edward era calm.

Omul își încordă buzele și schiță un zâmbet chinuit.

— Milă, rege, zise el timid.

Privirea lui Edward nu se desprinse dintr-a lui.

— Pe foc cu netrebnicul!

Cavalerii îl ridicară pe bărbat, unul apucându-l de glezne și altul de încheieturi. Câțiva privitori izbucniră în urale răgușite în timp ce era cărat către foc. Omul urlă, dându-și capul pe spate și zvârcolindu-se în strânsoarea lor, dar, rănit, nu era pe măsura celor doi. Cavalerii începură să-l

legene înainte și-napoi, mărind treptat arcul pe care trupul lui îl descria prin aer.

Robert, privind alături de ceilalți, își aminti de un joc pe care-l jucase împreună cu frații săi când erau copii. Într-o vară, la Turnberry, făcuseră cu schimbul azvârlindu-se unii pe alții în mare. Aceeași acțiune, aici, între cadavre și căruțe sfărâmate, cu bărbatul din mijloc urlând și scuipând sânge din gură, părea obscenă.

În cele din urmă, cavalerii îi dădură drumul și omul fu proiectat în mijlocul rugului. O clipă dădu din brațe urlând, un lucru ce se zvârcolea în inima focului, apoi părul și hainele i se aprinseră, iar pielea i se zbârci și se bășică.

— Vreau să fie găsit Madog, zise Edward, acoperind urletele înnebunite ale muribundului și se întoarse spre John de Warenne.

— Toți vrem, Maiestate, zise Warenne posomorât, dar deocamdată trebuie să ne întoarcem la Conwy. Contele clipi în zăpada ce se învârtejea în jurul lor. Nu putem rezista aici pe o așa vreme și fără provizii.

Pe când oamenii regelui se întorceau către Nefyn ca să adune restul armatei, începu să ningă de-a binelea, acoperind trupurile morților și înăbușind focul.

Capitolul 33

Apele strâmtorii Menai erau înțesate de bărci, umpleau cu zecile canalul îngust prin care apa cafenie fierbea urmându-și cursul iute. Oamenii se opinteau la vâsle și bărcile săltau pe crestele valurilor. Duruitul tobelor și strigătele bărbaților umpleau aerul. De pe punți, sulițe se înălțau ca sute de catarge fără pânze, cu soarele incandescent sclipind pe vârfurile lor de fier. De-a lungul unei punți era întins un trunchi de copac înțesat cu țepi și înfășurat în lanțuri. Pedestrași ședeau ghemuiți de-a lungul lui și-și înfășurau fâșii de cârpă în jurul palmelor.

Înaintea bărcilor, din strâmtoare se înălța un pinten de pământ deasupra căruia cerul era un amestec de nuanțe apoase de albastru și cenușiu. Se încheiaseră furtunile care învăluiseră nordul Țării Galilor într-un lințoliu începând de la jumătatea lui ianuarie, dar înălțimile încă mai erau presărate cu petice de zăpadă, prin albeața căreia solul se ivea întunecat, asemeni unor cicatrice. Pe o culme ce se ridica dincolo de fâșia țărmului ardeau slab torțe, avertizându-i pe cei de pe câmpurile de dedesubt ce se apropiau.

Robert se apucă de parapet în timp ce barca se clătina urcând și coborând culmea unui val. Răcoarea lui aprilie îi crispa pielea feței, dar restul trupului, îmbrăcat în armură, era protejat de frig. Îl făcea să fie stângaci, prea masiv în spațiul îngust al punții. Jambiere de zale îi acopereau pantalonul, prinse de o centură, iar pe deasupra purta o tunică, un pieptar căptușit, o cămașă de zale și un surtuc. Pe durata campaniei, pieptarul căptușit devenise roșu de la rugină. Îi simțea mirosul metalic. În jurul lui, oamenii săi stăteau ghemuiți printre vâslași, alături de alți cavaleri. Scutierii erau aliniați în spate, într-un echilibru precar, ținând caii. Mulți dintre ei își fixaseră atenția asupra insulei ce se înălța înaintea lor. În jurul lui Robert erau acum mai multe fețe necunoscute. Mulți li se alăturaseră în ultima lună, venind dinspre sud când trecătorile prin bariera reprezentată de munții Cader Idris și Snowdon fuseseră eliberate de râurile care, dezghețându-se, se scurseseră în torente din înălțimi. Alții, oameni pe care îi știuse de la începutul războiului, erau greu de recunoscut după slăbiciunea care îi lovise pe parcursul iernii. Fețe cândva plesnind de sănătate erau acum scofâlcite, cu pielea atârnând și ochii pustii.

După atacul asupra convoiului cu provizii de lângă Nefyn, regele Edward voise să pornească în căutarea lui Madog, dar galezii, deplasându-se mai repede pe jos pe terenul stâncos, dispăruseră. Zăpada se așternuse groasă, ștergându-le orice urmă, până când numai săgețile răzlețite și cadavrele pe care le lăsaseră în urmă mai dovedeau că aceștia fuseseră acolo. Iscoadele trimise înainte de rege, în timp ce armata se pregătea să se pună în mișcare, reveniră din albeața năucitoare fără să aibă ce raporta. Mâniat, umilit, Edward se văzu silit să își conducă oastea înapoi la Conwy. Mărșăluind fără provizii, forțele le slăbiseră rapid. În a doua zi începuseră să bea zăpadă topită. În a treia surveniseră primele morți, ale celor care nu dormiseră suficient de aproape de foc. În furtună, caii fuseseră ologiți și cavalerii se văzuseră siliți să abandoneze puținele căruțe care supraviețuiseră asaltului, animalele nemaifiind în stare să le tragă prin troienele tot mai mari.

Conwy, apărându-le înainte în cea de-a patra zi, cu zidurile aproape invizibile în albul ce le înconjura, li se păruse o binecuvântare. Bucuria nu durase mult. Oamenii regelui număraseră puținii saci cu grâne și butoaiele rămase în magaziile castelului într-o tăcere plină de neliniște. În ziua următoare, vântul se întețise și devenise furtună, urlând dinspre marea unde valurile descriau linii rostogolinde la gura estuarului. Ninsoarea roia pe cerul de un verde bolnăvicios, orbindu-i pe cei de pe parapete, care vegheau orizontul învolburat în căutarea navelor dinspre Cele Cinci Porturi și Irlanda, care ar fi trebuit să sosească aducând provizii. Vântul se dezlănțuia, marea se umfla, iar corăbiile nu apăreau.

Ianuarie se transformă într-un februarie amar și înfometat. Copacii din livezile din Conwy fură doborâți și mobila fu despicată și pusă pe foc. Cele din urmă oi fură tăiate. Vinul și berea se terminară repede și în curând toți, inclusiv regele, fură siliți să bea apă amestecată cu miere. Cei bolnavi și cei foarte tineri muriseră primii, iar tații săpară pământul înghețat ca să-și îngroape copiii.

Abia pe la sfârșitul lui februarie, când furtunile se potoliseră lăsând în urma lor un ținut învăluit în alb, marea se liniștise și crestetele ninse ale munților deveniseră vizibile prin spărturile norilor. Câteva zile mai târziu, într-o după-amiază plumburie, primele corăbii fuseseră zărite în estuar. De pe creneluri, oamenii începuseră să chiuie de bucurie și când zâmbeau, buzele uscate li se crăpau. În urma proviziilor veniseră și oameni dinspre sud, inclusiv tatăl lui Humphrey, care îi nimicise pe insurgenții cu care se confruntase în Brecon. Regele primise cu încântare aceste vești, dar

nerăbdarea nu i se potolise, prezența forțelor lui Madog undeva în munții de deasupra Conwyului îl sâcâise cât ținuseră furtunile. Agitația sa mai avea și alte motive, vremea proastă însemna că nu avea vești din Anglia sau, și mai important, din Franța, unde se purta un alt război în numele lui.

De îndată ce zăpezile se retrăseseră, Edward trimisese o armată numeroasă sub comanda conților de Hereford și de Warwick. Bazându-se pe mărturisirea galezului pe care regele îl arsese lângă Nefyn, se îndreptaseră către sălbăticia muntoasă a Snowdoniei, în căutarea fortăreței lui Madog. Deghizându-și oameni sub mantii albe ca să nu se distingă din zăpadă, conții își conduseseră neobservați forțele până sub zidurile ruinate ale fortăreței din umbra Snowdonului. Acolo, la crăpat de ziuă, răzbunarea avusese loc. Sute de rebeli galezi pieriseră în asaltul brutal, englezii invadând rapid curtea presărată cu ruine unde erau ținute multe dintre posesiunile regelui, furate pe parcursul atacului asupra convoiului cu bagaje. Numai când sângeroasa bătălie luase sfârșit, oamenii lui Hereford observaseră în zăpadă urme ce se pierdeau în pădure și își dăduseră seama că unii dintre rebeli fugiseră în timpul luptei. Căutând printre morți și interogându-i cu brutalitate pe supraviețuitori, descoperiseră că printre fugari se aflase și Madog.

Numai câteva zile mai târziu, iscoadele englezilor aduseseră la Conwy vești despre locul unde se afla Madog. Liderul rebel și căpeteniile sale se refugiaseră cu bărcile la Anglesey. Îl puseseră pe fugă, strângându-și plasa în jurul forțelor sale risipite. La mai puțin de o lună după ce s-ar fi zis că regele și armata lui urmau să-și afle pieirea între zidurile asediate de ninsoare ale Conwyului, roata se întorsese.

Tobosarii iuțiră ritmul și Robert zări pe plajă oameni care se întoarseră și o rupseră la fugă, pierzându-și curajul în fața flotei ce se apropia. Dincolo de ei, în spatele unui șanț și al unui val de pământ încununat cu o palisadă de lemn, se afla un oraș mare. Bărbații alergau către porțile sale, prin care se scurgea înăuntru un șuvoi de oameni și animale, traversând un pod de lut. Unii dintre soldații din bărci râseră batjocoritor, dar vocile le erau lipsite de veselie. Oamenii începură să-și pună coifurile și Robert le simți tensiunea. El însuși se simțea ca o coardă de arc. La fel ca mulți alții, nu avusese parte de luptă în timpul campaniei, spre deosebire de forțele lui Pembroke, Hereford și Warwick, care primiseră deja botezul sângelui, arătând din ce material erau făcute. Aceasta era șansa pe care toți ceilalți o așteptaseră

pentru a-i demonstra regelui valoarea lor. Dar, în ciuda nerăbdării, frica le încleșta gâtlejurile și le strângea stomacurile.

Primele bărci acostară pe prundișul țărmului. Oamenii strânseră vâslele și săriră în apele reci ca gheața, trăgând bărcile prin valurile spumegânde. Arcașii săriră în urma lor, aliniindu-se pe nisip în timp ce debarcau cavalerii și caii. Armăsarii se înghesuiră pe schelele coborâte și fură conduși pe plajă, cu copitele scufundându-se în noroi. Cavalerii încălecară cei dintâi, coborându-și vizierele și înălțând lăncile. Și mai multe bărci trăgeau la țărm, completând șirul. Trunchiul de copac înțesat cu țepi fu ridicat de șaisprezece oameni, care îl cărară până pe plajă cu ajutorul unor lanțuri. Regele îl încălecă pe Bayard și, în strigătele căpitanilor săi, el și oamenii lui înaintară călare, în timp ce arcașii se dădeau la o parte ca să le facă loc, pornind apoi în urma lor. După ei veneau cei șaisprezece oameni cu berbecele, roșii la față și cu mușchii încordați. Ultimii erau pedestrașii, purtând lănci, ciocane și săbii scurte.

Robert călărea sub stindardul Carrickului, cu scutul împodobit cu dragon pe brațul stâng. Acum arbora cu mândrie pentru cauza comună acest simbol al lui Arthur, regele războinic. Prinse privirea lui Humphrey și cavalerul își înălță pumnul cu un gest sfidător pe care Robert i-l întoarse. Astăzi, cu voia Domnului, această campanie avea să se încheie. Voia să se întoarcă acasă având botezul sângelui, ca să-i poată spune bunicului său că și el își meritase pintenii de cavaler luptând în slujba regelui.

Avangarda se apropie de porți. La un semn al lui John de Warenne, cavalerii și scutierii încetiniră, rămânând la distanță de valul de pământ, iar bărbații cu berbecele înaintară. Arcașii se aliniară pe un rând, gata să trimită rafale de săgeți peste palisadă. În timp ce cei șaisprezece soldați cărau berbecele către porți pe deasupra malului de nămol care forma un soi de pod, câteva proiectile fură lansate de dincolo de baricadă. O săgeată nimeri un om în ceafă. Se prăbuși și alți doi soldați fură trimiși, ambii mergând îndoiți și aruncând priviri prudente către palisadă. Unul îl trase la o parte pe rănit, iar celălalt îi luă locul, apucând lanțul. Împreună, cei șaisprezece se împleticiră înainte, repezind berbecul cu toată greutatea în porți. Acestea se cutremurară sub lovitură, dar nu cedară. Bărbații îl traseră îndărăt și se repeziră din nou, crispați de efort. Cavalerii priveau de pe caii lor care băteau agitați din picioare. De sus căzură alte săgeți. Le urmară legături de fân aprins care se împrăștiară peste bărbați și peste berbec, făcându-i să-și piardă ritmul și silindu-i pe câțiva dintre ei să stingă resturile arzânde. La un

semnal, arcașii englezi eliberară un val de săgeți pe deasupra porților. De dincolo de ele răsunară câteva țipete, unele de avertizare, altele de durere.

Capul berbecului se lovi din nou de barieră, iar și iar, și porțile începură să dea semn că cedează cu fiecare impact. În cele din urmă se auzi un trosnet și capul berbecului străpunse lemnul. În strigătele panicate ale celor de dinăuntru, berbecul fu eliberat, cu țepii sfâșiind lemnul porții. În timp ce bărbații cărau berbecul înapoi peste podul de lut, soldații se năpustiră cu ciocane și târnăcoape să spulbere rămășițele porții. Lemnul se despică, dând la iveală siluete care se împrăștiau. Sunară trompetele și cei dintâi cavaleri dădură pinteni cailor, ale căror copite împrăștiară noroi și fân încă fumegând. Regele Edward însuși călărea în avangardă, cu lancea pregătită, iar Bayard conducea neînfricat atacul. Din poziții defensive de pe străzi zburară către ei săgeți. Vârfurile ascuțite se înfipseră în scuturi și cioltare. Lovit, un cal se ridică în două picioare și copitele îi alunecară făcându-l să se prăbușească în șanț, strivindu-și călărețul sub greutatea sa.

La porți era înghesuială. Robert se pomeni în mijlocul ei, printre oameni țipând și cai mușcând, apoi deodată intra înăuntru, într-o furtună de zgomot și mișcare, cu vederea îngustată de coif. Ceva, probabil o săgeată, îi șterse creștetul înainte să fie purtat de-a lungul străzii, cu casele din lut și bârne străfulgerând pe lângă el. Rebelii și orășenii care apăraseră porțile fugeau dinaintea mareei cavaleriei. Cavalerii din fața lui Robert își repeziră lăncile către cei care alergau și dintre care prea puțini purtau armură. Vârfurile lăncilor erau ascuțite brutal, în stare să treacă și prin zale, nu numai prin postav și piele. Un bărbat se prăbuși, prins între doi cai. Dispăru sub copitele potcovite cu fier ale celor ce veneau din urmă. Robert îl simți pe Vânător călcând pe ceva moale înainte să fie absorbit în siajul lui sir John de Warenne și al oamenilor săi, purtat de elanul cailor acestora. Fratele său și cavalerii din Essex fuseseră chiar în spatele lui la intrarea prin porți, dar nu-și putea da seama dacă mai erau cu el, furia atacului nepermițându-i decât să-și țintească privirea înainte și să se asigure că nu se lovește de cei din fața sa. În spațiul strâmt al coifului își auzea răsuflarea iute și profundă.

În timp ce călăreau pe strada principală acoperită de noroi și pătrundeau într-o livadă cu pământul cenușiu din pricina zăpezii topite, Robert zări cavaleri care ieșeau din rânduri ca să arunce torțe pe acoperișurile de paie ale clădirilor. Galezii se împrăștiară printre copaci, încercând cu disperare să lase în urmă șarja. Un bărbat își luă avânt, prinzându-se de o creangă joasă, și se săltă într-un pom. Un cavaler își îmboldi calul spre el.

Aplecându-se înainte de parcă ar fi luat la ochi o țintă de turnir, își înfipse lancea în spinarea omului. Vârful ieși prin stomacul bărbatului, într-o izbucnire de sânge și măruntaie. Omul alunecă de pe creangă și cavalerul galopă mai departe, trăgându-și spada. Un alt bărbat, cu spatele lipit de un copac, ridică mâinile cerând milă. Un cavaler îl lovi din galop cu lancea, al cărei vârf îl străpunse pe galez, țintuindu-l de trunchi și lăsându-l să se zbată, tușind sânge care îi înroși pieptul. Alții fură spintecați în jerbe scurte de sânge.

Robert îl urmă pe contele de Surrey și în spatele lui alți cavaleri se revărsau pe străzi. Îi zări despărțindu-se, conducând trupe pe alei lăturalnice în urmărirea locuitorilor printre care se aflau și resturile oștii lui Madog. Surprinse chipuri palide la ferestrele caselor și auzi țipete, iar mirosul de fum deveni din ce în ce mai puternic. Felul în care scriau istoricii despre războaie era greșit. Nu era nimic simplu sau decisiv, nu existau cuvinte care să poată consemna groaza ce cuprinsese acest oraș. Toate simțurile se pierdeau în haos. Comandanții răcneau prin gratiile de fier ale coifurilor și oamenii urlau ca diavolii, ucigând sau fiind uciși. Oroarea se manifesta pe fiecare stradă, la fiecare împunsătură de spadă și lance, la fiecare lovitură de ciocan sau târnăcop. Carnea, viața, sufletul, tot ce însemna un om fuseseră reduse la ținte ce puteau fi nimicite fără remușcări.

Robert se ținu îndărăt, lăsându-i pe alții să-i urmărească pe rebelii ce fugeau dinaintea șarjei. Ordinele fuseseră să-i ucidă pe toți cei găsiți pe străzi, provocând astfel o predare cât mai rapidă, după care cei rămași în viață aveau să fie iertați. Mai văzuse moartea și altă dată, dar duelul pe care-l avusese cu Guy fusese singurul moment în care se aflase aproape de a pune capăt vieții cuiva, și acolo fuseseră niște reguli. Aici nu existau asemenea constrângeri. Libertatea de a ucide era un sentiment amețitor, îmbătător. Dar cavalerii veterani veneau din spate împingându-l, obligându-l să decidă. Mârâind de iritare în fața propriei șovăieli, Robert alese un bărbat care se năpustise într-o alee și își scoase calul din înghesuială, pornind pe urma lui.

Lumina fulgera în bălțoace care se împrăștiau sub copitele calului său. Prin spațiile dintre clădiri zări alți oameni fugind ca șobolanii peste gunoaie și noroi. Pedestrașii se revărsau pe alei și spărgeau ușile în căutarea rebelilor. Fumul se învolbura, ridicându-se odată cu țipetele. Omul era aproape, mișcându-și cu disperare brațele și picioarele. Robert își coborî lancea, simțind un bubuit nebunesc în cap. Omul coti brusc pe o altă stradă

și Robert trecu cu viteză pe alături. Înjurând, îl opri pe Vânător. Smucind frâul spre stânga și lovind flancul drept cu pintenul, întoarse animalul și reîncepu urmărirea.

Bărbatul se afla deja la o oarecare depărtare. Robert îl zări cum încearcă să pătrundă într-o casă, dar ușa era zăvorâtă. Disperat, continuă să alerge. Robert călări iute în urma lui, micșorând distanța. Își pregăti lancea, ațintind-o spre spatele omului și se încordă, pregătindu-se să ucidă așa cum făcuse de sute de ori la vânătorile de lupi, mistreți sau cerbi. Impactul îi trimise un șoc nu doar în braț și umăr, ci și în stomac și piept, ca și cum o parte din el ar fi fost străpunsă de lovitură în clipa în care aceasta pătrunsese în carnea omului. Nu era deloc ca atunci când loveai un animal. Dădu drumul lăncii și auzi în spatele lui un zgomot. Oprindu-l pe Vânător, se întoarse, gâfâind înăuntrul coifului. Omul zăcea cu fața în jos într-o băltoacă, cu lancea înfiptă în spinare. Robert îi dăduse drumul prea repede pentru ca aceasta să-l străpungă cu totul. Îl făcu pe Vânător să se apropie la pas. Știa că ar fi trebuit să călărească în căutarea alor lui și să continue măcelul. Dar nu putea. Nu până nu se asigura că îl ucisese cu adevărat.

Părul galezului plutea în apa împuțită. Mâinile îi erau încleștate în pumni de o parte și de alta a capului, cu încheieturile zgâriate. Privirea lui Robert poposi asupra cozii lăncii. Aceasta sclipea însângerată, dar hainele bărbatului nu lăsau să se vadă rana. Robert își scoase coiful, simțind aerul rece ca pe o palmă pe obrajii lui muiați în sudoare. Pe buze avea gust de sare și de oțel. Descălecând cu un bufnet, își lăsă jos coiful și îngenunche, în zgomotul luptei ce răsuna pe străzile din jur. Zgomotul de metal lovit îl înștiință că galezii se adunaseră undeva și opuneau rezistență. Se întinse și apucă părul omului, ridicându-i capul.

Se ivi fața unui tânăr. Apă cafenie i se scurgea pe piele, iar nasul, rupt în cădere, era astupat cu noroi. Ochii omului se deschiseră brusc. Se sufocă, scuipând sânge pe gură. Robert scoase un țipăt de scârbă, lăsând capul să cadă. Icni năpădit de greață, proptindu-și mâinile înmănușate în mocirla aleii. Mai icni de câteva ori, fără rezultat. Cu ochii înlăcrimați, văzu că galezul încetase să se mai zbată și zăcea nemișcat. Ridicându-se nesigur pe picioare, Robert își luă scutul și își puse coiful.

•

Pe străzi, lupta se concentrase în jurul pieței orașului. Madog ap Llywelyn și restul rebelilor se baricadaseră pe o stradă ce pleca din piață, cu ajutorul unor căruțe abandonate și a mobilierului adunat de prin case. Li se

alăturaseră câteva zeci de orășeni înarmați cu cuțite de bucătărie și arcuri de vânătoare, dar cei mai mulți renunțaseră la luptă, rupând-o la fugă îngroziți dinaintea cavalerilor și pedestrașilor ce invadaseră orașul și alergaseră spre case ca să-și apere familiile.

Pentru Madog și ai săi predarea nu era o opțiune. Nu era numai o chestiune de mândrie. Printre alte crime, se făceau vinovați de trădare față de regele Angliei și cei mai mulți își aminteau ce li se întâmplase căpeteniilor galeze cu zece ani în urmă, la sfârșitul războiului de dinainte. Llywelyn ap Gruffudd căzuse în luptă pe un deal din Țara Galilor: o moarte de războinic. Căpeteniile sale de încredere nu avuseseră un asemenea noroc. Capii rebeliunii, inclusiv membrii familiei lui Llywelyn, suferiseră ceea ce regele Angliei numea sfânta măcelărire. Atârnați în spânzurătoare până când ajunseseră să se lupte pentru cea din urmă răsuflare, fuseseră dați jos încă vii pentru a fi trași între patru cai, apoi dezmembrați și tăiați în patru. Cadavrele lor mutilate fuseseră lăsate să sufere umilințele putreziciunii în aer liber, refuzându-li-se o înmormântare creștinească. Părți din trupurile lor fuseseră atârnate pe turnuri sau parapete ca să slujească drept avertisment și trofeu.

Galezii ghemuiți în noroi în dosul baricadei, care își urmaseră prințul până la acest sfârșit cumplit, știau că era mai bine să moară de spadă, cu onoarea și sufletele nepătate, decât să trăiască astfel de orori pentru amuzamentul englezilor. Conduși de ordinele răstite ale lui Madog, rezistaseră până acum celor două șarje trimise de Edward, scoțându-și lăncile dincolo de barieră și respingând atacul cavalerilor. Unii orășeni aclamaseră la vederea cavalerilor ce se retrăgeau, ținuți la respect de zidul de lănci. Rebelii și Madog, care purta coroana lui Arthur peste o glugă de zale, rămaseră posomorâți și ultimele urale se stinseră când regele își alinie arbaletrierii dinaintea baricadei.

Vreme de decade, bărbații din Gasconia deveniseră pricepuți în utilizarea acestei arme proscrise de o parte a creștinătății, condamnate de papi și considerate de cei mai mulți ca fiind demnă doar de mercenari. Regele Edward profitase de iscusința lor, înrolând gasconi în garda lui personală și punându-i să-i instruiască și pe soldații săi. Acum, aceștia intrau în joc.

De pe acoperișurile din preajmă se răspândiră flăcări, trimițând nori de fum în spațiul dintre arbaletrieri și blocada galezilor. Oamenii din Gwynedd și Powys nu aveau de ce să se teamă de arcașii englezi, care foloseau arcuri scurte ca și ei. Numai oamenii din sudul Țării Galilor știau să tragă cu

puternicele și ucigașele arcuri lungi. Săgețile plecate din arcurile scurte puteau orbi sau dezorienta inamicul, dar, dacă nu nimereau pielea neprotejată, arareori ucideau un om, zăngănind neputincioase în contact cu armura sau rămânând prinse în pieptarele căptușite. Arcurile lungi și arbaletele erau cu totul altfel. O săgeată bine trasă dintr-un asemenea arc sau dintr-o arbaletă putea să străpungă pantalonul de zale al unui cavaler, piciorul, șaua și calul de dedesubt. Pentru un războinic galez îmbrăcat cel mult cu o tunică de piele întărită era vestitoarea unei morți brutale și imediate.

Cu mișcări iuți, îndemânatice, fiecare arbaletrier își vârî piciorul în scărița arbaletei și o trase înapoi, fixând coarda peste trăgaci. Luând câte o săgeată din chivăra atașată la centură, fiecare o potrivi în lăcaș, ridică arma, ținti și trase. Săgețile străpunseră baricada, făcând găuri în căruțe, roți și lavițe. Oameni se prăbușiră, proiectilele străpungând umeri, gâtlejuri, fețe, abdomene. Madog, care se ghemuise în dosul unei stive de saci de grâu, țipa ordine pe deasupra haosului, dar săgețile veneau atât de iute, că întunecau aerul, arbaletrierii reîncărcând și trăgând din nou în câteva secunde.

Rebelii se azvârliră la pământ, unii dintre ei folosind ca scuturi trupurile tovarășilor lor răniți sau pe moarte. Orășenii, scoși din minți la vederea măcelului, o rupseră la fugă. Mulți se prăbușiră cu săgeți înfipte în spate. Profitând de confuzie și panică, regele Edward le ordonă cavalerilor săi să atace. Odată ultima săgeată trasă, călărimea se năpusti către baricadă. Madog și rebelii săi, mulți dintre ei răniți, restul ghemuiți ca să se apere, nu avură nicio șansă să-și întoarcă lăncile asupra dușmanului. Cavalerii își îmboldiră caii peste baricadă sau pe lângă ea și bătălia pentru Anglesey se reduse la o luptă corp la corp. Aceasta se dovedi scurtă și sângeroasă. Madog se prăbuși răcnind când John de Warenne îi reteză sulița din mână.

Capitolul 34

Robert se sprijini de peretele unei case, scoțând cu dinții dopul burdufului de vin. Scuipându-l, bău până când burduful se goli. Strada din jurul lui era presărată cu cadavre și sângele decora pereții caselor cu jerbe sinistre. Un bărbat ce zăcea în apropiere avea țeasta crăpată și o substanță roz-cenușie se scurgea prin despicătura largă din părul său încâlcit. Poate îl călcase în picioare un cal sau poate era o rană de secure. Robert nu credea că el o făcuse, dar era greu de spus. Amintirea momentelor petrecute în acest abator era deja începțoșată, nefamiliară, ca și cum ar fi aparținut unui trecut îndepărtat.

În apropiere se aflau și alți cavaleri și scutieri, dând băuturi pe gât și trăgându-și sufletul, fiindcă ordinul privind încetarea luptei sosise abia de câteva minute. Unii sărbătoreau deja victoria, dar chiotele lor erau stridente și forțate. Alții erau tăcuți, ferindu-și privirile de scena sângeroasă ce li se desfășura dinainte. Robert se simți mulțumit în sinea lui văzând câțiva bărbați îndepărtându-se cu pași clătinați de îndată ce descălecaseră, smulgându-și coifurile și vomitând.

Desprinzându-se de zid, se îndreptă către locul unde-l lăsase pe Vânător, legat de o căruță abandonată în spatele căreia își pusese spada și coiful. Ridicându-și scutul mai sus pe braț și tresărind când mușchii i se contractară dureros, Robert îndesă burduful în desagi și-și luă spada. Arma era încleiată de sânge, mirosind ca monedele vechi ținute prea mult în mână. Strângând din fălci, își vârî coiful în desagi. Pe parcursul luptei pierduse urma lui Edward și a oamenilor lui. Se simțea dezorientat, iar fumul care umpluse cerul făcea imposibil de stabilit ora sau momentul zilei. Puteau să fi trecut numai câteva minute de când pătrunsese în oraș. Puteau să fi trecut ore. Pedestrașii înaintau pe strada dinaintea lui, ucigând muribunzii și poruncindu-le supraviețuitorilor să iasă din casele ale căror acoperișuri continuau să ardă. În urma lor soseau și mai mulți cavaleri, umplând văzduhul cu tropot de copite. Printre ei se vedeau culorile casei Pembroke, păsările roșii pe fundalul cu dungi albastre și albe stăruind pe retina lui Robert. Întorcând spatele companiei ce se apropia, luă frâiele

Vânătorului și se îndreptă către o alee lăturalnică, decis s-o ia îndărăt pe propriile urme în căutarea fratelui său.

Nu ajunsese prea departe când, în urma lui, străduța se umplu de tropot de copite. Robert se răsuci și zări un cavaler năpustindu-se către el. Avu timp doar să vadă o străfulgerare de dungi albastre și albe, să zărească o spadă învârtită de o mână și să înțeleagă că bărbatul nu avea de gând să încetinească. Cu sângele încă aţâţat după bătălie, reacționă iute. Lovind crupa Vânătorului și trimițând calul în galop de-a lungul aleii, Robert se izbi de zidul unei clădiri, ferindu-se din calea armăsarului și a traiectoriei spadei. Călărețul și calul trecură în goană pe lângă el, apoi opriră brusc la o oarecare distanță pe strada noroioasă. Cavalerul întoarse calul cu o smucitură a frâielor și un urlet fioros. În timp ce-și înhăța coiful care căzuse din desagi când Vânătorul o luase la fugă, Robert îl zări pe cavaler ridicându-și viziera. Dincolo de apărătoarea de metal, ochii lui Aymer de Valence erau sălbatici și sclipeau de ură. Omul era îmbătat de sânge. Tunica îi era acoperită de sânge închegat, la fel și învelitoarea calului. Dădu pinteni armăsarului, repezindu-se din nou asupra lui Robert, cu intenții limpezi.

Robert se azvârli în ușa unei clădiri părăginite aflate pe cealaltă parte a străzii. Pătrunse prin ea chiar în timp ce Aymer se apropia șarjând, cu sunetul potcoavelor de fier umplând aleea. Ușa se dădu de perete sfărâmându-se și Robert se împletici în întunericul de dincolo de ea. Recăpătându-și echilibrul, descoperi că se afla într-o bucătărie mucegăită, dominată de o masă pe căpriori pe care se găseau resturile unui prânz. De o parte și de alta a ușii sparte, fâșii de lumină se furișau prin crăpăturile obloanelor. Prin încăpere erau împrăștiate câteva scaune și o strălucire ștearsă venea dinspre o vatră, dar de ocupanții casei nu se vedea nici urmă. Robert auzi afară fornăitul unui cal și zornăitul pintenilor atingând solul. Dădu drumul coifului și-și potrivi scutul, strângându-i curelele cu stânga în timp ce cu dreapta ridica spada însângerată.

Silueta lui Aymer se ivi în ușă, întunecând lumina. Avea arma în mână și, la rândul lui, purta scutul cu dragon pe brațul stâng. Cavalerul intră în încăpere cu ochii plini de ură ațintiți asupra lui Robert, care îl aștepta, cu pieptul ridicându-i-se și coborând sub tunică.

— Încă un țărănoi ascuns într-un bordei, așteptând să fie măcelărit. Accentul lui Aymer era acid, franceza lui plină de maliție. Cine o să mai observe un cadavru în plus printre atâtea sute?

Robert își linse buzele înfrigurat.

— Bună idee, având în vedere că e la fel de valabilă și pentru tine, zise el, ridicând spada.

Aymer râse scurt.

— Eu nu-s Guy. N-o să fiu atât de ușor de învins. Ochii i se opriră pe scutul de pe brațul lui Robert, pe care dragonul sclipea stins în lumina din vatră. Crezi că ești demn pentru că te-a ales Humphrey? șuieră el brusc. Ești o alegere convenabilă. Cineva cu putere și pământuri, care îl poate ajuta să avanseze el însuși. De fapt ești un străin pentru ei. Un exclus.

— Și asta te roade, nu? Faptul că suntem amândoi străini, dar că în mine au avut încredere. Asta-i diferența dintre noi, motivul pentru care Humphrey m-a ales pe mine, iar tu ai fost silit să aștepți trei ani înainte să fii invitat să te alături Ordinului. N-are încredere în tine. Robert făcu un pas către Aymer și simți disprețul străbătându-l și aprinzând în el acea sete de sânge pe care în bătălie n-o putuse regăsi. Gelozia ta e jalnică!

Aymer se repezi brusc asupra lui, spintecând aerul cu spada. Cavalerul atacă în forță, silindu-l pe Robert să pareze zorit. În camera înghesuită, zgomotul spadei izbind scutul era asurzitor. Robert simți șocul loviturii transmițându-i-se prin umăr, dar reacționă imediat, respingând arma lui Aymer printr-o lovitură cruntă cu scutul. Cavalerul dădu îndărăt, poticnindu-se sub forța loviturii lui Robert și piciorul i se agăță de un scaun care zbură în lături. Atenția îi fu distrasă numai o secundă, suficient însă ca Robert să atace, repezindu-și scutul în obrazul lui Aymer. Coiful lui Aymer preluă greul loviturii, dar acesta fu proiectat în spate cu atâta putere că-și pierdu echilibrul. Se prăbuși pe podea și impactul făcu spada să-i zboare din mână. Aymer se ridică în grabă, în timp ce Robert îl ataca din nou. Se aplecă, evitând o lovitură cumplită a spadei lui Robert și fu silit să se îndepărteze înainte să-și poată recupera arma căzută. Își înălță scutul pentru a abate o a doua lovitură, care-i țintise capul. Lama lui Robert izbi lemnul pictat, trasând o linie adâncă de-a curmezișul dragonului. Sub forța impactului, Aymer șuieră printre dinți, apoi lovi furios cu scutul și îndepărtă spada lui Robert. Abătând arma, Aymer se năpusti asupra lui.

Luat prin surprindere de forța cavalerului, Robert se pomeni împins în masa care scrâșni pe pardoseală. Se lăsă pe spate, până când se pomeni pe jumătate întins pe masă, cu Aymer țintuindu-l sub scut și rânjind. Gemând de efort în timp ce-și pierdea suflarea, Robert își ridică spada și-l lovi pe Aymer în coaste. Lovitura nu fusese puternică și armura cavalerului o absorbi, dar acesta își pierdu echilibrul, oferindu-i lui Robert deschiderea de

care avea nevoia ca să-l respingă și să ia din nou poziție. Se repezi asupra lui Aymer, nepermițându-i cavalerului să-și recupereze spada. Aymer îngenunche și înhăță coiful lui Robert de pe podea, unde acesta îl lăsase să cadă. Cavalerul își luă avânt și-l lovi cu el în vintre. Robert se prăbuși, cu aerul ieșindu-i din plămâni. Îngenuncheat, îl zări pe Aymer târându-se pe lângă el, apoi auzi un zăngănit și un hârșâit când cavalerul abandonă coiful și își luă spada căzută. Dincolo de durerea cumplită, deslușI zornăitul pintenilor pe podeaua de piatră. Imaginea spadei lui Aymer despicându-i țeasta deșteptă în el suficientă frică pentru a-l face să se ridice cu greu în picioare și să se întoarcă să se apere.

Cu o spadă în mână, Aymer era iute și furia îi dădea avânt. Robert nu-l mai văzuse niciodată până atunci luptând pe jos. Trupul musculos și umerii largi ai cavalerului dădeau forță loviturilor sale. Părea să nu se teamă, nu ezită să atace din nou și din nou, mânuind spada ca un tăietor de lemne și lovind cu scutul ca un luptător. Crimă, necinste, tortură: acestea erau temeliile pe care se clădise reputația familiei de Valence și, prin cruzimea cu care lupta, Aymer se arăta la fel de demn de ea ca tatăl și unchii săi. Durerea din vintrele lui Robert aproape că se potolise, dar simțea că obosește cu repeziciune. Își calculă greșit o lovitură, permițându-i lui Aymer să pătrundă din lateral și să-și repeadă măciulia spadei în obrazul său. Robert simți un plesnet când nasul i se rupse și gâtlejul îi fu năpădit de sânge. Orbit și sufocându-se, se îndepărtă cu pași poticniți. Prin ochii înlăcrimați îl văzu pe Aymer rânjind. Mânia îl făcu să-și dorească să atace, dar dădu îndărăt, ocolind masa, dându-și timp să-și revină și scuipând sânge printre dinți.

— Lașule! șuieră Aymer schimonosindu-se. Nu meriți scutul ăla, potaie!

Concentrându-se asupra chipului cavalerului, Robert simți furia cuprinzându-l. Se aplecă, împinse masa în Aymer și-l trimise cât colo. Cavalerul aterizâ pe un scaun care se rupse sub el și-l făcu să se prăbușească zgomotos pe podea, printre așchii. Spada îi căzu dintre degete și coiful lui lovi cu un zăngănit de podeaua de piatră, cu atâta forță încât i se rupse cureluța. Înainte să se poată mișca, Robert ocoli în goană masa și se aruncă asupra lui, încălecându-i pe stomac. Azvârlind spada deoparte, smulse coiful de pe capul cavalerului. Aymer, încă năucit de cădere, începu să se zbată, dar Robert îl lovi în față, strivindu-i buzele cu pumnul său în mănușă de zale. Capul cavalerului fu proiectat într-o parte de lovitură și el lovi iar și iar.

Sânge țâșni din nasul și din gura lui Aymer. Unul dintre dinții din față cedă, apoi un altul. Pielea din jurul ochiului i se sfâșie, nasul i se rupse, apoi și falca. În timp ce Robert, gâfâind și scăldat în sudoare, își retrăgea pumnul gata să mai lovească o dată, auzi afară strigăte și zgomot de copite. Șovăi, recunoscându-și numele. Erau Edward și oamenii lui. La auzul vocii fratelui său, Robert își coborî pumnul însângerat.

— Aici! strigă el răgușit, ridicându-se de pe trupul lui Aymer. Aplecându-se să-și ia spada, cu tâmplele zvâcnind, se opri și-l privi pe Aymer care gemea slab printre dinții însângerați. Lama șovăi în strânsoarea sa, deasupra siluetei culcate a cavalerului.

— Data viitoare, șuieră el, o să te omor.

Lăsându-l pe Aymer în nesimțire pe podeaua bucătăriei, Robert se împletici afară, în lumina mânjită de fum a zilei.

•

Englezii își așezaseră tabăra pe dealul împestrițat de zăpadă de deasupra orașului. Focuri încă mai ardeau în voie în ruinele de dedesubt cu flăcări ce păreau stridente în lumina înserării. Cei din urmă supraviețuitori erau escortați de cavaleri. Formau o adunătură nefericită, copii plângând, bărbați și femei palizi din pricina șocului, unii răniți. Dar li se dăduseră vin și pături și răniții erau îngrijiți de medici și preoți. Edward făcuse dovada cruzimii sale când ocupase orașul. Acum urma să-și arate marea mărinimie față de cei înfrânți. Acești oameni erau supușii lui și aveau să fie tratați ca atare.

Robert stătea deoparte, cu mușchii îndurerați, cu nasul spart pulsând. Ceilalți cavaleri erau veseli, mulțumiți de ușurința cu care îi învinseseră pe rebeli. Cei mai tineri erau potoliți, mulți dintre ei reduși la tăcere după ce simțiseră pentru prima oară gustul sângelui la care tânjiseră atât. Printre ei se număra și Aymer, de nerecunoscut cu fața umflată și cu cei doi dinți lipsă. Ceva mai devreme, Robert îl auzise povestindu-i lui Humphrey că fusese atacat de trei rebeli. Robert se îndoia că Aymer avea să spună cuiva adevărul.

Sub privirile lui Robert, Madog ap Llywelyn îi fu înfățișat regelui Edward, rănit, dar în viață, dinaintea cavalerilor în așteptare și a supraviețuitorilor. Mâinile îi fuseseră legate la spate, dar pășea drept între cei doi cavaleri care-l țineau cu capul ridicat sfidător. Coroana de aur pe care o purtase în luptă, cu metalul deformat lipicios de sânge, îi rămăsese pe cap.

Madog fu silit să îngenuncheze dinaintea regelui, care se desena înalt pe cerul sumbru, cu tunica sa stacojie fâlfâind în bătaia vântului. În spatele lui Edward se înălțau două steaguri, stindardul cu blazonul regal al Angliei și stindardul decolorat împodobit cu dragonul. La un semn din cap al regelui, un preot în sutană neagră se apropie pentru a lua coroana de pe creștetul lui Madog. Rebelul galez scuipă un șir de cuvinte amenințătoare, dar cavalerii îl ținură strâns și acesta nu-l putu împiedica pe preot să ia Coroana lui Arthur și să i-o înfățișeze regelui Angliei.

Edward privi un timp cercul de aur încrustat cu sânge care unise o națiune împotriva sa. Apoi, părând mulțumit, făcu semn cu mâna să fie luat.

— Vom pune s-o curețe și s-o reîntregească. Clericul o luă, iar privirea regelui poposi asupra lui Madog.

— Ai incitat la rebeliune, te faci vinovat de crimă și trădare, asalt și tâlhărie. Ai distrus proprietatea, ai provocat tulburări și ai tulburat pacea regelui tău. Pedeapsa pentru aceste crime este moartea.

Madog nu tresări, ci își păstră ochii ațintiți asupra lui Edward.

Robert, care asista alături de ceilalți, se întrebă dacă Madog sau vreunul dintre supraviețuitori înțelegea măcar ce spunea regele.

Edward coborî glasul:

— Dar n-o să creez un martir aici și acum. În schimb vei fi dus în Turn, să-ți petreci acolo restul zilelor. Regele tăcu și nu se auzi decât vântul care flutura stindardul cu dragon. Dar cineva trebuie să plătească pentru crimele tale. Zece ani înseamnă multă vreme. Oamenii au uitat care-i prețul rebeliunii.

Edward făcu semn îndărătul său, unde erau adunați John de Warenne și conții Angliei.

— Trebuie să le reamintim.

Robert auzi un strigăt, apoi grupul se despărți și el zări o siluetă târâtă la vedere. Era un tânăr cu părul negru ca funinginea.

Madog scoase un răcnet și încercă să se ridice în picioare.

— Ni s-a zis că acesta este fratele tău, Dafydd, zise Edward.

Chipul acoperit de vânătăi al lui Dafydd era îngrozit, dar scuipă când cavalerii îl târâră pe lângă Edward, către locul unde așteptau doi cai ținuți de scutierii regelui. Unul dintre cavaleri ridică pumnul să-l lovească, dar regele clătină din cap. Madog se luptă cu cei care-l țineau, dând drumul unui șuvoi de strigăte incoerente în galeză înspre rege și fratele său, a cărui

față palidă era îndreptată către cei doi cai ce aveau atașate la oblâncurile șeilor funii groase, cu capetele libere ținute de soldați.

Cavalerii traseră brațele lui Dafydd în lături. Soldații cu funiile înaintară și i le legară în jurul încheieturilor, verificând fiecare nod ca să se asigure că erau bine strânse. Caii fornăiră în timp ce scutierii îi aduceau de o parte și de alta a lui Dafydd, al cărui piept se înălța și cobora precipitat. Funiile legate de încheieturile lui Dafydd și de oblâncurile șeilor își descolăciră ușor inelele pe care le formau pe pământ, continuând însă să atârne moi. Cavalerii îi îndemnară pe privitori să se dea îndărăt din calea cailor. Unii dintre supraviețuitori se întorseseră cu spatele, femeile ascunzând fețele copiilor în șorțurile lor, bărbații închizând ochii. Cei mai mulți priveau amuțiți. Edward stătea în mijlocul dregătorilor săi cu chipul impasibil.

Doi soldați se înghesuiră pe lângă Robert, cu ochii la Dafydd, care stătea singur, cu mâinile pe lângă trup.

Unul dintre soldați îi zâmbi celuilalt:

— Odată am văzut brațele unui om smulse din umeri.

Robert îi lăsă pe cei doi să treacă în fața sa, iar regele le făcu semn scutierilor, care își ridicară bicele și loviră flancurile cailor. Animalele țâșniră în direcții opuse, funiile se întinseră brusc, smucind brațele lui Dafydd în aer. Urletul de durere al lui Madog se alătură țipătului fratelui său.

După ce brațele dislocate ale lui Dafydd fură dezlegate, execuția continuă, trupul lui inert fiind săltat pe o capră de lemn unde călăul îl evisceră cu lovituri scurte de cuțit. În cele din urmă fu tăiat în patru și bucățile însângerate fură vârâte în butoaie pentru a fi trimise de jur împrejurul regatului ca să arate care era prețul trădării. Coroana purtată de Brutus și de însuși Artur avea să fie dusă la Westminster, ultimul cui în sicriul libertății galezilor.

— Divina Providență, prin Grația Sa, a transformat acum întregul pământ al Țării Galilor într-o guvernare a noastră.

În sunetul cuvintelor lui Edward, Robert se îndepărtă în josul dealului.

Aproape de zidurile orașului, un grup de bărbați desenau în țărână planuri cu ajutorul unor bețe. Regele se pregătea deja să construiască una dintre fortărețele sale pe locul orașului distrus. Soldații cărau morții pe plajă. Cadavrele erau aruncate în apă și valurile se zoreau să le acopere. Robert vedea deja contururile spinărilor și capetelor rotindu-se în apa canalului, hrană pentru pești și păsări. Voia să părăsească acest ținut rece care se

revărsase în amintiri incoerente, la beție, de pe buzele tatălui său. Simțind pe cineva apropiindu-se din spate, se întoarse și-l zări pe Humphrey. Cavalerul purta scutul cu dragon, cu sabia în teaca de la șold. Avea sânge pe față și un jet îi pătase tunica.

— S-a terminat. Eliberând aerul din plămâni, Humphrey privi pe deasupra apei care se umplea treptat cu cadavre. În curând o să putem pleca acasă. Cum Robert rămase tăcut, continuă: Fii sigur, prietene, că vei fi răsplătit când Coroana lui Arthur va fi așezată alături de Curtana în Abația Westminster. Acum nu mai avem de găsit decât două relicve.

Robert citi o hotărâre de nestrămutat pe chipul lui Humphrey. Părea atât de sigur, atât de convins că era pe drumul cel bun și că, atunci când cerințele Profeției aveau să fie îndeplinite, totul avea să fie bine în regat. Nu avusese vreme să afle care era țelul final al Ordinului sau dacă ceilalți credeau în viziunile lui Merlin, pericolele războiului și iernii constituind preocupări mai urgente, dar acum, cu morții plutind în canalul dinaintea lor, Robert se pomeni gândindu-se la asta. Îi reveniră în minte cuvintele fratelui său din noaptea în care fusese atacat convoiul cu provizii lângă Nefyn: „Ai încredere în el?”

— Tot nu mi-ai spus care sunt celelalte relicve sau ce va face regele Edward când le va avea pe toate patru.

— Nu ne încredințează toate planurile lui, Robert, ți-am spus doar. Numai bărbații de la Masa Rotundă știu cu adevărat ce pune la cale. Noi trebuie să dovedim că suntem la fel de demni de încredere ca ei.

— Dar nu te întrebi?

Humphrey șovăi.

— Știu doar că regele meu va face ce e mai bine pentru regat.

Robert nu zise nimic. Se gândi la propriul său regat, asediat de intervențiile lui Edward, și presimțirea vagă a unui pericol i se strecură în minte. Dar o izgoni de îndată ce se ivi. Scoția era un regat cu propriul său rege. Nu era ca Țara Galilor sau Irlanda, fracturată și izolată. Oricât de mult își dorise Edward Coroana lui Arthur, el venise aici în primul rând ca să potolească o rebeliune.

Și totuși, pe țărmul acela posomorât, alături de Humphrey, Robert avu senzația că se află la o răscruce, cu multe drumuri întinzându-i-se înainte. În mintea lui, toate duceau în beznă.

Capitolul 35

Răsuflările oamenilor umpleau cu zgomotul lor capela din inima abației Westminster. Luminile lumânărilor îmbrăcau șirurile lor într-o aureolă, reflectându-se în ochi și în ornamentele aurite de pe mormintele din jur. Capela era dominată de un altar a cărui bază de piatră avea scări ce se înălțau către niște firide. Altarul, ridicat de regele Henric pentru a adăposti oasele Sfântului Edward Confesorul odată cu abația ce se înălța în jurul său, fusese construit abia cu douăzeci și șase de ani în urmă, dar deja treptele fuseseră roase și lustruite de genunchii pelerinilor. Așezată la baza altarului, o raclă de aur conținea rămășițele sfântului, deasupra cărora se afla o boltă de piatră decorată cu scene biblice. Dincolo de el, umbrele se pierdeau în bezna copleșitoare a cupolei.

Regele Edward îngenunchea sub privirile sfinților pictați, cu veșmintele stacojii răsfirându-se în jurul lui pe treptele altarului. Avea capul plecat. În spate, în șiruri ce radiau dinspre el, stăteau oamenii săi, cu fețele pierzându-se în bezna blândă de dincolo de flăcările lumânărilor. În fruntea lor se aflau cei care se bucurau de încrederea regelui, membrii Mesei Rotunde: John de Warenne și Anthony Bek, conții de Lincoln, Warwick, Arundel, Pembroke și Hereford și fratele regelui, Edmund de Lancaster, printre alții. În spatele acestora erau Cavalerii Dragonului, ținându-și scuturile neclintite dinaintea lor.

Robert, aflat între Humphrey de Bohun și Ralph de Monthermer, simți privirea cuiva asupra sa. Uitându-se de-a lungul șirului de oameni, întâlni ochii lui Aymer de Valence. Vânătăile căpătate de cavaler la Anglesey se șterseseră, dar avea o cicatrice pe obraz, unde fusese rănit în campanie. Robert văzuse că cei doi dinți pe care i-i spărsese în timpul luptei fuseseră înlocuiți cu alții. Potriviți bine în spărturi, aceștia fuseseră prinși de propriii dinți cu sârme subțiri de argint, ceea ce făcea ca zâmbetul său să fie straniu, strălucitor. Robert se întrebase de unde făcuse cavalerul rost de noii lui dinți. Aymer îi susținu privirea, apoi se întoarse și-și ațintи ochii asupra regelui. Trecuseră luni de când Robert nu-l mai văzuse. După cucerirea Angleseyului, armata fusese despărțită, mulți nobili fiind eliberați din serviciul regelui ca să se întoarcă pe moșiile lor înainte de începerea

recoltatului, iar Aymer plecase în Pembroke alături de tatăl său. Răutatea din ochii lui spunea însă limpede că timpul nu-i îmblânzise ura. Robert nu simțea însă niciun regret pentru bătaia pe care i-o trăsese cavalerului sau pentru ziua răfuielii ce urma să vină cândva. Chiar și acum simțea o bucurie răutăcioasă când își amintea cum lovise cu pumnii fața lui Aymer: o față care zâmbise la vederea necazurilor sale și care îi privise cu aviditate suferințele și umilințele. Ticălosul o meritase. Ar fi făcut-o din nou într-o clipă.

Când regele Edward părăsise insula unde construcția noului său castel, numit Beaumaris, începuse deja, Robert rămăsese în compania sa împuținată. Fusese alături de rege, care călătorise mai întâi spre Caernarfon pentru a superviza planurile privind reconstrucția acestuia, apoi către sud, o procesiune regală prin orășele pierdute de coastă și porturi bătute de valuri, pe lângă formidabilele sale castele de la Cricieth și Harlech. Madog ap Llywelyn fusese trimis în lanțuri în Turn, condamnat la închisoare pe viață. Spiritul rebelului galez fusese frânt odată cu execuția sângeroasă a fratelui său și, în disperarea sa, păruse să întrupeze însăși esența ținutului căruia îi fusese prinț pentru atât de scurtă vreme.

În fiecare așezare, Edward primea declarații oficiale de predare din partea galezilor și le accepta jurămintele de supunere. Oriunde mersese, pe parcursul acelor luni înflorite de mai și iunie, Coroana lui Arthur îl însoțise, simbol al autorității sale supreme. Oamenii, rămași fără prinț și jelind moartea atâtor bărbați, fuseseră supuși și înspăimântați. Dar Edward, care cu câteva săptămâni mai devreme pusese ca fratele mai mic al lui Madog să fie făcut bucăți într-o demonstrație de brutalitate, era îngăduitor, lăsând un corp de avocați să organizeze audieri privind plângerile pe care galezii le aveau împotriva funcționarilor lui hrăpăreți, plângeri care fuseseră de fapt cauza rebeliunii. Le permise chiar multor rebeli să se întoarcă la familiile lor fără să sufere vreo pedeapsă. Robert, surprins de această demonstrație de iertare, ajunse în curând să-i înțeleagă logica. Acești oameni erau acum supușii regelui. Aveau să li se ia taxe și să fie chemați la război, asemeni celor din Anglia, Irlanda, Scoția sau Gasconia care îi juraseră credință. Edward avea nevoie ca ei să fie mulțumiți de domnia lui dacă voia ca aceste obligații să fie respectate și alte rebeliuni prevenite.

În ciuda succesului repurtat de rege în Țara Galilor, acesta nu avusese o vară lipsită de griji. Odată cu retragerea zăpezilor și cu sosirea primăverii, din Anglia începuseră să sosească vești. Știrile inițiale, care spuneau că în

Gasconia oamenii lui Edward capturaseră trei orașe importante de la francezi, fuseseră binevenite, dar când rapoartele începuseră să arate că de atunci nu se mai făcuse niciun progres, regele căzuse pe gânduri. Cele două războaie, laolaltă cu costurile enorme pentru construirea Beaumarisului și reconstruirea Caernarfonului îi secaseră periculos cuferele și nu avea o idee prea clară cum anume le-ar fi putut reumple. Robert, mișcându-se prin cercurile cele mai înalte de la curte, auzise multe conversații pline de îngrijorare pe parcursul ședерii la Londra, baronii întrebându-se cum va putea regele să-și mențină armata în Franța și unde va căuta mai mult aur.

Dar astăzi, la Westminster, acele voci neliniștite amuțiseră, atenția tuturor fiind îndreptată asupra regelui și a altarului de dinaintea raclei Confesorului.

Pe altar, care fusese acoperit cu o țesătură roșie și aurie, se aflau trei obiecte. Unul era o spadă. Curtana, șoptise Humphrey când aceasta fusese adusă în capelă. În loc să se ascută la capăt, lama, mânuită odinioară de sfântul ale cărui oase zăceau în mormântul lor aurit, avea vârful plat. Fusese prezentă la fiecare încoronare din ziua de Crăciun a anului 1066, când Cuceritorul fusese uns rege al Angliei. Humphrey murmurase o frază din Ultima Profeție în timp ce, alături de Robert, o urmărea cum trece purtată de un preot.

— Spada unui sfânt, purtată de regi, frântă de milă.

Alături de spadă se afla o casetă neagră, simplă, sclipind în lumina lumânărilor. Întrebat ce era, Humphrey îi spuse lui Robert că aceasta conținea Profeția originală, pe care regele Edward o găsise la Nefyn la sfârșitul războiului anterior cu galezii. După acea carte conținând viziunile lui Merlin, atât de veche că nu putea fi scoasă din cutie pentru a nu se spulbera, regele pusese să i se facă o traducere ale cărei cuvinte îl îndemnaseră să caute cele patru relicve împărțite între fiii lui Brutus, pentru a împiedica ruina prevestită Britaniei. Acestora li se adăuga acum Coroana lui Arthur, reparată de aurarii regelui. Luând-o de pe pernița de mătase de la picioarele altarului, Edward se ridică.

Robert văzu unii oameni întinzându-și gâturile în timp ce regele plasa coroana pe altar. Câțiva îngenuncheară în rugăciune. Alături de el, ochii lui Humphrey străluceau. Alții păreau mai puțin intimidați de ocazie, chipurile lor exprimând nerăbdare sau plictiseală. El însuși se simțea oscilând între respect și îndoială. O parte din el voia să creadă, să se arunce cu toată făptura în această căutare, alături de Humphrey și de ceilalți, să câștige onoare și glorie pentru familia sa. O altă parte din el stătea retrasă.

Cuvintele spuse de fratele său la Nefyn scoseseră la suprafață un adevăr neplăcut, reamintindu-i că îi făcuse un jurământ bunicului său, indiferent cât de nesigură părea această cale în comparație cu cealaltă, care sclipea de comori. Odată cu amintirea aceasta, veniră și cuvintele pe care le spusese adesea bunicul său.

„Un om care-și încalcă jurământul nu merită aerul pe care-l respiră."

Regele Edward se întoarse dinspre altarul sfântului și ceremonia se încheie. La un semnal al lui sir John de Warenne, conții și baronii porniră către paravanul pictat ce împărțea capela, nerăbdători să ajungă la ospățul pe care regele îl pregătise la palat, unde aveau ocazia să bombăne despre conflictul din Gasconia și despre banii pe care încă li-i datorau unora dintre cavalerii lor care luptaseră în Țara Galilor. Regele nu li se alătură, ci se apropie încet de unul dintre mormintele de lângă altarul Confesorului. Avea deasupra efigia de bronz a unei femei. Inscripția de pe el spunea:

Aici se odihnește Eleanor, de al cărei suflet Domnul,
în mila sa, se va îndura.

Oamenii trecură pe dinaintea lui Robert, împiedicându-l să-l mai vadă pe rege îngenunchind singur, așa că îl urmă pe Humphrey afară din inima mănăstirii și în pântecele ei cavernos. Ferestrele ce se întindeau de-a lungul culoarelor erau din rubin și safir șlefuit, decorate cu scuturi, iar pereții dintre coloanele de marmură sculptată erau aurii și purpurii.

Robert era la jumătatea drumului către strana corului, când zări un bărbat, un mesager regal judecând după tunica sa dungată, vorbind cu Ralph de Monthermer. Ralph se întoarse, căutând din priviri. Zărindu-l pe Robert, arătă cu degetul. La apropierea mesagerului, Robert se opri, Humphrey oprindu-se și el nedumerit alături.

— Sir Robert de Carrick. Mesagerul îi întinse un pergament făcut sul. Un mesaj din Scoția, domnule. A ajuns acum câteva luni, dar nu v-a putut fi înmânat până acum.

Robert își săltă scutul mai sus pe braț și derulă sulul, dându-și seama că era de la bunicul său. Înainte să plece în Țara Galilor trimisese un mesaj în Scoția, spunându-i lordului că fusese chemat să-l servească pe rege, dar că, de îndată ce va putea, se va întoarce cu banii de pe moșiile lor din Anglia. Zâmbi văzând sigiliul bunicului său, apoi începu să citească, în timp ce

oamenii îl atingeau în treacăt, îndreptându-se către cor. Zâmbetul îi păli pe măsură ce citea.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Humphrey, văzându-l că se schimbă la față.

Robert nu-i răspunse, dar reciti scrisoarea. Când Humphrey repetă întrebarea, își ridică ochii năucit, întâlnind privirea curioasă a prietenului său.

— Trebuie să mă întorc acasă. Se opri, alungându-și nodul din gât. Ca să mă-nsor.

— Să te însori?!

— Cu o fiică a lui sir Donald, contele de Mar. Robert se poticni, privind prostește scutul de pe brațul său. Trebuie să-i cer voie regelui cât de curând posibil. Ezită, apoi îi întinse lui Humphrey scutul cu dragon. Ar trebui să-ți dau ăsta înapoi. Nu știu cât o să lipsesc.

Humphrey nu făcu niciun gest să ia scutul.

— Odată ce ești Cavaler al Dragonului, ești pe vecie. E al tău Robert, păstrează-l. Dădu drumul printre dinți unui șuierat care se încheie cu un râset. Ei, va trebui să facem din ospățul regelui ceva de ținut minte dacă e menit să fie ultimul la care iei parte ca burlac. Însurat? Clătină din cap și râse din nou. Cred că asta e o povară pe care o s-o purtăm cu toții în curând.

Ralph li se alătură, însoțit de Thomas de Lancaster, vrând să știe ce vești adusese mesagerul. Humphrey le spuse. Ralph îl bătu solemn pe Robert pe spate, spunându-i că-i pare rău.

— Ai cunoscut-o? întrebă Thomas.

În mintea lui Robert se ivi imaginea unui lac la miezul nopții, respirația sa ridicându-se ca o ceață în aer în timp ce se apropia de Eva, părul ei argintat de lumina lunii. Își aminti discuția din acea noapte dintre bunicul său și contele de Mar. Presimțise că plănuiau o asemenea alianță.

— E frumoasă? insistă Ralph.

— Ca Fecioara și îngerii, zise Robert în cele din urmă, cu un zâmbet nesigur întinzându-i-se pe față.

Râsul lor răsună, înălțându-se pe lângă chipurile de marmură ale sfinților și regilor, până în bezna boltită a bisericii.

Capitolul 36

John Balliol stătea pe zidurile castelului Stirling, cu apusul soarelui orbindu-l. Pe câmpiile mlăștinoase de sub stânca pe care se înălța castelul, băltoace îndepărtate de apă reflectau lumina. Stoluri de păsări umpleau cerul stacojiu. Formațiile lor în ascensiune sugerau un înțeles ascuns, un limbaj al zborului necunoscut omului. Aerul era înmiresmat de aroma ierburilor din grădina unde servitorii lucrau în lumina apusului, culegând legume pentru bucătărie. Regele vedea alți oameni deplasându-se prin curtea castelului și pe palisada ierboasă de dincolo de ziduri, unde stâncile formau un platou înainte să plonjeze abrupt către pajiștile presărate cu flori ce coborau până pe malul Forthului. Marele râu curgea spre est, dinspre munții îndepărtați către Edinburgh, unde castelul regal stătea cocoțat pe propriul său pinten de stâncă, de parcă ar fi fost geamănul Stirlingului. Acolo, apa care aproape că despica Scoția în două se lărgea, transformându-se în mare. În lumina amurgului, Balliol abia reușea să deslușească dedesubt podul de lemn aruncat peste apele întunecate, paftaua ce prindea laolaltă cele două jumătăți ale regatului său. Ani de zile, castelul Stirling purtase numele de cheia spre nord, căci oricine controla castelul ce păzea podul controla singura rută viabilă către ținuturile muntoase.

Era o seară calmă, plină de leneveala verii, dar întunericul ce se insinua dinspre est în dosul dealurilor sterpe numite Ochii i se părea lui Balliol a vesti mai mult decât căderea nopții. Nu voia să piardă acest pământ din ochi, să-l vadă alunecând în beznă. Voia să întindă mâna, să prindă soarele aflat la orizont și să-l țină la piept, orbindu-și inamicii cu strălucirea lui. Dar aerul se răcea pe obrajii lui ciupiți de vărsat și la răsărit primele stele sfredeleau cerul.

— Maiestate.

La auzul vocii, Balliol se răsuci. Pe culmea zidului, apropiindu-se de el, se afla John Comyn, cu fața ca de bronz în lumina muribundă. Lordul de Badenoch îmbătrânise prea puțin în cei patru ani de când Balliol fusese pus pe tron la Scone și regele Scoției îi purta pică cumnatului său pentru aspectul lui sănătos. Știa că aceiași ani își lăsaseră din plin pecetea asupra lui, care, de când câștigase tronul, își pierduse soția și aproape întreaga sa

autoritate. Senzația trecerii timpului îl făcu să se gândească la tații lor luptând la Lewes sub conducerea regelui Henric, momentul în care fuseseră puse bazele alianței dintre familiile lor. Balliol se întrebă: dacă William Comyn nu i-ar fi oferit tatălui său eliberarea din chilia aceea mănăstirească din Lewes, ar mai fi stat el aici, acum, confruntat cu o asemenea pierdere? S-ar fi tors altfel firul sorții dacă Balliolii și-ar fi urmat propriul lor drum, în loc să ajungă îndatorați Comynilor? Gândul și amintirea tatălui său îi făcură sângele să fiarbă.

— Sunteți gata, Maiestate? Oamenii sunt adunați în sală.

— Nu-mi vine să cred că asta-i singura noastră opțiune, zise Balliol, întorcând spatele priveliștii care se întuneca și știind că sugestia avea să-l înfurie pe cumnatul său.

Când vorbi, vocea lui Comyn era rigidă:

— Ați acceptat, sire. Toți am acceptat.

— Nu, tu ai acceptat. A fost planul tău, nu al meu.

— Am avut de ales? întrebă Comyn cu vocea înăsprită de mânie. Când l-ai lăsat pe regele Edward să te intimideze și să te manevreze? Când i-ai permis să rămână suzeran al Scoției în ciuda acordurilor semnate? Te-a condamnat la confiscarea a trei orașe în comedia aia de proces pe care l-a prezidat anul trecut. Când i-am acordat unui rege străin asemenea libertăți?

— Poate ar fi trebuit să-l fi întrebat chiar pe el asta cât timp ai fost în Londra, căsătorindu-ți fiul cu fiica unuia dintre aliații lui.

Comyn nu se lăsă intimidat de acuzația lui tăioasă.

— Am datoria de a-i alege moștenitorului meu o soție demnă de el. La fel cum și tu ai îndatoriri ca rege al nostru. Trebuia să ne aperi drepturile. Când colo, l-ai lăsat pe Edward să le calce în picioare.

— Trebuie să existe o altă cale. Doisprezece oameni care să domnească în locul unuia singur? Ăsta nu-i un atac adus integrității regatului?

— Au mai existat șase Protectori care au guvernat, în perioada interregnului. Acest consiliu va fi practic o extensie a aceluia. Chipul lui Comyn se încordă. Nobilimea țării a venit aici, în această noapte, pentru acest scop. Patru conți, patru episcopi, patru baroni. Nu ne poți refuza.

— Și dac-o fac? Ce-o să se întâmple, frate? În lumina roșiatică, muribundă, chipul lui Balliol era chinuit. O să pui să fiu ucis, cum ai făcut cu nepoata predecesorului meu?

Vorbele lui Balliol răsunară în aerul serii și Comyn privi în jur.

— Ia seama, Maiestate, murmură el. N-am fost singurul implicat în conspirația aceea. Vocea i se schimbă, devenind mai blândă. În zilele ce vor veni nu poți fi singura noastră voce.

Regele privi în altă parte și Comyn păși în fața lui.

— O să fii rege în continuare, John. Dar trebuie să le cedezi autoritatea nobililor. Lasă consiliul să aibă de-a face cu Edward. Când vom controla din nou destinul Scoției, îți vom reda puterile.

— Și cât o să dureze asta? Balliol știa că pierduse, i-o spunea propria voce slabă și obosită.

Comyn își puse mâinile pe zidul de piatră și privi în depărtare, pe deasupra câmpiilor mlăștinoase ce se întindeau dincolo de fundația castelului, în jurul căreia se înghesuia târgul regal Stirling.

— Depinde ce mișcare va face regele Edward când va afla că am încheiat o alianță militară cu dușmanul său. S-ar putea să dea înapoi și să ne redea libertățile. Războaiele din Țara Galilor și Gasconia l-au costat scump. O nouă campanie este probabil ultimul lucru pe care și-l dorește.

— Și dacă nu dă îndărăt?

Comyn tăcu un timp, dar când vorbi, vocea îi era hotărâtă.

— Atunci va dura mai mult.

— Ne va susține regele Philippe?

— Cred că da, ținând cont de discuțiile noastre inițiale. Este foarte posibil să avem o alianță trainică cu Franța înainte de sfârșitul verii.

Regele șovăi, privind cum razele soarelui dispar în dosul muntelui. Când lumina pieri, Balliol se întoarse spre cumnatul său.

— Atunci hai și să terminăm cu asta.

•

Ziua era pe sfârșite când Robert și Edward, însoțiți de Nes, trecură Granița. Primind permisiunea regelui de a părăsi Westminsterul, lui Robert îi luase mai mult decât se așteptase să-și pună afacerile în ordine și, după aproape două săptămâni pe drum, această ultimă etapă a călătoriei lor i se păruse cea mai lungă. De câteva ore, după ce ocoliseră orașul fortificat Carlisle, ultimul din Anglia, călărise într-o tăcere agitată, cu mintea fixată asupra destinației lor, aflată ispititor de aproape, dincolo de mlaștinile singuratice ale estuarului Solway.

Lui Robert i se părea straniu să revină în ținutul său natal după ce lipsise atâtea luni, mai ales pentru că locurile nu păreau să se fi schimbat deloc, în timp ce el simțea că se întoarce acasă fiind alt om, la trup și la minte.

Plecase ca un tânăr de optsprezece ani, dar revenea ca un bărbat de douăzeci și unu, călit în război, călărind un armăsar bun și cu saci de bani pe care să i-i înmâneze bunicului său. Se bucura de favoarea regelui și își făcuse prieteni influenți în Anglia. Amestecată cu mândria față de aceste realizări era o dorință crescândă de a discuta cu bunicul său despre toate cele ce se petrecuseră în cei doi ani cât fusese plecat. Decisese deja să-i destăinuie bătrânului primirea sa în rândurile Cavalerilor Dragonului și fidelitatea jurată regelui Edward și era sigur că bunicul său avea să-i spună dacă făcuse bine sau nu. Însă, dincolo de această nerăbdare, Robert își simțea nervii încordați la gândul căsătoriei care-l adusese acasă. Avea să fie și asta o schimbare, una pentru care spera să fie pregătit. Eva era frumoasă, desigur, dar avea să fie o soție bună? O mamă potrivită pentru copiii săi? Gândul îl făcu să se simtă și mai neliniștit și îl goni din minte, urmând drumul familiar ce ocolea dealurile blânde din Annandale îndreptându-se către Lochmaben.

În amurgul trandafiriu, ajunseră la periferia orașului. La vederea fortăreței greoaie de piatră răsărind din dâmbul ei, Robert își simți inima zvâcnind. Se întoarse să-i zâmbească fratelui său și zări aceeași încântare oglindită pe chipul lui. Îndemnându-și caii obosiți la trap, străbătură orașul către porțile din palisada castelului. Din hornurile de dincolo de aceasta se ridica fum. Robert se întrebă dacă vreunul dintre frații sau surorile sale erau acasă. Pe măsură ce se apropiase de Scoția, se pomenise gândindu-se tot mai des la râsul vesel al lui Niall și la tăcerea încăpățânată a lui Thomas, la dulceața și timiditatea lui Christian, la sălbăticia lui Mary, până și la studioșenia lui Alexander. Îi fusese dor de toți, dar nu atât cât de bunicul său.

Robert nu-i recunoscu pe bărbații cu fețe posomorâte de pe la poartă, dar gărzile îi lăsară înăuntru de îndată ce își spuse numele. Curtea de dincolo era tăcută, cu câteva torțe pâlpâind în aerul înmiresmat. Robert descălecă și îi dădu lui Nes frâiele Vânătorului, întrebându-se de ce nu le ieșise nimeni în întâmpinare.

— Poate că bunicul nu-i aici? zise Edward privind curtea pustie.

Privirea lui Robert se deplasă către dâmbul ce se ridica deasupra curții. Fortăreața se desena solidă pe cer.

— Lipsește stindardul, murmură el.

— Ce?

— Stindardul bunicului nu e ridicat pe turn. Ai dreptate. N-are cum să fie aici.

Robert simți dezamăgirea copleșindu-l. La Westminster, primind scrisoarea bunicului, îl trimisese înainte pe scutierul fratelui său ca să-l anunțe pe bătrân că aveau să se întoarcă acasă într-o lună. Se întrebă dacă nu cumva ceva făcuse să întârzie scutierul cu mesajul, sigur bunicul lui n-ar fi plecat dacă ar fi știut că urmau să sosească. Auzind zgomotul unei uși ce se deschisese, Robert se întoarse. O tânără femeie ieși ducând o găleată și el îi făcu semn.

— Unde e lordul de Annandale?

Camerista se opri, privind de la Robert la Edward.

— Vă așteaptă, domnule?

— Nu, dar o să mă primească.

Nervoasă, slujnica strânse mai bine găleata.

— A spus că nu mai vrea alți vizitatori, domnule.

Robert își simți enervarea sporind. Era obosit după călătoria lungă și nerăbdător să-și vadă bunicul. Tăcerea curții și personalul necunoscut îl nedumereau. Se petrecuse ceva în lipsa lui?

— Sunt sir Robert Bruce, conte de Carrick. Nepotul său, îi spuse el femeii. După cum am spus, o să mă primească.

Ochii ei se măriră, dar altminteri păru să șovăie și mai tare.

— Domnule… începu ea.

— Spune-mi unde-i lordul.

— A murit.

La auzul acelei voci reci, care îl străbătu ca un cuțit, Robert se întoarse brusc.

În ușa clădirii principale stătea tatăl său. Silueta lui solidă, înfășurată într-o mantie neagră tivită cu blană, umplea deschizătura. Fața sa dură era îmbătrânită, marcată de riduri adânci și amare, săpate de vârstă și de resentimente. Părul îi era aspru și presărat cu fire cenușii. Când șocul apariției lui se risipi, cuvintele pe care le rostise umplură mintea lui Robert.

— Mort? murmură el, cuvintele alunecându-i printre buze.

— Bunicul tău a murit în aprilie. M-am întors din Norvegia acum două luni să preiau moșia. Presupun că ai dările pe care te-a trimis să le aduni?

Ochii reci și albaștri ai lui Bruce se plimbară de la Robert la Edward, apoi la Nes și la cai. Stărui cu privirea asupra Vânătorului, încruntându-se.

Robert simți doar vag durerea pricinuită de indiferența tatălui său, abia o înțepătură de ac în mijlocul agoniei pe care i-o provoca moartea bunicului. În mintea lui se iviră chipul acela leonin, coama argintie, ochii de pasăre de pradă. Îl auzi vag de alături pe Edward, care îl saluta pe tatăl lor cu o voce răgușită. Robert nu putea vorbi. Cuvintele i se opreau în gâtlej. Încărcate de tristețe, se transformau în sunete incoerente, umflate. Le simțea zbătându-se să izbucnească. Făcu un efort și reuși să murmure:

— Trebuie să mă spăl.

Se întoarse și dădu să plece, decis să nu-și arate durerea în fața tatălui său. N-ar fi suportat sarea disprețului acestuia pe rana lui deschisă.

— O să ai timp mai târziu pentru asta, zise tatăl său cu asprime. Mai întâi trebuie să faci cunoștință cu cineva. Când am aflat că vii, i-am trimis un mesaj contelui Donald. A sosit săptămâna trecută ca să finalizăm aranjamentele pe care le discutase cu bunicul tău. Căsătoria va merge mai departe cât mai curând, acum, că ești aici.

Bruce se întoarse către clădirea principală și Robert zări o altă siluetă șovăind în pragul ușii. La un semn al tatălui său, ieși în lumina torțelor, care-i aruncă umbre vinete peste trăsăturile delicate. Era slăbănoagă, într-o rochie verde, simplă și, apropiindu-se, își înfășură nervoasă brațele în jurul trupului. Părul ei cenușiu ca de șoricel fusese împletit și fixat bine pe cap cu ace de păr, accentuându-i și mai mult chipul ascuțit, flămând. Nu era Eva. Era sora ei mai mică. Robert nu-și amintea numele ei. O privi năucit.

— Ea este Isobel, zise tatăl lui. Soția ta.

Partea a IV-a

1296

„… vor ocupa din nou insula cândva în viitor, odată ce momentul va sosi. Aceasta nu se poate însă petrece până ce relicvele ce au aparținut cândva britanilor nu vor fi adunate…”

Istoria regilor Britaniei,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 37

Toamna acelui an sosi în Scoția însoțită de ceruri întunecate, pline de furtună, și de duruitul tobelor de război. Semnele rău prevestitoare abundau, de la nașterea unui copil cu două capete până la un pescar care pretindea că văzuse stafia regelui Alexander bântuind pe falezele de lângă Kinghorn și înălțând o mână spectrală către Edinburgh. De-a lungul țării, în orașe și la sate, se răspândi iute vestea că John Balliol fusese înlocuit de Consiliul celor Doisprezece. Oamenii discutau cu voci îngrijorate, întrebându-se ce avea să se întâmple. Câțiva erau mulțumiți de schimbare, punând pe seama slăbiciunii regelui faptul că Scoția își pierduse libertățile în fața regelui Edward și crezând că instituirea unui Consiliu avea să le redea drepturile. Cei mai mulți erau însă îngrijorați, mai ales după sângeroasa cucerire a Țării Galilor de către Edward. Când se zvoni că cei doisprezece îi trimiseseră regelui Franței o delegație, căutând să încheie un tratat cu dușmanul Angliei, toți începură să aștepte sosirea anului nou cu sufletul la gură.

Pe parcursul acestor zile rău-prevestitoare, Robert, a cărui revenire în Scoția fusese întâmpinată de sunetul clopotului de nuntă, fusese absorbit, deplângând pierderea bunicului și încercând să se împace cu sosirea tatălui său. Dar până și el auzise bubuitul tot mai amenințător al conflictului. Sărbătoarea Zilei Morților veni cu vijelii care loviră coasta de est, făcând să se dărâme noul zid al catedralei St Andrew și ucigând cinci zidari. În ziua următoare se află că delegația scoțiană încheiase cu regele Philippe o alianță militară împotriva lui Edward și a permanentului său amestec în Franța și Scoția. Războiul, spunea lumea, stătea probabil să înceapă. Robert, a cărui tânără nevastă era însărcinată, se așteptase ca regele Edward să încheie vreo înțelegere cu Consiliul celor Doisprezece. Știa cât de mult îl costase pe Edward victoria din Țara Galilor și se îndoia că pe rege sau pe baronii lui îi trăgea inima să înceapă un nou conflict, mai ales atâta timp cât soldații englezi rămâneau angajați în luptă în Gasconia. Răspunsul lui Edward îl surprinsese.

Aflând despre încheierea alianței, regele ceruse să i se cedeze trei castele din Scoția și le interzisese tuturor francezilor să intre pe teritoriul scoțian.

Acolo unde Balliol ar fi cedat, Consiliul, însă, se menținu pe poziții și, condus de Comyni, refuză ambele solicitări. Drept represalii, Edward le confiscă moșiile și proprietățile din Anglia și le porunci șerifilor săi să aresteze orice scoțian găsit pe teritoriul lui. În curând deveni clar că acestea erau ultimele demersuri dinainte ca inevitabilul să se producă. Ridicându-se prin gâtul de sticlă al negocierilor, tensiunea nu putea decât să erupă.

Înainte de Crăciun, la Lochmaben sosiră porunci în numele regelui John, purtând sigiliul Comynului Roșu, ca reprezentant al celor Doisprezece. Mesajul cerea ca lordul de Annandale și fiul său să fie pregătiți pentru o inspecție a trupelor în noul an. Era o alegere dezolantă: să lupte pentru regele pe care îl urau și să-și piardă moșiile din Anglia sau să își trădeze regatul și să piardă teritoriile din Scoția. Pentru tatăl lui Robert, cel puțin, alegerea părea clară. Fu caustic, spunându-le mesagerilor regelui că prefera să-și piardă pământurile și viața decât să ridice arma pentru impostorul aflat pe tron. Robert, tulburat de răzvrătirea tatălui său, nu știuse că acesta se afla deja în legătură cu aliatul său de odinioară, regele Edward. Înainte să fie silit să suporte consecințele declarației sale, Bruce își luă familia și oamenii și părăsiră Annandale. Luând cu ei tot ce puteau căra și cu Isobel, soția lui Robert, ajunsă în a cincea lună de sarcină, trecură Granița până în Carlisle, unde tatăl său fu numit guvernator al orașului în numele regelui Angliei.

În săptămânile ce urmară le parveniră rapoarte răzlețe, dar niciunul atât de clar ca un mesaj trimis chiar de regele John, anunțându-i pe Robert și pe tatăl său că pământurile lor din Carrick și Annandale fuseseră confiscate și plasate în grija vărului lui John Comyn, contele de Buchan, capul Comynilor Negri. Cei doi Bruce nu erau singurii nobili scoțieni care suferiseră asemenea pierderi. Vechiul lor tovarăș și membru al alianței de la Turnberry, contele Patrick de Dunbar, refuzase și el să lupte pentru Balliol, la fel ca și contele de Angus și, alegând să-i rămână loiali lui Edward, fuseseră amândoi deposedați de proprietăți fără nicio ceremonie. Asta însă nu-l ajuta pe Robert să îndure mai ușor pierderea pământurilor din Carrick, meleagurile lui natale, care-i fuseseră dăruite de bunicul său.

Când zăpezile lui februarie se retraseră și, sub ploile de martie, gheața de pe drumuri se transformă în mocirlă, de-a lungul regatelor Scoției și Angliei începură să se miște șiruri de oameni. Căruțe cu grâne și bere, cu pietre și bușteni pentru construcția mașinăriilor de asediu, fură urmate de companii de cavaleri și de escadroane de pedestrași, mărșăluind cu toții spre

Caddonlee și Newcastle, punctele în care cele două oștiri urmau să se adune.

Venea războiul.

•

Robert călărea pe străzile întunecate din Carlisle, cu copitele Vânătorului alunecând pe caldarâmul ud. În depărtare, castelul se ghemuia pe dealul său jos, cu zidurile roșii părând însângerate în lumina torțelor. Norii se fugăreau pe dinaintea unei luni galbene și umflate, a cărei strălucire fantomatică umplea băltoacele de pe jos. Deasupra orașului, un clopot continua să bată.

Alături de Robert călărea fratele său, Edward, devenit cavaler la începutul anului, într-o ceremonie ținută în pripă. Erau însoțiți de doi cavaleri din Carrick și de doi dintre vasalii tatălui lor. Focuri ardeau iluminând grupuri de oameni ghemuiți sub streșinile clădirilor din care apa picura monoton. Pe fețele bărbaților și femeilor se citeau frica și nesiguranța, pe ale copiilor se amestecau somnul și nedumerirea. Mulți aveau roabe pline cu saci și pături, unelte, oale și câte o neașteptată farfurie de argint sau sfeșnic, poate nu obiecte de strictă necesitate, dar de care nu se putuseră despărți în goana lor către siguranța zidurilor de piatră ale orașului. Hanurile, bisericile și grajdurile erau pline ochi cu acești refugiați din ținuturile din jur, ultimii sosiți fiind siliți să doarmă în stradă.

— Faceți loc! strigă Edward în timp ce se îndreptau la trap către strada principală luminată de focuri, care ducea către piață. Faceți loc pentru contele de Carrick! Faceți loc pentru oamenii guvernatorului!

Ajunși în piața înțesată cu vite aflate în țarcuri, cotiră pe strada ce ducea spre zidul de nord-est, unde o poartă veghea asupra drumului spre Scoția. Clopotul se auzea de-acum mai tare, dangătul său haotic venind din turnul aflat înaintea lor. În timp ce se apropiau, Robert zări oameni care descărcau dintr-o căruță coșuri cu săgeți și saci de nisip. Oprindu-l pe Vânător, descălecă lăsând calul în grija cavalerilor săi. Turnul pătrat al porții se ridica deasupra unui pasaj cu câte o arcadă la fiecare capăt. Porțile de la capătul pasajului erau închise și dinaintea lor se aflau alți bărbați, bătând în cuie scânduri de-a curmezișul lemnului. Bufniturile răsunau în spațiul strâmt în care Robert pătrunse însoțit de fratele său. Trecură grăbiți pe lângă camera gărzilor de la nivelul de jos, aflată în fierbere, apoi urcară scările neregulate până la etaj, unde o deschidere dădea spre zidul orașului.

Pe culmea zidului se aflau trei bărbați cu veșmintele fluturând în bătaia vântului. Se întoarseră la ivirea lui Robert și a lui Edward. Fumul se

învolbura deasupra unei torțe ce le lumina chipurile preocupate.

— Slavă Domnului, îi salută unul dintre ei, căpitanul, apropiindu-se de Robert. Purta zale pe sub mantie și ținea un coif sub braț. Engleza lui cu accent suna mai degrabă ca aceea vorbită de oamenii din Annandale, care se afla la mai puțin de zece mile, dincolo de zidul roman năruit și de mlaștinile înșelătoare ale estuarului Solway. Căpitanul se văzu silit să-și ridice vocea pe deasupra dangătului monoton al clopotului.

— Eram cât pe ce să-mi trimit un om la castel.

— Am auzit alarma de la Poarta Engleză, zise Robert. Ce se întâmplă?

— Tom i-a văzut primul, zise căpitanul, indicându-l din cap pe unul dintre soldați, a cărui față era sumbră sub borul pălăriei sale de fier.

Tom arătă printr-o gură de tragere:

— Acolo, domnule. Vedeți și dumneavoastră.

Robert traversă culmea și, ajungând alături de bărbat, privi afară. Simțea mirosul de carne fiartă din răsuflarea celuilalt. Jos, departe, torțele de pe ziduri se reflectau în șanțul ce înconjura orașul. Dincolo de el, terenul se pierdea în beznă. Robert distingea vag râul Eden și contururile fantomatice ale dealurilor din depărtare, dar cam atât.

— Nu văd nimic.

— Înspre nord, insistă soldatul, privind încruntat norii fugari ce acopereau luna.

Simțind în ochi praful zidului, Robert privi către nord. Deasupra lui, clopotul își continua dangătul dogit. Pentru moment nu văzu nimic, apoi luna se ivi din nori. Când lumina ei bolnăvicioasă inundă pământul, Robert zări ceea ce părea să fie un râu îngust sclipind în depărtare, numai că nicio apă nu curgea în locul asupra căruia își ațintise el privirea. Nu era lumina lunii căzând pe unde, ci pe metal: vârfuri de sulițe și coifuri, scuturi și armuri. Robert simți că i se strânge stomacul. O mică parte din el, care sperase pe tot parcursul zilelor tulburi de toamnă și iarnă, și chiar și pe parcursul frământărilor din ultimele câteva luni, că acest conflict putea fi totuși soluționat, muri la vederea armatei ce înainta.

— Vino, îi zise el încordat lui Edward. Trebuie să-l anunțăm pe tata.

— Care sunt ordinele guvernatorului? strigă în urma lui căpitanul.

— Le vei afla laolaltă cu noi toți, răspunse Robert, grăbindu-se de-a lungul culmii zidului.

— Nu se poate una ca asta, frate, zise Edward, apucându-l pe Robert de braț în timp ce ieșeau din turn îndreptându-se spre cai. Contele Donald? Și

Atholl?

— Doar ai văzut cu ochii tăi c-așa-i, zise Robert fără chef.

— Socrul tău vine să facă orașul ăsta una cu pământul. Edward își întinse brațul către castel, un bloc roșiatic în depărtare. Fiica lui îți poartă copilul în pântece! Cum s-a ajuns aici?

— Știi cum. Comynii.

— Oamenii ăștia nu ne sunt doar compatrioți. Ne sunt rude. Ar trebui să luptăm alături de ei.

Robert înfruntă privirea fratelui său. Știa ce simțea Edward. Ceea ce ar fi simțit și el dacă și-ar fi dat voie: senzația că era rupt în două. O alungă.

— Ai primit aceleași rapoarte ca și mine. Oamenii ăia de acolo, inclusiv socrul meu și John de Atholl, ne-au făcut pământurile scrum. Nu ne mai sunt nici tovarăși, nici rude. Sunt dușmani. Vrei să li te alături?

Edward nu răspunse. Privi spre cer, unde norii goneau prin beznă.

— Bunicul nostru n-ar fi permis să se ajungă aici. Ar fi găsit o altă cale. Una care să nu ne facă să ne trădăm țara.

— Bunicul nostru e mort, zise Robert cu asprime. Și am jurat să apărăm acest oraș. Trecând pe lângă frate, se îndreptă către cavalerii tatălui său, care așteptau ținând caii.

Edward strigă după el, dar Robert încălecă și fratele său nu putu decât să îl urmeze.

În timp ce călăreau, alte clopote își adăugară dangătul celui din turnul de nord-est. Larma lor umplu orașul, făcându-i pe cetățeni să dea în lături obloanele și să se împleticească afară amețiți de somn și îngroziți. Câțiva oameni strigară după cavalerii care goneau pe Strada Castelului, dar niciunul nu răspunse întrebărilor lor îngrijorate. Călărind cu iuțeală, se îndreptară spre podul ce traversa șanțul orașului, ducând, printre livezi, către o a doua traversare peste șanțul de sub zidurile castelului.

Trecând prin două porți cu efective numeroase, unde căpitanii strigau ordine, frații intrară în curtea interioară, care era plină de oameni. Unii purtau V-ul roșu inversat al Carrickului pe tunici și pieptare și erau sub comanda lui Robert, dar cei mai mulți arborau culorile tatălui său. Nici urmă de leul albastru, vechiul simbol al stăpânilor din Annandale, preferat de bunicul său. Acești cavaleri purtau toți blazonul noului lor stăpân: o cruce diagonală de culoare roșie pe fundal galben, cu capetele de sus unite printr-o bandă. Unii cărau saci de grâne din căruțe în magazii. Cei mai mulți dădeau arme din mână în mână. Robert descălecă în mijlocul haosului. Își

dăduse seama că tatăl său era deja conștient de primejdie, dar tot trebuia să-și primească ordinele.

După ce-l întrebă pe unul dintre cavaleri, care îi spuse că guvernatorul se afla alături de căpitanii săi în sala castelului, Robert tocmai își făcea drum prin mulțime, când zări o tânără femeie luptându-se să ajungă la el prin înghesuială. Era Katherine, camerista soției sale. Era agitată, cu obrajii îmbujorați.

— Sir Robert! Vocea ei răsună pe deasupra hărmălaiei soldaților.

Robert se apropie de ea, simțindu-se năpădit de îngrijorare.

— S-a întâmplat ceva? Unde-i Isobel? Privi dincolo de Katherine, către fereastra încăperii unde își mutase soția în ultima săptămână, când iscoadele zăriseră fum înălțându-se dincolo de frontieră. De după perdele se vedea licărirea torțelor.

— Au început chinurile facerii, domnule. M-a rugat să vă găsesc.

— Copilul nu trebuie să vină cel puțin o lună de acum încolo.

— Moașa crede că vine mai devreme din cauză că și-a făcut griji pentru tatăl ei.

— Frate, zise Edward din spatele său, apropiindu-se.

Robert se întoarse distrat către fratele său, care-i indică din cap ușile conacului pe care ieșiseră tatăl lor și trei comandanți.

Lordul de Annandale, dominator într-o cămașă strălucitoare de zale primită de la noul său ginere, regele Norvegiei, stătea pe treptele conacului privind în jos înspre curtea aglomerată. Tunica sa împărțită în roșu și galben, cu crucea roșie în dreptul inimii, era strânsă pe talia lui groasă cu o centură de care atârna o spadă lată. Începu să vorbească, cu vocea răsunând peste capetele soldaților de dedesubt, care tăcură ca să-l asculte, oamenii care goleau căruța cu provizii punând jos sacii de grâne.

— Toți cei de-aici am plătit un preț mare pentru onoarea noastră. Eu mai mult ca oricine sunt conștient de marele sacrificiu făcut în aceste luni în numele loialității.

Robert simți că nu mai are aer la auzul acestor cuvinte. Mare sacrificiu? își zise el cu amărăciune. Tatăl său deținea în continuare pământurile bogate din Essex și Yorkshire, mulțumită loialității sale neîntrerupte față de regele Edward. El, Robert, era cel căruia nu-i mai rămăsese nimic.

— Iscoadele mele mi-au dat de veste că oastea Comynilor ne-a pustiit pământurile. Toți cei care suntem aici am pierdut lucruri dragi inimii

noastre. Toți avem de ce să-i urâm pe oamenii care acum ne atacă pe întuneric, ca niște fii de curve lași ce sunt!

Câțiva dintre soldații din curte scoaseră strigăte vehemente de aprobare.

— Annandale e în flăcări și Comynii Negri și rudele lor vor să construiască pe cenușa lui. Dacă îi lăsăm. Dar eu spun să-i sfidăm! Spun că trebuie să ne opunem celor șapte conți și regelui lor fals! Spun să le arătăm din ce sunt făcuți oamenii din Annandale și Carrick și cei din Carlisle!

Din mulțime se ridică un urlet de aprobare, răsunând de jur împrejurul curții.

— Maiestatea Sa Edward așteaptă la est, în Newcastle, împreună cu oastea engleză. Suntem momeala și, în timp ce ticăloșii o să atârne în cârligul nostru, el o să-i atace acolo unde sunt vulnerabili. Luptați alături de mine și vă veți revedea căminele! Luptați alături de mine și veți fi răsplătiți!

Lordul de Annandale își scoase sabia, înălțând-o în aer.

Soldații își traseră propriile arme din teci și începură să lovească în scuturi cu latul lor.

Robert se întoarse către Katherine. Camerista își dusese mâinile la urechi.

— Ai grijă ca soția mea să aibă tot ce-i trebuie, țipă el prin zăngănitul de săbii ce se înălța în aer. O să vin când o să pot.

Capitolul 38

Deasupra Carlisleului, ultimul oraș din Anglia, se crăpa de ziuă. Un văl de fum plutea în aer deasupra oștilor adunate pe câmpia din jur. În lumina rece pâlpâiau focuri de la care pedestrașii aprindeau torțe, cărându-le apoi peste șanț până la poarta de nord-est, unde se adunase o masă de oameni. Aveau deasupra capului scuturi ținute astfel încât să formeze un paravan și pe sub această boltă protectoare pătrundeau soldații care purtau torțele aprinse.

Sus, apărătorii se înghesuiau pe coama îngustă a zidului, atenți la săgețile ce țâșneau de pe malurile șanțului de dedesubt. Pentru ei, fețele scuturilor, întoarse, erau un amestec de culori agitându-se ca o mare neliniștită odată cu mișcările mareei de oameni de sub ele. Cu fețele presate pe gurile de tragere, oamenii din Carlisle îi priveau pe soldații ce pătrundeau sub protecția acoperișului de scuturi. Îi urmară alții, ducând grămezi de fân și lemn. Fumul se strecura printre marginile scuturilor pe măsură ce torțele dispăreau dedesubt, răsărind apoi drept în fața porților de la picioarele turnului.

Robert își croi drum de-a lungul zidului.

— Apă! strigă el în josul scărilor turnului, printre arcașii care urcau în fugă cu arcurile în mâini. Era deja răgușit și asediul de-abia începuse. Ceea ce pornise ca o desfășurare lentă a trupelor sale pe metereze se transformase în haos, cornii inamicilor sunând și săgeți înălțându-se ca să se lovească de ziduri sau să zboare pe deasupra lor către străzile de dedesubt.

Tatăl său îi dăduse comanda porții de nord-est, alături de fratele său și de soldații din Carrick. Cu rândurile întărite de oameni din Carlisle, formau o companie de douăzeci și cinci de cavaleri și de două ori mai mulți scutieri și pedestrași. Robert, care comandase numai un număr mic de oameni în Țara Galilor, descoperise de îndată ce greu era să păstrezi controlul unor efective atât de mari. Era cu atât mai greu cu cât oamenii din Carrick fuseseră supușii tatălui său atâta vreme. Mulți și-l aminteau de la Turnberry ca pe un băiețel și, adunându-i pe acești veterani hârșiți în lumina zorilor, Robert avusese sentimentul că îi îndeplineau ordinele numai dintr-un simț al

datoriei și nu din respect. Nu avusese timp să se gândească însă la asta cu dușmanii care înaintau și umpleau câmpia cu masa lor întunecată.

Robert și Edward, stând împreună pe zid, le urmăriseră apropierea cu ochii ațintiți asupra stindardelor familiilor Mar, Ross, Lennox, Strathearn, Atholl și Menteith, care veneau în urma unui stindard negru cu trei snopi de grâu, blazonul Comynului Negru, contele de Buchan, care le luase pământurile. Poziția de conte de Menteith, deținută cândva de aliatul lor, sir Walter Stewart, fusese preluată de fiul său cu păr roșcat. Robert și-l amintea de la adunarea de la Turnberry, așezat în fața lui la masa tatălui său. Cine s-ar fi gândit că acum avea să-l privească pe Menteith de pe zidurile unui oraș de-al englezilor, pe el sau pe aprigul conte John de Atholl, care-i era cumnat? Dintre toate, cel mai greu îi venea să se uite la stindardul familiei Mar. Contele Donald fusese unul dintre tovarășii cei mai apropiați ai bunicului său și spada lui îl învestise pe Robert în ziua când devenise cavaler. El era însurat cu fiica lui Mar și sora lui, Christian, era măritată cu moștenitorul contelui. Părea de necrezut că acest om în vârstă, la care se gândise întotdeauna cu multă afecțiune, îi voia acum moartea. Dar adevărul era acolo, în acel stindard luminat de strălucirea focului.

Pe măsură ce trupele inamice se răsfirau, ocolind orașul și mărșăluind către celelalte porți, Robert se văzuse confruntat cu ceea ce estimase a fi în jur de șapte sute de oameni sub stindardele caselor Buchan, Mar și Ross. În rândurile lor zărise și blazonul Comynilor Roșii, purtat de fiul lordului de Badenoch, căsătorit atât de recent cu sora lui Aymer de Valence. John cel Tânăr, care supraviețuise războiului din Gasconia, îl părăsise pe regele Edward ca să lupte alături de tatăl său împotriva Angliei. În ciuda întristării pe care i-o pricinuise vederea atâtor foști aliați adunați acum împotriva lui, lui Robert i se păruse că armata scoțiană nu putea face mare lucru pentru că nu avea mașinării de război cu care să asalteze zidurile. Apoi apăruseră oamenii cu torțele și cu paravanul lor de scuturi și calmul trupelor sale lăsase loc îngrijorării.

— Domnule, ne mai trebuie săgeți!

Robert se întoarse și-l zări în spatele său pe unul dintre oamenii din Carlisle. Pe scara turnului se iviră câțiva soldați, cărând gălețile cu apă după care țipase el mai devreme.

— Sir Robert? îl întrebă unul așteptând ordine cu brațele încordate sub greutatea găleții.

Robert îl vedea pe fratele său dedesubt, în stradă, descărcând împreună cu cavalerii din Carrick coșuri cu săgeți dintr-o căruță care tocmai sosise de la castel.

— Săgețile vin, îi spuse el bărbatului din Carlisle, du-te la postul tău. Soldatul își lăsă capul în jos și se îndepărtă zorit prin norul de fum care-i făcea să tușească pe oamenii de pe culmea zidului, iar Robert se uită printr-o gură de tragere. Fumul era mai des în fața porților, unde pedestrașii dăduseră foc legăturilor de fân și lemn pe care le căraseră peste pod.

— Suiți-vă în vârful turnului, le porunci el oamenilor cu găletile. Vărsați apa peste margine. Faceți așa până vă spun eu să vă opriți.

După ce oamenii dispărură, se iviră Edward și cavalerii din Carrick, ducând coșuri cu săgeți care fură împărțite arcașilor de pe coama zidului. Fratele lui Robert era sumbru și leoarcă de sudoare, dar reținerile sale păreau să fi dispărut în haosul asediului și se implicase în apărarea orașului Carlisle cu aceeași energie ca membrii garnizoanei locale. Era greu să simți scrupule față de niște oameni care încercau să te omoare. Robert privi cum arcașii săi luau săgețile cu pene în cozi, le potriveau în arcuri și trăgeau în cei aflați jos. Înjură printre dinți văzând că multe proiectile se înfigeau inutile în scuturile de dedesubt, care deja arătau ca o miriște de săgeți. Văzu un scut căzând când omul care-l purta fu lovit în umăr, dar golul lăsat de acesta fu imediat umplut de cei din jur. Robert înghiți și simți fumul zgâriindu-i gâtlejul. Trebuia să străpungă zidul acela de scuturi dacă voiau să ajungă la oamenii de sub ele. Apa șiroia din vârful turnului. Fumul se îndesise, dar mare parte din lichid se împrăștia pe scuturile care protejau fânul aprins.

În mijlocul haosului și al strigătelor răgușite ale oamenilor, Robert mătură din priviri străzile de dedesubt căutând o idee. Zări numai șiruri de femei dând din mână în mână găleți de apă până la bărbații din turn și preoți care apăruseră în zori înarmați cu Biblii și rugăciuni. Privirea i se abătu asupra unei grămezi de dărâmături de lângă zidul turnului. Temându-se că va fi atacat de oastea scoțiană, tatăl său ordonase repararea fortificațiilor orașului, acordând mare atenție zonelor de lângă porți. Zidăria veche, sfărâmată pe alocuri, fusese dărâmată de lucrătorii orașului, care peticiseră zidul cu piatră nouă și cu mortar.

— La mine, strigă Robert, chemând câțiva cavaleri și scutieri în timp ce părăsea grăbit zidul. Afară, pe stradă, alergă către o căruță încărcată cu saci de nisip pentru stingerea focului. Apucă unul și-l trase jos.

— Trebuie să golim ăștia, le zise el oamenilor, scuturând sacul ca să cadă nisipul. Umpleți-i cu pietre.

Cavalerii păreau nedumeriți, dar îi urmară ordinele. Robert dădu fuga către grămada de zidărie și începu să arunce bucăți sfărâmate în sacul gol. Continuă să strige la cavalerii ce se înghesuiau în jurul lui.

— Nu prea multe! Nu vrem să se rupă sacii!

Sudoarea îi picura din vârful nasului, armura îi îngreuna mișcările. Era obișnuit ca un cal să preia o parte din această povară, iar spada de la șold era țeapănă și îl stânjenea. Îndreptându-se de șale, îl căută din priviri pe Nes, undeva pe zidurile aglomerate de deasupra. Nevăzându-l, se uită în jur și privirea i se opri asupra unui tânăr zvelt cu păr blond, care se cocoța pe grămada de moloz. Scutierul era fiul unui cavaler din Yorkshire, unul dintre vasalii tatălui său.

— Christopher te cheamă, nu? strigă el, descheindu-și centura.

— Da, domnule, răspunse tânărul cel blond poticnindu-se către el. Christopher Seton.

— Ține-mi asta!

Christopher luă spada pe care i-o întindea Robert.

Câțiva orășeni veneau către ei în grabă.

— Putem să vă ajutăm? strigă unul.

— Aduceți-mi saci și găleți, răspunse Robert. Orice în care să putem pune pietrele astea.

— Ce doriți să faceți cu ele, domnule? întrebă unul dintre cavaleri, respirând greu pe când arunca de zor pietre într-un sac pe care un altul îl ținea deschis.

— O să le golim în capul ticăloșilor ălora. Robert făcu semn către sacii umpluți. Duceți ăștia sus pe zid.

Luând un coș pentru săgeți pe care îl adusese unul dintre oamenii din Carlisle, continuă să adune pietre în el. Christopher se ținea aproape, strângând bine spada lui. Când umplu coșul, Robert se strădui să-l ridice, dar era prea greu pentru un singur om, iar ceilalți cavaleri erau deja încărcați. Înjurând, dădu să scoată câteva pietre, când două mâini apărură apucând coșul de cealaltă margine. Ridică privirea gata să mormăie o mulțumire și zări o femeie. Era scurtă și îndesată, cu mânecile rochiei suflecate până la coate. Robert era cât pe ce să-i spună să se ducă să cheme un bărbat, dar zări hotărârea de pe obrazul ei încins și își dădu seama că era mai mult decât capabilă să facă față. Alte femei și fete ce căraseră apă li se

alăturau, ajutând la încărcarea pietrelor în coșuri. Unele le adunau chiar în poala rochiei. Era o priveliște stranie, femeile acestea în haine de postav care umblau printre cavalerii în armuri, dar în timp ce el și oamenii lui erau aici ca să apere o înjghebare de pietre și mortar, ele își apărau soții și fiii. Femeia ridică de partea ei de coș, Robert de a lui și împreună cărară povara în interiorul turnului. Christopher îi urmă ducându-i spada.

Pe parapet, Robert ordonă ca sacii să fie distribuiți de-a lungul meterezelor pe ambele părți ale turnului și în vârful acestuia. Fumul devenise des și sufocant, deși apa aruncată peste zid stânjenea eforturile soldaților de dedesubt. Robert le strigă arcașilor să nu mai tragă, dar să fie pregătiți, apoi, explicându-le fratelui său și cavalerilor din Carrick care era planul lui, se îndreptă grăbit către vârful turnului. De aici avea o vedere amețitoare dincolo de ziduri, către scoțienii de peste șanț, care trimiteau alți bărbați cu fân și alte feluri de combustibil cu care să dea foc porților. Robert vedea și în spatele lui, în oraș. Undeva lângă castel se dezlănțuise un incendiu puternic, azvârlind spre cer o coloană întunecată de fum. Se întrebă dacă dușmanul reușise cumva să pătrundă înlăuntru pe undeva, dar nu avea de unde știi.

La ordinul lui Robert, cavalerii și orășenii ridicară coșurile și sacii plini cu pietre, sprijinindu-i de genunchi sau de parapeți. Când fură gata, el își dădu capul pe spate, scoțând un răcnet. La unison, oamenii deșertară sfărâmăturile peste parapet. Femeile se aflau printre ei, aruncând pietre cu mâinile goale. Christopher Seton, care își încinsese la mijloc spada lui Robert, se apropie să-l ajute să ridice un sac. Îl săltară împreună pe parapet. Prinzând privirea lui Robert, scutierul englez își dezgoli dinții într-un zâmbet aprig și, amândoi deodată, lăsară sacul să cadă.

Dedesubt sunară cornii. Prea târziu. Înainte ca oamenii de sub scuturi să înțeleagă ce se petrecea, cerul se prăbuși asupra lor într-o ploaie zgomotoasă de bolovani, lemne și pietriș. Oamenii țipară, scăpând scuturile. Unii soldați, loviți de bucățile mai grele, se prăbușiră. Cei mai mulți doar se poticniră sub șocul loviturilor, dar asta era deschiderea de care avea nevoie Robert și, la al doilea ordin pe care-l răcni, arcașii se strecurară printre cavaleri și începură să tragă în haosul de jos, înfigându-și săgețile în umeri expuși, în gâturi și în spinări. Oamenii de dedesubt erau pedestrași și nu purtau cine știe ce armură. Câteva săgeți se agățară în pieptarele căptușite, dar cele mai multe găsiră drumul către carne. Răsunară țipete de durere și groază. Oamenii din față, care se ocupaseră să atâțe snopii de fân aprins,

fură răsturnați de tovarășii lor peste grămezile fumegânde, împrăștiind fum și tăciuni. Arși sau sufocându-se, se traseră îndărăt, făcând panica să se întindă în rândul soldaților și oferindu-le arcașilor și mai multe deschideri. Unii căzură în calea altora, care se împiedicară de ei numai ca să fie apoi nimeriți ei înșiși. Dinspre armata scoțiană se auzi sunet de corni și comandanții de dincolo de șanț le strigară propriilor arcași să răspundă tirului.

Săgețile se înălțară și de pe zidul orașului răsunară țipete. Femeia care îl ajutase pe Robert să care coșul cu pietre fu nimerită în față și se prăbuși de pe metereze răsucindu-se prin aer. Se izbi de o căruță aflată pe strada de dedesubt, speriind caii care o rupseră la fugă, răsturnând vehiculul. Christopher ridica un alt sac pe zid, când o grindină de săgeți se avântă către vârful turnului. Văzându-le, Robert strigă un avertisment. Apucându-l pe scutier, îl trase în jos. Silit să se lase la adăpostul zidului, Christopher scăpă sacul, care se rupse trimițând cât colo nisip și bucăți de piatră. Un soldat din Carlisle care stătuse alături nu fu la fel de norocos. Lovit de o săgeată în gât, se prăbuși sufocându-se și zvârcolindu-se. Christopher, ghemuit lângă Robert, cu mâinile în grămada de moloz, îl privea gâfâind pe muribund.

În ciuda pierderilor, arcașii din Carlisle continuară să tragă și oamenii lui Robert să arunce pietre peste zid și în curând dezordinea de dedesubt se transformă în debandadă în timp ce soldații dușmani se retrăgeau dincolo de șanț. Alergând, lăsară la vedere clăile de fân aprins clădite la baza porților și Robert, răgușit, se pomeni strigând din nou după apă. Grămezile aprinse sfârâiră când gălețile fură golite peste ele. Printre pietre, noroiul era presărat cu săgeți, scuturi și cadavre. Unii dintre răniți se târau spre pod. Alții dădură să-i ajute, dar fură ținuți la distanță de săgețile pe care apărătorii continuau să le tragă de pe ziduri. În sunetul cornilor, cei din urmă pedestrași se retraseră, lăsând morții și muribunzii în urmă. Pe ziduri, lumina aurie a dimineții strălucea pe fețele înmuiate în sudoare ale apărătorilor triumfători.

Capitolul 39

Scoțienii ce atacau poarta de nord-est se retraseră pe la amiază. Făcuseră încă trei încercări să pătrundă prin porți și să ducă la capăt incendiul pe care-l porniseră, dar pe terenul plin de cadavre și bolovani nu puteau să înainteze ca mai-nainte. Grămezile de fân ud refuzau cu încăpățânare să ia foc la atingerea torțelor, iar după primul lor succes apărătorii erau și mai hotărâți să reziste. În cele din urmă, pedestrimea se retrase cu pierderi grele și oastea se regrupă pe câmp în huiduielile locuitorilor din Carlisle. Armata rămase pe loc câteva ore, oamenii îngrijindu-și camarazii răniți, în timp ce li se alăturau și celelalte companii care până atunci împresuraseră orașul.

Robert și oamenii săi se odihneau, prudenți, împărțind între ei vin și pâine caldă adusă de localnici. Preoții ajutau răniții și le dădeau ultima împărtășanie când era nevoie. Cadavre de bărbați și femei erau așezate unele lângă altele și vești soseau, încet, din alte părți ale orașului. Porțile și zidurile rezistaseră: scoțienii nu reușiseră să treacă de ele. Focul cel mare de lângă castel, care înghițise câteva clădiri, inclusiv un depozit de vinuri, ardea neîmblânzit. Fusese pus de o iscoadă de-a Comynilor care venise s-ar părea în oraș odată cu valul de refugiați și se ascunsese, așteptând atacul. Omul fusese prins de cavalerii din Annandale și spânzurat de zidurile orașului.

În cele din urmă, armata scoțiană plecă înfrântă de lipsa mașinăriilor de asediu și de apărarea impenetrabilă a orașului. După o oră, devenise o ceață în depărtare, ciorile dând târcoale rândurilor ce abia se mișcau, cu ochii după viermii răscoliți de trecerea lor.

Robert se așeză pe marginea parapetului. Dând pe gât ultimele picături de vin din burduf, închise ochii în bătaia soarelui după-amiezii. Fumul și praful din aer îi ardeau gâtlejul și pe o latură a capului avea o tăietură care nu se oprise din sângerat. Nu-și amintea de unde o căpătase. În jurul lui, ceilalți sărbătoreau, cu vocile stridente de ușurare, dar el nu-și putea găsi voința să li se alăture. Aceasta fusese doar prima bătălie. Carlisle era acum o insulă înconjurată de o mare de soldați inamici. Nord, sud: nicăieri nu era sigur. Tatăl său era convins că regele Edward va câștiga războiul și le va da înapoi pământurile, dar gândul la această victorie îl îngrijora pe Robert. Cu câteva

zile mai înainte îl auzise pe tatăl său spunându-i unuia dintre cavalerii săi că regele plănuia să-l dea jos de pe tron pe trădătorul de Balliol. Lordul vorbise de tronul care trebuia reocupat pe un ton nerăbdător și plin de speranță, fără să pomenească măcar o dată numele lui Robert, cel căruia i se trecuse acest drept.

— Domnule.

Robert privi în jur și-l zări pe Christopher Seton îngenunchind alături. Scutierul cel blond, a cărui față era mânjită de funingine, îi întinse lui Robert spada pe care i-o păstrase pe timpul asediului.

— Poftim.

Robert luă arma și în mintea lui se ivi, vie, amintirea bunicului său încingându-l cu ea în ziua în care fusese făcut cavaler. Amintirea deșteptă în el o senzație intensă de pierdere, nu doar a omului în sine, ci și a unor timpuri când lucrurile fuseseră limpezi și drumul de urmat clar. Acum, oriîncotro se întorcea, drumul părea umbrit și obscur. Simțea că în dimineața aceea fratele său rostise un adevăr când spusese că bunicul lor nu ar fi luptat împotriva scoțienilor, dar ce ar fi făcut bătrânul în această situație dificilă era greu de ghicit.

— Voiam să vă mulțumesc, zise Cristopher în dialectul englez aspru din nord. Dacă nu m-ați fi tras în jos, aș fi… Scutierul își privi încruntat mâinile, rănite și însângerate după ce aruncase sacii peste zid. Vă datorez viața, sir Robert, încheie el.

Robert dădu să nege, nevrând povara recunoștinței sincere a tânărului, dar își auzi fratele strigându-l. Cercetând strada de dedesubt, îl zări pe Edward. Îl însoțea Katherine. La vederea slujnicei, Robert se ridică în picioare. Grija față de soția sa, ținută la distanță pe parcursul tumultului asediului, îl copleși. Lăsându-l pe Christopher pe metereze, coborî grăbit din turn.

— Cum îi este? strigă el, apropiindu-se de Katherine. Cum îi e soției mele? S-a născut copilul?

Katherine respira precipitat, dar reuși să-i răspundă:

— E o fată, sir Robert. Lady Isobel a născut o fată.

La auzul cuvintelor, un zâmbet larg se întinse pe fața lui Robert și acesta izbucni într-un râs în care se amestecau bucuria și epuizarea. Edward zâmbea și el. Dar fața îmbujorată a Katherinei rămânea crispată. Clătină din cap la auzul râsului lui, cu teamă în ochi. Veselia lui Robert pieri.

— Ce-i?

— Trebuie să vă duceți la ea, domnule.

Robert îi privi figura gravă, apoi se întoarse către fratele său.

— Du-te, zise Edward. Păzesc eu porțile.

Fără să mai aștepte alt îndemn, Robert alergă către locul unde era legat Vânătorul. Încălecă și-l îndemnă în galop către castelul de pe deal, ale cărui ziduri străluceau învăluite de soarele după-amiezii.

Călări în susul străzilor, pe lângă grupuri de oameni care aclamau, pe lângă o căruță ce se mișca lent, încărcată cu cadavre, pe lângă șiruri de bărbați care turnau apă peste clădirile în flăcări din apropierea castelului. Când trecea în goană pe lângă ele, un butoi de vin aflat undeva în depozit explodă, trimițând o minge de foc pe cerul negru.

Curtea castelului era destul de liniștită, majoritatea oamenilor aflându-se încă jos la ziduri. Trecându-și piciorul peste șa, Robert sări jos, strigându-i unui pedestraș aflat în trecere să aibă grijă de calul lui. Urcă în goană treptele și pătrunse în interiorul umbros, simțindu-și armura grea ca plumbul. În timp ce tropăia pe scările către încăperile care i se dăduseră lui și soției lui, auzi un plânset.

Robert năvăli în camera soției și fu șocat de căldură și de mirosul coclit de sânge. Pe pat, înconjurată de cearșafuri mototolite și pătate, zăcea Isobel, cu cămașa albă lipită de trup. Un preot era îngenuncheat alături de ea, cu crucea în mână. Moașa ședea lângă fereastră ținând în brațe o boccea de pânză. Din acea boccea ieșeau plânsetele. Robert se apropie de soția sa, aruncându-i o privire ostilă preotului, care se ridică și dădu îndărăt. Fața lui Isobel strălucea de sudoare. Transpirația îi sticlea în clavicule și pe oasele pieptului. Rămăsese slabă pe parcursul sarcinii, numai pântecele îi crescuse. Avea între picioare un sul de pânză roșu la mijloc, pe care pata creștea. Sângele îi acoperise cămașa și palmele îi erau lipicioase. Îngenunchind țeapăn din pricina armurii, Robert își scoase una dintre mănușile de fier și îi luă o mână însângerată într-a lui.

Pleoapele lui Isobel fluturară și se deschiseră. Pupilele i se mișcară de colo colo până când privirea i-o găsi pe a lui. Gemând, îi rosti numele.

— Sunt aici, murmură el.

— Tata, zise ea cu privirea îndepărtându-se și apoi revenind la el. A…?

— Au plecat, zise el atingându-i fruntea pe care o simți arzându-i sub palmă. S-a terminat.

Ea își linse sudoarea de pe buze. Când vorbi din nou, cuvintele abia i se auziră, ușoare ca o respirație.

— Știu că pe sora mea o voiai.

Robert avu senzația că încasase o lovitură. Clătină din cap, încercând să nege, dar ea continuă.

— Nu contează. Ai fost un soț blând. Robert îi sărută palma și Isobel strânse din ochi, cu lacrimi pe obraji.

Respirația îi era mai slabă acum. Pata roșie acoperise aproape de tot cârpa albă. Robert îi simți degetele înmuindu-se într-ale lui. Preotul se apropie și murmurul rugăciunilor sale umplu liniștea, iar Robert se aplecă deasupra patului, atingând cu fruntea pieptul soției sale.

După un timp se ridică sleit și se apropie de moașă. Îi întinse brațele și, fără un cuvânt, ea i-o dădu pe fiica sa. Robert lipi de răceala aspră a armurii forma ei micuță, ale cărei țipete umpleau aerul. Stând la fereastră în încăperea încinsă, cu fumul ca o vânătaie pe cerul de afară, în minte i se ivi o amintire a mamei lui ținând-o în brațe pe una dintre surori.

— Marjorie, șopti Robert. O să te cheme Marjorie.

Capitolul 40

Un miros înțepător de fum încă mai stăruia în aer deasupra ruinelor Berwickului. Focurile arseseră neîncetat zile în șir, luminând nopțile cu flăcări vizibile de la mile depărtare, până când ploile lunii aprilie transformaseră incandescența lor în coloane de fum ce acopereau orașul cu nori sufocanți. Cochiliile caselor și prăvăliilor se înșirau de-a lungul străzilor presărate cu dărâmături, de la valul de pământ ce înconjura orașul și până la docurile dincolo de care Marea Nordului se deschidea cenușie ca uitarea. Bușteni arși se ițeau din zidurile dărâmate, ca oasele prin piele. Hala Roșie, cartierul general al negustătorilor flamanzi, al căror comerț statornic transformase Berwickul în cel mai bogat târg al Scoției, era o grămadă contorsionată de lemn înnegrit și piatră. Clădirea se prăbușise, îngropând sub ea cadavrele a patruzeci de negustători care încercaseră s-o apere când englezii invadaseră orașul. Încadrat între mare, viața sa, și râul Tweed, Berwick fusese un port plin de forfotă. Cu mai puțin de patru săptămâni în urmă, aici trăiseră douăsprezece mii de oameni, un amestec de scoțieni și de colonișți din Țările de Jos. Din ei nu mai rămăsese nici urmă, cu excepția cadavrelor pe care apa râului le arunca pe mal.

După ce oastea englezilor străpunsese fortificațiile ineficiente, măcelul continuase preț de două zile. Pentru morți se săpaseră gropi comune, dar acestea, oricât de adânci, nu îi putuseră înghiți pe toți. Restul fuseseră cărați cu căruța la râu și aruncați în apă. Acum mareele primăverii aduceau unele cadavre înapoi la țărm, umflate și mutilate de crabi și pești. Pe malurile acoperite de noroi fuseseră trimiși oameni care să le scoată din apă și să le îngroape pentru a preveni izbucnirea vreunei molime. Muște zburau pe deasupra băltoacelor gelatinoase de resturi umane și zdrențe. Câțiva soldați norocoși găsiră inele în degete și butoni pe manșete putrede, o compensație pentru însărcinarea cumplită ce li se dăduse.

La o milă de râu, dincolo de rămășițele sfărâmate ale porții Berwickului, al căror lemn putred se dovedise a nu conta pentru armata engleză, un alt grup de muncitori aștepta să-și înceapă ziua de lucru. La poalele valului de pământ ce înconjura orașul se afla un șanț îngust, plin de sfărâmăturile palisadei de deasupra. Oameni se înșirau pe marginile acestuia, ținând

târnăcoape sau proptiți în lopeți, tușind și trăgându-și nasul din pricina umezelii. Erau nerăbdători să înceapă, să-și alunge frigul din oase, dar mai întâi trebuia să aibă loc o ceremonie.

Regele Edward înainta printre rândurile lor, în mantia țeapănă de brocart auriu. Mai înalt decât majoritatea lucrătorilor care-l priveau, domina silueta lătăreață a lui Hugh de Cressingham, care se chinuia să țină pasul cu el. Lăcomia triplase bărbiile funcționarului regal și fața sa rotundă era palidă și lucioasă precum ceara topită. Dinspre el venea un miros ca de carne stricată și Edward mări pasul în timp ce funcționarul cel gras se legăna pufăind alături de el. Decisese deja ca, atunci când el se va întoarce în Anglia, Cressingham să rămână în urmă, în calitate de trezorier regal al Scoției. Omul era un dregător competent, dar prezența sa era departe de a fi plăcută.

— Aici, Maiestate, gâfâi Cressingham, îndrumându-l pe rege către o roabă ce fusese așezată la marginea șanțului. Era plină cu o grămadă ordonată de pământ negru. Am ajuns.

Edward trase în plămâni aerul umed și se îndreptă grăbit spre roabă, nerăbdător să termine cu această demonstrație și să se întoarcă să-și plănuiască înaintarea spre nord în confortul castelului, una dintre puținele clădiri rămase nevătămate în urma atacului. Acolo erau încartiruiți el și dregătorii săi, adunați acum la o oarecare distanță de lucrători alături de o mână de prizonieri, inclusiv un lord irascibil și spurcat la gură pe nume sir William Douglas, care comandase garnizoana orașului. Prizonieratul lui Douglas fusese o condiție pentru capitularea Berwickului, pe care Edward o aprobase numai după ce mai bine de șapte mii de oameni muriseră. Femeile și copiii care supraviețuiseră, precum și restul garnizoanei, avuseseră voie să plece, păstrându-și viețile și nimic altceva. Ieșiseră șiruri-șiruri pe poarta sfărâmată, palizi și tăcuți. Privindu-i de pe parapetul castelului, lui Edward nu-i prea fusese milă. Locuitorii Berwickului, care le dăduseră cu tifla lui și cavalerilor lui din spatele palisadei lor putrede, îl ajutaseră să dea o lecție neprețuită restului Scoției. Încăpățânarea scoțienilor avea să slăbească, acum că știau care era prețul rebeliunii. Avea să-i înfrângă mai ușor. Și, mai mult ca orice, Edward avea nevoie ca această campanie să se termine iute.

După războiul din Țara Galilor, se întorsese în Anglia ca să descopere că scoțienii se aliaseră cu regele Philippe împotriva lui. Edward îi trimisese pe William de Valence și pe fratele său, Edmund de Lancaster, în Franța, cu un contingent de cavaleri, pentru a-și întări prezența în Gasconia, apoi își convocase vasalii. În ciuda presimțirilor negre legate de acest nou război,

baronii și cavalerii răspunseseră chemării lui la arme și la Newcastle îl întâmpinaseră mai mult de opt mii de oameni, inclusiv arcași din recent cucerita Țară a Galilor, experți cu arcul lung. În vreme ce oastea scoțiană înainta asupra orașului Carlisle, lăsând granița estică a regatului nepăzită, Edward traversă Tweedul prin satul Pârâul Rece și înaintă spre nord, ajungând la Berwick înainte de Paști. De-a lungul coastei îl urmaseră patruzeci și patru de galere care ridicaseră ancora din Anglia de Est, transportând provizii și pietre pentru mașinăriile de asediu. În timp ce cavalerii lui Edward atacau valul de pământ, galerele pătrunseseră în estuar ca să lovească dinspre apă. În ciuda unor pierderi, inclusiv trei corăbii care eșuaseră pe uscat și fuseseră incendiate de oamenii lui Douglas, englezii pătrunseseră în oraș.

Edward avea puține fonduri pentru această campanie, dar ceea ce-i lipsea în materie de bani compensa prin hotărârea sa. Într-un fel, rebeliunea scoțienilor, venind atât de aproape după cea din Țara Galilor, fusese o binecuvântare. Mașinăria sa de război era bine unsă și gata să se pună în mișcare. Victoria din Țara Galilor și găsirea Coroanei lui Arthur îi câștigaseră respectul oamenilor săi, iar pământurile oferite baronilor îi asiguraseră susținerea lor. Edward nu se așteptase niciodată să supună Scoția prin forță, ca pe Irlanda sau Țara Galilor. De când pusese prima oară ochii pe acest regat, sperase întotdeauna să găsească o ușă deschisă prin care să-și atingă ținta. Cea dintâi, căsătoria fiului său cu micuța Margaret, îi fusese trântită în nas odată cu moartea prematură a fetiței. Cea de-a doua, controlul asupra regelui John, fusese închisă de Comyn când nu era atent. Acum avea s-o dărâme prin foc și sabie.

Dincolo de Berwick, ispititor de aproape, se afla inima regatului. Edward trebuia doar să-și întindă mâna ca s-o apuce. Nu se îndoia că, odată ce scoțienii aveau să fie învinși și simbolul suveranității lor se va fi aflat în posesia lui, rezistența avea să înceteze, ca în Țara Galilor. Atunci aspirațiile sale la un regat unit sub conducerea lui aveau să fie cu un pas mai aproape de a se îndeplini și avea să-și pună funcționarii la treabă, dezvăluindu-le Ultima Profeție și celorlalți supuși ai săi, astfel ca ei să cunoască adevărata lui măreție. Scoțienii nu erau galezi, oțeliți în decadele de lupte crunte și frământări. Numai nobilii, cei care luptaseră sub tatăl său împotriva lui Simon de Montfort și cei care îl însoțiseră în Țara Galilor și în Cruciadă, aveau cât de cât experiența războiului. Prea puțini dintre oamenii liberi care constituiau grosul unei armate feudale luaseră parte la vreo luptă, și cu atât

mai puțin țăranii care constituiau pedestrimea. Un ghiont mai zdravăn și războiul avea să se termine. Berwick era doar cea dintâi fundație a noului regat al lui Edward, aflat la nord de graniță, o temelie care avea să fie începută acum ca s-o vadă toată lumea.

Edward se apropie de roaba cu pământ, sub privirile muncitorilor și ale cavalerilor armatei sale. Faptul că această demonstrație fusese ideea lui Cressingham îl făcea și mai nerăbdător să termine odată, deși fusese de acord cu ideea când funcționarul i-o propusese cu o săptămână în urmă, după ce planurile privind fortificarea Berwickului fuseseră terminate. În final, acest val de pământ avea să fie înlocuit cu ziduri de piatră și turnuri de veghe: un bastion al forței imperiale pe măsura fortărețelor sale din Țara Galilor. Până atunci, Edward poruncise ca șanțul existent să fie lărgit până la o lățime de optzeci de picioare și o adâncime de patruzeci.

Mânerele roabei fuseseră curățate cu grijă de pământ, observă el. Întinzându-se să le apuce, se întrebă dacă declarația pe care o făcea astfel o să fie anulată de sterilitatea demonstrației, o cacealma vizibilă cu ochiul liber. Gândul îl făcu să șovăie. Făcuse efortul de a ieși din castel, lăsând deoparte planurile sale ca să ofere acest spectacol. Trebuia să merite.

Privind în jur, regele zări în apropiere un muncitor proptit în lopată. Se apropie de om, lăsându-l pe Cressingham să-l cheme, nedumerit. Muncitorul cu lopata se îndreptă imediat și privi îngrijorat în jur, întrebându-se în mod evident ce anume greșise. Când Edward se apropie, omul își înclină capul, iar degetele i se încleștară pe coada lopeții până se albiră. Sub ochii curioși ai celorlalți lucrători, regele luă lopata din mâna omului rămas cu gura căscată și se apropie de marginea șanțului. Înfipse unealta în pământul umed, înfundând-o adânc prin lut până în stratul de argilă de dedesubt. În timp ce lucra, tivul auriu al mantiei i se târa prin noroi. Strângând coada lopeții, lustruită de mâinile lucrătorului, desprinse un bulgăre de pământ. Ridicând încărcătura, Edward se îndreptă către roabă și, sub privirile uluite ale tuturor, o deșertă peste grămada îngrijită de pământ pusă acolo de altcineva. Dacă ziua de azi însemna punerea bazelor noii sale stăpâniri a nordului, atunci era important ca el și nu altul să fie primul care să-și murdărească mâinile cu pământ la începerea acestei construcții. Mulțumit de gestul său, Edward se întoarse să ia o nouă lopată de pământ din șanț. Regele era atât de absorbit de munca sa, încât nu văzu grupul de călăreți ce se apropia de porțile orașului venind pe drumul dinspre nord.

După încă trei lopeți, sub ochii uluiți ai dregătorilor săi, Edward înfipse unealta în pământ și apucă mânerele roabei. Cressingham zâmbi și dădu din cap aprobator, încântat că regele făcea, în sfârșit, ceea ce se aștepta de la el. Edward împinse roaba pe lângă oamenii aliniați și o răsturnă acolo unde se stabilise, înconjurat pe dată de un miros puternic de pământ. Muncitorii aplaudară din toată inima.

Cressingham se apropie de rege gâfâind.

— Ei bine, asta ar trebui să le dea aripi, Maiestate, zise el cu hotărâre, în timp ce muncitorii, luându-și propriile lopeți și roabe, începeau să coboare în șanț la săpat.

Edward nu-i răspunse. Își privea mâinile cu degete lungi, cu palmele murdare de pământ.

— Maiestate.

La auzul vocii aceleia viguroase, regele își ridică privirea și-l zări pe John de Warenne apropiindu-se de el prin mulțimea de muncitori. Era însoțit de contele scoțian Patrick de Dunbar, care îl ajutase la prădarea Berwickului. Contele purta o mantie pătată în urma călătoriei și fața sa, încadrată de un păr negru și unsuros, era tulburată. În spatele lor, Edward zări un grup de călăreți care descălecaseră și vorbeau cu Anthony Bek. Scuturându-și țărâna de pe mâini, le ieși în întâmpinare celor doi conți, cu Cressingham pe urme.

— Maiestate, îl salută Patrick de Dunbar făcând o plecăciune.

— Ai vești despre dușman? Vocea lui Edward era tăioasă. Fierbea de nerăbdare să aibă vești de când primise rapoarte conform cărora armata scoțiană năvălise peste graniță în Northumberland, arzând și jefuind. Conta pe vasalii săi locali asemeni contelui Patrick de Dunbar și al Brucilor aflați în Carlisle, care, cunoscând bine ținutul, puteau fi ochii și urechile lui, dar fiindcă nu primise nicio veste de la căderea Berwickului începuse să-și piardă răbdarea.

— Scoțienii au trecut granița acum cinci zile, Maiestate. Acum sunt la treizeci de mile de-aici, tăindu-vă drumul spre nord. Și-au pus tabăra pe pământurile mele. Chipul contelui Patrick era posomorât. După ce am primit permisiunea Maiestății Voastre, m-am întors la castel și l-am găsit împresurat. Dunbar a căzut în mâinile Comynului Negru și ale oamenilor săi.

— Cum? întrebă Edward, mâniat de veștile nedorite. Alesese acest drum spre nord în parte și fiindcă Dunbar, aflat sub controlul aliatului său, îi

oferea un adăpost sigur în mijlocul teritoriului dușman: un loc fortificat unde se putea retrage la nevoie. Mi-ai spus că era bine apărat!

Sir Patrick nu se grăbi să răspundă. Pe chipul său se războiau emoțiile.

— Soția mea le-a dat drumul, sire. Vocea-i era sugrumată. M-a trădat.

Regele îl fixă îndelung cu privirea.

— Și Balliol?

— Regele este cu grosul armatei.

Edward tăcu, cugetând. În zilele de după căderea Berwickului, primise din partea regelui John o renegare oficială a jurământului de supunere. Tonul sfidător și hotărât era complet nepotrivit cu bărbatul pe care-l știa el. Edward bănuia că John Comyn fusese vocea din spatele său. Lordul de Badenoch părea mai viclean decât îl crezuse. Regele sperase că prin căsătoria dintre fiul acestuia și fiica lui William de Valence omul avea să se dea pe brazdă. În mod limpede, Comyn avea nevoie de o demonstrație mai clară a puterii lui. Toți aveau.

Edward își întoarse atenția către John de Warenne.

— Vreau să conduci o companie către nord și să te ocupi de țărănoii ăia. Ia castelul și prinde-i pe tâlharii care l-au ocupat. Nu vreau să-mi stea nimic în calea către nord. Ia-i pe tineri cu tine, zise el, aruncând o privire către Humphrey de Bohun și Cavalerii Dragonului.

— Da, Maiestate.

Edward dădu să plece, apoi se opri, cu privirea revenind asupra contelui Patrick.

— Dunbar, ar fi trebuit să-ți ții nevasta mai din scurt!

Capitolul 41

Sir John de Warenne ieși din cort în ceața de afară, strângându-și mantia în jurul umerilor și trăgându-și zdravăn nasul. Era aproape luna mai și totuși diminețile erau reci, cu cețuri dese ca o supă albă. Contele de Surrey ura mohoreala acestei coaste de nord-est, cu marea ei neprietenoasă și cu pantele de culoarea ruginii. De fapt, disprețuia întreaga Scoție. Niciun drum cumsecade, întinderi dese de pădure și munți brăzdați care-ți tăiau înaintarea, zăpezile iernii, aerul umed în care, vara, roiau tot soiul de insecte ciupitoare. Tânjea să se întoarcă în ținuturile blânde și împădurite ale moșiilor sale din Anglia. În curând avea să înceapă sezonul de vânătoare. Cu voia Domnului, războiul o să se termine până atunci.

Înaintea sa, în ceață, siluete de oameni se mișcau printre șirurile de corturi. Warenne și cavalerii săi ajunseseră în Dunbar cu o zi mai-nainte și iscoadele îl înștiințaseră pe conte că, deși castelul era ocupat de o companie de soldați dușmani, armata scoțiană nu se vedea nicăieri. Pătrunzând în orașul părăsit, oamenii lui Warenne își așezaseră tabăra la o distanță sigură de castel, care era cocoțat într-un echilibru instabil pe o faleză stâncoasă ce se înălța deasupra unui port.

Pășind peste odgoanele corturilor, contele trecu pe lângă caii cărora rândașii le dădeau tainul de dimineață. Focuri de tabără își trimiteau fumul în întuneric, amestecându-și mirosul amar de lemn ars cu aromele mai dulci și mai puternice ale ovăzului și ierburilor. Bucătarii se treziseră deja de o oră. Înaintea lui Warenne, patru structuri cu muchii ascuțite se ridicau în aerul cețos. Se apropie, văzând cu mulțumire că inginerii lucrau din greu, pregătind dispozitivele. Erau catapulte manuale, mai ușoare decât uriașele catapulte cu contragreutate pe care Warenne le văzuse folosite în alte campanii în lungul timp de când îmbrățișase cariera armelor. Constau dintr-o grindă zveltă, mobilă, cu o curea la un capăt și patru frânghii la celălalt, pivotând deasupra unui cadru înalt de lemn. Catapultele cele mari funcționau pe principiul contragreutății, în timp ce acestea erau acționate de oameni, care, trăgând de cele patru funii, înclinau grinda, făcând astfel celălalt capăt să se înalțe brusc, lansând un proiectil, de obicei o piatră special cioplită. Erau ușor de transportat și de construit, dar nu erau la fel de

eficiente precum catapultele cu contragreutate, care puteau azvârli pietre de până la trei sute de pfunzi la o distanță de patru sute de yarzi.

Unul dintre ingineri, bătând un cui în cadrul de lemn, ridică ochii când Warenne se ivi din ceață.

— Domnule, îl salută el. Mașinăriile ar trebui să fie gata să tragă într-o oră.

Warenne mârâi privind castelul. Terenul se înălța către zidurile acestuia, greu vizibile prin negură. Simțea mirosul mării și auzea țipetele pescărușilor, dar nu vedea mai nimic.

— Dacă nu se împrăștie ceața asta, n-o să tragem deloc.

Dar în mai puțin de două ore soarele, înălțându-se, goni ceața și pe la jumătatea dimineții nu mai rămaseră din ea decât câteva fuioare târându-se zdrențuite peste zidurile castelului Dunbar.

Când prima piatră își nimeri ținta, păsări se împrăștiară în aer. În clipa impactului răsună un trosnet asurzitor și se înălță un nor de praf. Piatra căzu la pământ într-o ploaie de moloz și se rostogoli pe malul ierbos de la poalele zidului. Câteva clipe mai târziu, alte trei o urmară, toate nimerind cam în același loc, în apropiere de poarta castelului. Țăndări de piatră și bucăți de mortar se desprinseră din zidul împrejmuitor la fiecare lovitură.

John de Warenne privi inginerii care încărcau și lansau metodic catapultele, trăgând de funii ca niște clopotari în biserică. Grinzile se înălțau una după alta, azvârlindu-și proiectilele către fortăreața din cărămidă roșie de pe pantă. Drept represalii, de pe parapete se revărsară săgeți, dar inginerii înălțaseră o palisadă și își vedeau de treabă la adăpostul ei. Pe măsură ce pietrele continuau să se lovească de ziduri, de-a lungul parapetului răsunară strigăte. Warenne întrezări mișcare dincolo de gurile de tragere, dar, dacă nu aveau de gând să lanseze un atac ieșind de la adăpostul porților, scoțienii nu puteau face mare lucru ca să împiedice asediul. Aveau, însă, un aliat de partea lor. Timpul.

Câțiva dintre cavalerii englezi izbucniseră în urale la primele lovituri, dar ploaia aceea de pietriș și praf părea mai impresionantă decât era. De fapt, Warenne știa că putea să dureze mult până când o mașinărie de asediu, fie și o catapultă, reușea să deschidă în zid o breșă suficient de mare pentru ca atacatorii să pătrundă prin ea. Regele Edward voia capturarea cât mai rapidă a castelului Dunbar și Warenne înțelegea de ce, dar nu știa cât de lesne era de îndeplinit dorința regelui. Calea cea mai rapidă de a ocupa castelul ar fi fost să aibă sprijinul cuiva dinăuntru, dar asta deja se petrecuse o dată și era

puțin probabil să se mai întâmple, acum castelul era ocupat de soldații Comynului Negru, susținător fidel al lui John Balliol.

Privirea lui John de Warenne se îndreptă către silueta solidă a lui Patrick de Dunbar, aflat în apropiere. Contele își privea castelul asediat tăcut și cu chipul încremenit. Fără îndoială, soția lui cea trădătoare se afla înăuntru. Warenne simți o oarecare milă pentru om, gândindu-se cât de sfâșiat trebuia să se fi simțit privindu-și căminul atacat de mașinăriile de asalt. Cu trei ani în urmă, fiica lui Warenne murise. Fusese regină abia câteva luni, dar lui John Balliol îi fusese soție timp de zece ani, timp în care îi dăruise regelui Scoției un fiu și un moștenitor. Singurul lucru care îl consola pe Warenne la gândul morții ei era că nu apucase să vadă acest război. Se întrebă dacă o parte din Dunbar nu-și dorea ca sediul să eșueze. Dacă reușea, soția lui avea să fie judecată laolaltă cu restul trădătorilor. Putea contele să îndure una ca asta? se întrebă Warenne. El ar fi putut?

Un alt bolovan lovi zidul de apărare, spulberându-se în clipa impactului. Un grup de pedestrași târa o roabă plină cu pietre către mașinării, unde grămezile de proiectile deja se împuținaseră. Aduseseră cu ei două căruțe pline cu pietrele rotunjite care fuseseră transportate la Berwick cu corăbiile, dar acestea aveau să se termine în curând și trebuia să caute altele. Plaja de dedesubtul falezei ar fi putut să le ofere o recoltă generoasă, dacă Warenne putea trimite niște oameni până acolo.

Auzi pe cineva apropiindu-se din spate, își întoarse privirea și îl zări pe Humphrey de Bohun. Tânărul cavaler respira precipitat, dar chipul îi era liniștit, în ciuda bubuitului statornic al bolovanilor, care îi făcea pe alți soldați să tresară.

— Ai găsit un copac potrivit? îi strigă Warenne pe deasupra larmei.

— Da, domnule. Oamenii îl taie chiar acum. Am lăsat șase cavaleri care să-l aducă aici de îndată ce-o să fie doborât.

Warenne dădu aprobator din cap. După dezastrul survenit când cu ambuscada de pe drum din Țara Galilor, moștenitorul lui Hereford se dovedise un comandant priceput. El și ceilalți își câștigaseră pintenii la Berwick. Toți primiseră botezul sângelui și încercările războiului îi căliseră. Humphrey, mai ales, arăta un mare potențial. Warenne știa că regele avea mari speranțe în privința lui.

— O să-l folosim pe post berbec pentru porți după ce e curățat de ramuri și întărit, îi spuse el cavalerului.

Auzind zgomot de copite, cei doi se întoarseră și zăriră patru oameni călări înaintând cu repeziciune prin tabără. Warenne se încruntă nerăbdător, văzând că era una dintre trupele pe care o trimisese cu o zi înainte în recunoaștere. Lăsând inginerii să-și continue tirul asupra zidurilor castelului, le ieși în întâmpinare, urmat de Humphrey. Una dintre iscoade îl strigă.

— Domnule! Descălecând, iscoada se grăbi să se apropie de conte. Scoțienii se apropie dinspre vest.

— Conduși de cine? întrebă grăbit Warenne. Câți sunt?

— Toți, domnule, toată armata scoțiană, condusă de Comyni și de regele John. Ar trebui să fie vizibili din clipă în clipă. Cercetașul se întoarse și arătă spre vest, unde terenul urca, transformându-se în mlaștini largi, presărate cu copaci. Pe coama dealului de colo.

Warenne privi dealul, simțind cum nerăbdarea îi iuțea bătălie inimii. Bătrânului conte îi plăcea mai mult ideea războiului deschis decât perspectiva plictisitoare a unui asediu prelungit, cu oamenii demoralizați de așteptare și expuși nenumăratelor pericole ce amenințau o armată asediatoare: provizii pe terminate, raiduri surpriză dinspre castel sau atacuri din partea grosului armatei dușmane, care le putea tăia retragerea. Pentru războiul în câmp deschis se antrenaseră el și cavalerii săi în fiecare zi de când erau copii. La asta se pricepeau cel mai bine.

Câteva clipe mai târziu, Warenne zări crescând pe dealul îndepărtat o linie întunecată formată din oameni călare. Stindardele înălțate le înveseleau rândurile cu străfulgerări colorate. De pe zidurile castelului Dunbar se ridică un strigăt. Scoțienii zăriseră și ei armata care venea să-i salveze.

Warenne se întoarse către Humphrey, ridicându-și vocea ca să acopere uralele asediaților.

— Apără tabăra, ordonă el. Nu trebuie să le permitem oamenilor lui Comyn să iasă din castel și să mă înconjoare.

— Da, domnule, zise Humphrey, înclinându-se onorat.

Lăsându-l pe cavaler să-i adune pe ceilalți tineri, Warenne străbătu tabăra în grabă, chemându-și căpeteniile. Căpitanii cavaleriei și pedestrimii trecură la acțiune, aliniindu-și trupele. Acești oameni erau veterani ai campaniilor lui Edward în Țara Galilor, toți războinici călițI. Scutierii și rândașii se ocupau de cai, punând șeile, potrivind cataramele chingilor și frâiele. Pregătiți pentru eventualitatea unui atac, cei mai mulți cavaleri aveau o

parte din armură pe ei, dar acum își puneau piesele cele mai stânjenitoare: mănușile din zale sau din plăci de metal, coifurile și scuturile. Pedestrașii își strângeau centurile spadelor și apucau ciocanele și lăncile, aliniindu-se în companiile lor. Mașinăriile de asediu trăgeau în continuare asupra zidurilor castelului, dar în curând cavalerii încălecară și bubuitul pietrelor fu acoperit de strigătele lor și de nechezatul cailor.

Părăsiră tabăra în galop, înspre vest, îndreptându-se către dealul îndepărtat și către oastea scoțienilor, și strigătele sfidătoare ale apărătorilor se stinseră în urma lor. Petice albastre de cer se iviră între stindardele albe ale norilor ce goneau iute pe deasupra capetelor. Lumina soarelui pătrunse prin spărturi ca o lance, încălzind chipurile cavalerilor și pedestrașilor ce veneau în urma lor. John de Warenne călărea în avangardă, cu ochii ațintiți asupra oștirii din depărtare. Scoțienii erau avantajați, aflându-se pe teren mai înalt, dar nepotul Mareșalului nu era îngrijorat. Oamenii săi călăreau alături de el în rânduri bine definite, cu fanioane fâlfâind pe lănci, cu crestele coifurilor fluturând. Pedestrașii încheiau coloana, înaintând cu pași mari pe terenul noroios ce începea să urce treptat.

Culorile steagurilor inamice deveniră mai limpezi. Printre ele se afla stindardul regal al Scoției, leul roșu ridicându-se în două picioare pe un fundal auriu. La vederea englezilor, scoțienii începură să strige și răcnetele lor purtate de vânt ieșeau în întâmpinarea trupei ce se apropia. Warenne presupuse că acele scandări îndepărtate erau strigăte de răzbunare. Se îndoia că în Scoția mai rămăsese vreun om care să nu fi aflat despre măcelul de la Berwick. O asemenea sete de răzbunare era un lucru bun. Avea să-i facă pe scoțieni pripiți. Prin contrast, oamenii săi rămaseră tăcuți, concentrându-se să acopere distanța dintre ei și dușmani, cruțându-și forțele pentru bătălie.

Când cavalerii englezi ajunseră în vârful primului deal, Warenne ridică mâna, ordonând o oprire. Comandanții săi se apropiară în timp ce examina terenul. Înaintea lor, solul cobora abrupt formând o vale năpădită de copaci și tufișuri, mai deși în defileu, acoperind parțial un pârâu sclipitor. Dincolo de cursul lui îngust, copacii se răreau iarăși, pe măsură ce terenul se ridica formând o pantă prelungă, în trepte, până pe culmea unde se afla oastea scoțiană. Dându-le ordine comandanților săi, care se împrăștiară ca să le transmită oamenilor, Warenne îi conduse pe englezi în josul pantei abrupte. Cavalerii se înclinară în spate în șei, lăsându-și caii să aleagă cel mai bun drum. Vocile crunte ale scoțienilor ajungeau în continuare până la ei. Pedestrimea îi urmă, ajutându-se la coborâre de cozile sulițelor. Soarele

dispăru după un nor și o umbră măturăiarba. Înaintea lor, printre copaci, apele pârâului se întunecară de la bronz la plumburiu în lumina schimbătoare.

Cei dintâi cavaleri ajunseră la pârâu, Warenne fiind unul dintre ei. Pe alocuri, malurile erau înalte și oamenii fură siliți să se împrăștie căutând vaduri sigure. Rupseră rândurile, înaintând printre copaci, unii întorcându-se chiar pentru a găsi căi mai ușoare pe unde să-și îndemne caii. Alții călăriră atenți prin apa rece și repede către locuri unde malul era mai jos și mai nisipos. Nămolul din albie, stârnit de copitele armăsarilor, întunecă suprafața apei. Înghiontind cu putere flancurile cailor, oamenii îi siliră să urce pe celălalt mal, cu apa picurându-le de pe picioare. Câteva animale alunecară și se panicară, dar călăreții le stăpâniră cu ordine scurte. În urma lor soseau alți și alți cavaleri, urmându-și tovarășii de cealaltă parte a apei.

Warenne și oamenii săi se aliniară printre copacii de pe celălalt mal. Se întoarse, dând ordine repezite în timp ce cavalerii continuau să se împrăștie de-a lungul malului. În urma lor se înghesuiau soldații, așteptând să traverseze pârâul. Deodată, Warenne auzi venind din susul dealului sunetul pătrunzător al mai multor corni. Acesta fu urmat de tunetul de neconfundat al copitelor. Dând pinteni calului și înaintând ca să vadă mai bine, contele de Surrey zări armata scoțiană călărind de-a valma pe pantă, către pârâu. O clipă rămase năucit la vederea ei, surprins de șarja aceasta neașteptată. Apoi, printre sunetele cornilor, le deslușiși cuvintele:

— Pe ei!

— Pe ei! Lașii fug!

Warenne îi cuprinse dintr-o privire pe oamenii săi, răsfirați de-a lungul văii sau luând-o îndărăt printre copaci în căutarea unui loc pe unde să traverseze. Își dădu seama că ruperea rândurilor pentru a trece pârâul le dăduse scoțienilor impresia că armata sa se destrăma. Apoi începu să urle ordine, cerându-le oamenilor să treacă apa cum or ști. Cei din urmă cavaleri își îmboldiră caii în apă. Cei mai mulți urcau sau urcaseră, dar câțiva căzură, răsturnându-se pe mal, cu caii țipând și zbătându-se în timp ce alunecau îndărăt. În urma lor, pedestrașii coborâră cu sutele malul alunecos, ținându-și armele ridicate în timp ce traversau apa și se târau la deal pe cealaltă parte.

Lăsându-și viziera și smulgându-și lancea din mâinile scutierului, Warenne își îndemnă calul și ieși dintre copaci urmat de oamenii săi.

Scoțienii care se năpusteau orbește în josul pantei, într-o grămadă dezordonată, zăriră un șir de cavaleri ivindu-se dintre copacii dinaintea lor și aliniindu-se pe măsură ce ieșeau în rânduri strânse, cu scuturile ridicate. Ceea ce luaseră drept o ceată îngrozită de fugari devenise deodată un bine disciplinat zid de oțel care galopa în susul pantei în întâmpinarea lor. Câțiva dintre scoțienii aflați în fruntea acestui asalt haotic, cei care îi zăriră primii pe cavaleri, încercară să-și înfrâneze caii, să încetinească sau să întoarcă. Dar nu aveau altă cale de-acum și, cu setea de sânge pierindu-le, fură mânați de mulțimea care venea din urmă direct în rândurile cavaleriei grele a englezilor. Scoțienii care mai participaseră la lupte îi îndemnară pe ceilalți cu strigăte, încercând să strângă rândurile pe cât posibil, dar prea târziu. Cavalerii englezi intrară în ei în plin.

Oameni căzură la pământ, aruncați din șei de impactul violent. Unii își pierdură cunoștința, alții se prăbușiră sub copitele cailor, care-i făcură una cu țărâna. Odată cavalerii englezi pătrunși în mijlocul oștirii scoțiene, în rândurile căreia dezordinea se transformase într-o panică nestăpânită, pedestrimea se revărsă în urma lor. Roiau ca lăcustele în jurul oamenilor și cailor prăbușiți, înconjurând conții și cavalerii, care fură dezarmați și luați prizonieri. Unii nobili se prăbușiră luptând în zadar când infanteria îi acoperi, scoțându-i din luptă cu lovituri date cu ciocanul sau cu măciulia spadei.

Warenne, care-și pierduse lancea, învârtea spada sfărâmând scuturi și înfundând coifuri cu lovituri cumplite. Oamenii cădeau doborâți de pe cai de loviturile lui teribile sau răsturnați de cavalerii săi. Warenne înaintă, conducându-și soldații mai adânc în rândurile zdrențuite ale scoțienilor, până ajunse la pedestrimea aflată în spatele acestora, unde măcelul se dezlănțui fără cruțare. Caii de luptă în armurile lor măturau oamenii din cale de parcă ar fi fost mlădițe sau se ridicau în picioare, lovind cu copitele, spărgând capete și frângând spinări sub greutatea lor masivă, așa cum fuseseră dresați. Cavalerii lui Warenne își traseră spadele și începură să măcelărească oamenii ce se împrăștiau pe panta dealului, tăind membre și despărțind capete de corpuri. În curând, câmpul fu scăldat în sânge, pedestrașii gemând în timp ce se târau peste trupurile tovarășilor lor. Nu putură însă scăpa de infanteria engleză, care veni să-i termine cu lovituri brutale de spadă.

John de Warenne, transpirând înăuntrul coifului, lovi un alt cavaler. Omul se dezechilibră din pricina loviturii și Warenne își întoarse calul cu o

smucitură a frâielor, făcând animalul să intre în armăsarul scoțianului și azvârlindu-l pe om din șa. Acesta se prăbuși în zornăit de armură, scoțând un strigăt. În timp ce încerca să se ridice, fu înconjurat de trei pedestrași. Unul îl lovi cu ciocanul în stomac, făcându-l să se îndoaie de mijloc, iar ceilalți dădură în el cu pumnii și picioarele până când se lăsă dezarmat. Pretutindeni pe câmpul de luptă aveau loc scene asemănătoare. Pretutindeni, scoțienii se străduiau să scape, bătălia lor fiind acum una pentru supraviețuire. Warenne zări stindardul regal al Scoției dispărând în susul pantei, urmat de cel al Comynilor Roșii. Între el și ei, dealul era înțesat de pedestrași morți și muribunzi, făcând urmărirea imposibilă. Șuierând un blestem prin vizieră, Warenne continuă lupta.

În mai puțin de o oră, bătălia se terminase. Panta ierboasă era presărată cu cadavre de oameni și cai. Unii dintre nobilii scoțieni muriseră, dar asta nu era nimic în comparație cu soarta pedestrașilor, care căzuseră cu sutele. În unele locuri erau atât de mulți morți încât sângele lor se aduna în bălțoace, prelingându-se în josul pantei și înroșind apele pârâului. Infanteria engleză umbla printre aceste grămezi ucigându-i pe cei răniți.

Warenne contemplă câmpul de luptă din șaua armăsarului său stropit de sânge, simțind puternic în gură și în nări mirosul morții. Era dezamăgit că regele Scoției nu se afla în rândul nobililor scoțieni înfrânți pe care cavalerii săi îi încercuiseră, dar chiar și-așa, bătălia fusese câștigată. Și ce victorie! Fuseseră capturați mulți magnați scoțieni, inclusiv un număr de conți și baroni, majoritatea alcătuind conducerea țării de când Balliol le cedase autoritatea sa. Era o zi sumbră pentru Scoția. Dintr-o singură șarjă, contele de Surrey scosese din luptă mare parte din armata regatului și pe cei mai mulți dintre conducătorii săi.

Capitolul 42

Soarele amiezii ardea deasupra capetelor companiei. Insecte zumzăiau în tufișurile aflate de o parte și de alta a drumului și iarba uscată fâșâia în bătaia vântului fierbinte care arunca praf în ochii călătorilor și purta pe aripile lui mirosul sărat al mării.

Robert, călărind în urma tatălui său, simțea soarele arzându-i pielea între gluga căptușită a coifului și gulerul cămășii de zale. Alături de el călăreau fratele său și cavalerii din Carrick. Călătoreau de ore în șir și caii începuseră să dea semne de oboseală, lăsând capetele să le atârne în timp ce se târau de-a lungul drumului. Zvâcneau tot timpul din cozi ca să alunge muștele care se îndesiseră devenind adevărați nori pe măsură ce se apropiau de mare, o foaie strălucitoare de metal aflată la distanță.

În urma cavalerilor, pe cai de rând sau buiestrași, călăreau scutierii, rândașii și servitorii, alături de soțiile și copiii unora dintre oamenii din Carrick sau Annandale. Printre ei se afla slujnica lui Isobel, Katherine, călare pe iapa castanie, blândă, care îi aparținuse stăpânei sale. Robert ar fi putut să vândă animalul, dar calul era unul dintre lucrurile la care Isobel ținuse foarte mult și era mai practic, își spusese el, să îi dea iapa servitoarei care devenise cel dintâi paznic al fiicei sale. Voise să caute o îngrijitoare mai potrivită, o guvernantă dintr-o casă nobilă poate, dar nu avusese timp pentru asta de la moartea soției și începerea războiului. În plus, până în prezent, Katherine se dovedise mai mult decât capabilă să aibă grijă de copil. În urma ei, pe un ponei îndesat, călărea o fetișcană slăbănoagă de cincisprezece ani, doica fiicei sale. Katherine o găsise pe Judith în Carlisle, la puțin timp după moartea lui Isobel. Fiica unui cavaler din garnizoana orașului, Judith, născuse cu câteva săptămâni mai devreme, dar copilul fusese mort. Nimeni nu pomenise ceva despre vreun soț, iar tatăl păruse ușurat s-o vadă primită în gospodăria lui Bruce. Era o făptură posacă, dar avea laptele care îi trebuia copilului său, așa că Robert îi suporta prezența.

Încheiau coloana două căruțe, trase de cai de povară și pline cu provizii: hrană pentru oameni și cai, corturi, armuri și echipament, toate necesare pentru această călătorie. În Scoția, familiei Bruce îi rămăseseră prea puține

locuri unde să stea, puțini prieteni care să-i ofere un pat peste noapte. Se întorceau acasă învingători. Și urâți de toată lumea.

Înfrângerea armatei scoțiene la Dunbar fusese semnalul că scurtul război cu Anglia se încheiase. Cu majoritatea conducătorilor capturați și cu armata pe jumătate distrusă, rezistența scoțienilor se frânsese. Alianța lor cu regele Philippe nu se dovedise de folos, niciuna dintre promisele corăbii cu soldați din Franța nu venise în ajutorul lor. După Dunbar, castelele din Roxburgh, Dumbarton și Jedburgh se predaseră unul după altul, iar Edinburghul căzuse după o săptămână de asediu. Aflat în Perth la sfârșitul lui iunie, Edward primise un mesaj de la regele John, care se refugiase în nord alături de Comyni. Regele Scoției, cu acordul consiliului său cel împresurat, se predase fără condiții.

Pentru Robert, trecerea graniței înapoi în Scoția, la capătul unui război de patru luni, fusese o binecuvântare și un blestem. Regele Edward își respectase promisiunea și, după victorie, restituise familiei Bruce pământurile confiscate de Comyni înaintea izbucnirii luptelor. Pe drumul de întoarcere, lordul și oamenii din Annandale și Carrick fuseseră triumfători, dar, în ciuda ușurării simțite odată cu recăpătarea domeniilor sale, la intrarea în Annandale, Robert descoperise că-i venea greu să sărbătorească. Recoltele zăceau nimicite, cele pe care nu le distrusese oastea scoțiană erau lăsate să se ofilească și să se usuce fără să aibă cine se ocupa de ele. Orașele și satele erau tăcute, mulți dintre bărbații și femeile din regiune fugiseră când oastea Comynilor venise cu foc și sabie. Cel puțin Lochmaben era încă în picioare, armata mulțumindu-se să ardă și să jefuiască pământurile din jurul castelului. Era însă o priveliște tristă, castelul prădat de tot ce era de valoare, tapiseriile sfâșiate, mobilele ce nu putuseră fi transportate sfărâmate sau mânjite, magaziile golite de grâne și de vin. Un miros de urină îmbibase întreg locul, care era acoperit de gunoaie, oase de animal, saci azvârliți și butoaie goale, de parcă un grup mai mare de oameni ar fi stat aici o scurtă perioadă înainte să-și vadă de drum.

Nu avusese însă timp să pună să fie curățat, căci în curând venise un mesaj de la regele Edward, care îi chema pe lordul de Annandale și pe Robert să i se înfățișeze în orașul Montrose, aflat în nord-est.

— Stăpâne, n-ar trebui să ne odihnim?

Auzindu-l pe unul dintre cavaleri adresându-i-se tatălui său, Robert ridică ochii. Avusese de gând să facă și el aceeași propunere. Căldura amiezii

devenise de neîndurat și Vânătorul, observă el, era disperat să bea apă. Marjorie, legată cu o eșarfă la pieptul Katherinei, începea să scâncească.

— Nu, aproape c-am ajuns. Lordul îl privi pe cavaler cu un aer plin de sine. Vreau să dau ochii cu Maiestatea Sa Edward cât mai curând posibil. Mă aștept să aibă veşti importante pentru mine.

Privirea lui Robert stărui asupra tatălui său, a cărui tunică galbenă împodobită cu o cruce diagonală roșie strălucea în lumina soarelui și a cărui cămașă de zale fusese lustruită până sclipea. În ciuda căldurii, purta peste tunică și armură o mantie de postav flamand fin, căptușită cu mătase roșie. Transpira din plin, cu șiroaie de sudoare picurându-i pe față. Deasupra lui se înălța stindardul din Annandale. Îl silise pe stegarul său să-l poarte prin toate orașele și satele pe unde trecuseră, din Lochmaben și până pe coasta de nord-est, ca într-o procesiune regală. Robert purta o tunică având blazonul Carrickului, dar nu înălțase stindardul, înfășurat în jurul cozii lui și pus într-una dintre căruțe. Când tatăl rosti aceste cuvinte, Robert simți că fratele său încerca să-i prindă privirea, dar, știind ce anume voia să-i transmită Edward, rămase cu ochii ațintiți înaintea sa.

Pe măsură ce înaintau, iar soarele trecu de amiază, înaintea lor se deschise o lagună uriașă. Între această lagună și Marea Nordului se afla orașul Montrose, ridicat pe o limbă de nisip, cu un castel îndesat înălțându-se deasupra celorlalte clădiri. În fața zidurilor castelului, unde câmpiile presărate cu tufe se învecinau cu niște dune cenușii, fuseseră așezate mai multe corturi, formând o mare multicoloră de pânză. În mijlocul lor era o platformă de lemn arătând ca o scenă.

Străzile din Montrose erau pline de cavaleri englezi și scutierii lor. Călărind prin mulțime, Robert observă după vorbă că majoritatea oamenilor erau englezi, accentele lor indicând o varietate de localități din care veniseră pentru a se aduna în acest port scoțian. Câțiva vorbeau irlandeza, fapt ce-l făcu să-și amintească vag de timpul petrecut la Antrim, învățând să călărească alături de neastâmpărații săi frați adoptivi și ascultând poveștile tatălui lor despre Finn MacCool. Alții vorbeau galeza, trezindu-i alte amintiri, mai recente și mai puțin plăcute. O încăierare izbucni în fața unui han prăpădit pe lângă care treceau, un soldat lovindu-l pe altul și fiind apoi copleșit. Câțiva oameni se apropiară să pună capăt bătăii, în timp ce mult mai mulți o aclamau. Soldații care se înghesuiau pe străzi aveau un aer indolent, îndopându-se cu mâncare și bere și cerând răstit menestrelilor sau bufonilor să le cânte cântece anume. Aceștia nu erau oameni osteniți după o

campanie grea, sărbătorind o victorie binemeritată. Erau petrecăreți la o serbare. Era o scenă cu totul diferită de ceea ce văzuse Robert după campania din Țara Galilor. Cum de se petrecuse atât de repede? Cum de căzuse Scoția atât de ușor? Gândul era șocant.

Urmându-și drumul pe străzi, ajunseră în cele din urmă la castel, pe turnul căruia flutura un stindard stacojiu cu trei lei aurii. Porțile erau închise și patru străjeri purtând culorile regelui stăteau afară, proptiți în sulițe. Când lordul de Annandale se apropie, unul înaintă, traversând podul care se întindea pe deasupra șanțului.

— Bună ziua, strigă el, cu ochii pe stindardul înălțat deasupra companiei. Cu ce treburi veniți?

La un semn de-al tatălui său, unul dintre cavalerii acestuia înaintă.

— A sosit sir Robert Bruce, lord de Annandale. Dorește să-i vorbească regelui Edward.

— Maiestatea Sa e la sfat, răspunse străjerul.

Robert observă grimasa de enervare de pe chipul tatălui său. Bruce își îndemnă iapa sa albă către paznic.

— Maiestatea Sa Edward m-a chemat într-o chestiune urgentă. Sunt sigur că mă va primi.

— Am primit ordin să le permit intrarea numai celor al căror nume mi s-a dat. Al dumneavoastră, domnule, nu este printre ele. Vă propun să vă așezați tabăra alături de ceilalți oameni pe care regele i-a convocat aici. Fără îndoială, regele Edward va trimite după Domnia Voastră când va fi gata.

Spunând acestea, straja se întoarse și străbătu podul întorcându-se de unde venise.

Lordul își întoarse brutal iapa și Robert observă cu satisfacție umilința de pe chipul tatălui său. Bruce își vărsă supărarea pe cavalerii săi, care se încruntau nedumeriți, apoi porni către tabăra de corturi cu o strâmbătură schimonosindu-i fața înroșită.

Pe câmpia de sub zidurile castelului nu mai rămăsese prea mult loc, corturile întinzându-se până la dunele nisipoase, așa că fură siliți să se așeze pe un petic de pământ aflat în apropierea malului nămolos și fetid al lagunei, unde țipetele păsărilor umpleau aerul. În timp ce cavalerii descălecau, servitorii se apucară să dea jos din căruțe corturile și echipamentul. Câțiva plecară să caute apă pentru cai, în timp ce ceilalți săpară vetre pentru foc și latrine. Robert se apropie de spatele unei căruțe, lăsându-l pe Vânător în paza lui Nes, care fusese ars atât de rău de soare

încât i se cojea pielea de pe nas și obraji. Doi servitori coborau o cușcă mare de lemn. Înăuntru era cățeaua lui Robert, Uathach. În vara de dinainte, după întoarcerea din Scoția, își redescoperise afecțiunea pentru tânăra cățea, puiul favoritei bunicului său.

— Adu-mi lesa, îi spuse unui servitor. O s-o iau cu mine când o să merg să caut lemne.

Servitorul păru surprins de idee, dar cotrobăi printr-o desagă după lesa cățelei, în timp ce un altul deschise ușa cuștii. Uathach se descolăci și se strecură afară ca un șarpe. Era înaltă, ajungându-i aproape până la șold, cu membre lungi și fumurie ca mama ei. Se îndreptă direct spre Robert, gâfâind, cu limba scoasă. El luă lesa din mâinile servitorului și i-o fixă de zgardă. Spre deosebire de câinii tatălui său, care aveau lese de mătase, cea a lui Uathach era din piele moale, cafenie. Bunicul său își bătuse întotdeauna joc de cei care-și împodobeau câinii cu zgărzi dichisite, spunând că asemenea zorzoane erau pentru nesăbuiții cu mai mult aur decât minte. Înfășurându-și lesa de mână ca să țină cățeaua aproape, Robert porni printre rândurile de corturi, lăsându-i pe servitori să despacheteze și pe Katherine să o pună pe fiica lui, care plângea, în brațele lui Judith, pentru a fi hrănită. Nu ajunsese prea departe când Edward îl prinse din urmă, alergând.

— Unde te duci, frate?

— Pe plajă, să caut lemne.

Fratele său i se așeză în cale.

— De când e asta treaba unui conte?

— Uathach trebuie să-și facă nevoile. Și eu la fel. Ar trebui să pun servitorii să se ocupe de asta în locul meu?

Fără să aștepte un răspuns, Robert își văzu de drum. Nu-și dorea o altă ceartă.

— N-ai de gând să vorbești cu el, nu? O să-l tot ocolești până o să fie prea târziu și nu va mai depinde de tine.

Robert se opri. Întorcându-se, întâlni privirea provocatoare a fratelui său.

— De ce nu poți s-o lași baltă?

Edward clătină din cap, incredul.

— S-o las baltă? întrebă el, apropiindu-se de Robert. Vorbim de viitorul regatului nostru! Ai o șansă să îndrepți greșelile din ultimele luni. Pentru numele Domnului, de ce nu profiți de ea?

— Nu știm ce intenții are regele Edward. Invitația a fost neclară. Cum aș putea să profit de ceva care nu-i concret? Cum să…?

— Mâine, îl întrerupse Edward, John Balliol va fi detronat în mod oficial. Tata crede că îi va lua locul ca rege al Scoției. De asta a venit încoace. Dar dreptul la tron ți-a fost trecut de bunicul ție, în ziua când ai moștenit Carrickul. De ce nu l-ai înfruntat? O să-l lași să ia ce ți se cuvine?

— Ce-ți pasă? întrebă Robert, căldura și oboseala făcându-l să-și iasă din fire. Pentru tine e mai bine dacă ajunge el rege. Dacă mor înaintea ta, o să-i fii moștenitor.

Edward clătină din cap și se întoarse. Zise, cu glas scăzut:

— Vreau să văd din nou pace în regatul nostru, frate. Nu vreau să mă mai lupt cu concetățenii mei. Războiul ăsta m-a scârbit. Tata… Se opri, încruntându-se. S-o fi născut el scoțian, dar în vinele lui curge sânge de normand. Îl privi din nou pe Robert. Limba mamei noastre deja dispare de pe pământurile noastre, iar obiceiurile și tradițiile strămoșilor noștri, atât de prețuite de bunicul, se sting. Tata nu va face decât să le grăbească pieirea. Adu-ți aminte c-a pus-o pe mama să învețe franceza fiindcă ura galeza. O să țină o curte regală normandă în Edinburgh și în curând o să fim un soi de Anglie.

Robert își privi fratele. Niciodată nu-l mai auzise vorbind atât de sincer și deschis.

— Și de ce crezi că eu aș fi altfel?

Edward zâmbi fin.

— Te cunosc mai bine decât crezi, frate. Cu toate greșelile pe care le-ai făcut în trecut, în inima ta ești scoțian.

Robert înțepeni, vinovat, știind că fratele lui se gândea la implicarea sa în ordinul Cavalerilor Dragonului.

— Nu știm ce pune la cale regele Edward și nici dacă are măcar de gând să ofere tronul cuiva. Chipul i se înăspri. N-o să rup familia împotrivindu-mă tatei pentru niște firimituri de la masa regelui care nici măcar nu ne-au fost aruncate.

De data aceasta, când se îndepărtă fratele său, nu făcu niciun gest să-l urmeze. Robert își văzu de drum, pe lângă grupuri de soldați care leneveau în căldura soarelui, bând sau dormind. Alții se înghesuiau în jurul unor mese pe căpriori instalate sub baldachine, în timp ce servitorii le aduceau de mâncare. Văzu atârnate de laturile corturilor câteva stindarde pe care le știa și se întrebă cine era acolo. Chipul lui Aymer de Valence i se ivi rânjind în minte până când îl alungă, străbătând cu pași hotărâți dunele de nisip în direcția mării, cu Uathach pășind alături.

În lumina soarelui după-amiezii, marea era aurie și valurile șopteau pe nisip. Briza venită din larg zvântă sudoarea de pe fruntea lui Robert, care se așeză, eliberând-o pe Uathach din lesă. Cățeaua se repezi în salturi spre apă, sărind prin valuri ca un cerb. Pe nisip erau trase câteva bărci de pescuit. Ceva mai departe de ele, câțiva copii se fugăreau unul pe altul în apa de la țărm. După vocile lor ascuțite, Robert își dădu seama că erau englezi, cel mai probabil copii de cavaler sau de conte. Uathach alergă încântată înspre ei, dar Robert o chemă la el cu un fluierat. Cățeaua, ascultătoare, se trânti alături, iar el înclină înainte, punându-și coatele pe genunchi. Privi în largul mării, a cărei seninătate albastră distona cu furtuna din mintea lui.

De când fusese recompensat cu funcția de guvernator de Carlisle, tatăl lor făcuse aluzii la perspectiva ca, dacă regele Edward câștiga războiul, să îl facă rege. Acum Edward câștigase și a doua zi Balliol avea să fie detronat. Robert era recunoscător că li se restituiseră pământurile familiei, îl mulțumea soarta lui Balliol și îi ura pe Comyni, dar călărind pe pământurile natale și văzându-și compatrioții supuși și umiliți se simțise ca un invadator, la fel de disprețuit ca regele Edward și soldații lui. Voia el să fie regele unui popor care-l ura? Și cum ar fi fost domnia însăși? Văzuse cu ochii lui încercările lui Edward de a o controla în ultimii șase ani, mai întâi propunând căsătoria dintre Margaret și moștenitorul său, apoi amestecându-se în domnia regelui John. Acum, că Edward preluase controlul regatului prin forță, orice om pe care l-ar fi pus în locul lui Balliol n-avea să fie decât un vasal supus, aflat la capătul unei lese foarte scurte. Robert nu simțea nicio dorință să fie el acela. Încercând să facă asta, și-ar fi distrus familia, s-ar fi transformat într-un șerb al regelui Angliei și ar fi fost urât de supușii săi.

Stând astfel, îi răsună în minte tonul aspru al bunicului său, întrebându-l dacă secole de istorie aveau să se sfârșească odată cu el: dacă Alexander și David și Malcolm Canmore luptaseră și-și vărsaseră sângele numai pentru ca el să renunțe fără împotrivire. Jurase să respecte pretenția la tron. De ce nu putea găsi voința s-o facă?

— Sir Robert?

Auzindu-se strigat, se întoarse și zări un tânăr bărbat înalt, într-o tunică din mătase albastră, venind spre el de-a curmezișul dunelor, cu un zâmbet larg pe fața arsă de soare. La vederea lui Humphrey de Bohun, Robert se simți năpădit de ușurare și norii îndoielilor și grijilor i se împrăștiară din minte. Se ridică să-și întâmpine prietenul, râzând fericit, și se îmbrățișară.

— Ți-am văzut stindardul pe câmp, zise Humphrey. Fratele tău mi-a spus unde ești. Se uită la Uathach care îl adulmeca. E ogarul tău? E frumos!

— De când ești în Montrose? se interesă Robert. Sperase să-l găsească aici pe cavaler, pentru că îi lipsise foarte tare prietenia acestuia. Văzându-l pe Humphrey, era ca și cum ar fi fost din nou la Londra, în acea vară, antrenându-se pe teren și participând la ospețe în Sala Mare. Ca și cum ultimul an nu ar fi existat.

— Doar de câteva zile. Am venit din Perth.

— Ai fost la Berwick?

Zâmbetul lui Humphrey păli. Privi spre larg, apoi se întoarse către Robert cu un surâs forțat.

— Hai să nu vorbim de bătălii. Războiul s-a terminat. Vreau să aud totul despre tine. Unde este frumoasa ta soție? E aici? Abia aștept să-o cunosc.

— Isobel a murit acum patru luni, în Carlisle, când i-a dat naștere fiicei noastre, zise Robert după o pauză.

Chipul lui Humphrey se întristă. Puse mâna pe umărul lui Robert.

— Prietene, îmi…

Robert flutură din mână, respingând scuzele încă dinainte de a fi rostite. Nu simțea că merită compătimire, fiindcă jelise destul de puțin.

— A fost o femeie de treabă. O soție bună. Dar n-am fost împreună decât un an și, cu toate frământările care-au fost și cu războiul, nici nu ne-am văzut prea des. De fapt n-am cunoscut-o prea bine. Îi…

Robert se poticni. Nu-i mai vorbise nimănui despre asta.

— Îi simt lipsa, recunoscu el, dar mai mult de dragul copilului decât din alte motive.

Humphrey dădu din cap:

— Înțeleg.

Rămaseră tăcuți, unul lângă altul, privind copiii care săreau peste valuri. După atâtea zile petrecute pe drum, amândoi aveau fețele arse de soare și aspre din cauza tuleielor. După un timp, Robert dădu să spună ceva, dar cavalerul i-o luă înainte.

— Mă bucur că ești aici, se întoarse Humphrey spre el. Mi-ar prinde bine ajutorul tău.

— Sigur că da. În ce privință?

— Regele Edward dorește un anumit lucru pe care Cavalerii Dragonului îl pot îndeplini. O însărcinare specială. Vreau să ni te alături.

— Ce fel de însărcinare?

Auziră un strigăt, se întoarseră și îl văzură pe Edward care se apropia de ei traversând dunele.

— O să vorbim mai târziu, zise Humphrey, privindu-l din nou pe Robert. Zâmbi cu căldură și îi strânse umărul. Îmi pare bine să te văd.

Robert îi zâmbi la rândul său.

— Și mie, prietene.

•

Robert stătea culcat în cort, ascultând respirația fratelui său, aflat alături. Era epuizat din pricina călătoriei îndelungate, iar în acea seară, atmosfera din tabăra lor, cu tatăl său fierbând de nemulțumire că regele nu-l întâmpinase, îl obosise și mai mult. La fel și întrebarea crucială și rămasă fără răspuns: ce se va întâmpla mâine după ce regele John avea să fie detronat? Dar, în ciuda oboselii, nu putea dormi.

O adiere fierbinte ridică perdelele cortului, dezvăluind o lună grasă și roșiatică ce plutea jos pe cer. Robert se întrebă dacă era un semn rău. Gândul îl purtă înapoi, prin amintirea începețoșată a unei veri din Carrick, până la o casă dintre dealuri și la un copac cu colivii. Era oare bătrâna tot acolo, în locuința ei înghesuită, plină de cărți și oase, împletind destinele oamenilor? Acum Affraig era probabil foarte bătrână sau moartă. Gândul la Carrick îl făcu să tânjească după copilăria lipsită de griji, când mama și bunicul său trăiau și sălile erau pline de prieteni și râsete. De când moștenise comitatul petrecuse atât de puțin timp în el, folosindu-se de unul dintre vasalii săi ca să-i adune arendele anuale și să rezolve orice probleme, încât nici nu simțea că acesta i-ar aparține. Acum că războiul se terminase, avea să se întoarcă.

Robert auzi voci afară și zări pe cineva apropiindu-se, o siluetă stacojie în lumina focului. Recunoscu glasul unuia dintre cavalerii tatălui său, care ședea de pază, apoi vocea joasă, dar insistentă a lui Humphrey. Atent să nu-și trezească fratele, Robert se ridică și se strecură afară din cort. Se apropie de Humphrey, făcându-i semn omului tatălui său să se întoarcă la post.

În timp ce-l saluta pe Humphrey, trecându-și mâna prin părul ciufulit de somn, observă că acesta purta zale dedesubtul unei mantii simple de călătorie.

Ochii lui Humphrey sclipeau în lumina focului.

— Trebuie să te îmbraci repede.

— Unde mergem?

— Să împlinim Profeția.

Humphrey mai vorbi câteva momente, spunându-i ce să aducă și unde urmau să se întâlnească. După ce cavalerul termină, Robert vru să ceară mai multe amănunte despre această misiune misterioasă, dar se abținu. Senzația de apartenență la un grup, încercată la vederea lui Humphrey, era o binevenită ușurare după izolarea pe care o simțise de când se întorsese în Scoția. Nu voia s-o diminueze punând sub semnul întrebării motivele cavalerului și, la drept vorbind, ideea de a părăsi Montrose era o binecuvântare. Obosise să fie prins la mijloc între tatăl și fratele său, obosise să nu știe pe ce drum s-o apuce.

„O să-l tot ocolești până o să fie prea târziu și nu va mai depinde de tine."

Fratele său avea dreptate. Și lui nici nu-i păsa.

După plecarea lui Humphrey, Robert îl trezi pe Nes ca să pună șaua pe Vânător și reveni în cort să se îmbrace. Trăgându-și pieptarul peste cămașă, auzi plânsul neostoit al fiicei sale. Acesta fu urmat de șoapta somnoroasă a unei femei. Robert ieși cu scutul în mână tocmai în clipa în care Katherine se strecura din cortul pe care-l împărțea cu Judith și cu alte trei femei. Slujnica o ținea pe Marjorie în brațe și-i șușotea cu tandrețe. Ridicându-și privirea, îl zări pe Robert traversând tabăra. Se încruntă la vederea spadei din mâna lui. El nu scoase niciun cuvânt, urmându-și drumul până la căruță, de unde scoase la iveală cufărul larg în care își ținea armura. În spatele lui, plânsul lui Marjorie continua, în timp ce Robert își scotea afară cămașa de zale, Katherine începu să cânte. Atunci când cânta avea o voce joasă, puternică, părând să aparțină altcuiva, unei femei mai bătrâne. Liniștea copilul, ale cărui scâncete se transformară într-o răsuflare tremurată. Robert își dădu seama că se oprise s-o asculte și că zalele începeau să-i atârne grele în mâini, așa că își puse armura, apoi își căută scutul pe care Humphrey îi spusese să-l ia cu el. Pavăza cu dragon era înfășurată în pânză ca să nu se deterioreze. Robert n-o mai privise de când plecase din Anglia, cu mai bine de un an în urmă. În lumina focului, observă cât de zgâriat era lemnul. Tocmai își punea o mantie simplă de călărie, cum îi spusese Humphrey, când auzi o voce în spatele lui.

— Plecați, sir Robert?

Se întoarse și privi fața Katherinei, înălțată către a lui. Șaua nasului îi era presărată cu pistrui de la soare și părul ei întunecat era încâlcit, căzându-i lung și liber pe umeri. O strângea pe Marjorie la piept. Robert zâmbi privindu-și fiica adormită. Se aplecă și o sărută cu blândețe, apoi se ridică și

întâlni privirea Katherinei în timp ce-și strângea centura spadei în jurul mijlocului.

— Mă întorc repede.

Ridicându-și scutul, îi adresă câteva cuvinte cavalerului aflat de pază lângă foc, apoi, luând frâiele Vânătorului din mâna lui Nes, care, din fericire, îl cunoștea suficient de bine ca să nu pună întrebări, Robert traversă tabăra.

Urmând indicațiile lui Humphrey, zări înălțându-se înaintea sa platforma de lemn pe care o văzuse la intrarea în Montrose. În lumina lunii roșietice arăta mai degrabă ca un eșafod decât ca o scenă. Dincolo de ea, la o oarecare distanță, văzu un grup de bărbați călare, luminați de torțe. Îi însoțea o căruță trasă de cai și mânată de doi cavaleri regali. Apropiindu-se, Robert îl zări pe Humphrey și alte chipuri cunoscute. Erau de față Henry Percy, mai solid decât și-l amintea, și Guy de Beauchamp, care nu-i adresă niciun zâmbet. Printre ei se afla Thomas de Lancaster, mai matur și mai înalt, pe punctul să devină bărbat, alături de Robert Clifford, care îl salută curtenitor și de Ralph de Monthermer, care îi zâmbi. Apoi, în final, Robert îl privi pe Aymer de Valence. Mânia de pe chipul acestuia îl duse deodată înapoi în Anglesey: o bucătărie întunecoasă și umedă, ochii întunecați ai lui Aymer umplându-se de ură în timp ce se apropia să-i dea lovitura decisivă. Robert trecu pe lângă el fără o vorbă.

Când încălecă, Humphrey le făcu semn celorlalți:

— Să pornim. Ne așteaptă trei zile de călărit.

— Trei zile? întrebă Thomas. O să pierdem ceremonia de mâine.

— Frate, tot nu ne-ai spus unde mergem și de ce, adăugă Ralph. Robert se simți mulțumit aflând că nu era singurul pe care Humphrey îl lăsase în ceață. Mintea îi fu din nou străbătută de un fulger de îndoială, dar îl ignoră. Oricare va fi fost planul, era în mod sigur de preferat decât să stea aici, confruntându-se cu o alegere ce i se părea imposibilă.

— O să vă explic pe drum, răspunse Humphrey ferm.

Îmboldindu-și calul, cavalerul conduse trupa afară din tabără și apoi pe drumul de ieșire din Montrose. Căruța hurduca în urma lor, iar luna imensă de nuanța sângelui le lumina calea.

Capitolul 43

Mulțimea privea tăcută silueta însingurată ce înainta printre rândurile sale, îndreptându-se spre platforma din centrul taberei. Fuioare de ceață acopereau apele lagunei și, încă de la primele ore ale dimineții, umezeala fierbinte din aer promitea o nouă zi sufocantă. La est, cerul era de aur lichid și lumina se reflecta pe fețele sutelor de oameni ce se îngrămădeau în spațiul din jurul estradei. În fața platformei fuseseră aliniați câțiva bărbați, cu fața spre mulțimea în așteptare, sub supravegherea cavalerilor regali. Stăteau laolaltă, supuși și palizi, mărunți pe lângă structura de lemn ce se ridica în spatele lor. Numai câțiva îl priveau pe omul singuratic ce înainta inexorabil spre ei.

Robert Bruce, lord de Annandale, aștepta în rândurile nobililor englezi, cu privirea ațintită asupra lui John Balliol care se apropia cu încetineală. Regele Scoției era tras la față și cu ochii înfundați în cap. Chipul îi era cenușiu în pofida căldurii, tunica aurie cu blazonul regatului Scoției fund singura sa pată de culoare.

După înfrângerea de la Dunbar, Balliol fugise împreună cu Comynii, dar marșul lui Edward către nord fusese de neoprit, castelele și orașele îi căzuseră la picioare și pentru regele John și ultimii oamenii ce-i mai rămăseseră nu existase niciun adăpost sigur. Cele trei săptămâni petrecute pe drumuri erau vizibile pe chipul și trupul său ofilit. În iunie îi scrisese lui Edward, renunțând la tratatul încheiat cu Philippe al Franței și oferindu-i capitularea sa necondiționată. Acum, încetinit de umilință, îngreunat de disperare, părea la fel de nefericit ca un condamnat ce se apropie de butucul călăului.

Când Balliol se târî pe lângă el, Bruce își întinse gâtul, încercând să-și facă dușmanul să se uite în direcția lui. Să-l vadă stând acolo și asistând la ultimele lui clipe ca rege. Dar Balliol nu-și abătu ochii de la estrada dinaintea sa. În urma lui, mulțimea se închise.

Balliol ajunse lângă prizonierii adunați înaintea platformei și aceștia se văzură siliți să se dea la o parte, permițându-i să urce treptele. Un bărbat înaintă de parcă ar fi vrut să-i spună ceva regelui, dar săbiile cavalerilor lui Edward îl siliră să dea îndărăt. Bruce, privind pe deasupra capetelor

dinaintea sa, își dădu seama că era John Comyn. Lordul de Badenoch bătu în retragere, dar nu-și luă ochii de la cumnatul său, care urca acum treptele. Alături de Comyn era moștenitorul acestuia, dizgrațiatul soț al lui Joan de Valence, împreună cu Comynul Negru și cu conții de Atholl, Menteith și Ross. Privirea ageră a lui Bruce îi măsură pe toți. Mulți fuseseră tovarășii tatălui său. Ca și în cazul bătrânului, ziua lor trecuse. Locul trecutului era în pământ, alături de oasele morților. Era timpul ca în Scoția să înceapă o nouă eră.

Auzindu-l pe fiul său, Edward, murmurându-i ceva unuia dintre vasali, Bruce se întoarse spre el cu o încruntare menită să-l amuțească. În zori, aflând că Robert plecase peste noapte într-o misiune dată de rege, Bruce luase foc. Îl luase la întrebări pe Edward, dar fie fiul său era un mincinos mai bun decât îl știa, fie chiar nu avea idee de ce dispăruse fratele său mai mare fără nicio explicație. De atunci furia i se domolise, transformându-se într-o mânie surdă, și treptat lordul simțise o senzație de ușurare.

Nicio clipă de la începutul războiului și al alianței sale cu regele Edward nu recunoscuse deschis că fiul său era cel care avea dreptul să pretindă tronul, dar acest adevăr îl arsese pe dinăuntru. Bântuit de teama că Robert ar fi putut să-și afirme acea pretenție, se îndepărtase și mai tare de fiul și așa înstrăinat. Poate, își spuse el, lipsa lui Robert în ajunul unui moment atât de important pentru lupta familiei lor însemna că era dispus să cedeze fără împotrivire. Bruce spera că așa era, el unul n-avea de gând s-o facă. Tatăl său trecuse peste el numai ca să-i facă în ciudă. Acum avea să corecteze această greșeală. Spera că ticălosul se răsucea în mormânt.

Privind către platformă, lordul de Annandale văzu că Balliol ajunsese sus și înainta către centru, unde silueta formidabilă a socrului său, John de Warenne, aștepta ținând un sul de pergament. În spatele contelui de Surrey se îngrămădeau funcționari englezi, avocați și dregători ai regelui, printre care se distingea masivitatea episcopului Anthony Bek. Stăteau de o parte și de alta a tronului pe care era așezat regele Edward. Regele era ușor încețoșat din cauza depărtării, vederea lui Bruce nemaifiind ce fusese odată, dar părea limpede că acesta se concentra asupra lui Balliol. Vocea aspră a contelui de Surrey răsună când desfășură pergamentul și citi acuzațiile la adresa lui Balliol, ale cărui fapte trădătoare în calitate de vasal al regelui Edward duseseră la confiscarea fiefului său. Așa cum se convenise cu prilejul capitulării sale, acesta avea să cedeze regatul și funcția sa regală suzeranului său.

Când termină de citit, John de Warenne se dădu înapoi, cu privirea ațintită undeva departe de nefericitul său ginere. O clipă, Balliol rămase singur. Privi în jur nesigur, tresărind când doi cavaleri regali se apropiară de el. Fiecare avea un pumnal. Câțiva dintre magnații scoțieni de dedesubt începură să protesteze, dar oamenii regelui nu voiau să-i facă rău. Începură în schimb să descoasă fiorosul leu roșu ce împodobea tunica lui Balliol. Expresia prostită și înfrântă de pe chipul lui Balliol în timp ce aceștia își vedeau de treabă arăta că știuse ce urma. Când capul leului cusut se desprinse, unul dintre oamenii regelui îi dădu pumnalul camaradului său și apucă fâșia de țesătură. O smuci cu putere în jos, smulgând blazonul regal de pe tunică. Din mulțime se ridicară aplauze și urale răzlețe, care însă amuțiră iute. Dezechilibrat, Balliol făcu câțiva pași împleticiți, dar cavalerul îl sprijini, ținându-l drept dinaintea adunării, cu fire roșii atârnându-i din tunica aurie.

Regele Edward îl făcuse pe John Balliol rege al Scoției. Acum tot el îl desfăcea. Bruce nu putea fi sigur, dar în lumina aurie a zorilor i se păru că zărește lacrimi sclipind pe obrazul însemnat de vărsat al lui Balliol.

În timp ce Balliol era condus în jos pe treptele estradei, pentru a fi escortat către Turnul Londrei împreună cu ceilalți nobili scoțieni, regele Edward se ridică. Văzându-l pe rege că părăsea platforma înconjurat de dregătorii săi, Bruce își croi cu hotărâre drum prin mulțime. Tot nu i se acordase o audiență cu regele Angliei, care îl convocase să asiste la acest moment. Simțea nerăbdarea ca pe un pinten în coaste.

— Maiestatea Voastră!

Bruce ignoră protestele pe care înaintarea sa energică le atrăgea din partea celor care-i stăteau în cale, strigând din mers, încercând să atragă atenția regelui. Aproape că-l ajunsese pe Edward, care înainta prin tabără însoțit de John de Warenne și de principalii săi dregători, când doi cavaleri regali îi tăiară calea, împiedicându-l să înainteze. Văzând că nu glumeau, Bruce strigă zadarnic către regele care se îndepărta:

— Maiestate, vă implor. Trebuie să vă vorbesc!

Edward se întoarse și privirea sa îl găsi pe Bruce încadrat de doi dintre cavalerii săi, cu obrazul înroșit după lupta cu mulțimea. Demnitarii lui Edward se întoarseră odată cu el, curioși să vadă cine avusese îndrăzneala de a-l acosta pe rege.

— Maiestate, spuse Bruce, oprindu-se ca să-și recapete calmul și făcând o plecăciune. Voiam să vă vorbesc despre o chestiune importantă. Când

Edward continuă să-l privească, de parcă ar fi așteptat să-l audă spunând pe loc ce voia, Bruce adăugă: Între patru ochi.

Privirea lui Edward nici nu șovăi, nici nu-și pierdu răceala:

— Nu am foarte mult timp. Mă voi întâlni cu toți vasalii mei în Berwick, luna viitoare, după ce-mi voi termina înaintarea spre nord. Acolo voi accepta omagiul poporului scoțian. Îmi poți vorbi atunci despre această chestiune, sir Robert de Annandale.

Dădu să plece.

Văzând lucrul după care tânjea, aflat acum chinuitor de aproape, alunecându-i printre degete, lordul de Annandale uită de sine.

— Insist, Maiestate! strigă el către spatele regelui și vocea lui spintecă aerul.

Auzind ordinul, dregătorii părură uluiți, iar cavalerii care-i tăiaseră calea lui Bruce apucară mânerele spadelor, în mod evident hotărâți să le tragă din teacă dacă avea să mai facă vreo mișcare.

Edward se întoarse încet, cu ridurile adânci de pe chip accentuate de lumina soarelui. Ochii săi cenușii se îngustară concentrându-și toată forța și hotărârea asupra lui Bruce, țintuindu-l cu privirea lor oțelită.

Bruce dădu zorit înapoi.

— Voiam să spun, Maiestate, că această problemă nu poate aștepta. Ignorând privirile dregătorilor, continuă. Odată cu detronarea regelui John, tronul Scoției a rămas gol. Tata avea dreptul la el, după Balliol, fapt determinat de dreapta voastră judecată, dar odată cu moartea sa anul trecut, acest drept mi-a fost trecut mie. Voi înșivă ați recunoscut acest lucru când am acceptat postul de guvernator al Carlisle.

Un timp, regele nu vorbi. Când o făcu, vocea-i era mușcătoare:

— Chiar îți imaginezi, sir Robert, că n-am altceva mai bun de făcut decât să câștig regate pentru tine?

Fără să aștepte să primească un răspuns după această remarcă devastatoare, regele se îndepărtă însoțit de dregătorii săi. Cavalerii se întoarseră și-l urmară, lăsându-l pe lordul de Annandale singur, încremenit în mijlocul mulțimii, de parcă ar fi fost transformat în stană de piatră.

Capitolul 44

După ieșirea din Montrose, cavalerii călăriseră tot într-un galop, oprindu-se numai ca să se odihnească preț de câteva ore când caii nu mai puteau înainta. Acum, în amurgul celei de-a treia zile, în timp ce coborau panta unui deal, Robert își dădu seama că vedea în depărtare orașul fortificat Perth pe malul marelui râu Tay. Cam la o milă mai aproape se afla târgul regal Scone, unde el și bunicul său urcaseră pe Dealul Sfatului și unde bătrânul îi povestise despre bătălia de la Lewes și despre motivele pentru care îi ura pe Comyni.

Când se apropiară de marginea târgului, îndemnându-și caii pe un drum bătătorit, cu căruța duruind în urma lor, Humphrey le făcu semn să încetinească. Coti la dreapta, făcându-i să se abată de pe cărare printr-o pădure rară. Roțile căruței săltară pe terenul denivelat și crenguțe trosniră, frângându-se. În jurul lor copacii șopteau, împletindu-și ramurile pe fundalul cerului violet pe care scânteiau cele dintâi stele. După ce mai merseră puțin, ajunseră într-o poiană. Humphrey privi în jur și, părând satisfăcut, decretă oprirea.

— Facem tabăra, sir Humphrey? îl întrebă Robert Clifford, scrutând umbra copacilor.

— Nu, spuse Humphrey, descălecând cu o tresărire de durere, cu zalele clinchetindu-i sub mantie. Aduceți scuturile, le spuse el celor doi cavaleri regali care mânaseră căruța.

Ceilalți se dădură jos de pe cai, încruntându-se întrebător unul la altul și la Humphrey, care înfășurase căpăstrul armăsarului său în jurul unei crengi și aștepta în mijlocul luminișului. După câteva clipe i se alăturară, singurul sunet fiind scrâșnetul de lemn făcut de cavalerii care scoteau scuturile din căruță.

Lăsându-l pe Vânător să pască tufele, Robert se apropie de Humphrey. Pe parcursul îndelungatei călării, Humphrey rămăsese secretos și rezervat și Robert fusese cuprins de o încordare crescândă. Ușurarea pe care o simțise la început când plecase din Montrose pălise în fața întrebărilor tot mai insistente cărora, până în prezent, Humphrey refuzase să le răspundă.

— Gata cu secretele, zise el înainte să apuce altcineva să vorbească. Ce facem aici, Humphrey? Călărim de trei zile fără să știm încotro ne îndreptăm și cu ce scop!

— Și-mi pare rău, zise Humphrey, înfruntând privirea lui Robert, dar regele Edward mi-a dat o poruncă. M-am legat prin jurământ s-o urmez. Îi privi pe ceilalți. Poate ați observat că ne-am întors pe propriile noastre urme. Dincolo de această pădure se află orașul regal Scone, pe lângă care am trecut când ne-am îndreptat spre Montrose. Aceasta este destinația noastră.

Cei doi cavaleri începură să le înmâneze scuturile cu dragoni. Pe când ceilalți le luau, Robert simți cum încordarea i se spulberă sub șocul revelației. Aceasta îl inundă ca o apă înghețată.

— Piatra, zise el, privindu-l pe Humphrey drept în față. Despre ea e vorba, nu? Ai venit pentru Piatra Destinului?

Alți câțiva începură să vorbească deodată, cu vocile vibrând de nerăbdare.

— Tronul, murmură Guy de Beauchamp. Cea de-a treia relicvă.

Robert abia de-l auzi.

Humphrey făcuse semn că da.

— Piatra este una dintre cele patru relicve pomenite în Ultima Profeție a lui Merlin.

— Eu de ce n-am știut de asta? întrebă Robert, simțindu-se trădat și furios. De ce nu mi-ai spus?

Vocea lui Humphrey se înăspri:

— Nu ți-am spus pentru că te-ai întors în Scoția la numai câteva luni după ce ai fost primit în ordin. N-am avut timp să-ți spun, să-ți explic.

— Ce să-mi explici? Că aveai de gând să-mi iei tronul?

— Familia ta a pierdut tronul când l-a luat Balliol, îi răspunse calm Humphrey. Regele Edward nu are de gând să aleagă pe altcineva, nu acum. S-a terminat, Robert. Scoția va deveni parte din Anglia, la fel ca Țara Galilor și Irlanda. Nu mai e nevoie de Piatră aici. N-o să mai fie întronat un nou rege pe ea.

— Țara Galilor și Irlanda sunt altfel. Vocea lui Robert se înălță în luminiș. Scoția e un regat suveran cu propriile sale libertăți. Stau dovadă patru sute de ani de istorie. Nu puteți să-i măturați deoparte pur și simplu.

Ralph de Monthermer se amestecă, pe un ton rezonabil.

— Invazia noastră a demonstrat cât de slabă e Scoția de una singură. Unită cu Anglia va fi cu mult mai puternică. Ambele regate vor avea de profitat de această unire. Acum că tratatul va fi denunțat, vom lupta împreună în Franța și vom recâștiga pământurile regelui nostru. Totul are sens, sir Robert. Dacă n-ai fi crezut în cauza regelui Edward, n-ai fi luptat pentru el împotriva propriilor tăi compatrioți.

Înainte ca Robert să poată răspunde, Humphrey interveni:

— Profeția spune că, dacă cele patru relicve ale lui Brutus nu sunt adunate la un loc, sub un singur domnitor, Britania va fi distrusă. Asta înseamnă că Scoția va suferi la fel de mult ca Anglia. Trebuie să luăm Piatra ca să ne asigurăm că nu se va întâmpla una ca asta.

— De unde știți că Profeția e reală? îl înfruntă Robert, privindu-i pe rând. Ați văzut vreunul cartea după care s-a făcut traducerea regelui? Nu. E pusă în mod convenabil sub lacăt, nu? Prea fragilă, chipurile, ca să poată fi arătată.

— Sir Robert, îl preveni Ralph, eu aș avea grijă la insinuările astea.

— Chiar dacă e reală, continuă Robert, întorcându-se către Humphrey, nu înseamnă că se referă la vremurile de acum. Dacă pericolul prevăzut de Ultima Profeție a fost acum sute de ani? Sau poate înseamnă că Britania va fi confruntată cu pericolul peste alte câteva sute de ani. Am citit istoria lui Monmouth în copilărie și am recitit-o la întoarcerea în Scoția. Da, vorbește despre un moment în care anumite relicve ar trebui adunate la un loc, dar nu spune când e.

— Ultima Profeție nu explică doar despre ce relicve vorbește Geoffrey de Monmouth, răspunse Humphrey. Se referă și la niște întâmplări anume care vor anunța că dezastrul Britaniei se apropie. Semne care trebuie urmărite. Ezită, de parcă ar fi stat pe gânduri, apoi continuă: Unul dintre semne e moartea regelui Alexander.

Robert îl ascultă în tăcere. Până acum, o mare parte din el tratase Profeția cu reținere, necrezând în ea. Știa că nici alții, printre care Aymer și Henry Percy, nu credeau cu adevărat și păreau să fi privit primirea în ordin, ca și el, drept o ocazie de a intra în grațiile regelui Edward. Pe fețele din jur, Robert zări surprindere. Humphrey, se pare, știa mai multe decât ei despre Profeție.

— Se referă la rege explicit?

— E ca și cum ar face-o. Când cel din urmă rege al Albanului va muri fără moștenitori, intonă Humphrey, regatul va fi pradă frământării. Și în

acea zi fiii lui Brutus vor plânge pe unul cu nume mare.

— Alexandru? întrebă Robert. Alexandru cel Mare?

— Cum ar fi putut cineva să știe că se va întâmpla una ca asta dacă n-ar fi fost profet? răspunse Humphrey.

— De ce nu ni s-a spus? spintecă tăcerea vocea lui Aymer.

— E un lucru pe care oamenii de la Masa Rotundă îl știu, răspunse Humphrey. Vi s-ar fi spus și vouă, la momentul potrivit, dacă ați fi fost aleși să vă alăturați Mesei.

— Și tu de când faci parte dintre membrii Mesei Rotunde?

Humphrey nu luă în seamă întrebarea lui Aymer.

— Robert, trebuie să ai încredere în mine și în Maiestatea Sa Edward, cum ai făcut în ultimul an. Ceea ce facem, facem pentru binele acestor insule. Când Robert nu răspunse, vocea i se înăspri: Le-ai jurat Cavalerilor Dragonului să devii una cu ei în acest cerc care ne leagă în loialitatea față de regele nostru și de cauza lui. Aceasta e cauza lui, Robert. Câte o relicvă din fiecare colț al vechiului regat, Anglia, Scoția, Irlanda, Țara Galilor, trebuie adunate sub stăpânirea lui ca să prevină distrugerea tuturor. Și dacă nu-ți vei încălca acum jurământul, asta e și cauza ta. Regele mi-a spus unde este ținută Piatra. Pot s-o găsesc și singur, dar ar merge mai repede dacă ne-ai conduce tu. Am sperat să nu se ajungă la vărsare de sânge, adăugă el. Dar, dacă suntem stânjeniți în țelul nostru, moartea unor nevinovați s-ar putea să fie inevitabilă.

Robert îl privi pe Humphrey, al cărui chip era decis. Putea să-și încalce jurământul, să refuze să-l ajute și să-și facă un dușman din fiecare bărbat prezent și din regele însuși sau putea face ceea ce îi ceruse Humphrey și să ajute la îndeplinirea Profeției. Se simțea rupt în două, loialitatea față de regatul său opunându-se loialității față de acești oameni. În confuzia lui, un gând deveni din ce în ce mai limpede. Nu putea nega ceea ce spusese Ralph despre ușurința cu care invadaseră englezii Scoția. El însuși fusese uluit. Lucrurile nu merseseră bine în regat de la moartea lui Alexander. Dacă era adevărat? Dacă Profeția era adevărată? Avea nevoie de timp să se gândească la toate astea, să le înțeleagă. Dar toți îl priveau așteptându-i răspunsul. Nu avea timp.

Robert nu scoase o vorbă, dar întinse brațul către unul dintre cavalerii care înmânau scuturile.

Cavalerul se apropie de Robert și-i dădu cel din urmă scut cu dragon, iar Humphrey se întoarse către ceilalți.

— Trebuie să facem totul repede. Sir Robert Clifford și sir Henry Percy o să mă ajute să iau Piatra din biserica abației. Odată ce am pus-o bine în căruță, plecăm. Nu ridicați spada împotriva nimănui decât dacă sunteți atacați, adăugă el. Ochii lui îl ațintiră pe Aymer de Valence, care se încruntă și strânse mânerul spadei.

Cavalerii încălecară cu toții. Ieșind dintre copaci, se aliniară pe drum, îndreptându-se spre abația Scone. Robert călărea în față cu Humphrey, cu scutul greu pe braț, cu inima bubuindu-i în piept.

Cotind pe un drum mai îngust ce traversa râul peste un pod, ajunseră înaintea abației, ale cărei clădiri se înălțau în fața lor în lumina amurgului. Dincolo de copacii ce înconjurau curtea abației, fumul se ridica prin coșuri deasupra târgului regal Scone. Incinta abației nu era înconjurată de ziduri și cavalerii pătrunseră în ea călare, traversând curțile. Locul era liniștit. Luminile torțelor ardeau în ferestrele unei clădiri joase, cel mai probabil refectoriul călugărilor. În depărtare, Robert deslușI cercul de copaci din vârful străvechiului Deal al Sfatului. Humphrey își struni calul și cei din urma lui încetiniră. Auzindu-și numele, Robert își dădu seama că prietenul său îi cerea să-i conducă spre biserica abației. Trecuseră ani de când fusese ultima dată aici, urmând pașii bunicului său prin curte, cu mult înainte de război, înainte să intre în rândul Cavalerilor Dragonului. Dând pinteni Vânătorului, îi conduse pe lângă locuințe și grădini către biserica profilată în penumbra violetă. Trecură pe lângă câteva mogâldețe care tresăriră speriate când ei se iviră călare din întuneric. Una, purtând rasă, scoase un strigăt alarmat, cerându-le să spună cine sunt, dar cavalerii galopară pe alături fără să răspundă. Humphrey îl depăși pe Robert, gonind către biserică. În urma lor, Robert auzi țipete și uși trântindu-se pe măsură ce călugării auzeau tropotul copitelor. Undeva câinii începură să latre. Nu aveau prea mult timp.

Cavalerii își opriră caii în fața bisericii, cu roțile căruței alunecând prin praf. Săriră jos din șei, iar unii dintre ei își traseră spadele, îndreptându-se cu pași grăbiți spre biserică. La comanda lui Humphrey, vreo câțiva rămaseră lângă uși, în timp ce el, Percy și Clifford intrară. În biserică stăruia o aromă cețoasă de tămâie și ceară topită. Sticla ferestrelor sclipea mohorât în lumina lumânărilor. Robert îi urmă, ridicându-și gluga mantiei ca să-și ascundă chipul. Era mulțumit de veșmintele simple pe care le purta. Aici, în această noapte, V-ul întors al Carrickului ar fi fost ca un stigmat.

Înmânându-i scutul său lui Ralph, Humphrey înaintă prin naos, sub privirile severe ale îngerilor ce se aplecau în jos de pe stâlpi. Se îndreptă către altar, dinaintea căruia, pe o fâșie de brocart, era așezat un bloc palid de piatră. Dintr-odată, pe Robert îl copleși o amintire. Își văzu tatăl înaintând prin același naos, în timp ce vocile magnaților Scoției se înălțau protestând în urma lui. Se gândi la aviditatea cu care tatăl său își dorea acest trofeu, această Piatră străveche de care își legase ambiția vieții sale. Ce soartă crudă îl adusese aici pe el, un Bruce, nu ca să stea pe tron, ci ca să-l captureze pentru un invadator?

Henry Percy și Clifford îl urmaseră pe Humphrey. Împreună, cei trei ridicară Piatra, Clifford și Percy apucând inelele de fier aflate de fiecare parte, Humphrey susținându-i greutatea pe dedesubt. Reveniră cu pași împleticiți de-a lungul naosului. Robert auzi zgomotele de afară apropiindu-se. Cavalerii care păzeau ușile îi strigară lui Humphrey să se grăbească. Când Percy și Clifford se apropiară, Robert trase spada. Privirea-i era ațintită asupra Pietrei Sacre pe care o duceau cei doi și a cărei suprafață palidă sticlea în lumina lumânărilor. Dincolo de uși, o mulțime se apropia de biserică. Vreo câțiva duceau torțe. Cei mai mulți purtau rase călugărești, dar unii păreau a fi lucrători sau servitori. Aveau cuțite și bețe. Unul, solid ca un taur, avea o secure.

Cavalerii înaintară formând un cerc protector, cu Humphrey și ceilalți venind în urma lor. Aymer de Valence era în frunte. Robert li se alătură, Percy și Clifford se împleticeau către căruță. Humphrey lăsase Piatra și își luase scutul din mâinile lui Ralph. Înaintă să-i înfrunte pe oamenii ce se apropiau.

Călugării din Scone erau conduși de un bărbat mai vârstnic, adus de umeri, fără îndoială abatele, judecând după sutana lui tivită cu blană. La vederea lui Percy și Clifford cărând între ei Piatra, chipul său luă o expresie șocată.

— În numele Domnului, ce-nseamnă asta? strigă el răgușit, oprindu-se dinaintea cercului făcut de cavaleri. Cine sunteți?

— Suntem Cavalerii Dragonului, răspunse Humphrey. Am venit să luăm Piatra Destinului, din ordinul Maiestății Sale Edward, Rege al Angliei, Duce al Gasconiei, Înalt Lord al Irlandei și Suveran al Țării Galilor și Scoției. Dați-vă în lături și nu veți fi răniți!

— Pe Dumnezeu, n-am s-o fac, murmură abatele înaintând, urmat de omul cu securea. Vocea îi tremura, dar în lumina torțelor fața lui ridată era

neînduplecată. N-o să mă dau în lături!

Percy și Clifford se opinteau să ridice Piatra în căruță. Ralph se apropie să-i ajute.

— Niciunul dintre noi nu se va da în lături, continuă abatele, ridicând vocea. Ca răspuns, călugării se îngrămădiră și mai aproape. Cei mai mulți păreau îngroziți.

— Atunci o să muriți, mârâi Aymer de Valence.

Humphrey strigă la el cu asprime, dar Aymer nu-l luă în seamă, năpustindu-se asupra abatelui care dădu înapoi îngrozit. Înainte ca Aymer să lovească, Robert se repezi, cu spada ațintită spre beregata lui Aymer. Își înfrână mâna în ultima clipă, dar lama atinse pielea lui Aymer, imediat deasupra gulerului cămășii de zale. Cavalerul încremeni, cu capul tras pe spate ca să evite muchia de metal care îi apăsa gâtlejul.

— Lasă arma sau te omor, zise Robert printre dinți.

Ochii lui Aymer fulgerară către Guy, care stătea în spatele lui Robert.

— Fă-o, șuieră el, și o să mor uitându-mă cum ești spintecat.

Robert simți vârful spadei lui Guy apăsându-i spinarea.

Bărbatul cu securea se apropiase, plimbându-și privirea între Aymer și Robert, arcuindu-și umerii de parcă se pregătea să lovească. Câțiva călugări înaintau, cu mâinile încleștate pe bețe și cuțite. Undeva începu să sune un clopot și în amurg se înălțară strigăte îndepărtate, din direcția orașului. Veneau noi ajutoare.

Humphrey interveni.

— Robert. Când Robert nu făcu nicio mișcare, cavalerul își puse mâna înmănușată pe spada sa cu o mișcare fermă și o lăsă în jos.

Eliberat, Aymer dădu îndărăt. În aceeași clipă, bărbatul cu securea îl atacă. Aymer se întoarse iute ca un șarpe și îl străpunse, pufnind din pricina efortului, în timp ce își răsucea spada în pântecele omului. Ochii bărbatului ieșiră din orbite, iar gura i se crispă. Securea îi căzu dintre degete cu un zăngănit. Abatele țipă când Aymer își eliberă spada făcând să țâșnească un șuvoi de sânge, iar bărbatul se prăbuși în genunchi, ghemuindu-se împrejurul rănii deschise, încercând să-și țină pântecele laolaltă cu mâinile.

Tovarășii săi începură să țipe. Unii dintre ei se retraseră îngroziți, alții dădură năvală înainte. Unul dintre călugări se repezi la Humphrey, ridicând cuțitul, și cavalerul îl lovi cu pumnul în față. Nasul bărbatului se frânse cu un trosnet de os și acesta dădu îndărăt clătinându-se, cu sângele scurgându-i-se printre degete. Ceilalți cavaleri se apropiară, formând un zid care să

oprească înaintarea călugărilor, iar Percy și Clifford săltară Piatra în căruță. Cavalerii înaintară hotărâți, cu scuturile ridicate, și Robert fu prins în mijlocul lor. Aymer, cu sângele picurând de pe spadă, era în frunte. Doi călugări îl apucară pe abate și-l traseră din calea lor.

— Să mergem! strigă Ralph.

Printre copaci se zări strălucirea unor torțe: erau orășenii, zorindu-se să afle cauza agitației de la abație. Ralph încălecă și porni în față, iar cavalerii de pe capra căruței pocniră din bice, îndemnând caii la trap.

— Plecați! strigă Humphrey, alergând către calul său.

Căruța sălta pe terenul prăfos, purtată de cai drept prin mijlocul mulțimii de călugări. Aceștia se împrăștiară. Doi încercară să oprească vehiculul când trecea pe lângă ei. Unul fu aruncat cât colo, lovit de o roată. Celălalt reuși să se țină agățat câteva clipe, până când căruța hurducă peste o piatră și-l azvârli în lături.

Cavalerii încălecară și dădură pinteni cailor, lăsând în urmă trupul omului ucis de Aymer care-și revărsa sângele pe pământul din fața bisericii. În încăierare, gluga lui Robert alunecase și, în timp ce prindea căpăstrul și se sălta în șa, întâlni privirea abatelui. Pe chipul omului nu era nici urmă de recunoaștere, ci numai o furie neputincioasă.

Robert călări în urma Cavalerilor Dragonului. Înaintea sa, blocul de piatră din căruță se zgâlțâia ori de câte ori aceasta trecea peste făgașele drumului. În mintea lui, Robert văzu chipul bunicului său, cu ochii negri arzând.

Partea a V-a

1297

„Estimp, Taliesin venise să-l vadă pe Merlin, profetul, care trimisese după el pentru a afla ce soi de vânt sau potop se pregătea, căci amândouă se apropiau și norii se îndesiseră.”

Viața lui Merlin,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 45

Justițiarul englez al Lothianului, William Ormesby, stătea la fereastra conacului contemplând târgul regal Scone. Fumul se ridica prin coșuri și se pierdea în albeața cerului. Soarele se afla acolo sus, undeva, luptându-se să ardă în ciuda ceții. Ormesby simțea sudoarea gâdilându-i subțiorile. Roba sa tivită cu blană i se părea sufocantă ca o armură și tânjea s-o lepede, dar mai avea multe întrevederi în această dimineață. Fusese informat că următorul om îl aștepta în încăperea de jos. Ormesby voia să-l facă să mai aștepte puțin. Era bine ca oamenii să fie neliniștiți sau agitați când ajungeau să i se înfățișeze. Descoperise că asta îi făcea mai puțin capabili să-și formuleze obiecțiile.

Dedesubtul său mulțimea își vedea de treburi, umblând de colo colo prin noroiul străzilor. Ormesby privi un porcar slăbănog care își mâna din urmă porcii. Mai în josul străzii își târa picioarele un călugăr bătrâior de la mănăstire. Se opri când o femeie cu un șal zdrențăros îi tăie calea, ieșind pe ușa măcelăriei cu un pachet mic strâns în mâini. Împrăștiați printre localnici se vedeau soldați, cu spadele atârnate la șold. În hainele lor militare, ieșeau în evidență printre locuitorii mohorâți din Scone și fiecare purta pe braț o fâșie de cârpă decorată cu crucea roșie a Sfântului Gheorghe. Regele impusese portul acestor banderole, astfel ca soldații englezi să se poată recunoaște unul pe altul. Crucile roșii se mișcau în grupuri de câte doi sau trei sau se învârteau în jurul tribunalului, odihnindu-și mâinile pe mânerele spadelor. Erau mai mulți în aceste zile, întăriri trimise din Berwick de când începuseră să circule vești despre tulburările crescânde. Majoritatea necazurilor păreau să aibă loc în regiunile muntoase, la nord, departe de Scone, și în vest, unde MacRuarii capturaseră, prădaseră și arseseră trei corăbii engleze aflate în patrulare în zona Insulelor. MacRuarii erau un clan faimos, mercenari și bandiți cu toții, în stare să captureze orice vas care s-ar fi aventurat pe teritoriul lor, indiferent ce culori arbora. Oficialitățile engleze din Berwick nu voiau să rișteși întăriseră toate garnizoanele importante.

Sub ochii lui Ormesby, doi dintre soldații din fața judecătoriei se desprinseră de grup și se îndreptară către un pâlc de cerșetori ce se iviseră

dintr-o alee lăturalnică și se țineau după trecători cu mâinile întinse. Păreau mai degrabă animale decât oameni, cu trupurile învăluite în blănuri și piei zdrențuite, cu părul încâlcit, cu chipurile acoperite de jeg. Și ei erau mai mulți zilele-astea. De când Ormesby preluase postul de judiciar, vederea călugărilor cerșetori în zdrențe sau a leproșilor bătând în castroanele lor fusese înlocuită de apariția neliniștitoare a unor foști oameni liberi, cu case și afaceri, ajunși acum să cerșească pe străzi. Deși mai bine îmbrăcați, arătau semne clare ale mizeriei care avea să-i înfășoare în următoarele câteva luni în giulgiul cenușiu al anonimatului. Ormesby era tulburat de faptul că un om cu un statut oricât de umil putea să decadă atât de tare.

Soldații gesticulau către cerșetori, poruncindu-le să plece. Unul dintre ei îmbrânci un bărbat care se mișca prea încet după părerea sa. Altul își trase sabia din teacă amenințător. Întorcând spatele scenei, Ormesby se apropie de masa sa de scris, acoperită cu suluri de pergament. Încăperea spațioasă, plină cu mobilă elegantă și cu tapiserii, era ocupată de patru funcționari aplecați deasupra unor mese mai mici și de doi dregători ai regelui care discutau în șoaptă examinând un pergament. Unul dintre funcționari, aflat mai aproape de Ormesby, ridică privirea. O pereche de ochelari cu rame groase de lemn îi ședeau călare pe nas, dându-i lui Ormesby impresia unui pește cu ochi mari care-l privea clipind.

— Să cer să-l trimită pe următorul, maestre Ormesby?

Ormesby trase aer în piept și-l eliberă pufnind.

— Da.

Se așeză la masă în timp ce funcționarul traversa sala.

După un scurt schimb de replici cu soldații de afară, funcționarul se așeză din nou la locul lui, aplecat peste un pergament nou, cu pana de gâscă pregătită între degete. Câteva clipe mai târziu, doi soldați escortară înăuntru un bărbat care-și frământa pălăria în pumni.

Când îi fu adus dinainte, Ormesby observă că pălăria de pâslă era mototolită de parcă bărbatul ar fi strâns-o în mâini de ceva timp. Satisfăcut, îi adresă un zâmbet arogant.

— O zi bună să ai, meștere Donald.

— Domnule, murmură bărbatul privind prudent în jur la soldații ce se retrăgeau.

— Am fost informat de șerif că ai refuzat să plătești taxele pentru pământul tău în sezonul ăsta.

— Nu, domnule, zise Donald cu fermitate. N-am refuzat. N-am putut.

— Nu-i totuna?

Donald clătină scurt din cap, dar nu zise nimic. În tăcerea ce se lăsă se auzi pana funcționarului scârțâind pe pergament, înregistrând rezumatul discuției lor.

Ormesby se simți cuprins de nerăbdare. Era clar că țărănoii ăștia nu pricepeau cu cine aveau de-a face. Era al patrulea într-o lună de zile care îi dăduse acest răspuns, aproape cuvânt cu cuvânt. Își dădu seama că omul îl privea în ochi, în ciuda faptului că încă își mai frământa pălăria în mâini. Aerul acela de sfidare amestecată cu neliniște tulbură calmul lui Ormesby. Era acesta un complot împotriva lui, pus la cale de deținătorii de pământuri? Nu putea accepta una ca asta. Hugh de Cressingham, aflat în Berwick, insistase ca arendele să fie plătite la timp. Unii lorzi importanți, ca sir Henry Percy, care în urma ocupației căpătase Gallowayul și Ayrul, nu-și luaseră soldele încă și se pare că aceasta era o prioritate. Se auzea că nici măcar sir John de Warenne nu primise ce i se cuvenea. Lui Ormesby nu-i părea din cale-afară de rău pentru asta. Contele de Surrey fusese numit toamna trecută locotenent al Scoției, dar la numai câteva săptămâni după ce regele trecuse granița înapoi în Anglia, Warenne îl urmase, preferând să-și petreacă timpul pe proprietățile lui din Yorkshire. Cressingham însă era un adevărat tiran și nu era cazul să-l înfurie pe acest om care, în lipsa lui Warenne, devenise practic suzeranul Scoției. Cu imaginea cerșetorilor de afară încă în minte, Ormesby se ridică țeapăn.

— Banii aceștia ni-i datorezi prin lege, meștere Donald. Refuzând să-i plătești, încalci această lege. E un delict pentru care poți fi pedepsit.

Donald clipi, dar clătină din nou din cap.

— Domnule, nu am bani. Arenda e prea mare ca s-o pot plăti. Ezită o clipă, apoi continuă, dintr-o suflare: E prea mare pentru toată lumea. Oamenii pierd tot ce au. Familii întregi flămânzesc și copiii se îmbolnăvesc. Se taie animalele degeaba, numai pentru că nu pot fi hrănite. Bisericile noastre cad în ruină, preoții sunt siliți să-i dea tot ce au Trădătorului.

Se opri brusc, dându-și seama de greșeala făcută.

Trădătorul. Ormesby mai auzise numele acesta, deși nu pronunțat atât de deschis. Așa îi spuneau scoțienii lui Cressingham. În sinea lui mai degrabă îi făcea plăcere faptul, nu-l simpatiza pe obezul trezorier regal care domina centrul administrativ al regatului, Berwickul. Dar, lăsând deoparte sentimentele personale, avea o treabă de făcut aici și nu avea de gând să permită ca nereușitele sau obrăznicia câtorva nefericiți să îi stea în cale.

Ormesby își puse palmele pe masa aglomerată, făcând să cadă câteva suluri de pergament.

— Cel care pune banii mai presus de libertatea sa e un nesăbuit, meștere Donald. Fiindcă asta-i în joc aici. Libertatea ta.

Omul se înroși, dar nu-și desprinse privirea de a lui Ormesby.

— Libertate? zise el încet. Așa se cheamă asta?

Afară răsunară strigăte. Nici Ormesby, nici Donald nu le luară în seamă.

— Am autoritatea să bag la închisoare pe oricine refuză să-și plătească dările la timp. O să mi-o exercit. Nu mă pune la încercare!

Strigătele se auziră mai tare, însoțite de țipete și de duduit de pași alergând. Funcționarul încetă să mai zgârie pergamentul și-și ridică privirea, cu lumina zilei reflectându-i-se în lentile. Ormesby se opri în mijlocul tiradei, răsucindu-se brusc, când afară răsună un urlet care se amplifică, umplând camera cu un torent fioros de sunete. Dincolo de acest zgomot incoerent se auzi un tropot de copite. Oficialitățile scăpaseră pergamentul pe care-l consultau, iar funcționarii se ridicaseră în picioare. Ormesby se duse la geam și privi afară.

Dinspre pădurile ce înconjurau târgul venea o gloată de bărbați. Unii erau călare, alții alergau. Toți aveau arme, în principal securi și sulițe. Câțiva purtau cămăși de zale și mantii, dar cei mai mulți nu aveau decât niște tunici de piele. Printre ei se afla o mână de bărbați îmbrăcați în tunicile scurte preferate de munteni. Erau dezgoliți de la coapse până la glezne, o privelițte neliniștitoare pentru Ormesby care auzise numai zvonuri despre acești oameni sălbatici din nord. Apropiindu-se, răcneau variate strigăte de bătălie. În acea larmă, Ormesby deslușì un nume, rostit de un grup de călăreți înzăuați ce urmau un bărbat masiv pe un cal cu un valtrap elegant.

— Pentru Douglas! urlau ei. Pentru Douglas!

Pe străzile de dedesubt, orășenii se împrăștiau. Soldații englezi formaseră un ghem strâns în fața clădirii, cu spadele trase, dar sub ochii lui Ormesby grupul de cerșetori își azvârli pieile și blănurile jerpelite, dând la iveală niște războinici musculoși. Aceștia se năpustiră asupra soldaților, scoțând urlete sălbatice și lovind cu pumnalele.

Pe scările clădirii se auziră pași. Ușa sări în lături și se iviră doi soldați.

— Trebuie să plecăm, domnule!

Funcționarii și demnitarii traversau deja camera zoriți. Donald fugea alături de ei.

Ormesby rămase țintuit locului.

— Cine sunt? întrebă el cu voce stridentă, întorcându-se iarăși către fereastră, prin care zări oastea năvălind în oraș. Ochii îi rămaseră ațintiți asupra unui bărbat uriaș care înainta aproape în salturi în primul rând. Mai înalt decât toți cei din jur, agil, purta o tunică simplă de un albastru închis și un coif de fier cu bor larg. Ceilalți păreau să alerge în jurul lui într-o formație neregulată. Dar ochii lui Ormesby fuseseră atrași de spada din mâna bărbatului. Nu mai văzuse niciodată una la fel, atât de lată și de lungă încât, alergând, uriașul trebuia s-o țină cu ambele mâini.

În urletul mulțimii se auzi un alt nume:

— Wallace! Wallace!

Capitolul 46

Compania pătrunse călare pe porțile orașului Carlisle și sentinelele se dădură la o parte ca s-o lase să treacă, închizând imensele bariere în urma ei. Robert, aflat în fruntea a opt cavaleri, observă că erau mai multe gărzi decât cu patru zile în urmă, când plecase. Chipurile lor, umede de bura dimineții, erau încordate.

Ajungând în curtea interioară, Robert și cavalerii descălecară, cu ploaia scurgându-li-se pe glugi. Locul forfotea de activitate, de servitori umblând de colo colo prin ploaie cu coșuri de legume și lemne pentru bucătărie. Trecându-i frâiele Vânătorului unui scutier care venise în grabă dinspre grajduri, Robert fu întâmpinat de unul dintre oamenii tatălui său.

Apropiindu-se, cavalerul înclină curtenitor din cap, fără însă să zâmbească.

— Domnule, guvernatorul a cerut să vă vadă de îndată ce sosiți.

Robert era ostenit și ud până la piele, dar în aceste zile era de preferat să se supună. Cu cât îl vedea mai repede pe tatăl său, cu atât mai repede se putea retrage în apartamentele lui să doarmă, înainte de a fi trimis într-o altă misiune. Făcând semn oamenilor săi, îl urmă pe cavaler de-a latul curții și pe treptele ce duceau în sală.

După ce bătu în ușile sălii, anunțându-i prezența, cavalerul îl lăsă să intre singur. Robert își scoase mănușile de călărie, îndoindu-și degetele țepene în timp ce înainta pe sub grinzile încăperii. Era spre sfârșitul lui mai, dar anul acesta primăvara nu părea să vrea să se transforme în vară și focul ardea în ambele vetre. Tatăl său era aplecat deasupra mesei ce ocupa estrada și a cărei suprafață era un haos de pergamente. În mod neconvențional, lordul prefera să se ocupe de treburile sale aici și nu în solarul său personal sau la etajul de sus, unde Robert era arareori invitat. Sala ca o peșteră, cu stindardul decorat cu blazonul din Annandale, i se părea lui Robert sforțarea unui bărbat decis să-și determine vizitatorii să-l creadă mai mare decât era. Traversând podeaua, așternută cu fân în locul unde dormea garnizoana, Robert se gândi la bunicul său, un om atât de impunător că ar fi putut să acorde audiențe în cocina porcilor și toți cei prezenți i-ar fi sorbit cuvintele.

Lordul de Annandale își ridică privirea la apropierea lui Robert, dar nu-și salută fiul până când acesta nu urcă treptele estradei, stând înaintea lui, despărțit numai de masă.

— Ai ceva de raportat?

Robert se oțeli înainte să răspundă. Așa reușea să îndure aceste întâlniri. Îngropându-și adânc ostilitatea, avea să răspundă doar cu vorbe.

— În district e liniște, tată, din câte mi-am dat seama.

Ochii albaștri ai tatălui său îl sfredeliră.

— Cât de departe spre nord ai ajuns?

— Până la graniță, cum mi-ai poruncit.

— Și n-ai văzut nimic? Niciun semn de tulburare?

— Nimic.

După o tăcere încordată, lordul dădu aprobator din cap.

— Bine. Poate c-am supraviețuit noi ultimului atac asupra orașului, dar dacă mai vine vreunul, vreau să fiu prevenit din timp.

— Credeam că tulburările se petrec numai în ținuturile muntoase, zise Robert.

Tatăl său nu-i răspunse, aplecându-se și frunzărind printre pergamentele de pe masă. Robert simți aroma acră a vinului din respirația lui și privi către pocalul și carafa ce răsăreau ca două insule argintii din marea agitată a pergamentelor. Întrebându-se cât băuse tatăl lui de dimineață, își plimbă privirea peste sulurile pătate de vin, dintre care unul avea un mare sigiliu decorat cu blazonul regal al Angliei. Robert îl privi curios. El unul nu mai primise vești de la curtea regală din septembrie, când Edward și armata sa trecuseră granița, scoțând din Scoția Piatra Destinului și, odată cu ea, pe John Balliol și restul prizonierilor.

— Ai primit un mesaj de la rege? își întrebă tatăl, surprins și simțind o oarecare pică.

Lordul privea o hartă a granițelor, apăsându-și palmele pe ea ca s-o țină desfăcută.

— Deși Maiestatea Sa Edward mi-a poruncit să am grijă de apărarea orașului Carlisle, regele e convins că rebelii care îi tulbură pacea vor suferi o înfrângere decisivă. Înclin să-i dau dreptate. Conducătorul mocofanilor ăstora e un cavaler neimportant și neînstărit, un fiu mai tânăr al unuia dintre vasalii Înaltului Intendent. Tonul disprețuitor al lordului se schimbă. Dar, dacă tâlharul ăsta de William Wallace nu e o amenințare gravă pentru stăpânirea regelui, unii dintre susținătorii lui ar putea fi.

Robert rămase tăcut. Rebelul, Wallace, o fi fost un individ neimportant, dar revolta lui împotriva guvernării regelui Edward fusese ca o piatră aruncată într-un lac, ale cărei unde se răspândiseră până departe. Robert nu știa mare lucru despre el, doar că nu se supusese ocupației engleze, refuzând să-i aducă omagiu regelui. Wallace, fiul unui cavaler mărunt, avusese o ciocnire cu oamenii regelui în orașul Lanark și fusese proscris. Povești despre atacurile lui continue asupra localităților ocupate de englezi se strecurau dincoace de graniță odată cu veștile despre valul de violență ce cuprindea Scoția.

— Lordul Edward, continuă tatăl său, e tulburat de trădarea lui sir William Douglas. Deși a fost eliberat din Berwick și i-a jurat credință regelui toamna trecută, omul i s-a alăturat lui Wallace și conduce revolta. Răscoala a câțiva bandiți e una, dar când un nobil influent ca Douglas trece în tabăra dușmanului e cu totul altceva. Regele Edward se teme că răzgândirea acestuia i-ar putea inspira și pe alții. Va veni și vremea lui Wallace, dar Douglas este prioritatea. După recenta moarte a prințului Edmund în Gasconia, regele Edward e complet prins de războiul cu Franța. Nu are timp să se ocupe personal de această problemă și mi-a cerut mie să o rezolv. În timp ce Douglas se află peste graniță cu grosul cavalerilor săi, castelul lui e apărat de soția sa și de o mică garnizoană. Trebuie să îi arestez soția și fiul. Vor fi preluați de englezi și folosiți ca să-l convingă pe Douglas să-și bage mințile-n cap.

— Când pleci? întrebă Robert, simțind cum cuvintele tatălui său se afundă în el ca o piatră. Asta erau ei acum? Copoii lui Edward? Cum ajunsese nobila familie Bruce să fie redusă la atât?

Lordul întâlni privirea lui Robert cu ochii plini de dispreț.

— Am destule de făcut aici, lucru care ar trebui să fie evident. Tu o s-o faci. Fără să aștepte un răspuns, continuă: O să pleci mâine la prima oră, o să te duci la Lochmaben și o să-i aduni pe oamenii din Annandale. Castelul lui Douglas o fi apărat doar de o mică garnizoană, dar e nevoie de forțe care s-o înfrângă. Adu-mi-i pe soția și copilul lui Douglas.

Când Robert nu se clinti, lordul se încruntă.

— Ei?

Emoțiile lui Robert găsiră o gură de aerisire și izbucniră ca un val de aburi, brusc și acid.

— Și dacă-i aduci la picioarele lui Edward pe femeia asta și pe copilul ei, tată, cum o să-ți răsplătească el supunerea? Crezi c-o să-ți dea un tron? Sau

poate doar o să te mângâie pe cap?

Bruce înțepeni și culoarea îi fugi din obraji. Mâna îi zvâcni, făcând ordinul regelui să cadă de pe masă. Acesta se lovi de scândurile estradei și marele sigiliu se crăpă în două.

— Ori îți faci datoria, ori îți pierzi pământurile, zise lordul cu vocea încordată. Orice faci, piei din ochii mei!

•

Boarea răcorea pielea lui Robert, în timp ce contempla zorii albăstrui. Era scăldat în lumina palidă a lunii, care făcea sudoarea să-i sclipească pe muchiile și adânciturile coastelor și torsului. Peste o lună avea să-și sărbătorească ziua de naștere. Acești douăzeci și trei de ani se vedeau pe trupul său, care devenise înalt ca al bunicului, modelat și călit de mai bine de un deceniu de antrenamente. Umerii largi se îngustau spre spatele prelung, acoperit de mușchi, și venele i se desenau pe brațe. Anul trecut, un păr negru, fin, începuse să-i apară pe piept, coborând într-o dâră vagă până la vintre numai pentru a se îndesi din nou. Ici și colo cicatrice îi brăzdau pielea, multe dintre ele de la răni suportate în timpul antrenamentelor, altele căpătate în lupte. Era de-acum un trup de bărbat, nu de băiat. Dar, cu toată puterea acestuia, el unul se simțea mai neputincios ca oricând.

Dedesubt, dâmbul castelului Lochmaben cobora către clădirile dezordonate din curtea interioară. Dincolo de palisadă, copacii, aducând cu norii în lumina lunii, se întindeau către Kirk Loch care sclipea ca o oglindă. Amintiri ale acestui loc, în alte vremuri, îl asaltară ca o maree în creștere. Venise aici când era un băiat de treisprezece ani, eliberat de prezența întunecată a tatălui său. Aici, în Lochmaben, învățase să vâneze și stătuse la sfat alături de oamenii de neam. Aici se culcase pentru prima dată cu o femeie, aici deplânsese familia sa pierderea tronului și aici îi încredințase bunicul său dreptul de a-l revendica. Aici, în inima Annandaleului, spada contelui de Mar îl făcuse cavaler. Aici se căsătorise cu Isobel și o concepuse pe fiica sa.

Dar în ciuda firelor vieții sale care îl legau de acest loc, Robert se simțea ca un străin. Peisajul nu-l mai recunoștea și nici spiritele trecutului. Așa se simțise de când ajutase la răpirea Pietrei Destinului din altarul Abației Scone. Bunicul său, cândva o prezență atât de clară în mintea lui, părea, de parcă până și propriile sale amintiri l-ar fi abandonat, furișându-se cât mai departe de teribilul adevăr. Iarna, când plecase din Scoția și se dusese la Carlisle, se simțise ușurat. Sosirea în Lochmaben, cu zece zile în urmă, ca

să adune vasalii tatălui său pentru asaltul asupra castelului lui Douglas, îl apăsa ca o piatră pe inimă.

Auzind îndărătul său scârțâitul patului, Robert se întoarse de la fereastră. Camera în care locuise odinioară bunicul său era în umbră, focul din vatră radiind o strălucire stinsă, arămie. Camera rotundă de la primul etaj al castelului era goală, în ciuda eforturilor servitorilor de a o face cât mai confortabilă pentru noul ei locatar. Vechiul pat, reparat după stricăciunile suferite pe timpul ocupației Comynilor, fusese acoperit cu cearșafuri de olandă și pături de lână. Puținele cufere conținând lucrurile sale – hainele, armura, armele – fuseseră stivuite lângă un perete sub o tapiserie zdrențuită care înfățișa un grup de bărbați pe cai negri vânând un cerb alb. Perne zăceau aruncate pe podea și așternuturile erau mototolite. Dintre cearșafuri, un picior zvelt se strecurase afară. Pătura de lână se mototolise pe coapse, îngrămădindu-se la nimereală în jurul mijlocului, înainte să alunece dezvăluind curba unui spate și doi omoplați netezi, pe jumătate ascunși sub o masă de păr întunecat. Un braț întins, îndoit sub o pernă, dădea la iveală curba unui sân lipit de saltea. Foindu-se, Katherine își întorsese fața către el, dar ochii îi rămăseseră închiși. După o clipă, răsuflarea îi deveni din nou regulată.

Neștiind cât avea să dureze asediul castelului Douglas și nedorind să-și lase fiica în Carlisle, Robert le adusese cu el la Annandale pe Katherine și pe doică, Judith, împreună cu o escortă de cavaleri și scutieri. Cu trei nopți în urmă, după un ospăț pe care îl dăduse în cinstea unora dintre vasalii tatălui său și în timpul căruia stătuse bând în tăcere, Robert o chemase pe Katherine în camera lui. Servitoarea nu se împotrivise când, cu degete tremurând de prea mult vin și cu respirația fierbinte, el o luase în pat. În noaptea următoare, se întorsese de bunăvoie.

Robert, cu fălcile încleștate, privi silueta adormită a Katherinei, apoi traversă încăperea desculț până la hainele sale îngrămădite pe podea. Își trase izmenele, pantalonii și cămașa pe tăcute, nedorind s-o trezească. În acea noapte, ea îi oferise tot ce-și dorise. Luându-și cizmele de piele, mantia și spada, deschise ușa și înaintă prin turnul întunecat.

Ajuns jos, fu întâmpinat de silueta zveltă a blondului Christopher Seton, căruia îi venise rândul să păzească fortăreața pe parcursul gărzii de noapte. Scutierul era unul dintre cei care-l însoțiseră la venirea din Carlisle, excepția notabilă fiind fratele său, rămas să apere zidurile în locul tatălui lor. Edward, care la sfârșitul războiului voise să rămână în Annandale, nu se

acomodase în oraș. Posomorât și mânios, începuse să-și petreacă majoritatea nopților în taverne, aruncând banii pe luptele de cocoși și dând tonul încăierărilor. Îi evita cât putea pe Robert și pe tatăl său, învinovățindu-i pentru exilul său în Anglia.

— Bună ziua, domnule, zise Christopher, deschizându-i ușa.

Robert înclină din cap către scutier. Nevrând să fie atras într-o discuție, porni pe cărarea abruptă ce înconjura dâmbul, încheindu-și cureaua spadei. Greutatea armei era familiară. O purta de-acum pretutindeni. Trecând pe lângă cuștile câinilor, auzi un scâncet și o văzu pe Uathach strecurându-se din cușca ei de lemn ca să-l salute prin gardul din pari. Plescăi ușor din limbă către ea, dar își continuă drumul către poarta palisadei, care dădea în oraș. Nu avea o destinație în minte, tânjind doar după singurătatea zorilor. Castelul urma să se trezească în curând, ocupat cu treburile unei noi zile și încă și mai mulți vasali aveau să sosească, pregătiți de luptă. Își dorea claritatea ce venea odată cu liniștea. A doua zi urma să plece către Douglasdale în fruntea oamenilor tatălui său, ca să răpească un copil și o femeie. Până atunci, trebuia să amuțească vocile trecutului.

Ieși pe poartă și porni pe străzi. În aerul răcoros stăruia miros de fum de la focurile aprinse peste noapte. În ciuda orei matinale, câțiva oameni se treziseră deja. Trecu pe lângă o siluetă învăluită într-o mantie cu glugă, ghemuită în fața unei fierării, cu un câine negru, bătrân, tolănit alături. Mai departe văzu un bărbat și o femeie încleștați într-o îmbrățișare în umbra unei uși. De undeva din față se auzi duruitul roților unei cotigi. În piață, biserica arunca o umbră lătăreață în lumina palidă a lunii. Robert se opri în acest spațiu gol, asaltat de amintirea neclară a unor zile strălucind de soare și de promisiuni, când bunicul său era o prezență solidă alături. Își aminti că nu putea merge zece yarzi prin această piață fără ca bunicul său să nu fie salutat de cineva, cel mai adesea cu un zâmbet, și-și aminti ce mândru se simțise auzind respectul din vocile oamenilor.

Robert își continuă drumul de-a curmezișul pieței. Mersul în sine era plăcut și se pomeni că mișcarea îl calmează. O dată sau de două ori i se păru că aude pași în urma lui, dar când se întoarse, nu văzu pe nimeni. În curând nu mai era conștient decât de ritmul propriilor pași și ajungând la marginea orașului nu se opri, ci își continuă drumul prin pădure, care răsuna de cântecul păsărilor. Parcurgând cărările bătătorite de oameni și animale, ajunse la marginea *loch*-ului, cu toate gândurile ocupate de bunicul său.

„Un om care-și încalcă jurământul nu merită să respire.”

Bătrânul spusese asta adeseori. Robert îi jurase supunere regelui Edward și le jurase lui Humphrey de Bohun și Cavalerilor Dragonului să apere cauza regelui. În ciuda conflictului ce se dezlănțuise în el de când cu furtul Pietrei, nu putea nega faptul. Un adevărat cavaler, un om de onoare, nu și-ar fi încălcat cuvântul. Bunicul lui îl învățase asta înainte de orice altceva. Dar dacă un om făcuse jurăminte care se băteau cap în cap? Ce trebuia să facă?

Luna se micșorase în înaltul cerului și strălucirea îi pălea pe măsură ce lumina zilei înainta. *Loch*-ul era sticlos, tulburat numai de umbrele păsărilor ce zburau pe deasupra oglinzii sale. Dincolo de apă, donjonul castelului se înălța deasupra copacilor. Robert vedea pale de fum ridicându-se din curte. Servitorii erau probabil treji, pregătind micul dejun, aprinzând focul în vetre, hrănind animalele. Îndărătul lui, șase ciori se înălțară în aer din liniștea pădurii.

În tăcerea de după dispariția păsărilor, Robert închise ochii și respiră adânc. Atunci auzi zgomotul: un trosnet de crengi și foșnetul tufișurilor. Duse mâna la spadă și se răsuci trăgând-o din teacă, sfredelind bezna cu ochii. Privirea îi căzu asupra unei siluete aduse de spate, purtând o mantie cenușie cu glugă, care se apropia de el. Zărind marele câine negru ce sălta alături, își dădu seama că îi văzuse pe amândoi la poarta castelului. Crezuse că ființa cea cocoșată era un cerșetor. Când aceasta ieși din umbra copacilor, văzu că, oricine-o fi fost, se sprijinea într-un toiag, înaintând cu pași chinuiți. Un păr lung, cenușiu, cădea în lațe de sub gluga trasă pe ochi. Robert întrevăzu un gât ridat, o bărbie lăsată și o gură cu colțurile căzute.

— Cine ești?

Silueta își dădu gluga pe spate.

Robert privi chipul acela aspru și brăzdat de vârstă. N-o mai văzuse de mulți ani, dar o recunoscu imediat.

— Affraig? murmură el, coborându-și spada.

— Te-am urmărit de la castel. Vocea-i era răgușită. Mi-am dat seama că ești tu după haine.

Robert își privi mantia, decorată cu blazonul Carrickului.

— Altfel nu te-aș fi recunoscut. Vocea aspră a lui Affraig se îndulci și în ea își făcu loc uimirea. Băiatul pe care-l știam eu nu mai e. În locul lui stă un bărbat în toată firea.

Galeza ei era ca un cântec demult uitat. De la moartea mamei sale, Robert vorbise cel mai ades în franceză sau scoțiană. Scutură din cap uimit de vederea ei.

— De ce-ai venit? Se gândi la călătoria dinspre Carrick, câteva zile de mers pe jos, poate chiar mai mult pentru o femeie de vârsta ei. De ce?

— M-a vizitat Brigid. În drum spre Edinburgh, soțul ei a auzit că ești aici. A spus că a venit contele de Carrick și că adună oamenii din Annandale.

— Brigid? Amintirea unei fete zvelte ca o nuia, cu un păr șoriciu, se ivi în mintea lui Robert.

— Ridici oamenii tatălui tău pentru Carrick? întrebarea era plină de speranță, dar tonul ei era de cremene.

— Carrick? Robert se încruntă. Știa bătrâna ceva ce vasalii lui nu-i spuseseră? Nu e nicio luptă în Carrick.

— Luptă, nu. Dar suferință, da. Multă suferință.

Șchiopătă către el, urmată de câinele cel negru.

Robert văzu că ochii animalului erau albi, orbi. Se întrebă dacă era unul dintre câinii pe care-i avusese când o întâlnise el, cel care-l mușcase pe fratele său Alexander.

— Ne-a fost greu, prinși între Ayr și Galloway. Fața ei trasă avea o expresie sumbră. Soldații baronului ăluia englez, ăl de-i spune Percy, ne-au înghesuit din amândouă părțile. Plângerilor împotriva lor li se pune căluș dinainte să se audă, prin mită sau prin violență. Și dincolo de hotarele noastre e și mai rău. Brigid îmi aduce vești din Ayrshire și mulți alții vin la mine după ajutor, cerându-mi să le ușurez suferințele. Și multă suferință e în orașele pline de oamenii lui Percy și în satele unde dările au luat pâinea de la gura copiilor. Am auzit de oameni spânzurați fără proces sau judecată, de case prădate, de femei… Se opri brusc. Când continuă, vocea-i era joasă. E mai rău de când cu revolta lui William Wallace, dar el măcar le aduce oamenilor o speranță. Am venit, sir Robert, să văd dacă ne putem pune speranța în tine. Seniorul nostru.

Pentru o clipă, Robert nu știu ce să spună. Mai mult decât orice, se simțea mâniat: pe ea pentru că-i aducea vești pe care ar fi trebuit să i le spună vasalii săi și pentru că îndrăznise să creadă că avea dreptul s-o facă, dar și pe el însuși, care nu știa că propriii lui oameni sufereau.

— Sunt aici la ordinele tatălui meu, zise el scurt. Dar am de gând să mă întorc în Carrick de îndată ce voi îndeplini însărcinarea pe care am primit-o. Îl cunosc pe sir Henry Percy. O să vorbesc chiar eu cu el.

— Să vorbești? Încruntarea de pe chipul lui Affraig se adânci. Când am auzit că te-ai aliat cu englezii și cu regele lor la începutul războiului, mai

întâi nu mi-a venit să cred. Tatăl tău, da. Dar tu? Bunicul tău ar fi plâns dac-ar fi trăit să vadă zilele-astea.

Robert își îngustă ochii, luptându-se să-și țină mânia în frâu.

— Uiți că bunicul i-a slujit atât pe Edward, cât și pe Henric. Nu sunt cel dintâi Bruce care se aliază cu un rege al Angliei.

— I-o fi slujit, dar nu pe socoteala țării sale. Niciodată n-ar fi încheiat o asemenea alianță dacă asta ar fi însemnat să-i facă rău poporului său. Îl țintui cu degetul ei osos. Tu și tatăl tău v-ați lăsat pământurile de izbeliște. De mai bine de trei ani, oamenii din Carrick n-au mai avut senior.

Câinele, auzind-o cum șuieră cuvintele printre dinți, începu să mârâie.

Robert se ținu ferm, dominând-o pe Affraig, cu nările năpădite de mirosul de pământ și descompunere ce venea dinspre ea. Mantia ei era plină de noroi.

— Cum îndrăznești să-mi vorbești așa? Nu știi nimic despre viața mea!

Ea nu tresări la auzul tomului lui, nici la vederea spadei care-i răsărise în mână.

— Știu că ți s-a încredințat o moștenire solemnă căreia i-ai întors spatele. Asta știu.

El dădu să spună ceva, apoi trecu pe lângă ea, nevrând să-i mai asculte dojenile amare.

— Cum rămâne cu tronul neamului tău, aflat la o curte străină? strigă ea în urma lui, cu vocea aspră ca un croncănit de cioară. Cum rămâne cu dealul care-acum e gol?

El se răsuci, copleșit de spaimă și rușine, crezând că ea aflase cumva despre participarea lui la acel furt.

— De patru sute de ani, regii Scoției au fost încoronați la Scone. N-o să mai stea niciunul pe Dealul Sfatului și să audă numele strămoșilor săi citite din paginile istoriei? Regatul nostru și-a pierdut sufletul, Robert!

Nu mai vedea nici urmă de acuzare pe fața ei, ci doar tristețe. N-avea de unde ști ce făcuse el. Dac-ar fi știut, l-ar fi blestemat atunci și-acolo. O parte din el asta și voia.

— Familia ta are dreptul la tron de mai bine de jumătate de secol. Nu înțeleg de ce nu te lupți pentru el, așa cum ar fi dorit bunicul tău. Sau de ce te aliezi cu omul care ți-a luat dreptul tău?

O imagine străfulgeră prin mintea lui Robert. Își aminti de ziua în care bunicul său îi spusese că urma să fie făcut cavaler, ziua în care tatăl său fusese forțat să renunțe la poziția de conte de Carrick. În ziua aceea o

văzuse pe Affraig la Lochmaben, vorbind cu bătrânul. Îi atinsese obrazul cu o tandrețe stranie. Cum putuse să uite asta?

— Tu ai fost? Tu i-ai spus bunicului să-mi treacă mie dreptul la tron?

Buzele ei se întinseră într-o linie subțire.

— Nesăbuita de mine! Ar fi trebuit să-mi dau seama că ai fost făcut din același aluat ca tatăl tău.

Robert se înroși.

— Pleacă. N-ai de-a face cu mine sau cu familia mea. Nu de-acum încolo.

În timp ce se îndepărta cu pași furioși printre copaci, împingând crengile la o parte, vocea ei îl ajunse din urmă.

— De plecat o să plec. Aici nu-i nicio speranță.

Capitolul 47

Băiatul se agață de pietrele acoperite de mușchi ale parapetului și se săltă pe zid, cu respirația tăiată din cauza urcușului. În spatele lui, stindardul tatălui său flutura în bătaia vântului. Îngustându-și ochii de un albastru palid, privi, pe deasupra meterezelor, în lumina soarelui ce se reflecta pe suprafața micului *loch* de dincolo de zidurile castelului. Din adâncurile verzi ale pădurii ce înconjura fortăreața se ivea încet-încet o armată, oameni și cai aliniindu-se dinaintea apei strălucitoare, cu coifurile și lăncile sclipind. Ochii băiatului poposiră asupra unui stindard aflat în fruntea companiei. Un V întors de culoare roșie, pe fond alb.

— Lașii, murmură el. Lăsându-se jos de pe parapet, se întoarse către stindardul tatălui său, trei stele albe pe albastrul fâlfâind. Vederea steagului îl umplu de curaj.

— N-au decât să vină, murmură el, aplecându-se pe sub pragul de sus al ușii turnului și coborând în fugă treptele rudimentare.

Ajungând la etajul inferior, văzu că ușa camerei părinților săi era dată de perete. Lumina vetrei umplea deschizătura și dinăuntru se auzeau voci. Băiatul se opri, ținându-și respirația ca să nu fie auzit. Glasul mamei lui era dulce și tulburat.

— O să le vorbesc. În mod sigur vor vrea să trateze cu mine.

— Doamnă, în fruntea lor se află contele de Carrick. Tânărul Bruce e o marionetă a regelui Angliei, din câte se spune. V-ar putea omorî pe loc. Nu vă pot permite să faceți una ca asta cu conștiința împăcată.

Băiatul se trase mai aproape. Era Dunegall, căpitanul pe care tatăl său îl lăsase să comande garnizoana. Omul era fidel, dar la fel de bătrân ca dealurile și suferind de gută.

— O să le vorbesc din poartă, stăpână, și o să le cer să-mi spună de ce încalcă pământurile lordului Douglas.

— Cred că e limpede de ce-au venit, Dunegall. Întrucât soțul meu se află alături de William Wallace, au venit după James și după mine. Vor să-l pedepsească folosindu-se de noi. N-am nicio îndoială.

La auzul numelui său și al amenințării din cuvintele ei, băiatul păși înapoi, încruntându-se.

— Nu vă temeți, doamnă, zidurile astea sunt solide.

— După tot ce ne-a luat Trădătorul, magaziile noastre sunt aproape goale. Nu putem sta aici la nesfârșit. Bruce și oamenii lui o să ne înfometeze, asta dacă nu dărâmă porțile și nu intră cu forța. Nu, o să merg să le vorbesc.

Lady Douglas păru să șovăie, dar când vorbi din nou vocea-i era inexpresivă. James recunoscu hotărârea din tonul ei. Avusese de-a face cu ea în multele ocazii când nu fusese cuminte.

— O să le spun că James nu-i aici. Poate dacă mă predau eu o să fie mulțumiți cu-atât. Dunegall, orice mi s-ar întâmpla, trebuie să-mi promiți că o să ai grijă ca James să ajungă în siguranță alături de tatăl lui. De mine nu-mi pasă, dar pentru el…

James se îndepărtă împleticindu-se de ușă, cu sângele bubuindu-i în tâmple. Fără să aștepte să mai audă ceva, o luă la fugă, coborând din turn. Dacă tatăl lui ar fi fost aici, ar fi ieșit călare pe armăsarul lui, scoțând un răcnet care ar fi zgâlțâit fundațiile castelului și s-ar fi năpustit asupra dușmanilor ca furia iadului, neoprindu-se decât când pământul ar fi fost scăldat în sângele lor sau al lui. În orice caz, nu și-ar fi lăsat soția să înfrunte o armată. Ei bine, James nu putea ieși călare – oamenii tatălui său luaseră toți caii, mai puțin poneiul mamei sale și câteva mârțoage – dar arme avea. Își ținea spada, cea cu care se antrena de un an încoace, în camera unde dormea, dar camera gărzilor era mai aproape. Și, oricum, voia o armă de bărbat.

•

De cealaltă parte a *loch*-ului, Robert îi alinie pe oamenii din Annandale, în timp ce pedestrașii încă mai ieșeau dintre copacii din spatele său. Robert era încadrat de Nes și de Walter, un cavaler din Carrick care-l servise bine în Carlisle și pe care-l desemnase să-i fie stegar. Walter ținea înălțat stindardul său, pe care V-ul răsturnat era o săgeată roșie, luând la țintă, cu îndrăzneală, cerul. Copitele cailor se înfundau în terenul mlăștinos din jurul *loch*-ului, ale cărui maluri ierboase erau pline de păsări de apă. Robert întrezări străfulgerări de bronz și argint când soarele lumină pe dedesubt aripile păsărilor care țâșneau dintre trestii, deranjate de oamenii ce se adunau. Dincolo de apă, castelul lordului Douglas se înălța pe o movilă ierboasă. Semăna cu Lochmaben: o fortăreață de piatră clădită pe un dâmb întărit cu lut și bușteni și o curte înconjurată de o palisadă. Singura diferență o constituia terenul, care era mai împădurit.

Robert își condusese trupa mile în șir prin aceste păduri din ce în ce mai dese, urmând râul Annan spre nord, pe domeniul tatălui său, înainte să o ia spre dealurile ce se înălțau la vest. Terenul urcase, dând naștere unor dealuri mândre, stâncoase, acoperite cu mesteceni și stejari, unde râuri șerpuiau prin văi și cascade tăcute trasau linii argintii de-a lungul pantelor mai abrupte. În depărtare se întrezărea umbra albăstruie a piscurilor mai înalte, cele dintâi jaloane ale munților ce tăiau drumul către nord și vest. Douglasul, cuibărit într-o vale aflată în inima pădurii, era un decor pașnic, iar mirosul de ierburi sălbatice umplea aerul.

Stând călare pe Vânător la marginea pădurii, cu căldura soarelui pe față, Robert privea peisajul tăcut dinaintea lui. Ar fi trebuit să fie țărani la muncă, fermieri mânând vitele către pășunile de vară, fete îndreptându-se către pârâu să spele rufe, lorzi și fiii lor vânând primii cerbi, înarmați cu arcuri. În schimb, locul era părăsit, iar porțile castelului, închise și încuiate. Fumul ce venea dinspre clădiri și zgomotele animalelor panicate de dincolo de palisadă erau singurele semne de viață. Vedea stindardul lui Douglas fluturând în vârful turnului. Robert nu-l întâlnise niciodată pe sir William Douglas și familia sa, dar știa că soția lui era una dintre surorile vechiului aliat al bunicului său, James Stewart. Fiul și moștenitorul lui Douglas fusese botezat după Intendentul Coroanei, care-i era unchi și naș.

— Așezăm tabăra?

La auzul întrebării directe, Robert se uită în jur și zări un cavaler cu ochii de culoarea cremenii care-l privea. Gillepatric era unul dintre cei mai devotați vasali ai tatălui său, un bărbat dur și viclean ce contribuise la apărarea orașului Carlisle. Robert se întrebase adesea cum de le inspira tatăl său loialitate unor oameni ca acesta, care-i păstraseră credință și luptaseră pentru el chiar și când casele le erau arse de Comyni. Probabil că decizia tatălui său de a-l sprijini pe regele Edward se dovedise în final a fi cea corectă, căci oamenii din Annandale erau printre puținii din Scoția care-și păstraseră lordul și pământurile, în timp ce mulți alții ajunseseră supuși ai unor baroni englezi ca Warenne și Percy. Totuși, prin comparație, lui Robert tatăl său îi inspira atât de puțin devotament. Îl izbi gândul că acești bărbați nu constituiau o amenințare pentru ambițiile părintelui său. Îl urmau, loiali pentru că așa trebuia să fie, nu doar de dragul lordului, ci și al lor. El era cel care aștepta în umbră să-i ia locul și averea tatălui său. Se trecuse deja peste capul acestuia când fusese silit să renunțe la titlul de conte. Oricât de mult și-ar fi admirat Robert bunicul, nu putea să nege că dezamăgirea bătrânului

față de fiul său și afecțiunea pe care i-o arătase lui fuseseră cauza rupturii dintre el și tatăl său. Pentru prima oară avu impresia că înțelege oarecum pica pe care i-o purta acesta. El era ca o oglindă în care bărbatul își privise viața trecând.

— Nu încă, zise Robert, răspunzând întrebării lui Gillepatric. O să-i vorbesc mai întâi comandantului garnizoanei.

Se îndoia că soția și fiul lui Douglas aveau să i se predea de bunăvoie, dar voia să negocieze cu ei înainte să treacă la luarea zidurilor cu asalt.

Ordonându-le celorlalți căpitani de cavalerie să le spună oamenilor să se odihnească și punând pedestrașii să păzească drumul din spatele lor, Robert alese șase bărbați care să-l însoțească înspre castel, inclusiv pe Walter, pe Gillepatric și pe scutierul din Yorkshire, Christopher Seton. În lunile ce trecuseră, Robert începuse să țină la el. Tânărul avea o fire plăcută, îi amintea de fratele său cel mai mic, Niall, care pe parcursul războiului rămăsese în Irlanda, alături de Thomas. Christopher avea aceeași dispoziție veselă și o dorință de a plăcea fără a fi lingușitor. Christopher era însoțit în această misiune de vărul său scoțian Alexander, un baron din Lothian cu zece ani mai vârstnic. Alexander Seton nu era un om simpatic de la prima vedere, mai retras și mai agresiv, dar era un luptător agil, așa că Robert îi făcu semn să-l urmeze în timp ce se desprindeau de grosul oștirii.

Micul grup se apropie de poarta castelului, urmând o cărare prăfuită care ocolea marginea lacului. Nerăbdarea îl îmboldea pe Robert. O alungă, știind că era periculos să se pripească, dar nu putea ignora faptul că voia ca totul să se termine cât mai repede. Affraig nu-i ieșise din gând, acuzațiile ei nedându-i pace pe tot parcursul drumului spre Douglasdale. Fusese bântuit de viziuni ale lui Henry Percy și ale cavalerilor săi vânând în pădurile din Carrick, luând ce voiau din magazii și cămări, disprețuind protestele oamenilor. Robert nu fusese niciodată un apropiat al baronului blond, cu zâmbetul lui rece, dar îl cunoștea suficient ca să știe că locuitorilor din Ayrshire și Galloway n-avea cum să le meargă bine sub conducerea acestuia. Și nici oamenilor din comitatul său, prinși la mijloc.

— Domnule!

La auzul strigătului lui Christopher, Robert trase de frâiele Vânătorului. La dreapta lor, dincolo de pajiște, o poartă îngustă se deschidea în palisadă. Robert încetini zărind o siluetă solitară care se strecură afară. Era incredibil de subțire și de scundă pentru un bărbat, dar hainele-i erau chiar mai ciudate decât alcătuirea. Purta doar o tunică albă, încinsă cu o curea, și niciun fel de

armură, cu excepția unui coif cu viziera lăsată. Metalul era ruginit și coiful nu i se potrivea, stându-i strâmb pe cap. Silueta strângea în ambele mâini o spadă, ținând-o întinsă dinainte în timp ce se poticnea orbește spre ei în josul pantei ierboase. Oamenii din jurul lui Robert se încruntau, plimbându-și privirile de la siluetă la castel, bănuind vreo înșelătorie. Făcându-le semn să stea pe loc, Robert îl îndemnă pe Vânător către bărbatul cu coif, punând mâna pe spadă fără s-o scoată încă din teacă.

— Sunt sir Robert Bruce, contele de Carrick. Vin din ordinul regelui Edward al Angliei pentru a-i lua în custodie pe soția și fiul lordului William Douglas, ca represalii pentru rebeliunea lui împotriva Coroanei.

Cuvintele erau forțate și găunoase. Robert își auzea dezgustul din glas. Imaginea lui Affraig, învăluită în umbrele copacilor, i se ivi în minte. Îl privea cu ochi umbriți, țintindu-l cu degetul ei osos. Robert strânse din fălci. Bărbatul nu răspunse. Repetă cuvintele mai tare, oprindu-l pe Vânător la o oarecare distanță.

— O să mă lupt cu orice om din oastea ta, îi strigă silueta cu glas aprig. Dar, dacă o să câștig, trebuie să-i acorzi libertatea lui lady Douglas.

Vocea se auzea înăbușită de coif, dar îi aparținea în mod limpede unui băiat.

În spatele lui, Robert auzi izbucnind râsetele cavalerilor tatălui său la auzul acestei provocări făcute cu un glas pițigăiat.

Ca răspuns, personajul cu coif pe cap înaintă hotărât spre Robert.

— N-aveți de gând să acceptați, lașilor?!

Râsetele încetară brusc și Gillepatric își trase mârâind spada din teacă.

În clipa aceea, porțile principale ale castelului se deschiseră și se ivi o femeie. Văzând băiatul cu coiful pe cap ajuns deja la jumătatea pantei ierboase, înfruntându-l pe Robert, aceasta scoase un țipăt.

— James! strigă ea alergând către ei. Doamne Dumnezeule, James!

— E băiatul! strigă triumfător Gillepatric, îmboldindu-și calul către copil. E fiul lui Douglas!

Alte strigăte răsunară și garnizoana castelului se revărsă pe poartă în urma femeii, cu spadele trase. Cavalerii lui Robert își îndemnară și ei caii către aceștia. Dincolo de *loch* sună un corn: armata văzuse și ea soldații. Femeia ajunse lângă băiat și îl apucă, trăgându-l îndărăt. El se împotrivi și coiful mult prea mare îi căzu zăngănind la pământ, dând la iveală chipul palid al unui băiat nu mai mare de doisprezece-treisprezece ani, cu un păr lucios și negru ca pana corbului.

Robert îi zări pe Gillepatric și Christopher năpustindu-se către femeie și copil. Ceilalți cavaleri se răsfirau, îndreptându-se către soldați. În mijlocul haosului, băiatul se lupta cu femeia, strângând în continuare spada, cu buzele rânjite și ochii de un albastru palid sclipind în lumina soarelui. Robert era uluit de curajul ieșit din comun al băiatului. Gura i se uscase și inima îi bubuia în piept. Dintr-odată ceva se rupse înăuntrul lui, ceva strălucitor și ascuțit, în același timp dureros și eliberator. Fără să se gândească, fără să ezite, își înfipse pintenii în coastele Vânătorului. Îndemnând calul înainte, se interpuse între femeie și băiat și cavalerii tatălui său. Trăgându-și spada, răcni la oamenii săi să se oprească. Gillepatric și Christopher veneau direct spre el. Ca să evite ciocnirea, Gillepatric se văzu silit să tragă atât de tare de frâie, că armăsarul se ridică în două picioare, lovind aerul cu copitele. Christopher Seton făcu un ocol strâns față de care calul său protestă cu un nechezat ascuțit.

Femeia reușise să-l târască pe James după ea și gărzile castelului ajunseseră lângă ei. Înconjurându-i cu un inel de spade, oamenii îi conduceau înapoi pe pajiște, către porți.

Gillepatric recăpătă controlul calului.

— Pe numele lui Cristos, ce faci? urlă el la Robert, arătând cu spada către grupul care se retrăgea. Puteam să-i prindem!

Robert înfruntă privirea de cremene a omului.

— Nu.

— Ai ordin să capturezi soția și fiul!

— Și tu ai ordin să-mi dai ascultare.

În spatele lui Robert, gărzile ajunseseră la porțile castelului și dispăreau înăuntru odată cu femeia și copilul. De-a lungul cărării de pe malul *loch*-ului veneau în goană alți călăreți. Oamenii din armata lui Robert reacționau în fața amenințării.

Privirea lui Christopher fugi de la Gillepatric la Robert și îndărăt.

— Ce s-a întâmplat, sir Robert. De ce ne-ați oprit?

Auzind cum se trântesc porțile castelului, Robert privi în jur. Îi venea să zâmbească, având senzația că repurtase o victorie.

— N-o s-o arestăm nici pe femeie, nici pe fiul ei.

Gillepatric îl privi fix. Oamenii se apropiau călare, încetinind după ce văzuseră cum se închid porțile castelului. Tropotul copitelor umplea văzduhul.

Robert dădu să spună ceva, dar șovăi, nesigur ce anume. Ce făcea? Alungând întrebarea, se adresă cercului din ce în ce mai mare de cavaleri:

— V-am adus aici la ordinele tatălui meu. Dar acum eu…

Se poticni, zărind toate acele chipuri care-l priveau.

— Acum, că sunt aici, simt că nu pot îndeplini aceste ordine.

Vocea îi deveni mai puternică.

— Am fost trimiși să-i luăm ostatici pe soția și copilul unui bărbat care luptă pentru regatul nostru. Poate cineva de-aici să spună că e de acord cu aceste ordine?

— Nu-i treaba noastră să punem sub semnul întrebării ordinele care vin de la rege, zise Gillepatric cu asprime. Ci numai să le îndeplinim.

— Edward nu-i regele nostru, răspunse Robert, întorcându-și privirea spre Gillepatric. Îi suntem datori numai cu jurământul de vasalitate pentru pământurile deținute în Anglia.

— Și cu acel jurământ pe care fiecare proprietar de pământuri din Scoția i l-a făcut la terminarea războiului, interveni un alt cavaler.

— Poporul Scoției i-a adus omagiul său așa cum o face învinsul înaintea învingătorului. N-a avut de ales. Cei care au refuzat au fost proscriși.

Vocea lui Robert era mai puternică acum, mai clară. Se simțea de parcă ar fi dormit luni în șir și acum s-ar fi trezit brusc. Era o senzație amețitoare, volatilă.

— Asta-i o nebunie, izbucni Gillepatric. Refuzând să îndeplinești ordinele tatălui tău, îl dezonorezi și pe el, și numele familiei. De fapt, ne pătezi onoarea tuturor. Tatăl tău și-ar putea pierde pământurile. Și noi la fel!

— Nu dacă e văzut ca neavând de-a face cu asta.

— Nu poți da îndărăt, sir Robert, zise un alt cavaler. Dacă nu te supui ordinelor regelui, nu te poți întoarce la Carlisle sau la Annandale. O să ajungi la închisoare în Anglia, laolaltă cu restul nobililor Scoției.

— N-am de gând să mă întorc.

Spunând acestea, Robert simți o profundă ușurare. Pentru prea multă vreme se simțise ca la închisoare în casa tatălui său. Strivit sub autoritatea lordului, neputând să vorbească sau să ia propriile sale decizii, fusese tratat mai degrabă ca un soldat decât ca un conte, iar drepturile sale fuseseră încălcate fără o vorbă. Dar odată îndepărtată îndoiala, gânduri mai întunecate îi luară locul. Se gândi la perspectiva de a ajunge la închisoare și a-și pierde pământurile. Se gândi că își trăda jurămintele față de rege și de Cavalerii Dragonului și se simți copleșit de vinovăție când chipul larg și

zâmbitor al lui Humphrey i se ivi în fața ochilor. Dar nu putea permite ca o prietenie să determine soarta regatului.

— Puteți să vă întoarceți la Annandale, în serviciul tatălui meu, le spuse el cavalerilor. Sau, dacă vreți, puteți veni cu mine. Dar indiferent ce alegeți, vom părăsi pământurile lui lord Douglas.

Privi de jur împrejur, oprindu-și în cele din urmă ochii asupra lui Gillepatric.

— Ăsta-i ordinul meu!

Gillepatric mârâi:

— Ești un nătâng! N-o să te urmeze nimeni!

O clipă, cavalerul păru gata să dea pinteni calului și să se îndepărteze dezgustat, apoi se întoarse brusc, ridicând spada.

Robert, care și-o coborâse deja pe-a lui, nu avea nicio șansă să se poată apăra. Christopher Seton, însă, zărise ostilitatea de pe chipul lui Gillepatric și-și îndemnă calul între ei, avântându-și spada cu intenția de a abate lovitura lui Gillepatric. Cavalerul mai vârstnic se dovedi însă mai iute. Schimbând în ultima clipă direcția loviturii, se răsuci și-și repezi măciulia spadei în obrazul scutierului. Forța ei îl proiectă pe Christopher îndărăt și acesta căzu din șa, prăbușindu-se în iarbă cu sângele țâșnindu-i din nas. Mai multe lucruri se petrecură deodată. Robert își ridică spada urlând fioros către Gillepatric. Buiestrașul lui Christopher, panicat de căderea stăpânului, o rupse la fugă, făcându-i pe ceilalți cai să bată din copite și să se bulucească, iar potcoavele Vânătorului ratară la mustață capul lui Christopher care se ridicase în genunchi. Dintre toți, însă, cel mai iute se dovedi Alexander Seton. Croindu-și drum prin încăierare, se întinse înainte în șa și înconjură cu brațul gâtul lui Gillepatric. Se trase îndărăt și spori strânsoarea, făcându-l pe cavaler să se sufoce. Câțiva dintre tovarășii lui Gillepatric întoarseră spadele împotriva baronului, în timp ce Christopher se ridica în picioare clătinându-se, cu o mână la nasul însângerat. Gillepatric lăsă spada să-i cadă și încercă să desfacă brațul lui Alexander din jurul gâtului său. Nes și Walter înaintară, decișI să-l apere pe Robert.

— Ajunge! Vocea lui Robert spintecă aerul pe deasupra tuturor. Tremurând de furie și din pricina șocului produs de atacul neașteptat, se străduI să-și păstreze calmul.

— Înapoi! Toți, îi zise el lui Alexander, care nu-l eliberase pe Gillepatric. Acesta se făcuse stacojiu la față. N-o să permit să se verse sângele nimănui aici. Nu în numele meu, bată-vă Dumnezeu!

Încet, Alexander își desfăcu strânsoarea din jurul gâtului lui Gillepatric. Christopher se ridicase în picioare și pufnea, eliminând sângele adunat în nări. Eliberat, Gillepatric se lăsă moale în șa, respirând cu lăcomie. Tovarășii săi își păstrară spadele îndreptate către Alexander, dar nu făcură nicio mișcare, privind de la Gillepatric la Robert. Unul dintre cavaleri descălecă prudent și recuperă spada bărbatului mai vârstnic.

Gillepatric își duse mâna la gât, nedezlipindu-și ochii de la Robert.

— Nu ești fiul tatălui tău, șuieră el. Smulgând spada din mâna celui care i-o recuperase, își întoarse calul, îmboldindu-l cu cruzime de-a latul pajiștii. Oamenii săi îl urmară, călărind înapoi pe poteca de lângă *loch.* Și alții se desprinseră din cercul din jurul lui Robert. Doi dintre ei încercară să-l facă să se răzgândească, dar el rămase într-o tăcere sfidătoare, refuzând să se lase convins. În doar câteva minute, alături de el rămăseseră numai Nes, Walter și cei doi Setoni.

Robert înclină recunoscător din cap către cei doi veri.

— Vă mulțumesc. Îl privi pe baron. Dar tu ai o proprietate bogată, sir Alexander. Cel mai probabil o s-o pierzi dacă mi te alături.

— Mă tem că o să-mi pierd proprietatea fie că stau cu tine, fie că nu, răspunse Alexander. Regele Edward modelează regatul nostru după bunul lui plac. În curând n-o să mai rămână picior de scoțian într-o funcție de autoritate. Zâmbi cu răceală. Dar, dacă rebeliunea lui William Wallace câștigă, am putea fi cu toții răsplătiți că am ales partea corectă încă de pe acum. Îl privi pe Christopher.

Scutierul își șterse nasul însângerat cu dosul palmei și dădu afirmativ din cap.

— Sunt alături de dumneavoastră, sir Robert, indiferent încotro vreți s-o apucați.

Robert rămase tăcut. Decizia sa de a nu-i captura pe lady Douglas și pe fiul ei fusese mai degrabă o revoltă împotriva tatălui său decât o dorință de rebeliune, dar luând-o se plasase de partea insurgenților. Robert îl privea pe William Wallace cu precauție. Din câte știa el, liderul rebel lupta în numele exilatului John Balliol, ceea ce nu-l transforma neapărat într-un aliat. Vocea moale a lui Nes îl trezi din gânduri:

— Încotro o pornim, domnule?

— Poate spre Carrick, zise Robert după o clipă. Da, continuă el mai ferm, la oamenii mei. Înainte să-l mai întrebe ceilalți ceva, adăugă: Vreau să vă

întoarceți în tabără. Aduceți-le încoace pe fiica mea, pe fata în casă și pe doica ei și ce puteți căra din provizii.

— Am doi oameni buni cu mine, zise Alexander. Amândoi cavaleri. Ni se vor alătura.

Privirea lui Robert se îndreptă către *loch,* unde armata sa începea deja să plece. Apoi, dându-i pinteni Vânătorului, înaintă spre porți. Ajungând dinaintea palisadei, sări jos din șa. Auzea voci ridicate de cealaltă parte.

— Vreau să vorbesc cu lady Douglas, strigă el. Vocile amuțiră de îndată. Sunt singur. Armata mea pleacă.

Vocile se porniră din nou. Printre ele, distinse glasul unei femei:

— Deschide poarta, Dunegall. O să vorbesc cu el.

Încet, porțile castelului Douglas se deschiseră și Robert se pomeni față în față cu un șir de gărzi înarmate. Femeia se afla în mijlocul lor, cu mâinile pe umerii băiatului, James. Înțelese ceea ce până atunci doar bănuise, că era mama lui, lady Douglas. Era tânără și atrăgătoare, cu ochi căprui și solemni ca ai fratelui ei.

— Nu înțeleg, sir Robert, zise ea cu vocea încordată. Ce intenții aveți?

— Doamna mea, oamenii mei nu vă vor face niciun rău, dar trebuie să plecați de-aici. Tatăl meu urmează ordinele regelui Edward și, chiar dacă el n-ar mai trimite alți oameni care să vă aresteze pe dumneavoastră și pe fiul dumneavoastră, regele cu siguranță o va face. Vrea să facă un exemplu din soțul Domniei Voastre pentru a-i descuraja pe alți nobili să i se alăture lui Wallace.

Ea încuviință.

— James are un unchi la Paris.

— Mamă, începu băiatul, uitându-se când la ea, când la Robert.

Ea îl întrerupse:

— Acolo o să fie în siguranță. Eu am rude în vest și pot să mă duc la ele.

— Ar trebui să plecați de îndată ce puteți. Robert înclină din cap: Doamnă.

În timp ce dădea să plece, lady Douglas înaintă printre spadele paznicilor.

— Și dumneavoastră, sir Robert, încotro o s-o apucați? Regele vă va pedepsi neîndoielnic pentru asta.

El se întoarse către ea.

— Spre Carrick, deocamdată.

— Ar trebui să-l căutați pe fratele meu.

— Intendentul Coroanei? se încruntă Robert. Știa că James Stewart rămăsese în Scoția după ce-i prezentase omagiul său regelui Edward, dar de multe luni nu mai auzise nimic despre Înaltul Intendent sau despre locul unde se afla acesta. Omul părea să se fi topit. Tot ce știa Robert era că anul trecut, înainte de izbucnirea războiului, se căsătorise cu o soră a lui sir Richard de Burgh, contele de Ulster.

— William Wallace e fiul unuia dintre vasalii lui sir James. Doar nu credeați că a izbutit să stârnească o revoltă atât de vastă și atât de iute de unul singur, nu? Lady Donald zâmbi ușor. Viteazul meu soț nu-i singurul lui aliat.

— Doamnă, o preveni unul dintre gardieni.

Ea nu-l luă în seamă.

— Duceți-vă la el, sir Robert. Cred că veți găsi în el un prieten, la fel ca bunicul dumneavoastră odinioară. Ultimele vești despre fratele meu spuneau că se află pe pământurile lui din Kyle Stewart. Poate dacă se vor găsi destui oameni de rang nobil care să se opună, regele Edward va fi silit să-și retragă ocupația.

— Poate, zise Robert cam neconvins.

Dar, în timp ce se îndepărta, lăsând porțile castelului să se închidă în urmă-i, în minte îi răsări o speranță timidă. Dacă el, un conte, se alătura rebeliunii, poate că avea să conteze? Poate că gestul lui avea să-i inspire și pe alții, oameni care îl susținuseră în trecut pe bunicul său. Dacă suficienți dintre aceștia s-ar fi alăturat cauzei, lui Edward i-ar fi fost dificil, dacă nu chiar imposibil să păstreze controlul asupra Scoției fără să recurgă la o nouă campanie militară. Știa mai bine ca alții că regele nu-și prea putea permite să înăbușe o revoltă extinsă când războiul cu Franța era în plină desfășurare. Cu toată lipsa de scrupule a monarhului, Robert știa că acesta putea fi convins să asculte de glasul rațiunii când avea motive s-o facă. Poate că el era cel care putea sta între cele două regate, aducând ambele tabere la masa negocierilor. Până acum, nimeni nu vorbea cu nimeni. Rebelii luptau și oamenii regelui li se împotriveau.

Pe când își vâra piciorul în scară și se sălta în șa, Robert simți decizia întărindu-se înăuntrul lui. Orice s-ar întâmpla, el n-avea să se mai întoarcă în Carlisle.

Capitolul 48

Robert Wishart stătea în mijlocul haosului ce domnea în sală. Era înconjurat de mobile răsturnate, bănci doborâte, mese dărâmate de pe caprele lor. Patru dintre cele opt tapiserii de mătase înfățișând viața Sfântului Kentigern, patronul orașului, care împodobiseră pereții de dinainte să ajungă el episcop de Glasgow, dispăruseră. Wishart luă act de lipsa lor dând mânios din cap. Peste tot în jurul său erau semne ale ocupației recente: mâncarea întărită în castroane și vinul din pocale, acoperit cu o peliculă de praf.

Episcopul înaintă prin sala de mese, în timp ce preoții din catedrală se zoreau să facă ordine. Banchete scrâșneau sonor pe podea, ridicate în picioare de oameni tăcuți. Un pocal alunecă de pe o masă, izbind podeaua cu un zgomot ca de clopot și făcându-i pe câțiva dintre ei să tresară. La sosirea sa, Wishart simțise tensiunea dinăuntrul tuturor. Îl făcuse să se îndoiască de hotărârea lui de a pleca atunci când Anthony Bek se instalase în palatul episcopal, alegând orașul Glasgow să fie reședința sa în Scoția, fapt acceptat de regele Edward. Majoritatea preoților scoțieni rămăseseră, dar cei care ocupaseră demnități înalte fuseseră înlocuiți de apropiații episcopului de Durham, iar Wishart, cu palatul invadat și poziția amenințată, se retrăsese din dioceza sa în conacul din Stobo, adânc în Pădurea Selkirk. Nu, își spuse episcopul, plimbându-și privirea peste preoții zeloși: decizia fusese corectă, indiferent ce umilințe suferiseră oamenii săi cât lipsise. Nu se compara cu ce înduraseră alții și pe deasupra n-ar fi putut face nimic din ceea ce făcuse dacă ar fi rămas sub ochii de vultur ai războinicului Bek.

Îndreptându-se spre una dintre ferestre, Wishart privi livezile ce umpleau incinta palatului. Coroanele copacilor erau pline și verzi, frunzele scânteiau după răpăiala de ploaie din acea dimineață. Dincolo de zidurile palatului, catedrala din Glasgow se înălța deasupra râului Clyde, pe malul căruia se întindea prosperul târg Glasgow. În ciuda împrejurărilor, era nespus de fericit să se afle din nou în reședința sa episcopală.

Auzind niște pași discreți în spate, Wishart se întoarse și văzu un acolit.

— Vizitatorul pe care-l așteptați a sosit, Sfinția Voastră.

Wishart zâmbi sumbru.

— Bine.

Adresându-i câteva cuvinte decanului, părăsi sala pe urmele acolitului. Afară, curtea era dominată de câteva căruțe. Spațiul era plin de servitori și alți membri ai anturajului episcopului, despachetând unele lucruri pe care acesta le adusese cu el de la Stobo. Le poruncise să mute mobila în palat, dar ceruse ca obiectele personale, inclusiv proviziile, să fie puse într-o căruță separată. Dacă totul mergea bine, avea să pornească din nou la drum în câteva zile.

Dincolo de agitația din curte se afla un mic grup de bărbați și cai, adunați lângă poartă. Wishart își miji ochii în lumina zilei, fixându-și privirea asupra unuia aflat în mijlocul lor, un bărbat înalt, brunet. Coborî treptele palatului, cu silueta sa uriașă stângace pe treptele lunecoase de ploaie, refuzând brațul pe care i-l oferise acolitul.

— Sir James, strigă el, îndreptându-se către bărbatul cu părul negru, care se întoarse și-l privi apropiindu-se.

— Sfinția Voastră. Înaltul Intendent al Coroanei se aplecă să sărute mâna pe care i-o întindea episcopul. E o bucurie să vezi un tovarăș Protector în aceste zile întunecate.

Wishart mârâi aprobator. După ce-i spuse acolitului să-i conducă pe oamenii Intendentului către grajduri, îi făcu semn lui James să-l urmeze.

— Vino, prietene, hai să facem câțiva pași împreună. O să cer să se pregătească mâncare și băutură pentru cavalerii tăi.

Cei doi bărbați traversară curtea. Intendentul era îmbrăcat într-o mantie de călătorie udă leoarcă, episcopul în robe tivite cu blană de hermină și coturni năclăiți de noroi.

James aruncă o privire către căruțele care erau descărcate.

— Abia ați sosit?

— Acum două zile. Am venit de îndată ce am aflat că episcopul Bek a abandonat locul. Wishart zâmbi fioros. Preoții mi-au povestit că și-a ridicat poalele și-a zbughit-o ca o femeie când a auzit că se apropie Wallace. Tâlharul a luat tot ce a putut căra și a plecat spre sud, spre Anglia. Zâmbetul lui Wishart dispăru. Jumătate din bunurile mele s-au dus odată cu el. Wallace a trecut pe-aici două zile mai târziu, îndreptându-se spre vest.

Judecând după lipsa surprinderii de pe chipul lui James Stewart, episcopul își dădu seama că omul auzise deja majoritatea acestor lucruri. Întorcându-se către livadă, strânse din buze și privi încruntat cerul alb.

Pătura de nori era joasă, dar soarele se străduia s-o străpungă. Cu voia Domnului, aveau să-l vadă înainte de sfârșitul zilei.

— Știu că ai sprijinit revolta lui Wallace, zise el de-a dreptul, nevrând să dea târcoale subiectului.

James îi aruncă o privire. Preț de o clipă, calmul îi dispăru, apoi reveni, transformându-i chipul într-o mască. Nu răspunse.

Wishart se opri la umbra unui măr noduros. Pomul se afla acolo de ani în șir, cu mult înainte să ajungă el episcop, poate chiar cu mult înainte să se fi născut, prin furtună și potop, secetă și război. Toamna, făcea cele mai dulci mere.

— James, Bek a dat probabil alarma. Englezii o să vină în curând pe urmele noastre. Iscoadele mele îmi spun că regele Edward deja i-a poruncit lui Bruce din Carlisle să adune oameni și să atace pământurile lui Douglas. Wallace și armata lui se îndreaptă spre Irvine. Acolo au de gând să lupte împotriva dușmanilor noștri. Vreau să ne alăturăm lui.

James privi în altă parte, tăcând în continuare.

— Armata lui Wallace și Douglas crește pe zi ce trece, continuă neabătut Wishart. De când l-au gonit pe Ormesby din Scone și mai mulți li s-au alăturat. În nord, clanul Moray a ridicat stindardul rebeliunii. În vest a izbucnit războiul între clanurile MacDonald și MacDougall. Pretutindeni, oficialitățile engleze și susținătorii lor sunt contestați. Prietene, ești cumnatul lordului Douglas și seniorul feudal al lui Wallace. N-ai de gând să li te alături deschis?

În cele din urmă, James vorbi:

— Majoritatea oamenilor conduși de Wallace sunt proscriși. Oricare ar fi sentimentele mele, sunt Intendentul acestui regat. Nu pot fi văzut susținând acțiunile unor asemenea oameni.

Wishart insistă, auzind încordarea din vocea lui James.

— Știi la fel de bine ca mine că sunt proscriși pentru că s-au împotrivit abuzurilor comise de soldații englezi în orașele lor. Știi ce i-a făcut lui Wallace șeriful din Lanark.

— Da, știu.

— Regele Edward este ocupat cu războiul cu Franța și încearcă să-și potolească baronii, nemulțumiți că luptele lui nesfârșite le golesc cuferele. Dacă acționăm acum, putem învinge.

— O luptă? La Irvine? James clătină din cap. Chiar dacă aș ridica toți oamenii din Renfrew, Kyle Stewart și Bute pentru cauza lui Wallace, tot nu

i-am putea învinge pe englezi pe câmpul de luptă. Trupele lui Wallace sunt înarmate cu sulițe și bețe. Cei mai mulți nu au armuri și cu-atât mai puțin experiență. Cavaleria engleză o să treacă prin ei cum trece coasa prin grâu. Toată oastea noastră feudală n-a putut-o înfrânge la Dunbar. Cum ar putea spera la victorie o armată de țărani?

Wishart zâmbi, cu ochii strălucindu-i.

— Avem un plan, James. Dar trebuie să ai încredere în mine.

Capitolul 49

Soarele era un glob aprins ce se scufunda în mare în clipa în care trupa intra călare în portul Irvine și caii aruncau umbre diforme pe iarbă. Chipul lui Robert era bronzat de soarele sfârșitului de iunie, iar tunica și mantia îi erau acoperite de praf după ce călăriseră prin lanurile de ovăz. Avea la șold spada cu măciulie de bronz și deasupra lui se înălța stindardul Carrickului, purtat de Walter. Uathach alerga la pas cu trapul lent al Vânătorului, cu limba atârnându-i de căldură. Alături de Robert erau Nes, cei doi Setoni și cei doi cavaleri din baronia lui Alexander din estul Lothianului cu caii încărcați cu desagii ce conțineau proviziile lor. De la plecarea din Douglasdale, Robert se sfătuise cu ei și îi ținuse aproape și, în aceste săptămâni petrecute pe drumuri, ajunsese să-i cunoască bine pe cei doi veri. Era bucuros să-i aibă alături: pe Christopher ca să-l binedispună și pe Alexander ca să-i apere spatele.

În urma bărbaților venea Katherine, pe iapa castanie care-i aparținuse soției lui Robert. Slujnica purta una dintre rochiile lui Isobel, dezgropată din lucrurile lui de la Lochmaben. Robert nu-și amintea să fi păstrat hainele soției sale până când, strecurându-se jos din pat după ce de-a doua noapte petrecută împreună, Katherine îi arătase rochia, întrebându-l dacă nu putea s-o poarte, dat fiind că hainele ei începeau să se tocească. Robert o privise stând în fața lui goală, cu obrajii îmbujorați și încinși după ce făcuseră dragoste, apoi consimțise dând din cap fără o vorbă. Rochia de un albastru palid, strânsă la spate cu o panglică argintie, împletită, fusese puțin cam lungă, Katherine era mai scundă ca Isobel, și strâmtă pe piept, unde era mai amplu înzestrată, dar servitoarea o pusese pe Judith s-o modifice. Rochia albastră care se învolbura în urma ei pe crupa iepei încă mai era cam fixă pe piept. Un lucru care, știa Robert, nu trecuse neobservat în rândurile bărbaților.

Alături de Katherine călărea Judith, privind posomorâtă de sub boneta ei, cu fața ascuțită înroșită de soare. Fata era o scroafă nefericită, dar atâta timp cât avea lapte era la fel de prețioasă pentru Robert precum cavalerii cu spadele lor. În spatele doicii se afla Marjorie, într-un scăunel fixat pe șa, făcut de Nes dintr-un vechi scaun și acoperit cu o pătură din lână de miel.

Fiica lui de aproape șaisprezece luni începuse să gângurească primele ei cuvinte, spre încântarea lui Robert.

Înaintea lor, dincolo de Irvine, tabăra rebelă se întindea pe o fâșie de teren părăginit de pe malul unui râu. Veniți din toate colțurile Scoției, oamenii alcătuiau o companie pestriță: baroni și lorzi, preoți și oficialități și, sporindu-le rândurile, o mulțime de proscriși și de țărani. Acopereau terenul cu o panoplie de echipamente, de la corturi bine mobilate la pături așternute pe pământ, de la armăsari în armură la cai de povară slăbănogi și catâri. Se vedeau vetre unde servitorii se îngrijeau de focuri și ruguri pâlpâinde în jurul cărora se îmbulzeau bărbați aspri în tunici de lână. Printre ei se aflau și femei: soții și iubite care-și urmaseră bărbații până în acest port de pe coasta de vest a Scoției. Erau chiar și câțiva copii, jucând baba oarba în lumina înserării. Iarba dintre corturi era violetă din pricina ciulinilor. Robert miji ochii în amurgul fumuriu, căutând stindardul Intendentului.

Părăsind Douglasdale, o luase spre sud-vest prin dealurile blânde dinspre Kyle Stewart, dând ascultare sfatului lui lady Douglas. Intendentul devenise un soi de far, o speranță aflată undeva la orizont. Omul era un politician abil și un vorbitor iscusit și Robert știa că bunicul său îl numărase printre cei mai apropiați confidenți ai lui. Era sigur că omul putea să-i dea un sfat. Speranțele i se spulberaseră când ajunseseră și descoperiseră că Intendentul lipsea, plecase de curând să se întâlnească cu episcopul de Glasgow, din câte le spusese un soldat prudent. Trupa lui Robert stătuse câteva zile într-o tabără în pădurile din Kyle Stewart, Robert neștiind ce să facă.

Decizia de a sfida ordinele tatălui său devenise și mai fermă pe drumul către vest și se convinsese că fusese o hotărâre înțeleaptă. În calitate de conte, se putea dovedi de neprețuit în efortul de eliberare al scoțienilor. Dar mai mult de-atât, ca fost membru al elitei regelui, vocea sa, vocea rațiunii, avea în mod sigur să fie ascultată de englezi, nu ca Wallace, a cărui voce era vuietul mulțimii și a cărui singură ambiție părea a fi să ucidă toți englezii din regat. Nu putea să aștepte la nesfârșit întoarcerea Intendentului, asta sigur, căci pe zi ce trecea veneau noi zvonuri despre război.

Oamenii vorbeau despre luptele ce aveau loc în insulele vestice între clanurile MacDonald din Islay și MacDougall din Argyll. Primii, prieteni vechi ai familiei Bruce, îl susținuseră pe regele Edward de când cu ocupația, fapt ce atrăsese răzbunarea celorlalți, aliați tradiționali ai Comynilor. Zvonurile povesteau despre orașe în flăcări și familii forțate să ia calea pribegiei, în timp ce bande de oameni înarmați hoinăreau prin ținut

puse pe jaf și crimă. Pretutindeni, rebeliunea lua proporții, pe măsură ce familiile își schimbau alianțele și își alegeau tabăra, iar vechi dușmănii redeșteptate dădeau naștere la noi conflicte. Garnizoanele engleze se retrăgeau în spatele zidurilor castelelor, trimițând spre sud mesaje disperate și solicitări de ajutor pe drumurile din ce în ce mai periculoase. Astfel află trupa lui Robert că scoțienii se adunau la Irvine. Veștile erau neclare, unele spuneau că însuși regele Edward venea în nord să lupte cu rebelii, altele că Wallace avea de gând să invadeze Anglia, dar un lucru asupra căruia toate aceste povești cădeau de acord era că rebeliunea avea doi susținători noi, episcopul Wishart și sir James Stewart, și că și ei se îndreptau către port.

Acum, apropiindu-se de tabăra rebelilor în lumina muribundă, Robert simți din nou cum îi cresc speranțele la gândul sfaturilor Intendentului. Înainte să ajungă însă la marginea taberei, trupa sa fu întâmpinată de o patrulă înarmată.

Grupul care le tăie calea era compus din pedestrași și unul dintre ei îi opri printr-o ridicare a mâinii. Uriaș și musculos, cu capul chel și stacojiu din pricina soarelui, purta haine nepotrivite între ele: pantaloni până la gambă ținuți de o curea pe stomacul său proeminent și o mantie elegantă, tivită cu blană, pe care o purta deschisă, dezvăluind un piept acoperit de cicatrice. Strângea o secure cu coada lungă și cu o lamă curbată, amenințătoare. Cei șase bărbați care-l însoțeau purtau un amestec ciudat de veșminte, indicând o mulțime de localități. Unul, cu picioarele goale și cu o tunică scurtă de muntean, ducea în mâini o suliță lungă. Altul îmbrăcase o cămașă scurtă și demodată de zale care-i era prea mare, indicând că fusese făcută pentru altcineva, iar alți doi purtau pieptare pătate și aveau arcuri scurte, cu chivere de pânză atârnate la cingători. Aveau ținuta îndrăzneață a unor inși încrezători și agresivi și păreau să fi luat parte de curând la luptă, tăieturi și vânătăi le împodobeau pielea, iar hainele le erau acoperite de pete de sânge.

Bărbatul chel în mantia cu blană fixă cu privirea stindardul lui Robert.

— Cine sunteți? întrebă el cu o voce ca mormăitul unui urs.

Când își spuse numele, Robert observă o schimbare imediată în comportarea grupului. Chelul îi aruncă o privire cu înțeles munteanului cu tunica scurtă, care încuviință tăcut și traversă pajiștea în direcția taberei în fierbere.

Bărbatul cel chel se întoarse cu o expresie aspră.

— Așteptați aici.

— Am venit să-l văd pe sir James Stewart, continuă Robert, înghițind insulta. Ținând cont de toate, nu se putea aștepta decât la o primire rece, dar să fie tratat cu atâta impolitețe de asemenea oameni era o jignire adusă rangului său.

Chelul nu spuse nimic, ci continuă să-l privească pe Robert, strângând securea în pumni.

Robert se lăsă în șa cu un aer indiferent, în timp ce în sinea sa se întreba îngrijorat dacă nu făcuse o greșeală venind aici, și încă una periculoasă. Prinse privirea lui Alexander Seton, al cărui chip exprima o îngrijorare similară și a cărui mână era pe mânerul spadei.

După o așteptare tensionată, apărură câțiva bărbați, înaintând prin tabăra aglomerată pe urmele munteanului desculț. Robert se îndreptă, recunoscând banda cu pătrățele albastre și albe pe fond auriu ce le decora scuturile: blazonul Intendentului. Mulțumit de dovada că totuși putea întâlni aici o față prietenoasă, fu tulburat văzând că oamenii Intendentului îl întâmpinau cu aceeași asprime ca bărbatul cel chel, neluându-și mâinile de pe arme, în timp ce îi invitau pe el și pe oamenii lui să descalece. Dându-i lui Nes frâiele Vânătorului, Robert urmă escorta în susul dealului. Privind îndărăt, văzu că bărbatul cel chel și oamenii lui veneau după ei.

Trecând printre corturi luminate de felinare, prin fumul învolburat al focurilor, Robert văzu oamenii privindu-i stindardul. Chipurile unora se înăspriră la vederea V-ului roșu. Putea să le facă vreo vină? Petrecuse doi ani la curtea regelui Edward și în ajunul războiului familia sa luase partea englezilor. Blestemându-și naivitatea, dar decis să le schimbe părerea despre el, Robert își ațintи ochii asupra unui șir de corturi ce se înălțau înaintea sa. În fața lor se aflau cai priponiți de pari înfipți în pământ, un amestec de armăsari solizi și cai de rând. Mirosul de bălegar și de mâncare se contopea cu aroma de lemn ars dinspre un foc ce se înălța în înserarea îmbujorată. În jurul lui erau mai mulți bărbați care-și împărțeau mâncarea și băutura, unii râzând, alții discutând cu voci scăzute. Câțiva se mulțumeau să privească în flăcări, cu pielea arsă de soare acoperită de răni livide. Între foc și corturi Robert îl zări pe James Stewart. Stătea de vorbă cu un bărbat îndesat, cu o față acoperită de pete și o tonsură preoțească, purtând robe tivite cu hermină. Era Robert Wishart, episcopul de Glasgow. Când se apropie, cei doi își ridicară ochii. Robert le zâmbi, dar nici Intendentul, nici episcopul cu ochi aprigi nu-i răspunseră.

Alexander și ceilalți, inclusiv Katherine și Judith, care o țineau pe Marjorie cea agitată, fură înconjurați de escorta lor de cavaleri.

— Sir Robert, zise Intendentul pe un ton rece. A trecut ceva timp.

— Așa-i, sir James. Mă bucur să vă văd. Oamenii mei și cu mine am venit tocmai de la Kyle Stewart, unde speram să vă găsesc și să ne sfătuim.

— M-am întrebat dacă n-o să te vedem apărând aici în scurt timp. Intendentul măsură din priviri trupa lui Robert. Am aflat ce s-a întâmplat la castelul lui lord Douglas.

— Ați aflat? Robert era surprins. Văzu cu coada ochiului că bărbatul cel chel se apropiase de foc și vorbea cu cineva, un ins înalt care stătea cu spatele.

— Sora mea a ajuns aici acum o săptămână, în drum către un loc mai sigur. Intendentul șovăi. Îți datorez recunoștință pentru că ai lăsat-o să plece, pe ea și pe nepotul meu. Dacă ar fi ajuns în mâinile regelui Edward, nu sunt sigur că i-aș mai fi văzut vreodată.

Deși păreau sincere, vorbele-i erau rigide.

Robert observă că unii dintre bărbații din jurul focului îl priveau. În fața amenințării din căutăturile lor neprietenoase, își înăbuși impulsul de a se trage mai aproape de fiica lui. Un bărbat se apropia cu o țintă precisă. Era solid, cu părul negru și zburlit și îmbrăcat mai bine decât majoritatea, într-o armură pe măsura sa și o mantie albastră. Chipul lui îi era vag familiar. Văzând trei stele albe pe pieptul mantiei, își dădu seama de ce îi părea cunoscut. Bănuiala că acesta era tatăl lui James Douglas i se confirmă de îndată ce bărbatul vorbi.

— Sir Robert de Carrick? Am aflat că mi-ați salvat soția și fiul. Înainte să apuce Robert să răspundă, lordul Douglas continuă cu asprime. Înainte să vă mulțumesc, aș vrea să știu de ce-ați făcut-o.

— Toți am vrea să știm.

Vocea, sonoră, venea dinspre o siluetă înaltă care se apropia cu pași mari dinspre foc. Mergea alături de bărbatul cel chel, care, pe lângă el, părea deodată mic. Robert îl contemplă pe uriașul ce se apropia, presupunând că măsura probabil mai mult de șase picioare, poate chiar șapte. Avea mâini și picioare mari ca niște lopeți, dar proporționate cu restul staturii lui zdravene. Robert nu era nici el scund, dar pe lângă acest colos se simți mărunt. Nici regele Edward, admirat și temut din pricina staturii lui înalte și cunoscut sub porecla nepoliticoasă de Craci-Lungi[36], nu era atât de înalt. Bărbatul avea o față pătrată, brutală, al cărui nas părea să fi fost spart de

câteva ori. O vânătaie îi umbrea fruntea, ascunsă pe jumătate sub părul castaniu, ciufulit. Brațele lui musculoase erau brăzdate de cusăturile unor răni recente, dintre care una i se întindea de la încheietură până la cot. Cel mai surprinzător lucru erau însă ochii, de un azuriu uimitor și plini de o inteligență pătrunzătoare. Purta niște pantaloni pătați, cizme uzate, legate în cruciș și-n curmeziș cu fâșii de piele, și o tunică de un albastru închis sub care se distingeau contururile unei armuri din plăci de metal.

Uriașul se opri dinaintea lui Robert.

— De ce-ai venit în tabăra mea?

O clipă Robert nu scoase niciun cuvânt. El era deci. Omul care refuzase să-i aducă omagiu regelui Edward și îl înjunghiase pe fiul unui cavaler englez care îl insultase, punându-i apoi pe fugă pe cinci dintre tovarășii acestuia înarmat numai cu un cuțit ruginit. Omul care fusese închis, bătut și înfometat până i se oprise răsuflarea și temnicerii englezii îl aruncaseră odată cu gunoiul și care, două zile mai târziu, răsărise din morți. Omul care îl alungase pe justițiarul englez din Scone și îl pusese pe fugă pe episcopul Bek din Glasgow și care își croise drum prin jumătate din garnizoana orașului ca să-l ucidă pe șeriful din Lanark în patul său și, prin această lovitură, să înceapă revolta.

Robert era surprins pentru că, deși statura tânărului gigant se potrivea descrierilor, William Wallace nu părea cu mult mai matur decât el. Atribuise toate aceste fapte îndrăznețe unui comandant mult mai vârstnic. Văzu că Wallace purta un colier straniu. Privind mai atent, Robert își dădu seama că era alcătuit din dinți omenești. Smulgându-și privirea de la acele trofee grotești, întâlni ochii inteligenți ai tânărului. Pe drumul către Irvine, gândindu-se ce va spune când avea să ajungă, plănuise un discurs despre faptul că nu-și putea urî propriul neam și că voia să lupte pentru regatul unde se născuse. Dar în fața acestor oameni cu fețe aspre și acoperiți de cicatrice acele cuvinte i se părură pompoase și nesincere.

— Am venit, spuse el în cele din urmă, privind către James, să-mi ofer sprijinul celor care se ridică împotriva ocupației regelui Edward. Îl privi din nou pe Wallace, care nu părea deloc convins. Pentru că sunt la fel de scoțian ca voi.

Chelul sforăi batjocoritor. Auzindu-l, Nes se zburli și mâna lui Alexander Seton, care se odihnea pe măciulia spadei, se mișcă, încolăcindu-se în jurul mânerului.

Wallace îl privi pe Robert cu ochii îngustați.

— Oare chiar ești? Când tatăl tău încă apără orașul Carlisle în numele regelui Angliei? Când ai refuzat să ridici arma pentru regele John și ai ridicat-o pentru englezi? După părerea mea, tu ești scoțian doar după locul nașterii, nu și după fapte. N-am nevoie de un om care s-a născut pur și simplu în Scoția. Am nevoie de oameni care sunt scoțieni în sufletul lor.

Robert înaintă, fierbând de furie. Voia să întrebe cum îndrăznea acest barbar, cu numai o dâră de sânge nobil în vine, să îi vorbească astfel, dar își înghiți cuvintele, simțind în ele o asemănare dezgustătoare cu tonul sarcastic al tatălui său.

— Familia mea a refuzat să lupte, spuse el, străduindu-se să-și păstreze un ton echilibrat, pentru că omul care ne-a poruncit să luăm armele nu era decât o marionetă cu sforile trase de dușmanii noștri, Comynii.

Privi în jur sfidător la auzul murmurelor de indignare pe care le provocaseră cuvintele lui. Ochii i se opriră asupra Intendentului și a lui Wishart.

— Mulți dintre voi ați susținut pretenția bunicului meu la tron, ați chezășuit cu numele și cu reputația voastră dreptul lui. Unde ați fost când cerința sa a fost ignorată? Ați dat bir cu fugiții, temându-vă să vă riscați pozițiile sub domnia lui Balliol. E de înțeles. Și tot asta a făcut și familia mea când a avut de ales între a jura supunere unui dușman sau a păstra credința față de regele care ne-a neglijat cererea, dar în serviciul căruia ne aflam în continuare. Își întoarse din nou privirea către Wallace. Orice credeți despre faptele mele, am rămas loial în toți acești ani singurului rege căruia familia mea i-a jurat supunere. Se opri. Dar această loialitate a fost greu pusă la încercare.

James Stewart sări în apărarea lui Robert.

— Nimeni nu poate nega spusele lui sir Robert. Spre rușinea mea, m-am îndepărtat de familia lui după judecata regelui, deși îi promisesem bunicului său că-l voi sprijini. Ochii lui căprui îl priviră pe Robert. E un regret care încă mă roade, mai ales de la moartea bunicului tău.

James îl privi pe Wallace.

— Numai un om viteaz luptă în numele familiei sale când atât de mulți îi sunt împotrivă, meștere William. Și numai unul și mai viteaz poate să părăsească acea familie de dragul regatului său.

Wallace clătină din cap.

— Aș fi de acord cu Domnia Voastră, sir James, dar mă tem că nu-i decât o iscoadă trimisă de tatăl său să ne afle planurile. Cel mai probabil acțiunile

lui în Douglas au fost o înșelătorie menită să ne facă să ne încredem în el. Nu se uită la Robert în timp ce vorbea, direct și fără menajamente: A fost omul lui Edward mai bine de trei ani. Nu-i de încredere. Cu aceste cuvinte, Wallace se întoarse și se îndepărtă, pașii săi largi purtându-l înapoi către foc.

Văzând că oamenii aprobau, unii chiar cu zâmbete sumbre, spusele lui Wallace, Robert dădu să pornească pe urma lui, decis să respingă acuzațiile.

James Stewart îl opri.

— Ai făcut o călătorie lungă și e târziu. Vino să vorbim între patru ochi, sir Robert. Le făcu semn cavalerilor săi: Aveți grijă să li se aducă de mâncare oamenilor lui. Cum Robert continua să privească spinarea lui Wallace, care se îndepărta, James adaugă: Sunt sigur că fiica ta are nevoie de odihnă.

Capitolul 50

Fără tragere de inimă, Robert îl urmă pe Intendent în cort. Strecurându-se prin perdeaua acestuia, se pomeni într-un interior cald, mobilat cu un pat, o masă și câteva scaune. Așternut cu covoare decolorate, era luminat de felinare. Înăuntru se aflau doi servitori. Intendentul îi porunci celui mai vârstnic să toarne vin.

Robert, al cărui sânge încă mai fierbea din pricina spuselor lui Wallace, fu gata să refuze, dar chipul calm al Intendentului Coroanei, care stătea în așteptare, îl îmblânzi și, pe deasupra, îi era sete. Luă pocalul și bău, dar când James îi făcu semn să se așeze, refuză.

— De ce îi permiteți unei brute ca Wallace să vă poruncească? E fiul unuia dintre vasalii Domniei Voastre. Nici măcar nu-i cavaler! Mai rău chiar, e un sălbatic. În numele lui Iisus, ați văzut ce poartă la gât?

James sorbi din pocalul său așteptându-l să termine.

— E o chestiune delicată. Da, sunt mai presus de William ca rang, la fel ca tine. Dar pentru mulți dintre cei care-l urmează el a devenit un soi de salvator. Nu-l ascultă decât pe el, și ei sunt grosul armatei. James întinse un braț către tabăra ce se vedea dincolo de marginile cortului, sub forma unui triunghi de apus roșiatic plin de fum și umbre: Așa cum e ea.

— Am auzit ce fel de lucruri face, zise Robert, decis să termine ce-avea de spus. Tortură, Crimă. Sunt acestea faptele unui om de onoare? Ale unui om care ar trebui să fie vocea Scoției?

— Nu. Sunt faptele unui om disperat în niște vremuri disperate. Dar – James se opri – îl înțeleg. Intendentul se așeză pe un scăunel, cu mantia sa galbenă adunându-i-se în jur. Ce știi despre el? îl întrebă pe Robert cu intensitate, încolăcindu-și degetele în jurul pocalului.

— Nu mare lucru.

— Pentru William, războiul a început acum șase ani, când regele Edward a pătruns pentru prima oară în regatul nostru, pe parcursul judecății menite să-l aleagă pe urmașul regelui Alexander. Îți amintești, nu-i așa, că regele a preluat controlul orașelor și castelelor strategice, promițând că ni le va reda după încoronare? Robert făcu semn că da și Intendentul continuă: Soldați englezi au fost trimiși să întărească anumite garnizoane, inclusiv pe cele din

Ayr și Lanark, în apropiere de locul unde William și familia sa trăiau sub stăpânirea mea. Tatăl său era… ei, era un om de treabă, dar mândru și sfidător. A refuzat să-i jure supunere lui Edward ca suzeran al nostru, în ciuda avertismentelor mele. Reacția regelui n-a întârziat. Ca exemplu pentru toți, Wallace a fost scos în afara legii și silit să-și trimită soția în exil și fiii la fratele său, în Ayr. Am făcut ce-am putut pentru el, dar și ca fugar părea decis să sfideze noul regim. În perioada aceea au avut loc niște încăierări între garnizoanele engleze și localnici, de obicei abia ceva mai mult decât biete bătăi prin taverne, dar de data asta câțiva copii au fost omorâți din greșeală. Tatăl lui William stătuse ascuns. S-a întors în fruntea unei mulțimi ca să răzbune aceste morți, iar el și tovarășii săi au fost răspunzători de uciderea a cinci soldați. Englezii și-au trimis forțele după ei și le-au ieșit înainte lângă dealul Loudon.

Robert își aminti că bunicul lui vorbise despre o bătălie ce avusese loc acolo.

— Tatăl lui William a fost doborât în luptă, cu picioarele tăiate. L-au lăsat să sângereze acolo, pe deal. E groaznic să mori așa. James expiră și luă o gură de vin. La puțin timp, soția lui a murit în sărăcie și cei doi fii au fost despărțiți. Cum William era cel mai tânăr dintre ei, s-a luat decizia ca el să devină preot.

Lui Robert îi veni să râdă imaginându-și-l pe tânărul uriaș în chip de preot, dar își ascunse amuzamentul, prefăcându-se că soarbe din pocalul gol.

— A fost trimis la o școală parohială din Dundee. Câțiva ani mai târziu, după ce John Balliol a urcat pe tron, s-a întors să locuiască cu unchiul său, care fusese numit șerif de Ayr. Trebuie să înțelegi că William le purta pică soldaților englezi, responsabili direct și indirect de moartea părinților săi. Școala parohială nu reușise să-i vindece această ură. Ba chiar e posibil ca anii de tăcere și studiu s-o fi făcut să crească în el ca o tumoare otrăvită.

Când a sosit el în Ayr, în regiune erau încă trupe engleze, deși regele Edward promisese că ne va reda libertățile. William… mă rog, ai văzut cum bate la ochi într-o mulțime. Soldații din garnizoana Ayrului păreau să-l fi luat la ochi, atât din cauza reputației tatălui său, dar și pentru că el le căuta pricină. Îmi aduc aminte de un soldat englez, un luptător care provoca localnicii în piață, cerându-le să-i plătească patru penny de argint ca să vadă dacă-i puteau rupe un par pe spinare. William a acceptat invitația și a plătit cele patru pence, dar, în loc că rupă parul, i-a rupt nătângului spinarea.

Tovarășii omului s-au repezit la el și el i-a bătut pe toți trei. Au fost mai multe întâmplări de acest soi. Unii spun că pentru William era un joc, fie el și unul crud și periculos, dar aș face pariu că era al naibii de serios și că pentru el fiecare nas însângerat și fiecare falcă ruptă a unui soldat englez erau o victorie. Drept represalii, unchiul lui William a fost jefuit și prietenii lui au fost bătuți. Ba chiar i-au tăiat coada calului. În cele din urmă, lucrurile au scăpat de sub control și fiul unui cavaler englez a fost ucis, înjunghiat de cuțitul lui William.

William a fost proscris și forțat să se ascundă, împreună cu prietenii care îl apărau. Alți flăcăi le aduceau hrană și vești. În acel moment, pentru că protestele noastre nu erau luate în seamă de regele Edward, Comynii, în fruntea Consiliului celor Doisprezece, au preluat controlul Scoției și au declarat război. După cumplita înfrângere a armatei noastre la Dunbar și după detronarea regelui John la Montrose, regele Edward a trimis oficiali englezi să-i înlocuiască pe localnici pretutindeni în regat. Unul dintre ei a fost noul șerif din Lanark, un bărbat pe nume Hesilrig.

William n-a stat degeaba în timpul războiului. Văzând ocazia, el și tovarășii săi au strâns rândurile și-au pornit lupta pe cont propriu, au atacat convoaiele de provizii ale englezilor, au asaltat trupele aflate pe drum, au dat foc magaziilor garnizoanelor engleze. Când s-a sfârșit războiul și noi am fost siliți, prin amenințări sau închisoare, să ne supunem autorității regelui, William a refuzat să plece capul. Lipsit de proprietăți și eliberat de obligații, dar cu pregătirea militară potrivită unui fiu de cavaler, era probabil singurul care-o putea face. Cu Hesilrig la putere, eforturile sale trebuie să fi fost stânjenite din cale-afară, dar în perioada aceea mai mulți soldați englezi au fost uciși cu brutalitate, toate omorurile au avut loc în Lanark, după ora stingerii. Nu mă îndoiesc că în spatele lor se afla William. Tot pe el îl bănuia probabil și șeriful, fiindcă a triplat prețul pus pe capul lui.

În ciuda recompensei puse pe capul său, William nu se ținea departe de dușmani. Venea adesea în Lanark deghizat în călugăr, cocheta cu pericolul dată fiind statura lui neobișnuită. Mi s-a spus că avea câteva amante, dar că era o anume fată, fiica unui bogătaș din Lanark, de care se îndrăgostise până peste cap. Nu știu prea multe. William nu vrea să vorbească despre Marion, iar tovarășii lui își țin gura, dar știu că s-au căsătorit în secret și că Marion i-a născut o fiică. Oamenii șerifului l-au surprins într-o zi când se aventurase în oraș ca să le viziteze. William era însoțit de câțiva prieteni care au încercat să-l protejeze, dar au fost depășiți numeric și siliți să se baricadeze

în casa lui Marion. Hesilrig în persoană a venit și-a cerut să fie lăsat să intre. William și oamenii săi au scăpat în vreme ce Marion îl ținea de vorbă pe șerif ca să tragă de timp.

Nu sunt sigur ce s-a întâmplat după aceea. Unii spun că șeriful, descoperind că femeia îl ajutase să fugă, a pus să fie încuiată în casă împreună cu copilul și le-a ordonat oamenilor să-i dea foc. Oricare-ar fi amănuntele, în ziua aceea Marion și fiica ei au murit, iar William a supraviețuit. Se învinovățește pentru asta.

Intendentul dădu peste cap pocalul și servitorul cel vârstnic luă recipientul gol. După o clipă de tăcere, James se ridică și-l privi pe Robert.

— Dintre noi toți, el a pierdut cel mai mult în lupta asta. Nu-i putem nega autoritatea în acest loc. Oamenii care-l urmează pe el nu ne-ar urma pe noi. William a realizat ceva ce puțini dintre noi ar fi reușit. A adunat laolaltă oameni din întregul regat, de la cerșetori la lorzi. Acești oameni n-au nicio obligație față de el și nici el nu i-a silit și nu i-a plătit. Îi stau alături din loialitate.

Gândindu-se la asemănările cu prințul galez Llywelyn ap Gruffudd, Robert se pomeni încuviințând. Nu știuse nimic despre asta, despre suferințele pe care oamenii de rând le îndurașeră chiar dinainte să izbucnească războiul. Îl făcu să se gândească la locuitorii din Carrick. Avuseseră parte unii dintre ei de chinuri ca ale lui Wallace? Simți vina, o povară ce-i devenise atât de familiară în aceste zile. James știa atâtea despre vasalii săi. El unul nu fusese conștient că bărbații și femeile din Annandale se confruntau cu greutăți până când nu-i tăiase Affraig calea. Își privise poziția de conte ca pe un drept ce i se cuvenea, nu ca pe o răspundere. Străduindu-se să respecte jurămintele pe care le făcuse, încălcase atâtea altele.

— Vreau să-mi repar greșelile, spuse el deodată, privindu-l pe James. Știu că n-am motive să mă aștept la încrederea voastră, dar în amintirea prieteniei cu bunicul meu vă cer să mă lăsați s-o câștig. Pot să vă ajut.

James îl cântări un timp.

— Cred că poți. Privirea sa scrutătoare păru să se îmblânzească și făcu semn către ieșirea cortului: Haide să-ți găsești un loc pentru tine și ai tăi. O să vorbesc cu William. O fi conducând el armata, dar îmi va asculta sfatul. Intendentul se opri la intrare: Să știi, Robert, că îmi dau seama că nu ți-a fost ușor în ultimii câțiva ani, sub comanda tatălui tău. Știu că lordul de

Annandale spera să câștige tronul după ce regele John a fost închis. Mai știu și că nu era dreptul său să și-l revendice.

Robert dădu aprobator din cap, stânjenit că vicleanul Intendent părea să fi văzut adevăratul motiv pentru care abandonase cauza regelui. Tatăl său.

•

Robert ieși din cort și Intendentul Coroanei îl privi plecând. Văzu ușurarea de pe fețele oamenilor contelui, aflați la oarecare depărtare. Grupul acela strâns nu se atinsese de mâncarea care i se oferise, așteptând în mod limpede întoarcerea lui Robert. James revăzu ultimele cuvinte pe care le spusese. Voise ca ele să fie un soi de test, dar tânărul păruse pur și simplu rușinat.

O umbră uriașă se decupă în amurg și Wishart se ivi la intrarea cortului. James se dădu în lături, făcându-i loc să treacă.

— Ei? întrebă episcopul.

— Cred că ar trebui să-l lăsăm să stea, Sfinția Voastră, răspunse James, retrăgându-se în căldura din interiorul cortului.

— S-ar putea ca meșterul William să aibă dreptate, mârâi Wishart urmându-l. Putea să fi fost trimis încoace ca iscoadă.

— E posibil. Dar nu cred că-i cazul.

— James, știu că l-ai respectat pe bunicul lui, ca și mine, dar sângele nu face un om să fie merituos. Uită-te la tatăl lui.

James îi întoarse spatele, cu ochii închiși, cugetând.

— Dar avea dreptate, nu-i așa? murmură el. Am susținut partida bunicului său și nu pe a lui Balliol. Cum Wishart nu răspunse, se uită îndărăt. Și acum luptăm în numele unui rege pe care nu ni l-am dorit.

— Orice rețineri vom avea, și tu, și eu i-am jurat credință lui Balliol.

James se gândi să mai adauge ceva, dar n-o făcu. Nu era momentul potrivit pentru o astfel de discuție. În schimb îi oferi episcopului vin.

— O să-mi susțineți decizia de a-i permite să rămână?

Wishart primi băutura oferită de servitorul Intendentului.

— Cu o condiție, zise el luând o sorbitură. Nu-i împărtășim planul.

— Ar putea fi de mai mare ajutor dacă l-ar cunoaște.

Wishart era neînduplecat.

— Nu. Nu până nu știm sigur că ne putem încrede în el. Cu o mișcare a capului, episcopul dădu vinul pe gât. Vom afla cât de curând. Iscoadele noastre spun că englezii se apropie de-a lungul văii Nithsdale. Lord Henry Percy și sir Robert Clifford pot să ajungă dintr-o zi într-alta.

Capitolul 51

Un vânt puternic domolea fierbințeala zilei, făcând iarba de pe câmpuri să se înfioare în mari valuri argintii. Pe malul râului Irvine, copacii se legănau. Dincolo de canalul navigabil, pe drumul larg ce ducea către port se înghesuia o oaste, ale cărei stindardele se desenau livide pe cerul mohorât.

Robert stătea tăcut, plimbându-și privirea pe deasupra cavaleriei, către rândurile de infanterie ce veneau în urmă, mărșăluind lent, vizibile din pricina nivelului solului. Apreciind că erau șapte sute de călăreți și de trei ori mai mulți pedestrași, își întoarse atenția către fruntea coloanei, unde se înălțau cele două stindarde. Stărui asupra leului albastru pe fond auriu al casei Percy, care devenea din ce în ce mai clar.

Când i se spusese că aceia care se apropiau de port erau Henry Percy și Robert Clifford, Robert nu fusese surprins. Lui Percy i se acordase guvernarea Gallowayului și a Ayrului și, odată episcopul Bek plecat și șeriful din Lanark mort, devenise principalul comandant englez din vestul Scoției. Ținând cont că Percy putea strânge repede o armată de pe pământurile sale din Yorkshire, aflate în apropiere, asta sporea probabilitatea ca el să fie omul trimis de regele Edward să se confrunte cu rebelii. În ciuda emoției pe care o simțea la gândul reîntâlnirii cu foștii săi camarazi, în sinea lui Robert se simțea încrezător. Luptase alături de ei, înfruntaseră moartea împreună, fusese acceptat ca unul de-al lor. Îl consideraseră un frate.

Alături de Robert stătea episcopul de Glasgow, cu picioarele depărtate și cu mâinile la spate, înfipt în pământ ca o plantă încăpățânată. Intendentul se afla la stânga, cu chipul de nepătruns. Îi mai însoțeau brutalul lord Douglas și William Wallace, înălțându-se deasupra tuturor. Postura lui Wallace era cea mai relaxată, dar ochii săi albaștri trădau o nerăbdare cumplită. Purta prinsă la spate o spadă imensă. Lama zgâriată și fără teacă avea o lungime de cinci picioare[37], și mânerul înfășurat în piele de deasupra plăselelor avea încă un picior lungime. Îl însoțeau două dintre căpeteniile sale. Unul era bărbatul chel cu mantia îmblănită despre care Robert aflase că era vărul lui Wallace. Omul, pe nume Adam, purta și acum acea nepotrivită mantie, pare-se un trofeu pe care îl luase din sediul justițiarului din Scone.

Avangarda oștirii engleze părăsea drumul intrând în câmp, cu caii tăind cărări prin iarba înaltă. Se desfășura pe măsură ce sosea, dezvăluindu-le scoțienilor în așteptare șirurile de cavalerie din spate. Toți erau călare pe armăsari în armuri, ținând lăncile ridicate în pumni cu mănuși de zale. Mărșăluind în urma cavalerilor, pedestrimea din ținuturile din nordul Angliei părea pe măsura oștii lui Wallace, dar în privința cavaleriei scoțienii erau mult depășiți numeric. Robert își dădu seama cu o neliniște crescândă că, dacă se ajungea la luptă, aveau să piardă.

La sunetul cornului, oastea engleză se opri, caii tropăiră și se frământară în loc. Un mic grup se desprinse din rândurile ei, dând pinteni armăsarilor înspre scoțieni. Chiar și fără stindardele lor distinctive, Robert i-ar fi recunoscut pe Henry Percy și pe Robert Clifford după culorile tunicilor și după postura familiară a lui Percy în șa. Baronul, a cărui lance era purtată de un scutier, avea o mână pe frâie și cealaltă i se odihnea pe coapsă, iar trupul său îndesat se mișca leneș în pasul calului. Un coif împodobit cu trei pene de lebădă albe ca neaua îi acoperea capul, dar viziera era ridicată, dând la iveală o față roșie, mai cărnoasă în aceste zile, și o gură strâmbată disprețuitor.

Grupul se opri, dar bărbații nu descălecară, rămânând în șa și uitându-se de sus la scoțieni. Armăsarul de luptă al lui Percy bătea din copite fornăind. Privirea arogantă a baronului se plimbă de la unul la altul, stăruind asupra lui Wallace și oprindu-se asupra lui Robert.

Robert simți cum se crispează sub uitătura aceea amenințătoare, dar înfruntă privirea lui Percy cu hotărâre.

Wishart vorbi primul.

— O zi bună Domniilor Voastre. Sunt Robert Wishart, prin voia Domnului episcop de Glasgow și fost Protector al Scoției. Sunt aici ca să duc tratative cu Domniile Voastre, alături de nobilii mei tovarăși.

Îi prezentă și pe ceilalți.

Percy nu-și luă ochii de la Robert.

— Am auzit că ți-ai trădat regele. Sperjurule. Înainte ca Robert să-i răspundă, Percy se întoarse către episcop: Nobilii tăi tovarăși? Nu văd decât un popă, trei trădători și un proscris.

Lordul Douglas mârâi o înjurătură, dar Wishart interveni cu iuțeală:

— Suntem aici să ducem tratative ca bărbații, nu să facem schimb de insulte ca școlarii.

Clifford, ai cărui ochi stăruiseră de asemenea asupra lui Robert, îi răspunse:

— Am venit la porunca regelui Edward. Ordinele noastre sunt să-i arestăm pe toți cei care au tulburat pacea regelui și au ridicat armele împotriva lui. Clifford ațintì un deget înzăuat asupra lui Wallace, care îi întâlni privirea fără teamă. Pe capul acestui om s-a pus un preț. Toți v-ați pierdut pământurile când ați încălcat jurământul de vasalitate pe care i l-ați făcut regelui. Nu vor fi niciun fel de tratative. Vă veți preda nouă sau vă vom răspunde prin forță.

Robert se pregăti pentru un refuz dârz și o declarație plină de mânie și sfidare din partea lui Wishart.

În schimb, episcopul înfruntă calm privirea lui Clifford.

— Nu e nevoie de una ca asta, lord Clifford. Ne predăm.

•

Robert dădu în lături perdelele cortului, intrând în urma Intendentului. Pereții cortului unduiau agitați de vânt.

— Știați că episcopul o să facă asta? Pentru numele Domnului, de ce acceptați așa ceva?

James își îngustă privirea la auzul tonului său nepoliticos.

— Credeam c-o să opunem rezistență. Credeam că de-aceea ați venit la Irvine. Am riscat totul când am sfidat ordinele tatălui meu. Pământurile, familia, probabil și moștenirea. Și pentru ce? Robert se răsuci pe călcâie. N-am venit să mă supun condițiilor lor de la primele negocieri.

— Nu, așa e, credeam c-ai venit să repari lucrurile, zise James cu asprime. Ca act de căință față de acțiunile tale din timpul războiului, nu? Nu ca să-ți salvezi proprietățile.

— Pământurile și titlurile noastre nu înseamnă doar confort. Înseamnă putere. Un om sărac nu poate să adune o armată sau să negocieze cu lorzii și…

Robert se opri, dându-și seama că bărbatul pe care tocmai îl descrisese se afla afară, vorbindu-le oamenilor săi.

— Mi s-a spus că ați venit aici ca să vă împotriviți ocupației regelui Edward, încheie el. Așa am crezut.

— Om fi noi niște oameni bravi, dar nu suntem pregătiți să-i înfruntăm pe englezi pe câmpul de luptă. Știi la fel de bine ca mine. Mai bine chiar, pariez. Ai luptat alături de ei în Țara Galilor. Trebuie că le cunoști tăria.

Spune-mi, poate o oaste de pedestrași indisciplinați să învingă în luptă cavaleria grea a englezilor?

Robert nu răspunse. N-avea rost. Intendentul spunea ceea ce el însuși înțelesese când îi văzuse pe englezi pătrunzând călare pe câmp.

— Nu trebuia să ne confruntăm în luptă. Puteam să negociem. Aș fi putut vorbi cu Percy, să-i ofer niște condiții pe care să i le transmită regelui. În cel mai rău caz am fi câștigat niște timp. Aș fi putut să fortific Carrickul. Acum… Blestemă umblând cu pași mari prin cort, ridicând tonul. Acum nu am timp să-mi adun vasalii ca să-l apăr!

— Ai fi putut să negociezi? întrebă James, în timp ce-l privea umblând de colo colo ca un leu în cușcă. Te-ar fi ascultat? Dușmănia lui lord Percy față de tine este limpede.

Robert se lăsă să cadă pe un scăunel și-și trecu mâinile prin păr, întrebându-se dacă nu făcuse o prostie venind aici. Ar fi trebuit să-și dea seama că trădarea sa față de rege era mai gravă decât a altora. În loc să fie o punte între două părți, prezența lui putea să fi înrăutățit lucrurile. Se întrebă dacă nu ar fi făcut mai bine să i se adreseze direct lui Edward, implorându-l pe rege să-l asculte, dar își dădu seama imediat ce ridicolă era ideea. Nici măcar cei mai apropiați sfetnici ai regelui nu-l puteau convinge să facă un lucru pe care nu-l voia.

— Nu-mi vine să cred că Wallace a fost de acord cu asta, zise el, amintindu-și acceptarea de pe chipul rebelului când Wishart îi dăduse lovitura.

Percy și Clifford păruseră la fel de surprinși ca el când episcopul anunțase capitularea, dar înainte să poată răspunde, Wishart le propusese să se întoarcă a doua zi ca să discute condițiile. Le sugerase un loc unde să facă tabără, aflat la o milă distanță. Cam în silă, pierzându-și o parte din elan odată cu capitularea subită a adversarilor, lorzii englezi fuseseră de acord. Conducându-și oamenii de pe câmp, acceptaseră să se întâlnească cu scoțienii a doua zi, când avea să fie finalizată predarea.

Robert își ridică privirile spre James, surprins la gândul reacției calme a lui Wallace.

— După tot ce mi-ați povestit, aș fi crezut că Wallace ar fi fost mai degrabă gata să moară cu spada în mână decât să li se predea englezilor fără luptă.

Văzând că Intendentul se uită în altă parte, Robert se ridică, în expresia celuilalt fusese ceva, scânteia unei recunoașteri.

— Sir James?

Intendentul se întoarse către el. Își păstră o clipă expresia impasibilă, apoi aceasta fu înlocuită de resemnare.

— Mi s-a cerut să nu-ți spun.

— Ce? întrebă Robert, tăindu-i calea.

— Ce plan avem. Wishart și Wallace l-au pus la cale acum câteva săptămâni. Sperau să atragă încoace forțele pe care erau siguri că regele Edward le va trimite să potolească revolta. Irvine este destul de aproape de Galloway și Ayr ca să fim siguri că Percy avea să descopere intenția noastră de a lupta aici, dar suficient de departe de coasta de est și de principalele noastre fortărețe.

— Suficient de departe? Departe pentru ce?

— Robert Wishart are de gând să îi țină ocupați cu negocierile pentru predarea noastră și să-i dea lui William șansa să-și continue nestingherit campania în est. El și oamenii lui au fost momeala care i-a atras pe englezi. Acum noi o să-i ținem pe loc, în timp ce Wallace va pleca pe furiș să termine ce a început. Plănuiește să li se alăture celorlalți oameni ai săi în Pădurea Selkirk și apoi să se întâlnească cu forțele lui Moray din nord. Scopul lui este să ocupe suficiente cetăți ca, atunci când regele va reuși să lanseze o ofensivă, să fim în stare să-i opunem rezistență. Se zvonește că regele Edward are parte de tot mai multă nemulțumire, ba chiar de ostilitate pe față din partea baronilor săi, care suportă costurile acestor războaie. Din câte am auzit, și noul arhiepiscop de Canterbury este adversarul său.

— Cum o să se strecoare Wallace de-aici? N-o să-l vadă englezii când pleacă?

— Tabăra noastră e suficient de mare ca să creăm impresia că-i pe deplin ocupată. Wishart a aranjat să ne întâlnim cu englezii în tabăra lor pentru negocieri, la care Wallace nu e așteptat să ia parte.

Robert era uluit. Încercă să își dea seama ce însemna asta pentru el, dar Intendentul continua să vorbească.

— O să-l anunț pe Wishart că ți-am zis. Nu puteam să-ți ascundem secretul la infinit. În plus, după părerea mea, reacția lui Percy ți-a dovedit nevinovăția. Ar fi greu să se prefacă un om că simte atâta ură câtă am văzut la el. James tăcu o clipă. Trebuie să fii atent, Robert.

Capitolul 52

Vântul murise în cursul după-amiezii, lăsând în urma lui un calm sufocant. În ultima oră, nori de furtună se adunaseră înspre vest. În lumina posomorâtă, Robert și oamenii săi stăteau tăcuți mâncându-și cina, un porridge mocirlos și fără gust amestecat cu afine amărui. Rațiile erau pe terminate și Robert știa că va trebui să facă rost de altele. Poate că Nes ar fi putut încerca să pescuiască.

Robert își plimbă lingura prin terciul cenușiu din castron, simțind cum foamea, mai devreme ca o durere surdă în stomac, i se oprește în gât. Își ridică privirea și-l zări pe Christopher scotocind prin desagii săi și scoțând un flaut zvelt. Era cel mai iubit dintre bunurile scutierului din Yorkshire, cumpărat de tatăl acestuia din Castilia. Tânărul se dovedise talentat, înveselind trupa posomorâtă în multe nopți pe parcursul drumului. Duse fluierul la buze și suflă câteva note de încălzire, care reverberară în aerul înserării. Uathach, ghemuită lângă foc, își înălță capul și scânci. Mai devreme, Robert le povestise scutierului și lui Alexander despre mărturisirea Intendentului privind planul pus la cale de Wishart și Wallace. Alexander avusese dubii cu privire la reușita înșelătoriei și atât el, cât și Christopher fuseseră nemulțumiți că lui Robert nu i se spusese despre asta, deși fusese invitat să facă parte din grupul care îi întâmpinase pe Percy și Clifford.

— Mi se pare că a fost un test al loialității tale, zise Alexander. Voiau să fii acolo ca să vadă reacția englezilor.

Robert le înțelegea îngrijorarea. Cei doi bărbați, și mai ales Alexander, aveau mult de pierdut urmând acest drum periculos. În sinea lui încercă să se convingă că nu era responsabilitatea sa: în fond, puteau să se fi întors la Annandale cu Gillepatric și ceilalți. Dar adevărul era că, oferindu-le un loc în compania sa, făcându-i oamenii lui, devenise răspunzător de soarta lor.

Așa cum stătea cu privirea ațintită asupra castronului și cu notele flautului învăluindu-l, toate drumurile din mintea lui duceau la prăbușire, toate căile posibile păreau să se îndrepte spre nicăieri. Scoțienii nu-l voiau aici și nu aveau încredere în el. Nu trebuia să-i spună Alexander asta. Chiar dacă printr-un miracol Wallace și oamenii săi ar fi câștigat și regele John ar

fi fost repus pe tron, el, fiind un Bruce, n-ar fi găsit niciun ajutor în regatul condus de Balliol. Cavalerii englezi îl urau pentru dezertarea lui și tatăl său în mod sigur îl detesta.

Cu coada ochiului, Robert își văzu fiica venind spre el, cu mânuțele întinse ca să-și păstreze echilibrul. Zâmbetul lui Marjorie era ca o rază de soare, înseninând lumea. Se pomeni zâmbindu-i la rândul său și întinse o mână către ea. Înainte să ajungă însă la el, ea căzu, așezându-se în fund cu un bufnet. Zâmbetul îi dispăru și începu să plângă. Christopher își întrerupse cântecul. Imediat, Judith își lăsă jos castronul și o săltă în brațe. Marjorie se zvârcoli plângând și mai tare și întinzându-și pumnișorii spre Robert, care nu mai zâmbea, pierdut în gânduri. Ignorând protestele copilei, Judith se ghemui în cortul pe care-l împărțea cu Katherine, trăgându-și deja în jos veșmântul cu mâna liberă, gata de alăptat. Mai existau alte două corturi, unul pentru Robert și altul împărțit de Setoni și de oamenii lor. Nes și Walter dormeau afară, pe pături întinse lângă foc. Deasupra acestei mici tabere se înălța stindardul Carrickului. Robert se întrebase dacă era înțelept să-l arboreze, dar în cele din urmă decisese să-și afirme prezența în loc să încerce s-o ascundă.

Plânsetele lui Marjorie conteniră, iar ceilalți își terminară cina lipsită de gust. Lingând ultimele urme de porridge de pe lingură, Nes se ridică și se îndreptă către caii priponiți în apropiere. Îngenunche, luă o țesală din desagi și începu să perie blana Vânătorului. Muncind, fredona melodia pe care o cântase Christopher. La auzul ei, Robert se simți alinat. Scutierul cel discret fusese unica prezență constantă în viața lui în ultimii ani. Katherine se apropie de el, strâmbând din nas față de mirosul de cal.

— Nes, când termini, trebuie să repari scăunelul de călărie al lui Marjorie. Are o așchie în spate, ți-am zis de ieri.

Întorcându-și capul, Robert îl văzu pe Alexander aruncându-le celor doi o privire. Pe chipul baronului era ceva, mânie parcă, își zise el, apoi atenția îi fu atrasă de un grup de oameni ale căror voci se ridicau sonore deasupra murmurului general al taberei. Unul dintre ei era Adam. Vărul lui Wallace îi aruncă o privire ostilă când trecu pe lângă el.

După plecarea lor, Robert își lăsă jos mâncarea de care nu se atinsese și, aplecându-se, intră în cort. Se așeză pe pătură și începu să-și scoată cizmele. Capul îl durea din pricina întrebărilor care i se frământau la nesfârșit în minte, fără să ducă la nicio concluzie. A doua zi devreme, înainte de negocierile cu Percy și Clifford, avea să coboare la râu cu Alexander și să-și

dezmorțească mușchii făcând antrenamente cu spada, ca să-și limpezească gândurile.

În spatele lui o pală de fum pătrunse în cort și, privind în jur, Robert o zări pe Katherine intrând. Ea nu zise nimic. Nici el nu scoase o vorbă, continuând să tragă de cizmă, când ea îngenunchea în spatele lui. Ea îi puse mâinile pe spinare și mișcările lui încetiniră. Își simțea cămașa lipicioasă pe piele în timp ce ea îi frământa cu degetele mușchii încordați, masându-i. Închise ochii, simțind cum tensiunea îl mai părăsește. După un timp, ea se aplecă și sânii ei îi apăsară ușor spinarea. Dându-i la o parte părul umed de sudoare, îl sărută pe gât. Buzele-i erau uscate de soare și fosneau pe pielea lui, trimițându-i un fior pe șira spinării. Norii din mintea lui se împrăștiară, până când nu mai rămase decât prezența ei, mirosul ei umplând aerul, un amestec teluric de fum, sudoare și afine.

Ea se prelinse pe trupul lui până când ajunse să-i stea dinainte, îngenuncheată. El îi împinse deoparte boneta, eliberându-i părul care se rostogoli peste brațele lui. Închizând ochii, își lăsă mâinile să alunece pe spinarea ei și, trăgând-o mai aproape, îi căută buzele cu ale lui. Prin materialul rochiei ce-i aparținuse lui Isobel, simți sfârcurile Katherinei, tari ca sâmburii, apăsându-i pieptul. Mâinile ei îi cuprinseră obrazul acoperit de tuleie aspre, iar limba ei, mai întâi jucăușă și zburdalnică, i se strecură în gură.

El trase în jos umărul rochiei, dar aceasta refuză să coboare, așa că o cuprinse cu brațele ca să se lupte cu șireturile. Deschizându-și ochii ca să vadă ce făcea, Robert observă că ai ei erau larg deschiși și ațintiți asupra lui cu o căutătură fixă. Desfăcând nodul, slăbi șireturile rochiei cu degetele până când aceasta se lărgi suficient cât s-o poată trage în jos. Ea își eliberă brațele, ajutându-l să-i împingă veșmântul către talie, dezgolindu-i pieptul. El o contemplă, în timp ce ea își dădea pe spate coama de păr negru, lăsându-l să se bucure de priveliște. Atunci, copleșit de o dorință insuportabilă, se lipi de ea. Nu voia să mai gândească.

Afară răsunară strigăte de alarmă, însoțite de nechezatul panicat al unui cal. Robert se trase de lângă Katherine chiar în clipa în care perdeaua cortului se dădu la o parte și Alexander își vârî capul înăuntru. Servitoarea își încrucișă brațele peste sânii goi, încruntându-se la cavaler. Dar acesta nu avea ochi pentru ea, ci numai pentru Robert, care, blestemând, tocmai se ridica.

— Ce dracu…?

— Vino să vezi.

Lăsând-o pe Katherine să se lupte cu rochia, Robert îl urmă pe Alexander afară din cort, dorința risipită fiind înlocuită de furie. Christopher și Walter, cu spadele trase, priveau în bezna de dincolo de foc, alături de cavalerii lui Alexander. Nes liniștea caii, iar Judith încremenise, cu ochii măriți, strângând-o pe Marjorie la piept. Pe pământ, în apropierea stindardului său, Robert zări un obiect strălucitor. Mai întâi îl luă drept un buștean rătăcit, alunecat din foc, apoi își dădu seama că era o săgeată. Câțiva bărbați se zoreau către ei din direcția celorlalte corturi. Vocile lor răsunau în văzduhul înserării.

— Ce-a fost asta?

— Suntem atacați? Chemați-l pe Wallace!

Robert se lăsă pe vine lângă săgeata arzândă. Fânul muiat în smoală de lângă vârf pâlpâia în bătaia vântului.

— Ați văzut dincotro a venit? întrebă el, privindu-l pe Alexander, care clătină din cap.

La mijlocul cozii era legat ceva, un sul de pergament înfipt în săgeată. Robert călcă pe vârf, înăbușind flăcările și făcând tija să se rupă. Ridicând săgeata frântă, desprinse pergamentul împăturit și-l desfăcu.

TRĂDĂTORULE

Cuvântul era scris cu litere mari și apăsate, cu o substanță întunecată.

— Englezii? murmură Alexander citind peste umărul lui.

Robert privi în beznă. Norii de furtună alcătuiseră un strat negru de-a lungul cerului, ascunzând stelele. Clătină din cap, cu chipul încordat.

— Nu știu.

— Ar trebui să-i spui Intendentului.

— Nu, zise Robert cu asprime aruncându-i o privire baronului. Ne purtăm de grijă singuri.

Aruncă pergamentul în foc, ignorând privirile curioase ale oamenilor care veniseră să vadă ce se petrecuse.

— Pune doi oameni de pază în noaptea asta.

Se întoarse spre cort și Alexander îl urmă.

— Mai e ceva, Robert, zise el când ceilalți nu-i mai puteau auzi. Ar trebui să ai grijă să nu dai nimănui vreo impresie greșită. Baronul făcu semn către cort, înăuntrul căruia silueta Katherinei se întrevedea ca o umbră. Păstrează-

ți patul pentru o femeie de același rang cu tine, prietene, măcar de ochii nobililor noștri aliați.

— Cu cine împart patul nu e treaba nimănui, ci doar a mea.

Întorcându-se, Robert intră în cort, lăsând pergamentul să se răsucească și să se chircească în flăcări în urma lui.

Capitolul 53

— După cum am spus, noi intenționăm să ne predăm, dar nu putem vorbi în numele întregului regat. Tonul Intendentului era ferm.

— Și, după cum am spus noi, i-o tăie Clifford, asta e de neacceptat. Regele vrea o capitulare completă a fiecărui om implicat în această rebeliune și vrea ca lordul Douglas și proscrisul William Wallace să fie trimiși în Turn, unde vor fi judecați pentru crimele lor împotriva Coroanei.

La auzul acestor vorbe, gura lui Douglas se strâmbă batjocoritor. Apucându-și pocalul, se uită încruntat în el, apoi aruncă o privire către servitorii lorzilor englezi.

— Ce trebuie să faci ca să mai capeți ceva pișat d-ăsta pe care voi ăia din sud îl numiți vin?

Clifford nu-l luă în seamă.

— Excelența Voastră, de câte ori trebuie s-o luăm de la capăt? Fața cavalerului regal era îmbujorată. Baldachinul de pânză ridicat deasupra mesei în jurul căreia ședeau cei șase bărbați îi apăra de soare, dar nu putea face nimic împotriva căldurii care le afecta tuturor dispoziția și făcea transpirația să le șiroiască în dâre lucioase pe obraji.

— Cum am putea să vorbim în numele altora? întrebă Wishart cu un oftat. V-am putea oferi o capitulare completă și apoi ne-am putea pomeni că ne încălcăm angajamentele, dacă revolta va continua altundeva.

— Treaba asta a durat destul, mârâi Percy, proptindu-și palmele pe masă. Ar trebui să-i arestăm pe cei pe care-i avem aici, îi spuse el lui Clifford, și să lăsăm pe altcineva să-și facă griji în privința lui Moray și a rebelilor din nord.

— Ați putea-o face, lord Percy, zise Wishart înainte să răspundă Clifford, dar dacă ne arestați acum, tot mai rămâne problema armatei noastre. În mod sigur nu-i puteți aresta pe toți, nu?

Tonul îi era provocator, dar ochii îi scânteiau. Părea să se distreze.

— Nu, răspunse Percy cu răceală, dar putem să-i facem bucăți pe câmpul de luptă. Spre deosebire de voi, pe ei n-o să-i tratăm cu onoruri.

— Ei bine, mă îndoiesc că o să dea ochii cu Domniile Voastre pe câmpul de luptă. Mai degrabă se vor furișa în Pădure și n-o să mai auziți de ei până

nu se vor ridica la luptă altundeva.

Robert îi aruncă episcopului o privire, neliniștit de jocul periculos pe care-l juca acesta. Nu trebuia ca englezii să descopere că exact asta se și petrecuse. Nu crezuse că aveau să poată menține păcăleala atâta vreme, dar tabăra engleză era la o milă depărtare de a lor și trebuia să admită că, de la distanță, tabăra scoțiană dădea impresia că e plină. Wallace își lăsase câțiva oameni în urmă ca să contribuie la păcăleală, iar corturile rămăseseră la locul lor. Douglas și Intendentul aveau o suită numeroasă și aceasta, împreună cu niște localnici pe care-i convinseseră să-i ajute, făcea ca la o privire mai puțin atentă să nu se vadă nicio schimbare. Totuși, nu era cazul să se dea de gol, în momentul în care Percy și Clifford ar fi aflat că Wallace și majoritatea alor lui plecaseră din Irvine cu nouă zile în urmă, ei toți ar fi ajuns în fiare, în drum spre Turn.

James Stewart îi aruncase la rândul său o privire de avertisment lui Wishart.

— V-am arătat toată politețea posibilă în aceste discuții, zise el, întorcându-se către belicoșii cavaleri englezi. Nu e cazul să ne amenințați. Noi patru v-am dat cuvântul nostru că ne vom încredința milei regelui, dar pentru a preveni alte violențe trebuie să rămânem aici. Rebelii ne vor da ascultare. Își desfăcu palmele ca să-și demonstreze sinceritatea. Este în interesul tuturor.

— Arestați-ne, adăugă Wishart, și nu veți opri rebeliunea.

Discuția continuă la fel ca în cele zece zile ce trecuseră, printre furtunile ce anunțau începutul lui iulie și pe parcursul zilelor cumplit de fierbinți care-i făcuseră pe oamenii din tabăra scoțienilor să se arunce în râu ca să se răcorească.

Robert simți că nu mai e atent. Privi tabăra englezilor, care se întindea către mare. Dincolo de ea, coasta se ridica spre Ayr și Carrick, formând câmpii uscate și faleze sfărâmicioase. Nu se mai aflase atât de aproape de locul copilăriei sale de când avusese nouăsprezece ani și vizitase Turnberry înainte să plece în Anglia, unicul timp petrecut în comitatul lui de când îl primise. Affraig i se furișă în gânduri.

„Multă suferință e. Am venit să văd dacă ne putem pune speranța în tine. Seniorul nostru.”

Cel puțin, atâta timp cât englezii erau prinși cu discuțiile aici, nu aveau cum să-i hărțuiască pe oamenii lui. Robert își întoarse privirea către masă, unde Clifford continua să vorbească. Henry Percy îl privea. Amenințarea

din ochii bărbatului îl făcu să se foiască pe scaun, cu mintea leneșă alertată deodată.

Robert tăcuse pe parcursul negocierilor, până cu o zi înainte, când căldura înăbușitoare și aroganța lui Percy depășiseră măsura și când, acuzându-l pe baron că îi încălcase pământurile, ceruse reparații. Percy mușcase momeala, răspunzând cu insulte și amenințări. Amândoi se ridicaseră, cu mâinile pe spade, până când Intendentul și Clifford puseseră capăt conflictului. Robert se întorsese înapoi în tabăra scoțienilor, călărind înaintea lui James și a celorlalți, dându-i pinteni Vânătorului într-un galop furios, până când ajunseseră amândoi să gâfâie scăldați în sudoare. Pe tot drumul de întoarcere mintea îi înfățișase imaginea lui Percy și Clifford târând Piatra Destinului de pe altarul ei din Scone. Și pe el alături, cu spada scoasă ca să-i apere.

— Suntem în continuare în impas, spunea James extenuat. Haideți să reluăm discuțiile mâine dimineață.

— Nu, zise Percy, mutându-și privirea de la Robert la Intendent. Regele Edward dorește ca treaba asta să se termine înainte de sfârșitul lunii. Vreau să încheiem negocierile astea. Azi.

Robert văzu că James era îngrijorat. Înțelegea de ce. Percy și Clifford aveau să fie siliți în cele din urmă să-i aresteze, în ciuda riscurilor prelungirii rebeliunii, ca să îndeplinească ordinele lui Edward. Dacă asta nu se întâmplase deja era numai din cauză că ambii cavaleri erau niște comandanți încă neexperimentați. Un veteran ca John de Warenne sau ca tatăl lui Humphrey de Bohun n-ar fi avut ce alege din argumentele lui Wishart. În plus, n-avea să mai treacă mult până să le parvină primele rapoarte arătând că Wallace conducea un atac asupra Dundee. Când asta avea să se întâmple, micul lor complot avea să se încheie.

Clifford se ridică și-i făcu semn lui Percy. Cei doi se îndepărtară de masă, la o distanță sigură, ca să nu poată fi auziți. Douglas se strâmbă în pocalul său gol, în timp ce Wishart îi privea cu intensitate pe englezi. Când cei doi se întoarseră, Robert observă zâmbetul neplăcut de pe fața lui Percy.

— Acceptăm termenii predării voastre, zise Clifford. Cu anumite condiții. Veți rămâne aici sub pază, ca să-i determinați pe rebeli să înceteze violențele. Când vom avea dovezi clare că așa se întâmplă, îi vom trimite veste regelui Edward, împreună cu oamenii pe care a poruncit să-i luăm prizonieri, adică lord Douglas și Wallace. Pământurile vă vor fi confiscate până când regele va hotărî altceva.

James dădu aprobator din cap, dar înainte să poată vorbi, Clifford își ridica mâna:

— Ca dovadă a bunei voastre credințe și a faptului că vă veți respecta cuvântul odată ce am pecetluit acest acord, avem nevoie de un ostatic.

— Cine? întrebă Wishart.

Ochii lui Percy se îndreptară spre Robert.

Văzându-i privirea, James răspunse pe dată:

— Nu. În calitatea de conte, recompensa lui sir Robert e prea mare.

— Nu el, zise Percy cu asprime. Fiica lui. Știm că a luat-o cu el când a plecat din Carlisle. Ne-a spus tatăl lui. Ochii albaștri ai lui Percy sclipeau. Lordul de Annandale ne-a spus multe lucruri. Cum ar fi cât de mult îl urăște pe trădătorul de fiu-său și cât de tare îi dorește moartea.

Robert simți căldura fugindu-i din obraji. Se ridică, răsturnându-și scaunul.

•

Cei trei bărbați se priveau, mânioși, frustrați și îngrijorați. Afară, seara se apropia, promițând o nouă noapte sufocantă. În cortul Intendentului, felinarele eliberau o căldură unsuroasă.

— Dacă suntem de acord cu condițiile lor, mai obținem ceva timp.

Wishart era cel care vorbise.

— Știam că va trebui să facem concesii, poate chiar sacrificii. Trebuie să-i ținem pe englezi ocupați aici dacă vrem ca Wallace să reușească în est.

— Robert n-o să permită să-i fie folosită fiica în felul ăsta, răspunse James. Și nu-l învinovățesc. Nu vrea să spună ce e între el și lord Percy, dar eu nu le-aș da englezilor copilul ăsta pe mână.

Wishart expiră șuierător.

— Trebuie să le dăm răspunsul până mâine dimineață. Dacă nu le dăm ostaticul, o să ne atace.

— Las' să vină fiii ăia de târfă, mârâi Douglas, agitând pocalul de vin pe care i-l turnase servitorul Intendentului. Obrajii îi erau pătați, iar cuvintele neclare și mustind de violență. Mi-ar plăcea să le văd sângele. Să-i văd cum sângerează pentru ce-au făcut în Berwick. Ajunge cu vorbăria! Ajunge cu așteptatul, bată-i Dumnezeu să-i bată!

Intendentul rămase concentrat asupra episcopului.

— Vorbești despre un copil, Sfinția Voastră. Ar putea s-o ucidă când vor descoperi înșelătoria noastră.

— Vorbesc despre regatul nostru!

— Atunci haideți să oferim un alt ostatic. Pe unul dintre noi.

— De ce nu pe copila lui Bruce? întrebă Wishart cu privirea îngustată. Nu e vorba de sentimentalism aici, nu? E altceva. L-ai ținut aproape de tine de când a sosit.

— Chiar Domnia Voastră ați zis că nu putem să avem încredere în el.

— Și totuși încă din prima noapte i-ai spus ce planuri aveam, deși îți cerusem să n-o faci. Haide, James, văd eu că pui ceva la cale. Vreun plan pe care nu mi l-ai împărtășit.

O clipă, James rămase tăcut. Când vorbi, vocea îi era joasă, prudentă.

— Este nepotul lui Robert Pretendentul.

Wishart se încruntă nedumerit. Apoi îl privi uluit, cu înțelegerea ivindu-i-se pe chip.

•

Robert stătea lângă foc, privind tabăra. Cele dintâi stele apăruseră, presărate în adâncul cerului. Sub ochii săi, una străbătu bolta căzând, o vagă dâră de lumină dispărută într-o clipită. În Carrick, spre sfârșitul verii, când era copil, se întindea pe pante sub bolta cerului privind stelele căzătoare.

În cortul Intendentului se zărea sclipirea felinarelor. Erau înăuntru acum, Wishart și ceilalți, discutând soarta lui și a fiicei sale. Ei bine, n-aveau decât să vorbească. El unul terminase cu vorbăria.

Mintea sa avea acea claritate rece ce însoțește furia în stare pură. Alungase nehotărârea și îndoielile lui Robert, luminând o singură cărare înaintea sa. Nu mulțimea de drumuri ce i se deschiseseră în față în aceste ultime săptămâni – ba nu, în acești ultimi ani ci o singură direcție, la capătul căreia era o singură destinație. Era un drum aspru și periculos și nu știa ce va găsi de-a lungul lui. Dar era un drum. Un drum înainte.

Se auziră pași și Alexander se ivi în spatele lui.

— Totul e gata, murmură baronul. Ne-am strâns bagajele.

— Femeile sunt pregătite? întrebă Robert fără să se întoarcă.

— O să coboare de îndată la râu. Oamenii mei le vor însoți. Alexander coborî și mai mult vocea, în timp ce prin apropiere treceau trei cavaleri purtând culorile lordului Douglas. N-o să pară ciudat că-s însoțite, nu după săgeata aia. Nes și Walter o să aștepte la râu cu caii. O să se întâlnească acolo. Alexander șovăi. Ești sigur?

— Da.

— O să-și dea seama încotro ai plecat. O să te urmărească.

— Nu atâta timp cât au de încheiat negocierile. Nici măcar Percy n-o să rişte continuarea rebeliunii numai ca să îmi dea mie de urmă. Până când porneşte careva pe urmele noastre, Turnberry va fi sigur şi o să ridic suficienţi vasali ca să apărăm Carrickul. Robert se întoarse către Alexander. Vreau să ştiu dacă sunteţi alături de mine.

Alexander zâmbi. Avea o expresie dură, dar Robert se simţi reconfortat.

— Suntem alături de tine.

— O să fim siliţi să lăsăm corturile aici, zise Robert privind în jur. Dar nopţile sunt călduroase şi avem destule pături.

Le văzu pe Katherine şi pe Judith ieşind din cortul lor. Servitoarea o ţinea pe fiica lui pe un şold şi ducea găleata de care se foloseau ca să ia apă din râu. Judith o însoţea cu un aer speriat. Şi ea ducea o găleată, în care se aflau câteva lucruri de-ale lor. Toată seara desfăcuseră tabăra cu grijă şi vigilenţă, expediind părţi din echipament către malul râului, unde Ness se dusese cu Uathach şi cu caii. Ca să le găsească un loc mai bun de păscut, cum îi poruncise Robert în auzul tuturor.

În timp ce femeile se îndepărtau în josul dealului, Katherine jucându-şi rolul şi pălăvrăgind cu doica, Robert îi făcu semn lui Alexander.

— Ne întâlnim la râu.

Îndepărtându-se, trecu printre oamenii adunaţi roată în jurul focurilor, pe lângă corturile goale, prin liniştea nefirească a taberei. În urmă, micul lor cerc de foc fu înghiţit de întuneric. În faţa lui, în depărtare, pământul se înălţa urmând rotunjimile dealurilor. Deasupra, în întuneric, stelele ardeau ca nişte faruri.

Capitolul 54

Oamenii se opinteau sub greutatea Pietrei, umplând capela cu sunetul respirației lor. Ploaia se scurgea pe ferestrele înalte de dincolo de paravanul pictat care înconjura altarul Confesorului. Interiorul abației Westminster era răcoros. Săgeți de lumină palidă se strecurau prin arcadele stranelor, furișându-se în capele tăcute, unde episcopi și sfinți își dormeau somnul lor liniștit, înmormântați și acoperiți cu aur, așteptând Ziua Judecății de Apoi. În lumina palidă, Piatra Destinului sclipea discret, ca o chiciură sau ca lumina stelelor.

Regele Edward privi bărbații care coborau Piatra pe jilțul bogat sculptat, cu un gol acolo unde ar fi trebuit să fie șezutul. În apropiere se ținea pictorul său, care decorase jilțul destinat încoronării cu imaginea unui rege așezat și înconjurat de păsări mitice și de flori cățărătoare. Doi dintre bărbați se traseră îndărăt și cel de-al treilea luă fundul de lemn care urma să acopere Piatra, închizând-o înăuntru. Acum Scoția se afla cu adevărat sub stăpânirea Angliei.

Edward nu avea să stea niciodată pe acest tron. Era pentru moștenitorul său și pentru neamul lui, care avea să se întindă până departe în timp, domniile tuturor regilor viitori având ca temelie moștenirea lăsată de el. Cu ani în urmă, la Bordeaux, pusese să se picteze o frescă înfățișând un rege înconjurat de cavaleri ce purtau simbolul dragonului. Regele din pictură era așezat pe un tron de piatră, purtând o diademă de aur și ținând în mâini o spadă ruptă și un toiag aurit. Acum, această imagine era aproape o realitate. La fel ca Brutus și Arthur înaintea sa, amintirea numelui său avea să dăinuie o mie de ani. Tronul Scoției, coroana lui Arthur și spada Confesorului, aceste străvechi simboluri ale monarhiei Britaniei, erau expuse în inima regatului său, dinaintea altarului tizului său. Aceasta ar fi trebuit să fie cea mai măreață zi din viața lui. Ar fi trebuit să marcheze îndeplinirea jurământului pe care îl făcuse cu douăzeci și trei de ani mai înainte, când venise în această biserică desculț, călcând pe un covor de flori, încă mai auzea bubuitul tobelor.

ABAȚIA WESTMINSTER, ANGLIA

1274

Lent și solemn ca bătaia unei inimi, sunetul reverbera din zidurile Palatului Westminster. Pasul lui Edward urma ritmul tobelor, strivind sub picioarele goale catifeaua trandafirilor stacojii și crinii albi ca mătasea. Florile, de pe tulpinile cărora țepii fuseseră îndepărtați cu grijă, au fost înmânate de dimineață mulțimii ce se înghesuia pe drumul dinspre palat spre biserică. Femeile îi aruncau florile dinainte și se închinau când trecea. Bărbații își plecau capetele, iar copiii erau ridicați în brațe pentru ca în anii ce urmau să le poată spune fiilor și fiicelor lor că fuseseră acolo, că văzuseră ziua când regele lor fusese încoronat.

Pe albastrul neștărmurit al cerului de august fluturau stindarde de mătase aurie, prinse pe balustrade și arcade Toată Londra fusese împodobită cu prilejul încoronării lui, cea dintâi pe care o vedeau mulți dintre supușii lui. Numai bărbații cărunți și femeile bătrâne își mai aminteau încoronarea tatălui său, cu jumătate de secol mai înainte

Alături de Edward pășea Eleanor, strălucitoare într-o rochie de brocart alb împodobită cu perle. Se întorseseră în Anglia numai cu o săptămână în urmă și pielea ei era de culoarea scorțișoarei, păstrând în continuare căldura soarelui deșertului. Îl însoțise când ridicase crucea, pornind în Cruciadă, și-i stătuse alături în toate acele luni în Palestina, luni care fuseseră martore războiului împotriva sarazinilor, nașterii fiicei sale și unui atentat la viața lui ordonat de sultanul mamelucilor, Baybars. Fusese alături de el când mesagerii din Anglia sosiseră să-l anunțe că tatăl său murise.

Vălul lui Eleanor flutura dinaintea ei în timp ce pășea alături de el pe strada presărată cu flori. Edward îi prinse privirea și ea îi zâmbi încântată. Era o zi însemnată și pentru ea. Avea să intre în biserica dinaintea lor ca soție a sa. Avea să iasă fiindu-i regină.

Episcopi și preoți în robe ceremoniale deschideau drumul, unii legănând cădelnițe ce împrăștiau nori de tămâie, alții purtând cufere ce conțineau simbolurile spirituale ale credinței. În urma lui Edward și Eleanor venea o procesiune maiestuoasă de conți și baroni, lorzi și cavaleri, călare pe cai în armuri, toți cu blazoanele caselor lor pe tunici și scuturi, fanioane și cioltare. Conții din fruntea procesiunii purtau simbolurile monarhiei: Curtana, toiagul și sceptrul și coroana împodobită cu nestemate. Când preoțimea pătrunse prin ușile bisericii, urmată de cuplul regal, călăreții nu

se opriră, ci își îndemnară caii în interiorul cavernos. Biserica strălucea în lumina a o mie de lumânări ale căror flăcări se reflectau pe pereții auriți și pe vitraliile ferestrelor, pe mormintele de marmură și onix, pe mozaicuri și paravane pictate. Steaguri de mătase aurie fluturau pe stâlpi.

Edward păși în lungul naosului, pe lângă șirurile de bărbați și femei ce umpleau stranele, până la crucea bisericii, unde fusese ridicat un podium de lemn atât de înalt că pe dedesubtul lui putea trece un cal cu călăreț cu tot. Pe platforma împodobită cu steaguri stacojii aștepta arhiepiscopul de Canterbury. Înaintea treptelor podiumului, perechea regală se opri. Aerul răsuna de clinchetul harnașamentelor și de fornăitul îndrăzneț al cailor.

Edward se opri înainte să urce pe platformă, întorcând ochii spre Eleanor. Ea îi zâmbi prin transparența vălului. Răsucindu-se, urcă singur treptele, sub bolta bisericii Westminster.

De când așteptase această zi?

Noaptea trecută își petrecuse ultimele ore ca prinț, ca simplu muritor, singur în încăperea somptuoasă din palat unde tatăl său își dăduse ultima suflare. Dormitorul era împodobit cu fresce, dintre care cea mai spectaculoasă înfățișa încoronarea lui Edward Confesorul. În acea cameră pictată, înconjurat de chipurile unor bărbați demult morți și de fantoma tatălui său, Edward fusese năpădit de amintiri. Copilăria îi apăruse începătoșată, sub forma brațului mamei lui strângându-i umerii, în timp ce își privea tatăl ridicând pânzele din Dover și îndreptându-se spre Franța fără el. Pe urmele acestei amintiri se ivise ca în oglindă imaginea tatălui său pe docurile palatului, posomorât și tăcut, privindu-l cum navighează spre exil. Edward își amintise de sosirea fraților Valence și de demonstrația nesăbuită de afecțiune a tatălui său față de frații săi vitregi francezi, toate acele daruri luxoase și proprietăți care îi mâniaseră și îi îndepărtaseră pe nobilii englezi. Își amintise nemulțumirile crescânde din Țara Galilor, gurile roșii și pumnii încleștați ai baronilor în parlament, pe Henric ofilindu-se sub ofensiva lor. Și-l amintise pe nașul său, Simon de Montfort, înălțându-se ca un semizeu carismatic și dominându-l pe neghiobul său tată și chipul schimonosit de durere al regelui la auzul veștii despre alianța dintre Edward și cel care-l trădase, alianță ce-l costase pe prinț pământurile.

Treptat, amintirile se destrămaseră, lăsând în urmă o singură imagine, cea a tatălui său ieșind cu un mers șchiopătat pe porțile mănăstirii din Lewes, în timp ce Montfort și oamenii săi zâmbeau în lumina torțelor ca

niște lupi a căror pradă neștiutoare se îndrepta către ei. Se împinseseră unii pe alții, nerăbdători să vadă umilința regelui. Tatăl său fusese silit să se aplece dinaintea câștigătorului războiului civil, războinicul lui Dumnezeu, omul care-i luase lui Henric regatul și-l lipsise de autoritate. Atunci mai mult ca oricând, mai mult chiar decât în timpul exilului său în Gasconia sub stindardul dragonului sau pe câmpurile de luptă muiate de ploaie ale Țării Galilor, Edward se temuse că nu avea să trăiască suficient cât să poarte coroana.

Ziua aceasta se lăsase îndelung așteptată.

Edward se apropie de arhiepiscopul care-l aștepta pe podium. Acolo, stând dinaintea mulțimii învăluit într-o rază de lumină, depuse jurământul regal. Vocea sa răsună puternică în timp ce promitea că va ocroti Biserica, va face dreptate și va apăra drepturile Coroanei. Când termină, episcopul îl conduse pe treptele podiumului, printre valuri de fum de tămâie, până la altarul principal. Aici, pe când vocile pure ale corului se înălțau, revărsându-se într-un șuvoi, mantia lui Edward fu scoasă, dând la iveală o cămașă simplă de pânză. Luând vasul cu ulei sfințit de la episcopul Londrei, arhiepiscopul se apropie să înceapă ungerea care avea să-l transforme pe Edward din bărbat în rege. Cântând în latină, arhiepiscopul își înmuie degetul în ulei. Șovăi, cu degetul în dreptul pieptului prințului.

Privind în jos, Edward își dădu seama ce anume îl făcuse să ezite. Deasupra inimii, vizibilă prin cămașa deschisă la gât, o rană urâtă, noduroasă, se desena pe pielea lui ca un ecou al violenței: rana făcută de asasinul pe care îl trimisese sultanul Baybars.

Atacatorul venise deghizat în camerele sale din orașul Acra, aducând daruri și un mesaj din Cairo. Când bărbatul îl atacase, Eleanor era cu el. Edward îl respinsese pe asasin, izbindu-l de perete și lovindu-l cu pumnii până când cavalerii îl trăseseră îndărăt și-l străpunseseră pe bărbat cu spadele. Numai când se întorsese împleticindu-se către Eleanor și văzuse groaza umplându-i chipul își dăduse Edward seama că fusese înjunghiat. Pumnalul, pătruns pe jumătate în piept, nu-i atinsese inima, dar asta nu conta: lama unui asasin însemna otravă. Căzuse în genunchi, simțind că i se oprește răsuflarea și Eleanor alergase spre el. Mâna ei fusese cea care scosese pumnalul din rană, făcând sângele să-i țâșnească fierbinte pe piept. Ultimul lucru pe care și-l amintea era gura ei pe rana deschisă și buzele ei pătate cu roșu în timp ce încerca să sugă otrava. Când își revenise, Eleanor, plină de sânge, plângea în brațele cameristei ei, iar cavalerii săi priveau

sumbri cum un chirurg arab priceput tăia carnea din jurul rănii ca să oprească otrava să se împrăştie, trimiţându-i în tot trupul valuri crunte de durere.

Arhiepiscopul se întinse şi unse cu ulei pieptul lui Edward. Apoi, ceremonia ungerii fiind încheiată, luă un flacon cu mir. Edward îngenunche şi vocile corului se înălţară. Închise ochii, lăsându-se învăluit de melodia în latină, şi simţi ceva răcoros când mirul îi fu picurat pe creştet.

Odată ungerea terminată, se întoarse pe podium. Când urcă treptele, rege în trup şi în suflet, transformat ca însuşi Iisus, din rândurile mulţimii ce privea se ridică un suspin. Conţii şi baronii ce purtau simbolurile regalităţii înaintară să îşi învestească regele cu însemnele regale ale ţării: o tunică şi o mantie aurită, Curtana şi sceptrul şi toiagul. Ultima era coroana, împodobită cu rubine, safire şi smaralde cât ochii lui de mari. După ce îi fu plasată pe cap, Edward se ridică să primească uralele poporului său.

— Aleluia! Trăiască regele!

În mintea sa, îşi văzu tatăl îndreptându-se cu paşi târşâiţi către Simon de Montfort şi baronii rebeli.

„În faţa Domnului, mă jur că nu mă voi pleca în faţa niciunui duşman. Şi ei o vor şti.”

„O vor şti.”

În timp ce uralele încă mai răsunau în biserica Westminster, întinse braţele şi-şi luă coroana de pe cap. Mai dură câteva clipe, dar, în cele din urmă, elogiile şi exclamaţiile se stinseră şi oamenii se priviră unii pe alţii, întrebându-se ce anume făcea el.

— Stau dinaintea voastră ca rege.

Cuvintele îi fură întâmpinate cu aplauze care însă amuţiră când Edward îi înmână coroana lui John de Warenne ce şedea pe estradă alături de ceilalţi nobili.

Regele se întoarse către mulţime.

— Dar jur înaintea Domnului şi a celor de faţă că nu voi purta coroana regatului până ce nu voi recâştiga pământurile pierdute de tatăl meu.

Fusese tânăr şi încăpăţânat pe-atunci, mânat de ambiţie. Edward se îndoia că baronii mai vârstnici, care îl serviseră pe tatăl lui, îl luaseră în serios. Cel mai probabil priviseră jurământul ca pe o declaraţie îndrăzneaţă cu care să-şi înceapă domnia. Dar de-a lungul anilor le arătase că vorbise serios, mai

întâi cu Țara Galilor și Irlanda, apoi cu Gasconia și Scoția, pământuri pe care tatăl său și regii de dinaintea lui le lăsaseră să le alunece printre degete. Nu mai rămăsese de găsit decât o relicvă și oamenii trimiși pe urmele ei întorceau Irlanda pe dos, și-atunci domnia lui avea să fie completă. Acum, că avea Coroana lui Arthur și Piatra Destinului, nu mai era nevoie să țină amănuntele Profeției numai la dispoziția Ordinului, așa că funcționarii săi fuseseră ocupați în ultimele câteva luni, răspândind în popor vestea despre realizările lui. Deja poeții îl proclamau salvatorul Britaniei, un nou Arthur, care îi salva de dezastrul prevestit într-o Profeție pierdută a lui Merlin.

„O, Doamne! Ades Merlin zise-adevărul în profeții", scrisese cronicarul Peter Langtoft. „Alban adus sub semnele puterii, sub Edward care-i rege și stăpân."

Și aici, pe altar, dinaintea moaștelor lui Edward Confesorul, se aflau acele însemne ale puterii. Curtana pentru Anglia, Coroana lui Arthur pentru Țara Galilor, iar pentru Alban – Scoția – Piatra Destinului. Făcuse ceea ce-și propusese cu atâția ani în urmă, în timpul exilului său din Gasconia, când fusese semănată sămânța ambiției sale. Dar, la înfățișarea Pietrei, cea mai promițătoare dintre ceremonii, Edward era singur. Aceasta ar fi trebuit să fie o zi mare pentru el și pentru Anglia, dar în loc să-i slăvească numele, baronii i-l blestemau.

Revenit din Scoția anul trecut, își îngropase fratele, pe Edmund, al cărui trup fusese adus din Gasconia, unde războiul se tara înainte. Prin căsătoria fiicei sale Bess cu contele de Olanda, încheiase o alianță cu Țările de Jos. Dar nu era de-ajuns ca să câștige războiul. Mai mult decât de soldați și mai mult decât de pacte, avea nevoie de bani. Edward se întorsese mai întâi către biserică, dar noul arhiepiscop de Canterbury, un ins îndărătnic pe nume Robert Winchelsea, îl refuzase. Drept represalii, regele îi declarase în afara legii pe oamenii bisericii și își trimisese cavalerii regali să confișteproprietăți și cirezi, gândindu-se că o abordare mai dură avea să-i facă să cedeze, ca de obicei. Winchelsea, însă, se dovedise dintr-un material mai dur și îi prevenise pe preoți că oricine îi va plăti regelui taxele de bunăvoie va fi excomunicat. În timpul acestor amânări, războiul din Franța continuase, forțele lui Edward suferind lângă Bayonne o înfrângere soldată cu pierderi mari, printre care și unchiul său vitreg, William de Valence. Formidabilul conte de Pembroke se numărase printre aliații săi cei mai statornici încă de când cu exilul din Gasconia și pierderea lui fusese o

lovitură cruntă pentru Edward, ai cărui aliați deveneau puțini și rari. Acest adevăr amar ieșise la iveală într-un parlament ținut la Salisbury.

La acest parlament, unde le ceruse baronilor săi taxe mai mari și să-l servească în luptele din Gasconia, Edward fusese confruntat cu refuzul lor brutal și unanim. Acest parlament, unul dintre cele mai umilitoare momente ale domniei sale, se încheiase cu baronii plecând unul după altul. Chiar și cei mai fideli suporteri ai săi, oamenii Mesei Rotunde, îl înfruntaseră. Edward crezuse că rebeliunea de la curtea sa se încheiase odată cu moartea bătrânului conte de Gloucester. Plecarea sfidătoare a baronilor fusese o șocantă trezire la realitate. Șocul se transformase în frică atunci când spionii îi spuseseră că lorzii Hotarelor se întâlneau în secret. Unul câte unul, Norfolk, Warwick și Arundel își rechemaseră oamenii pe care-i avuseseră pe câmpul de luptă, netrimițând bani în schimb. Până și Hereford era împotriva lui. Deși nu-l sfidau în mod deschis, tinerii Cavaleri ai Dragonului nu-l susțineau din toată inima, ca mai-nainte, prinși între devotamentul față de rege și cel față de tații lor, ale căror proprietăți și titluri aveau să le moștenească în curând. Edward crease Masa Rotundă ca să le insufle vasalilor săi setea de glorie și un simț al unității, ca războinicilor mitici ce împodobiseră curtea lui Arthur. Acum, aproape în clipa în care planurile lui erau pe punctul de a se îndeplini, Masa se destrăma. Fantoma războiului civil se înălța întunecată înaintea lui. N-avea de gând să mai treacă prin asta.

Cu un efort suprem, își înghițise mândria și făcuse pace cu Winchelsea. Acum avea să facă la fel cu baronii. Nu avea de ales. Războiul din Franța, care se dovedise atât de dăunător domniei sale, cerea să fie încheiat. În Scoția erau încă tulburări, dar nu se putea concentra pe două fronturi deodată. Mâine, pe treptele bisericii unde fusese încoronat ca rege, avea să stea dinaintea vasalilor lui recalcitranți și să-i implore să aibă răbdare. Pleca la război în Franța. Dacă nu avea să se întoarcă, fiul său, prințul Edward de Caernarfon, trebuia să ia tronul. Coroana lui Arthur nu era de ajuns. Era necesar să le demonstreze că încă mai era regele lor războinic.

Auzind zgomot de pași răsunând în biserică, Edward se întoarse și-l zări pe unul dintre cavalerii săi regali.

— Maiestate. Am adus prizonierii. Vă așteaptă în navă.

Edward trecu dincolo de paravan, lăsând muncitorii să fixeze deasupra Pietrei Destinului fundul de lemn al jilțului destinat încoronării.

În navă, încadrați de șase cavaleri regali, se aflau trei bărbați. Erau palizi la chip, deși era sfârșitul verii, pentru că nu le permisese să-și părăsească încăperile decât ca să se plimbe în fiecare dimineață prin curtea interioară, umbrită de ziduri înalte. În afară de asta păreau sănătoși. Edward nu-l tratase rău pe niciunul dintre prizonierii scoțieni, nici măcar pe trădătorul de John Balliol, care era închis într-o încăpere mică, dar bine mobilată din Turnul de Sare, cu servitori care să-l îngrijească. În ciuda acestui fapt, cei trei Comyni îl priveau apropiindu-se cu ură în ochi.

Când ajunse dinaintea lor, contele de Buchan și lordul de Badenoch îi înfruntară privirile, dar în curând Badenoch se uită în altă parte.

— Am o propunere, le spuse Edward. Sunt dispus să vă iert trădarea și rolul pe care l-ați jucat în încheierea alianței cu Franța. Sunt chiar dispus să vă restitui pământurile.

Edward îl privi pe tânărul John Comyn, a cărui soție, Joan de Valence, se întorsese din porunca lui în Anglia la începutul războiului:

— Și să-ți redau soția și copilul.

John se foi de pe un picior pe altul și contele de Buchan se încruntă intrigat. Lordul de Badenoch, capul Comynilor Roșii, rămase impenetrabil.

Regele continuă, cu vocea încordată. Nu voia să facă asta, dar având în vedere că puțini dintre propriii săi magnați voiau să-l servească în Scoția sau în Franța, nu prea avea de ales.

— O să fac toate astea în schimbul serviciului vostru.

Contele de Buchan păru gata să vorbească, dar lordul de Badenoch se dovedi mai iute:

— Serviciu, seniore Edward?

— În Scoția, împotriva rebelilor. Oamenii mei s-au întâlnit cu Douglas și Wallace în Irvine, dar în nord violențele continuă sub stindardul lui Moray. Dacă veți accepta condițiile mele, vă veți alătura forțelor lui John de Warenne și Hugh de Cressingham la Berwick. De acolo, vă veți ridica vasalii și îi veți conduce spre nord să-l înfrângeți pe Moray. Odată ce se termină rebeliunea și îi am în puterea mea pe instigatorii ei, o să onorez înțelegerea dintre noi.

Când niciunul dintre ei nu răspunse, Edward zise cu asprime:

— Ei? Ce-aveți de spus?

Badenoch îl privi pe Buchan, care făcu un semn afirmativ din cap. Întorcându-se către rege, John Comyn se lăsă într-un genunchi.

— Jurăm, Maiestate.

Capitolul 55

La marginea pădurii, cei patru bărbați își înfrânară caii. Sărind în iarba înaltă, Robert îi dădu hățurile lui Nes, care le luă tăcut.

— Ar trebui să te însoțim, propuse Alexander.

Christopher se arătă și el de aceeași părere.

Robert se întoarse către ei și soarele înserării îi turnă aur în ochi. Își ridică brațul ca să-și apere fața de strălucirea lui. Simțea în aer mirosul sărat al mării și auzea foșnetul îndepărtat al valurilor pe plaja din Turnberry.

— Trebuie să merg singur.

Lăsându-i la marginea pădurii, păși în umbra ei verde.

La început drumul se dovedi ușor, poteci făcute de cerbi și alte animale formau cărări naturale prin hățiș. Mirosul dulce de rășină și de pin îl învăluia, iar soarele înserării împestrița solul pădurii. Auzi undeva bolborositul unor pâraie ascunse și chicotitul apei aduse cu sine amintirea unor râsete de copii. Îi revăzu cu ochii minții pe frații săi, Thomas și Niall, alergând prin pădurea dinaintea lui, lovind cu bețele ferigile și scoțând strigăte războinice. El se afla în față, alergând iute, sărind fără teamă peste crengile căzute. În urma tuturor venea Alexander. După toți acești ani, pădurile îi erau dureros de familiare, dar Robert le străbătea acum simțind cu totul altceva, o senzație de posesiune și de responsabilitate.

Terenul se înălță treptat și respirația i se iuți în timp ce escalada ridicătură după ridicătură de pământ, ținându-se de crengi noduroase și rădăcini încolăcite. Se lăsă să alunece pe cel din urmă dâmb și copacii se răriră, deschizându-se într-o vale la capătul căreia se înălța un deal presărat cu grozamă. La poalele dealului era o locuință, în umbra unui stejar. Ieșind dintre copaci, Robert se gândi îngrijorat că se putea ca ea să nu fie acolo, dar când se apropie, zări un fir subțire de fum ridicându-se din horn.

Casa avea un aer părăsit. Buruieni și tufișuri creșteau pe lângă pereți și umpleau țarcul golit de animale. Scândurile fațadei erau putrede și pragul de deasupra ușii se încovoiase. Aproape că se aștepta să vadă doi câini negri ieșind în fugă, dar locul era tăcut. De aproape Robert observă că stejarul era înțesat de împletituri din crenguțe, conținând fiecare alt obiect, de la o panglică împletită până la un buchet de flori uscate, de la o păpușă de lemn

până la o casetă conținând un pergament. Erau mai multe destine acum, unele bătute de vreme, altele noi. Un copac plin de rugăciuni. Ajungând la ușă, ridică privirea spre crengile din vârf. Crezu pentru o clipă că nu era acolo, apoi o zări: o împletitură de crengi albe ca osul, adunate laolaltă pe o bucată de frânghie pătată de mușchi, în formă de nod. Sfoara trecută în jurul crengii de deasupra era zdrențuită, făcând împletitura să atârne de un fir.

În timp ce întindea brațul către ușa ce se cojea, vocea aspră și disprețuitoare a tatălui său îi umplu mintea. Alungând-o, Robert își strânse pumnul gata să bată. Bunicul său crezuse în magia bătrânei și doar asta conta. Acesta era un mod de a-l cinsti pe bătrân și o șansă de a face din nou jurământul pe care îl încălcase.

LOCHMABEN, SCOȚIA
1292

Frigul îi făcea lui Robert pielea de găină cum stătea în fața altarului, cu picioarele amorțindu-i pe lespezi. Lumânările se luptau să rămână aprinse în curentul care sufla pe sub uși. Auzea vântul văicărindu-se printre clădirile din curtea castelului. În cuștile lor, câinii lătrau, iar porțile palisadei se trânteau din pricina rafalelor. Toată noaptea aceea nesfârșită ascultase mârâitul furtunii și grindina ce bătea în ferestrele capelei. Zorii se iviseră în urmă cu două ore, dar cerul era negru ca noaptea.

Preotul din altar citea un psalm din Breviarul său, cuvintele Domnului ridicate pavăză împotriva furtunii. În afară de preot și de Robert doar cinci oameni mai erau prezenți la ceremonia care ar fi trebuit să fie o ocazie mult mai măreață. Bunicul său se înălța deasupra celorlalți, cu coama de păr argintiu biciuindu-i chipul în bătaia vântului. Alături de lord se aflau trei dintre vasalii acestuia și mai vârstnicul conte Donald de Mar, pe a cărui fiică o sărutase Robert pe malul loch-*ului cu o săptămână mai înainte, în noaptea în care aflaseră că John Balliol avea să fie rege. Era bine că Donald rămăsese, numai un conte putea învesti un cavaler și nu existase o altă variantă. Lipsa tatălui lui Robert era palpabilă, o fantomă pe care toți se prefăceau că n-o văd. Lui Robert i se spusese că își pusese sigiliul pe acordul prin care renunța la titlul de conte de Carrick și totodată la dreptul de a pretinde tronul. La puțin timp după aceea, plecase.*

Când preotul termină psalmul, unul dintre vasalii bătrânului Bruce se apropie de altar, unde se afla o carafă de lut. Ridicând-o, omul se apropie

de Robert, care îngenunche, la un semn al bunicului său. Se simțea neplăcut de expus astfel, numai cu o pânză în jurul șalelor. În timp ce cavalerul stătea aplecat deasupra lui, iar preotul vorbea, Robert își înclină capul și strânse din dinți, știind ce urma. Apa i se revărsă în creștet și i se scurse pe umeri, șocul ei făcându-l să tresară. Fusese adusă caldă la capelă, dar se răcise iute pe parcursul rugăciunilor rostite cu încetineală de preot. Ceremonialul complet presupunea o baie, dar nu avuseseră timp s-o pregătească. Șiroaie înghețate i se prelinseră pe spinare și brațe, formând o băltoacă pe lespezile din jur. Cavalerul se retrase și Robert văzu prin ochii încețoșați de apă un alt bărbat ce se apropia ducând o bucată de pânză.

Se ridică în picioare, cu respirația făcând aburi în aerul rece, permițându-i cavalerului să înfășoare pânza albă, curată, în jurul umerilor săi. Giulgiul care îi usca trupul purificat era un semn că intrase în paradis și renăscuse. Când cel de-al treilea cavaler se apropie purtând un surtuc, o tunică și o pereche de cizme, o rafală de vânt deschise ușile capelei, trântindu-le de perete. Câteva lumânări pâlpâiră și se stinseră. Unul dintre cavaleri porni zorit prin naos, în timp ce Robert se îmbrăca. Trase peste tunică surtucul împodobit cu blazonul Carrickului, care îi aparținuse cândva tatălui său. Era pătat și prea larg în talie și la umeri. Robert nu voise să fie făcut cavaler în hainele altcuiva, și cu-atât mai puțin într-ale tatălui său, dar nu avusese prilejul să pună să i se croiască altele. Avea să fie unul dintre primele lucruri de care urma să se ocupe.

Era rândul bunicului său să înainteze, purtând o spadă. Pe parcursul veghii lui Robert, aceasta fusese așezată pe altar. Măciulia era o minge de bronz, iar mânerul era înfășurat în piele. Nu vedea lama, aflată în teacă, dar își dădea seama că era lungă, mai lungă cu câteva degete bune decât oricare altă spadă de-a sa. O armă de bărbat. O armă pentru un cavaler. Punând-o pe altar noaptea trecută, bunicul îi spusese că venea din Țara Sfântă. Făcută din oțel de Damasc, vărsase sângele necredincioșilor pe nisipurile pe unde călcase Iisus Hristos. Teaca era atașată de o centură ce se încolăcea în mâinile bunicului său.

Robert luă spada, întâlnind privirea bătrânului. Rezistând impulsului de a o scoate din teacă și a-i verifica echilibrul, încinse cureaua în jurul mijlocului și o încheie, potrivind spada astfel încât să-i atârne la șold făcând un unghi ușor, cu mânerul de-a curmezișul ca s-o poată trage. După ce o pereche de pinteni îi fură fixați pe cizme, era învestit și gata să depună

jurământul de cavaler. Bunicul păşi deoparte, cu prezenţa stăruind la periferia vederii lui Robert, permiţându-i contelui de Mar să înainteze.

Robert îngenunche, simţind spada ţeapănă la şold, iar contele îşi trase propria armă din teacă.

— Juri să-ţi aperi regatul? *întrebă contele Donald, străduindu-se să acopere cu vocea sa urletul vântului. Juri să-l slujeşti pe Dumnezeu*? *Şi juri să aperi pământurile ce ţi s-au încredinţat, îndeplinind orice îndatoriri la care eşti obligat faţă de fieful tău*?

— Jur, zise Robert înclinând capul în timp ce contele îşi înălţa spada, coborând-o pe umărul său drept, unde greutatea ei rămase pentru o clipă înainte să se îndepărteze.

Robert îl aşteptă pe conte să-i spună să se ridice, dar Donald dădu înapoi şi lordul de Annandale îi luă locul. Robert ridică privirea spre chipul brăzdat al bunicului său. Ochii aceia negri şi feroci, sclipind în penumbră, îl sfredeliră.

— Vreau să juri, Robert, ca unul născut din sângele lui Malcolm Canmore, ca un Bruce şi ca nepot al meu, că vei apăra dreptul familiei noastre la tronul acestui regat, indiferent cine va sta pe el sfidându-ne. Vocea îi era poruncitoare. Jură-mi înaintea acestor martori, în această casă a Domnului.

Robert ezită, apoi răspunse:

— Jur.

O clipă privirea bunicului său continuă să-l sfredelească, apoi chipul aspru al lordului fu luminat de un zâmbet rar şi acesta îi făcu semn contelui Donald să încheie ceremonia.

— Atunci ridică-te, sir Robert, prin acest jurământ şi încingând sabia ai devenit cavaler.

Când Robert se ridică, ochii bunicului său străluceau.

— Haideţi, le zise el celorlalţi, să cinăm şi să ne încălzim inimile cu vin în camerele mele. Avem multe pentru care să fim recunoscători. Îl privi din nou pe Robert: *Domnul mi-a dat un alt fiu.*

Când ceilalţi porniră către uşi, Robert rămase pe loc, cu mintea bântuită de o întrebare care îl tulbura încă de cu o zi în urmă, când bunicul îi spusese că va fi făcut cavaler.

— Ce e? *îl întrebă bătrânul, încruntându-se la vederea şovăielii lui.*

Când cavalerii deschiseră uşile capelei, vântul năvăli înăuntru, stingând restul lumânărilor şi împrăştiind frunze moarte pe podea.

— Iartă-mă, bunicule, zise încet Robert, dar cum să apăr dreptul nostru? *În clipa în care John Balliol se va așeza pe Piatra Destinului, va deveni rege, el și toți urmașii săi. Nu văd cum aș putea împiedica asta.*

Bunicul îi puse o mână pe umăr.

— Nu îți cer să împiedici asta. Robert, Piatra Destinului nu te face rege, așa cum un cal de rasă sau o spadă bună nu te fac cavaler. Oricine poate să se așeze pe Piatră, nu? *E parte din ritualul regalității, o parte importantă, așa-i, dar e numai un ritual. Balliol poate să se așeze pe Piatră, poate să i se spună rege, dar asta nu schimbă faptul că sângele din vinele lui e mai subțire ca al meu. Poate să treacă un an, pot trece o sută, dar atâta timp cât pretenția noastră la tron nu e uitată, eu cred că timpul va demonstra că linia noastră de sânge era cea mai pură. Bunicul îl conduse prin naos, afară, în furtună*: *Și-acum, hai să mâncăm*!

Robert întinse brațul și bătu în ușa cojită a colibei. După o clipă, auzi zăngănitul unui zăvor. Ușa se deschise și Affraig apăru în prag. Expresia ei surprinsă făcu loc pe dată uneia bănuitoare, dar în loc să vorbească, deschise ușa mai larg și se dădu în lături, lăsându-l să intre. După o pauză, el o făcu, dându-și seama, în timp ce se vedea silit să se aplece pe sub pragul strâmb de sus, cât de mult crescuse de când venise aici ultima oară. Interiorul înghesuit, unde mănunchiuri de ierburi atârnau de grinzile acoperite cu pânze de păianjeni, nu oferea decât prea puțin loc. Încăperea duhnea. Robert simți mirosul pătrunzător de sudoare și urină dincolo de aroma amară a plantelor.

În mijlocul camerei ardea un foc, sub hornul din tavan. Pe patul ei în dezordine era lungit un câine negru. Robert privi în jur, Affraig închise ușa și trecu pe lângă el, așezându-se pe un scăunel, cu rochia cafenie așternându-se în jurul ei. Luă un castron plin cu un lichid închis la culoare, îl duse la buze și bău, leorpăind cu gura ei ridată. Robert se lăsă pe vine incomod dinaintea focului. Lângă el se aflau stivuiți câțiva bușteni. Luă unul și-l aruncă în flăcări, foarte conștient că ea nu încetase să-l fixeze cu privirea. Se așteptase să-l întrebe ce căuta acolo. Avea un răspuns în minte, dar nicio întrebare căreia să-i răspundă. Liniștea crescu până când el n-o mai putu suporta.

— Vreau să faci ceva pentru mine.

Affraig lăsă castronul în poală și se șterse la gură cu mâna. Pielea îi era palidă, aproape străvezie, întinsă peste pomeți și peste fruntea ei

proeminentă. Părul alb-cenușiu îi era tras spre spate și prins cu fâșii de piele, căzându-i des pe spinare. Era în continuare ceva izbitor la ea, în osatura puternică a feței, dar efectul era stricat de rochia ponosită ce-i atârna fără formă pe trup, de unghiile ei negre, de mătreața presărată în părul încâlcit și de petele cafenii de pe mâinile ei strâmbe. Trezea în Robert un amestec straniu de dezgust și fascinație, de dispreț și venerație.

Nu-i răspunsese.

Ochii lui Robert reveniră asupra focului.

— Când am depus jurământul de cavaler, bunicul m-a pus să promit că voi apăra dreptul familiei noastre la tron. Nu mi-am dat seama atunci cum aș fi putut îndeplini această promisiune. Am luat-o ca pe un gest de sfidare, o demonstrație din partea lui că nu se va pleca dinaintea lui Balliol. Dar cred că el vorbea serios. Voia ca familia noastră să ia tronul, oricât ar fi durat. Ambiția aceea a ars în el timp de aproape șaizeci de ani, de când a fost numit moștenitor al regelui Alexander al II-lea. În Anglia, la curtea regelui Edward, am fost… Robert șovăi, privindu-și mâinile. Am fost distras de la acest jurământ, momit cu promisiunea averii și a puterii pe care am crezut că familia mea și-ar fi dorit să le obțin. Asta m-a făcut să fac lucruri. Lucruri pe care nu le pot schimba. Privi în flăcări. Mi-am încălcat jurămintele de cavaler. Nu mi-am apărat regatul, nu mi-am protejat oamenii și nu mi-am îndeplinit obligațiile de conte și-am trădat promisiunea făcută bunicului meu. Când tata a început să negocieze cu regele Edward, încercând să ia el tronul, prin încălcarea dreptului meu, l-am lăsat. Cum puteam lua tronul unui regat la distrugerea căruia contribuisem?

Affraig lăsase castronul pe podea. În lumina flăcărilor, ochii îi străluceau. Nu vorbi.

— La negocierile de la Irvine, după ce mi-am părăsit tatăl, mi-am dat seama că nu pot alege nicio tabără. Englezii mă disprețuiesc și compatrioții mei n-au încredere în mine. Wallace și ceilalți se răscoală în numele lui Balliol. Nu pot lupta alături de ei. Ar însemna o trădare la fel de mare a jurământului meu ca atunci când am luptat pentru Anglia.

Robert, pe punctul de a spune cuvintele, se simți stânjenit. În mintea sa, vocea tatălui îl mustruluia.

— Nu știu cum am s-o fac, dar știu ce vreau. Vreau să-mi împletești un destin, încheie el. Cum ai făcut pentru bunicul.

Îi întâlni privirea și orice urmă de șovăială sau ezitare dispăru:

— Vreau să fiu regele Scoției.

Un zâmbet se ivi în colțurile gurii ei. Nu era un zâmbet blând. Era dur și periculos.

— O să am nevoie de ceva de-al tău, zise ea, ridicându-se.

Robert înjură în sinea lui. Adusese bani s-o plătească, dar nimic altceva. Ar fi trebuit să-și reamintească de obiectele dinăuntrul împletiturilor. Se căută, dar nu avea decât hainele de pe el: o tunică albastră, o pereche de pantaloni, cizmele și un pumnal pe care și-l strecurase la centură pentru orice eventualitate. Dar un pumnal nu i se părea cel mai potrivit simbol al regalității.

— N-am nimic.

Affraig se încruntă îngândurată, apoi traversă camera către un raft presărat cu ierburi și frunze. Un pisălog pătat zăcea alături de o piuă. Întinzându-se, luă o mână de flori uscate de pe grinda de deasupra bufetului. Mijind ochii în penumbră, mai dădu jos alte două legături. Când reveni în bălțoaca de lumină de lângă foc, Robert văzu că prima legătură pe care o luase era iarbă-neagră. Cea de-a doua era grozamă, iar pe cea de-a treia n-o recunoștea.

Ea se așeză pe scăunel răsfirând plantele pe genunchi. Robert se așeză cu picioarele încrucișate lângă foc, privind-o la lucru. Affraig descâlci rădăcinile încurcate, făcând camera să se umple de mirosul dulce de iarbă-neagră. Când fiecare tulpină stufoasă fu separată, alese trei și începu să le împletească. În timp ce lucra, căpșoare uscate de flori se împrăștiau din poala ei pe podeaua din jur. Terminând o împletitură, luă alte trei tulpini și începu din nou, cu degete agile. După o vreme avu nouă împletituri țepene și începu să le adune în cerc, unindu-le. În fiecare ochi strecura tulpini de grozamă și fire din cea de-a treia plantă.

— Pelin, murmură ea. Coroana regilor, așa i se spunea în vremurile de odinioară.

Degetele ei neliniștite aveau un efect hipnotic, iar mirosul de ierburi și fum era amețitor. Robert simți că pleoapele îi deveneau grele. Nu dormise cum trebuie de când plecase din Irvine, cu o săptămână în urmă. Își simțea membrele ca de plumb.

Se deșteptă cu o tresărire și-o descoperi stând deasupra lui, ținând în mâini o coroană de ierburi, destinul lui transfigurat într-un cerc de iarbă-neagră și grozamă. Aplecându-se, ea i-o puse pe cap, murmurând cuvinte pe care el nu le recunoscu, un amestec ciudat de latină și galeză.

Când termină, Affraig duse obiectul pe raftul de lucru. Vârând mâna într-un sac aflat la picioarele ei, scoase un mănunchi de crengi uscate, curățate de coajă. Erau suple în mâinile ei, care le îndoiau și le răsuceau, legându-le cu sfoară ca să creeze o colivie diformă, abia suficient de mare ca să încapă în ea coroana, pe care o vârî înăuntru înainte să termine, fixând-o de împletitura de crenguțe cu o bucată de sfoară.

În cele din urmă, se întoarse spre el:

— S-a făcut.

Robert se ridică și privi țesătura destinului său cu îndoială și curiozitate. Putea acest cerc din buruieni și crenguțe să-l aducă pe tron? Se gândi la vraja bunicului său, atârnând în copac după atâția ani, încă neeliberată.

— Când o s-o pui în copac?

— Trebuie să petreacă o noapte lângă foc, alta lângă apă, cea de-a treia în aer și ultima noapte pe pământ. Abia atunci va fi gata să fie atârnată.

Robert duse mâna la punga cu bani de la centură, dar Affraig îl opri.

— N-o fac pentru bani, zise ea mânioasă.

Robert își depărtă mâna. Nu mai părea să fie nimic de spus și ea îl însoți către ușă. Ieșind afară, Robert văzu că soarele apusese și că valea zăcea în umbră. Pădurea de dincolo de ea era întunecată. Se întoarse brusc, cu o întrebare în minte.

— Cum o s-o sui în stejar?

Affraig zâmbi și de această dată chipul i se îmblânzi. Făcu semn către un par lung de lemn rezemat de o latură a casei, despicat la un capăt, formând două țepușe.

Robert zâmbi larg, amintindu-și că, odinioară, crezuse că ea zbura până sus. Apoi veselia i se stinse.

— Nu știu de unde să încep.

— Vei ști.

Capitolul 56

Ieșind din pădure, Robert reveni la tovarășii săi, care așteptau acolo unde-i lăsase, împărțind un burduf de vin. La vederea lui părură ușurați. Răsărise o jumătate de lună, mare și strălucitoare.

— Ai găsit ce căutai? întrebă Alexander.

— Da. Robert se pregăti să respingă orice alte întrebări; nu le spusese de ce se dusese în pădure. Nu voia să mărturisească. Dar Alexander se mulțumi să dea din cap și să încalece alături de el.

În timp ce călăreau tuspatru înapoi pe câmpiile mlăștinoase, castelul Turnberry se ridica pe cerul ca turcoazul, pe muchia falezei sfărâmicioase. Dincolo de el, marea sclipea, aurie și argintie în lumina lunii. Erau la castel de o săptămână, dar vederea sa încă-l mai întrista pe Robert, reamintindu-i de familia pe care o pierduse. Lăsată în grija unuia dintre vasalii săi, bătrâna clădire era în bună stare și el începuse să țină aici întruniri cu ceilalți vasali, dar în ciuda acelui du-te-vino din ultimele zile, i se părea în continuare pustie și părăsită, doar cu o mână de servitori și cavaleri necunoscuți pe culoarele ce răsunau de zgomotul mării.

Robert, pierdut în gânduri, își dădu seama că era ceva în neregulă abia când ceilalți încetiniră. Strângând frâiele Vânătorului, îi așteptă să-l ajungă:

— Ce-i?

— Porțile castelului, zise Alexander, cu ochii ațintiți asupra fortăreței îndepărtate. Erau închise când am plecat.

Într-adevăr, Robert văzu că porțile fuseseră larg deschise. Nu așteptau musafiri și nu exista motiv pentru ca vreunul dintre cei dinăuntru să plece, în mod sigur nu pe ambele porți, a căror deschidere nu era necesară decât pentru mai mult de patru călăreți.

— Ar trebui să stați aici, sir Robert, zise Christopher, trăgându-și spada.

Robert își scoase spada, făcând oțelul să șuiere în contact cu pielea tecii.

— E casa mea, zise el cu asprime. Dându-i pinteni Vânătorului, străbătu câmpia până la cărarea ce ducea spre castel, urmat îndeaproape de oamenii săi. Încă de când plecase din Irvine avusese un sentiment protector din ce în ce mai puternic față de pământurile lui. Îl simți năpădindu-l acum, cu atât mai mult cu cât în spatele acestor ziduri se afla fiica lui.

Înaintea sa, dincolo de porți, zări un grup mare de oameni adunați în curtea castelului, mulți dintre ei călare sau stând alături de caii lor. Dincolo de darabana copitelor Vânătorului auzi voci ridicate. Întorcându-se, îi zări pe Setoni și pe Nes imediat în urma lui. Întorcându-se către porți, Robert observă că deasupra mulțimii se ridica un stindard, cu culorile vii în sclipirea arămie a torțelor. Îl recunoscu de îndată, căci era decorat cu blazonul contelui de Mar, socrul său. Aproape în aceeași clipă, zări o siluetă care se sfădea cu comandantul garnizoanei castelului. Era un tânăr bărbat cu păr negru și o față atât de asemănătoare cu a lui de parcă s-ar fi privit într-o oglindă. Vederea fratelui său în curtea unde copilăriseră îi smulse lui Robert un strigăt de bucurie. Câțiva dintre oamenii din curte auziră zgomotul copitelor și se întoarseră, privindu-l cum se apropie. Edward se întoarse odată cu ei și expresia lui nemulțumită se topi într-un zâmbet larg, în timp ce-și făcea drum printre oameni ca să-l întâmpine pe Robert, care intra călare pe porți.

Sărind jos din șa, Robert își îmbrățișă cu putere fratele. Nu trecuseră decât câteva luni de când nu se mai văzuseră, dar ținând cont de câte se petrecuseră, timpul părea mult mai lung. Făcu semn garnizoanei castelului că totul era în regulă, pe când Alexander și ceilalți intrau călare și începeau văzându-l că-și îmbrățișează fratele. Peste umărul lui Edward, Robert zări cu uimire o altă siluetă familiară înaintând prin mulțime. Robert o văzuse ultima oară pe sora lui, Christian, cu trei ani în urmă, înainte de nunta ei cu fiul și moștenitorul lui Donald de Mar. Atunci, solemnă și timidă, abia își lăsase copilăria în urmă. Acum, la aproape cincisprezece ani, era o femeie în toată firea, cu ținuta dreaptă, care îi luă mâinile într-ale ei și se ridică pe vârfuri ca să-l sărute pe obraji. Părul ei blond ca al fratelui lor Thomas era împletit de-a lungul spatelui și împodobit cu fir de aur, iar mantia îi era prinsă la gât cu o broșă frumoasă.

În urma ei venea soțul său, Gartnait, fiul cel mare al contelui Donald. Era cumnatul lui Robert atât prin căsătoria lui cu Christian, cât și prin căsătoria lui Robert cu Isobel. Pe chipul subțire și serios al lui Gartnait, Robert văzu ceva ce-i aminti de soția sa. Avea de două ori vârsta lui Christian, un păr șoriciu retrăgându-i-se de pe frunte și riduri la colțurile ochilor, dar când Christian se întoarse către el, Robert văzu între cei doi o afecțiune sinceră care-l bucură.

Gartnait îl îmbrățișă cam țeapăn.

— Frate, îl salută el și se trase îndărăt, alături de tânăra sa soție.

Robert vru să vorbească, să-i întrebe ce-i adusese acolo, dar în mulțime se mai afla o ultimă surpriză, celălalt cumnat al său, sir John, aprinsul conte de Atholl, soțul alteia dintre fiicele contelui Donald. John înaintă, cu chipul încadrat de păr negru având o expresie intensă în lumina torțelor. Robert se simți alertat la vederea lui, deși îi plăcea contele cel sincer, omul fusese unul dintre comandanții forțelor conduse de Comynii Negri care atacaseră Carlisle la începutul războiului. John întinse mâna. După o clipă, Robert i-o luă.

— Mă bucur să te văd din nou în ținutul tău de baștină, sir Robert, fu tot ce spuse contele.

Era de ajuns.

Robert îl salută pe John, recunoscător pentru armistițiul evident.

— Am auzit că ai fost închis.

— Norocul a fost de partea mea. În Turnul Londrei nu era loc pentru toți cei capturați de armata lui Warenne la Dunbar, așa că am fost trimis sub pază la o mănăstire de lângă Chester, împreună cu sir Andrew Moray. Într-o noapte, oamenii lui au venit și ne-au eliberat. Moray și eu am trecut granița împreună.

Robert se întoarse spre Edward:

— Cum de-ai știut c-o să fiu aici?

— Când am aflat că ai dezertat, i-am scris lui Christian pe ascuns. M-am gândit că sir Gartnait ar putea să te ajute sau să-ți asigure măcar sanctuar.

— Tata a murit acum două luni, îi spuse Gartnait lui Robert. L-am moștenit.

Robert își privi fratele, copleșit de recunoștință. Nu-și imaginase că după plecarea din Carlisle s-ar mai fi gândit cineva la protecția lui, și în special nu Edward, care îl învinovățise pentru exilul său în Anglia. Sentimentul fu înlocuit de tristețe la vestea morții bătrânului Donald, bărbatul care-l făcuse cavaler. Robert îi prezentă condoleanțe lui Gartnait, care le acceptă în tăcere.

— Sir John și soția lui erau cu ei, continuă Edward, făcând semn către Atholl. Am aranjat să ne întâlnim în Lochmaben. Acolo am auzit că te-ai dus în Irvine, alături de capii rebeliunii. Până să ajungem noi, negocierile se încheiaseră. Se pare că englezii au prins de veste că Wallace a asediat Dundee și au început să-i aresteze pe conducători. I-au luat prizonieri pe lordul Douglas și pe episcopul Wishart.

— Și James Stewart? întrebă Robert cu un gol în stomac.

— Noi credem că Intendentul a scăpat. Edward clătină din cap. De fapt nimeni nu pare să știe mare lucru, doar că tu ai dispărut cu o zi înainte să înceapă arestările. Am presupus c-o să vii aici.

— Te-a trimis tata să mă găsești? Odată cu întrebarea, bucuria lui Robert față de neașteptata lor apariție păli, înlocuită de bănuială. De aia ai venit?

— Nu. Edward privi îndărăt, spre mulțimea de cavaleri și scutieri, majoritatea purtând culorile caselor Mar și Atholl. Își coborî glasul: Tata a fost demis din postul de guvernator de Carlisle, frate. Regele Edward a poruncit-o când a aflat c-ai dezertat. Regele i-a făcut oferta de a se retrage la moșiile lui din Essex cu o mică suită și el a acceptat. Nu se simțea bine când a plecat.

Robert privi în altă parte.

— Presupun că mă urăște.

Edward nu-i răspunse. Privi dincolo de Robert, către locul unde așteptau Alexander și Christopher, alături de Nes.

— Văd că ți-ai făcut prieteni. Înclină din cap prudent către tineri, care îl salutară la rândul lor.

— Prieteni buni, zise Robert cu fermitate. Trase aer în piept. Și m-am hotărât și încotro să pornim de-aici.

— Ar trebui să pornim spre est, către Dundee și să ne alăturăm forțelor lui Wallace și Moray, zise John de Atholl înainte ca Robert să continue. La Irvine am auzit zvonul că englezii se apropie de Scoția. Forțele sunt conduse de contele de Surrey și de Trădător. Ar trebui să ne unim împotriva lor.

Câțiva dădură aprobator din cap.

Gartnait, însă, era mai prudent.

— Forța lui Wallace este compusă în principal din pedestrime. Nu poate câștiga pe câmpul de luptă. Ar trebui să negociem, nu să ne luptăm.

— Ca Wishart și Douglas? întrebă John.

Cumnații săi începură să se contrazică, dar Robert ridică vocea acoperindu-i.

— N-o să mă alătur lui William Wallace. Ei amuțiră și el continuă. Știți cu toții istoria familiei mele cu Balliol și cu Comynii. Ura dintre noi nu-i un secret și nici faptul că bunicul a mers în mormânt convins că dreptul său la tron e mai puternic decât al lui Balliol. Acum cinci ani am făcut un jurământ și acum am de gând să-l îndeplinesc.

Vocea i se înălță în tăcerea celorlalți:

— De aici, o să adun oamenii din Carrick și o să-i conduc spre nord, către Ayr și Irvine. În timp ce Wallace și Moray îi înfruntă pe englezi în est, eu mă voi ocupa de vest. Vreau să eliberez ținuturile învecinate nouă de sub Henry Percy. Și apoi… Se opri, nu avusese timp să-și pregătească discursul. John Balliol a fost omul regelui Edward, zise el privindu-i pe bărbații tăcuți ce-l înconjurau. Țara noastră are nevoie de un rege care să-i apere drepturile și libertățile. De un rege în vinele căruia curg sângele și tăria lui Malcolm Canmore. Sângele acela curgea în vinele bunicului meu. Curge și-ntr-ale mele.

Terminând de vorbit, Robert își dădu seama că n-o spusese deschis, dar privind chipul lui Edward își dădu seama că nici nu trebuia. Chipul fratelui său strălucea de mândrie. După expresiile celor din jur era limpede că înțeleseră ce voise să spună. Unii dădeau aprobator din cap, alții se încruntau îngândurați. Dar niciunul nu-l mustră și nimeni nu râse cu dispreț sau neîncredere. În mijlocul mulțimii, Robert o văzu pe Katherine cu Marjorie în brațe. În mod limpede servitoarea auzise spusele lui, își ținea capul sus și pe chipul ei se citea aprobarea. Dispăru când bărbații se strânseră în jurul lui, plini de întrebări la care cel mai probabil el nu avea răspuns.

Robert ridică mâinile înainte să apuce cineva să vorbească.

— Haideți să mai discutăm despre astea după ce vom avea dinainte vin și mâncare. Se adresă comandantului garnizoanei din Turnberry: O să folosim conacul pe post de cazarmă și o să facem loc și în grajduri.

În timp ce curtea se transforma într-un haos gălăgios, Christopher și Nes dând o mână de ajutor la îndrumarea oamenilor către grajduri, iar Alexander prezentându-se sigur pe sine lui John și Gartnait, Robert se întoarse către Edward:

— Ai grijă ca oaspeții noștri să aibă tot confortul, îi spuse încet fratelui său. O să vorbim imediat, dar trebuie să fac ceva mai întâi. Se opri, strângând umărul lui Edward: Îmi cer iertare că nu ți-am urmat sfatul mai devreme. Știu că n-ai vrut să lupți pentru Anglia.

— Acum ești aici, frate. Edward zâmbi. Numai asta contează.

Lăsându-și fratele să-i îndrume pe cei cincizeci și ceva de bărbați și femei prin clădirea principală, Robert străbătu culoarele ce duceau către camera sa.

Încăperea în care stătea le aparținuse mai înainte părinților săi. Vechiul lor pat domina camera, cu draperiile roșii roase de molii și decolorate. Se

simțise straniu în prima lui noapte aici, făcând dragoste cu Katherine în patul în care se născuse, adus pe lume de mâinile zbârcite ale lui Affraig.

În vatră, focul aprins de dimineață se transformase în cenușă, dar luna, strălucind prin ferestre, îi oferea suficientă lumină ca să traverseze camera până la grămada de lucruri ce-i aparțineau. O formă compactă, acoperită cu o bucată de pânză de sac, era rezemată de desagii cu pătura și hainele de schimb. Îl pusese pe Nes să-i care scutul, acoperit, din primăvară, când plecaseră de la Lochmaben. Părăsind Douglasdale, Robert vru să-l abandoneze, dar nu-i venise s-o facă, gândindu-se că poate într-o zi disperată aveau să fie siliți să-l vândă. Acum știa ce avea de făcut. Trase în jos pânza de sac și stacojiul acestuia îi umplu ochii. Luând scutul, Robert părăsi camera și străbătu culoarul, trecând pe lângă camera pe care o împărțise odinioară cu frații săi, până la ușa ce ducea pe metereze.

Afară cerul era de un albastru pur, sidefat. Atrași de mișcările din curtea castelului, pescărușii pluteau în tării, cu aripile reflectând lumina lunii. Marea sticlea, fiecare val scânteind, în timp ce se încovoia în sine și se spărgea de stâncile aflate dedesubt. O clipă, Robert ținu scutul dinaintea sa, strângându-l în mâini. Se gândi la Humphrey. Apoi, alungând imaginea prietenului său, azvârli scutul de lemn dincolo de parapet. În cădere, dragonul auriu străfulgeră rotindu-se prin aer, până se sfărâmă de stânci. Următorul val îl luă cu sine. Se mai zări o clipă pe suprafața spumegândă, apoi alunecă în adâncuri și dispăru.

Capitolul 57

Cerul de deasupra Stirlingului se întunecase, ascunzând castelul ce se înălța deasupra pajiștilor. Flăcări se ridicau dinspre pod în izbucniri stacojii, printre coloane de fum, și strălucirea lor se reflecta pe suprafața Forthului. Scântei se împrăștiau prin aer pe măsură ce scândurile și stâlpii de lemn plesneau de căldură. Norii de fum înăbușeau câmpia mlăștinoasă ce se adăpostea într-un cot larg al râului, unde un drum pietruit se întindea de la pod până la poalele Țancului Mănăstirii, un pisc semeț aflat la o milă depărtare. Sub zăbranicul fumului se petrecea o scenă de iad.

Pe pajiștile aflate de o parte și de alta a drumului zăceau trupurile a mii de oameni morți sau pe moarte. Iarba fusese strivită și transformată într-o mocirlă cenușie, brăzdată de pârâiașe fetide de fluid și materie. Oameni și cai zăceau de-a valma, într-un amestec de membre și veșminte zdrențuite. Stindarde desfășurate căzuseră la pământ, unde se înecau în sânge. Cavaleri, scutieri, pedestrași și arcași erau îngrămădiți laolaltă indiferent de rang, despicați în modele înspăimântătoare de carne și os, unii abia aducând a oameni. Ochi fuseră scoși, nasuri despicate și fălci spintecate până la dinți. Coifuri fuseseră înfundate pe capete, cu metalul îndoit și zgâriat de lovituri de ciocan sau de secure. Pieptarele erau sfâșiate, cu umplutura de pâslă ieșind din piepturi și abdomene. Spade și săgeți răsăreau din trupuri ca sute de exclamații ale morții. Duhoarea ar fi întors pe dos până și stomacul celui mai călit veteran.

Ici-colo, bărbați se zbăteau și zvâcneau în agonie. Gemete stinse și urlete chinuite se înălțau spre cerul de culoarea fumului pe care ciorile dădeau târcoale în așteptare. Unii răniți se târau prin țărână, trăgând după ei membre inutile și sufocându-se din cauza putorii trupurilor sfârtecate pe lângă care treceau. Nu ajungeau departe. Pedestrași scoțieni umblau printre cadavre ca niște îngeri ai morții, cu pumnale strânse în mâini, atrași de mișcare și de gemetele muribunzilor. Oriunde un bărbat se zbătea sau striga, ei se iveau, înjunghiindu-l până-și dădea ultima suflare. În acest măcel le era imposibil să spună cine erau cei cărora le făceau de petrecanie: englezi sau scoțieni, galezi sau irlandezi. Numai rangul putea fi deslușit, vizibil în haine și arme. Cavalerii, cel mai ușor de identificat dintre toți, nu erau

cruțați de aceste morți rapide și brutale. Wallace poruncise să nu rămână supraviețuitori. Nu aveau să existe răscumpărări. Nu avea să existe milă.

Alți scoțieni, majoritatea țărani, cercetau cadavrele căutând nu semne de viață, ci prăzi. Oameni care luptaseră desculți scoteau bucuroși cizmele din picioarele morților. Unii tăiau sforile pungilor de la centuri sau trăgeau burdufuri de vin afară din desagi. Mulți alții luau coifuri și spade căzute sau piese de armură. În jurul cavalerilor, cei mai bogați dintre morți, se strângeau mici gheme de prădători și izbucneau încăierări pentru cele mai bune prăzi.

Pe câmpul de bătălie rămăseseră focare de luptă mai intensă, locuri unde bărbați înnebuniți de durere și groază se sfârtecau unii pe alții. Un scoțian se prăbuși în noroi cu gâtul străpuns de o săgeată. Arcașul galez care trăsese fu doborât o clipă mai târziu de lama unei securi care îi frânse spinarea. Un pedestraș scăldat în sânge, pe punctul de a leșina de oboseală, își înfipse pumnalul în stomacul altuia. Îl răsuci în rană gemând de efort și căzură amândoi în genunchi. În apropiere, un scutier englez urla lovind înnebunit cu spada în scoțienii care îl înconjurau. Își repezi scutul în fața unuia, făcându-l să se clatine cu sângele țâșnind din nas și gură, înainte ca un alt scoțian să-i apuce brațul înarmat, îndepărtând lama și dându-i altuia prilejul să se apropie și să înfigă un pumnal în coastele scutierului.

Un cavaler englez, unul dintre puținii încă pe cal, încercă să-și croiască drum prin masa de scoțieni, îmboldindu-și armăsarul de-a lungul drumului către Țancul Mănăstirii, unica ieșire de pe câmpul de luptă, acum că podul era în flăcări. Oamenii se împrăștiară din calea lui și câțiva fură doborâți cu violență la pământ. Una dintre căpeteniile lui Wallace se feri, pregătindu-și spada la apropierea cavalerului. Proptindu-se bine în loc, lovi cu lama piciorul dindărăt al animalului care trecea pe lângă el. Avântul îi smulse arma din mână, dar răul se produsese. Calul țipă și se prăbuși pe picioarele din față, frângându-și-le sub propria greutate. Cavalerul fu azvârlit cu violență din șa, rostogolindu-se pe drum. În timp ce încerca să se salte în picioare, trei scoțieni se repeziră asupra lui. Unul urlă victorios, smulgând coiful cavalerului și își trecu pumnalul peste gâtlejul bărbatului, trăgând o linie lată, roșie, dedesubtul gurii lui care țipa.

În aer se înălțară alte țipete, însoțite de plescăiturile oamenilor care cădeau sau erau împinși în apele Forthului, înțesate deja cu trupuri de pedestrași englezi și de arcași galezi. Doar Dumnezeu știa cât de aproape de fundul râului ajungea stratul de cadavre. Pe parcursul bătăliei, sute de

englezi se prăbușiseră în apă, copleșiți de mulțimea de scoțieni. Cavalerii căzuseră primii și greutatea zalelor îi trăsese la fund. Alții, neîngreunați de armură, pluteau la suprafață. La capătul podului, unde stivele de cadavre erau cel mai înalte, unele trupuri fuseseră deja consumate de foc, contururile lor carbonizate fiind vizibile prin flăcări. Podul Stirling, cheia nordului, cu care englezii plănuiseră să descuie regatul, fusese pieirea lor.

În acea dimineață, după ce William Wallace refuzase cu brutalitate oferta de a negocia, avangarda oștii engleze traversase podul sub comanda lui Hugh de Cressingham. Trezorierul era însoțit de câteva sute de cavaleri, de un contingent numeros de arcași galezi înregimentați din Gwent și de numeroase companii de infanterie engleză sporită cu trupe irlandeze. Pe pod nu era loc decât pentru doi călăreți unul lângă altul, așa că restul forțelor engleze, sub comanda lui John de Warenne, așteptase pe cealaltă parte să treacă avangarda.

Wallace și Moray îi priviseră din vârful Țancului Mănăstirii pe englezii care se întinseseră pe drumul pietruit lung de o milă într-un șir imens, strălucitor, în duruitul amenințător al tobelor. La poale aștepta cavaleria scoțiană. Numărând doar câteva sute de oameni, erau toți pe cai ușori, nicidecum pe măsura armăsarilor englezilor, dar ceea ce le lipsea în materie de cavalerie prisosea în privința pedestrimii care acoperea pantele de jos ale Dealurilor Ochii cu o masă imensă, înarmată în mare parte cu sulițe lungi. Totuși englezii nu dăduseră niciun semn de emoție, călărind plini de încredere pe terenul stabil oferit de drumul pietruit, îndreptându-se direct către scoțienii care-i așteptau. Cressingham călărea în mijlocul cavalerilor, un melc strălucitor în cămașă de zale lustruită, robe de mătase și mantie, cu calul împleticindu-se sub greutatea lui enormă.

Traversaseră vreo șapte mii și primele rânduri nu erau departe de cavaleria lui, când Wallace dăduse semnalul. Scoțând un sunet de corn care răsunase până la trupele lui aflate dedesubt și îi făcuse pe cavalerii englezi să ridice privirile, tânărul proscris își îndemnase calul de-a lungul cărării abrupte ce cobora de pe Pisc. Întâlnindu-se la poale cu oamenii săi, el și Moray conduseseră cavaleria scoțiană de-a lungul drumului, călărind aprig către oastea engleză. În același timp, pedestrașii scoțieni porniseră la atac de pe pantele mai joase. Se năpustiseră în luptă scoțând un răcnet ce se rostogolise pe deasupra pajiștilor ca un val cutremurător, speriind caii englezilor. Cressingham îndemnase cavalerii să iasă în întâmpinarea

călăreților ce se apropiau, în timp ce arcașilor galezi li se ordonase să se întoarcă și să tragă în masa de pedestrași ce se îndreptau direct spre ei.

Sute de scoțieni se prăbușiseră sub asaltul săgeților, mulți fiind ridicați în aer în clipa impactului și azvârliți peste cei din spate. Dar și mai mulți veneau, sărind peste camarazii lor căzuți. O mare parte a acestei forțe cotise către gura podului și acolo închisese capcana pregătită de Wallace, tăind armata engleză în două. Până când Warenne și oamenii săi, aflați de cealaltă parte a podului, își dăduseră seama ce se petrecea, era prea târziu. Scoțienii își croiseră cu hotărâre o cărare prin infanteria engleză împrăștiată de la capul podului, care nu avusese timp să organizeze o apărare. Ocupând cu iuțeală podul, formaseră un zid ucigaș de sulițe care nu putuse să fie străpuns nici măcar de cavalerii trimiși de Warenne să-i doboare. Dacă arcașii galezi nu s-ar fi aflat în avangardă, scoțienii n-ar fi fost atât de norocoși, dar așa Warenne și grosul armatei engleze nu putuseră decât să privească neputincioși cum forțele lui Cressingham erau măcelărite pe pajiștile de lângă apa cea largă. În cele din urmă, Warenne poruncise să se dea foc podului. La puțin timp după aceasta, forțele lui începuseră să se retragă, cavalerii și pedestrașii mișcându-se încolonați către dealurile împădurite dinspre sud.

Bătălia fusese purtată și câștigată în mai puțin de două ore. Acum se apropia cumplitul ei sfârșit.

William Wallace se afla alături de căpeteniile sale pe drumul presărat cu corpuri. Liderul rebel era ghemuit în noroi, respirând chinuit, cu fiecare părticică a trupului vibrând de durere. Pielea și hainele îi erau acoperite de sânge, cheaguri întunecate i se întăreau în păr și îmbrăcau pe toată lungimea spada lui, acum prinsă la spate. Pe pământ dinaintea lui zăcea Andrew Moray. Tânărul cavaler care-i condusese pe rebelii din nord gâfâia printre dinți, cu chipul schimonosit, în timp ce unul dintre oamenii lui se străduia să curețe o rană căscată într-o parte, prin care Wallace îi zărea coastele. Până în acea zi nu mai văzuse niciodată atât de mult din interiorul unei ființe omenești: un amestec lunecos de părți ținute laolaltă într-un mod atât de nesigur de țesătura fragilă a pielii. O tăietură aici, o despicătură dincolo și totul cădea afară. Era ceva necurat în asta. Ceva care-i reamintea unui om că, până la urmă, nu era decât hrană pentru viermi.

Ochii sticloși de durere ai lui Moray îl găsiră pe Wallace.

— S-a terminat?

— Da.

Moray zâmbi fioros.

— I-am bătut pe ticăloși. Capul îi căzu la loc și zâmbetul i se transformă într-o grimasă: Slavă Domnului, i-am bătut.

Wallace îi privi pe oamenii din jurul lor, unii ai lui, alții ai lui Moray. Mulți erau răniți, toți erau epuizați, dar, cu toată durerea, ochii le străluceau de triumf. Făcuseră ceea ce nobili ca sir James Stewart și episcopul Wishart spuseseră că era imposibil: îi învinseseră pe englezi într-o bătălie aprigă, abia având un cavaler sau o armură.

Adam se ivi alături de Wallace și puse un burduf cu vin în mâna vărului său. Mantia sa cu blană era de mult dispărută și capul lui chel, plin de sudoare, era împroșcat cu sânge. Wallace luă burduful și bău, dându-și capul pe spate, până când îl goli. Vinul îi înțepa gâtlejul uscat, dar i se părea mai dulce ca niciodată. Când termină, privi burduful. Pielea acestuia era încrustată cu pietre prețioase.

Adam zâmbi și nu era un zâmbet plăcut:

— L-am luat de la Trădător.

— Cressingham? zise Wallace aspru. L-ai găsit?

Adam făcu semn către un cerc de scoțieni aflat în apropiere.

— Colo-șa, vere.

Lăsându-l pe Moray în grija oamenilor săi, Wallace se îndreptă către bărbații așezați în cerc, urmat de Adam. La apropierea sa oamenii se dădură la o parte și el zări pe jos cadavrul unui bărbat dezgustător de gras. Era gol și faldurile cărnii sale fleșcăite, încălecate unele peste altele, erau atât de pline de răni, încât ar fi fost greu să spui care anume îl ucisese. Fața îi rămăsese în mare parte neatinsă, deși unul din ochi era plin de sânge. Dar privirile lui Wallace fură atrase de gura bărbatului sau mai bine zis de bucata însângerată de carne care îi fusese îndesată înăuntru. Coborându-și privirea pe trupul umflat al lui Cressingham, Wallace își dădu seama ce anume era. Abia vizibilă între coapsele lui fleșcăite și presărate cu vinișoare se afla o rană întunecată acolo unde ar fi trebuit să-i fie bărbăția.

— Un sfârșit pe măsură, mârâi Adam de alături.

Câțiva bărbați râseră. Dădeau din mână în mână un alt burduf împodobit cu nestemate. Wallace observă că unii dintre ei aveau veșminte de mătase, fără îndoială ale Trezorierului, atârnate pe umeri sau îndesate la centură.

Deodată, un bărbat se ghemui, scoțând un pumnal. Îi ridică ochii spre Wallace.

— Meștere William, pot să iau o bucată din el? Privi din nou cadavrul lui Cressingham, strângând pumnalul în mână. Vreau să le arăt bunilor oameni din Lanark că am ajutat la doborârea Trădătorului.

— Ia ce vrei, zise Wallace, n-o să-i trebuiască acolo unde se duce.

Bărbatul zâmbi. Ridicând una dintre mâinile îndesate ale lui Cressingham, se apucă de treabă, tăind arătătorul. Alți câțiva îl priviră un moment, apoi se apropiară să ia fiecare câte o bucată, o amintire care să le arate tovarășilor și familiilor lor că îl doborâseră pe tiranul care le secătuise regatul.

Wallace îi lăsă să-și vadă de treabă. Le dădea voie să ia câtă pradă voiau, iar când aveau să se sature, urma să-i împingă din nou înainte. Nu se terminase. Nu încă.

— Adună-i pe Gray și pe ceilalți, îi spuse el lui Adam. Plecăm într-o oră.

— Vere?

Printre fuioarele mișcătoare de fum, Wallace privi de-a lungul Forthului, către spatele coloanei lui Warenne, încă vizibil, îndepărtându-se spre sud.

— O să traversăm vadurile Dripului când e mareea joasă și o să-i urmărim. Au cu ei în continuare coloana de provizii. Putem să facem rost de hrană și să omorâm cât de mulți putem. Ochii lui albaștri rămaseră ațintiți asupra armatei ce se retrăgea: Toți vor duce cu ei în Anglia amintirea groazei acestei zile.

În timp ce scoțienii își serbau victoria lângă ruinele fumegânde ale podului Stirling, ciorile se adunară într-un nor negru, rotindu-se deasupra ospățului sângeriu de dedesubt.

Partea a VI-a

1298-1299

„Va uni părțile separate într-un întreg și va fi încoronat cu un cap de leu. Începuturile vor sta sub semnul firii sale schimbătoare, dar sfârșitul îl va înălța către cei de pe culmile cele mai de sus.”

Istoria regilor Britaniei,
GEOFFREY DE MONMOUTH

Capitolul 58

Cât ținură ploile și vânturile toamnei, în timp ce forțele scoțiene își sărbătoreau victoria de la Stirling asupra englezilor, Robert călători în lungul și-n latul Carrickului, ridicând la luptă oamenii din comitatul său și fortificând castelul Turnberry.

Mai întâi, în ciuda picii pe care le-o purtau englezilor, mulți se temură să-l susțină, îngrijorați de represaliile lui Percy și Clifford. Robert ar fi putut să le ordone să-l servească, dar, convins că niște oameni temători și plini de îndoieli nu i-ar fi fost de cine știe ce folos, îi luase doar pe cei care voiau. Majoritatea erau tineri ambițioși, cavaleri fără pământuri și fii mai mici, dintre care doar puțini serviseră și sub tatăl lui și care ardeau cu toții de nerăbdare să-i intre în grații. Gartnait de Mar și John de Atholl rămăseseră la Turnberry cu oamenii lor și cu nevestele și, avându-i acolo pe Edward și Christian, castelul plin de lume îi amintea lui Robert de zilele în care familia lui și suita acesteia umpleau zidurile pătate de apa mării.

La finele lui octombrie, când oamenii erau ocupați pe câmpuri strângând ultimele recolte și tăind vitele în plus, se dusese la Affraig și se oferise să pună capăt exilului pe care i-l impusese tatăl lui. Dar bătrâna refuzase, preferând să rămână în sălbăticie decât să se întoarcă în sat.

Treptat, pe măsură ce treceau săptămânile, tot mai mulți oameni se adăugară trupelor lui Robert. Era o muncă grea și uneori trebuia să-și înghită mândria, dar în curând descoperi că a câștiga încrederea unui om era doar o chestiune de timp și de răbdare. Când vasalii săi văzură că avea de gând să stea și să le întărească fortificațiile, și mai mulți dintre ei începură să-l susțină. Odată cu oștirea, îi creștea și renumele. Descoperi că avea un dar înnăscut pentru diplomație, învățat alături de bunicul său. Un leu când era provocat, un miel când era nevoie, bătrânul lord fusese atât temut, cât și admirat de supușii lui, trăsături care, înțelegea Robert acum, erau esențiale ca să conduci oamenii. Tatăl său fusese un stăpân rigid, care își tratase oamenii mai degrabă ca pe niște servitori decât ca pe niște supuși. Hotărârea lui Robert și faptul că era dispus să asculte îi câștigară în curând respectul vasalilor săi. Știa că acesta era primul pas pe drumul ce avea să-l ducă la destinație.

În Irvine, când luase hotărârea să pretindă tronul Scoției, Robert înțelesese enormitatea, imposibilitatea poate, a sarcinii pe care și-o asumase. Avea de partea lui sângele și recunoașterea pretenției bunicului său la tron, dar cam atât. Cei mai mulți nobili nu aveau încredere în el, mulți îi purtau chiar pică pe față. Rebelii conduși de Wallace luptau pentru revenirea lui John Balliol, nu pentru alegerea unui nou rege, iar Piatra Destinului era închisă la Westminster. Ca să poată măcar să înceapă, avea nevoie de o susținere mai largă. Pentru asta trebuia să demonstreze de ce este în stare: să facă ceea ce făceau Wallace și ceilalți și să câștige inimile poporului, recucerind teritoriile pierdute. Și, în timp ce furtunile toamnei făceau loc unei ierni reci, trecu la fapte.

Cu o oaste de mai mult de cincizeci de cavaleri și două sute de pedestrași, Robert traversă Carrickul spre nord și pătrunse în Ayrshire. Henry Percy plecase în Anglia, însoțindu-i pe prizonierii luați la Irvine și lăsând orașul port Ayr apărat doar de o mică garnizoană. Într-o dimineață înghețată de noiembrie, Robert și oamenii săi năvăliră în oraș, copleșind garnizoana lui Percy și croindu-și drum către barăcile englezilor. Șase dintre oamenii lui Percy muriră în timpul atacului, iar restul scăpară cu o barcă acostată pe râul Ayr, dar, odată cu asaltul, dominația engleză asupra Ayrului luase sfârșit. Aici, în acest oraș eliberat, Robert își stabili baza operațiunilor, spre încântarea și ușurarea localnicilor. Asta însemna că-și putea ține familia în siguranță în josul coastei, la Turnberry, în timp ce se concentra pe organizarea de raiduri în Irvine și în alte localități pentru a alunga restul soldaților lui Percy.

Câteva săptămâni mai târziu, Robert află prețul revoltei sale. Henry Percy o fi fost ocupat în Anglia, dar Clifford rămăsese în Galloway și-și întoarse pe dată atenția asupra pământurilor lui Bruce, arzând zece sate și terorizând oamenii ca represalii. Castelul Lochmaben, cu o garnizoană alcătuită din vasali ai tatălui lui Robert, rezistase, dar așezările din jur suferiseră pagube uriașe și aveau să treacă luni înainte să fie reparate. Pentru Robert fusese o lovitură grea. Poate că Annandale îi aparținea tatălui său, dar era casa lui și gândul că ardea în flăcări era devastator.

Asaltul avusese, însă, și un avantaj neașteptat. Faptul că un conducător englez cu greutate atacase pământurile lui Robert din Scoția le dovedise multora dintre cei care se îndoiau că dezertarea lui Robert era sinceră. Îl făcuse un dușman al englezilor, fapt pe care capii rebeliunii nu întârziară să-

l remarce. La începutul noului an veniră mesageri, cerându-i lui Robert să ia parte la un mare sfat din inima Pădurii Selkirk, leagănul rebeliunii.

•

Pădurea era plină de noi mlădițe verzi când Robert și trupa sa pătrunseră printre copaci. Pini de două ori mai groși ca un trunchi de om se înălțau spre paliere de ramuri asemeni norilor. Pământul era acoperit cu ace și conuri ce trosneau sub picior. Oamenii spuneau că fortăreața încâlcită a Pădurii Selkirk nu era decât o rămășiță a unei păduri străvechi ce acoperise odinioară tot regatul. Chiar și așa, era în continuare vastă și de necunoscut, plină de umbre și de luminișuri cețoase. Era baza perfectă pentru o armată care voia să stea ascunsă și Robert era sigur că, dacă nu i s-ar fi spus după ce semne să se uite, el și oamenii săi s-ar fi pierdut din prima zi.

— Uite altul, zise Edward foindu-se în șa și arătând către un trunchi noduros pe care era pictat un cerc alb cu o cruce înăuntru. Probabil că ne apropiem. E al patrulea pe care l-am văzut de azi dimineață.

Robert privi dincolo de trunchiul pictat, către o poiană ce se întrezărea printre copaci. Auzea apa curgând.

— Spune-le celorlalți, zise el, întorcându-se către Christopher Seton, care călărea în urma lui, că o să ne odihnim, apoi o să continuăm să mergem toată după-amiaza. Vreau să ajungem în tabără înainte de lăsarea nopții.

Scutierul încuviință, dar, în timp ce acesta se îndepărta călare, Robert îi ghici neliniștea. Îl înțelegea. Tânărul, născut și crescut în Yorkshire, era pe punctul de a pătrunde în tabăra unei armate care plănuia să își elibereze pământul de englezi o dată pentru totdeauna. Robert îl asigurase pe scutier că se afla sub protecția lui, dar adevărul era că nu-i putea garanta siguranța lui Christopher sau a altcuiva. În timp ce scutierul le transmitea ordinele sale celorlalți, care se răsfiraseră printre copaci, Robert îl îndemnă pe Vânător înspre poiană. De cealaltă parte a luminișului era un râu larg, curgând rapid peste pietre cafenii și netede. Malurile erau suficient de joase ca să le permită cailor să se adape.

Robert descălecă, în timp ce ceilalți începuseră să apară dintre copaci, ridicând glasurile, recunoscători că luaseră o pauză de la marș. Cu cei patruzeci de cavaleri și scutieri pe care-i adunase din Carrick, erau șaizeci și șapte de oameni, sub comanda lui Mar și Atholl. Christian îl însoțise pe Gartnait și soția lui John călărea alături de ei împreună cu fiul lor de șaisprezece ani, David, care era bucățică ruptă din tatăl său. Osteniți și

țepeni după atâta călărie, cavalerii scoaseră din desagi burdufuri de vin și carne sărată, iar scutierii se ocupară de cai.

Katherine se lăsă să alunece de pe iapa sa, scuturându-și praful de pe fuste, iar Judith o ridică pe Marjorie din scăunelul ei. Făcând semn unui servitor să ducă animalul la râu, Katherine se întinse, crispându-se.

— Adu-mi ceva de mâncare după ce o hrănești pe Marjorie, îi strigă ea lui Judith.

Robert observase că în ultimele luni fata devenise în egală măsură servitoarea ei și nu doar doica lui Marjorie. Celelalte femei, Christian și soția lui John, care aveau propriile lor cameriste, se țineau la distanță de cele două. Christian mai ales era foarte rece cu Katherine. Oricare o fi fost motivul, Robert nu avea nici timpul, nici dorința de a-i da de capăt. Era obosit de politică și de jocuri. Toți acești bărbați și femei aveau propriile lor planuri, chiar dacă îl urmau către țelul său. Știa că Gartnait nu susținea întrutotul decizia lui de a lua tronul, sfătuindu-l în schimb să încheie un armistițiu cu englezii. John de Atholl îl sprijinea din toată inima, dar era bănuitor față de Setonii care rămăseseră alături de Robert de la plecarea din Irvine, cu opt luni în urmă. În ceea ce-i privea, Alexander și Christopher își păzeau cu zel poziția de căpetenii ce se bucurau de încrederea sa. Numai Edward părea să se simtă în largul lui cu toți.

Robert porni de unul singur printre copaci, dornic să-și dezmorțească picioarele. Pădurea care îi înconjura de zile în șir devenise sufocantă și, pe măsură ce se înfundau tot mai adânc în ea, tensiunile din trupa lor se amplificaseră. Nu numai Christopher era neliniștit. John și Alexander fuseseră tulburați de invitație, întrebându-se de ce, după atâtea luni în care nu dăduseră niciun semn, rebelii voiau ca Robert să ia parte la sfatul lor. În mod clar era un risc. Nu știa de ce primire va avea parte sau cine îl dorise prezent la adunare, mesagerii spunând doar că veniseră în numele regatului. Dar, de la înfrângerea englezilor la Stirling, în toamnă, zvonurile se înmulțiseră și oamenii spuneau că regele Edward venea către nord în fruntea celei mai mari armate care se văzuse de zeci de ani încoace. Robert voia să știe ce urma.

Ceva mai în josul râului, se ghemui pe malul ierbos. Se aplecă deasupra apei și imaginea lui se învolbură dedesubt. Nu se mai răsese de câteva zile și barba îi crescuse deasă și întunecată, acoperindu-i falca. Ochii îi erau umbriți sub breton. Robert își înmuie mâinile în apa rece și imaginea dispăru. Cu palmele căuș, își stropi fața. În timp ce apa i se scurgea pe

obraji, o altă imagine se ivi, unduitoare, dedesubt. O femeie stătea în spatele lui, cu trupul vălurind în curenți, cu părul curgându-i pe umeri. Se ridică iute și o zări pe Katherine. Năvala apei îi ascunsese pașii.

Ea zâmbi.

— N-am vrut să te sperii, dragostea mea.

El își șterse fața cu mâinile, iar ea se apropie.

— Lasă-mă pe mine. Își adună mânșeta în pumn și îi tamponă fruntea cu ea.

Rochia de culoarea vinului avea mâneci lungi, cu volănașe. O purta de când îi ieșise înainte la porțile castelului Turnberry, cu cinci zile în urmă. Nu știa de unde apăruse. Încinsă cu o curea din zale de argint, ar fi fost demnă de o contesă, dacă n-ar fi avut corsajul atât de strâmt la piept. Robert o apucă brusc de încheietură, iritat fără să știe de ce.

Ea făcu ochii mari.

— Ce-i?

La vederea expresiei sale, Robert își relaxă strânsoarea și își desprinse mâna de pe încheietura ei, împletindu-și degetele reci cu ale femeii.

— Nimic.

Departe, printre copaci, auzea vocile oamenilor vorbind, râzând. Capul îi pulsa și apa i se usca rece pe chip.

Katherine îi mângâie obrazul.

— Spune-mi.

— Sunt sătul de vorbe. Robert oftă, ridicându-și privirea spre țesătura ramurilor. I se părea că nu mai văzuse cerul de săptămâni întregi. Poate greșise venind încoace. Poate că asta era un semn de slăbiciune, faptul că se arătase dispus să accepte o convocare din partea unui rebel?

— Atunci nu vorbi.

O privi din nou, neatent, pe când ea își strecura brațele pe după gâtul lui și se lipea de el.

— Katherine, murmură el.

Ea privi peste umăr.

— N-au cum să ne vadă. Îl privi cu cochetărie, ridicându-se pe vârfuri și gura aproape i-o atinse pe a lui. Ești ca un mistreț rănit, zise ea pe un ton jos, tachinându-l. Atât de iritat. Îl sărută pe buze și zâmbi: Și-ar trebui să te razi.

Neputând să-și împiedice dorința ce se trezise în el, Robert o lipi de trunchiul unui copac și își apăsă gura de a ei. Brațele ei i se încolăciră în

jurul gâtului, în timp ce-i răspundea la sărut cu entuziasm.

Auzind un bărbat care-și dregea glasul, Robert se trase îndărăt și îl zări pe Alexander apropiindu-se.

Katherine își azvârli părul pe spate.

— Sir Alexander! Ce noroc pe Robert că are pe cineva care-i păzește spatele. Râse. Sunetul era fals. S-ar zice că oriîncotro ar lua-o, Domnia Ta ești acolo. La pândă.

— Pădurea are multe pericole, răspunse Alexander, privind-o fix.

Katherine fu cea dintâi care se uită în altă parte.

— O să mă duc să văd de fiica ta, Robert.

Își adună fustele și plecă prin iarba înaltă.

Baronul o așteptă să dispară.

— Trebuie să stăm de vorbă.

Robert oftă.

— Ți-am spus. Ea nu-i treaba ta.

— Voiam să vorbim despre tabără. Despre pericolul către care ne îndreptăm. Alexander se opri. Dar adevărul e, prietene, că și ea e parte din discuție. Nu ți-ai anunțat încă intențiile nimănui din afara cercului nostru, decizie pe care o cred înțeleaptă, dar va veni un moment când va trebui să stai dinaintea oamenilor și să revendici tronul. Cum te aștepți ca nobilii să-ți ia în serios solicitarea dacă tu însuți n-o faci?

— Nu crezi c-o iau în serios? După tot ce-am făcut în ultimele luni, după toate câte m-ai ajutat să le fac? îmi risc viața și viețile alor mei ca să revendic tronul!

— Va fi Katherine soția ta? Regina ta?

Robert se întoarse cu spatele.

— Nu. Bine-nțeles că nu.

— Atunci nu-ți lua drept tovarășă de viață o slujnică. Alexander îi dădu ocol, silindu-l pe Robert să-l privească. Ceilalți nu-ți vorbesc despre asta, dar toți au văzut că s-a urcat mult mai sus decât i se cuvine. Și-a croit drum de la servitoarea doamnei la doamna casei și tu ai lăsat-o. Înțeleg că vrei o femeie care să-ți încălzească patul, ca orice bărbat. Puteai s-o fi făcut în secret, nimeni nu te-ar fi învinovățit după moartea soției tale, dar s-a ajuns mult mai departe. Nu vezi cât de jignit este contele Gartnait? Sau soția contelui John? Lady Isobel era sora lor. Ai transformat-o pe servitoarea ei în mama copilului ei. În numele lui Iisus, Robert, poartă până și hainele lui Isobel!

Robert simți că-i ardeau obrajii.

— N-am de gând să vorbesc despre asta!

Porni de-a lungul malului, dar Alexander se ținu cu încăpățânare după el.

— N-ar trebui să ai încredere în ea. Ești prea ocupat ca să auzi ce vorbesc oamenii, dar îi aud eu destul de bine. Când ești în Ayr și ea face pe stăpâna cu servitorii de la Turnberry, crezi că lasă patul să i se răcească? A avut-o jumătate din garnizoană sau cel puțin așa am auzit.

Robert se întoarse brusc. Își repezi pumnul, lovindu-l cu putere pe Alexander în falcă. Acesta se împletici îndărăt și Robert înaintă, gata să lovească din nou. De cealaltă parte a apei o siluetă se ridică din tufișuri, îmbrăcată complet în verde, cu un arc încordat în mâini. Văzând mișcarea, Robert se repezi asupra lui Alexander, silindu-l să se lase în jos. Căzură zdravăn la pământ în timp ce o săgeată se înfigea în copacul din spatele lor.

Alexander, care nu văzuse silueta, se luptă să se elibereze de Robert, dar încremeni la auzul unei voci:

— Ăla a fost un avertisment. Următoarea vă va ucide dacă nu spuneți ce treburi aveți aici. Omul potrivise altă săgeată în arc și-i lua la țintă.

Robert se ridică în picioare. Întinzându-i mâna lui Alexander, dar ținând ochii asupra arcașului de pe celălalt mal, îl ajută pe baron să se ridice.

— Am venit să mă întâlnesc cu William Wallace. Sunt sir Robert Bruce.

De cealaltă parte a râului alți bărbați se iveau din tufișuri. Toți aveau arcuri și erau îmbrăcați în verde și cafeniu. Alexander îi privea prudent, masându-și falca. Din spatele lor se auziră strigăte de alarmă, pe măsură ce oamenii lui Robert, observând primejdia, se apropiau grăbiți printre copaci. În frunte se aflau Edward și Christopher, urmați de John de Atholl. Robert îi opri cu un strigăt, apoi se uită din nou către oamenii de pe mal, care își ridicaseră cu toții arcurile.

— Nu vrem răul nimănui. Wallace ne așteaptă.

Cel care vorbise primul își coborî încet arcul.

— Adună-ți oamenii, zise el după o pauză. De aici vă conducem noi.

Capitolul 59

Trei ore mai târziu, în vreme ce întunericul serii se adâncea, Robert și oamenii săi fură escortați în tabăra rebelilor. Arcașii cei sprinteni îi conduseseră fără șovăială cu toată lumina ce se împuținase. Trecând pe lângă alte semne albe după traversarea râului, trupa întâlnise cinci patrule înarmate. Aceste grupuri discutaseră cu voce scăzută cu arcașii, nepierzându-i din ochi pe Robert și compania sa. În ciuda faptului că baza lor era ascunsă în adâncul pădurii, intrușii erau în mod clar o preocupare pentru rebeli.

Din pădurea dinaintea lor se auzea murmurul mai multor voci, întrerupte de lătrat de câini și de nechezat de cai. Aerul era înceţoșat de fum. Printre copaci se aflau oameni care stăteau de vorbă lângă focuri sau se mișcau de colo colo cu treburi. Purtau o varietate de veșminte, de la pantalonii și saboții de lemn ai țăranilor până la tunicile până la coapsă preferate de munteni și cămășile de zale ale cavalerilor. Câțiva se opriră din lucru pentru a se holba la trecerea trupei lui Robert, alții nu-i dădură mare atenție.

Existau adăposturi făcute din crengi sprijinite de trunchiuri și baldachine de pânză întinse de la un copac la altul, cu pături așternute pe solul acoperit de mușchi de dedesubt. Acolo se odihneau oameni, unii dintre ei răniți. Robert zări un preot, cu capul său cu tonsură aplecat, îngenuncheat lângă un bărbat al cărui picior fusese retezat de la genunchi și înfășurat într-o cârpă pătată de sânge. Urmându-și escorta pe lângă o poiană înfrunzită de unde răsuna bubuitul ciocanelor, Robert întrezări siluetele colțuroase ale mașinăriilor de asediu ridicându-se în umbră, înainte să fie condus de-a lungul unui râu larg unde femeile spălau rufe și copiii se jucau pe prundiș. Pe mal, bărbații formaseră două cercuri largi, strângând în mâini sulițe îndreptate în afară. Păreau să repete o manevră, rândul din față se lăsa în genunchi la strigătul unuia dintre ei și repezind sulițele înainte. Dincolo de ei, Robert zări o poiană largă, plină de corturi.

Lăsându-i în urmă pe sulițași, pătrunseră în luminiș. Cioturi de stejar și arin arătau locurile unde copacii fuseseră doborâți ca să facă mai mult loc. În centrul poienii era un rug în jurul căruia se ridicau vreo douăzeci de corturi, alături de care se aflau căruțe pline de provizii. Robert zări două

căruțe cu stive de butoaie de bere, o alta cu saci de cereale și, într-o a patra, o grămadă sclipitoare de farfurii de argint, sfeșnice, blănuri și cufere, pradă luată probabil în timpul incursiunilor lui Wallace în nordul Angliei. Oricât de departe se ținuse Robert de rebeli, n-avusese cum să nu audă despre isprăvile proscrisului, cărora li se dusese vestea în tot regatul.

După lupta de la Stirling, rezistența crescuse. Toți vorbeau cu venerație despre tânărul erou care condusese o armată de țărani la victorie împotriva cavalerilor englezi, care îi scăpase de mult detestatul trezorier, Cressingham, și care îl gonise peste graniță pe preaputernicul conte de Surrey, ucigându-i oamenii unul câte unul și jefuindu-i convoiul cu provizii. Armata lui Wallace, formată din păstori, văcari și vânători, crescu în curând, înglobând mulți oameni liberi: târgoveți, cavaleri și scutieri, chiar și lorzi. După moartea lui Andrew Moray, care se stinsese la puțin timp după bătălie, Wallace devenise singurul lider al rebeliunii și, cu oamenii încă îmbătați de sângele vărsat la Stirling, tânărul și ferocele scoțian își condusese oastea în Anglia.

La începutul toamnei, trecuseră Granița în Northumberland, revărsând teroare asupra oamenilor din nord. Recoltele fuseseră distruse, vitele măcelărite, bărbații și femeile trecuți prin sabie. Se spunea că violențele fuseseră atât de cumplite, că Wallace și căpeteniile sale se văzuseră siliți să-și spânzure câțiva oameni pentru crime prea dezmățate ca să rămână nepedepsite. Fie că o fi fost așa sau ba, oamenii din Northumberland se refugiaseră cu miile spre sud, lăsând case și biserici, școli și pășuni arzând în zare în urma lor. Abia în miezul iernii, când veniseră zăpezile, prădătorii trecuseră Tweedul îndărăt. Până atunci Wallace căpătase deja un alt nume. William Cuceritorul.

Descălecând în poiană, Robert îl zări pe rebel lângă căruța cu prăzi. Capul și umerii lui Wallace se înălțau deasupra oamenilor din jur, cei mai mulți dintre ei nobili, judecând după veșminte. Cu tunica sa simplă de lână purtată peste armură, părea nelalocul lui în mijlocul mantiilor lor fine, al tecilor ornate și al zalelor lustruite. Grupul discuta preocupat, dar unul dintre arcași se apropie de Wallace și ochii acestuia se întoarseră către Robert. Wallace îl cântări din priviri cu o expresie calmă, înainte să-i facă semn arcașului și să se întoarcă pentru a i se adresa unui bărbat chel în care Robert îl recunoscu pe vărul său, Adam. Simți un junghi de enervare când Wallace se îndepărtă fără să-l salute măcar, dar înainte să apuce să rumege insulta, o figură cunoscută se ivi din mulțime.

James Stewart se apropie de el.

— Sir Robert, îl salută el întinzându-i mâna.

Robert îl salută distrat pe Intendent, cu privirea încă ațintită asupra spatelui lui Wallace. În timp ce oamenii săi începeau să descalece, James îi făcu semn să-l urmeze undeva unde să nu fie auziți.

— Mă tem că nu ne-am despărțit în cei mai buni termeni la Irvine. Sper că știi că n-aș fi acceptat niciodată propunerea lui Henry Percy de-a o lua ostatică pe fiica ta.

Robert nu zări urmă de minciună pe chipul Intendentului.

— În ceea ce mă privește, îmi pare rău de ceea ce s-a întâmplat.

— Ăsta e trecutul. Mă bucur că ai venit, Robert. James părea pe punctul de a mai spune ceva, când o siluetă largă îi întrerupse. Era episcopul de Glasgow.

— Sir Robert, îl salută Wishart cu bruschețe.

— Am auzit că ați fost închis, Sfinția Voastră, zise Robert, surprins și în gardă la vederea lui.

— Am fost un timp, dar i-am cerut arhiepiscopului Winchelsea eliberarea mea și el mi-a acordat-o. Nu cred c-aș fi avut un asemenea noroc dacă regele Edward ar fi fost prezent, dar era în Flandra și la curtea lui domnea neorânduiala. Arhiepiscopul de Canterbury a considerat că închiderea mea era o încălcare a libertăților bisericii. N-a fost nimeni care să-l contrazică.

— Și lord Douglas?

Intendentul și episcopul schimbară o privire.

— Lord Douglas a fost dus în Turn, zise Wishart. Înainte să plec din Londra, am auzit un zvon cum că ar fi murit acolo. De atunci zvonul s-a dovedit a fi adevărat. Pământurile lui i-au fost date lui Robert Clifford.

Robert se gândi la lady Douglas și la tanărul și viteazul ei fiu, James.

— Alt războinic căzut în slujba Domnului, continuă Wishart mohorât. Dar rebeliunea continuă, în ciuda pierderilor noastre. Am aflat despre reușitele tale din vest, eliberarea Ayrului și a orașului Irvine.

Suna ca o laudă, dar era greu să-ți dai seama, dat fiind tonul aspru al episcopului.

— A fost o victorie minoră în comparație cu faptele lui Wallace, recunoscu Robert.

Wishart mârâi aprobator.

— Într-adevăr, meșterul William este motivul pentru care ne-am strâns aici. Merită din plin marea distincție ce i se va acorda mâine.

— Distincție? întrebă Robert, aruncându-i o privire lui James.

— Alegerea sa ca Protector al Scoției, răspunse episcopul.

Robert îl privi fix.

— Până când tronul va fi ocupat din nou, interveni James.

— În această clipă, Scoția are nevoie de un războinic mai degrabă decât de un rege, replică Wishart, aruncându-i lui James o privire cu subînțeles. William Wallace va fi numit Protector al țării mâine și, cu voia Domnului, ne va conduce la victorie. Englezii mărșăluiesc spre nord chiar acum, în timp ce noi stăm de vorbă. În curând va sosi o zi a răfuielii pentru noi toți.

Odată cu confirmarea faptului că războiul se apropia, mintea lui Robert se umplu de întrebări privind semnificația pe care o avea alegerea lui Wallace pentru planurile sale. Înainte să poată afla mai multe, apăru fratele său.

— Avem companie, zise Edward încordat, făcând semn din cap către copaci.

Robert se întoarse și zări un alt grup care intra în poiană. Îi recunoscu pe dată pe cei doi bărbați din frunte. Unul era de vârstă mijlocie, cu păr aspru și cărunt, iar celălalt era de-o vârstă cu el. Amândoi aveau chipuri prelungi și palide și erau îmbrăcați în negru, iar scuturile lor roșii erau decorate cu trei snopi albi de grâu. Robert îi privi, simțind cum ani întregi de ostilitate irup la suprafață.

— Mi s-a spus că pe Comyni i-au capturat la Dunbar, murmură el.

— Au fost eliberați de regele Edward, cu condiția să îl ajute să potolească rebeliunea, răspunse Wishart. Au fost cu forțele lui John de Warenne la Stirling, dar după victoria lui William au părăsit compania contelui în timpul fugii acestuia peste graniță și au trecut de partea noastră.

— Wallace are încredere în ei?

— Luptă pentru același țel, răspunse Wishart cu bruschețe.

Robert îl privi pe episcop, care traversa poiana ca să-i întâmpine pe nou-veniți. A doua zi, William Wallace avea să devină cel mai puternic om din regat. Wishart avea dreptate, liderul rebel lupta pentru același lucru pe care îl voiau Comynii: revenirea lui John Balliol. Lucru care lui i-ar fi năruit planurile.

— Pune oamenii să așeze tabăra, îi spuse fratelui său, neluându-și ochii de la lordul de Badenoch și de la fiul acestuia.

Edward dădu sumbru din cap și se îndepărtă, dar Intendentul se așeză în calea lui Robert.

— Trebuie să vorbim.

— După ce mă adresez oamenilor mei, se arătă Robert de acord.

— Acum, sir Robert. E important.

Robert se încruntă:

— Despre ce-i vorba?

— Nu aici. La două sute de yarzi mai în josul râului este un iaz. Vino singur.

•

În aval de tabăra principală, râul cobora pe o serie de platouri stâncoase, înainte să se adune într-un iaz adânc, sticlos. Acesta era în mod evident folosit de armată ca să se îmbăieze și câteva torțe stăteau înfipte în malul noroios, arzând în umbra înserării. Robert și Intendentul stăteau pe un pinten de stâncă deasupra iazului, unde cascada apei le-ar fi ascuns cuvintele de oricine ar fi trecut pe mal. Departe printre copaci, contururile focurilor jucăușe de tabără erau întrerupte de siluetele oamenilor. Râsete și muzică pluteau în aer odată cu mirosul de mâncare.

— Voiam să-ți vorbesc încă din Irvine, spunea Intendentul. Stătea pe marginea aflorimentului privindu-l pe Robert, cu ochii întunecați în lumina torțelor. Dar întâmplarea n-a fost de partea noastră. Episcopul Wishart are dreptate. Reușitele lui William Wallace au depășit orice ne-am fi așteptat. Nu e nicio îndoială că omul merită titlul care i se va acorda la sfatul nostru de mâine.

Robert nu-i răspunse.

— Dar trebuie să privim dincolo de victoriile din prezent, către un timp în care stabilitatea noastră ca regat va putea fi asigurată fără bătălii și vărsare de sânge. James părea să-și aleagă cuvintele cu grijă. Înțeleg entuziasmul lui Wishart, dar m-am gândit mult la viitor în ultimele luni și asta mă îngrijorează cel mai tare, mai mult decât actualele strategii de război sau onorarea eroilor. Coborî vocea, până când Robert se chinui să-l audă dincolo de ropotul apei. Nu avem nicio certitudine că regele John se va întoarce vreodată să îndeplinească acest rol, oricât i-ar cere-o William și oamenii săi lui Edward, oricâte bătălii ar câștiga. E răspunderea mea, ca Intendent al regatului, să iau în calcul această posibilitate. Se opri, examinându-l pe Robert. Mulți, inclusiv eu, au crezut că bunicul tău era candidatul potrivit. După părerea mea, regele Edward a văzut și el asta și s-a temut că nu va fi la fel de maleabil ca Balliol.

Robert încuviință.

James îi întâlni privirea cu ochii săi negri, intenși.

— Privind în viitor, Robert, tu ești omul pe care l-am văzut ca fiind cel ce poate umple golul lăsat de Balliol. Ai dreptul de sânge și ai, cred eu, virtuțile necesare.

La auzul acestor cuvinte solemne, Robert simți un val de ușurare. În ciuda a tot ce făcuse în aceste luni ca să-și realizeze ambiția, nu fusese în stare să-și înăbușe îndoielile care-l asaltaseră. Dacă un om cu înțelepciunea și experiența Intendentului credea în el, atunci în mod sigur era posibil. Stând lângă râul învolburat, cu copacii pierzându-se în umbră în jurul lui, aproape că auzea vocea aspră a bunicului spunându-i că așa era.

Robert începu să vorbească, povestindu-i Intendentului despre hotărârea pe care o luase la Irvine.

— Este un drum lung, știu, încheie el. Piatra Destinului se află în Westminster și nu știu cum să câștig încrederea oamenilor noștri. Se poticni. Și acum, când Wallace va fi făcut Protector, mă tem că toate micile victorii pe care le-am obținut în vest nu-mi vor fi de mare folos. Nu pot să stau lângă Wallace și să mă aștept ca oamenii să mă respecte ca pe el, indiferent cât de puternic este dreptul meu la tron.

James Stewart încuviință, dar nu părea descurajat de provocare, ci nerăbdător.

— Sunt de acord că n-o să fie ușor. Nu pot vedea încă acest drum înainte, dar am idee de unde putem începe. Ai putea face ceva la sfatul de mâine. Ceva care să îi facă pe toți cei prezenți să te remarce pe tine și devotamentul tău față de regat.

Capitolul 60

Soarele, răsărind deasupra luminișului, poleia vârfurile pinilor din jur. Pânze de păianjen împodobeau ramurile ca niște șiraguri de perle minuscule. Dedesubt, oamenii se adunau, acoperind cântecele păsărilor cu murmurul vocilor lor. În centrul luminișului se afla o căruță având în spate câteva trepte de lemn. Pe această platformă improvizată, episcopul de Glasgow discuta cu James Stewart.

Robert înaintă către căruță, croindu-și drum prin mulțimea care se înghesuia deja la marginea poienii. Oamenii din tabără erau nerăbdători să fie martori la această ceremonie, un prilej măreț pentru comandantul lor și pentru lupta pe care o purtau. Atmosfera era una optimistă, rebelii erau clar încântați de alegerea lui Wallace. Setonii se aflau ceva mai în față, alături de Walter și de câțiva cavaleri din Carrick, deschizându-i calea pe cât puteau. Christopher, prudent, își ținea mâna aproape de spadă. Alexander era tăcut, o vânătaie îi înnegrea falca acolo unde-l lovise Robert. Cei doi bărbați se împăcaseră cu o noapte în urmă, dar o răceală mai stăruia între ei. De o parte și de alta a lui Robert se aflau cumnații săi, John și Gartnait, iar imediat în urma lui venea Edward. În timp ce se apropia de căruță împreună cu suita lui, ignorând privirile ostile pe care le provoca prezența sa, prinse privirea lui James Stewart. Intendentul îi făcu un semn din cap. Luându-și locul în primul rând, Robert trase aer în piept, încordându-se la gândul a ceea ce urma.

William Wallace se afla la mică distanță, înconjurat de căpeteniile sale: Adam, un bărbat brutal și plin de cicatrice pe nume Gray și câțiva lorzi, printre care Gilbert de la Hay, baron de Erroll, clădit ca un pin de Caledonia, cu un ciuf de păr blond și o față îmbujorată și jovială, și Neil Campbell din Lochawe, care mersese la școală cu Wallace în Dundee și i se alăturase prietenului său după ce rebelii eliberaseră orașul. Mai aproape de Robert se afla fratele Intendentului, John, care stătea alături de soția lui James, Egidia de Burgh, o soră a contelui de Ulster cu care Intendentul se însurase înainte de izbucnirea războiului. Deși fratele ei era cel mai de încredere comandant al regelui Edward în Irlanda, Egidia alesese să rămână alături de James pe parcursul conflictului și era însărcinată cu primul lor

copil. Dintre ceilalți oameni adunați Robert cunoștea prea puțini după nume și conta pe contele de Atholl să-i suplinească lipsa de cunoștințe cât timp așteptau să înceapă sfatul.

Alături de James Stewart se afla Malcolm Lennox, un tânăr cu o față remarcabil de frumoasă și cu un păr negru, lins, pe care îl purta prins în coadă și legat cu o rețea de argint. Era înconjurat de bărbați de-o vârstă, toți îmbrăcați la fel ca el, în tunici și pantaloni de culoare neagră. Robert îl văzuse pe Malcolm alături de tatăl său, contele de Lennox, la câteva adunări pe parcursul judecății pentru alegerea regelui Scoției, dar nu-și vorbiseră niciodată. Malcolm, care îi urmase de curând tatălui său în poziția de conte, fusese unul dintre comandanții forței armate ce atacase Carlisle în ajunul războiului. Privi înspre Robert, studiindu-l o clipă înainte să-și întoarcă ochii.

De cealaltă parte a focului de tabără înconjurat de un inel de cenușă se afla cel mai mare grup de oameni. În fruntea lor erau John Comyn și fiul său, alături de contele de Buchan. În spatele capilor Comynilor Roșii și Negri se aflau Comynii din Kilbride, acea ramură a familiei care luptase pentru Simon de Montfort în bătălia de la Lewes. Îi înconjurau mulți dintre deposedații din Galloway, toți foști vasali ai lui John Balliol, ale căror moșii fuseseră confiscate de Henry Percy. Robert zări un chip cunoscut printre ei. O clipă mai târziu își aminti și numele: Dungal MacDouall, comandantul armatei din Galloway și un vechi dușman al tatălui său. Cea mai surprinzătoare apariție era o femeie cu păr castaniu și un chip aspru și mândru. Eleanor Balliol, soția lui John Comyn și sora regelui exilat, stătea dreaptă în mijlocul bărbaților, un simbol al puternicei susțineri de care se bucura fratele ei în rândul acestei adunări.

Wishart începu să vorbească de pe platformă și murmurele bărbaților adunați făcură loc liniștii.

— Nobilii mei lorzi, ne-am adunat aici ca să fim martorii alegerii unui tânăr bărbat care și-a riscat viața și trupul de dragul regatului nostru. Un om care, prin foc și sabie, i-a gonit pe adversarii noștri și ne-a redat libertatea!

Cuvintele lui Wishart fură urmate de aplauze, cele mai viguroase fiind ale bărbaților care-l înconjurau pe Wallace. În timp ce episcopul continua, vorbind despre victoria repurtată de Wallace împotriva englezilor la Stirling, Robert observă că tânărul gigant părea stânjenit de atenția primită. Ședea țeapăn în mijlocul tovarășilor săi zâmbitori, cu mâinile la spate.

— Timp de doi ani, regatul nostru n-a avut un rege sau o căpetenie care să ne conducă. Azi, aici, norocul nostru se va schimba. Azi îl alegem pe meșterul William Wallace, eroul de la Stirling, în funcția de Protector al neamului. Suntem cu adevărat binecuvântați, William este un erou în care Domnul și-a pus încrederea. Un războinic cu inima Sfântului Andrew și harul Sfântului Kentigern.

Uralele și aplauzele făcură păsările să se împrăștie din coroanele copacilor.

Privirea lui Robert se mută de la Wishart la James Stewart. Încordarea îi crescu, se întreba când îi va da Intendentul semnalul.

— Dar, în ciuda acestei ocazii fericite, trebuie să ne gândim la zilele negre ce vin, continuă Wishart pe un ton grav. Războiul nu s-a încheiat, ci doar s-a oprit. Înainte ca meșterul William să-și ia locul ca Protector, îl invit să vorbească pe lordul John Comyn de Badenoch, care aduce vești din captivitatea sa în Anglia.

Robert îl fixă cu privirea pe John Comyn pe când acesta înainta prin mulțime. Chipul lui slab, de lup, avea falca proeminentă și părul cărunt i se rărea în creștet, dar în ciuda vârstei sale înaintate Comynul cel Roșu arăta la fel de sigur pe sine ca de obicei. Trecu pe lângă William Wallace, înclinând din cap cu un respect nu tocmai sincer, apoi urcă treptele căruței în timp ce Wishart se retrăgea alături de James.

— În ciuda acestor zile negre pe care ni le prevestește episcopul, pot să vă aduc o undă de speranță. Lordul Edward îl ține pe regele nostru prizonier în Turn, dar, cât am stat acolo, i-am vorbit de câteva ori. Ar trebui să știți că regele John este sănătos și optimist cu privire la eliberarea sa. Privirea lui Comyn o prinse pe a lui Robert, aflat dedesubt. Sunt convins că vă veți alătura toți rugilor mele pentru întoarcerea sa cât mai iute pe tronul regatului nostru.

Noi aplauze întâmpinară cuvintele sale. Wallace dădu aprobator din cap. Robert strânse din fălci.

— După cum știu unii dintre voi, nemulțumirea multora dintre baronii săi l-a silit pe regele Edward să plece în Franța vara trecută ca să continue războiul împotriva regelui Philippe. Acolo a suferit o înfrângere umilitoare în fața francezilor.

Răsunară râsete sumbre.

— Din păcate, strigă Wishart cu vocea lui profundă croindu-și drum prin veselia lor, triumful meșterului William la Stirling a pus capăt opoziției

baronilor. Au fost nespus de șocați de înfrângerea oștirii lui Cressingham și Warenne. Din câte am aflat, nobilimea Angliei s-a unit sub conducerea regelui lor. În plus, am auzit zvonuri că Edward a început discuții de pace cu regele Philippe, pentru a se putea concentra pe răzbunarea pierderilor suferite aici.

O rumoare se răspândi prin luminiș.

Cea mai sonoră fu vocea lui John de Atholl:

— Ar trebui să-i trimitem o delegație regelui Philippe ca să ne asigurăm că alianța dintre Scoția și Franța mai e în picioare. Dacă-i angajat într-adevăr în tratative cu englezii, trebuie să fim siguri că nu ne dă uitării.

Wishart dădu să răspundă, dar alți bărbați își adăugară în cor acordul față de propunerea lui Atholl.

Wallace se desprinse din mulțime și veni înaintea căruței. Nu trebuia să se urce în ea, căci toată lumea îl vedea.

— Ne ocupăm de asta. Când episcopul de St Andrews a murit vara trecută, episcopul Wishart și cu mine am decis ca decanul de Glasgow, maestrul William Lamberton, un bărbat onorabil și devotat, să ocupe locul vacant. De atunci alegerea sa a fost confirmată și Lamberton e pe drum spre Roma pentru a fi consacrat. Pe drum se va întâlni cu regele Philippe și va reîntări alianța noastră. Fiți siguri că Lamberton va face tot ce poate pentru cauza noastră.

— Dar în timp ce căutăm sprijin de la străini trebuie să ne strângem rândurile, zise Wishart, adresându-se adunării. Știm că regele Edward a adunat o armată numeroasă. A înregimentat arcași cu arcul lung din Țara Galilor și pedestrime din Irlanda. Am mai aflat că are sprijinul Cavalerilor Templieri din Anglia și că va folosi comanderia[38] scoțiană de la Temple Liston ca punct de pornire a campaniei. Datorită eforturilor maestrului William, multe dintre garnizoanele regelui au fost puse pe fugă, dar principalele cetăți, Edinburgh, Stirling, Roxburgh și Berwick, rămân în mâinile englezilor. Până acum, aceste cetăți au fost ca niște insule, izolate și înconjurate de forțele noastre, cu aprovizionarea amenințată. Dacă regele reușește să le elibereze pe parcursul campaniei sale și recâștigă controlul districtelor din jur, va avea o bază puternică în sud de unde să lanseze viitoare atacuri către nord. Nu putem permite să se întâmple asta.

— Planul nostru, zise Wallace cu voce hotărâtă, este să pustiim pământurile aflate de-a lungul granițelor, prin care trebuie să mărșăluiască regele și oamenii lui. O să ardem recoltele și o să mânăm vitele în pădure.

Bărbaților și femeilor din comitatele sudice li se va spune să plece spre nord, luând cu ei toate proviziile. Nu trebuie să le lăsăm englezilor nimic cu care să se hrănească. Cu cât rămân mai mult pe câmpul de luptă, cu atât mai greu îi va fi regelui să-și aprovizioneze armata.

— Trebuie să fim pregătiți când vor veni, zise Wishart. Trebuie să lăsăm deoparte dușmăniile trecutului și să lucrăm împreună, sub conducerea Protectorului nostru.

Oamenii dădeau din cap viguros, adăugându-și susținerea față de propunerile lui Wallace și de sentimentele exprimate de episcop.

În acea clipă, Robert îl văzu pe James Stewart întorcându-se către el. Intendentul îi făcu semn din cap și el se înfioră. Înainte să înceapă altcineva să vorbească, se desprinse din mulțime apropiindu-se de Wallace, iar oamenii săi îl priveau surprinși.

— Am ales să-l numim pe acest om Protectorul nostru. Vocea lui Robert era răgușită în timp ce îl arăta pe Wallace. Dar este în continuare doar un fiu de cavaler.

— Îndrăznești să contești alegerea lui? întrebă Adam.

Alte strigăte de furie sau batjocură se alăturară protestului său.

— Dimpotrivă, răspunse Robert. Propun ca un om cu realizările lui William Wallace, un om care va fi singurul Protector al Scoției, să aibă un titlu pe măsura bravurii sale. Se întoarse către mulțime. Eu, sir Robert Bruce, conte de Carrick, îi ofer lui William Wallace onoarea de a fi cavaler. Se întoarse către Wallace: Dacă vrea să îngenuncheze acum.

Protestele fură înecate de uralele oamenilor lui Wallace. Liderul rebelilor nu-și desprinse privirea de cea a lui Robert. O clipă nici nu păru să aibă de gând să se miște. În cele din urmă, când aplauzele se stinseseră într-o tăcere plină de așteptare, Wallace făcu un pas către Robert cu chipul încordat. Făcând-o, murmură ceva. Robert abia auzi cuvintele:

— Asta nu-nseamnă că sunt omul tău.

Dar trăgându-și spada ca să-l învestească pe William Wallace cavaler, în timp ce acesta stătea într-un genunchi dinaintea lui, Robert știa câtă forță avea gestul. Și prinzând privirea mânioasă a lordului de Badenoch, care stătea deasupra lui, în căruță, văzu că și Comynul o știa.

Capitolul 61

Pe toată durata primăverii și pe parcursul zilelor dogoritoare ale unei veri uscate, Anglia se pregăti de război. Trimiși plecară de la curtea regală să cheme bărbații la oaste, de la marii conți și membrii suitei lor și până la cel mai sărman pedestraș cu tunica lui de lână și cuțitul lui de vânătoare. Arbaletrierii erau convocați, la fel și arcașii din pădurea Sherwood. Cavalerilor casei regale li se dădură însărcinări și vătășei ai armatei porniră prin comitatele recent cuceritei Țări a Galilor, alegând oameni care să ia parte la luptă. Mai mult de douăsprezece mii primiră ordinul să servească în infanterie, căreia i se adăugă un contingent de arcuri lungi din Gwent.

Fermierii își lăsară plugurile, iar fierarii ciocanele și luară în mână uneltele războiului. Bărbații mai tineri, atrași de promisiunea unei plăți, veniră de bunăvoie, nerăbdători, strângând în mâini arcurile și săgețile. Pieptarele fură cârpite, coifurile curățate de rugină, zalele drese, spadele ascuțite. Vara dădea în pârg când pedestrașii porniră la drum mărșăluind în șiruri lungi pe coastă, prin trecătorile muntoase din Cader Idris și Snowdon, prin teritoriile Lorzilor Hotarelor, mișcându-se lent și inexorabil către Carlisle și către granița de nord.

Funcționarii regelui călăriră spre grânare, berării și piețe ca să adune saci de grâu și ovăz și butoaie cu vin, bere și carne de oaie. În timpul campaniei, mâncarea avea să fie vândută cu un profit baronilor ce aveau s-o folosească pentru rațiile oamenilor, fie vânzând-o căpitanilor pedestrașilor, fie deducând-o din soldele trupelor. Comercianții maritimi din Cele Cinci Porturi erau ocupați, pregătind la Dover, Rye și Hythe corăbiile pentru transportul acestor provizii, iar pe Canal se instituise o blocadă pentru a împiedica navele franceze să vină în ajutorul scoțienilor. După campania dezastruoasă din Franța, Edward încheiase un armistițiu temporar cu regele Philippe, dar nu voia să-și asume riscuri. În fond, vărul său cel războinic mai încălcase acorduri și înainte.

În vreme ce se adunau provizii și oamenii erau luați la oaste, preoții regelui nu stăteau degeaba, ațâțând focul urii. În orașele și satele din întreaga Anglie, numele lui William Wallace era rostit cu dispreț de oamenii scandalizați de zvonurile că acest căpcăun din nord viola călugărițe și

tortura preoți pentru propria lui plăcere. Povești despre raidurile sale din Northumberland, care la momentul când avuseseră loc trecuseră aproape neluate în seamă de cei din sud, se răspândeau acum până departe, spunând că scoțienii cei setoși de sânge încuiaseră două sute de băieți într-o școală din Hexam și puseseră foc clădirii. Apoi Wallace, se povestea, râsese în timp ce-i privea pe copii arzând. Îl numeau laș, tâlhar, fiu de curvă și ucigaș. În Londra, o momâie a lui Wallace, îmbrăcată într-o tunică scurtă de muntean, fusese arsă în uralele aprinse ale mulțimii adunate să privească.

Odată chemarea la oaste devenită un simbol al țelului comun și al mândriei naționale, regele Edward își mută sediul administrativ în York. Aici, tăcut și împietrit la chip, se puse pe așteptat. Vocile baronilor săi, atât de îndrăznețe și de sfidătoare cu un an mai devreme, erau armonioase în acordul lor ferm. Orice adversitate față de el, orice dezacord față de războiul prelungit din Gasconia fuseseră măturate în lături de înfrângerea forțelor lui Warenne și Cressingham. Bărbații Angliei erau uniți în hotărârea lor de a-l nimici pe Wallace și armata lui de țărani, răzbunând moartea prietenilor și rudelor care căzuseră pe pajiștile de lângă podul Stirling. Rebelii și rebeliunile veneau și treceau. Nu era prima oară când o forță engleză era înfrântă în luptă. Proporțiile înfrângerii, însă, îi șocaseră până și pe veterani. Mii de pedestrași și arcași pieriseră, dar și sute de cavaleri. Nu existaseră cereri de răscumpărare, nici schimb de prizonieri. Nobilii, cărora arareori le era sortită o moarte anonimă pe câmpul de luptă, se văzuseră deodată confruntați cu perspectiva de a fi lichidați ca niște soldați de rând. Asta îi mâniase crunt.

Pentru Edward mai ales pierderile erau dureroase. Cucerirea Scoției fusese una dintre cele mai rapide și mai ușoare dintre campaniile sale. Luând Piatra Destinului, obținând omagiul forțat sau închizând nobilii scoțieni și detronându-l pe John Balliol, crezuse că totul se încheiase și se bucurase de reușita sa. Dar William Wallace, pe care îl considerase un zurbagiu lipsit de importanță, îl bântuia ca o fantomă, prevestindu-i repetarea istoriei din Gasconia: un alt conflict prelungit care avea să-i înstrăineze și înfurie baronii. Erau alături de el acum, Masa Rotundă unită sub conducerea sa, Cavalerii Dragonului nerăbdători să verse sânge, dar aveau să-i mai fie alături și peste cinci luni sau peste un an? Edward nu voia să afle. Era decis să îi vină de hac lui Wallace și celor ce i se alăturaseră o dată pentru totdeauna.

La începutul lui iunie sosi ordinul de adunare la Roxburgh. Pe iarba îngrijită vegheată de zidurile castelelor, cavalerii se strânseră dinaintea lorzilor lor, înconjurați de scutieri, stegari și căruțe încărcate cu corturi și echipament. În orașele și satele din ținuturile nordice, bărbații își sărutară nevestele de rămas bun înainte să plece să se alăture grupurilor de soldați ce se înghesuiau în piețele principale. Oamenilor li se înmânau fâșii albe de pânză decorate cu crucea roșie a Sfântului Gheorghe și ei le legau mândri de braț. Nervoși și agitați, mai ales că mulți nici nu mai luptaseră în vreun război, își făceau de lucru cu tunicile și își potriveau chingile coifurilor la ordinele strigate de vătășei și șerifi. Tropăind pe drumurile prăfuite, transpirând și bombănind sub cerul de un albastru oțelit, aceste trupe se îndreptară către nord ca să se alăture armiei de pedestrași galezi ce se aduna la graniță.

Dinspre sud, corăbiile cu proviziile oștii porniră la drum, vâslind pe un calm plat pentru a înainta cu încetineală în susul coastei estice a Angliei. Departe, în largul Mării Nordului, nori imenși pulsând de fulgere târau după ei trene cețoase de ploaie. Marinarii priveau cu îngrijorare cerul mânios, în timp ce dădeau la vâsle în atmosfera sufocantă.

•

Flămânzi și osteniți, cu capetele plecate, pășeau pe pământul secat, simțind solul uscat și întărit sub picioarele lor bășicate. Era în zori, de Sfânta Maria Magdalena[39], și cerul la răsărit pălea vestind apropierea zilei. Oamenii din armata engleză simțeau deja căldura adunându-se în aer și promițându-le o nouă zi toridă.

Humphrey de Bohun călărea în suita tatălui său, conte de Hereford și Essex și conetabil al Angliei. În lumina palidă, abia distingea fețele cavalerilor tatălui său și, dincolo de ele, pe ale camarazilor săi, tanărul Thomas, conte de Lancaster de la moartea prințului Edmund, Aymer de Valence, care își pierduse și el tatăl în războiul din Franța, dar care nu putea primi titlul de conte de Pembroke până la moartea mamei lui, Robert Clifford, Henry Percy, Ralph de Monthermer și Guy de Beauchamp. Țepii bărbilor le împodobeau fețele trase de lipsa mâncării și arse de soare până la un roșu furios, dar, în ciuda oboselii, pe chipul lor se citea în acea dimineață o hotărâre sumbră, pe care Humphrey n-o mai văzuse de săptămâni. Aceasta îl însufleția și pe el, îi dădu curaj când cerul cenușiu se lumină lăsând vederii un peisaj scrumit, cu dâre de fum încă ridicându-se deasupra

câmpiilor înnegrite, pe care recoltele arseseră, lăsând în urmă o mirişte ţepoasă.

Din Roxburgh, prin Lauderdale şi până în Edinburgh, armata engleză mărşăluise printr-un ţinut pârjolit şi tăcut. Pe lângă sate părăsite ale căror cămări erau goale şi pe lângă puţuri otrăvite de carcasele bântuite de muşte ale oilor trecuse oastea, cu cheful de luptă pălind în faţa căldurii apăsătoare şi a peisajului dezolant. Pedestraşii fuseseră trimişi prin aşezări în căutarea vreunui locuitor, dar nu găsiseră niciunul. Nici de armata lui Wallace nu era vreo urmă. Şi, tot timpul, hăţişurile întunecate ale Pădurii Selkirk se întindeau cât vedeai cu ochii spre vest, cu adâncimea lor nesfârşită ascunzând pericolul unei ambuscade sau al unui atac, în timp ce spre est cerul se învineţea din ce în ce mai tare, promiţând furtună.

Furtuna venise dinspre larg într-o seară târzie, când fulgerele transformaseră noaptea în zi. Ploaia se revărsase din ceruri udându-i pe toţi până la piele şi transformând câmpurile în mlaştini. În dimineaţa următoare, cu tunetul mârâind în continuare în jurul ei, armata pornise la drum, cu rugina înmugurind pe zale şi cu valtrapurile îmbibate ale cailor bălăbănindu-se grele. Un noroi urât mirositor se uscase pe piele şi pe haine făcând o crustă, iar oamenii şi animalele erau hărţuiţi de muşte ce le dădeau târcoale gurilor şi îi ciupeau de colţurile ochilor. Toate acestea fuseseră, firesţe, un chin, dar numai când englezii ajunseseră la periferia Edinburgh-ului aflaseră adevăratele costuri ale furtunii, căci corăbiile cu provizii care urmau să-i întâlnească în portul Leith nu se vedeau nicăieri.

Lăsându-i pe cavalerii regali să aştepte vasele, regele Edward poruncise restului armatei să se odihnească pe domeniul cavalerilor templieri din Temple Liston, aflat la nord de oraş. Aici oamenii aşezaseră tabăra în faţa comanderiei ordinului cruciat, aşteptând încordaţi şi flămânzi sosirea proviziilor, dar şi veşti cu privire la poziţiile inamice de la iscoadele trimise de rege. Fuseseră culese câteva mere necoapte din livezile templierilor şi câţiva pumni de mazăre de pe un ogor care scăpase de incendiere, dar nu se găsise nimic altceva care să suplimenteze raţiile ce se micşorau tot mai tare. Zilele se târau una după alta fără urmă de nave şi fără veşti de la iscoade. Galezii, nemulţumiţi de la început de raţiile lor sărăcuţe, se plânseseră că armăsarii cavalerilor mâncau mai bine decât ei. Oameni flămânzi şi pe jumătate înnebuniţi de sete se încăierau în jurul băltoacelor cu apă de ploaie sau pentru câte un trupuşor slăbănog de pasăre sau iepure. Când o corabie care se adăpostise de furtună în josul coastei se târâse în cele din urmă în

Leith, încărcătura ei fusese trimisă armatei înfometate, dar aceasta nu consta decât în vin. Într-un moment de nebunie, regele pusese ca butoaiele să fie distribuite pedestrimii nemulțumite și încăierarea ce urmase între soldații englezi și cei galezi se transformase într-o revoltă încheiată cu câteva sute de morți. Ceea ce începuse ca un marș hotărât spre nord, pentru a ataca și distruge dușmanul, devenise o luptă cruntă și epuizantă pentru supraviețuire.

În cele din urmă, tocmai când se părea că armata engleză va pieri sau se va distruge singură, căruțe pline cu grâne, carne și bere pătrunseseră greoi în tabără, venind dinspre Leith, în uralele răgușite ale oamenilor. Mai târziu în acea zi, când moralul se ridicase, iar burțile erau pline, sosise o trupă condusă de contele Patrick de Dunbar și contele de Angus. Cei doi scoțieni care-i rămăseseră loiali lui Edward aduseseră vești despre locul unde se afla dușmanul. Wallace și forțele sale erau la mai puțin de zece mile distanță, lângă orașul Falkirk.

Privind înainte, peste capetele oamenilor tatălui său, Humphrey văzu stindardul stacojiu al regelui înălțându-se în zorii palizi. Regele Edward și cavalerii săi conduceau avangarda, cu copitele cailor ridicând praful într-un giulgiu gălbui. Noaptea trecută, după ce părăsiseră Temple Liston, armata engleză așezase tabăra în câmp și, în beznă, calul regelui, Bayard, călcase peste stăpânul său, rupându-i două coaste. Zvonul despre rănirea sa se răspândise iute, pe șoptite, provocând îngrijorare. Regele însă le luase în râs temerile și, după ce pajul său îl închingase într-o platoșă, încălecase spre admirația trupelor care-l priveau. Humphrey vedea cât de țeapăn se ținea regele Edward în șa și cum i se strâmba de durere chipul ori de câte ori Bayard se zgâlțâia pe terenul denivelat, dar era limpede că nimic nu-l putea abate pe rege de la țelul său.

În spatele avangardei călăreau conții cu suitele lor. Sir John de Warenne era greu de remarcat printre ei. Contele de Surrey fusese umilit de înfrângerea suferită la Stirling și, Cressingham fiind mort, îndurase întreaga nemulțumire a regelui. În urma contelui erau cincizeci de templieri cu mantiile lor albe împodobite cu cruci roșii. După ei veneau arcașii: arbaletrieri din Gasconia, vânători din pădurea Sherwood și arcași din sudul Țării Galilor, îndemânatici cu arcul lung. Îi urma un șir imens de căruțe trase de cai de povară, cu roțile tunând pe solul întărit. Coloana o încheiau douăsprezece mii de pedestrași mărșăluind în șiruri nesfârșite.

Era o armată vastă, cum Humphrey nu mai pomenise niciodată. Vederea ei, întinzându-se în urmă cu stindardele și lăncile zburlindu-se până departe, îl făcu să se simtă copleșit de mândrie și își ridică mai sus pe braț scutul cu dragon. Teama că nu va trăi suficient ca să-i întâlnească pe scoțieni pe câmpul de luptă pierise, înlocuită de o hotărâre neabătută. Rebeliunea le lăsase tuturor un gust amar, dar mai ales lui Humphrey, care se învinovățea că avusese încredere într-un om ce se dovedise a fi cel mai mare trădător. Se întrebase mohorât dacă avea să-și întâlnească fostul prieten pe câmpul de luptă, dar, conform rapoartelor contelui de Dunbar, Robert Bruce se retrăsese în baza sa din Ayr. Humphrey fusese mirat de absența acestuia, din câte se spunea, majoritatea nobililor scoțieni erau alături de forțele lui Wallace, inclusiv Comynii, pe care regele Edward îi dorea prinși în mod special după ce îi eliberase și fusese răsplătit prin trădare. Totuși, dacă ieșeau victorioși azi, n-avea să treacă multă vreme până când toți cei care-l sfidaseră pe rege aveau să fie aduși în fața justiției, inclusiv Robert Bruce.

Auzind strigăte în preajma sa, Humphrey se smulse din gânduri. Oamenii din jur arătau înainte. Acolo, pe un deal îndepărtat, sclipind în lumina palidă a zorilor, se vedeau mii și mii de sulițe.

•

Brațul băiatului tremura sub greutatea suliței lungi de douăsprezece picioare a cărei coadă era lunecoasă de sudoare și al cărei capăt inferior se înfunda tot mai adânc în pământ.

— Ține-o sus, Duncan!

Duncan tresări și văzu că Isaac întorsese capul către el. Vine albăstrii ieșeau în evidență pe gâtul bărbatului mai vârstnic. Mâna dreaptă, în care strângea sulița, părea puternică, dar stânga, cu cioturi în locul a două degete, părea să-i provoace suferință, iar pielea din jurul rănilor rămase după amputația recentă era neagră și umflată.

Isaac își dezgoli dinții prin barbă, pe jumătate zâmbind, pe jumătate strâmbându-se.

— Hai să le arătăm javrelor ăstora din sud că scoțienii au oțel în parii lor, strigă el pe deasupra larmei de pe câmpul de luptă.

Câțiva dintre oamenii din înghesuiala scutului uman râseră grosolan, dar majoritatea rămaseră tăcuți, concentrându-se să-și țină sulițele în poziție și așteptând următoarea șarjă a cavaleriei grele engleze. În depărtare, armăsarii întorceau și cavalerii se regrupau după o nouă încercare eșuată de

a străpunge șirurile țepoase de bărbați. Cornii răsunară și comandanții răcniră ordine, cu vocile lor aspre răsunând în văzduhul încremenit.

William Wallace își dispusese cele patru scuturi umane, *schiltromuri* cum le numea el, pe un teren mai înalt, între pădurea Callendar și malurile mlăștinoase ale pârâului Westquarter, lângă orașul Falkirk. Fiecare scut uman era compus din două mii de oameni, așezați cu fața spre exterior într-un cerc imens. Cei din față îngenuncheau, cu sulițele înclinate. Cei de deasupra stăteau în picioare, cu vârfurile ascuțite ale lăncilor răsărind pe deasupra capetelor camarazilor lor. Între *schiltromuri,* Wallace amplasase grupuri strânse de arcași sub comanda lui James Stewart. Dincolo de ei, lângă liziera întunecată a pădurii, se afla cavaleria scoțiană. Dacă își răsucea capul, Duncan putea vedea călăreții pe coama dealului, așteptând semnalul intrării în luptă. Englezii se răsfiraseră pe pantele de dedesubt. Duncan nu-și dădea seama cât de mulți erau, dar avea impresia că dinaintea lui se aliniaseră toate oștirile iadului. Deasupra vastului câmp de bătălie, cerul era de culoarea cenușii.

Ridicându-și cu un efort sulița, Duncan expiră printre dinți. Pământul era lunecos din pricina noroiului vâscos care îi împroșcase pantalonii și tunica. Toți cei din jurul său erau acoperiți de substanța aceea care răspândea în jur o duhoare de pământ și putregai. Duncan își imagină că așa trebuia să miroasă în mormânt. La acest gând, privirea i se abătu către cadavrele împrăștiate pe pământul frământat din fața sa, unde o palisadă joasă din pari legați între ei înconjura protector *schiltromul.* Un cal de luptă enorm era prăbușit peste palisadă, cu ochii morți încețoșați și cu spumă picurându-i din nări. Încă ținându-se în șa, cavalerul care călărise animalul către pieirea sa se încovoiase asupra cozii suliței care-l ucisese. Mai aproape se aflau câteva cadavre de scoțieni. Unul, un flăcău mai tânăr ca Duncan, zăcea cu fața în jos în noroi, cu capul crăpat de o lovitură de spadă. Arma era încă adânc înfiptă în capul lui, cu sângele prelingându-se pe lângă lamă.

Silindu-se să se uite în altă parte, Duncan murmură o rugăciune care să-i dea curaj.

— Vin!

În timp ce strigătul făcea ocolul scutului uman, acoperind sunetul cornilor, Duncan își îndreptă privirea înainte, în josul pantei, către șirul de cavaleri ce se apropia.

Porniseră la pas, fără să lase distanță între armăsarii masivi, acoperiți cu valtrapuri colorate al căror legănat greoi trăda zalele de dedesubt. Apoi

mersul se transformă în trap și în ochii scoțienilor caii părură să se mărească. Mai iute acum, și bubuitul copitelor, la început ca un sunet regulat de tobă, se transformă într-un duruit rapid. Pământul începu să se cutremure. Duncan îi simți vibrația sub picioare. De-a latul pantei, alți călăreți se îndreptau către celelalte trei scuturi, dar abia de-i zări. Frica îi umplea pântecele ca un lichid. Își încleștă mâinile cu forță în jurul suliței și fiecare părticică din el se încordă în așteptarea loviturii. „Dumnezeule atotputernic, cruță-mă!”

O grindină de săgeți se avântă în aer dinspre stânga, unde erau arcașii lui Wallace, descriind arcuri în văzduh și revărsându-se asupra cavalerilor ce se apropiau. Majoritatea săgeților zăngăniră lovindu-se de coifuri și pieptare de zale. Un cal purtând un valtrap cu dungi albastre și albe se panică și schimbă direcția, deviind către un alt scut uman, dar cavalerul îl întoarse cu o mișcare expertă. În timp ce alți călăreți veneau cu iuțeală din urmă, trecând de la trap la galop, acesta se lăsă absorbit în rândurile lor, lovind zdravăn calul cu pintenii ca să țină pasul cu goana lor furioasă. Lumea părea să se cutremure sub asaltul lor. Potcoave de fier izbeau pământul noroios, capetele imense ale armăsarilor se plecau înainte, animalele la fel de neînfricate ca bărbații care le dădeau pinteni. Acum, în ultimele clipe, cavalerii coborâră lăncile sau ridicară spadele, repezindu-se asupra scoțienilor într-un galop sălbatic. Duncan mai degrabă simți decât auzi răcnetul oamenilor din jurul său, un val de sunete învolburate și incoerente. Sângele îi bubuia în cap. Îi simți pe Isaac și pe ceilalți lipindu-se de el, cu disperarea și hotărârea greu de deosebit pe chipurile lor cu dinți încleștați și ochi sălbatici. Scoase și el un strigăt când cavalerii englezi se repeziră în susul pantei către ei, cu lăncile gonind spre rândurile de sulițe.

Impactul fu copleșitor.

Un scoțian aflat lângă Duncan zbură îndărăt, cu pieptul străpuns de o lance engleză care-l azvârli peste oamenii din spatele său. Urmă o învălmășeală de membre, însoțită de strigăte răgușite. Oamenii se grăbiră să închidă spărtura. Alți scoțieni se prăbușiră de jur împrejurul cercului, când unii dintre cavaleri azvârliră spade scurte și securi în șirurile apărătorilor, întorcând apoi caii. Majoritatea rebelilor purtau numai tunici de lână sau piele și aceste arme, aruncate cu tot elanul dat de șarjă, erau mortale.

Duncan abia auzea țipetele celor ce mureau. Urla agățându-se de sulița sa, al cărei vârf se înfipsese adânc în gâtul unui cal. Animalul se ridicase în două picioare nechezând de durere, în timp ce călărețul său trăgea de frâie.

Pe măsură ce armăsarul se zbătea tot mai tare, cu vârful suliței înfipt în carne, Duncan avu senzația că i se desprind brațele din încheieturi. Deodată animalul se prăbuși pe picioarele din față, iar coada suliței se rupse, lăsându-și vârful de fier în carnea sa. Duncan se poticni, mânat de inerție. Cavalerul fu azvârlit din șa în parii ascuțiți ai palisadei, cu suficientă forță ca unul dintre aceștia să-i străpungă armura. Se zvârcoli înfipt în par, tușind sânge prin viziera coifului. În jurul *schiltromurilor,* alți oameni, aruncați de cai în desișul de sulițe sau zdrobiți de armăsarii în cădere, zăceau pe moarte. Restul, rămași fără lănci și aruncându-și armele, își întoarseră caii și se îndepărtară în galop, lăsând zeci de trupuri de scoțieni presărate pe pământ în urma lor.

Dar pentru fiecare rebel care căzuse un altul era gata să-i ia locul, rândurile reformându-se în jurul deschizăturilor ce apăruseră. Răniții fură târâți în centrul *schiltromurilor* pentru a fi îngrijiți de camarazi sau uciși cu o lovitură de pumnal și o rugăciune. Englezii știrbiseră prea puțin cercurile și pierduseră un număr important de oameni și cai în această încercare, ca un leu care atacă un arici, retrăgându-se de fiecare dată însângerat și din ce în ce mai furios.

Duncan își strângea sulița frântă de care mâinile păreau să i se fi lipit. Cavalerul pe al cărui cal îl lovise se zbătea înfipt în par, înecându-se cu sânge. Duncan vedea o umflătură pe spinarea omului, sub tunică, unde parul îl străpunsese dintr-o parte într-alta. Își înăbuși nevoia de a vomita și închise ochii, trăgând lacom în piept aerul împuțit. Alături de el, Isaac își puse sulița jos și se desprinse din rând. Aplecându-se, scoase coiful cavalerului, dezvăluind chipul palid și scăldat în sudoare al unui tânăr. Avea ochii îngustați de durere, dar șuieră ceva către Isaac printre dinții însângerați. Bătrânul scoțian trase un pumnal de la centură cu mâna sănătoasă. Postându-se dinaintea cavalerului, ascunzându-i fața de privirea lui Duncan, Isaac lovi. Duncan zări trupul cavalerului zvâcnind și sângele țâșnind, apoi omul se lăsă moale pe palisadă. Isaac smulse un burduf de la centura cavalerului, apoi își vârî pumnalul însângerat în teacă și reveni în formație, scoțând dopul și adulmecând bănuitor. Satisfăcut, bău cu lăcomie, făcând ochii mari a apreciere, apoi îi înmână burduful lui Duncan, care îl luă recunoscător. Vinul era tare și dulce. Duncan reuși să-și desprindă burduful de la gură și să i-l treacă omului de lângă el. Zâmbind, cu barba înspicată cu roșu, Isaac își reluă sulița.

De dincolo de *schiltrom* răsună vocea lui William Wallace, răcnind la oamenii săi să se țină pe poziții.

— V-am adus la horă, le strigase liderul rebel în acea dimineață, în timp ce formau rândurile. Acum să vedem dacă știți să dansați!

Și dansaseră. După luni de opresiune sub jugul englezilor, ploconindu-se înaintea oficialităților și ferindu-se de soldați, luni petrecute ca proscriși trăind în păduri, asta era șansa lor de a-și recâștiga libertatea. Wallace îi condusese la victorie pe pajiștile de lângă Stirling, în ciuda sorților potrivnici. Acum, noul Protector al Scoției părea decis să câștige iarăși.

Însuflețit de încurajările lui Wallace, Duncan aruncă sulița ruptă și smulse una întreagă din pământul noroios. Cornii englezilor încă mai sunau, dar, în loc să se alinieze pentru o nouă șarjă, cavalerii călăreau îndărăt către corpul principal al armatei, unde se înălța stindardul regelui Edward.

— I-am pus pe fugă, mârâi Isaac. Nu pot s-o țină tot așa. Pierd prea mulți cavaleri.

Duncan rămaseră tăcut, privind alături de ceilalți un șir lung de oameni care alergau pe câmp în urma cavalerilor. Ochii i se îngustară când zări armele curbate din mâinile lor.

— Arcași, murmură cineva de alături.

Zâmbetul lui Isaac se ofili.

Duncan auzise zvonuri despre arcașii galezi și ucigătoarele lor arcuri lungi. Se ghemui instinctiv, strângându-și brațele pe lângă corp. Nu avea scut, niciunul dintre ei nu avea: era nevoie de ambele mâini ca să manevreze sulițele și, ca majoritatea oamenilor din *schiltromuri,* nici el nu purta cine știe ce armură, cu excepția unor apărători de gambe prea mari, luate de pe cadavrul unui soldat englez după lupta de la Stirling. Își dorea acum să fi ales o cămașă de zale sau o platoșă.

Arcașii se aliniară. În ciuda distanței, Duncan vedea că unii dintre ei aveau niște arme diferite, mai late și mai pătrățoase decât marile curbe ale arcurilor lungi.

— Arbalete, murmură Isaac. Ticăloșii au arbalete.

Oamenii potriviră săgețile. La un sunet de corn, brațe se traseră îndărăt, întinzând arcurile. Când traseră, cerul dinaintea scoțienilor se întunecă, apoi se năpusti asupra lor. Duncan închise ochii și se făcu ghem, cu sulița îndreptată inutil înainte. Simți forța săgeților pretutindeni în jur și văzduhul se umplu de strigăte de durere. O zguduitură violentă într-o parte îl făcu să cadă la pământ. Pentru o clipă crezu că fusese lovit și strânse din dinți,

pregătindu-se pentru durerea despre care știa că trebuie să vină. Când aceasta nu se ivi, deschise ochii și-și dădu seama că Isaac fusese cel pe care-l lovise. Bătrânul scoțian primise o săgeată de arbaletă în față. Îi străpunsese obrazul, chiar sub ochi. Duncan țipă când Isaac se zbătu și greutatea lui îl făcu să se înfunde și mai tare în noroiul moale. Alte săgeți aterizau în jurul lui și oamenii cădeau țipând. Cercul alăturat se sfărâma sub asaltul lor. Duncan se zvârcoli sub trupul lui Isaac, dar altcineva zăcea pe piciorul lui, imobilizându-l. Nu se putea mișca. Fața i se înfunda în pământ, noroiul se ridica rece și gros către buzele sale. Cu ochi panicați zări cavalerii englezi aliniindu-se, îi zări începând să călărească, simți tremurul pământului sub el.

Capitolul 62

Călare pe armăsarul său cenușiu, în mijlocul cavaleriei scoțiene, James Stewart îi privi cu o groază crescândă pe arcașii galezi care țințeau. Cel dintâi val de săgeți sfâșie rândurile exterioare ale *schiltromurilor,* lovind oamenii cu atâta forță că îi propulsară peste cei din spatele lor. Imediat apărură brește, unii morți, alții răniți, și mai mulți azvârlind sulițele și aruncându-se la pământ pentru a evita grindina ucigașă.

— Iisuse, ajută-ne, murmură cineva.

James abia dacă-l auzi. Se ridică în scări și-i văzu pe arcașii scoțieni aflați sub comanda fratelui său răspunzând potopului mortal cu tirul propriilor arcuri. Dar era clar încă de la primul val de săgeți că acestea nu aveau să afecteze foarte tare inamicul, ale cărui arcuri puternice îi permiteau să stea în afara bătăii lor. Un corn suna, ridicându-se deasupra țipetelor îndepărtate. James recunoscu sunetul acela profund, cavernos. Era cornul lui Wallace, semnalul că venise momentul cavaleriei să intre în luptă. Cei din jur îl auziră și ei, bărbații lăsându-și vizierele și strângând frâiele în pumni.

— Stați! strigă John Comyn deodată, arătând cu sabia în josul dealului, unde cavaleria engleză forma rândurile sub stindardele cornilor de Lincoln, Hereford, Norfolk și Surrey. Unul dintre stindarde era mai mare decât celelalte. De un roșu șters, avea în centru un dragon auriu care-și pierduse strălucirea. Arcurile lungi nu mai trăgeau. Acum cavalerii, sub comanda conților, se năpusteau asupra *schiltromurilor,* care nu mai erau niște inele impenetrabile de sulițe, ci un haos lipsit de disciplină.

— Trebuie să călărim în ajutorul lor! țipă James.

— Nu putem câștiga aici, mârâi lordul de Badenoch, privind o trupă de cavaleri englezi care dădeau pinteni în susul dealului, spre ei. Două *schiltromuri* fuseseră împrăștiate de prima șarjă a cavaleriei engleze, scoțienii risipindu-se care-ncotro. Cornul lui Wallace suna imperativ. Ridicând glasul, Comyn li se adresă celor din jur:

— Bătălia e pierdută! N-avem altă speranță decât să fugim!

— Nu putem să-i lăsăm să moară! protestă James. Alte voci i se alăturară exprimându-și acordul, dar unii își îmboldeau deja caii către pădure, departe

de englezii ce se apropiau.

— Pui de curvă lași! urlă unul dintre oamenii lui Wallace.

Ieșind din rând, își avântă calul nebunește în josul pantei, urmat de o mână de comandanți de-ai lui Wallace. Din goană, lansară un strigăt de luptă disperat. Câțiva cavaleri englezi se desprinseră din rânduri ca să contracareze această trupă vitează care galopa către *schiltromurile* ce se destrămau pe coasta dealului, mulți scoțieni fugind spre pădure. Infanteria galeză se revărsa pe terenul mlăștinos din jurul pârâului, urmărindu-i.

În timp ce cavalerii englezi își îmboldeau decișii caii în susul dealului, către cavaleria scoțiană, John Comyn își întoarse calul, urmat de fiul său. Plecarea sa constitui semnalul unui exod de proporții din rândurile cavalerilor, mulți fiind rude sau susținători ai lordului de Badenoch.

Chipeșul conte de Lennox, îmbrăcat în negru ca și cavalerii săi, îl privi pe James.

— De ce folos îi veți fi regelui vostru, sir James, strigă el, dacă o să ajungeți în celula învecinată?

Lennox și cavalerii săi dădură pinteni cailor, galopând către pădurea Callendar, dar James șovăi, căutându-și cu disperare din priviri fratele, aflat undeva în haosul de dedesubt.

— Domnule? îl întrebă unul dintre oamenii săi, plimbându-și privirea de la Intendent la cavalerii englezi care se apropiau tot mai mult.

James știa că Lennox avea dreptate. Nu-i putea fi de niciun folos regelui dacă ar fi fost prins sau ucis astăzi. Dar în timp ce-și întorcea brutal calul cenușiu cu un strigăt de frustrare, nu avea înaintea ochilor chipul lui John Balliol, ci pe acela al lui Robert.

•

Orice control pe care-l avusese William Wallace asupra forțelor sale dispăruse, spulberat de groaza oștii ce se dezintegra. Săgeți și sulițe frânte erau presărate pe pantă, unde mulți scoțieni zăceau morți. Țipetele răniților se ridicau, contopindu-se într-un urlet inform. Supraviețuitorii tirurilor de săgeți ce-și croiseră drum prin *schiltromuri* se târau printre trupurile sfârtecate ale tovarășilor lor, încercând să scape de atacul cavalerilor. Unii alergau către pădure, alții goneau orbește în josul dealului, către malurile pârâului. Aici nămolul era gros și lipicios ca un clei și pe alocuri trădător de adânc. Câmpul de luptă ales de Wallace datorită protecției naturale pe care o oferea pârâul se întorcea acum împotriva scoțienilor. Cei care ajunseră la apă se aruncară în ea, înotând disperați către celălalt mal, dar mulți nu

ajunseră atât de departe, rămânând prinși în mlaștinile dimprejur. Prizonieri, zbătându-se în noroiul mirositor, erau ținte ușoare pentru arcașii galezi.

Cavalerii Dragonului călăreau prin haos, cu monstrul învăluit în flăcări de pe scuturile lor sclipind în dimineața cenușie. Călăreau alături de tații lor și de bărbații Mesei Rotunde, călăreau pentru regele lor.

Aymer de Valence se afla în fruntea oamenilor din Pembroke, dintre care mulți îi serviseră și tatălui său preț de decade. Cu stindardul lui cu dungi albastre și albe fluturând deasupra capului, conduse un asalt brutal asupra arcașilor lui Wallace, străpungându-le rândurile. Aymer fu acela care-și înfipse lancea în pieptul lui John Stewart, ridicându-l și azvârlindu-l la pământ pentru a fi călcat în picioarele cailor, până ce una dintre copitele armăsarului lui Aymer zdrobi capul scoțianului făcându-l una cu țărâna. Lăsând în urmă trupul inert al fratelui Intendentului, Aymer își continuă drumul, scoțându-și spada ca să lovească în spinările și gâturile arcașilor puși pe fugă. Călărind, scoase un urlet sălbatic de bucurie.

Henry Percy, însuflețit de șansa de a răzbuna umilința suferită de bunicul său la Stirling, călărea în luptă alături de cavalerii de pe moșiile sale din Yorkshire. Câțiva scoțieni se întoarseră să li se împotrivească. Un bărbat reuși să-și înfigă sulița în coastele unui cal și animalul căzu la pământ azvârlindu-și cavalerul din șa. O clipă mai târziu, scoțianul primi o lovitură de lance în gât de la unul dintre oamenii lui Percy, iar ceilalți fură măcelăriți cu cruzime, împroșcând jeturi enorme de sânge. Nobilimea scoțiană părăsise câmpul, lăsând oastea de țărani să fie nimicită fără șanse de răscumpărare sau predare. Singura speranță a acestor oameni era să scape sau să aibă parte de o moarte rapidă. Regele Edward voise ca William Wallace și capii rebeliunii să fie prinși vii, dar într-un asemenea haos era imposibil să garantezi soarta unui singur om.

Humphrey de Bohun, cu fața șiroind de sudoare înăuntrul coifului, șarja împreună cu suita tatălui său de-a lungul pantelor inferioare, unde scoțienii fugeau către pârâu. Știa că bătălia era câștigată. Acum sarcina lor era să-i nimicească pe toți cei de pe câmpul de luptă. Humphrey își pierduse lancea și strângea în pumn spada. Și-o înfipse cu cruzime în gâtul unui bărbat ce alerga înaintea lui, simți șocul loviturii și apoi lama își continuă drumul. Scoțianul se prăbuși în urma lui, decapitat. Tatăl lui Humphrey era ceva mai înainte, urmărind un grup de lăncieri ce se poticneau către pârâu. Contele se ținea cu încăpățânare pe urmele lor, coborându-și lancea. Deodată, calul de sub el se prăbuși.

Humphrey scoase un strigat când își văzu tatăl căzând. Armăsarul masiv, a cărui greutate era sporită de valtrapul său de zale, de șa și de Hereford în armura lui, se scufundase într-un ochi de noroi. Strigându-le oamenilor săi să-l urmeze, Humphrey își îmboldi calul către tatăl său, care lăsase lancea și încerca să-și scoată animalul afară din noroiul gros. Calul necheza ascuțit, smucindu-și capul, și agitația sa îl făcea să se scufunde și mai adânc. Trei dintre lăncierii scoțieni pe care îi vânase contele se întoarseră împotriva lui. Mai ușori și mai sprinteni, fără armură care să-i îngreuneze, nu intrau în noroi decât până la genunchi. Humphrey strigă un avertisment care îi reverberă nebunește în interiorul coifului, în timp ce doi lăncieri îi atacau tatăl.

Contele reuși să rupă una dintre lănci cu scutul, dar cealaltă îl nimeri într-o parte, sub coaste. Forța loviturii rupse zalele, înfundându-le în carne laolaltă cu țesătura de dedesubt. Nu era o rană fatală, armura anulându-i mult din putere, așa încât numai vârful pătrunsese în trup, dar în momentul impactului calul se scufundă și mai adânc, aproape până la gât, dezechilibrându-l pe conte. Hereford se înclină în șa și mișcarea îl făcu să se înfigă în suliță, care îi străpunse mușchii dintre coaste și-i pătrunse în plămân.

Humphrey scoase un urlet în timp ce tatăl său se încovoia, alunecând din șaua calului ce se îneca. Scoțianul lăsă lancea și se împletici pe urmele tovarășilor săi către apele pârâului. Trăgând brusc de frâiele armăsarului, Humphrey sări cu stângăcie din șa. Smulgându-și coiful, înaintă cu greutate prin nămol, ignorând strigătele oamenilor lui. Noroiul îl asaltă de îndată, terciul acela cenușiu urcând cu un plescăit pe pantalonii săi de fier până la coapse. Tatăl său era ceva mai în față, pe jumătate scufundat, cu lancea ieșindu-i din coaste, cu chipul aplecat spre mocirlă. Humphrey gâfâi de efort, luptându-se să înainteze prin mlaștină. Pământul cedă brusc sub el, făcându-l să se afunde până la piept. Tatăl său se afla la câțiva yarzi mai în față, cu chipul pe deplin scufundat, numai cu rotunjimea capului și a spinării vizibile. Nămolul sugea cu lăcomie și Humphrey se simți tras la fund, iar panica îl făcu să se zbată. Niște mâini îl apucară din spate, dar cavalerul urlă și se împotrivi, văzându-și tatăl absorbit dedesubt. O fâșie de mătase albastră cu o dungă albă mai flutură o clipă la suprafață înainte ca pământul s-o înghită și pe ea.

Capitolul 63

Roțile căruței plescăiau pe solul îmbibat de apă. Boii își plecau capetele încornorate sub potop, cu copitele scufundându-se în lutul roșcat. Robert îi privi apropiindu-se, cu ploaia caldă șiroindu-i pe obraz, cu ochii pe căruțele pline cu bușteni destinați noii palisade a Ayrului.

— Mai sunt patru de venit astăzi, domnule. Restul o să fie aici înainte de sfârșitul săptămânii.

Robert îi aruncă o privire omului care se zgribulea în ploaie alături de el, un zidar de-al locului pe care îl numise șef peste lucrări.

— Vreau ca lucrul la cazărmi să înceapă mâine, zise el, întorcându-se către clădirile de lemn ce se înălțau în spatele lui, pe malul râului ce străbătea leneș partea de nord a orașului pentru a se vărsa în mare. Fuseseră ridicate pentru oamenii lui Henry Percy, dar eliberând orașul, Robert le ocupase el însuși. Când termini, să te apuci de apărarea orașului.

Șeful lucrărilor dădu din cap în semn că înțelesese. Ridicându-și mâna să-i salute pe vizitii, se duse să-i îndrume prin noroiul frământat al curții.

Privirea lui Robert pluti pe deasupra râului răscolit de ploaie către malul celălalt, unde păștea vitele. În aerul umed, pe sub mirosul mai pătrunzător de apă sărată și lemn ars, surprinse un iz acru de bălegar și urină venit dinspre o tăbăcărie din apropiere. Fumul se ridica deasupra caselor de nuiele, ale căror acoperișuri din papură și paie erau vizibile dincolo de barăci. Ayrul revenea încet la viață după alungarea oamenilor lui Percy și în atmosferă se simțea o speranță timidă. Noua palisadă avea să fie întâmpinată cu bucurie de toată lumea, viitorul regatului rămânea nesigur și nu venise nicio veste despre soarta bătăliei dintre William Wallace și armata sa și englezi.

Robert era din ce în ce mai nerăbdător, nu mai avea vești de când părăsise Pădurea Selkirk. În săptămânile ce urmaseră întoarcerii sale la Ayr, se întrebase dacă nu ar fi fost mai bine să fi rămas alături de noul Protector al Scoției, i se părea inutil să fi făcut gestul semnificativ de a-l învesti cavaler pe Wallace numai ca să se retragă din nou în anonimat. Intenționase să se implice în campania scoțienilor, să-și demonstreze valoarea ca lider și să-și arate o dată pentru totdeauna devotamentul față de cauza regatului. James

Stewart fusese cel care-l convinsese de contrariu. Intendentul îl prevenise să nu se amestece prea tare în treburile lui Wallace și ale Comynilor, sfătuindu-l în schimb să continue să-și construiască propria sa bază și să-și adune susținători până când venea momentul potrivit să-și dezvăluie intențiile în fața oamenilor regatului. Robert se simțise frustrat, dar nu putuse să nege că sfatul Intendentului era de bun-simț. Pentru a exista fie și o speranță ca planul său să se înfăptuiască, trebuia să-și păstreze integritatea, ceea ce însemna să se țină la distanță față de cei care încă mai doreau reîntoarcerea lui John Balliol.

În timp ce căruțele se opriseră, iar vitele mugeau în ploaie, Robert se auzi strigat pe nume. Se întoarse și-l zări pe Christopher Seton apropiindu-se grăbit.

Părul blond al scutierului era întunecat de ploaie și-i stătea lipit de cap, iar de-a lungul nasului i se scurgeau picături de apă. Avea un aer grav.

— Robert, vărul meu vrea să te vadă. La tine acasă.

Robert se încruntă. Christopher își ținea ochii în pământ, incapabil să-i întâlnească privirea.

— De ce?

— A spus că-i important. Domnule, vrea să mergi la el. Degrabă.

Christopher încetase să-i mai spună „domnule” cu ceva timp în urmă. Sonoritatea oficială a cuvântului îl făcu pe Robert să se simtă neliniștit.

— Bine.

Se opri să vorbească cu șeful lucrărilor, apoi părăsi malul râului însoțit de Christopher, plescăind cu cizmele prin noroi.

Cazarma era în plină activitate, toată compania lui Robert, inclusiv soțiile și copiii cavalerilor, venise aici după plecarea din pădure. Rândașii munceau în grajdurile aglomerate, scoțând fânul murdar și umplând jgheaburile cu apă. Un grup de cavaleri de-ai lui John de Atholl se adăpostiseră sub streșinile picurânde ale unei clădiri și jucau zaruri. Îl salutară pe Robert când acesta trecu pe lângă ei îndreptându-se către conacul lung din bușteni care-i era adăpost.

Alexander stătea afară lângă ușa conacului, cu mantia leoarcă.

— Ce s-a întâmplat, prietene? îi strigă Robert apropiindu-se. Dinăuntrul casei auzi plânsul înăbușit al fiicei sale. Baronul avea o expresie atât de sumbră, încât primul gând al lui Robert la auzul plânsetelor lui Marjorie fu că avea de-a face cu ea. Simți o gheară înghețată încleștându-i inima.

— În numele lui Hristos, Alexander, răspunde-mi! E vorba de Marjorie? Trecu pe lângă baron, care-l apucă de braț.

— Nu e vorba de fiica ta, Robert. Vocea lui Alexander era abia un murmur. Trebuie să vezi ceva.

Din ce în ce mai nedumerit, Robert îi permise omului să-i deschidă ușa. Intră, măturând din priviri interiorul. Cea dintâi încăpere era o cameră mică de primire. Cu excepția câtorva scaune, era goală. Nu avusese nici timpul, nici dispoziția s-o mobileze mai bine, nu-și propusese să rămână la nesfârșit în acest orășel izolat de coastă. În plus, arareori dădea pe aici, doar când venea să doarmă, conducerea orașului și cerințele poziției sale de conte îi ocupau toată ziua, din zori până la apus.

Cel dintâi lucru pe care-l zări Robert fu Judith. Când ușa se deschisese, dădaca se ridicase iute în picioare. O strângea la piept pe fiica lui cu un aer îngrozit, cu fețișoara ei îngustă stacojie. Marjorie plânse mai tare când își văzu tatăl, întinzându-și mânuțele către el. Judith bâigui ceva, dar înainte să înțeleagă ce spunea fata, Robert auzi un alt țipăt, venind de data aceasta de dincolo de ușa ce dădea spre dormitorul său. Trecând pe lângă Judith, Robert intră.

Camera de dincolo de ușă era cea mai mare dintre cele trei încăperi ale conacului. Se întindea înaintea lui încețoșată în lumina lumânărilor. Înăuntru se aflau o masă și o laviță unde mânca, lângă un foc ce șuiera într-o vatră de lut. Crețușcă îi fosni sub cizmele murdare de noroi, iarba acoperind podeaua de pământ cu un covor aromat. Haine, ale lui și ale Katherinei, atârnau într-un cui. Se mai aflau câteva cufere conținându-i armura, iar spada lui era agățată de două suporturi înfipte în zid. O carafă acoperită cu smalț albastru stătea pe masă alături de două cupe și de resturile unei mese care nu se aflase acolo când plecase el de dimineață. Flăcările lumânărilor pâlpâiau la capătul cioturilor topite. Robert observă toate aceste amănunte familiare într-o clipită, apoi auzi un nou țipăt și privirea îi căzu asupra patului lipit de peretele din fund. Avea perdele groase ce atârnau de o grindă aflată deasupra, ascunzându-l vederii. Țipetele deveniră mai ascuțite, mai dese, însoțite de gemete joase ce nu puteau aparține decât unui bărbat. Zgomotele acoperiră sunetele pașilor lui Robert în timp ce traversa podeaua presărată cu ierburi.

Ajungând la pat, apucă perdelele și le dădu la o parte. Primul lucru pe care-l zări fu spinarea musculoasă a unui bărbat. Îngenunchea pe pat, cu sudoarea sclipindu-i pe trupul dezgolit. Călare pe el, încolăcindu-i mijlocul

cu picioarele goale, cu brațele pe după gâtul lui, era Katherine. Avea ochii închiși și fața îmbujorată, iar trupul ei moale se arcuia lipit de al lui. Când perdeaua fu trasă, deschise brusc ochii. Gura ei întredeschisă de plăcere se căscă de groază și se zbătu să se elibereze din strânsoarea bărbatului, care se întoarse și înjură la vederea lui Robert. Katherine se trase îndărăt, apucând cearșaful mototolit de olandă ca să-și acopere goliciunea. Bărbatul, în care Robert îl recunoscu pe unul dintre localnicii pe care-i angajase să lucreze la ridicarea apărării orașului, se împletici jos din pat și-și apucă pantalonii aruncați pe podea. Nu avea mai mult de optsprezece ani, tânăr și cu chipul proaspăt. Bărbăția umedă și erectă i se înmuia deja. Își trase pantalonii, legându-le șiretul în jurul mijlocului său subțire, în timp ce Robert îl privea tăcut. Katherine respira precipitat. Ochii ei trecură dincolo de Robert, până spre Alexander.

Văzându-i privirea veninoasă, Robert se întoarse. Uitase că baronul se aflase în urma lui. Cristopher îl însoțea.

— Știai.

Vocea-i era plată, nefiresc de calmă.

— Îmi pare rău, prietene, dar trebuia să vezi cu ochii tăi.

Privirea aspră a lui Alexander se mută asupra Katherinei, al cărei chip se schimonosi de ură:

— Șarpe! șuieră ea. M-ai spionat?

Zărind o grămadă de stofă șifonată ce atârna pe marginea patului, Robert se aplecă și o ridică. Era una dintre noile rochii ale Katherinei. Camerista plătise un croitor din oraș ca să-i facă haine cu banii lui. Rochia era decoltată și strâmtă, ca toate celelalte. I-o aruncă.

— Îmbracă-te.

— Robert, te rog, murmură ea și tonul i se schimbă. Iartă-mă!

El se întoarse în timp ce ea își punea rochia, ridicându-și vocea rugătoare în spatele lui.

— Te rog. Trăgând în jos poalele rochiei, ea dădu ocol patului și se apropie de el cu obrajii uzi. Mă simțeam singură, Robert. Atâta tot. Singură. Tu nu ești niciodată aici. Îi atinse timid brațul. Te rog.

— Ieși afară!

Ea își încleștă mâna pe brațul său.

— Robert, te implor…

— Am zis să pleci.

— Sunt însărcinată, suspină ea brusc.

— Însărcinată? Vocea lui era rece ca marmura. Și-al cui bastard este?

Katherine păli. După o clipă, chipul i se înăspri.

— Cine o să aibă grijă de fiica ta? O privi pe Judith, care stătea în prag strângând-o la piept pe Marjorie. Doar nu crezi că ea-i în stare, nu? Fata aia ar cădea în fund dacă n-aș fi eu s-o țin pe picioare.

— Fiica mea nu mai e treaba ta.

— Unde să mă duc? îl imploră ea cu lacrimile șiroind pe obraji. Din ce-o să trăiesc?

— Sunt convins că-ți poți practica meseria în majoritatea orașelor.

Katherine îl privi cu suspinele oprindu-i-se în gât. Înghițind în sec, se întoarse și-și luă mantia din cuiul cu haine. Respirând cu greutate, își vârî picioarele în pantofi, apoi mai adună câteva lucruri și le îndesă într-un sac de piele. Robert n-o opri. Tanărul rămăsese în continuare lipit de peretele de lângă pat. Își trăsese tunica pe el și părea să caute o altă cale de a ieși din încăpere.

Katherine se îndreptă spre ușă, trecând pe lângă Alexander.

— Ticălosule, șuieră ea printre buzele încleștate înainte să iasă în ploaie.

Câteva clipe mai târziu, tanărul, cu cizmele în mână, se furișă pe alături bâiguind o scuză. Robert îi aruncă o privire. O clipă fu cât pe ce să-l lase să plece, apoi furia izbucni înăuntrul lui. Îl înhăță pe tânăr de gât. Alexander țipă la el, dar Robert nu-i dădu ascultare, târându-l pe bărbatul ce se zbătea pe lângă Judith și fiica sa care plângea, afară, în curte. Alexander și Christopher se zoriră în urma lui. Tanărul țipa, implorând iertare. Robert îl azvârli în noroiul roșu și-i trase un șut în stomac. Tanărul se îndoi, cu fața schimonosită de durere. Văzând lupta, câțiva dintre cavalerii lui Atholl veniră în goană, împroșcând prin băltoace. Neluând în seamă strigătele lor nedumerite, Robert îl apucă pe tânăr de tunică și-l ridică în picioare, repezindu-și pumnul în fața lui. Când sângele țâșni din nasul spart, simți o plăcere sălbatică. Când Alexander îl prinse de umăr, Robert îi dădu drumul tânărului, care se lăsă moale în noroi, și se întoarse către tovarășul său cu pumnul ridicat. Alexander se feri, dar, în loc să-l lovească, Robert se întinse după spada baronului. Înainte ca Alexander să-l poată opri, apucă mânerul și o trase din teacă. Dar când se repezi la tânărul care zăcea în noroi înaintea lui, sângerând și paralizat de groază, Alexander îl apucă zdravăn de braț, oprindu-l locului.

— Robert, flăcăul a luat ce i s-a oferit pe gratis. N-ar fi trebuit. Dar asta nu înseamnă că merită să moară.

Tânărul se ridică, cu tunica lipită de picioare. Lăsând cizmele acolo unde le scăpase, o luă la goană de-a latul curții, cu mâna la față. Doi dintre cavalerii lui Atholl se urniră să-l prindă, dar Alexander strigă la ei, cerându-le să-l lase să plece.

Mânios, Robert îl înfruntă pe baron.

— Cine te crezi?

— Unul dintre oamenii care au renunțat la tot ca să te sprijine, replică energic Alexander. Cred în cauza ta. Cred că poți fi rege. Dar ar trebui să începi și tu să crezi asta.

Înainte ca Robert să-i răspundă, curtea se umplu de sunetul unor voci ridicate. Își întoarse privirea și-i zări pe fratele său și pe John de Atholl, care se apropiau urmați de Walter și de câțiva cavaleri din Carrick. Văzându-le fețele încordate, Robert se gândi că fuseseră alertați de scandal, dar presupunerea sa se spulberă la auzul vorbelor lui John.

— Au venit vești. Armata lui Wallace a fost învinsă la Falkirk. Mii de oameni au murit.

— Și Wallace? întrebă Alexander, dându-i pe dată drumul lui Robert.

— Nu se știe dacă a scăpat de pe câmpul de luptă, interveni Edward. Încă mai vin vești de la cei care au reușit să scape. Își privi fratele. Cavaleria condusă de Comyni a fugit fără ca măcar să-și tragă săbiile din teacă. Ticăloșii și-au salvat pielea și i-au lăsat pe toți ceilalți să fie măcelăriți.

— Și regele Edward? îl întrebă Robert pe John. Vrei să spui că englezii dețin controlul regatului? Că Scoția e pierdută?

— Nimic nu-i sigur. Dar știm că englezii avansează la vest de Stirling. Se îndreaptă încoace.

Robert ascultă totul, cu ploaia înmuindu-l până la piele.

— Vine după mine.

Cumnatul său făcu semn că da.

— Odată armata lui Wallace distrusă și nobilimea împrăștiată, tu rămâi singurul pericol real pentru el. Regele știe probabil că ai transformat Ayrul în baza ta și că ți-ai adunat oamenii aici.

Christopher vorbi cu vocea gâtuită.

— Dar nici n-a fost ridicată noua palisadă.

— Ce propui să facem? Edward se întoarse către scutier. Să fugim ca niște lași? Să lăsăm orașul ăsta și pe toți cei din el la mila puiului de curvă care ți-e rege?

Alexander interveni, țintuindu-l pe Edward cu privirea.

— Vărul meu face parte din această companie la fel ca tine, camarade. Indiferent unde s-a născut.

Robert rămase tăcut, iar ceilalți începură să vorbească unul peste altul. Ploaia se scurgea de-a lungul spadei din mâna sa și picura pe pământ. În spatele lui se auzea, venind dinspre conac, plânsul urgent al fiicei sale. Dincolo de acoperișurile barăcilor, fumul caselor se ridica spre cer. Se gândi la optimismul crescând din ultimele câteva luni. Apoi se gândi la căruțele încărcate cu bușteni așteptând pe malul râului.

— Îi dăm foc.

Oamenii încetară să se mai certe la auzul vocii lui joase. Robert îi privi. Tonul său se înăspri.

— Dăm foc orașului și ne retragem pe dealuri, unde armata regelui Edward nu ne poate urma. O să-l căutăm pe Intendent dacă a scăpat de pe câmpul de luptă.

— Să fugim? zise Edward, clătinând din cap.

Robert întâlni privirea fratelui său.

— Nu-i putem înfrânge pe englezi pe câmpul de luptă, nu deocamdată. Singurul lucru pe care-l putem face este să nu le lăsăm nimic cu care să se hrănească și nicio bază unde să se adăpostească. Cu cât liniile lor de aprovizionare devin mai lungi, cu atât le va fi mai greu să supraviețuiască.

John de Atholl dădu aprobator din cap.

— O să le spun alor mei. Începem evacuarea orașului pe loc.

Fără o vorbă, Robert îi înmână spada lui Alexander și plecă împreună cu Atholl.

•

În timp ce toți ceilalți se îndepărtau prin ploaia torențială, Alexander rămase în urmă cu Christopher. Urmărindu-i cum pleacă, își vârî spada în teacă, apoi scoase o punguță din săculețul de la cingătoare și i-o dădu vărului său.

— Asigură-te că flăcăul o primește. N-are cum să fi ajuns prea departe.

Christopher scutură mânios din cap.

— Tot te mai gândești la asta, după tot ce am aflat?!

Dădu să plece, dar Alexander îl prinse de braț. Christopher se încruntă la el.

— N-am vrut să am de-a face cu asta. Știi bine. Nu trebuia s-o fi făcut. Alexander îl strânse mai tare, în chip de avertisment, și el își coborî vocea: Robert mi-a salvat viața! L-am trădat amândoi!

— Nu noi l-am trădat. Katherine l-a trădat. Noi doar i-am deschis omului ochii ca s-o vadă drept ceea ce era. N-a fost greu deloc s-o facem să se tăvălească cu primul armăsar pe care-a pus ochii, nu? Nu i-a luat mult flăcăului să ajungă cu ea în pat, nu-i așa? Robert n-avea de gând să înțeleagă de vorbă bună. Trebuia să vadă cu propriii ochi că iubita lui nu-i decât o târfă. Ea n-a fost decât o altă sfoară care trebuia tăiată dacă vrem ca el să devină rege. Când o să se întâmple, o să-mi mulțumești pentru ce-am făcut azi. Nu uita, vere, că avem de pierdut la fel de mult ca Robert dacă el nu reușește să ia tronul. Trebuie să facem tot ce putem ca să ne asigurăm că se va întâmpla.

Alexander îndesă punguța în mâna lui Christopher.

— Și-acuma: i-am promis flăcăului că o să-l răsplătim pentru fapta lui. Eu îmi respect promisiunile.

Capitolul 64

Simțiră fumul cu mult înainte să ajungă în oraș, vântul purtând până la ei duhoarea lui amară, zarea fiind de un cenușiu murdar. Coloana masivă de oameni, presărată cu căruțe și cai de povară, se târî către el și inimile soldaților deveniră la fel de grele pe cât le erau picioarele când înțeleseră că sfârșitul călătoriei avea să le ofere prea puțină hrană sau confort. Proviziile aduse la Leith pe calea apei se împuținau și se aflau în inima teritoriului dușman. Câmpurile goale erau presărate cu ciulini țepoși și grozamă ghimpată, iar vântul uscat le azvârlea țărână în ochi.

Humphrey de Bohun călărea în avangardă, alături de oamenii tatălui său. Era tăcut, cu privirea ațintită asupra depărtării mânjite de fum, unde marea se vedea ca o lamă de argint apăsată pe marginea pământului. De câteva săptămâni, sufletul îi era chinuit de o durere surdă, sâcâitoare, ca și cum ar fi uitat sau rătăcit ceva. Știa că era vorba despre tatăl său, al cărui cadavru, recuperat din nămolul câmpului de luptă, era purtat spre sud, către Anglia, de o companie de cavaleri de-ai săi. Cunoașterea motivului nu-l împiedicase să simtă ce simțea. Dimpotrivă, senzația devenise din ce în ce mai puternică, de parcă trupul tatălui său ar fi fost o coardă smucind ceva dinăuntrul lui pe măsură ce era purtat tot mai departe.

Victoria englezilor la Falkirk fusese completă. Până la amiază, câmpul de luptă devenise mormântul a mai bine de zece mii de scoțieni. Prin comparație, armata regelui pierduse numai un număr mic de oameni, cei mai mulți fiind cavaleri care căzuseră în atacurile asupra scuturilor umane. Singurele pierderi importante fuseseră tatăl lui Humphrey și maestrul templierilor englezi, care avusese parte de o soartă asemănătoare în mlaștinile trădătoare din jurul pârâului. În ciuda acestui succes, fusese o luptă mai cruntă în comparație cu cea dintâi campanie, marșul chinuitor prin peisajul mort ucigând la fel de mulți oameni ca bătălia în sine. Pe deasupra, William Wallace scăpase. Conform martorilor, fugise de pe câmpul de luptă la finalul bătăliei, îndreptându-se spre nord, către Stirling, pe urmele cavaleriei scoțiene. Regele Edward credea că liderul rebelilor și nobilii se ascunseseră fie în nordul muntos, fie în pădure. Mânia față de fuga acestora îi era domolită numai de faptul că în acest moment scoțienii

nu mai erau cine știe ce amenințare, majoritatea forțelor lor armate fiind spulberate pe câmpul de la Falkirk. Nu, pericolul cu care armata engleză se confrunta în continuare venea sub forma împuținării proviziilor. Speranța pe care o avuseseră pornind spre vest, către Ayr, baza lui Robert Bruce, murea pe buzele lor pline de bășici.

Câmpurile de la periferia satului, care ar fi trebuit să fie acoperite de grâu înalt, strălucind dolofan și auriu în soarele târziu de august, erau presărate cu movile înnegrite, recolte culese numai ca să li se dea foc. Fumul încă se mai înălța din câteva grămezi, aburii târându-se pe deasupra pământului carbonizat. Trecând, oamenii priveau în jurul lor și vederea acestor distrugeri absurde era un chin pentru stomacurile lor îndurerate.

— Mă rog la Dumnezeu ca ticăloșii să flămânzească la iarnă, mârâi Henry Percy.

Humphrey îl privi pe baron, a cărui față înroșită se ițea mânioasă deasupra obrăzarului. Percy, căruia regele îi dăruise Ayrshire la începutul ocupației, fusese cel mai vehement partizan al ideii de a-l hăitui pe Robert Bruce, probabil pentru că el și Clifford se simțeau responsabili că acesta le scăpase la Irvine. Humphrey rămăsese tăcut, nealăturându-se conversațiilor războinice purtate seara în jurul focurilor, apăsat de moartea tatălui său. Dar în timp ce pătrundeau în ruinele portului Ayr, gândurile sale se abătură către fostul său prieten.

Auzind zvonurile despre dezertarea lui Robert, Humphrey sperase un timp că acestea se vor dovedi mincinoase, dar după întâmplările din Irvine nu mai putea nega adevărul: omul cu care se împrietenise și în care se încrezuse era un trădător. Se învinovățea că nu-i spusese mai devreme lui Robert că Piatra Destinului era una dintre cele patru relicve menționate în Profeție. Poate ar fi reușit să-l convingă de necesitatea de a o captura, pentru că, privind în urmă, i se părea limpede că acel furt fusese momentul în care Robert se abătuse de la cauza lor. O parte din Humphrey înțelegea asta și poate chiar simpatiza cu el. În fond, Piatra era un simbol al dreptului acestui bărbat la tronul Scoției, drept care fusese practic revocat prin capturarea ei. În timpul marșului spre nord, fusese decis să-l ia pe Robert prizonier nu de dragul dreptății, ci ca să-l poată privi în ochi și să știe că acesta îi trădase din dragoste pentru regatul său, și nu din ură față de al lor. Astfel, măcar, ar fi știut că nu greșise chiar atât de tare, că nu fusese chiar atât de orb când îl atrăsese pe Robert în cercul lor, ci poate doar naiv. Acum însă, în timp ce străbăteau străzile pustii printre ruinele carbonizate ale

caselor, Humphrey știu că nu mai putea spera la asta. Omul care dăduse foc orașului își dorise ca ei să sufere la vederea vitelor măcelărite în piața principală, un rug de oase carbonizate. Voise ca ei să înnebunească la vederea butoaielor de bere sparte în fața berăriei, pătând pământul prăfos cu conținutul lor lipicios, acoperit de nori de muște. Omul care făcuse asta, care nu le lăsase nimic de mâncare, voia ca ei să moară în război.

Regele, cu vocea rigidă, le porunci cavalerilor regali să cerceteze unele clădiri mai puțin vătămate, dar era limpede ca lumina zilei că în oraș nu rămăsese niciun suflet care să le spună încotro o luaseră Bruce și oamenii lui. Englezii nu aveau să găsească aici nici dreptate, nici hrană. Pe când cavalerii descălecară înaintând printre ruine, Humphrey se lăsă să alunece fără vlagă de pe cal și scoase burduful de vin din desagi. Își simțea fața fierbinte și încordată, iar vinul îi înțepa buzele arse. Le linse și simți gust de sânge.

— Maiestate!

Humphrey îl văzu pe sir Robert Clifford chemându-l pe rege.

Cavalerul ieșise dintr-un conac lung de bârne, al cărui exterior era înnegrit pe alocuri, dar a cărui structură părea în general neafectată.

— Ar trebui să vedeți asta, Maiestate.

Clifford, de obicei atât de calm, părea răvășit.

Humphrey îl urmă pe rege care, lăsându-l pe Bayard în seama pajului, se îndreptă către clădire. Aymer și Henry veneau după el. Aplecându-se pe sub tocul ușii, străbătură o cameră de primire goală, cu cizmele de zale clinchetind pe podeaua de pământ. Pe rând, pătrunseră în încăperea principală, unde lumina stearsă se strecura printr-o singură fereastră. Mobile sfărâmate zăceau împrăștiate pe podea, care era acoperită cu cretușcă. De peretele din fund era lipit un pat parțial ascuns de o perdea.

Pe măsură ce ochii lui Humphrey se obișnuiră cu penumbra, văzu ce văzuse Robert Clifford. Toți văzură. Pe peretele din fund fusese zugrăvită o imagine cu vopsea roșie. Era stângace, dar înțelesul ei era clar: un leu roșu, agresiv, ridicându-se pe picioarele din spate deasupra unui dragon, cu o labă imensă pe capul răsucit al șarpelui.

La vederea lui, Humphrey se simți copleșit de furie. Îl privi pe rege, a cărui față era contorsionată în penumbră.

— Maiestate, îmi cer iertare. Am ales omul nepotrivit. Am lăsat un șarpe printre noi.

Edward se întoarse să-l privească:

— Amândoi am făcut-o.

Fețele lui Aymer și Henry oglindeau aceeași mânie.

Întorcând spatele desenului stângaci, regele îi scoase mănușile de fier.

— Îngenunchează, sir Humphrey, zise el, a venit momentul.

Humphrey știa la ce se referea regele. Înțelegea și motivul pentru care acest act trebuia să se desfășoare aici, printre aceste ruine. Un gest simbolic în fața insultei, care îi va obliga pe el și pe ceilalți să-i hăituiască pe autorii ei. Îngenunchind țeapăn, își scoase propriile mănuși. Punându-și mâinile în mâinile regelui, îi jură supunere pentru pământurile sale din Essex și Hereford și pentru postul ereditar de conetabil al Angliei, trecut de la tatăl său la el. Când jurământul de vasalitate se încheie, se ridică și jură loialitate, promițând să-și păstreze credința și să-i rămână fidel regelui și stăpânului său.

— Cândva o să marcăm cum se cuvine această ocazie, îl asigură Edward. Deocamdată o să mă întorc în Anglia. Nu putem înainta, nu fără provizii. Scoțienii au fost serios slăbiți de înfrângerea de la Falkirk și la momentul potrivit o să mă întorc după trădătorii care ne-au scăpat. Până atunci, sir Humphrey, vreau să pornești spre sud cu oamenii tăi, către Annandale. Distruge castelul din Lochmaben și arde fiecare așezare prin care treci. Nu vreau să mai rămână din căcăstoarea aia nici cât să umpli un degetar.

Humphrey se înclină.

— La ordinele voastre, Maiestate.

Regele și cavalerii săi ieșiră afară, în aerul înțesat de fum, lăsând leul roșu al Scoției să se cabreze în urma lor.

•

Sub un cer fără lună, cele trei corăbii pluteau spre nord pe apele ca de cerneală ale Canalului. Pânze negre fluturau pe catarge și numai trosnetul scândurilor și plescăitul ritmic al vâslelor le trădau prezența. Două erau galere de război, lungi și zvelte, fiecare cu câte optzeci de vâslași. Cea de-a treia era un vas solid de mărfuri, mai larg și mai rotunjit, cârmit de două vâsle plasate la pupa. De pe greementul aflat mult deasupra punții răsunară trei fluierături pătrunzătoare.

La auzul lor, căpitanul traversă către babord. Privi în depărtare, pe deasupra cearșafului întunecat și mototolit al mării. Vag în distanță întrezări strălucirea stinsă a focurilor presărate de-a lungul orizontului.

— Maestre Pietro!

Căpitanul se răsuci și-l văzu pe Luca, unul dintre cei mai vârstnici membri ai echipajului. În umbră, trăsăturile omului erau neclare.

— Navele se întind cât vezi cu ochiul, domnule. Nu cred că putem trece neobservați de blocada englezilor.

Pietro făcu semn că a înțeles.

— Du-te și anunță-l!

•

Două ore mai târziu, când cerul se schimbase din negru în albastru, cele trei corăbii se apropiară de blocadă. Vasele erau așezate la mare distanță unele de altele, legănându-se la ancoră, dar era limpede că nimic mai mare de o barcă pescărească nu ar fi putut să treacă neobservat. Chiar și așa, ajunseră destul de aproape înainte să fie zăriți.

Nava ce se înălța înaintea lor era o corabie englezească solidă, cu un catarg gros și un castel lătăreț de lemn la prova. Din vârful castelului se ițea silueta colțuroasă a unei catapulte, iar din bompres țâșnea ca un pumn un berbece cu vârf de fier. Când cele trei galere fură observate, voci aspre răsunară pe deasupra apei și de-a lungul parapeților apărură oameni iluminați de felinare, cu arbalete încordate în mâini. Pietro porunci echipajului său să încetinească, ordin retransmis și galerelor de război. Vâslașii se opintiră la lopeți, până când cele trei vase se apropiară unele de altele și ancore fură azvârlite peste bord, scufundându-se în adâncuri. Echipajul vasului englezesc aruncă funii către cea dintâi galeră și, cu un scrâșnet de lemn, cele două nave se lipiră.

Pietro stătea lângă parapet, cu Luca alături, privind cum soldații englezi urcau la bordul galerei de război. Unii erau înarmați cu spade, alții cu arbalete și unii aveau felinare. Un ins era îmbrăcat mai bine decât ceilalți, într-o tunică tivită cu brocart galben. Pietro presupuse că era căpitanul. Căpitanul vorbi pe scurt cu comandantul navei de război, în timp ce oamenii săi inspectau corabia și echipajul. Nu trecu mult până când englezii, cu ajutorul unor schele, începură să urce la bordul corăbiei de mărfuri.

Pietro îi ieși în întâmpinare căpitanului, care sări pe punte încadrat de doi oameni înarmați cu arbalete. Pietro ridică mâinile într-un gest pașnic.

— Ați pătruns în apele engleze și vă veți supune unei inspecții a vasului din ordinul regelui Edward. Căpitanul făcu semn către nava de război. Escorta voastră spune că ați plecat din Geneva. Alți soldați urcau la bord,

împrăștiindu-se printre băncile pe care vâslașii lui Pietro se foiau neliniștiți. Lung drum, nu?

Pietro naviga de zece ani pasajul nordic dificil, de la Geneva până la Bruges și Dover, și înțelegea suficientă engleză ca să prindă sensul cuvintelor căpitanului. Replică după o scurtă pauză, accentul său făcându-l pe căpitan să se încrunte concentrat.

— Lung, da. Dar mai sigur ca pe uscat pentru încărcătură prețioasă.

Căpitanul englez măsură din priviri corabia, cu ochii stăruind asupra deschiderii ce ducea spre puntea de dedesubt.

— Ce încărcătură?

— Hârtie, răspunse Pietro. De la o moară din munți, lângă orașul nostru. Livrăm la portul vostru, Dover.

Căpitanul dădu lent din cap, părând să nu-l asculte decât pe jumătate, măturând cu ochii punțile aglomerate ale corăbiei.

— De ce navigați sub *lupo*? întrebă el indicând pânzele negre. S-ar putea crede că aveți ceva de ascuns.

— Da, răspunse Pietro, încărcătură prețioasă. Asta ascundem. Marea între Anglia și Franța e periculoasă de când regatele voastre sunt în război. Trebuie să fim prudenți. Dușmanii voștri ar putea ataca. Să împiedice încărcătura noastră să ajungă pe țărmurile voastre.

— Nu cred că hârtia o să ne ajute să câștigăm războiul, replică rece căpitanul. Arată-mi cala.

Pietro și Luca îl conduseră pe căpitan sub punte, pe scările scârțâitoare. Opt soldați englezi îi urmară, cu spadele trase. Jumătate din cală era ocupată de șiruri de lăzi de lemn stivuite, între care se afla un culoar îngust. În cealaltă jumătate, care constituia dormitoarele echipajului, erau înșirate pături. Jos se aflau vreo douăzeci și ceva de oameni, ale căror siluete cufundate în somn erau luminate de două felinare ce se legănau pe o grindă.

— Controlați locul, ordonă căpitanul făcându-le semn soldaților.

— Și lăzile, domnule? întrebă unul încruntându-se către stive.

— Deschide șase.

Pietro începu să protesteze, dar căpitanul englez se răsuci spre el.

— Corabia ta a intrat în apele englezești și este supusă autorității regelui nostru. Suntem în război. Ai putea să le duci arme sau bani dușmanilor noștri scoțieni. E dreptul nostru să vedem dacă-i așa sau nu, înainte să vă permitem să vă continuați drumul spre țărmurile noastre.

Pietro nu înțelese decât jumătate din spusele căpitanului, dar pricepu destul de bine tonul ca să știe că orice opoziție ar fi fost periculoasă. După o ezitare, le făcu semn englezilor să continue, privind cum aceștia se plimbau printre lăzi, alegând șase, din diferite părți ale stivelor, pe care să le deschidă pentru inspecție. Îl simți pe Luca înțepenind alături. Alți englezi coborau să li se alăture, terminând de controlat putea superioară. La ordinele căpitanului, începură să scotocească printre păturile din spațiul de dormit, trezind oamenii și ciocănind în carena navei în căutare de ascunzători. Căpitanul se apropie, în timp ce ceilalți deschideau capacele lăzilor, dând la iveală foi moi de hârtie făcute din pastă de bumbac. Căpitanul cotrobăi înăuntru, ridicând foile, fiecare decorată cu un filigran.

— Hârtie, domnule, strigă unul dintre soldați aflat mai afund în cală. Toate sunt pline cu hârtie.

Căpitanul li se adresă celor care controlau zona echipajului:

— Ați găsit ceva? Când ei clătinară din capete, se întoarse către Pietro. M-am lămurit. Făcându-le oamenilor semn să-l urmeze, urcă scările spre puntea de deasupra.

Pietro îl însoți. Cerul spre est era de un albastru viu. Căpitanul englez se opri lângă parapet, cu ochii pe pânza neagră.

— O să-ți arborezi propriile culori de-aici încolo. Nu mai trebuie să te ascunzi, acum că ai intrat în apele noastre.

Trecu din nou la bordul galerei de război și apoi pe propria navă.

Pietro îl privi îndepărtându-se. Tensiunea se scurse încet din el, în timp ce echipajul ridica ancorele și vâslașii înfigeau vâslele în apă. Numai când vasul englezesc se făcu mic în depărtare i se adresă cu voce joasă unuia dintre membrii echipajului.

— Acum e sigur. Anunță-l pe Luca.

Când îi parveni mesajul, Luca, aflat în cală, desprinse unul dintre felinare de pe grinda de deasupra spațiului echipajului și înaintă printre stive, numărând lăzi până ajunse la cea de-a șasea din dreapta. Se afla lângă una dintre cele pe care soldații le deschiseseră. Luca murmură o rugăciune în timp ce desprindea capacul lăzii și-l punea pe podea alături de felinar. Scoase teancurile de hârtie și le așternu grijuliu pe capac. Acestea umpleau numai treimea superioară a lăzii. Dedesubt se afla un alt capac de lemn. Apucă muchiile acestuia și scoțându-l, auzi șuieratul unei răsuflări.

— Sunteți în siguranță, murmură Luca. Am trecut de blocadă.

Din partea inferioară a lăzii se descolăci un tânăr bărbat musculos, tresărind de durere. Avea un chip remarcabil, cu trăsături bine desenate, încadrate de un breton întunecat deasupra căruia se afla o tonsură. Creștetul chel sclipea de sudoare în lumina felinarului. Dar ochii săi erau cei care-i atraseră din nou privirea lui Luca. O pupilă era albastră precum cerul, cu o privire intensă, cercetătoare. Cealaltă era de un alb perlat, privind în gol.

— Când o să ajungem în Scoția?

Vocea bărbatului era răgușită din pricina aerului sufocant, dar în ea era o fermitate care impunea un răspuns rapid.

— În șapte zile dacă avem vânt bun, Sfinția Voastră.

Capitolul 65

Era septembrie și frunzele cădeau, descriind spirale și acoperind pământul cu o mantie de aramă și argint. Pretutindeni plutea în aer senzația unor lucruri aflate în mișcare, a unei schimbări în desfășurare, atât a pământului, cât și a oamenilor săi.

Pe parcursul ultimelor zile ale verii, Scoția deplânsese pierderea atâtora dintre fiii săi. În orașele și satele de dincolo de Forth, unde englezii nu reușiseră să pătrundă, numele Falkirkului devenise sinonim cu durerea și, ori de câte ori era rostit, bărbații și femeile spuneau o rugăciune. Dar, pe măsură ce vara cea dulce pălea și se apropia o toamnă rece, durerea începu să se pietrifice înăuntrul lor. O purtau cu ei, aproape de inimi, o amintire călită în focurile suferinței, care se transformase într-o hotărâre neclintită.

La începutul războiului și pe parcursul întregii ocupații engleze, mulți avuseseră senzația că totuși conflictul putea fi soluționat și că regele lor avea să le fie redat. Această credință își atinsese apogeul după Stirling, când totul păruse posibil sub conducerea lui William Wallace. Chiar și aceia care spuneau că războaiele nu pot fi câștigate pe câmpul de luptă credeau că măcar consiliile și aliațele îi puteau salva. Ani în șir Anglia le fusese vecină și prietenă, ostilitățile trecutului uitate de cei acum în viață, zidul roman care separa cele două regate – doar o barieră aparținând unor vremuri îndepărtate. Odată cu Falkirk, mai bine de un secol de prietenie fusese nimicit. În locul baricadei ruinate a unui împărat, scoțienii construiseră un alt zid, invizibil, din hotărâre și curaj, cu temeliile scufundate adânc în solul granițelor.

În acest timp, în vreme ce supraviețuitorii se retrăgeau în pădure ca să-și revină și să se regrupeze, regele Edward își conduse oamenii înapoi în Anglia. Victoria de la Falkirk fusese una costisitoare și forțele care intrau șchiopătând pe porțile din Carlisle în acea toamnă erau mult împuținate, boala și dezertarea arătându-și efectele. Oamenii se îmbolnăviseră și muriseră cu sutele pe parcursul marșului foamei făcut dinspre ruinele Ayrului, cavalerii fiind siliți să-și ucidă și să-și mănânce caii ca să supraviețuiască. Regele distrusese grosul armatei scoțiene, dar nu reușise să preia controlul deplin. Regatul era împărțit, pământurile de la sud de Forth

fiind în mâinile englezilor, castelele din Edinburgh, Roxburgh, Bewick și Stirling încă ocupate de oamenii regelui, în timp ce tot ce se afla la nordul marelui râu rămăsese în mâinile scoțienilor. După ce-și întărise garnizoanele și-l numise pe contele Patrick de Dunbar Protector al Scoției de sud, Edward se întorsese în sediul guvernării sale din York ca să-și planifice următoarea campanie.

Deocamdată, războiul se oprise.

•

În luminiș se înălțau voci aspre. Printre oamenii strânși în cerc se vedeau pumni încleștați și ridicați și fețe îmbujorate de mânie și frustrare. Unii dintre ei purtau cicatricele ultimei bătălii, fâșii de pânză și zdrențe murdare acoperind răni supurânde. Și mai mulți erau copleșiți de oboseală după săptămânile petrecute cutreierând sălbăticia sau ascunzându-se în păduri, trăind de azi pe mâine. În centrul agitat al mulțimii se aflau Intendentul și episcopul de Glasgow, William Wallace și Robert Bruce. Se adunaseră să decidă viitorul regatului. Era un viitor asupra căruia nu păreau să cadă de acord.

— Nimeni nu poate nega reușitele lui sir William. Niciun lord sau baron, ba nici măcar un episcop n-a făcut atâtea pentru regat! bubui pe deasupra tuturor vocea aprigă a lui Wishart. Are dreptul să rămână Protector al Scoției!

Câțiva oameni se porniră să vorbească toți deodată, dând să-i răspundă.

Cel mai sonor fu glasul lui James Stewart:

— Nu neagă nimeni asta, Sfinția Voastră. Dar împrejurările s-au schimbat și trebuie să ne schimbăm și noi odată cu ele. Cred că o nouă direcție în materie de ocârmuire ne-ar prii tuturor.

John de Atholl și Alexander Seton se grăbiră să-l susțină. Chipeșul conte Malcolm de Lennox, stând înconjurat de cavalerii săi înveșmântați în negru, își adăugă și el părerea:

— După moartea regelui Alexander am avut șase Protectori în perioada interregnumului. Revenirea la un echilibru de putere ar fi în mod sigur mai avantajos decât vocea unui singur om, nu?

— Și Consiliul celor Doisprezece a fost un echilibru de putere, răspunse Gilbert de la Hay. Asta nu ne-a fost de prea mare folos în cele din urmă.

Neil Campbell, aliat fidel al lui Wallace, ca și Hay, își exprimă și el acordul pe un ton hotărât.

Robert privi către William Wallace, care ședea în mijlocul mulțimii agitate. Brațele lui musculoase, goale până la umeri, erau acoperite de răni căpătate în bătălia de la Falkirk. O cicatrice provenită probabil de la o lovitură piezișă de spadă desena o linie zdrențuită pe fața sa, de la frunte la gură. Lui Robert i se păru că tanărul bărbat era la capătul puterilor: o oboseală nu atât a trupului, cât a spiritului.

— Nu e momentul să ne schimbăm liderul, mârâi Gray, altul dintre comandanții lui Wallace. Trebuie să ne strângem forțele, nu să le împărțim. Englezii se vor întoarce să termine ce au început. Trebuie să fim pregătiți să-i întâmpinăm.

— Știm acum că zvonurile privind încheierea armistițiului dintre Anglia și Franța sunt adevărate, zise Gartnait de Mar. Propun să trimitem o delegație care să înainteze o petiție curiei papale. Delegația aceasta ar trebui să arate că deținem în continuare controlul asupra regatului nostru, că suntem uniți împotriva tiraniei regelui Edward. Cred că Intendentul are dreptate. Haideți să mai alegem și alți oameni care să-i fie alături lui sir William. Făcu semn către James și Wishart. Poate Intendentul și Domnia Voastră, Excelență? Aveți cea mai mare experiență dintre noi toți. Sfinția Sa va asculta cuvintele voastre înțelepte.

Se auziră strigăte aprobatoare și James ridică mâinile.

— Eu unul cred că a venit vremea să mai primenim sângele. Privi spre Robert, dar înainte să continue, un bărbat posomorât, cu un ciot urât acolo unde ar fi trebuit să se afle mâna sa dreaptă, vorbi:

— Sir William a sacrificat totul ca să ne conducă în luptă! Și-a pierdut vărul și mulți oameni dragi lui la Falkirk. De ce?! Pentru că nobilii au fugit de pe câmpul de luptă și ne-au lăsat să murim! Oamenii ăștia nu pot vorbi în numele nostru!

Un murmur amenințător de aprobare se ridică dinspre mulți dintre cei aflați la periferie, toți soldați.

— Voi ați pierdut războiul, nu noi! tună bărbatul cel mohorât, încurajat de reacția lor. Acum vreți să ne pedepsiți pe noi pentru propria voastră lașitate?

James Stewart se întoarse către el.

— Ajunge! Toți ne-am pierdut rude și tovarăși. În cuvintele Intendentului se simțea durerea provocată de pierderea fratelui său. N-are nimeni monopolul suferinței!

În liniștea tensionată ce urmă se auzi un glas:

— Eu am decis ce să fac.

Atenția mulțimii se întoarse către William Wallace, cei de la margine întinzându-și gâturile ca să-l vadă.

— Cea mai mare parte a armatei noastre a fost distrusă. Dacă mâine s-ar declanșa o campanie, nu ne-am putea opune englezilor. Trebuie să ne recuperăm forțele.

Ochii albaștri ai lui Wallace se plimbară pe deasupra lor. Stăruiră asupra lui Robert.

— Sir Gartnait are dreptate. E timpul să căutăm ajutor din partea altora dacă vrem ca lupta noastră să continue. O să mă retrag din poziția de Protector al Scoției și o să plec în Franța. Nu trebuie să-i permitem regelui Philippe să uite de alianța cu noi, indiferent ce pact face cu Anglia. De la Paris o să mă îndrept spre Roma și o să mă adresez personal papei.

Întorcându-se pe călcâie, părăsi cercul, în timp ce oamenii dădeau îndărăt ca să-l lase să treacă. Pentru o clipă mulțimea amuți, apoi un cor de voci izbucni deodată, unele rugându-l pe Wallace să se răzgândească, celelalte încercând să se facă auzite.

În mijlocul confuziei, Robert își făcu drum prin mulțimea agitată. Wallace se zărea înaintea sa, îndepărtându-se cu pași largi printre copaci. În cele câteva zile de la sosirea sa în Pădure, Robert avusese mai multe consfătuiri private cu James Stewart cu privire la problema protectoratului. Știa că, propunând ca Wallace să renunțe la acesta, Intendentul îi netezea lui cărarea pentru a ocupa poziția. Voia să fie generos.

— Sir William!

Wallace privi în jur, dar continuă să meargă.

Robert ținu pasul cu el, cu frunzele moarte scrâșnindu-i sub cizme.

— Tu și eu n-am fost totdeauna de acord, dar nu pot să neg ce ai realizat în ultimul an. Ai creat o armată din păstori și fermieri, toți devotați ție. I-ai antrenat să fie luptători, le-ai pus sulițe în mâini și foc în sânge. Te-au urmat de bunăvoie în luptă. La Stirling a fost o victorie incredibilă.

Wallace se opri brusc, întorcându-se către el.

— Și la Falkirk a fost o înfrângere incredibilă. Privi îndărăt către mulțimea de oameni care vorbeau pe un ton ridicat. Nu m-au ales să le fiu rege sau dregător. M-au ales să le fiu general și un general valorează doar cât ultima lui victorie. Acum când oamenii se uită la mine nu văd decât dealurile acelea presărate cu morții noștri. Triumful de la Stirling le-a înflăcărat inimile, dar Falkirkul li le-a frânt. N-o să devin simbolul dezastrului nostru.

— Ceea ce-ți propui este totuși riscant. Călătoria către Franța va fi periculoasă, mai ales acum când atâția dintre dușmani știu cum arăți. Ești sigur măcar că regele Franței îți va acorda o audiență?

Wallace făcu semn printre copaci, către un bărbat mai vârstnic, cu păr întunecat, care ședea la periferia mulțimii urmărind discuția încinsă.

— Omul meu de colo a fost cândva templier. A rupt-o cu ordinul, dar încă mai are aliați în Templul din Paris, care ne-ar putea fi de folos. El crede că regele mă va primi. Wallace se uită din nou la Robert, țintuindu-l cu privirea sa pătrunzătoare. Știu că sir James Stewart vrea să fii ales ca Protector al nostru. Mi-a spus episcopul Wishart. Îmi închipui că vor mai fi și alții care să susțină această propunere. Wallace tăcu, apoi întinse o mână acoperită de cicatrice.

Robert o luă într-a lui.

William Wallace dădu aprobator din cap. Întorcându-se, se îndepărtă printre bătrânii pini, ale căror ace se cerneau în jurul lui.

•

Trecuseră patru zile de când Wallace se retrăsese din postura de Protector al Scoției. În acest timp, disputa cu privire la succesorul său continuase, cu argumente și de o parte, și de alta. Noi grupuri de oameni apăreau în tabăra din pădure, răspunzând mesajelor care îi convocau la adunare. Toți își adăugau vocile la dispută.

În ziua de după plecarea lui Wallace, James Stewart își dezvăluise propunerea ca Robert să fie cel ales. Unii o susținuseră de îndată, în frunte cu Gartnait, John și Alexander. Împreună cu Intendentul, cei doi conți și baronul alcătuiau un vot puternic în favoarea lui Robert. Dar asta nu îi descurajă pe alții fie să conteste candidatura, fie să se propună pe ei înșiși. Mulți alții încă le mai cereau lui James și Wishart să candideze ei.

Pe la finele după-amiezii celei de-a patra zile, Intendentul se afla în fața adunării, prezentându-și pentru ultima oară argumentele pentru numirea lui Robert. Bărbații din primele rânduri ale mulțimii ședeau pe pământul acoperit cu mușchi sau se cocoțaseră pe bușteni și buturugi, iar ceilalți se răsfiraseră printre copacii din jur. Vocea Intendentului se ridica deasupra rândurilor lor tăcute, reamintindu-le că în ultimele șaisprezece luni Robert se demonstrase nu doar o dată un partizan credincios al eliberării Scoției de sub jugul regelui Edward. Ca Wallace și Moray înaintea sa, tânărul conte de Carrick ridicase steagul revoltei și-l ridicase sus. Eliberase Ayrshire de sub dominația lui Henry Percy și pusese pe fugă garnizoanele engleze. Atrăsese

alături de el o trupă de oameni loiali, dovedindu-se un comandant îndrăzneț și chibzuit, și spada sa fusese cea care atinsese umărul lui William Wallace, acordându-i eroului lor rangul de cavaler.

— În plus, continuă Intendentul, privindu-l pe Robert, care se afla în apropiere împreună cu oamenii săi, a pierdut mult în slujba acestei cauze. Rupând cu tatăl său, sir Robert a suferit pierderea familiei sale și a unei moșteniri bogate. Luptându-se cu oamenii regelui, și-a atras mânia lui Edward și a îndurat pârjolirea pământurilor familiei Bruce din Annandale nu o dată, ci de două ori. Am auzit că în marșul său spre sud regele a ordonat distrugerea completă a Lochmabenului.

Robert își încleștă pumnii în fața năvalei de sentimente pe care le deșteptaseră în el vorbele Intendentului. Abia când pătrunsese în tabăra din pădure cu o săptămână înainte aflase despre nenorocirea abătută asupra Lochmabenului. Dimensiunile dezastrului nu erau cunoscute încă, dar umblau zvonuri că orașele din Annandale fuseseră lăsate să ardă, iar bărbații și femeile fuseseră măcelăriți fără cruțare. Un nume continua să se repete în toate aceste relatări răzlețe. Bohun. Distrugerea moșiilor familiei lui de mâna fostului său prieten îl scosese din minți pe Robert. Proprietățile erau încă pe numele tatălui său, dar se îndoia că regele Edward îi acordase vreun gând bătrânului lord, retras în Anglia. Nu, atacul îi fusese dedicat în întregime lui, menit să-l lovească unde durea mai tare.

— Sir Robert Pretendentul a fost unul dintre cei mai nobili oameni cu care pământul nostru a fost binecuvântat, continuă James. Un cruciat aprig, dar și un om iubitor de pace, căruia doi dintre regii noștri i-au acordat încrederea lor. În nepotul lui există aceleași virtuți, ceea ce, cred eu, îl face să fie cel mai potrivit pentru a conduce regatul nostru în următoarea etapă a acestei lupte.

Când Intendentul termină, Robert văzu o schimbare în rândurile mulțimii, pe măsură ce oamenii reacționau la cuvintele lui. Unii dădeau din cap, îngânduraţi sau exprimându-și acordul, alții se aplecau șușotind către vecinii lor, iar vreo câțiva scuturau din capete. Era imposibil de spus ce avea să decidă votul.

Wishart păși în centru, cu fața lui largă posomorâtă, dar decisă. Se luptase pentru rămânerea lui Wallace, dar, odată această posibilitate înlăturată, se dedicase alegerii unui nou protector cu aceeași energie ca și Intendentul, deși nu-și făcuse cunoscută propria preferință.

— Am auzit păreri pentru și împotriva numirii lui sir Robert. Propun să ne întoarcem într-o oră și să ne dăm…

Printre copaci se auziră strigăte și zgomot de căpestre. Întrerupt, episcopul Wishart se întoarse încruntându-se. Alți oameni priviră în jur. Robert se întoarse odată cu ei și văzu apropiindu-se o trupă de călăreți. Caii le erau stropiți cu noroi, cu nările vibrând după un galop epuizant. Privirea lui Robert se fixă asupra bărbatului din frunte, un tânăr zvelt cu păr negru, lins, și o față ca de lup. Era John Comyn, fiul lordului de Badenoch. Îl însoțeau în jur de treizeci de bărbați, purtând pe tunici și scuturi un amestec de blazoane, multe decorate cu cele trei mănunchiuri de grâu pe fond roșu, altele cu leul alb al Gallowayului. Robert îl zări printre ei pe Dungal MacDouall. Cuprins de îngrijorare la vederea dușmanilor săi, întrezări aceeași preocupare răsfrântă pe chipul Intendentului.

John Comyn descălecă de pe armăsarul său acoperit de sudoare și înaintă prin mulțime, cu cavalerii săi înghesuindu-i-se pe urme. Ajungând în centru, îi aruncă lui Robert o privire plină de ostilitate și dispreț, înainte să se întoarcă spre Wishart și James.

— S-a luat o decizie? întrebă el cu vocea sa ascuțită și arogantă ridicându-se deasupra murmurului adunării.

Wishart se încruntă surprins.

— Am primit de veste despre adunare acum o săptămână, continuă John văzând expresia episcopului. Tata e ocupat fortificând cetățile noastre din nord și m-a trimis pe mine în locul lui. Ieri am întâlnit una dintre patrulele voastre și mi s-a spus că sir William a renunțat la protectorat și că au loc alegeri pentru a-i desemna un înlocuitor. Oamenii mei și cu mine am călărit toată noaptea ca să ajungem aici.

James îl înfruntă pe tanărul războinic.

— Numele lui sir Robert a fost avansat pentru această poziție.

— A fost numit? întrebă Comyn.

— Nu, spuse Wishart înainte să răspundă Intendentul. Încă nu.

— Atunci vreau să fiu și eu luat în calcul. John Comyn se întoarse, ridicându-și glasul ca să acopere exclamațiile de mânie și protest dinspre oamenii lui Robert. Am dreptul să fiu ascultat.

— Sir Robert este conte, strigă Alexander Seton. Tu nu ești decât cavaler. Rangul chiar nu are precedență aici?

John Comyn se răsuci spre el:

— Sunt fiul și moștenitorul unuia dintre cei mai puternici nobili ai regatului și nepotul regelui. Îi mătură pe toți cu privirea. Poate cineva s-o nege? Când nimeni nu răspunse, ochii întunecați ai lui John Comyn se îngustară satisfăcuți. Dacă tata ar fi știut cât de importantă e această adunare, ar fi venit el însuși, dar mă ofer eu ca Protector în locul lui.

— Susțin propunerea.

Odată cu vocea aceea severă, un bărbat uriaș cu pieptul ca un butoi și o claie de păr alb își croi drum printre rândurile trupei lui Comyn. Era bătrânul și războinicul conte de Strathearn. Omul fusese un susținător al lui William Wallace, alăturându-i-se cu un an mai înainte în raidul acestuia din Northumberland. Era însurat cu o soră a contelui de Buchan, capul Comynilor Negri, și era o forță de luat în seamă în vechea ordine a regatului.

Robert îl privi pe James Stewart și înțelese, după frustrarea de pe chipul lui, că trebuia să-i permită lui Comyn să vorbească, mai ales că acesta era susținut de un bărbat cu reputația lui Strathearn.

— Atunci ar trebui să-ți declari intențiile de îndată, sir John, zise în cele din urmă Intendentul. Nu mai putem prelungi dezbaterile. Cât timp noi pierdem vremea, poți fi sigur că regele Edward își plănuiește noua campanie.

John Comyn păru mâniat de cerința Intendentului de a se grăbi, dar se întoarse către adunare.

— Prea bine.

Tăcu o clipă, adunându-și gândurile, apoi luă cuvântul.

Vorbea clar și cu șir, fapt ce-l surprinse pe Robert, care îl considerase întotdeauna pe tânăr o umbră palidă a puternicului său tată.

John vorbi despre poziția tatălui său ca justițiar al Gallowayului și ca unul dintre cei șase Protectori aleși după moartea regelui Alexander. Pomeni și despre vechimea familiei lui pe aceste meleaguri și despre sprijinul ei neechivoc pentru reîntoarcerea unchiului său, regele John Balliol. Era un discurs inteligent și unul care stârni interesul multora dintre cei din poiană, în mare parte și fiindcă această declarație despre susținerea lui Balliol fusese un subiect pe care James Stewart îl omisese cu bună știință când susținuse candidatura lui Robert.

— Candidez în numele regelui John, încheie Comyn. Așa cum ar trebui să facă oricine își propune să ne fie conducător. Zicând acestea, îl privi pe Robert cu o provocare în ochi.

Surprinzător, cel care contestă aroganța acestei declarații fu unul dintre oamenii lui Wallace, vânjosul Gilbert de la Hay, baron de Erroll.

— Cuvintele astea ar suna mai bine în gura ta dacă n-ar fi fost Comynii cei care au dat tonul fugii de pe câmpul de luptă din Falkirk, lăsându-i pe sir William și pedestrașii săi să înfrunte singuri cavaleria engleză.

Robert, ale cărui aspirații începuseră să se năruie, simți o scânteie de speranță văzându-i pe Gray, locotenentul lui Wallace, și pe Neil Campbell încuviințând din cap.

John Comyn se înroși, dar îl înfruntă de îndată pe lordul Gilbert:

— Măcar tata a fost la Falkirk, alături de concetățenii săi. Îmi acuzi familia de lașitate, dar cel pe care l-ați propus voi ca Protector nici măcar n-a fost pe câmpul de luptă! Arătă către Robert. Poate că Bruce s-a ținut departe de frică sau poate că supunerea pe care i-a jurat-o regelui Edward l-a oprit să pună mâna pe spadă?

Intendentul și alți câțiva protestară, dar pe deasupra lor se ridică vocea lui Robert.

— Dacă supunerea pe care i-am jurat-o în trecut regelui Edward este în defavoarea mea, atunci ar trebui luată în calcul și implicarea ta de acum. Ești însurat cu o verișoară a regelui, în fond, și ai fost în solda lui până mai de curând decât mine.

— Eu mi-am periclitat căsnicia când tata și cu mine nu ne-am supus ordinelor regelui, așa cum și intenționam să facem din clipa în care am fost eliberați din Turn. John Comyn își ridică vocea acoperind huiduielile disprețuitoare ale lui Edward Bruce. Joan și fiicele mele sunt în Anglia. De dragul regatului, mi-am pierdut soția și copiii. Tu ce-ai sacrificat?

Cearta continuă să ia proporții, radiind dinspre Robert și John și cuprinzând toată adunarea. Intendentul și Wishart se străduiră să păstreze ordinea, țipând pe deasupra larmei până răgușiră, dar nimeni nu le dădu ascultare. Robert, smulgându-și privirea furioasă de la Comyn, zări guri căscate și pumni ridicați. Oamenii lui Comyn se înfruntau cu ai săi. Fratele său își încleștase o mână pe mânerul spadei, la fel și John de Atholl. Dungal MacDouall și-o scosese pe a sa din teacă. Cu coada ochiului, Robert observă o siluetă zveltă, vânoasă, învești mântată într-o rasă neagră, înaintând prin mulțime. Purta veșminte călugărești și gluga îi ascundea parțial chipul. Sub umbra ei, Robert întrezări falca netedă și proaspăt rasă a unui bărbat tânăr. Ajungând în centrul adunării, bărbatul își dădu pe spate gluga, dezvăluind o față ascuțită, remarcabilă și un cap cu tonsură. Un ochi îi era

albastru, iar celălalt de un alb lăptos, ciudat. Trecură câteva clipe până să-l mai observe altcineva.

Wishart, care discuta aprins cu Strathearn, se opri în mijlocul frazei. Se schimbă la față, rămânând cu gura căscată de surpriză.

— Domnul fie lăudat, Lamberton, te-am crezut mort!

Auzind izbucnirea exuberantă a episcopului și alții amuțiră. Treptat, toți ochii se întoarseră către nou-venitul în rasă călugărească. La auzul numelui, Robert înțelese că acesta trebuia să fie William Lamberton, omul pe care Wallace și Wishart îl aleseseră să fie episcop de St Andrews, cea mai importantă dioceză a regatului.

— Călătoria mea la Roma a fost mai lungă decât m-am așteptat, replică Lamberton. Nu-și ridicase glasul, dar acesta avea o sonoritate care făcu să se stingă și ultimele murmure de nemulțumire din poiană. Dar mă întorc la voi consacrat în ochii Domnului de mâna Sfinției Sale Papa Bonifaciu. Și, se pare, adăugă el măsurând adunarea cu privirea lui intensă, că vin la vreme de nevoie.

Wishart îl măsură pe Lamberton din cap până în picioare.

— În numele lui Iisus, de ce ești îmbrăcat în haine călugărești, prietene? Și cum de ni te-a adus norocul?

— Bune întrebări și una, și alta, răspunse Lamberton cu un zâmbet scurt și aspru, dar răspunsurile pot să mai aștepte. Privi în jur. Am auzit câte ceva din ceea ce s-a propus aici. Aș sugera atât alegerea lui sir Robert Bruce, cât și a lui sir John Comyn ca Protectori. Dacă oamenii regatului sunt divizați în această problemă, și e evident că sunt, atunci de ce să nu eliminăm motivul discordiei, unindu-i pe cei doi bărbați pe care-i susțineți cu toții? Când nimeni nu spuse nimic, Lamberton continuă, cu vocea înăsprindu-se: Avem nevoie de unitate. Am reușit să obțin sprijinul Sfinției Sale din Roma pentru cauza noastră, dar la Paris am descoperit că s-a căzut de acord în mod oficial asupra încheierii armistițiului dintre Anglia și Franța.

— Și noi am auzit asta, Sfinția Voastră, zise James Stewart.

— E mai rău decât știți, Înalte Intendent, răspunse Lamberton. Armistițiul urmează să se transforme într-o alianță permanentă, întărită în anul ce vine prin două căsătorii, cea dintâi între regele Edward și Marguerite, sora regelui Philippe, căsătorie care a fost propusă și înainte de război. Cea de-a doua, logodna dintre prințul Edward de Caernarfon și fiica lui Philippe, Isabella, încă o copiliță, care va avea loc când fata va ajunge la vârsta

potrivită. Prin această alianță, regatul nostru este lăsat pe dinafară. Tratatele noastre cu regele Philippe vor fi abrogate. Scoția a rămas singură.

Capitolul 66

Robert se ghemui în valea împădurită, cu veșmântul de zale răsfirându-se în jurul său. Ridicând o crenguță de pe jos, își dădu pe spate gluga mantiei sale de un verde cafeniu ca să vadă mai bine. În jurul său stăteau în cerc o duzină de bărbați în haine similare, vopsite în verde și cafeniu, purtate peste zale ca să ascundă sclipirea oțelului. Din baldachinul de frunze de deasupra răsuna flecăreala mierlelor și sturzilor tulburați de intruși. Dincolo de țesătura ramurilor, cerul era incandescent de căldură. Copacii îi adăposteau pe bărbați de ferocitatea soarelui, dar aerul era sufocant din pricina umezelii și insectele îi chinuiau: muște și musculițe, căpușe care li se îngropau în piele și păduchi care puteau înnebuni omul ciupindu-l de scalp și de vintre.

— Din câte știm, căruțele vor veni dinspre nord, zise Robert trăgând cu crenguța o linie pe solul uscat. Se vor îndrepta spre Roxburgh. Arătă cu crenguța către o piatră așezată pe jos la capătul liniei, apoi desenă un cerc la celălalt capăt. Sir James și oamenii lui vor pândi apariția lor aici, unde terenul este mai înălțat și pot vedea clar poteca. Între timp, forțele noastre vor aștepta aici. Desenă două cruciulițe în praf de o parte și de alta a liniei. Nu știm precis când vor sosi englezii, dar iscoadele cred că în după-amiaza aceasta, aproape sigur înainte de căderea nopții. Sir John și oamenii săi au străbătut cărarea. Privi către cumnatul său care aprobă din cap.

Părul negru, cârlionțat, al lui Atholl era ascuns sub glugă. Părea nerăbdător.

— Apreciem că va dura cam zece minute până să ajungă convoiul în dreptul nostru, odată ce a trecut de compania Intendentului.

Robert întâlni privirea întunecată a lui John Comyn.

— Înțeleg că ai pus pe cineva să pândească semnalul lui sir James?

Chipul lui Comyn era palid și posomorât.

— Da, pe Fergus, bombăni el, smucind din cap în direcția unuia dintre oamenii săi, un scoțian vânos și atletic, care stătea cu brațele încrucișate pe piept.

Robert îi privi pe ceilalți bărbați care-l înconjurau pe Comyn, majoritatea cavaleri de-ai săi și câțiva bărbați din Galloway. Chipurile lor aveau toate o expresie mohorâtă, despre care știa că avea mai puțin de-a face cu dușmanul

ce se apropia și mai mult cu oamenii săi, cu care se aflau față în față. Dintre ai lui, Atholl părea singurul care se concentra asupra planului. Gartnait se încrunta, Alexander Seton era rece și rezervat, Christopher, nervos, stătea cu ochii pe grupul de oameni încordați din jurul lui Comyn, Neil Campbell, nonșalant, se scobea în dinți cu un bețigaș pe care-l ascuțise cu pumnalul, iar Edward îl fixa cu privirea pe John Comyn, cu ochii săi albaștri plini de dispreț.

— Bine, zise Robert sumbru, revenind la linia pe care o trasase în praf. Intendentul le va permite englezilor să intre în capcană, apoi va înainta și le va tăia retragerea, în timp ce noi o să închidem cursa și…

Robert se opri auzind un glas ce bodogănea. Ochii săi se ațintiră asupra lui Dungal MacDouall, care ședea de-a dreapta lui Comyn purtând o cămașă de zale până la coapse pe sub mantia cafenie.

— Ai ceva de zis?

Privirea omului îl înfruntă fără să clipească.

— Cred că e riscant să organizăm o ambuscadă atât de aproape de castel. Dacă garnizoana din Roxburgh prinde de veste despre atac, ar putea să organizeze o ieșire. De ce să nu lăsăm forțele Intendentului să atace și să călărim în ajutorul său?

Înainte să apuce Robert să răspundă, Edward luă cuvântul, încins:

— Am discutat deja obiecțiile tale, MacDouall. N-ai ascultat nimic din ce s-a vorbit?

Robert îi aruncă fratelui său o privire de avertisment, apoi ridică o mână, în timp ce Dungal spunea ceva pe sub mustață.

— Acesta este cel mai bun loc pentru o ambuscadă. Își desfăcu brațele și arătă pădurea din jurul lor. Terenul e bun pentru caii noștri și putem ataca în același timp din ambele flancuri. Știm că e un convoi bine apărat. Iscoadele spun că sunt treizeci de soldați călare și cam de două ori pe-atâția pedestrași, plus vizitiii. Nu. Ăsta e locul unde vom lupta. Dacă ne mișcăm iute, putem să le distrugem proviziile și să ne retragem în pădure cu mult înainte ca garnizoana din Roxburgh să aibă timp să organizeze vreo ofensivă.

Dungal murmură ceva la urechea lui John Comyn, iar Robert goni iritat o muscă ce-i bâzâia prin dreptul feței. Căldura era sufocantă ca melasa, făcând aerul greu de respirat. Își imagină un deal galez învăluit în beznă și ninsoare, cadavre împrăștiate în jurul căruțelor, boi răniți zăcând în genunchi și mugind jalnic. Plănuise ambuscada cu gândul la Nefyn, dar nu

putea nega că situația era diferită, mai periculoasă decât fusese pentru galezi, care se puteau retrage înapoi în munți. În primul rând că acum era ziuă, iar terenul, deși le ușura atacul, le ușura și adversarilor urmărirea, dacă lucrurile nu ar fi mers conform planului. Cuvintele lui Dungal făcură șarpele îndoielii să se descolăcească înăuntrul său. Castelul Roxburgh era înțesat de soldați englezi flămânzi, ce așteptau cu disperare sosirea proviziilor. Își alungă grijile. Avea să meargă. Ridicându-se, aruncă bețișorul și înfruntă privirea celuilalt Protector.

— Ești alături de mine, John? Trebuie să știu.

După o pauză, Comyn strânse din fălci și aprobă scurt din cap.

— Pentru Falkirk, zise Robert întinzând mâna.

John i-o luă. Mâinile lor se strânseră scurt, apoi se desprinseră iute una de alta.

Cele două grupuri părăsiră valea, Comyn și cavalerii săi îndreptându-se către potecă, dincolo de care, la o oarecare distanță, îi aștepta restul companiei, împreună cu caii. Robert și oamenii săi se înfundară mai adânc în pădure, făcând păsările să se înalțe precipitat deasupra lor, spre cerul decolorat. Aproape de drum, pădurea era mai puțin deasă, neoferindu-le cine știe ce ascunziș, o problemă dacă englezii ar fi trimis înaintea convoiului iscoade care i-ar fi putut vedea și da alarma. Robert decisese ca ambele trupe să se ascundă departe de raza vederii și să aștepte semnalul Intendentului.

În timp ce se îndepărtau, Edward privi îndărăt peste umăr.

— Mă jur că potaia aia de MacDouall are de gând să se opună oricărei decizii pe care o iei.

Robert îi aruncă o privire.

— Nu poți să-i reproșezi ura pe care ne-o poartă. Tatăl nostru l-a omorât pe al lui.

Edward ridică din umeri cu nepăsare:

— Taică-su l-a atacat pe al nostru. La ce se aștepta? Și-n plus, asta a fost demult.

Robert nu-i răspunse, recăzând în tăcere în timp ce împingea crengile din drumul lui. Într-o poiană aflată înaintea sa îl aștepta restul companiei, formată în principal din cavaleri din Carrick, inclusiv Ness și Walter, și sporită de oameni de-ai lui Atholl și Mar. Erau șaizeci cu totul, ceea ce, împreună cu forțele lui Comyn, avea să fie pe măsura celor optzeci și ceva de englezi.

— Observatorul e la post? întrebă Robert apropiindu-se de Walter și acceptând cupa de bere pe care i-o înmâna Ness.

Walter făcu semn către înălțimile înfrunzite ale unui stejar bătrân, prin desimea căruia Robert zări picioarele unui bărbat atârnând de o parte și de alta a uneia dintre cele mai de sus ramuri.

Terminând berea, Robert se așeză să aștepte. Puteau să treacă ore până la sosirea semnalului. Avea să se odihnească atât cât putea. Pretutindeni în jurul lui, copacii se întindeau într-o masă înverzită, iar lumina pătrundea necruțătoare oriunde găsea o breșă în frunziș. Desișurile acestea alcătuiau marginea sudică a Pădurii Selkirk. Aici, pe graniță, copacii erau predominant stejari, aluni și mesteceni, mai degrabă decât pinii înalți ce alcătuiau inima întunecată a pădurii. Zona împădurită era presărată cu dealuri acoperite cu tufe de iarbă-neagră și cu văi abrupte din care clopotnițele mănăstirilor și turnurile castelelor răsăreau pe neașteptate, construite toate din aceeași piatră trandafirie.

Rezemându-se cu spatele de un trunchi, Robert își privi oamenii care își împărțeau berea și vorbeau între ei. Toți erau murdari și scăldați în sudoare, cu hainele murdare după lunile de trai în Pădure și de călătorit dintr-un loc într-altul. Mulți își lăsaseră bărbi, nemaiavând timp să se radă. Robert își frecă țepii aspri de pe bărbie, dându-și seama că și el arăta la fel.

În ultimele zece luni, de când el și John Comyn deveniseră amândoi Protectori, fuseseră angajați într-un război prelungit de hărțuială împotriva castelelor încă deținute de englezi, lăsate să se apere singure când regele Edward își condusese armata flămândă dincolo de granițe. Neavând mașinării de asediu, nu putuseră lansa asalturi la scară mare asupra Berwickului, Edinburghului, Stirlingului sau Roxburghului, așa că se concentraseră pe privarea garnizoanelor de mult așteptatele provizii. Se zvonea că englezii din Stirling erau deja în pragul înfometării. Cu voia Domnului, dacă aveau să reușească astăzi, Roxburghul avea să aibă aceeași soartă. O victorie ar fi fost cu adevărat binevenită, castelul reprezenta un punct strategic extrem de important, aproape de graniță, și fusese baza de unde regele Edward își lansase campania militară cu un an mai devreme.

În vreme ce Robert își plimba ochii pe deasupra oamenilor săi, Christopher Seton îi prinse privirea și dădu aprobator din cap. Robert îl făcuse cavaler de Crăciun, ca recompensă pentru loialitatea sa din ultimii doi ani. Scutierul păruse la început stânjenit de această onoare, fapt care-l nedumerise pe Robert, dar Christopher începea să se obișnuiască treptat cu

poziția sa de cavaler. Ceilalți se adaptaseră cum putuseră dificultăților războiului de asediu, unii mai bine decât alții. Fratele său și Alexander Seton păreau să se simtă în pădure ca acasă, plănuind ambuscade și raiduri, trăind de pe o zi pe alta. La fel și John de Atholl, al cărui tanăr fiu, David, îi servea drept scutier, deși contele ducea în mod evident dorul soției sale, rămasă în tabăra din pădure alături de alte femei și copii. Acolo o lăsase și Robert pe Marjorie, în grija lui Christian și a lui Judith. Doica se schimbase de la plecarea Katherinei, sincer încântată să se ocupe de fiica lui. Gartnait părea să se adapteze mai greu, în parte și fiindcă dezaproba soiul de război în care erau angajați. Era calea lașului, să ataci fără avertisment, îi spusese el nu doar o dată lui Robert. Dar nici măcar Gartnait nu susținea că aveau de ales sau că s-ar fi putut angaja într-o bătălie nobilă, cu două armate față în față. Nu de când cu Falkirk. Nu aveau nici forța, nici determinarea lui William Wallace, aflat acum peste graniță, luptând pentru cauza lor cu vorbe, la curțile regelui și papei.

Atenția lui Robert se mută asupra lui Neil Campbell care ședea lângă fratele lui. Tanărul, care fusese unul dintre cei mai fideli locotenenți ai lui Wallace, îi reamintea de Edward. Avea aceeași nesupunere, combinată cu un umor hâtru. Robert nu era surprins că aceștia doi deveniseră apropiați. În parte din cauza comportării sale nebunatice și în parte din pricina fidelității lui față de Wallace, Robert îi acordase cu greu încrederea sa lui Campbell, dar văzuse curajul și abilitățile de luptător ale bărbatului și din conversațiile în jurul focului aflase că aveau în comun mai multe decât ar fi crezut. Neil se alăturase taberei lui Wallace la începutul rebeliunii, după distrugerea proprietăților familiei sale din Lochawe de către clanul MacDougall. În vest și în insule, războiul izbucnit cu doi ani în urmă continua neabătut între familiile MacDonald, care încă mai acționau ca reprezentanți ai regelui Edward, și MacDougall, aliați ai Comynilor și ai lui Balliol. Alexander MacDonald care, împreună cu bătrânul său tată, făcuse parte din adunarea de la Turnberry, fusese ucis de șeful clanului MacDougall, iar fratele său mai tanăr, Angus Og, care îi dăduse lui Robert lingura lui cu mulți ani în urmă, la ospăț, îi urmase ca lord de Islay. Faptul că Neil îndurase distrugerea propriilor pământuri și-și pierduse moștenirea îi unea în exil pe el și pe Robert, care încă mai suferea după nimicirea Lochmabenului. Era un lucru care-i unea pe mulți dintre ei.

Regele Edward nu se întorsese să-și continue distrugerile, deși se răspândeau zvonuri despre o campanie iminentă. Se ocupase, însă, de

problemă de la distanță, oferind bucăți din pământurile confiscate baronilor lui. Contele de Lincoln primise domeniile lui James Stewart, Clifford, castelul Caerlaverock, aflat în sud-vest, iar lui Percy i se oferiseră și alte cetăți din Galloway ce-i aparținuseră lui John Balliol. În prezent însă și până când englezii aveau să-și consolideze stăpânirea asupra regatului, baronii nu puteau profita de pământurile lor, fiind în continuare amenințați de scoțieni.

•

Soarele își urmase traiectoria pe cer și-i ardea ceafa lui Fergus. Pielea îl mânca, iar transpirația i se scurgea pe spinare. Goni o viespe care îi dădea târcoale obrazului bâzâind neostoită. Insecta cea mare se refugie dincolo de atingerea sa. Lumina juca pe trunchiul scorburos al stejarului, sclipind pe spinările de un albastru strălucitor ale gândacilor ce alergau pe scoarță. Printre crengile de sub el întrezărea capetele oamenilor și crupele cailor. Din locul unde stătea, avea o vedere bună, ramurile stejarului deschizându-i-se înainte către sud și est, pe deasupra copacilor acoperiți cu frunzișul luxuriant al verii. Ici și colo întrezărea cărarea ce șerpuia în depărtare, unde terenul se ridica. În spatele său, dacă își sucea gâtul, putea zări un petic de piatră trandafirie: crenelurile castelului Roxburgh.

Fergus miji ochii în sus, frecându-și gâtul. Soarele fierbinte ce pătrundea printre ramurile de deasupra îi rănea ochii. I se păru că de sus ar fi avut o vedere tot la fel de bună, dar că printre frunzele acelea ar fi fost mai umbră. Căldura îi făcea tâmplele să zvâcnească. După o clipă, se ridică, până când se pomeni stând în picioare pe creanga pe care încălecase în ultimele două ore. Picioarele îl furnicau sub năvala sângelui. O voce se ridică de dedesubt:

— Fergus? A venit semnalul?

— Nu, răspunse el, privind chipul ridicat al unuia dintre oamenii lui Comyn. Trebuie să mă mișc. O să urc mai sus.

— Continuă să veghezi, veni răspunsul cu bruschețe.

Bombănind pe sub mustață, Fergus își încolăci mâinile pe creanga de deasupra sa și porni să se cațere încet, păstrându-și privirea ațintită asupra cocoașei împădurite din depărtare, unde se aflau oamenii Intendentului. Un zumzăit îl anunță că viespea revenise, dar n-o luă în seamă, trăgându-se în sus creangă cu creangă. La o bifurcație, trecu de cealaltă parte a copacului. Atât de sus, ramurile erau mai înguste, dar suficient de solide ca să-i susțină greutatea. Alegând una ale cărei frunze îi ofereau o vedere clară către est, dar îl apărau de soare dinspre vest, Fergus o încălecă și se târî de-a lungul

ei. De undeva se auzea un bâzâit surd. Mai multe viespi. Două îi dădură târcoale, zumzăind tare. Lovi în direcția uneia, blestemând. Aceasta se feri. Fergus o urmări cu ochii mijiți, gata s-o strivească pe mica ticăloasă dacă se întorcea. Se opri, îngustându-și ochii și mai tare. Erau câteva duzini de viespi, roind în jurul unei ramuri lungi și subțiri aflate înaintea lui. Prin frunziș zări un sac mare, de culoare deschisă.

La vederea cuibului, Fergus se încordă. Mai multe viespi se apropiau în zbor de el. Una i se așeză pe picior și el o goni. Reveni, plutindu-i în dreptul ochilor, cu zumzăitul ei furios umplându-i auzul. Fergus scutură cu sălbăticie din cap, blestemând. Nu putea să stea acolo. Afurisitele i-ar fi distras atenția de la veghea sa. Dorindu-și să nu se fi mutat, apucă ramura de deasupra și se ridică în picioare, intenționând să se întoarcă din nou către bifurcația trunchiului și să coboare până la locul său de mai-nainte. Cuprinzând creanga cu cealaltă mână ca să-și recapete echilibrul, simți o înțepătură ascuțită. Își desfăcu instinctiv strânsoarea și, desprinzându-și mâna, zări rămășițele unei viespi strivite agățându-i-se de palmă. În aceeași clipă, simți o altă înțepătură în ceafă. Fergus se plesni cu un geamăt. Făcând asta, își pierdu echilibrul. Mâna îi alunecă de pe creanga de deasupra și se pomeni proiectat înainte, lovindu-se zdravăn de creanga zveltă de sub el. Cu un trosnet și o furtună de frunze, aceasta cedă. Simțind-o că se rupe sub el, se aruncă înainte. Prinzându-se de o ramură aflată deasupra, rămase atârnat în timp ce creanga ruptă cădea printre copaci, iar zumzăitul grav devenea un bâzâit ascuțit. Fergus strigă un avertisment, dar era prea târziu. Lovind solul acoperit de mușchi, sacul sfărâmicios se sparse și din el năvăli un nor de viespi. Câteva clipe mai târziu, liniștea fu spulberată de cele dintâi țipete ale oamenilor și cailor.

Departe, trei săgeți se avântară pe cerul albastru, una după alta, deasupra pădurii ce domina drumul spre Roxburgh.

De cealaltă parte a drumului, în străfundul umbrei verzi a copacilor, un fluierat răsună din coroana largă a unui velniș. La auzul lui, Robert se ridică în picioare, cu toropeala spulberându-i-se. O privire aruncată spre copacul de deasupra și un semn de-al omului său îl anunțară că venise vremea. La un semn de-al lui, membrii companiei, tolăniți pe solul acoperit de mușchi, dădură pe gât cănile de bere și încetară conversațiile. Ridicându-se degrabă în picioare, se îndreptară spre locul unde le erau priponiți caii. Vreo doi se opriră să se ușureze în tufișuri, în vreme ce scutierii le dezlegau armăsarii.

Păsările, ațipite de calmul după-amiezii, zburară ciripind printre copaci, tulburate de animația subită a taberei.

Îndreptându-se spre Vânător, Robert își trase coiful peste gluga de zale și peste gluga vătuită de dedesubt și simți oțelul încingându-i strâns creștetul. În depărtare se auzea nechezatul cailor din tabăra lui Comyn.

— Țărănoii ăia nu-s în stare nici măcar să-și țină caii liniștiți? întrebă Edward. Avântându-se în șa, își scoase sabia din teacă.

— Englezii o să ne audă de la o milă, mârâi Alexander.

Înfigându-și piciorul în scară, Robert încălecă alături de ei, cu chipul hotărât. Auzea vag duruitul roților căruțelor. Mai călătorise alături de convoaie de provizii și știa ce larmă făceau acestea pe un drum bătătorit.

— N-o să audă mai nimic din cauza zgomotului pe care-l fac căruțele lor, le zise el celorlalți, adunând frâiele Vânătorului într-un pumn, în dosul scutului, și trăgându-și spada cu cealaltă mână. Cu voia Domnului, asta o să acopere zgomotul nostru până când o să ajungem aproape de ei.

Strânse coastele Vânătorului între coapse, îndemnând calul să înainteze. Oamenii se aliniară în șir în jurul lui, răspândindu-se printre copaci. John din Atholl îi întâlni privirea și-i zâmbi sumbru, scoțând spada din teacă. Așteptară împreună, cu respirațiile precipitându-se prin coifuri și obrăzare.

Duruitul se apropia, însoțit de clămpănitul mai multor copite. Robert nu mai auzea nechezatul cailor lui Comyn. Lăsând deoparte orice alt gând, își concentră mintea asupra unui singur lucru, ca un arcaș care ia la ochi o țintă. Cavalerii și cumnatul său îi erau alături, scutierii și mulțimea de pedestrași în spate, ținând pregătite săbiile scurte și securile. Ness părea nervos, dar își scosese spada din teacă, gata să-l urmeze pe Robert și în iad dacă era cazul. Walter înălțase V-ul răsturnat al Carrickului. Scutierul aflat de strajă, a cărui însărcinare era să socotească timpul de la primirea semnalului și până când estimaseră că va ajunge convoiul în dreptul lor, se lăsă să alunece din copac făcând semn din cap.

Robert îl îndemnă pe Vânător la pas și ceilalți porniră odată cu el, rupând rândurile pe măsură ce pătrundeau în vegetația încâlcită de sub copaci. Simțind tensiunea stăpânilor, unii cai scuturară nervos din capete, dar bărbații îi ținură sub control. Strecurându-se printre coloanele stejarilor și ulmilor, Robert îl lăsă pe Vânător la trap, urmat de ceilalți. Zgomotul căruțelor și cailor părea să umple pădurea. Copacii se răriră și oamenii dădură pinteni cailor, îndemnându-i la un galop ușor. Ramuri zburară pe lângă ei, crenguțe se rupseră, tufișuri fură smulse din rădăcini. Lumina

soarelui fulgera printre frunze. Ochii cailor erau măriți, arătându-și albul, iar nările le vibrau. Înaintea lor, printre copaci, oamenii zăriră formele masive ale căruțelor și fâșii colorate de tunici.

Când ieșiră din pădure năpustindu-se spre drum, Robert rânji și strigă:

— Pentru Scoția!

La vederea lor, englezii își întoarseră brutal caii, smulgându-și spadele din teci cu strigăte răgușite. Pedestrașii, care purtau crucea roșie a Sfântului Gheorghe, traseră armele și se adunară în fața căruțelor, gata să apere prețioasa încărcătură. Caii de povară înhămați la cele zece căruțe încărcate cu lăzi, saci și butoaie, nechezară speriați în timp ce vizitiii se chinuiau să-i stăpânească. Trupa lui Robert îi lovi cu putere în flancul drept, cavalerii scoțând urlete furioase, pe când își îmboldeau caii în susul micii pante ce ducea spre drum.

Robert se repezi către un cavaler aflat în fruntea convoiului, îmbrăcat în negru, cu o cruce albastră pe scut. Lovi cu spada, făcând oțelul să scânteieze în înserarea aurie. Cavalerul își înălță scutul și lama lui Robert se izbi cu putere de lemnul acestuia. Omul nu avusese timpul să-și ridice obrăzarul și chipul îi era schimonosit de hotărâre când, îndepărtând dintr-o lovitură spada lui Robert, fanda către coastele acestuia. Spada zgârie scutul lui Robert, trăgând o linie peste V-ul roșu. Cavalerul scuipă printre dinți și atacă din nou. Spada sa o întâlni pe a lui Robert în aer, zgomotul metalului lovit abia auzindu-se în tumultul ce izbucnise în jurul lor. Robert forță spada celuilalt să coboare, în scrâșnet de metal. Caii se izbiră unul de altul, scrâșnind din dinți. Când garda sa întâlni lama celuilalt, Robert răsuci arma, smulgând spada bărbatului și dezechilibrându-l. Retrăgându-se rapid, în vreme ce cavalerul încerca să se redreseze, își eliberă piciorul din scară și-l lovi cu toată forța în coaste. Cavalerul, deja înclinat în șa, se prăbuși într-o parte cu un țipăt. Capul calului său fu smucit cu violență, în timp ce cavalerul cădea trăgând cu el și frâiele.

Călărețul căzu în zornăitul armurii, iar armăsarul se eliberă, ridicându-se în două picioare și lovind aerul cu copitele lui potcovite cu fier. Una îl nimeri pe Vânător în gât și calul se împletici, țipând de durere. Robert, care avea piciorul încă scos din șa, fu proiectat înainte peste capul plecat al Vânătorului. Atinse solul și se rostogoli la timp ca să evite copitele unui cal de povară. Cu respirația șuierând, apucă spada, trăgând-o către el prin praful drumului, iar cavalerul, care se ridicase cu greu în picioare, se repezi la el mârâind, cu sângele țâșnindu-i din nas. Dincolo de acesta, Robert

întrezări un haos de mișcare și culoare. De-a lungul drumului, oamenii săi îi atacau pe englezi. Avu o secundă să-și dea seama că nici Comyn și nici compania sa nu se vedeau de-a lungul flancului stâng al coloanei, o secundă de surpriză care-i îngheță sângele, apoi cavalerul îl atacă și el se împletici înainte într-un contraatac, răsucindu-și spada deasupra capului și avântând-o în jos, către dreapta, într-o lovitură brutală, dată cu mânie.

Bătălia era cruntă, scoțienii pierduseră avantajul inițial al surprizei, iar englezii, care își formaseră repede rândurile, erau angajați complet în luptă. Cavalerii tăiau și împungeau, cu caii izbindu-se între ei. Pedestrașii se năpusteau unul la altul, încleștându-se cu încăpățânare în luptă, rostogolindu-se corp la corp pe jos, călcând pe degete, lovind cu măciuliile săbiilor în pomeți, înfigând pumnale în gâtlejuri și coaste. Sângele țâșnea și caii nechezau strident. Oamenii lui Robert erau hotărâți, dar în lipsa trupei lui Comyn erau depășiți numeric. În câteva clipe soarta bătăliei începu să se schimbe, câțiva dintre cavalerii scoțieni văzându-se siliți să lupte cu doi adversari deodată. John de Atholl răcnea prin coiful său, parând loviturile unui cavaler aflat alături, în timp ce încerca să țină la distanță un pedestraș care îl ataca de jos. Unul dintre cavalerii englezi îi strigă vizitiului căruței din frunte să fugă și să se îndrepte spre castel. Dându-i ascultare, omul plesni cu biciul spinările late ale cailor și aceștia se năpustiră înainte, făcând căruța să hurducăie pe drumul denivelat către Roxburgh.

Robert se lupta cu cavalerul în negru când zări cei doi cai gonind către el. Se aruncă în lături și căruța trecu huruind printre ei. Pentru o clipă se pomeni singur pe partea stângă a convoiului, toată lupta concentrându-se în dreapta acestuia. Se întoarse gâfâind înspre copaci și urlă numele lui John Comyn. Pentru o clipă i se păru că aude strigăte în depărtare, apoi o altă căruță trecu pe lângă el gonind nebunește.

Edward Bruce tocmai își înfipsese spada în gâtul unui pedestraș care-l înjunghiase în picior, când zări căruțele punându-se în mișcare și vizitiii plesnind din bice ca să-și zorească animalele. Își înfipse călcâiele în burta calului și strecură animalul pe urma uneia dintre căruțele ce goneau prin învălmășeală. Ajungând la același nivel cu caii de povară, Edward lovi cu spada curelele harnașamentului, tăind pielea. Țipă când vizitiul șfichiui din bici în direcția lui, nimerindu-i calul în crupă, deschizând o brazdă roșie în pielea acestuia și făcându-l s-o ia la galop. Calul eliberat se abătu printre copaci, trăgând după el harnașamentul și lăsând căruța să-și continue drumul cu un singur animal. Văzând planul lui Edward, Neil Campbell își

îmboldi propriul său armăsar pe urmele acesteia, lovind harnașamentul de pe cealaltă parte. Câțiva pedestrași scoțieni își croiseră drum printre englezi și se cățărau în căruțe, sărind peste lăzi și butoaie ca să-i doboare pe vizitii. Două căruțe întorseseră și goneau în josul drumului, de unde veniseră. Unii dintre cavalerii englezi călăreau alături de ele, fără să știe că se îndreptau către forțele lui James Stewart.

Deodată, din stânga se ivi o linie neregulată de călăreți. Robert, care se săltase în spatele uneia dintre căruțele ce se îndreptau către castel, îi zări venind printre copaci, cu John Comyn în frunte. Țipă la Comyn să captureze căruțele, apoi escaladă sacii ca să doboare vizitiul. Căruța sălta nebunește pe drum. Se poticni, se apucă blestemând de una dintre laturi, apoi se ridică și se aruncă asupra vizitiului. Acesta se împotrivi, dar o lovitură brutală a spadei lui Robert îl făcu să cadă de pe capră și să se izbească de pământ, rupându-și gâtul. În timp ce caii îngroziți continuau să alerge, Robert lăsă spada și apucă frâiele. Până reuși să oprească vehiculul, restul forțelor lui Comyn ieșiseră din pădure și-i atacaseră pe englezii rămași. Dintre cele zece căruțe, șase scăpaseră, patru îndreptându-se către Roxburgh, iar două înapoi de unde veniseră.

Leoarcă de sudoare, Robert sări din căruță și alergă înapoi către oamenii săi. Coborându-și obrăzarul, scuipă sânge și praf. Drumul dinaintea lui era presărat cu cadavre. Printre oameni zăceau și câțiva cai morți și unul care mai zvâcnea slab. O clipă lui Robert i se păru că era Vânătorul, apoi își văzu armăsarul, ținut de Nes, care era călare pe propriul său cal, cu spada însângerată în mâna liberă. Îndreptându-se direct către Comyn, care descălecase pe drumul acoperit de cadavre, Robert trecu pe lângă stindardul lui, fâlfâind moale pe jos, murdar de praf și sânge. Era încă în mâna lui Walter. Robert se opri și-l privi pe tanărul cavaler din Carrick, care-l urmase de când cu Carlisle. Îngenunche. Un pumnal ieșea dintr-o latură a gâtului lui Walter și gulerul tunicii îi era scăldat în sânge. Ochii săi priveau inexpresivi cerul.

Robert își întoarse privirea către Comyn, năpădit de furie. Alți bărbați se ridicau clătinându-se în picioare sau se lăsau să alunece din șei. Membrii companiei sale le cereau deja socoteală oamenilor lui Comyn, Atholl răstindu-se fioros la Dungal MacDouall și cerând să știe de ce aceștia nu veniseră. Mânia lui Robert în timp ce se apropia de Comyn era atât de mare, că nu observă umflăturile roșii de pe fețele și mâinile bărbaților din trupa acestuia sau faptul că vreo câțiva oameni lipseau. Cu sângele încă

fierbându-i după bătălie, făcu un efort să nu se azvârle asupra lui Comyn. În schimb își apropie obrazul de al celuilalt, scuipându-și cuvintele printre dinți:

— Unde-ai fost? Am pierdut doisprezece oameni, pui de cățea ce-mi ești!

Comyn îl privi mânios pe Robert, cu ochii întunecați reduși la două despicături.

— Și eu am pierdut zece!

Dungal MacDouall îl dădu cu forța la o parte pe Atholl și se apropie de Comyn. Fața îi era acoperită de umflături livide.

— Nu-i vina noastră. Am fost atacați de viespi.

— Viespi? zise Edward, ivindu-se alături de fratele său. Dacă erau lei, poate v-aș fi compătimit. Se întoarse către ceilalți membri ai companiei lui Robert: Noi ne luptam cu niște bărbați, iar ei hărțuiau niște insecte! Îl privi din nou pe Comyn. E tipic pentru familia ta să evite lupta cu orice preț. La Falkirk ce-au fost? Furnici?

Unii dintre oamenii lui Robert râseră cu cruzime, Comyn roși, iar Dungal înaintă cu arma scoasă din teacă, înjurându-l pe Edward când se năpustea asupra lui. Edward evită lovitura strecurându-se pe sub spadă și repezindu-se în Dungal, pe care-l trimise grămadă la pământ. Oamenii lui Comyn strigară și se repeziră la atac, în timp ce Edward îl încălecase pe căpitanul Gallowayului și-l pocnea din toate puterile. Oamenii lui Robert interveniră, iar cei care-și vârâseră spadele în teci dădură din nou să și le scoată. De-a lungul drumului se auzi tropot de copite și se iviră James Stewart și oamenii săi. Unii dintre ei duceau torțe aprinse, mici ecouri ale soarelui înserării, inundând drumul în urma lor. La vederea Intendentului, Edward se ridică de pe Dungal, care se sculă clătinându-se în picioare. Căpitanul se năpusti orbește la Edward, cu sângele țâșnindu-i din gură, dar Comyn îl reținu.

James aruncă o privire în jur oprindu-și brusc calul.

— În numele lui Hristos, ce s-a întâmplat aici? întrebă el, plimbându-și privirea de la Robert la Comyn. Privirea i se mută pe deasupra cadavrelor de pe drum către cele patru căruțe, dintre care două rămăseseră fără cai. Unde-s celelalte căruțe?

Robert clătină din cap.

— Au reușit să ajungă la Roxburgh.

James părea gata să izbucnească, dar le făcu semn oamenilor care duceau torțele aprinse.

— Dați-le foc! În timp ce cavalerii se îndreptau către căruțe, Intendentul îl privi din nou pe Robert. Trebuie să ne grăbim, zise el cu vocea vibrând de mânie. Garnizoana o să fie alertată. Nu putem să ne luptăm cu toți.

Oamenii se puseră în mișcare și Robert îl apucă de braț pe Comyn.

— Pe capul tău să cadă moartea oamenilor mei, murmură el.

Comyn se eliberă dintr-o smucitură.

Capitolul 67

Pe o pajiște presărată cu flori de lângă orașul Canterbury avea loc un mare turnir. Costisitorul eveniment era binecuvântat de auriul soarelui înserării, care își revărsa lumina lichidă asupra fețelor sutelor de spectatori ce înconjurau arena, reflectându-se în rochiile acoperite de nestemate ale doamnelor și în armura lustruită și coifurile cu creste ale cavalerilor.

De fiecare parte a terenului se ridicau eșafodaje învelite în pânză stacojie și pline de bărbați și femei de rang înalt. Oamenii mai de rând se îngrămădeau dedesubt, întinși pe iarba caldă, cu chipurile îmbujorate de soare și de bere, sau în picioare, urmărind atacurile furtunoase al cavalerilor. La capătul câmpului, ridicându-se deasupra arenei, se afla loja regală, construită să semene cu crenelul unui castel, decorat alternativ cu scuturile regelui și ale noii sale regine.

Edward, măreț și sumbru în robele sale negre tivite cu împletitură grea de aur, privea cavalerii întrecându-se de pe tronul său cu perniță confortabile. Luptele aprige ce însuflețiseră după-amiaza se încheiaseră și acum avea loc un concurs de îndemânare care constituia finala. La un capăt al terenului fusese fixată o cumpănă de care atârna o siluetă umană din lemn și pe ea erau pictate turbanul și veșmintele unui sarazin și o inimă roșie, imensă, desenată pe piept. Pe rând, cavalerii atacau sarazinul cu lancea. Ralph de Monthermer se avântă de-a lungul câmpului, cu mantia sa galbenă cu vulturul verde fluturând în urmă, cu lancea îndreptată spre țintă, urmărit de privirile mulțimii. Cavalerul regelui lovi inima în centru, făcând sarazinul să se învârtă violent, contrabalansat de sacul cu nisip de la celălalt capăt al țintei. Ralph plonjă pe lângă el, cu copitele potcovite cu fier ale armăsarului său azvârlind bulgări de pământ. Privitorii îl aclamară cu generozitate.

Privirea lui Edward se deplasă de-a lungul șirului de cavaleri călări aflați la celălalt capăt al arenei, așteptându-i pe paji să pună ținta din nou în poziție. Îndărătul lor, întunecat pe cerul portocaliu, se ridica stindardul decolorat cu dragon ce fusese cândva înălțat deasupra câmpurilor de turnir din Gasconia. Ochii lui Edward se plimbară pe deasupra cavalerilor: Humphrey de Bohun, eroul turnirului, Aymer de Valence, cu fața sa dură umbrită de distanță, Henry Percy, Guy de Beauchamp, Robert Clifford,

Thomas de Lancaster. Acești tineri, crescuți la curtea lui și însângerați pe câmpurile lui de luptă, atinseseră maturitatea într-un deceniu al războiului. Ucenicia lor se încheiase. Toți își urmaseră tații. Nu mai erau Cavaleri ai Dragonului, luându-și locurile ca Gawain și Perceval, Mordred și Lancelot, numele acelor cavaleri nemuritori săpate în lemnul de stejar al Mesei sale. Dintre veterani mai rămăseseră numai bătrânul John de Warenne, conții de Lincoln și Norfolk și războinicul episcop Bek. Amiaza îndrăzneață era aici, în zelul arzător al celor mai tineri.

Auzind alături o bătaie delicată din palme, Edward privi în jur și-și zări soția aplaudând îndatoritoare demonstrația lui Ralph de Monthermer. La șaisprezece ani, modestă și timidă, Marguerite fusese supranumită de poporul ei Perla Franței. Și o nestemată era, cu părul întunecat ca al fratelui ei, regele Philippe, cu pielea albă ca laptele, cu silueta delicată învăluită într-o rochie de damasc stacojiu, încinsă cu o centură bătută cu rubine lucioase, cu părul prins într-o plasă căptușită care-i încadra fața în formă de inimă. Era începutul lui septembrie și aerul era blând, dar regina își înfășurase în jurul umerilor o stolă de hermină care să țină la distanță cea dintâi răcoare a serii. Fiică a regilor războinici din dinastia capețiană a Franței, Marguerite sosise cu corabia la Dover cu o săptămână în urmă, un tandru simbol al păcii, nervoasă, dar fermă, însoțită de un alai măreț de servitori și cameriste. La două zile după ce corabia ei trăsese la țărm, Edward o luase de soție în fața catedralei de la Canterbury. Ceremonia solemnă, oficiată de ferocele arhiepiscop Winchelsea, fusese urmată de trei zile de turnir și ospețe.

Edward nu precupețise nicio cheltuială cu prilejul nunții sale. Dincolo de terenul de turnir se aflau șiruri de corturi vărgate, decorate cu șuvoaie colorate de steaguri. Fumul se ridica deasupra focurilor pe care carcase lucioase de mistreți se roteau în frigări. Mesele din pavilioane erau acoperite cu farfurii din aur și argint și cu jerbe de flori. Aveau să fie tăvi pline cu turtă dulce proaspătă și aromată, mere cu coaja crocantă coapte în miere, șarlote fine ca norii, vânat suculent care aluneca de pe os, migdale zaharisite și vin cât să umple albia unui râu. În afara corturilor, servitorii atârnau lampioane de ramurile copacilor. La căderea serii, fiecare dintre aceștia urma să fie încoronat de o aureolă de stele strălucitoare.

Simțind privirea regelui asupra ei, Marguerite își arcui buzele trandafirii într-un zâmbet timid. Edward îi zâmbi la rândul lui, curtenitor, înainte ca atenția să-i revină la turnir. Căsătoria era prilej de bucurie, celebrând

sfârșitul războiului de cinci ani dintre Anglia și Franța și asigurând, prin medierea papei Bonifaciu, restituirea Gasconiei lui Edward și moștenitorilor săi. Dar sărbătoarea nu putea goni senzația profundă de pierdere care crescuse în el în ultima săptămână, lăsându-l să tânjească, năpădit de amintiri despre Eleanor. Marguerite era dulce ca miedul și știa că în anii ce urmau avea să aibă parte de plăcere alături de ea, dar nu avea să-i ajungă niciodată la suflet. Acea parte din el murise odată cu regina lui spanioloaică.

Edward auzi un hohot de râs dinspre fiul său, Edward de Caernarfon, așezat cu câteva rânduri mai în spate alături de prietenii săi. La cincisprezece ani, prințul era leit el în adolescență, cu păr blond și înfoiat și un chip prelung, ascuțit. Trupul i se lungise în ultimul an, indicând că băiatul avea să-i moștenească și statura înaltă. Alături de prinț, cu un braț odihnindu-se languros pe marginea tribunei, se afla un scutier chipeș de șaisprezece ani pe nume Piers Gaveston. Tanărul din Gasconia, cu ochii precum cărbunele, era fiul unui cavaler care-l servise pe rege cu credință pe timpul războiului. La moartea omului, Edward îl făcuse pe Piers pupil al casei sale regale, iar scutierul și prințul se împrieteniseră imediat. Edward fusese oarecum îngrijorat de tendința prințului de a-și pierde timpul pe afară cu Piers și amicii săi în loc să se antreneze sau să studieze, dar știa că vremea maturizării tânărului avea să vină destul de iute, mai ales acum că logodna sa cu fiica regelui Philippe, Isabella, fusese bătută în cuie. Căsătoria urma să aibă loc abia peste câțiva ani, prințesa fiind doar o copilă, dar până atunci regele avea alte planuri cu fiul său. Intenționa să-l implice din plin pe prinț în următoarea sa campanie în Scoția, plănuită pentru următorul an. Auspiciile erau favorabile, sfârșitul anului avea să însemne venirea unui nou secol. Era un moment al schimbărilor și, cu voia Domnului, momentul să-și încheie cucerirea.

Trimisese oameni sub comanda locotenentului său, sir Richard de Burgh, conte de Ulster, să caute cea de-a patra relicvă în Irlanda. Când avea s-o găsească, avea s-o plimbe în paradă pe dinaintea oamenilor, cum făcuse cu coroana și cu piatra, mărturii ale autorității sale supreme asupra unei Britanii unificate. Apoi, când relicva avea să fie adusă la Abația din Westminster, dinaintea altarului Confesorului, Cea din Urmă Profeție avea să fie împlinită. Oamenii simțeau nevoia de legende, de ceva la care să aspire dincolo de truda și plictiseala vieții de zi cu zi, ceva aurit și strălucitor, mai presus de cenușiul existenței lor lumești. Asta le punea sângele în mișcare. Dacă salva regatul de prăbușirea prevestită de Merlin,

supușii săi o să-l venereze, dar, și mai important, își asigura credința tinerilor bărbați ale căror taxe îi aprovizionau cuferele și care-și trăgeau spada din teacă în războaiele sale. Cavalerii lui Arthur se certaseră între ei și avuseseră uneori dezacorduri chiar și cu regele lor, dar în final cercul Mesei îi legase cu o loialitate care depășise granițele timpului. Asta era ceea ce își dorea Edward, decis să nu mai vadă nicicând un alt Lewes, regatul sfâșiat de lăcomia baronilor săi și de slăbiciunea regelui. Nu. Cercul său avea să fie făcut din aur. Lustruit. De nefrânt.

Fusese cât pe ce cu Gasconia, când amenințarea războiului civil nu-i părăsise mai deloc mintea, dar bătălia de la Falkirk, deși crâncenă la final, îi unise pe oameni în victorie. Dar nu se terminase. Trofeele nu-i erau de ajuns ca să-și consolideze noua stăpânire. Scoția rămânea împărțită, iar rebelii nu stăteau degeaba. Rapoarte despre convoaie cu provizii atacate și garnizoane izolate îi parveneau în fiecare lună. Winchelsea continua să protesteze față de invadarea unei alte țări creștine și Edward descoperise de curând că William Wallace străbătuse blocada de pe Canal și acum era oaspete la curtea regelui Philippe. Se îngrijorase că rebelul ar fi putut strica armistițiul, dar deocamdată nimic nu se schimbase. Urma să se ocupe de banditul ăla la vremea potrivită, dar acum exista un inamic mai urgent de care trebuia să aibă grijă, unul aflat mai aproape. Și avea să aibă grijă de el, în acea seară chiar.

Odată ce cavalerii își zdrobiseră lăncile de inima sarazinului, turnirul se apropie de final, iar judecătorii se retraseră să delibereze asupra câștigătorului, căruia urma să i se ofere premiul – un coif de argint cu un dragon în vârf – la ospățul de după. Profitând de pauza ivită în festivități, un mesager se strecură de-a lungul băncilor și-i șopti regelui ceva la ureche. Edward se ridică scuzându-se față de tânăra sa regină și coborî din tribună pe treptele din spate. Nobilii vorbeau între ei, încheind pariuri.

Evitând mulțimea, Edward se îndreptă către corturi, urmat cu discreție de doi cavaleri regali. Lumina se stingea iute și felinarele din copaci scânteiau. Un servitor mâna cinci păuni înăuntrul celui mai mare dintre corturi și zece menestreli își ciupeau lăutele acordându-le. Acolo, așteptând între aripile pavilionului magnific al regelui, privind servitorii care acopereau mesele cu brocart, se afla un bărbat cu o mantie albastru închis și o cămașă scurtă de zale. Arăta mai bătrân și mai plin de cicatrice ca în Gasconia, când Edward îl văzuse ultima oară. Ignorând plecăciunile respectuoase ale servitorilor

agitați, regele le făcu semn cavalerilor regali să rămână în urmă și se apropie singur de bărbat.

La apropierea lui Edward, Adam se întoarse. Își înclină capul:

— Maiestate.

— Înțeleg că te-ai instalat?

— S-a avut grijă de mine, stăpâne. Vă mulțumesc. Adam ezită. Am fost oarecum surprins să primesc chemarea Maiestății Voastre atât de curând după încetarea războiului. Mi-am lăsat compania la Bayonne să întărească garnizoana locală, cu unul dintre locotenenții mei la comandă. Sunt pe mâini bune. Presupun că doriți să vă mai pregătesc și alți oameni? Știu că în ultimii ani v-ați folosit cu mare succes de arbaletă în războaiele de pe-aici.

— Nu. Edward trase aer adânc în piept, cu ochii la servitorii ocupați cu aranjarea mesei. Am o însărcinare specială pentru tine. Își întoarse privirea către Adam. Oarecum asemănătoare cu aceea pe care ți-am dat-o acum treisprezece ani în Scoția.

— Înțeleg, zise Adam aprobând lent din cap. Cine e ținta?

— Sir Robert Bruce. Contele de Carrick.

Capitolul 68

Robert Bruce și John Comyn ședeau față în față încremeniți, fixându-se cu priviri în care ardea mânia. În jurul lor, oamenii umpleau sala circulară a castelului din Peebles până la pereții săi din bârne, iar atmosfera era încărcată și instabilă. Ploaia bătea neostenită în acoperișul boltit, iar tunetul mârâia între scăpărările fulgerelor ce izbucneau albe prin crăpăturile ferestrelor oblonite. Aerul era încărcat de sudoare și de răsuflările fierbinți ale oamenilor, ca și de izul de piele udă emanat de mantiile lor leoarcă de apă.

— L-am prevenit pe Bruce. Vocea lui Comyn se înălță deasupra furiei furtunii. L-am prevenit să nu atacăm atât de aproape de zidurile Roxburghului, dar n-a vrut să mă asculte.

— Așa că ai sabotat atacul numai ca să demonstrezi că ai dreptate? întrebă Edward.

John Comyn scoase un râs aspru, lătrat. Se întoarse către cavalerii din Badenoch și Galloway, înșirați în spatele lui.

— N-am știut că neamul Bruce mă crede atât de puternic încât să chem viespile să coboare din copaci!

Îl privi din nou pe Robert și ironia sa batjocoritoare dispăru.

— Tu și fratele tău știți foarte bine ce s-a petrecut. De ce am întârziat. Le aruncă o privire Intendentului și episcopilor Wishart și Lamberton, care încercau să mențină ordinea. Am pierdut zece oameni și cinci cai, pentru Dumnezeu! Spune-mi, ce trebuia să fi făcut?

— Ai fi putut să-ți alegi o iscoadă mai iscusită, zise cu răceală Alexander Seton. Poate dacă omul tău și-ar fi cercetat mai bine poziția ar fi zărit cuibul și și-ar fi ales un loc mai sigur.

— Fergus și-a plătit greșeala cu viața, replică mânios Comyn.

— La fel și o duzină dintre oamenii mei, contraatacă Robert, fără să-și ia ochii de la celălalt Protector.

— Cred că ar trebui să cădem de acord că nu-i nimeni de vină pentru eșecul atacului și să trecem mai departe, zise James apăsat. Intendentul părea ostenit de discuție, care continua de aproape o oră fără să ajungă la nicio concluzie.

— Nu sunt de acord, Preaînalte Intendent, zise Dungal MacDouall de lângă Comyn. Dacă am fi făcut așa cum propuseserăm sir John și cu mine și am fi atacat căruțele cu provizii ale englezilor mai în josul drumului, atunci, chiar dacă ni s-ar fi întâmplat aceeași nenorocire, le-am fi putut prinde din urmă. Așa însă eram prea aproape de zidurile Roxburghului ca să riscăm să le urmărim. Privirea sa se îndreptă asupra lui Robert. Toate acestea i-au fost explicate lui Bruce, dar el a refuzat să lupte atâta timp cât nu procedam conform planului său. N-am avut de ales decât să-l urmăm.

— Pui de cățea mincinos! mârâi Edward înaintând către MacDouall. Din mers, duse mâna la spadă, dar degetele nu găsiră decât aerul.

Intendentul, văzând cât de tare se încinseseră spiritele după atacul eșuat, ordonase ca la sfat să nu fie adusă nicio armă.

Robert se puse în calea lui Edward, aruncându-i o privire atât de cruntă, încât acesta dădu de îndărăt, dar fălcile fratelui său rămaseră încleștate în timp ce îl ațintea cu privirea pe MacDouall, care părea să tânjească după o încăierare. Alți bărbați se amestecară și ei în discuție, aruncându-și insulte pe deasupra săli înțesate de oameni. Afară fulgerul pulsa.

— Cer ca Robert Bruce să fie îndepărtat din funcție, strigă pe deasupra larmei MacDouall. Nu e capabil să fie Protector!

Mulți dintre bărbații ce-l înconjurau își exprimară cu entuziasm aprobarea.

Cea mai sonoră fu însă vocea lui Gilbert de la Hay. Chipul lat al lordului, încadrat de un ciuf de păr blond, era neînduplecat.

— Mie mi se pare limpede că nici sir Robert, nici sir John nu pot continua să lucreze împreună, nu fără ca țara să aibă de suferit. Cred că ar trebui să luăm legătura cu sir William Wallace și să-i cerem să se întoarcă. Știm că armistițiul dintre Anglia și Franța a lăsat Scoția pe dinafară, zise el privind către Lamberton, care tăcea. Le ce ne folosește acum că sir William se află la o curte străină? Haideți să-l chemăm acasă, unde e nevoie de el! În anul care vine, englezii ne vor ataca. Trebuie să ne unim împotriva lor.

— Armistițiul ăla este exact motivul pentru care William trebuie să rămână unde se află, răspunse James. Dacă vrem să obținem sprijin străin pentru cauza noastră, trebuie să avem o prezență puternică peste hotare. Aliațele se pot schimba. Am văzut cu toții. N-am pierdut orice speranță. Nu încă.

John Comyn nu părea să fi auzit acest schimb de vorbe, cu privirea sclipind de ură încă ațintită asupra lui Robert.

— Sunt de acord cu căpitanul MacDouall. Bruce ar trebui înlocuit. Nu numai că planul său nesăbuit ne-a făcut să pierdem oameni valoroși, dar a permis ca jumătate dintre proviziile englezilor să ajungă la garnizoana din Roxburgh. O să supraviețuiască asediului mult mai mult timp, poate chiar până când regele Edward va veni în nord și-i va elibera. Cine știe, continuă el cu vehemență, ridicându-și vocea deasupra huiduielilor batjocoritoare dinspre tabăra lui Robert, poate a și vrut ca asaltul nostru să nu reușească? Poate că a vrut să ajute garnizoana, așa încât vechiul său aliat, regele Edward, să aibă o bază de unde să-și lanseze următoarea invazie asupra regatului nostru?

În mijlocul vociferărilor ce urmară spuselor acestuia, se distinse vocea lui Robert:

— Acuzațiile tale jalnice sunt o mască nereușită a propriilor tale ambiții, John. Vrei să scapi de mine ca să deții tu controlul.

Deși puternică, vocea sa era calmă, dar în sinea lui nu-și dorea decât să se arunce asupra bărbatului dinaintea sa, ale cărui blestemate de acuzații nu țineau seama de moartea atâtor oameni buni, printre care și Walter, căzuți pe parcursul atacului.

— Mă scârbește să văd ce absurdități poți să susții ca să-ți deschizi drumul către putere, costul fiind regatul nostru.

— Absurd, zise John agățându-se cu nerăbdare de cuvânt. E chiar atât de absurd să te acuz de una ca asta când ai făcut parte din elita regelui, devotat cauzei lui printr-un jurământ de nedesfăcut? Un jurământ pe viață și pe moarte?

Robert clătină cu dispreț din cap, dar la auzul acestor cuvinte protestele se stinseră. Câțiva bărbați îl priviră, încruntând întrebător din sprâncene.

Înainte ca Robert să apuce să răspundă, John Comyn continuă, gesticulând către rivalul său și privind în jur:

— E unul dintre aceia pe care regele Edward îi numește Cavalerii Dragonului. Știu asta pentru că Aymer de Valence, cumnatul meu, e unul dintre ei. Mi-a povestit mai demult că Bruce a fost acceptat în acest ordin al regelui. Cum să ne încredem într-un asemenea om? Cum să riscăm viitorul regatului nostru în speranța că și-a sfărâmat cu adevărat orice legături cu foștii săi aliați?

Robert simțea acum privirile multora asupra lui. Câtă vreme ascunsese Comyn această informație, ca o pasăre nerăbdătoare clocind un ou, ținând-o la cald, așteptând momentul potrivit ca s-o dea la iveală? În afară de cei

apropiați lui – fratele său, cei doi Setoni, Atholl și Mar –, Robert nu încredințase nimănui taina admiterii sale în ordin. Dat fiind că se decisese să obțină tronul Scoției, nu i se păruse important. Văzu că James îl privea, cu riduri adânci săpate pe frunte. Dădu să se apere, dar Dungal MacDouall i-o luă înainte.

— Bruce este un trădător! exclamă cu duritate căpitanul Gallowayului în liniștea așternută. Un înșelător, ca potaia de tac-su și trădătorul de bunică-su! Blestem pe numele lor!

Furtuna ce se cocea în sală se dezlănțui. Edward se năpusti asupra lui Dungal MacDouall. Apucându-l pe tanărul căpitan de gât, îl îmbrânci îndărăt, făcându-l să se lovească zdravăn de peretele de lemn. Bărbați din ambele tabere se repeziră unii la alții. Wishart își croia drum spre mijlocul încăperii, urlând să se facă ordine.

Robert se lupta să ajungă prin înghesuială la fratele său, când cineva îl apucă din spate, cuprinzându-i cu putere pieptul cu un braț. Auzind glasul ce-i șuiera în ureche, își dădu seama că era John Comyn. O clipă mai târziu, o sclipire de metal se ivi la periferia vederii sale, în timp ce Comyn îi apropia un pumnal de gât. Robert simți apăsarea oțelului pe piele. De cealaltă parte a încăperii aglomerate îl zări pe John Stewart. Chipul Intendentului se golise de culoare și acesta își ridicase mâinile într-un gest de protest. Într-o clipă, Robert înțelese intensitatea devotamentului pe care Intendentul îl avea pentru cauza sa, apoi lama îi apăsă mai tare gâtlejul și revelația se pierdu într-o pâclă fierbinte de indignare și frică. Comyn avea să-l ucidă. Ticălosul avea să-l ucidă aici și acum, în fața tuturor.

— În numele Domnului, opriți-vă!

Glasul puternic al lui William Lamberton fu cel care-i făcu pe toți să încremenească. Episcopul de St Andrews stătea în mijlocul lor, întunecat și mânios ca un trăsnet, cu ochii, unul albastru și unul alb, arzând.

— Lasă arma, John Comyn, sau mă jur pe Domnul Iisus Hristos că o să-ți văd toată familia în străfundurile iadului!

Comyn nu se mișcă. Robert simțea pieptul bărbatului lipit de spatele său, gâfâind la fiecare răsuflare. După o ezitare, acesta își retrase pumnalul de la gâtul lui Robert, eliberându-l din strânsoare. În cealaltă parte a sălii, Edward îi dădu drumul lui Dungal MacDouall când Neil Campbell îl apucă de umăr. MacDouall se lăsă să alunece de-a lungul peretelui din bârne, trăgând convulsiv aer în piept. Robert păși într-o parte, ducându-și mâna la gât, cu ochii asupra lui John Comyn.

— Sfatul acesta s-a încheiat, zise James Stewart. Retrageți-vă cu toții în camerele voastre. Vom reveni când vom avea judecata mai limpede. Vocea Intendentului era gâtuită.

•

Robert își croi drum prin mulțime, ieșind în potopul de afară. Oamenii săi i se bulucіră pe urme, părăsind sala rotundă, cu vocile ridicate ca să se audă dincolo de vuietul ploii. Deasupra acareturilor de lemn ale castelului, care încununau un dâmb larg, cerul era ca o vânătaie, iar lucirea fulgerului lumina pe dinăuntru norii umflați. Furtunile sfârșitului de vară veniseră dinspre est cu două zile în urmă și solul era îmbibat de apă, care transformase denivelările și gropile în băltoace adânci. Robert trecu prin ele ridicându-și gluga mantiei și se îndreptă spre cărarea abruptă ce cobora dâmbul.

Dedesubtul său se înghesuiau clădirile ce formau târgul, la care se adăugau corturile și caii numeroșilor bărbați ce veniseră în Peebles pentru sfat. Orașul era situat la vreo treizeci de mile de Roxburgh, într-o vale abruptă din interiorul pădurii a cărei întunecime apăsătoare îi înconjura din toate părțile. Zgâlțâiți de furtună, copacii străvechi erau ca o mare verde, agitată și dezlănțuită. Robert își auzea vag oamenii sfădindu-se în jurul lui când cobora dâmbul castelului, dar cuvintele lor erau neclare, inconsistente ca vântul, mintea sa roia de imagini care împiedicau orice altceva să pătrundă. Văzu chipul lui John Comyn, livid, hotărât să-l distrugă. Viziunea fu urmată de îndoiala pe care o zărise în ochii lui James Stewart când Comyn dezvăluise jurământul său față de regele Edward. Pășind prin furtună către orașul de dedesubt, departe de sfat și de acuzațiile lui Comyn, gândurile îl asediară, purtându-l dincolo de momentul nașterii sale, invocând imagini pe care nu le văzuse niciodată.

Zări un câmp de luptă răscolit, cețos și abia întrevăzut, de lângă un oraș numit Lewes și cavaleri murind sub un stindard stacojiu care, în mintea lui, se învolbură întunecând cerul, cu trei lei aurii plutind ca niște mesageri ai prăpădului. Sub ochii lui, fiarele se contopiră într-o singură formă aurie, un șarpe teribil ce se înălța înflăcărat, umbrind soarele. Când dragonul pieri, Robert întrevăzu patru bărbați înghesuindu-se într-o chilie de călugăr, apoi pe bunicul său încleștându-și neliniștit mâinile, în timp ce tatăl Comynului Roșu trântea ușa lăsându-l în urmă.

Străbătând bezna anilor către un timp pe care-l cunoștea, Robert și-l aminti pe bunicul său stând în sala castelului Turnberry, alături de marii

magnați. Ochii bătrânului erau negri și aprigi și lovea cu pumnul scândurile mesei, decidea să le declare război Comynilor și lui Balliol, să înconjoare Gallowayul cu un inel oțelit și să-i împiedice să reclame tronul. Apoi văzu un castel ocupat prin forță, un leu alb cuprins de flăcări și sânge pe pământ, picurând roșu de pe spada tatălui său. Tatăl său rămase în gândurile lui și Robert îl privi, ani mai târziu, pășind pe culoarul bisericii Abației din Scone, către strălucitoarea Piatră a Destinului, îl zări pe lordul John Comyn înfruntându-l pe bunicul lui și ducându-și mâna la cuțitul de la cingătoare și se văzu pe sine înălțându-și spada către gâtlejul bărbatului. Îi răsunară în minte propriile lui cuvinte pe când se vedea însoțindu-și bunicul afară din biserică, cerându-i să-i explice de ce-l dojenea pentru ceea ce făcuse, când el însuși îi ura atât de tare pe Comyni. Apoi, în final, își zări bunicul întorcându-se spre el în umbra Dealului Sfatului, cu fața sa brăzdată și leonină, cu coama ei de păr argintiu, învăluită de ultima lumină a zilei.

„Și ura asta are puterea să rupă țara-n două."

Cufundat în acest vârtej de amintiri, Robert nu zări cele șase siluete ce se apropiau pe cărare până când nu se pomeni față în față cu ele. Patru dintre oameni erau cavaleri din Carrick. Aceștia escortau cu brutalitate între ei două siluete ce se poticneau orbite de glugile care le fuseseră aruncate peste cap și prin care se auzeau proteste înăbușite. La vederea lor, Robert se opri, iar Edward, Alexander și ceilalți se opriră și ei.

— Sir Robert, spuse unul dintre cavaleri, în timp ce tunetul bubuia pe deasupra. I-am găsit pe acești doi inși încercând să intre în apartamentele tale. Când i-am prins, au declarat că te cunosc, dar au refuzat să spună cine sunt.

La aceste cuvinte, cei doi prizonieri începură să se zbată.

În vocile lor înăbușite, Robert își auzi propriul nume.

— Scoateți-le glugile, porunci el.

Cavalerii se supuseră, îndepărtându-le și dând la iveală fețele înroșite și mânioase a doi bărbați tineri. Aveau tunici și mantii de stofă de un albastru viu, murdare de ploaie și noroi, dar în mod evident de calitate bună. Ambii purtau centuri, dar fără spade, fără îndoială confiscate de cavaleri. Unul dintre ei, care părea cu câțiva ani mai mare decât celălalt, era scund și îndesat, cu o față pătrată încadrată de o barbă roșcată și de un păr blond, buclat. Cel mai tanăr era înalt și vânos, cu un păr negru până la umeri și o față proaspătă. Ambii îl priviră pe Robert și mânia lor se topi într-o expresie de încântare.

O clipă Robert se uită la ei nedumerit, apoi auzi, alături de el, exclamația lui Edward, care nu părea îngrijorat, ci bucuros. Și dintr-odată îi recunoscu.

Cavalerii din Carrick se îndepărtară șovăitor de prizonieri când Robert și Edward se repeziră la ei și toți cei patru tineri se îmbrățișară, râzând și exclamând, cu ochii sclipind de ploaie și de încântare. Alexander Seton întâlni privirea întrebătoare a lui Christopher și clătină din cap, la fel de nedumerit ca și vărul său, iar John de Atholl și Gartnait de Mar priveau surprinși, alături de Neil Campbell și de ceilalți.

Robert se îndepărtă de tanărul cu păr negru, măsurându-l din cap până în picioare cu uimire.

— În numele lui Hristos, Niall, ești aproape la fel de înalt ca mine! Privi către Thomas, care se retrase din îmbrățișarea energică a lui Edward, râzând stânjenit de entuziasmul primirii. Robert nu-și mai văzuse frații mai mici de câțiva ani, pe toată durata războiului aceștia rămăseseră sub tutelă pe pământurile familiei Bruce din Antrim, din porunca tatălui lor. Îi privi pe rând, uimit cât de chipeș se făcuse Niall: frumusețea oacheșă a mamei sale se reflecta în pomeții puternici și ochii adânci, plini de bună dispoziție și gentilețe. Thomas se împlinise și arăta mai mult ca tatăl lor, lat la chip și la trup.

Robert se întoarse către bărbații din spatele lui, zâmbind cu gura până la urechi.

— Veniți să-mi cunoașteți frații!

John din Atholl înaintă, clătinând din cap la vederea lui Niall.

— Erai abia un flăcăiaș de opt-nouă ani când te-am văzut ultima dată, domnișorule Niall. Câți ani ai acum? Șaisprezece? Șaptesprezece?

— Optsprezece, răspunse Niall cu mândria unui tanăr ajuns în pragul bărbăției.

Setonii și Neil Campbell îi întâmpinară pe cei doi cu curtenie.

Odată prezentările făcute, Robert făcu semn în josul cărării.

— Haideți să continuăm undeva unde e uscat. Li se adresă celor patru cavaleri care-i aduseseră frații: Vedeți să se pregătească de mâncare pentru oaspeții mei de onoare. Cavalerii porniră iute pe cărare și grupul îi urmă.

Din mers, Robert tot trăgea cu coada ochiului la Niall, uimit cât de mult se schimbase fratele său și copleșit de bucurie. Voia să-și petreacă brațul pe după umerii tânărului, dar îl oprea o anumită stânjeneală, mulții ani petrecuți separat și toate celelalte ce se întâmplaseră despărțindu-i. Avea o mie de întrebări să-i pună, dar una, cea mai ușoară, îi veni prima în minte.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu le-ați spus oamenilor mei cum vă cheamă? Dacă le-ați fi explicat cine sunteți, n-ați fi fost trataţi atât de brutal.

— Nu știam în cine ne puteam încrede, răspunse Niall aruncându-i o privire lui Thomas care mergea între Robert și Edward. Am auzit atâtea zvonuri în ultimii ani, încât a fost greu de zis cine pentru cine luptă.

Îi aruncă o scurtă privire lui Robert, cu o întrebare în ochi. Robert bănuia că frații săi vor avea și ei multe să-l întrebe. Unele răspunsuri, știa, erau greu de dat.

— De unde ați știut că o să fim în Peebles?

— Când corabia cu care am venit a tras la țărm, ne-am dus mai întâi la Turnberry, răspunse Thomas cu o voce profundă și morocănoasă. Unul dintre vasalii tăi ne-a recunoscut și ne-a spus că ești în pădure, luptându-te cu englezii. De ce ne-am apropiat mai tare, de aia ne-a fost mai ușor să-ți dăm de urmă.

Continuând să vorbească, străbătură curtea. Robert și oamenii săi fuseseră încartiruiți într-un han aflat chiar dincolo de palisada castelului și îi călăuzi către clădire de cum trecură de poartă.

— Nu-mi vine să cred că sunteți amândoi aici, zise el râzând și clătinând din cap.

— Mie nu-mi vine să cred că ești Protector al Scoției, zise Niall. De ce nu ne-ai dat de veste?

Veselia lui Robert păli. Ajunși la hanul din bârne de lemn, se opri, permițându-i unuia dintre cavaleri, care stătea de strajă, să-i deschidă ușa.

— În anul care-a trecut s-au întâmplat multe. N-am avut timp să mă gândesc la prea multe în afara apărării granițelor și nici oameni de prisos cu care să trimit un mesaj.

— Ai primit vești de la tata? întrebă Thomas urmându-l pe Robert care pătrunse în clădire. Unde este? Și Alexander? E tot la Cambridge?

— Ajunge, interveni binedispus Edward, înainte să apuce Robert să răspundă. Insist să ne ziceți voi primii ce vești aveți.

Pătrunzând în încăperea largă unde se adăpostise împreună cu oamenii săi, Robert înclină discret din cap către Edward, recunoscător pentru diversiunea creată. Descotorosindu-se de mantia udă, i-o înmână lui Nes, care, la intrarea lor, se ridicase de pe scăunelul său de lângă foc.

— De ce-ați venit? îi întrebă el. Niall îl privi pe Thomas și Robert observă ceva grav trecând de la unul la altul și înțelese că nu doar

devotamentul fratern îi adusese la el.

— Proprietatea tatălui nostru adoptiv a fost distrusă, zise Niall și chipul său frumos deveni sumbru. Făcută una cu pământul de cavalerii lui sir Richard de Burgh.

— Contele de Ulster? întrebă Robert, în timp ce veștile sumbre îi invocau în minte imaginea unui conac de piatră aflat lângă un râu, înconjurat de câmpii cu iarba verde și moale perlată de ploaie. Văzu, de cealaltă parte a camerei, chipul lui Edward întunecându-se și bănui că și el retrăia aceleași amintiri despre casa jovialului lord irlandez, un vasal din Antrim de-al tatălui său, care îi ținuse sub tutelă timp de mai bine de un an. De ce a făcut contele una ca asta? Când?

— Oamenii aflați sub comanda lui sir Richard au jefuit nordul Irlandei în ultimul an, răspunse Thomas, deși abia în ultimele luni, când au început să controleze Antrimul, am aflat despre asta. Când au sosit, stăpânul casei a refuzat să le permită intrarea, dar au recurs la forță. Am fost siliți să plecăm sub amenințarea cu moartea, pe când ei cercetau conacul. N-au găsit nimic și i-au dat foc.

— Ca să știe în ce locuri au căutat deja, așa au spus, murmură Niall cu fața încordată.

— Ce căutau? se interesă Edward.

— O relicvă pe care o dorește regele Angliei sau cel puțin așa ni s-a spus.

Robert simți un ghiont în stomac. Îl văzu pe Edward privindu-l cu aceeași cunoaștere în ochi.

— Despre ce relicvă e vorba?

Niall răspunse după o pauză.

— Ei îi spun Toiagul lui Malachy.

•

Se întuneca în vreme ce Robert urca din nou cărarea. Furtuna se risipise pe parcursul după-amiezii, dar norii joși se luau la întrecere, gonind pe deasupra clădirilor castelului. Băltoacele care acopereau solul se înfiorau în penumbra vântoasă. Strălucirea roșiatică a torțelor lumina silueta boltită a conacului circular, pe ai cărui pereți din bârne șiroia ploaia. Cavaleri purtând culorile Intendentului stăteau afară, de pază, cu fețele poleite de flăcări. Câțiva dintre ei îl salutară pe Robert când se apropie, cu vântul sălbatic șfichiuindu-i părul negru în jurul feței și smucindu-i mantia și tunica împodobite cu V-ul roșu al Carrickului. Unul dintre cavaleri îi deschise ușa și Robert intră.

Sala era primitoare și caldă. Torțele de pe zid luminară mai viu în bătaia rafalei care-l urmă înăuntru. Când ușa se închise cu un bufnet, Robert zări trei bărbați așezați în jurul mesei puse pe căpriori la unul din capetele încăperii cavernoase. Conversația lor încetă în timp ce el traversa camera apropiindu-se, cu pașii răsunând pe podeaua de lemn.

— Presupun că fratele tău și-a retras ghearele? întrebă cu asprime Wishart. Episcopul clătină din cap, inflexibil. Sir Robert, lucrurile nu pot continua în felul ăsta! Pur și simplu nu se poate! Edward ar fi trebuit biciuit pentru că l-a atacat pe MacDouall. La fel și Comyn pentru atacul asupra ta!

— Robert, îl salută James Stewart, ridicându-se pe jumătate și aruncându-i lui Wishart o privire menită să-l domolească. Făcu semn către masa pe care se aflau o carafă de vin și câteva pocale. Te rog să ni te alături.

Robert clătină din cap.

— Nu, mulțumesc!

— Am discutat despre posibilitatea ca episcopul Lamberton să acționeze ca al treilea Protector, zise Wishart, părând să nu remarce încruntarea lui James în fața refuzului lui Robert. Ca să medieze între voi doi.

Robert îl privi pe William Lamberton, așezat alături de episcopul de Glasgow. Tanărul cleric îl studia cu ochii lui stranii.

— Cred că e o decizie înțeleaptă, Sfinția Voastră, răspunse el. Dar eu unul o să mă retrag.

James înțepeni la auzul declarației.

— Să te retragi? Expresia sa oscila între surprindere și mânie.

— Nu pot lucra cu John Comyn. Robert îi privi pe rând pe cei trei. Sir Gilbert de la Hay avea dreptate: este în detrimentul țării. La urmă întâlni privirea încordată a lui James. Nu puteți nega asta, sir James. Atacul eșuat de la Roxburgh? Sfatul de astăzi? Între noi există o ură care nu va face decât să crească. Nu e ceva ce poate fi domolit prin negocieri sau mediere. E mult prea adâncă.

— Robert, te rog, murmură James. Te implor să te mai gândești. Gândește-te la viitor. Gândește-te ce riști făcând asta.

— Viitorul, mă tem, nu ne va aduce altceva decât înfrângeri cu mine și Comyn ca Protectori. O fac de dragul regatului nostru. Robert făcu o pauză. Comyn avea dreptate într-o privință: legătura mea cu regele Edward. Este o legătură pe care cred c-o pot folosi în avantajul nostru. Poate ați aflat deja, dar frații mei au sosit în această seară de pe pământurile noastre din Antrim.

Au adus veşti care-mi dau speranţă. Mă voi întoarce în Irlanda cu ei cât de curând voi putea.

— În Irlanda? îl întrebă Wishart. Pentru numele Domnului, ce poţi să găseşti acolo care să servească Scoţia?

— Ceva ce regele îşi doreşte.

Înclinând respectuos din cap către Intendent şi către cei doi episcopi, Robert se întoarse şi traversă sala, îndreptându-se către uşi şi către cărarea de dincolo de ele.

•

Affraig ieşi afară în dimineaţa senină, cu ochii apoşi clipind în lumina puternică a soarelui. Furtunile care năvăliseră dinspre est cu câteva zile în urmă, făcând ploaia să şiroiască râuri-râuri de pe dealuri, se împrăştiaseră noaptea trecută târziu. De atunci, urletul vântului se redusese la o şoaptă, iar norii se destrămaseră dând la iveală nişte zori limpezi şi albaştri, în timp ce rămăşiţele zdrenţuite ale furtunii înaintau spre vest, către Arran.

Solul scânteind de rouă era acoperit de crenguţe şi paie de pe acoperişul ei, smulse de vijelie, deşi dealul care se ghemuia deasupra casei ei o adăpostise de ce era mai rău. Murmurând mulţumiri adresate zeilor aerului, se aplecă să ridice găleata pe care o lăsase afară să adune apa de ploaie. Făcând-o, ochii ei zăriră ceva ce zăcea pe pământul de sub stejar, pe jumătate ascuns de gunoaiele lăsate de furtună. Era un destin, căzut peste noapte.

Îndreptându-se, Affraig străbătu iarba udă, cu frunzele sfărâmicioase înţepându-i picioarele goale. Îngenunche, cu oasele ei bătrâne trosnind şi protestând, cu mantia zdrenţuită înconjurând-o. Cu grijă, mătură deoparte frunzele ruginii, scoţând la iveală o întreţesere de crenguţe albe ca osul. Funia pătată de muşchi dinăuntru era încolăcită ca nodul unei spânzurători: rădăcina blestemului Sfântului Malachy. Degetele ei se întinseră să atingă lemnul bătut de vreme, cu răsuflarea iuţindu-se când zări sfoara zdrenţuită care susţinuse destinul bătrânului lord cu încăpăţânare atâta vreme. Ochii i se ridicară către frunzele foşnitoare şi zări un capăt de funie legănându-se în gol printre crengile aflate mai sus. Alături, alte împletituri de rămurele se legănau uşor în bătaia brizei. Privirea lui Affraig se opri asupra uneia dintre ele, ale cărei membre erau cafenii şi solide. Înăuntru, o coroană de iarbă-neagră şi grozamă se legăna încolo şi-ncoace în lumina aurie, atârnând de-un fir.

virtual-project.eu

[1] Este vorba despre un tip de turnir practicat la începutul Evului Mediu, în care întrecerea nu avea loc într-o arenă, cu spectatori, ci pe un teren ales de ambele tabere. Lupta destul de brutală, fără respectarea regulilor cavalerești de mai târziu, se desfășura între două grupuri de luptători, miza fiind armura, armele și răscumpărarea învinșilor. (n. tr.).

[2] William de Valance, ca și John de Warenne care urmează să apară în povestire, sunt copiii din cea de-a doua căsătorie a mamei regelui Henric al III-lea, Isabella de Angoulême, reîntoarsă pe pământ francez după moartea soțului ei, regele Ioan Fără Țară. (n. tr.).

[3] Gasconia și Aquitania erau în proprietatea regelui Angliei de la căsătoria lui Henric al II-lea cu Eleanor de Aquitania, în 1152. (n. tr.).

[4] Denumirea Canalului Mânecii în perioada în care Anglia deținea posesiuni în Franța, ceea ce făcea ca ambele laturi ale canalului să fie pământ englez. (n. tr.).

[5] Deși amestecă evenimente istorice reale cu personaje de legendă, cum ar fi Arthur și Merlin, lucrările lui Monmouth au fost privite secole de-a rândul ca tratate de istorie și nu ca opere de ficțiune. (n. tr.).

[6] Conform diverselor variante ale legendei, Brutus este un strănepot al lui Eneas, cel care conduce grupul de fugari scăpați după distrugerea Troiei de către ahei. (n. tr.).

[7] Personajul care a inspirat mai târziu piesa *Regele Lear* a lui William Shakespeare. Conform istoriei lui Geoffrey de Monmouth, regele Leir ar fi domnit în secolul al VIII-lea î.Hr. Povestea coincide cu a lui Shakespeare, mai puțin finalul, care la Monmouth este unul fericit. (n. tr.).

[8] Unul dintre regatele de pe teritoriul Țării Galilor, aflat în regiunea de nord-vest. (n. tr.).

[9] Canfretul este o veche formă de împărțire a teritoriului în Țara Galilor. Cuvântul în sine înseamnă „o sută de așezări”. Denumirea de Cele Patru Canfreturi se referă la canfreturile din nordul regiunii . (n. tr.).

[10] În original „Marcher Lords”, lorzi care dețineau teritorii la granița dintre Anglia și Țara Galilor și a căror sarcină era să vegheze asupra frontierelor. (n. tr.).

[11] În această epocă, denumirea de parlament nu definește o instituție, ci o formă de consultare a nobilimii de către regele Angliei. De aici va lua naștere ulterior Camera Lorzilor. (n. tr.).

[12] În Scoția, justițiarii erau locotenenți ai regelui în problemele juridice și administrative. Existau numai trei asemenea dregători, fiecare acoperind o regiune bine definită. (n. tr.).

[13] Yolande de Dreux, contesă de Montfort. (n. tr.).

[14] Oraș cu statut special acordat de rege în baza unei carte. Înființate pe pământul deținut de Coroană sau scoase de sub comanda baronilor pe baza unei carte, multe dintre acestea au jucat un rol important în comerțul vremii. (n. tr.).

[15] Justițiarul de Scoția avea jurisdicție asupra regiunii aflate la nord de râul Forth și denumite Scoția (spre deosebire de numele țării, care este Scotland). (n. tr.).

[16] Personaj din mitologia irlandeză. (n. tr.).

[17] Cea dintâi soție a lui Alexander al III-lea, Margaret, a fost sora regelui Edward I al Angliei. (n. tr.).

[18] Arhiepiscop irlandez din secolul al XII-lea, ulterior canonizat. (n. tr.).

[19] Dinastie fondată de Malcolm Canmore, rege al Scoției între 1058 și 1093. (n. tr.).

[20] Rege al picților care a trăit între 810 și 858. Legenda susține că ar fi fost și primul rege al Scoției. (n. tr.).

[21] Peste 1,82 m. (n. tr.).

[22] Philippe al IV-lea, zis și Philippe cel Frumos („le Bel"). (n. tr.).

[23] Cal negru sau roșcat cu pete albe. (n. tr.).

[24] Arhipelag din nordul Scoției, stăpânit în acel moment de regatul Norvegiei. (n. tr.).

[25] *All Souls' Day,* care cade pe data de 2 noiembrie, este o zi de comemorare a tuturor morților, în care catolicii se roagă pentru sufletele acestora. (n. tr.).

[26] Rege al Scoției între 1040 și 1057, care este subiectul piesei cu același nume de William Shakespeare, deși evenimentele prezentate în piesă nu sunt în cea mai mare parte atestate istoric. (n. tr.).

[27] Cinque Ports, confederație de cinci porturi care avea însărcinarea să țină la dispoziția Coroanei Angliei o flotă pentru caz de nevoie. Acestea – Hastings, Rye, Hythe, Dover și Sandwich – erau în schimb scutite de taxe și aveau jurisdicție proprie. (n. tr.).

[28] Piesă dreptunghiulară din lemn sau piele fiartă care se atașa pe umărul armurii și decorată cu însemne heraldice. (n. tr.).

[29] Panou de marmură sau de lemn care protejează altarul, corul sau prezbiteriul bisericilor catolice. (n. tr.).

[30] Așa-numitele *mêlée,* confruntări în arenă între două tabere de cavaleri care luptau pe jos. (n. tr.).

[31] Terenuri ale Coroanei aflate în administrarea Conetabilului Turnului Londrei și aflate la exteriorul acestuia, spre deosebire de Libertățile Interioare, aflate între zidurile Turnului. (n. tr.).

[32] Cal roșcat cu blana înspicată cu fire albe și negre. (n. tr.).

[33] Spadă folosită la ceremonialul de întronare a regilor Angliei, Curtana era socotită în acea epocă a-i fi aparținut legendarului cavaler Tristan. (n. tr.).

[34] Edward de Wessex, zis Confesorul (1033-1066), unul dintre ultimii regi anglo-saxoni ai Angliei, ocupată apoi de Wilhelm Cuceritorul. Având reputația unui rege pios, a fost canonizat la un secol după moartea sa. (n. tr.).

[35] Rolul acestuia era de a face arma să fie mai ușoară, fără să reducă rezistența metalului. (n. tr.).

[36] În engleză, Edward Longshanks. (n. tr.).

[37] Peste 1,50 m. (n. tr.).

[38] Diviziune a Cavalerilor Templieri. (n. tr.).

[39] 22 iulie (n. tr.).

Table of Contents

Prolog
Partea I
- Capitolul 1
- Capitolul 2
- Capitolul 3
- Capitolul 4
- Capitolul 5
- Capitolul 6
- Capitolul 7
- Capitolul 8
- Capitolul 9
- Capitolul 10

Partea a II-a
- Capitolul 11
- Capitolul 12
- Capitolul 13
- Capitolul 14
- Capitolul 15
- Capitolul 16
- Capitolul 17
- Capitolul 18
- Capitolul 19
- Capitolul 20

Partea a III-a
- Capitolul 21
- Capitolul 22
- Capitolul 23
- Capitolul 24
- Capitolul 25
- Capitolul 26
- Capitolul 27
- Capitolul 28
- Capitolul 29
- Capitolul 30

Capitolul 31
Capitolul 32
Capitolul 33
Capitolul 34
Capitolul 35
Capitolul 36
Partea a IV-a
Capitolul 37
Capitolul 38
Capitolul 39
Capitolul 40
Capitolul 41
Capitolul 42
Capitolul 43
Capitolul 44
Partea a V-a
Capitolul 45
Capitolul 46
Capitolul 47
Capitolul 48
Capitolul 49
Capitolul 50
Capitolul 51
Capitolul 52
Capitolul 53
Capitolul 54
Capitolul 55
Capitolul 56
Capitolul 57
Partea a VI-a
Capitolul 58
Capitolul 59
Capitolul 60
Capitolul 61
Capitolul 62
Capitolul 63
Capitolul 64

Capitolul 65
Capitolul 66
Capitolul 67
Capitolul 68

Table of Contents

Prolog
Partea I
- Capitolul 1
- Capitolul 2
- Capitolul 3
- Capitolul 4
- Capitolul 5
- Capitolul 6
- Capitolul 7
- Capitolul 8
- Capitolul 9
- Capitolul 10

Partea a II-a
- Capitolul 11
- Capitolul 12
- Capitolul 13
- Capitolul 14
- Capitolul 15
- Capitolul 16
- Capitolul 17
- Capitolul 18
- Capitolul 19
- Capitolul 20

Partea a III-a
- Capitolul 21
- Capitolul 22
- Capitolul 23
- Capitolul 24
- Capitolul 25
- Capitolul 26
- Capitolul 27
- Capitolul 28
- Capitolul 29
- Capitolul 30

Capitolul 31
Capitolul 32
Capitolul 33
Capitolul 34
Capitolul 35
Capitolul 36
Partea a IV-a
Capitolul 37
Capitolul 38
Capitolul 39
Capitolul 40
Capitolul 41
Capitolul 42
Capitolul 43
Capitolul 44
Partea a V-a
Capitolul 45
Capitolul 46
Capitolul 47
Capitolul 48
Capitolul 49
Capitolul 50
Capitolul 51
Capitolul 52
Capitolul 53
Capitolul 54
Capitolul 55
Capitolul 56
Capitolul 57
Partea a VI-a
Capitolul 58
Capitolul 59
Capitolul 60
Capitolul 61
Capitolul 62
Capitolul 63
Capitolul 64

Capitolul 65
Capitolul 66
Capitolul 67
Capitolul 68